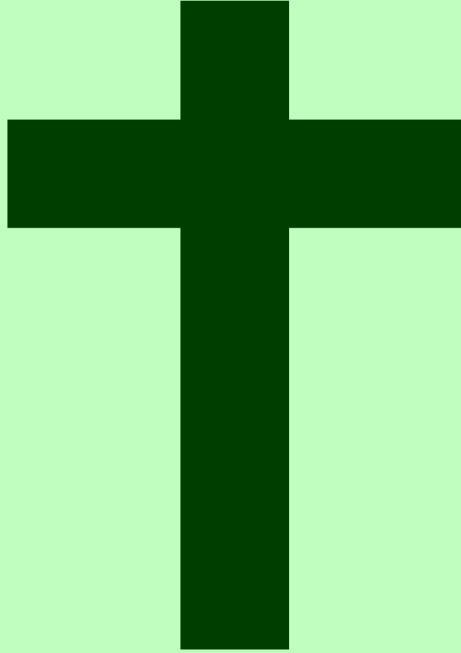

Tẹsitamenti Ikne
n'Ọnu Ikwere

New Testament in Ikwere

Ṭesitamenti Ikne n'O_{nu} Ikwere New Testament in Ikwere

copyright © 2010 Wycliffe

Language: Ikwere

Translation by: Wycliffe

Ikwerre – (ikw) Nigeria

The Iwerre language of Nigeria can also be spelled Ikwere and Ikwerri. This language is spoken primarily by the Ikwerre people who live in the Rivers State of Nigeria and is one of the many ethnic groups in the Niger Delta. There were more than 23,000 speakers of this language in 1973. There is also a considerable local interest in literacy and grammar.

Copyright Information

© 2010, The Nigeria Bible Translation Trust. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789076369

New

The New Testament

in Ikwere

© 2010, The Nigeria Bible Translation Trust. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source files dated 29 Jan 2022
c17ee3a1-1c7a-5c05-8e0f-5043e8228d89

Contents

Matiyu	1
Maki	41
Lukwu	66
Joni	108
Ernu Ele Izi	138
Ele Rom	175
1 Ele Kõrinti	192
2 Ele Kõrinti	209
Ele Galasia	220
Ele Efesõsi	226
Ele Filipai	233
Ele Kõlosi	238
1 Ele Tẽsalonika	243
2 Ele Tẽsalonika	247
1 Timoti	250
2 Timoti	255
Taitosi	259
Filemoni	262
Ele Hiburu	264
Jemisi	277
1 Pita	282
2 Pita	287
1 Joni	290
2 Joni	295
3 Joni	296
Judu	297
Okpume	299

Izi oma lele kpa Matiyu gbaru a n'okwukwo

Nhne gbasiri okwukwo ka

Izi oma lele kpa Matiye gbaru a n'okwukwo
nookwu oka izi oma nu Jizosi bu Nye
Oznohia Chiokike kweru mkwna a. Omumu
Jizosi nye Nazareti gwebnanyarnu eli-eze
ikne n'owa, ke bu ochichi Chiokike. Izi
oma Matiye neegesi eli-eze ikne ka hite
nu nhne Jizosi, nye bu Mezaya, znirni
nu nhne o mernu. Matiye gesiri kpa
Jizosi mezuru kpakara nhne be gbaru nu
Teshitamenti Oknani gbasiri a. O gesiri nu be
murnu Jizosi hite n'avnurnu ele eze. Nne
a Meri bu woknornokno maa nyerukna.
Matiye tukparu ehni gba nu ele buo ele Ju
nwernu igwe n'eli-eze Chiokike lele kpa ele
Ju nwernu. O kwuru nhne gbasiri enwu
Jizosi, olizo n'enwu a, nu iwu o nyernu ele
sno apna be znirni kpakara ele zi n'owa izi oma
a.

Nhne zi n'okwukwo ka

Budnu wikoro Jizosi (1:1---4:25)

Ikwu-onu Chiokike o kwuru n'olu rugwu
(5:1---7:29)

Nhne o znirni, elulu nu nhne berere nu
Galili (8:1---18:35)

Izne a du Jeruselem (19:1---20:34)

Ikwezu ipne-aznu Jizosi nu rime
Jeruselem (21:1---27:66)

Olizo n'enwu a (28:1-20)

Nye gbaru okwukwo ka: Matiye (Livai)

*Risi nhne o kwno gba a: O gesi nu Jizosi
bu Mezaya, nye gweyarū eli-eze ke bu
ochichi Chiokike n'owa.*

*Osnusno omumu Jizosi
(Luk 3:23-38)*

¹ Okwukwo osnusno omumu Jizosi Karaishi,
nnwo Devidi, nnwo Ebereham.

² Ebereham murnu Aziki, Aziki muhia
Jekopu, Jekopu muhia Juda nu rumu nne a.

³ Juda muhia Perezī nu Zera, nne be
bu Tama, Perezī muhia Hezirōni, Hezirōni
muhia Ram,

⁴ Ram muhia Aminadabu, Aminadabu
muhia Nasōni, Nasōni muhia Salimoni,

⁵ Salimoni muhia Boazi, nne a bu Rehabu,
Boazi muhia Obedi, nne a bu Rutu, Obedi
muhia Jesi,

⁶ Jesi muhia Eze Devidi.

Devidi muhia Solomoni, nne a bu
nnwerne Uraya,

⁷ Solomoni muhia Rehoboam, Rehoboam
muhia Abija, Abija muhia Asa,

⁸ Asa muhia Jehosafati, Jehosafati muhia
Joram, Joram muhia Uzaya,

⁹ Uzaya muhia Jotam, Jotam muhia Ehazī,
Ehazī muhia Hezikaya,

¹⁰ Hezikaya muhia Manase, Manase
muhia Amōni, Amōni muhia Josaya,

¹¹ Josaya muhia Jekonaya nu rumu nne
a. Ka bu ige ele Babiloni vuru be la n'eli
Babiloni.

¹² Nga be vukworu be zne nu Babiloni,
Jekonaya muhia Seateli, Seateli muhia
Zerubabeli,

¹³ Zerubabeli muhia Abiudu, Abiudu
muhia Eliakim, Eliakim muhia Azō,

¹⁴ Azō muhia Zadoku, Zadoku muhia Akim,
Akim muhia Eliudu,

¹⁵ Eliudu muhia Eleza, Eleza muhia
Matani, Matani muhia Jekopu,

¹⁶ Jekopu muhia Josefu nzi Meri. Meri bu
nye murnu Jizosi, nye be kwu Karaishi.

¹⁷ Kpakara eburnu hite n'Ebereham du
Devidi bu nri eburnu nu eno, hite nu Dev-
idi du nga be vuru be zne n'eli Babiloni bu
nri eburnu nu eno, hite nu nga be wuru
nu Babiloni du nu omumu Karaishi bu nri
eburnu nu eno.

*Omumu Jizosi Karaishi
(Luk 2:1-7)*

¹⁸ Ka bu kpa be jiri mu Jizosi Karaishi. Nga
be kweru nu Josefu jolu nne a Meri,* nga
be yaadnanyina, be whnurnu nu o zi rime
hite n'Enine Nso.

¹⁹ Josefu bu nzi a bu omamarna badnu, o
chola o kpasī a iwhnerne nu ruwhnu ohna,
o piuru o gba a nnam nu mgwugwa.

²⁰ Kovu nga o zi naari kpakara nhne ka
nu mkpoma a, enine izi Nyenwe ai vak-
wnusiri a nu mboro, kaa, "Josefu, nnwo

* **1:18** Mōbu ogbasi omu n'aka ke neegesi nu aka ji a.

Devidi, i túko ogwnu o kwuru nnwerne i Meri, nnwọ ọ zị rime a hi n'aka Enine Nsọ.

²¹ Ọ joomuhia nnwọ rukna, i jookwu a Jizọsi, kwnornu nọ o jooznohia ele ke a nọ kpakara mmehie be.”

²² Ka bụ ma nhne Nyenwe aị kwuru hite n'ọnu nye ọwhnurninya mezu,

²³ “Otu woknornokno máa nyerukna jootu rime, ọ joomuhia nnwọ rukna, be jookwu a Imanụeli,” ke bụ, “Chiokike zịnu aị.”

²⁴ Nga Josefu tnenyarnu nọ anyarna, o lizọ, o mee kpa enine izi Nyenwe aị nyernu a iwu, o kwuru Meri nnwerne a.

²⁵ Kọvu ya nọ a dnányina dụ nga ọ mụhiaru nnwọ rukna, ọ jịta rẹwhna a Jizọsi.

2

Ele akọ varu

¹ Nga be mụnu Jizọsi nọ Bẹtilehem n'ẹli Judiya, nga Erọdu bụ eze, ele akọ* hiri n'ọbosi ẹhnam vaduru Jeruselem,

² nẹsikwa, “Ndaa hne ọ zị bụ nye be mụnu, eze ele Ju? Kwnornu nọ a whnurnu mbọ a n'ọbosi ẹhnam, a varu ma a kponu a risi ẹli.”

³ Nga Eze Erọdu nurnu nhne ka, mkpoma laru a mini, ya nọ kpakara ele zị nọ Jeruselem.

⁴ Nga o sukwukotaru kpakara ele risi ariohna nọ ele zni iwu ele Ju, ọ sịkwa be hne be joomu Karaịsi wam.

⁵ Be kanu a nọ Bẹtilehem n'ẹli Judiya, ọ bụ kpa be gbaru a n'okwukwo hite n'ọnu nye ọwhnurninya, kaa,

⁶ “Ji Bẹtilehem, n'ẹli Juda,
i zila matị kakwo n'esilawuru risi ẹli
Juda rịa rịa,
kwnornu nọ hite nọ jị hne nye risi jeehi
whuya,
nye jooznu ele ke m Izireli lele atnurnu.”

⁷ Nga Erọdu sukwuru ele akọ wam nọ mgwugwa, ọ sịkwahia be nga mbọ wam whuyaru iwhne.

⁸ Ọ kanu be zne Bẹtilehem, kaa, “Anu zne piosi nnwọ ikne wam rikne, nga anu piohiaru a, anu va kanu m, m jeezne kponu a risi ẹli masị.”

* **2:1** *Ele akọ:* bụ ele nọomu nhne gbasiri mbọ.

⁹ Nga be nurnu ọka Eze Erọdu, be whoga, le mbọ wam ke be whnurnu n'ọbosi ẹhnam neezne nọ ruwhnu be dụ nga ọ varu gwuzoru n'olu hne nnwọ wam zị.

¹⁰ Nga be whnurnu mbọ wam, be nwudnarnu k'agida.

¹¹ Be bna nọ rime ọro, whnu nnwọ ikne wam, ya nọ Meri nne a, be dna n'ẹli kponu a risi ẹli. Be kpume igbe ẹkwnu be, nyee a nkesi, golu, franki-isensi nọ maa.

¹² Chiokike ọ be aka nọ nsni nọ mboro be lahnakwadia ke Erọdu, be garu apna berere la ẹli be.

Be gbazne n'ẹli Ijipiti

¹³ Nga be laru, enine izi Nyenwe aị mernu Josefu whnu a anya nọ mboro, kaa, “Lizọ, kwuru watakiri wam nọ nne a gbazne Ijipiti, daziri nọ pii dụ nga me jaakanu i, kwnornu nọ Erọdu joopio nnwọ wam ma o gbu a.”

¹⁴ O lizọ, kwuru nnwọ wam nọ nne a n'abalị gbazne Ijipiti.

¹⁵ Be zị n'Ijipiti tem Erọdu nwuma, ma nhne Nyenwe aị kwuru hite n'ọnu nye ọwhnurninya a mezu, “M sukwuhia m nnwọ m hite Ijipiti.”

Erọdu gburu rumu takiri

¹⁶ Nga Erọdu whnurnu nọ ele akọ wam nyernu a mkpari, o weru ẹhni k'agida, o zizne ele ogwnu kaa be gbu kpakara rumu rukna zị nọ Bẹtilehem ma ẹli zị be ndundu, hite nọ ele gbaru awha lawuru ya ẹli. Ka bụ hite n'ige wam ọ sịkwahiaru ọka n'ọnu ele akọ wam.

¹⁷ N'ige wam bụ hne be mezuru nhne Jerimaya nye ọwhnurninya kwuru, naakaa,

¹⁸ “Be nurnu akpiri nọ rime ẹli Rama,
naakwna ẹkwna nọ okne ọgba mkpe,
Recheli naakwnanu rumu a ẹkwna,
o kwéle be kasi a mkpoma kwnornu nọ
be zima.”

Be hiri n'Ijipiti yahna

¹⁹ Nga Erọdu nwurnu, enine izi Nyenwe aị mernu Josefu whnu a anya nọ mboro n'Ijipiti,

²⁰ kaa, “Lizọ kwuru nnwọ wam nọ nne a zne n'ẹli Izireli, ele noopio budnu a nwunam.”

²¹ O lizo kwuru nnwọ wam nọ nne a, va n'eli Izireli.

²² Kọvu nga ọ nọnnu nọ Akelọsi nnwọ Erodu bụ eze Judiya nọ ngadna nda a, ọ tọru ogwnu o zne pji. Nga Chiokike dọru a aka nọ nsni nọ mboro, Josefu tọhnasna zne Galili.

²³ Be zne wuru n'eli matị be kwu Nazareti, ma nhne be kwuru hite n'ọnu nye ọwhnurninya mezu, “Be jookwu a nye Nazareti.”

3

Ikwu-ọnu Jọni Nye Wụ Mini

(Mak 1:1-8; Luk 3:1-18; Jọn 1:19-28)

¹ N'ige wam Jọni Nye Wụ Mini varu nọokpo okwo ikwu-ọnu Chiokike n'eli-ikpa ke Judiya,

² naakaa, “Anu tọhnasna mkpoma, kwnornu nọ ẹli-eze Chiokike zị ndundu.”

³ Jọni bụ nye wam Azaya nye ọwhnurninya kwuru ọka gbasiri a, naakaa,

“Akpiri otu badnu nọokpo okwo n'eli-ikpa, naakaa,
'Anu mekwata apna Nyenwe aị,
anụ mee apna a sni asni.’ ”

⁴ Jọni wogwu iwo be jiri rijni akpukpo anọhia be kwu kameli mee, ajni ọ snu n'ikwnu bụ akpukpo anọhia, wiri a bụ igwurube nọ mọno ebeka ọhia.

⁵ Ele Jeruselem nọ kpakara ele Judiya nọ kpakara ele wugwu nọ ngeri Osimini Jodani gburugburu whokwnusiri a,

⁶ ọ wu be mini n'Osimini Jodani, be nookwuhia mmehie be.

⁷ Kọvu nga ọ whnurnu agida ele Farisi nọ ele Sadusi hne be naava ma ọ wu be mini, ọ kanu be, “Anu ẹbnurnu agwọ, nyele kannu anu, anu gbanahoru ovu owe ẹhni Chiokike ke jaava?”

⁸ Anu mji mkpuru ke jeegesi nọ anu tọhnasnarnu mkpoma hite nọ mmehie.

⁹ Anu riko nọ rime anu, naakaa, ‘Ebereham bụ nda aị,’ me kanu anu nọ Chiokike nwernu rikne mee kpakara akaworugwu ka gho rumu Ebereham.

¹⁰ Kiti, be tukwasilam ehni gwe n'ikwnu kpakara isisi, ke bụ nọ be joogbudna isisi ọbula ke minyala mkpuru oma, be jootubna a nọ rime bekwnu.

¹¹ “M ji m mini nọowu anu mini ke neegesi nọ anu tọhnasnarnu mkpoma hite nọ mmehie anu, kọvu nye kagwu m rikne naava n'aznu m, nye me dugo n'owhudnahie chiri okoro-ochi a, nye wam jeeji Enine Nso nọ bekwnu nọowu anu mini.

¹² Nye nhne ọwhusna ikpa zi n'aka a, ọ jowhusna ikpa a nkari, ọ jaachikota ikpa a yisi n'obna a, kọvu o jeeji bekwnu ke chni echni rnesnama ruznurnuznu ikpa.”

Owuwu mini Jizosi

(Mak 1:9-11; Luk 3:21,22)

¹³ N'ige wam, Jizosi hiri nọ Galili vadu Osimini Jodani znekwnusi Joni ma ọ wu a mini.

¹⁴ Kọvu nọ Joni kwéle a, ọ kaa, “Ọ zi m mkpa i wu m mini, ji n'iwuru i, i naavakwnusi m?”

¹⁵ Jizosi kanu a, “Gharu a kpam kitna, kwnornu nọ ọ buru oma kpam ma a mezu kpakara nhne buru oma n'omume.” Joni gharu a.

¹⁶ Nga Joni wuru Jizosi mini, ngangam o hiri nọ mini nọowhuya, le, oligwe kpumernu, Jizosi whnu Enine ke Chiokike hne o neewhedna lele nduru, neebekwasi a.

¹⁷ Otu akpiri hiri n'oligwe, naakaa, “Ka bụ Nnwọ m me whnurnu n'anya, nhne a masiri m.”

4

Ornurna Jizosi

(Mak 1:12,13; Luk 4:1-13)

¹ Enine Nso duru Jizosi zne n'eli-ikpa ma Ekwensu rna a ornurna.

² Nga o vukworu ọnu nri ọbochi ẹno iwhnehnne nọ abali, wiri gwnurnu a.

³ Nye ornurna wam vakwnusiri a, kanu a, “Ọ buru nọ i bụ Nnwọ Chiokike, kanu akaworugwu ele ka be gho brẹdi.”

⁴ Jizosi saru a, “Be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa,

‘Ọ buo brẹdi bụ nhne badnu jeeri kpọi ziri budnu,
kọvu nọ ọ bụ kpakara ikwu-ọnu ke hiri n'ọnu Chiokike whuya.’ ”

⁵ Ekwensu kwuru a zne Jeruselem, ẹl-ohna nsọ, gwuzote a n'olu towa Oro Nso Chiokike,

⁶ ọ kanu a, “Ọ buru nu i bu Nnwọ Chiokike, gbudna ẹhni i n'ẹli hna, kwnornu nu be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, ‘O jeenye ele enine izi a iwu gbasiri i, be jeegheru i n'aka be, ma i gharu ọ kpobi ọchi i nu rugwu.’ ”

⁷ Jizọsi saru a, “Berere kwno, be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, ‘I rnako Nyenwe i Chiokike i ọrnuna.’ ”

⁸ Berere kwno, Ekwensu kwuru a zne rugwu zi n'olu k'agida, gerisi a kpakara ẹli-eze ke ọwa nu igwugwu be.

⁹ Ọ kanu a, “M jeenye i kpakara nhne ka, ọ buru nu i jaadna n'ẹli kpọnu m risi ẹli.”

¹⁰ Jizọsi saru a, “Whoga m nu ruwhnu m, Setani, kwnornu nu be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, ‘I ọokponu Nyenwe i, Chiokike i risi ẹli. Ọ bu ya kpọi bu nye i jeekpenu.’ ”

¹¹ Ige wam Ekwensu sigbasiri Jizọsi, ele enine izi vakwnusiri a, neeznenu a izi.

*Jizọsi panizoru ẹnu a
(Mak 1:14,15; Luk 4:14,15)*

¹² Nga Jizọsi nurnu nu be yisiri Joni n'ikelu, ọ lahna Galili.

¹³ Ọ whoga nu Nazareti zne wuru nu Kapanom, ke zi nu ngeri osimini, n'ẹli Zebuloni nu Nafitali,

¹⁴ ma oka be kwuru hite n'onu Azaya nye ọwhnurninya mezu, kaa,

¹⁵ “Eli Zebuloni nu ẹli Nafitali, n'apna okne osimini, n'aznu Osimini Jodani, Galili ẹli ele buo ele Ju.

¹⁶ Ele wu n'ochichiri whnunam agida iwhne, ele wu n'ẹli ẹnuw kpusnigwu bu ele iwhne ọomukwasi.”

¹⁷ Hite n'ige wam Jizọsi panizoru ọokpo okwo, naakaa, “Anu tuhnasna mkpoma, kwnornu nu ẹli-eze Chiokike zi ndundu.”

*Ele mbom sno apna Jizọsi
(Mak 1:16-20; Luk 5:1-11)*

¹⁸ Nga Jizọsi neezne izne n'onu mini Osimini Galili, ọ whnu rumu nne lawuru, Saimoni nye be nookwu Pita nu Anduru nwene a, hne be ọowu igbo n'osimini, kwnornu nu be bu ele noogbu aznu.

* **5:3** ke bu *ele noopio Chiokike*

¹⁹ Jizọsi kanu be, “Anu snornu m, m jeeme anu buru ele ọokwnuhia ele badnu lele kpa anu noogbu aznu.”

²⁰ Ngangam, be sigbasi igbo be sno a.

²¹ Nga o zneturu nu ruwhnu, ọ whnurnu rumu nne lawuru berere, Jemisi nnwọ Zebidi nu Joni nwene a, nu Zebidi nda be. Be zi nu rime ọgbo neemekwa igbo be. Jizọsi sukwu be.

²² Ngangam be sigbasi ọgbo wam nu nda be sno a.

*Jizọsi znirni nhne,
gwọ ele nriria
(Luk 6:17-19)*

²³ Jizọsi znernu nu kpakara Galili neezni nhne n'oro ọgbako ele Ju, ọokpo okwo izi oma ẹli-eze Chiokike, ọogwo ele nriria zi ọdo n'odo nu ẹhni igbugbu zi ọdo n'odo n'esilawuru be.

²⁴ Ọtnutnu a gazuru kpakara Siriya, be kwuyanu a kpakara ele naaria nriria nu ele ẹhni igbugbu zi ọdo n'odo, nu ele ọowhnusi anya, ele renwu ọjo nwugwu, nu ele akwukwu nu ele ngeri ẹhni be donwurnu donwu. Jizọsi gwọ kpakara be.

²⁵ Agida ele badnu hi nu Galili, Dekapolisi nu Jeruselem nu Judiya nu aznu Osimini Jodani snornu a.

5

*Jizọsi znirni nhne
n'olu rugwu*

¹ Nga Jizọsi whnurnu agida badnu wam, o pnezne n'olu rugwu, daziri ẹli, ele sno apna a vakwnusi a,

² ọ panizo neezni be nhne, naakaa,

*Mkpoma ọso n'onu n'ezi
(Luk 6:20-23)*

³ “Owa oma zinu ele mboni nu mkpoma,* kwnornu nu ẹli-eze Chiokike bu ke be.

⁴ Owa oma zinu ele naagba mkpe, kwnornu nu be jaakasi be ovu.

⁵ Owa oma zinu ele zi enwerne nu mkpoma, kwnornu nu ele kam jeekehia ọwa.

⁶ Owa oma zinu ele wiri ọogwnu nu ele akpiri kpoga bekwnu n'ome nhne buru oma, kwnornu nu ruwho jeeji be.

⁷ Owa oma zinu ele nwernu obirizi

kwnornu nù be joodonu be obirizi.

⁸ Ọwa ọma zinu ele zì rìchna nù mkpọma, kwnornu nù be jooohnu Chiokike.

⁹ Ọwa ọma zinu ele neeme udno, kwnornu nù be jookwu be rụmu Chiokike.

¹⁰ Ọwa ọma zinu ele be naakpakna ẹhni kwnornu imerne ọma, kwnornu nù ẹli-eze Chiokike bụ ke be.

¹¹ “Ọwa ọma zinu anụ nga ele badnụ jaakpari anụ, neemekpa anụ ẹhni, nookwunu anụ ọnu ojo, naaghagidne anụ akebne aghalaghala zì ichne ichne kwnornu nù me.

¹² Anụ nwurnihoru, mkpọma sọ anụ n'ọnu k'agida, kwnornu nù ọgwo ẹrnu anụ zì agida n'oligwe. Ọ bụ kpa be jiri kpakna ele ọwhnurninya ele be anụ ọsno ẹhni.

Arụa nù iwhne (Mak 9:50; Luk 14:34,35)

¹³ “Anụ bụ arụa ke ọwa, kọvu ọ bụru arụa tuwhu ọso n'ọnu a, be jeeji kini mee a ọ so n'ọnu? Ọ zia iru ọ bnarnụ berere, okwolem be tuwhu a n'ederezi, ele badnụ zọ a ọchi.

¹⁴ “Anụ bụ iwhne ke ọwa. Mba wu n'olu rugwu b́otugwali.

¹⁵ Be zá nọomusi tọnji b́ta a nù mkpururu nkita, tnunuma, n'olu nhne be b́ta tọnji, o neenye kpakara ele zì n'oro wam iwhne.

¹⁶ Anụ mee kpa iwhne anụ jaazi noonwu nù ruwhnu ele badnụ, ma be nọowhnu ẹrnu ọma anụ, znarni Nda anụ ke zì n'oligwe.

Iwu Mozizi

¹⁷ “Anụ chéko nù m varu m o lulu iwu Chiokike mọbu nhne ele ọwhnurninya gbaru, m váge m o lulu be, m varu m o mezu be.

¹⁸ N'ezi, me kanu anụ, tem oligwe nù ọwa whume, ọ zá otu nhne ọbula zì matị, ke zikakworu matị ke be jeegweme n'iwu, dụ nga kpakara be jeemezu.

¹⁹ Nye ọbula ke joolulu otu nù rime iwu ele ka, ọ b́rubi iwu ke kakwo matị, ke jeezni ele badnụ kpam, be jookwu a nye kakwo matị n'ẹli-eze Chiokike. Kọvu nye ọbula ke jaabita iwu, neezni be, nye wam bụ nye be jookwu nye kakwo n'olu n'ẹli-eze Chiokike.

²⁰ Me naakanu anụ, ọ b́ru nù agwa ọma anụ kála ke ele zni iwu nù ele Farisi mma, n'ezi, anụ jaabna n'ẹli-eze Chiokike.

Ovu owe ẹhni

²¹ “Anụ nurnu nù be kannu ele gbaka, ‘I gbúko badnụ, nye ọbula ke gburu badnụ jaabna n'aka ikpe.’

²² Kọvu me kanu anụ, nye nwernu ovu ẹhni megidne nwene a jaabna n'ikpe. Nye ọbula ke jaakanu nwene a, ‘Ọ zia iru i bnagwu,’ jeenye ẹhni a n'aka ele eze-ikpe. Nye ọbula ke jaakaa, ‘Nye iwhnirniwhno,’ jeenye ẹhni a n'aka b́kwnu ẹli renwu.

²³ Kam kpayaru, ọ b́ru nù i gweyaru nkesi i nù ruwhnu Chiokike n'ọjo ariohna, i chenwanya nù nwene i karu nù i mernu a nhne ojo,

²⁴ sigbasi nkesi i nù pii nù ruwhnu ojo ariohna, la, beru ọsno mee ma ji nù nwene i ziri n'udno, yahna, nyega nkesi i.

²⁵ “Mee ma ji nù nye kwu i neezne ikpe b́ru ọma wara wara, nga ji nù ya zì n'apna, ma nye wam kwu i neezne ikpe gharu o gweru i nyee n'aka nye risi ikpe, nye risi ikpe gweru i nyee n'aka nye neezne izi, be tubna i ikelu.

²⁶ Me kanu i ezi ọka, i joowhuya pii tem i kwuhnata kpakara iwai ipne-aznu i jigwu.

Iznizni gbasiri ome ọyi

²⁷ “Anụ nuna m nù be kannu ele gbaka, ‘I méko ọyi.’

²⁸ Kọvu nù m naakanu anụ, nù nyerukna ọbula ke jeele nyerinya anya ọ masi a ma ya nù nwerinya wam dnanyi, o mesilem a ọyi nù mkpọma a.

²⁹ Ọ b́ru nù anya akarikwnunga i jeeme i, i mee mmehie, ghnahia a, tuwhu a n'ẹhni i, kwnornu nù ọ jaakanu i mma nù otu nhne zì i n'ẹhni whogaru, tnunuma be tubna kpakara ẹhni i nù rime b́kwnu ẹli renwu.

³⁰ Ọ b́ru nù akarikwnunga i jeeme i, i mee mmehie, gbubime a, tuwhu a n'ẹhni i, kwnornu nù ọ jaakanu i mma nù otu nù nhne zì i n'ẹhni whogaru, tnunuma be jootubna kpakara ẹhni i nù rime b́kwnu ẹli renwu.

Ogba nnam

(Mat 19:9; Mak 10:11,12; Luk 16:18)

³¹ “Be kakwnornu nù, ‘Nye ọbula ke jaagba nnwerne a nnam, o nyega a okwukwo nnam.’

³² Kọvu m naakanu anụ, nye ọbula ke jaagba nnwerne a nnam, hne ọ b́u nù o

mernu ọyi, o neeme nyerinya wam buri nye neeme ọyi, nye obula ke joolu nnwerne be gbarụ nnam bu nye neeme ọyi.

Okwe mkwna

³³ “Berere, anụ nuna m nū be kannu ele gbaka, kaa, ‘Bita mkwna i kweru, i lāhna aznū nū o mee mkwna i kweru, kovu mee nhne i kweru mkwna nū ruwhnu Nyenwe aị.’

³⁴ Kovu me naakanu anu, anu ji nhne obula du risi, anu ji oligwe du risi, kwnornu nū o bu ngadna eze Chiokike.

³⁵ Anu ji owa du risi, kwnornu nū ikpechi otukwasi ochi a, anu ji Jeruselem du risi, kwnornu nū o bu eli-ohna ke eze kwu wam.

³⁶ I ji risi i du risi, kwnornu nū i nwée rikne mee otu rukeri-ize o chna richna mōbu o ji riji.

³⁷ Kovu ikwu-onu anu buri ‘Owe, m jeeme mee a,’ mōbu, ‘Oza, m jéeme mee a.’ Kwnornu nū nhne obula kariri ka hi nū nye ojo wam.

Iznizni gbasiri omegwnarnu (Luk 6:29,30)

³⁸ “Anu nurnu nū be karu, ‘Anyā lanu anya, ize lanu ize.’

³⁹ Kovu me naakanu anu, anu megwnarnu ele mernu anu nhne ojo. Nye obula ke gbōru i aka nū nsni akarikwnunga, tūhnasnanu a nsni berere.

⁴⁰ O buri nū nye obula pioru o mesi i oka ma o nahoru i iwo rime i, sigbasinu a iwo i ke olu masi.

⁴¹ Nye obula ke jeeme i ma i zne otu maili, snornu a zne maili lawuru.

⁴² Nyega nye obula nōorio i nhne, i gwako nye noopio ma i gbaznisi a nhne njo.

Whnu ele irno anu n'anya (Luk 6:27,28,32-36)

⁴³ “Anu nuna m nū be karu, ‘Whnu nye agbatibi i n'anya, sno nye irno i irno.’

⁴⁴ Kovu me naakanu anu, anu whnu ele irno anu n'anya,† kpenu ele neemekpa anu ehni okpukpe.

⁴⁵ Anu mee kpa, anu jōobu rumu Nda anu ke zi n'oligwe, kwnornu nū o neeme ma ehnām a nōomukwasi badnu ojo nū badnu

oma, o neeme masi ma mini zokwasị ele ome mma nū ele ojo.

⁴⁶ O buri nū anu whnurnu ele wam n'anya bu ele nōowhnu anu n'anya, kini bu ogwo ernalu anu? O bu nū ele ona ntū mée kpam sa?

⁴⁷ O buri masi nū o bu rumu nwene anu kpōi bu ele anu neebekwu rewhna, kini bu nhne anu mernu karu ele berere? O bu nū ele maa Chiokike mée kpam sa?

⁴⁸ Anu jōobu ele zuru ozu lele kpa Nda anu ke oligwe zuru ozu.

6

Iznizni gbasiri okesi nhne

¹ “Anu whnu nū anu za neeme nhne oma anu nū ruwhnu badnu, ma be whnurnu anu. Anu mee kpam, anu nwée ogwo ernalu nū hne Nda anu ke oligwe zi.

² “Ke bu nū nga i nōornu ernalu obirizi i, i jiko okwodu kpō okwo lele kpa ele ruwhnu lawuru mee n'oro ogbako ele Ju, ma n'apna, ma ele badnu ja be mma. Owe, m naakanu anu ezi oka, be nwezulem ogwo ernalu ke be.

³ Kovu nga i nōornu ernalu obirizi, i kwéko akarita i mahia nhne akarikwnunga i neeme,

⁴ ma ernalu obirizi i buri nhne zi mgwugwa. Nda i ke nōowhnu nhne zi nū mgwugwa jōokwuhnta i.

Iznizni gbasiri okpukpe (Luk 11:2-4)

⁵ “Nga anu neekpe okpukpe, anu méko lele ele ruwhnu lawuru, kwnornu nū o naamasị be o gwuzoru n'oro ogbako ele Ju ma ngeri apna neekpe okpukpe ma ele badnu whnurnu be. Owe, m naakanu anu ezi oka, be nwezulem ogwo ernalu be.

⁶ Kovu nga i neekpe okpukpe, bnazne nū rime oro i, nga i gbasnimernu mgbo i, kpenu Nda i ke zi nū mgwugwa, Nda i ke nōowhnu nhne zi nū mgwugwa jōokwuhnta i.

⁷ Nga anu neekpe okpukpe, anu kwúko agida oka etekne, lele kpa ele maa Chiokike mee, kwnornu nū be naari nū be jōonu ogologo okpukpe be.

⁸ Anu kpákwadia agwa lele be, kwnornu nū Nda anu magwu kpakara nhne ke zi anu mkpa, su anu ke rio a.

† 5:44 Agwina okwukwo kamasiri: *gozi ele nōovu anu onu, menu ele sno anu irno nhne oma*

9 “Anụ kpe okpukpe kpa,
 ‘Nda aị ke zị n'oligwe,
 rẹwhna ị bụru nhne zị nsọ,
 10 ẹli-eze ị va,
 be mee nhne i pioga,
 kpa be mee a n'oligwe,
 be mee a kpam n'owa.
 11 Nyega aị wiri tna,
 ke joozunu aị ọbochi tna.
 12 Gbarūnu aị nhne ojo a mernu,
 lele kpa a naagbarūnu ele mernu aị
 nhne ojo.
 13 I yisi aị nụ rime nhne ọrnurna,
 kọvu dọhia aị n'aka nye ojo.’ *
 14 O bụru nụ anụ gbarūnu badnụ ọgahie be,
 Nda anụ ke oligwe jaagbarūnu anụ masị.
 15 Kọvu o bụru nụ anụ jáagbarūnu badnụ
 ọgahie be, Nda anụ ke zị oligwe jáagbarūnu
 anụ.

Iznizni gbasiri ovu onu

16 “Nga anụ noovu onu, anụ mékọ lele
 ele ruwhnu lawuru, ele naagbarū ruwhnu,
 dọnwuta ruwhnu ma o zị kpa ele badnụ
 mahia nụ be noovu onu. Owe, m naakanụ
 anụ ezi ọka, be nwezulem ọgwo ọnu be.
 17 Kọvu nga ị noovu onu, gweru mọno te
 nụ risi i, snụ ruwhnu i,
 18 ma ele badnụ gharu o mahia nụ i
 noovu onu. Kọvu Nda ị nye nọowhnu nhne zị
 nụ mgwugwa jaamahia, Nda ị jọokwu ị ọgwo.

Ekwnu ke zị n'oligwe (Luk 12:33,34)

19 “Anụ kpábitanu ẹhni anụ ẹkwnu n'owa,
 hne akika nụ ajari naata, hneele buznu
 neeliwa ọro nooznu buznu,
 20 kọvu anụ kpábitanu ẹhni anụ ẹkwnu
 n'oligwe, hne akika nụ ajari zá naata, ele
 buznu zá neeliwa ọro nooznu buznu.
 21 Kwnornu nụ hne ẹkwnu ị zị, bụ hne
 mkpoma ị jaazi masị.

Iwhne ke ẹhni (Luk 11:34-36)

22 “Iwhne ke ẹhni bụ anya, ke bụ nụ o
 bụru nụ anya ị bụru oma, kpakara ẹhni ị
 jọobu iwhne iwhne.
 23 Kọvu o bụru nụ anya ị zila bụdnụ,
 kpakara ẹhni ị jeejipiya n'ochichiri. O bụru

nụ iwhne ke zị ị n'ẹhni bụ ọchichiri, ọchichiri
 wam jaahna ezi.

Chiokike nụ ẹkwnu (Luk 16:13; 12:22-31)

24 “O zá nye nwernu rikne bụru ọhi nda
 kwu lawuru. O bụru kpam, o joosno otu
 irno, whnụ ke berere n'anya. Mọbu o
 jọsobisinu otu k'agida, ledna ibne a anya.
 Anụ jọobuli ọhi Chiokike nụ ọhi ẹkwnu.

25 “Ka bụ nhne me kwno naakanụ anụ,
 anụ rigbuko ẹhni anụ n'oriri gbasiri bụdnụ
 anụ, nhne anụ jeeri mọbu nhne anụ jọonwo,
 mọbu gbasiri ẹhni anụ iwo anụ joowo. O
 bụo bụdnụ kakwo wiri? O bụo ẹhni kakwo
 iwo sa?

26 Anụ le wọnunu ke oligwe, be ghá
 mkpuru, be gwémasia nhne n'ekwu, o zia
 nhne be chibna n'obna, kọvu Nda anụ ke
 oligwe nọoznu be. Anụ bụo nhne gburu
 okne onu ahia karu be?

27 Ndaa nye n'esilawuru anụ nwernu
 rikne tükwasị nhne matị n'ogologo bụdnụ a
 hite n'origbu ẹhni a?

28 “Kini mernu anụ naarigbu ẹhni anụ
 gbasiri iwo anụ joowo? Anụ lekọm okoko
 zị n'ohia, kpa be nooso, be zá nọdogbu ẹhni
 be n'ernu, be kwné ikpe.

29 Kọvu me kanu anụ o bụbedi Solomoni
 n'iwhuru a, nụ kpakara igwugwu a, yige
 eyi lele otu nụ rime be.

30 O bụru nụ Chiokike wosiri achara ke
 ohia iwo kpa, ke zị tna, ekile be túbna a
 n'ite bekwnu, o bụ nụ o jóowosi anụ iwo ke
 kakwo, anụ ele ọkwnata ovu matị?

31 Anụ rigbuko ẹhni anụ, naakaa, ‘Ndaa
 nhne a jeeri?’ mọbu, ‘Ndaa nhne a jọonwo?’
 mọbu, ‘Ndaa nhne a joowo?’

32 Kwnornu nụ kpakara nhne ele ka bụ
 nhne ele máa Chiokike noopio, Nda anụ ke
 oligwe magwu nụ kpakara nhne ka zị anụ
 mkpa.

33 Kọvu anụ beru ọsno pio ẹli-eze
 Chiokike, nụ ome oma a, be jọotukwasinu
 anụ kpakara nhne ele ka.

34 Kam kpayarū, anụ rigbuko ẹhni anụ
 n'oriri gbasiri ekile, ekile jaarighianu ẹhni a.
 Mmekpehni ke ọbochi ọbula zunnem a.

* 6:13 Agwna ọkwukwo kwuru: *kwnornu nụ ẹli-eze bụ ke i, ma iknernema, ma igwugwu, tim tọm. Amim.*

7

O kpe ele berere ikpe
(Luk 6:37,38,41,42)

¹ “Anụ kpé ikpe, ma Chiokike gharu o kpe anụ ikpe.

² Kwnornu nụ ikpe anụ kperu bụ nhne Chiokike jeeji kpe anụ, nhne anụ jiri tūnu nye berere bụ nhne Chiokike jeeji tūnu anụ.

³ Kini kpayaru i ji neele nhne matị ke zị n'anya nwene i, kovu i zá naari oriri gbasiri igwe-isisi ke zị n'anya i?

⁴ Ndaa kpa i jeeji kanu nwene i, ‘Nwene, sete me gweme nhne matị ke zị i n'anya,’ ma, le, igwe-isisi zị n'anya ke i?

⁵ Ji nye ruwhnu lawuru, beru osno gweme igwe-isisi ke zị n'anya ke i, ngam, i jowhnu nama osno o gweme nhne matị wam n'anya nwene i.

⁶ “Anụ nyéko nkita nhne zị nsọ, o zị be tūhnasna doka anụ. Anụ túsako palị nū ruwhnu ezni, o zị be zokwasi be ochi.

Rio, pio, znu aka nū mgbo
(Luk 11:9-13)

⁷ “Anụ rio, be jeenye anụ, anụ pio, anụ joopiohia, anụ znu aka n'onu-mgbo, be jaagbamanu anụ.

⁸ Kwnornu nū nye obula ke nōorio, nōoriohia, nye noopio, noopiohia, nye nooznu aka nū mgbo, be jaagbamanu a.

⁹ “Ndaa nda n'esilawuru anụ nye nnwọ a jōorio brēdi, o nyee a akaworugwu?

¹⁰ Mōbu nū o rio a aznū, o nyee a agwọ?

¹¹ O buri nū anụ, anụ bụ ele ojo, magwu kpa be nyee rumu anụ nkesi buri oma, o kọ buri Nda anụ ke zị n'oligwe, o buri nū o jēenye ele nōorio a nhne buri oma?

¹² Kpakara nhne ke anụ pioru ma badnu menu anụ, anụ menu masi ele badnu kpa. Kwnornu nū ka bụ nhne iwu nū ele owhnurninya kwuru.

Apna zị nworonwo
(Luk 13:24)

¹³ “Anụ garu onu-mgbo ke zị nworonwo bna. Kwnornu nū onu-mgbo nū apna wam ke noodubna badnu nū mwhu zị rude, ele naaga a masi zị agida.

¹⁴ Kovu nū onu-mgbo wam zị nworonwo, apna wam ke noodubna nū budnu naara eñni nū oguga, ele noopohia zị ele nū ele.

Isisi nū mkpuru a
(Luk 6:43,44)

¹⁵ “Anụ zeru ele owhnurninya aghalaghalala, ele naavakwnusi anụ n'iwo atnurnu, kovu nū rime be, be bụ edu nōdogbu atnurnu.

¹⁶ Anụ jaamahia be hite nū mkpuru be nēemi. Ele badnu be nōoghohia mkpuru vaini n'isisi akukara, mōbu mkpuru figi n'igwnu-ogna?

¹⁷ Kpa masi, omamarna isisi miga mkpuru oma, kovu isisi buo oma miga mkpuru ojo.

¹⁸ Omamarna isisi nwée rikne mji mkpuru ojo, isisi ojo nwée rikne mji mkpuru oma.

¹⁹ Isisi obula ke minyala mkpuru oma, be jeegbudna a, tubna a nū rime bekwnu.

²⁰ Kam kpayaru, anụ jeehi nū mkpuru be mahia be.

Odo aka nū nsni
(Luk 13:25-27)

²¹ “O buo nye obula ke noosukwu m, ‘Nyenwe ai, Nyenwe ai,’ jaabna n'eli-eze Chiokike, okwolem nye neeme nhne Nda m ke zị n'oligwe noopio.

²² Agida badnu jaakanu m n'obochi wam, ‘Nyenwe ai, Nyenwe ai, a jile rewhna i whnu owhnurninya? A jile rewhna i chihala ele renwu ojo? A jile rewhna i rnu ernu ndu-eñni zị odo n'odo?’

²³ M jaakanu be, ‘M máam nye anụ bụ, anụ whoga nū hne me zị, ele aruru-eli.’

Ntu-eli lawuru
(Luk 6:47-49)

²⁴ “Nye obula ke nonu kpakara ikwu-onu m neeme be, m jeeji a sninu nyerukna ke marnu nhne, nye wuru oro a n'olu rugwu.

²⁵ Mini zo, mini-eli gba, ruwhere whe masi, kwana oro wam, kovu o dnana, kwnornu nū o tūru ntū-eli a n'olu rugwu.

²⁶ Nye obula ke nonu kpakara ikwu-onu m ka, o zá neeme be, m jeeji a sninu nye iwhnirniwhno, nye wuru oro a n'olu rizza.

²⁷ Mini zo, mini-eli gba, ruwhere whe masi, kwana oro wam, oro wam dna girigidim, tū ogwnu.”

Rikne Jizosi

²⁸ O du nga Jizosi kwukworu kpakara ikwu-onu ka, nhne o znirni du kpa be hna ehni.

²⁹ Kwnornu nu o neezni nhne lele nye nwernu rikne, o buo lele ele zni iwu ele Ju.

8

Jizosi gworu nye nchnichna
(Mak 1:40-45; Luk 5:12-16)

¹ Nga Jizosi hiri n'olu rugwu hiedna, igbudu ele badnu snornu a.

² Otu nye naaria nchnichna vakwnusiri a, gbunu a mpnerne ochi, kaa, "Nyenwe ai, o buru nu i pioru, i nwernu rikne mee m, m ziri richna."

³ Jizosi dosnima aka kpatu a, kaa, "M pi-oru m, ziri richna." Ngangam, nchnichna wam whogaru n'ehni a.

⁴ Jizosi kanu a, "O za nye obula i kanu, kovu la, gweru ehni gesi nye okwa ariohna, gweru masi nhne Mozizi nyernu n'iwu kwa ariohna ma o buru nhne akebne nyee be."

Jizosi gworu nnwo izi
nye risi ogwnu
(Luk 7:1-10)

⁵ Nga Jizosi bnanyarnu Kapanom, otu nye neechi otu riwhu ele ogwnu vakwnusiri a, rio a,

⁶ kaa, "Nyenwe ai, nnwo izi m dnanyiiguw n'oro, otu ngeri ehni a nwurnu onwu, o zi n'igbugbu k'agida."

⁷ Jizosi kanu a, "M jaava, gwọ a."

⁸ Nye wam neechi otu riwhu ele ogwnu kanu a, "Nyenwe ai, m duge m nu nye i jaabnanya oro a, kovu kwu oka kpoi, i jogwo nnwo izi m.

⁹ Kwnornu nu m bu m nye zi nu mkpururu ochichi ele kakwo m, m nwernu m ele ogwnu zi nu mkpururu m, me kanu nye ka, 'Zne,' o zne, m kanu nye berere, 'Vaa,' o vaa, m kanu nnwo izi m, 'Mee ka,' o mee a."

¹⁰ Nga Jizosi nurnu oka ka, o duru a ehni, o kanu ele sno a n'aznu, "N'ezi, me kanu anu, m whnulele m okwnata ovu hna kpa, ma nu ovu nye Izireli.

¹¹ Me kanu anu nu agida badnu jeehi n'obosi ehnam nu odidna ehnam va, snornu Ebereham, nu Aziki, nu Jekopu, daziri eli n'eli-eze Chiokike,

¹² kovu nu be jaachibna ele kwesiri o bna n'eli-eze Chiokike nu rime ochichiri, hne be jaazi naakwna ekwna, naata rukwnurnu-ize."

¹³ Jizosi kanu nye wam neechi otu riwhu ele ogwnu, "La, be menu i lele kpa i kweru." Ehni buru nnwo izi a oma ngangam.

Jizosi gworu ele nriria
(Mak 1:29-34; Luk 4:38-41)

¹⁴ Nga Jizosi bnarnu oro Pita, o whnurnu nne nnwerne a hne o dnanyi n'okpata naaria ehni orne bekwnu.

¹⁵ O nwugwuru a aka, ehni orne bekwnu wam sigbasi a, o lizo, bete neeznenu be izi.

¹⁶ Nogbednachi, be kwuyan a agida ele renwu ojo nwugwu, o ji ikwu-onu chihala ele renwu ojo, gwọ kpakara ele naaria nriria.

¹⁷ O gworu be, ma nhne Azaya nye owhnurninya kwuru mezu, kaa, "Ya n'iwuhuru a vumernu kpakara ehni igbugbu ai, vuru masi nriria ai zi odo n'odo."

Nhne o joowhu
ele sno Jizosi
(Luk 9:57-62)

¹⁸ Nga Jizosi whnurnu agida ele badnu gbaru a gburugburu, o kanu ele sno apna a ma be whe aznu osimini kiyari.

¹⁹ Otu nye zni iwu ele Ju vakwnusiri a, kanu a, "Nye-zni-nhne, m joosno i, penupe obula i neezne."

²⁰ Jizosi kanu a, "Edu nwernu mkpewu hne be dnanyi, onunu oligwe nwernu alikwu hne be zukwa inwe, kovu Nnwọ ke Badnu nwée hne o jaabita risi a."

²¹ Nye ke berere n'esilawuru ele sno apna a, kanu a, "Nyenwe ai, kweru m me beru osno lite nda m."

²² Kovu Jizosi kanu a, "Sno m, gharu ele nwurnu onwu ma be lite ele nwurnu onwu ibne be."

Jizosi bigboru
ruwhere osimini
(Mak 4:35-41; Luk 8:22-25)

²³ Nga Jizosi bnarnu nu rime ogbo, ele sno apna a sno a.

²⁴ Ngangam, okne ruwhere beteru ewhe n'olu osimini, ke mernu mini noowubna nu rime ogbo, kovu Jizosi n'iwuhuru a neezni anyarna.

²⁵ Ele sno apna a vakwnusiri a, kpat-nenya a, kanu a, “Nyenwe ai, dōhia ai, a noowhu.”

²⁶ O kanu be, “Kini mernu anu nōotu ogwnu, anu ele okwnata ovu mati?” O lizo, bigbo ruwhere osimini, ohna dna bii.

²⁷ O du kpa be hna ehni, be naakaa, “Nye ka bu odo badnu kini? Ruwhere nu okne osimini noobnotenu a nsni.”

*Jizosi gworu
ele rukna lawuru*

(Mak 5:1-20; Luk 8:26-39)

²⁸ Nga o varu n'aka osimini kiyari n'eli ele Gadara, ele rukna lawuru ele renwu ojo nwugwu, ele hi nu hne be li iznu whuya, ele ruwhnu be tu ogwnu, ke kpayaru o za nye neewhe n'apna wam.

²⁹ Be siwama okokoba, kaa, “Ai nu ji nwekogwu kini, Jizosi, ji Nnwọ Chiokike? I varu ma i ta ai awnūwhnu hne ige ai yóoduge?”

³⁰ Agida ezni zi hne zila ikere naata wiri.

³¹ Renwu ojo wam riasno a, kaa, “O buru nu i chihala ai, zizne ai ma a bna nu rime ezni ele ka.”

³² O kanu be, “Anu zne.” Be whuya, zne bna n'agida ezni wam, kpakara agida ezni wam gbadnarnu nu ngwulangwu dnabna nu rime osimini, rinwu nu rime mini.

³³ Ele nōoznu be gbawhu, bna n'eli-ohna wam tñusi nhne be whnurnu, nu nhne mernu ele wam renwu ojo nwugwu.

³⁴ Kpakara ele eli wam whuya kwnusi Jizosi. Nga be whnurnu a, be riasno Jizosi o whoga n'eli be.

9

*Jizosi gworu nye ehni a
dōnwurnu odonwu*

(Mak 2:1-12; Luk 5:17-26)

¹ Jizosi bna nu rime ogbo, lahna aka osimini kiyari, va n'eli ke a.

² Be vuyan a otu nyerukna ke ngeri ehni a dōnwurnu odonwu, dnanyi n'olu okpata, nga Jizosi whnurnu okwnata mkpoma be, o kanu nye wam ngeri ehni a dōnwurnu odonwu, “Mkpoma si i rikne, si nnwọ m, be gbarunam ji kpakara mmehie i.”

³ Agwna ele zni iwu ele Ju neesikwa nu mkpoma be, “Nyerukna ka nookwulu Chiokike.”

⁴ Jizosi mahiaru mkpoma be, o kanu be, “Kini kpahiaru anu naari oriri ka nu mkpoma anu?”

⁵ Ndaa ke zi ewheke, o kaa, ‘Be gbarunam ji kpakara mmehie i,’ mōbu, o kaa, ‘Lizo, zne izne?’

⁶ M jeegesi anu nu Nnwọ ke Badnu nwernu iknernema n'owa o gbaru mmehie.” O kanu nye wam ngeri ehni a dōnwurnu odonwu, “Lizo, chiri etere i, la oro i.”

⁷ Nyerukna wam lizo, la n'oro a.

⁸ Nga agida ele badnu whnurnu a, be tu ogwnu, znarni Chiokike, nye nyegarū badnu iknernema nu kpa.

Jizosi sukwuru Matiyo

(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)

⁹ O du nga Jizosi hiri nu pii neewhe, o whnurnu otu nye rewhna a bu Matiyo, hne o dazi n'oro ntū, o kanu a, “Sno m.” O lizo snornu a.

¹⁰ Nga Jizosi dazi neeri wiri n'oro Matiyo, agida ele ona ntū nu ele mmehie varu snornu Jizosi nu ele sno apna a neeri wiri.

¹¹ Nga ele Farisi whnurnu a, be sika ele sno apna a, “Kini mernu Nye-zni-nhne anu sno ele ona ntū nu ele mmehie neeri wiri?”

¹² Nga Jizosi nurnu a, o kanu be, “Mkpa dibia ziko naakpa ele ehni buru oma, okwolem ele nriria.

¹³ Kovu anu zne mūhia nhne ka bu, ‘M noopio obirizi, o buo ariohna.’ Kwnornu nu m vage m o sukwu ele oma, kovu ele mmehie.”

Aiji gbasiri ovu onu

(Mak 2:18-22; Luk 5:33-39)

¹⁴ Ele sno apna Joni vakwnusiri Jizosi sika a, “Kini kpayaru ai nu ele Farisi noovu onu ige obula, kovu ele sno apna i za noovu onu?”

¹⁵ Jizosi saru be, “Ele be ziri va hne be nōolu nnwerne ikne, be jaazi noodukwa ruwhnu hne be nu nye nōolu nnwerne ikne zi? Kovu obochi vawa nga be jaanahoru be nye nōolu nnwerne ikne, ige wam be joovu onu.”

¹⁶ “O za nye jeegweru mkpekele ikpe ikne dnusni n'iwo oknani, kwnornu nu ke ikne jōdokahala nhne n'ehni iwo oknani, o jōdoka ke kakwo agida.

¹⁷ O zị masị nye jeegweru manya ikne gbasị n'olori akpukpo oknani, be mee kpam, orori wam jaagbawama, manya nū orori akpukpo whume etekne. Kọvu be gbasị manya ikne n'olori akpukpo ikne, kam jaabita be lawuru nkari."

*Nnwọ rinya matị nū
nwerinya ntụ ọvnarna*

(Mak 5:21-43; Luk 8:40-56)

¹⁸ Nga ọ naakanu be oka ka, le, otu nye risi varu, kponu a risi eli, kaa, "Nnwọ m rinya nwunam kitna, kovu va tukwasi a aka i, ọ jaazi budnu."

¹⁹ Jizosi lizo, snornu a zne, ele sno apna a sno a masi.

²⁰ Otu nwerinya ke naaria ntụ ọvnarna nri nū awha lawuru, garu a n'aznu, kpatu onu iwo a aka.

²¹ Kwnornu nū nwerinya kannu ehni a, "O buru nū me kpatu onu iwo a aka kpoi, o jeeme ehni buru m oma."

²² Kovu nū Jizosi tughnasarnu, whnu a, kanu a, "Nnwọ m rinya, mkpoma si i rikne, okwnata mkpoma i zoghialam ji." Be gworu nwerinya wam ngangam.

²³ Nga Jizosi varu n'oro nye risi wam, whnu ele ji opi nógwunu eri oli iznu nū agida mkpakpo pii,

²⁴ ọ kanu be, "Anu whoga hna, kwnornu nū nnwọ rinya matị ka nwuna onwu, kovu nū o neezni anyarna." Be mu a rumu.

²⁵ Nga ọ chihalaru agida ele badnu wam, ọ bna nū rime oro, nwugwu nnwọ rinya matị wam n'aka, nnwọ rinya matị wam lizo.

²⁶ Onutnu a gazu kpakara eli wam.

Jizosi gworu ele isni

²⁷ Nga Jizosi hiri nū pii whuya, ele isni lawuru snornu a, neesi lulo, naakaa, "Ji Nnwọ Devidi, donu ai obirizi."

²⁸ Nga ọ bnarnu n'oro, ele isni lawuru wam vakwnusi a, Jizosi sika be, "Anu kweru nū m nwernu m rikne ọ gwọ anu?" Be kaa, "Owe, Nyenwe ai."

²⁹ Ọ kpatu be aka n'anya, kaa, "Lele kpa okwnata mkpoma anu nū, o menu anu kpam."

³⁰ Anya be snama. Jizosi do be aka nū nsni, kaa, "Whnu nū ọ zá nye anu kanu."

³¹ Kovu nga be whogaru, be wheke rewhna Jizosi kpakara eli wam.

Ogwugwo nye mgbu

³² Nga be nógwhoga, be kwuyanū Jizosi nye mgbu ke renwu ojo nwugwu.

³³ Nga ọ chihalaru renwu ojo wam, nye mgbu wam kwuru oka, o du agida ele badnu ehni be, naakaa, "A whnulele nhne nū kpa n'Izireli."

³⁴ Kovu ele Farisi karu, "O ji rikne nye risi renwu ojo naachihala ele renwu ojo."

Ele ọnu zi ele nū ele

³⁵ Jizosi neezneghari kpakara eli-ohna ma nū mgbu neezni nhne n'oro ogbako be, nógkpo okwo izi oma eli-eze Chiokike, nógwo kpakara nriria nū ehni igbugbu zi odo n'odo.

³⁶ Kovu nū nga ọ whnurnu agida ele badnu wam, ọ donu be obirizi, kwnornu nū inwe gwuru be, be nwée rikne yinu ehni be aka, be gbasaru lele atnurnu nwée nye nógznu be.

³⁷ Ọ kanu ele sno apna a, "N'ezi, ogwe nhne ekwu zi agida, kovu nū ele ọnu zi ele nū ele.

³⁸ Kam kpayaru, anu rio Nyenwe ogwe nhne ekwu ma o zizne ele ọnu n'ekwu a."

10

Ele izi nri nū ọbo

(Mak 3:13-19; Luk 6:12-16)

¹ Jizosi sukwuru nri nū badnu lawuru wam ele sno apna a. O nyee be rikne be chihala renwu ojo, gwọ masi kpakara nriria nū ehni igbugbu zi odo n'odo.

² Ka bu rewhna ele izi nri nū ọbo wam, nye mbom bu Saimoni, nye be nookwu Pita, nū Anduru nwene a, nū Jemisi nnwọ Zebidi nū Joni nwene a,

³ Filipu nū Batolomi, Tōmosi nū Matiyu nye ona ntụ, Jemisi nnwọ Alifayosi nū Tadiyosi,

⁴ Saimoni nye zi n'esilawuru ele noonwu bekwnu nū mkpoma, nū Judasi Isikarioti, nye reru a.

Ọnu ele izi nri nū ọbo

(Mak 6:7-13; 13:9-13; Luk 9:1-6; 21:12-17)

⁵ Jizosi zihala nri nū badnu lawuru ka, do be aka nū nsni, kaa, "Anu znékọ n'eli ele buo ele Ju, mobu nū rime eli-ohna obula ke ele Sameria.

⁶ Kọvu anụ znekwnusi ele Izireli, ele nụ lele rụmu atnurnu whuru owhu.

⁷ Nga anụ neezne anụ kanụ be, 'Eli-eze Chiokike zị ndundu.'

⁸ Anụ gwọ ele nriria, mee ele nwurnu ọnwu be hi n'ẹnwu lizọ, anụ gwọ ele nchnichna, anụ chihala renwu ojo. Anụ nahiaru ewhu ewhu, anụ nyee n'ewhu ewhu.

⁹ Anụ jí iwai ọbula nụ rẹkpa anụ.

¹⁰ Anụ jí rẹkpa n'izne anụ, mọbu iwo lawuru, mọbu okoro-ochi, mọbu mkpara, kwnornu nụ nye ọrnu kwesiri be nyee a wiri nụ hne ọ nọornu ọrnu.

¹¹ "Eli-ọhna ọbula, mọbu mgbu ọbula anụ bnarnu, anụ piohia ezi badnu nụ rime a, daziri pị tem anụ whoga.

¹² Nga anụ bnarnu n'oro wam, anụ kaa, 'Udno zinu anụ.'

¹³ Ọ bụru nụ ọro wam bụru ọma, udno anụ jaadazinu a, kọvu nụ ọ bụru nụ ọro wam bụo ọma, udno anụ jeehiehnakwnusi anụ.

¹⁴ Nye ọbula ke nábnanyana anụ, ke nuna ikwu-ọnu anụ, anụ jọowhoga n'oro wam mọbu n'eli-ọhna wam, lisnama ruznurnuznu ochi anụ.

¹⁵ N'ezi me naakanu anụ, be joodonu eli Sodom nụ Gómora obirizi n'ọbochi ikpe karu eli-ọhna kị.

¹⁶ "Le, m neezihala anụ lele atnurnu n'esilawuru edu, anụ nwe akọ lele agwọ, kpa enwerne lele nduru.

¹⁷ "Kọvu anụ ze ele badnu, kwnornu nụ be jeegweru anụ nyee n'aka ele ikpe, be jaapnia anụ nhne n'oro ọgbako ele be.

¹⁸ Be jookwuru anụ zne nụ ruwhnu ele risi ọchichi nụ ele eze kwnornu m, ma anụ kanu be nhne gbasiri, ma ele bụo ele Ju.

¹⁹ Kọvu nụ nga be jeegweru anụ nyee ele ikpe, mkpoma lákọ anụ mini kpa anụ jọogoru ọnu anụ mọbu nhne anụ jookwu, ige wam be jeenye anụ nhne anụ jookwu.

²⁰ Kwnornu nụ ọ bụo anụ nookwu ọka, kọvu ọ bụ Enine ke Nda anụ nookwu ọka nụ rime anụ.

²¹ "Nwene jeegweru nwene a nyee ma be gbu a, nda jeegweru nnwọ a nyee, rụmu jeelizọ megidne ele murnu be, mee be nwuma.

²² Kpakara ele badnu joosno anụ irno kwnornu nụ rẹwhna m, Kọvu be jọoznohia

nye ọbula ke jaaknata mkpoma dazigidne du okwukwo kpakara nhne.

²³ Nga be kpagburu anụ n'otu eli-ọhna, anụ gbazne nụ ke berere. Me naakanu anụ ezi ọka, anụ jáagazu kpakara eli-ọhna Izireli du nga Nnwọ ke Badnu jaava.

²⁴ "Nye sno apna nye-zni-nhne jáaka nye zni a nhne. Ọhi jáaka nyenwe a.

²⁵ Ọ dulam nga nye sno apna nye-zni-nhne jọonu lele nye zni a nhne, nụ ọhi ọ nụ lele nyenwe a. Ọ bụru nụ be sukwuru nda nwe ọro Belizibolu, ọ bụ nụ be jóosukwu ele ọro a karukwo?

Nye anụ jootu ogwnu a (Luk 12:2-7)

²⁶ "Anụ tũko ogwnu be, kwnornu nụ ọ zá nhne be kpusnirni okpusni ke be jóokpume, mọbu nhne zị mgwugwa ke be jáamahia.

²⁷ Nhne me kannu anụ n'ochichiri, anụ kwu a n'iwhnehnie, nhne be tukasiri nụ nsni, anụ kwusa a n'olu ọro.

²⁸ Anụ tú ogwnu ele noogbu anọ-ehni, ele nwée rikne gbu mkpoma. Kọvu anụ tú ogwnu nye wam ke nwernu rikne gbu mkpoma nụ anọ-ehni nụ bekwnu eli renwu.

²⁹ Be zá neere wonzna lawuru otu mkpuru iwai matị? Kọvu otu nụ rime be jáadna n'eli su Nda anụ kwéle.

³⁰ Kọvu nụ kpakara rukeri-ize ke zị anụ nụ risi gwnurnu ogwnu.

³¹ Ogwnu tú anụ, anụ zị okne ọnu ahia karu agida wonzna.

O kwuhia nụ ọ ju Karaịsi (Luk 12:8,9)

³² "Nye ọbula ke jookwuhia m nụ ruwhnu ele badnu, ọ bụ ya bụ nye me jookwuhia nụ ruwhnu Nda m ke oligwe.

³³ Kọvu nye ọbula ke jọgonahoru m nụ ruwhnu ele badnu, bụ nye me jọgonahoru nụ ruwhnu Nda m ke zị n'oligwe.

Ọ bụo udno kọvu ama-ogwnu (Luk 12:51-53; 14:26,27)

³⁴ "Anụ chéko nụ m varu m o gweya udno n'owa, m váge m o gweya udno, kọvu ama-ogwnu.

³⁵ Kwnornu nụ m varu m o kewa 'nnwọ rukna nụ nda a, nnwọ rinya nụ nne a, nnwerne nnwọ nụ nne nzi a.

³⁶ Nye irno badnu jöobu ele ezi-nu-oro a.

³⁷ “Nye obula ke whnurnu nda a möbu nne a n'anya karu m, kwésile m, nye whnurnu nnwö a rukna möbu nnwö a rinya n'anya karu m, kwésile m.

³⁸ Nye obula ke vürule oğba a sno m n'aznu, kwésile m.

³⁹ Nye obula ke noopio budnu a jootuwu a, nye tuwhuru budnu a kwnornu m, joopohia a.

Ogwo ernal
(Mak 9:41)

⁴⁰ “Nye obula ke nabnanyarnu anu, nabnanyarnu m, nye nabnanyarnu m, nabnanyarnu nye ziyaru m.

⁴¹ Nye obula ke nabnanyarnu nye owhnurninya kwnornu nu o bu nye owhnurninya, jaanahia masi ogwo ernal nye owhnurninya. Nye nabnanyarnu nye mee mma kwnornu nu o bu nye mee mma, jaanahia ogwo ernal nye mee mma.

⁴² Nye obula ke jookwute otu nu rime ele mati ka otu okiko mini jiri iyi kwnornu nu o bu nye sno apna m, owe, me naakanu anu ezi oka, o jaanahiariri ogwo ernal a.”

11

Jizosi nu Jöni
Nye Wu Mini
(Luk 7:18-35)

¹ Nga Jizosi nyekworu ele sno apna a nri nu ebo wam iwu, o hiri nu pii whoga, zne zni nhne, kpö okwo izi oma kpakara eli-ohna zi be ndundu.

² Jöni nurnu n'oro ikelu kpakara ernal Karaisi noornu, o zizne agwna ele sno apna a.

³ Be sika a, “O bu jiwa bu nye jaava, sobu a le anya nye berere?”

⁴ Jizosi saru be, “Anu lahna kanu Jöni kpakara nhne anu nurnu nu nhne anu whnurnu,

⁵ ele isni noowhnu osno, ele mgworo neezne izne, be neeme ele nchnichna be ziri richna, ele nsni inyo nonu nhne, ele nwurnu onwu lizoru n'enwu, be neezni ele mboni izi oma.

⁶ Chiokike joggozi nye obula ke julä m kwnornu nhne me mernu.”

⁷ Nga ele sno apna Jöni laru, Jizosi bete naakanu agida ele badnu wam nhne gbasiri Jöni. O sika be, “Kini bu nhne anu znernu o whnu n'eli-ikpa? Ekere achara ruwhere noovu?

⁸ Sobu kini nhne anu znernu o whnu? Nyerukna wogwu iwo zi piali piali sa? Le, ele wogwu iwo zi piali piali zi n'oro ele eze.

⁹ Anu kanu m, kini bu nhne anu whogaru zne o whnu? Nye owhnurninya sa? Owe! Nye kakwo nye owhnurninya.

¹⁰ Nye ka bu nye be gbaru nhne gbasiri a n'okwukwo nsö, kaa,

‘Le, m neezizne nye izi m nu ruwhnu i, nye jeemekwata apna i nu ruwhnu i.’

¹¹ N'ezi me kanu anu, n'esilawuru ele ele rinya murnu, o za nye ke kakwo Jöni Nye Wu Mini, kovu nye zikakworu mati n'eli-eze Chiokike kakwo Jöni.

¹² Hite n'obochi Jöni Nye Wu Mini du kitna, be neeme eli-eze Chiokike nhne rikne, ele gbasiri rikne naagbali o bna nu rime a.

¹³ Tem du n'ige Jöni, kpakara ele owhnurninya nu iwu kwuru nhne gbasiri eli-eze Chiokike wam.

¹⁴ O buru nu anu jeekweru a, Jöni bu Elaija nye be gbaru nhne gbasiri a nu o jaava.

¹⁵ Nye nwernu nsni, o nurnu.

¹⁶ “Ndaa nhne me jeeji sninu ebiri ka? Ebiri ka nu lele rumu takiri dazigwu n'ahia, noosukwu ibne be ikwu,

¹⁷ be naakaa,

‘A kwannu anu eri,
anu tneeri,
a gwnu eri mkpe,
anu kwnana ekwna.’

¹⁸ Kwnornu nu Jöni varu rile wiri, o nwoge manya, be kaa, ‘O nwernu renwu ojo.’

¹⁹ Nnwö ke Badnu varu, neeri wiri, nonwo manya, be kaa, ‘Le, nye okne wiri, nu nye nwö okne manya, enyi ele ona ntü nu ele mmehie.’ Ernu oma ke neehi nu akoniche Chiokike whuya neegesi nu akoniche buru oma.”

Eli-ohna kwé ekwe
(Luk 10:13-15)

²⁰ Jizosi bete o nyanu agida eli-ohna onyinya hne o rnurnu agida ernal kwnornu nu be kwéle o tuhna mmpoma nu mmehie be.

21 “Awhnūwhnu jaazinu i, ji Korazini, awhnūwhnu jaazinu i, ji Bētesaida, ọ buri nū be rnūnu kpakara agida ẹnu ndu-ẹni ka nū Taya nū Saidoni bu ke be rnūnu nū rime anū, be znernu ọtuhnasna mkpoma agida ige wheru ewhe, daziri n'ikpe mkpe nū rētnu.

22 Kọvu me kanu anu, be joodonu Taya nū Saidoni obirizi n'obochi ikpe karu anu.

23 Ji n'iwuru i masi, Kapanom, be jeegwelizo i olu du oligwe? Be jeegwedna i eli, du bekwnu eli renwu. O buri nū agida ẹnu ndu-ẹni be rnūnu nū rime i nū be rnūnu a nū Sodom, o znernu adazi du obochi tna.

24 Kọvu me kanu anu, be joodonu eli Sodom obirizi n'obochi ikpe karu i.”

Ozukwa inwe (Luk 10:21-22)

25 N'ige wam Jizosi karu, “Meka, Nda, Nyenwe oligwe nū ọwa, kwnornu nū i bigwaru nhne ele ka n'anya ele ako nū ele marnu nhne, kovu i kpumennu be rumu takiri.

26 Owe! Nda, meka, kwnornu nū ọ buri oma kpa n'anya i.

27 “Nda m yisiri kpakara nhne n'aka m. O za nye magwu Nnwọ wam, okwolem Nda. O zi masi nye magwu Nda wam, okwolem Nnwọ a kpoi, nū ele Nnwọ wam pioru o kpumenu a.

28 “Anu vakwnusi m, anu ele nọdogbu ẹni anu n'enu, ele be vuteru ivu rinya, m jeeme anu zukwaru inwe.

29 Anu ynarnu yokwu m* n'ili anu, anu muhia nhne n'onu m, kwnornu nū m bu m nye zi wohnernerne nū nye gwednarnu mkpoma n'eli, anu joopohia ozukwa inwe nū mkpoma anu.

30 Kwnornu nū yokwu m gbú igbugbu, ivu m zi ewheke.”

12

Aiji gbasiri Obochi Ozukwa Inwe (Mak 2:23-28; Luk 6:1-5)

1 N'ige wam, Jizosi naagawhe n'ekwu ikpa n'Obochi Ozukwa Inwe, wiri nọogwnu ele sno apna a, be bete nọogho ikpa naata.

* 11:29 Yokwu bu isisi be knegidneru n'ili anọ ọro ma be rnū ẹnu be karu be mee.

2 Nga ele Farisi whnurnu a, be kanu a, “Le, ele sno apna i neeme nhne kwésile n'iwu n'Obochi Ozukwa Inwe.”

3 O kanu be, “Anu gwnuna nhne Devidi mernu nga wiri gwnurnu a, ya nū ele snogwu a?

4 O bnaznurnu n'oro nsọ Chiokike ri bredi be bitaru nū ruwhnu Chiokike, ke kwésile n'iwu nū Devidi nū ele sno a ri, okwolem ele okwa ariohna kwesiri o ri a?

5 Mọbu anu gwnuna n'iwu kpa ele okwa ariohna Chiokike ji neemeru Obochi Ozukwa Inwe n'Oro Nsọ Chiokike, kovu ikpe mana be?

6 Kọvu me kanu anu nū nye kakwo Oro Nsọ Chiokike zi hna.

7 O buri nū anu mahiaru nhne ikwu-onu ka bu, ‘M noopio obirizi, ọ buo ariohna,’ anu jaama ele ikpe mana ikpe.

8 Kwnornu nū Nnwọ ke Badnu bu Nyenwe Obochi Ozukwa Inwe.”

Nyerukna aka donwurnu donwu (Mak 3:1-6; Luk 6:6-11)

9 Jizosi hi nū pii whoga, bna n'oro ogbako ele Ju,

10 otu nwerukna aka donwurnu donwu zi pii. Be noopio nhne be jeeji bno Jizosi nhne, be sikwa a, “O buri oma n'iwu ọ gwọ nriria n'Obochi Ozukwa Inwe?”

11 Jizosi kanu be, “Ndaa nye nū rime anu ke jeenwe otu atnurnu, ọ buri nū atnurnu wam dnabna rime olulu n'Obochi Ozukwa Inwe, ọ bu ọ jọonwugwu a, dọhia a?

12 Badnu gburu onu karu atnurnu. Ka bu nū ọ buri oma o mee nhne oma n'Obochi Ozukwa Inwe.”

13 O kanu nye nyerukna wam, “Dọsnima aka i.” O dọsnima aka a, aka a buri oma lele aka a berere.

14 Ngam, ele Farisi whogaru gba iznuznu kpa be joogbu a.

Nnwọ izi Chiokike hohiaru

15 Nga Jizosi mahiaru a, o hi nū pii whoga, agida badnu snornu a, ọ gwọ kpakara ẹni igbugbu be.

16 O dọru be aka nū nsni be mékọ ele badnu mahia nye ọ bu.

17 O mernu ka ma nhne be gbaru n'okwukwo nsọ hite n'onu Azaya nye owhnurninya mezu, ke kwuru,

18 “Le, ka bu nye izi m me hohiaru, nye me whnurnu n'anya, nye nhne a nḡoso m.

M jeeyisi Enine m nḡ rime a.

Ọ jọkpo okwo ikpe zị snam nḡ kpakara mba.

19 Ọ jọolu oḡwnu, o jéesi lulo, ọ zá nye jọonu akpịrị a n'ederezi.

20 Ọ jáagbaji ekere achara hipiagwu ehipia, mọbu whusnime tọnji nḡohio runwurnu, tem o mee ikpe zị snam megbu.

21 Kpakara mba jeenwe olile anya nḡ rẹwhna a.”

Jizọsi nḡ Bẹlizibolu

(Mak 3:20-30; Luk 11:14-23)

22 Ige wam be kwuyanḡ Jizọsi otu badnḡ renwu ojo nwugwu, nye kpuru isni, ke dnarnḡ mgbu, ọ gwọ a ehnị igbugbu wam, nye mgbu wam kwuru ọka, whnḡ masị ọsno.

23 O duru agida ele badnḡ wam ehnị, be kaa, “Nyerukna ka, ọ jọobu Nnwọ Devidi sa?”

24 Kọvu nga ele Farisi nurnu a, be kaa, “Nwerukna ka neejị rikne Bẹlizibolu nye risi ele renwu ojo naachihala renwu ojo.”

25 Nga Jizọsi mahiaru ọriri be, ọ kanḡ be, “Eli-eze ọbula kewama megidne ehnị a, jọotubiri etekne, eli-ohna ọbula mọbu ọro ọbula ke kewarḡ megidne ehnị a jọogwuzoli.

26 Ọ buri nḡ Setani chihala Setani, o kewarḡ megidne ehnị a, eli-eze a jaaga ọla gwuzo?

27 Ọ buri nḡ m jị m rikne Bẹlizibolu naachihala ele renwu ojo, nḡ rikne nyele bu hne ele ke anḡ jị naachihala be? Be jọobu ele ikpe anḡ.

28 Kọvu ọ buri nḡ m jị m Enine ke Chiokike naachihala renwu ojo, le, eli-eze Chiokike dulam anḡ ehnị.

29 Berere kwno, badnḡ jaaga ọla bna n'oro nye dikne, nahoru a kpakara nhne n'aka rikne, ọ buri nḡ o béle ọsno kne dikne wam eriri? Nga wam o jeenwe rikne nahoru a nhne zị n'oro a.

30 “Nye nḡ me zila, bu nye neemegidne m, nye snone m naachikota nhne, bu nye nḡobosa ọbosa.

31 Kwnornu nḡ ka, m naakanḡ anḡ, be jaagbarunḡ badnḡ mmehie nḡ okwulu ọbula be kwuluru, kọvu nḡ be jáagbarunḡ okwulu be kwuluru Enine Nsọ.

32 Nye ọbula ke jookwugidne Nnwọ ke Badnḡ, be jaagbarunḡ a, kọvu nye ọbula ke jookwugidne Enine Nsọ, be jáagbarunḡ a, ọ buo n'ige ka, mọbu ige ke jaava.

Isisi nḡ mkpuru a

(Luk 6:43-45)

33 “Anḡ mee isisi ma ọ buri ọma, mee masị mkpuru a ma ọ buri ọma, mọbu mee isisi ma ọ buri isisi ojo, mee masị mkpuru a ma ọ buri mkpuru ojo. Kwnornu nḡ be mahia isisi hite nḡ mkpuru a.

34 Anḡ eburnu agwọ, anḡ jaaga ọla kwu ọka ọma, hne anḡ bu ele ojo? Kwnornu nḡ nhne jipiyaru mkpoma bu nhne ọnu nookwu.

35 Badnḡ ọma hite n'ekwnu ọma ke zị nḡ mkpoma a neegwehia nhne ọma, badnḡ ojo hite n'ekwnu ojo ke zị nḡ mkpoma a neegwehia nhne ojo.

36 Kọvu me kanḡ anḡ, nḡ ọka ọbula ele badnḡ nookwu ke bnagwọ nḡ nhne, be jaasa ajiji a n'ọbochi ikpe.

37 Kwnornu nḡ be jeehite n'ikwu-ọnu i gwnusi i nḡ nye mee mma, hite masị n'ikwu-ọnu i maa i ikpe.”

Nhne elekema ke Jona

(Mat 8:11,12; Luk 11:29-32)

38 Ige wam agwna ele zni iwu nḡ ele Farisi kanḡ a, “Nye-zni-nhne, a noopio ọ whnḡ nhne elekema n'aka i.”

39 Jizọsi sarḡ be, “Ebiri ojo ke naagba ewhere noopio nhne elekema, ọ zá nhne elekema be jeenye a, okwolem nhne elekema Jona nye owhnurninya.

40 Lele kpa Jona daziri ọbochi eto iwhnehnị nḡ abali nḡ ruwho aznḡ, ọ bu kpa Nnwọ ke Badnḡ jaadazị nḡ rime eli ọbochi eto iwhnehnị nḡ abali.

41 Ele rukna Ninive joosno ebiri ka lizo n'ikpe, be jaama be ikpe, kwnornu nḡ be tḡnasnarnu mkpoma n'okpo okwo Jona. Kọvu le, nhne kakwo Jona zị hna.

42 Eze nyerinya Seba jeelizo ya nḡ ele ebiri ka bna n'ikpe, ọ jaama be ikpe, kwnornu nḡ o hiri n'osotoma ọwa va nurnu

akòniche Solomòni. Kòvu le, nhne kakwo Solomòni zì hna.

Renwu ojo hiehnarnu
(Luk 11:24-26)

⁴³ “Nga renwu ojo hiri nù rime badnù whòga, o zneghari n'èli chna chna chna, noopio hne o joozukwa inwe, kòvu ò píohiàla,

⁴⁴ ò kaa, ‘M jaalahna n'òro m hne me hiri whùya.’ Nga ò vaduru, ò whnù nù ò zá nye wu nù rime òro wam, nù be zasarnù a, bìkwata nhne nkari.

⁴⁵ O jeezne chìri renwu ojo esau ibne a ele nwernu risi rikne karù a, be bna wuru nù rime nye wam, ònodi ipne-aznù ke nye wam johñasi bujo karù kpa ò zì nù mbòm. Ò bu kpa ò jòonu n'ebiri ojo ka.”

Nne Jizosi nù rùmu nne a
(Mak 3:31-35; Luk 8:19-21)

⁴⁶ Nga ò nookwunu agida ele badnù wam òka, nne a nù rùmu nne a varù gwuzoru n'ederezi noopio o kwunu a òka.

⁴⁷ Otu badnù kanù a, “Le, nne i nù rùmu nne i gwuzogwu n'ederezi noopio i o kwunu i òka.”

⁴⁸ Jizosi sarù a, “Nyele bu nne m, ele kele bu rùmu nne m?”

⁴⁹ Ò dòsnima aka nù hne ele sno apna a zì, kaa, “Anù le nne m nù rùmu nne m.

⁵⁰ Kwnornu nù nye òbula ke jeeme nhne Nda m ke zì n'oligwe noopio, nye wam bu nwene m rukna nù nwene m rinya, nù nne m.”

13

Elulu nye ogha mkpuru
(Mak 4:1-9; Luk 8:4-8)

¹ N'òbochi wam Jizosi whùyarù nù rime òro zne daziri èli nù ngeri osimini.

² Agida ele badnù gbakòru hne ò zì, ke kpayarù o jiri bna nù rime ogho, daziri èli, agida ele badnù wam gwuzoru nù mkpomkpo èli.

³ O ji elulu zì òdo n'òdo zni be agida nhne, kaa, “Otu nye èrnu èkwu zneru agha mkpuru.

⁴ Nga ò naagha, agwna mkpuru dna nù ngeri apna, rùmu ònunu varù tùturu be ta.

⁵ Agwna mkpuru dnarnù n'èli rugwu, hne be nwée agida rìzna, ngangam mkpuru

wam fuhìaru, kwnornu nù be nwée agida rìzna.

⁶ Nga èhnam wasìri, be chnanwu, kwnornu nù be nwée ègwnugwnu.

⁷ Agwna mkpuru berere dnarnù n'esilawuru igwnu, igwnu wam sohia, kpagbu be.

⁸ Agwna mkpuru berere dnarnù n'èli òma, be mji mkpuru otu riwhu, berere nri isunu, berere nri èto.

⁹ Nye nwernu nsni, ò nurnu.”

Nhne o kwno tnù elulu
(Mak 4:10-12; Luk 8:9,10)

¹⁰ Ele sno apna a vakwnusi a, sika a, “Kini kpayarù i nookwunu be òka n'elulu?”

¹¹ Jizosi sarù be, “Be mernu anù mahia nhne tugwaru otugwa ke èli-eze Chiokike, kòvu nù ò búo be.

¹² Nye òbula ke nwernu nhne, be jeenye hnasì a, o jeenwe agida nhne, kòvu nye ke nwée, be jaanahòru a ò búbedi ke o nwernu.

¹³ Kam kpayarù, me nòotnunu be elulu. Be neele anya kòvu be zá nòowhnu, be noobno nsni, be zá nòonu, be jóoghohia nhne.

¹⁴ Nhne Azaya nye òwhnurninya kwuru gbasìri be mezu nù risi be, ke kwuru, ‘Anù jòonu kpò, kòvu anù jóomuhia rìa rìa, anù jòowhnu kòvu anù jóoghohia rìa rìa.

¹⁵ Kwnornu nù mkpoma ele ka gbasninem n'òto,

nsni kpòsninem be masi.

Be kpusninem anya be,

ma be gharù o ji anya be whnù osno,

gharù o jiri nsni be nurnu nhne,

gweru mkpoma be ghohia, ma be tùhnasna,

ma m gwò m be.’

¹⁶ Anù bu ele òwa òma, kwnornu nù anya anù nòowhnu osno, nsni anù nòonu nhne.

¹⁷ N'èzi me kanù anù, ò gwnurnu agida ele òwhnurninya nù ele òma ògwnu ò whnù nhne anù nòowhnu, kòvu nù be whnùna, nù ò nurnu nhne anù nòonu kòvu nù be nuna.

Risi elulu
nye ogha mkpuru
(Mak 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹⁸ “Anù bnòte nsni ma anù mughia risi elulu nye ogha mkpuru wam.

19 Nye ọbula ke nūnu ikwu-ọnu ẹli-eze Chiokike, kọvu ọ ghọhiala a, nye ọjọ wam va, nahọru a nhne be kpasịru nū mkpọma a. Ka bụ mkpuru ke be ghasịri nū ngeri apna.

20 Mkpuru ke be ghasịri nū rugwu bụ ele nūnu ikwu-ọnu wam, ngangam be gweru snarnịma nwugwu a.

21 Kọvu nū be nwée ẹgwnugwnu nū rime be, be dazị ige matị, nga mmekpẹhni mọbu awnūwhnu varu kwnornu nū ikwu-ọnu wam, ngangam, be dnahnala aznū.

22 Mkpuru ke be ghasịri n'esilawuru igwnu bụ ele nūnu ikwu-ọnu wam, kọvu mmekpẹhni ke ọwa ka nū aghigho ọwhnu ẹkwnu n'anya kpagburu ikwu-ọnu wam, ọ bụru nhne mīna mkpuru.

23 Mkpuru ke be ghasịri n'ẹli bụru ọma, bụ ele ke nūnu ikwu-ọnu wam, be ghọhia a, be mīhia mkpuru k'ezi, otu riwhu, ke berere nri isunu, berere nri ẹto."

Elulu achara atna

24 Jizọsi tñunu be elulu berere, kaa, "Ẹli-eze Chiokike nū lele hne badnū kpasịru mkpuru ọma n'ẹkwu a.

25 Nga ele badnū neezni anyarna, nye irno varu kpasị atna n'ẹkwu wam, la.

26 Nga mkpuru ọma wam fuhịaru, ọ mī mkpuru, atna wam whọru iwhne.

27 Ele izi nye nwe ẹkwu wam vakwnusi a, kanu a, 'Nda-ai-kwu, i kpásila mkpuru ọma n'ẹkwu i? O zi hnele fuhia atna?'

28 "O kanu be, 'Ka bụ aka ẹnu nye irno.' 'Ele izi a sika a, 'I pioru a zne whome be?'

29 "O kanu be, 'Óza! O zi kpa anu zi noowho atna anu whokota ikpa.

30 Anu gharu be lawuru sokota du ige o gwe nhne n'ẹkwu, nga wam, m jaakanu ele neegwe nhne n'ẹkwu be beru ọsno whome atna wam, kpukota be n'okwukwu, kpọ be bekwnu. Kọvu anu chibna ikpa wam n'obna m.' "

Mkpuru mositadi nu nhne whu bredi

(Mak 4:30-34; Luk 13:18-21)

31 Jizọsi tñunu be elulu berere, kaa, "Ẹli-eze Chiokike nū lele mkpuru isisi be kwu mositadi, ke badnū kpasịru n'ẹkwu a.

32 O bụ n'ezi nū ọ zi matị kakwo kpakara mkpuru, ọ ghọ isisi kakwo kpakara nhne

be kpasiri n'ẹkwu, ke ọnuu oligwe naava nọonu alikwu nū nkala a."

33 O tñunu be elulu berere, kaa, "Ẹli-eze Chiokike nū lele nhne whu bredi, ke nyerinya gweru gwasị nū rime agida ikpa, tem kpakara a whu."

34 Kpakara ikwu-ọnu ka bụ ke Jizọsi kwunnu igbudu badnū n'elulu. O kwúgene be ikwu-ọnu hne o jile elulu.

35 "Ka bụ ma nhne be kwuru hite n'ọnu nye ọwhnurninya mezu, ke karu,

'M jookpume ọnu m tñu elulu,
m jaakahia nhne be bigwaru abigwa
ke nga ọwa panizoru.' "

Jizosi kowamarnu risi elulu achara atna

36 Nga ọ ghasaru igbudu badnū wam, ọ bna nū rime ọro. Ele sno apna a vakwnusiri a, naakaa, "Kọwanu ai risi elulu atna wam zi n'ẹkwu wam."

37 O kaa, "Nye naagha mkpuru ọma bụ Nnwọ ke Badnū.

38 Ẹkwu bụ ọwa, mkpuru ọma wam bụ rumu ẹli-eze Chiokike, kọvu atna wam bụ ele ke nye ọjọ wam.

39 Nye irno wam ke kpasịru be bụ Ek-wensu, ogwe nhne n'ẹkwu bụ okwukwo ọwa, ele wam neegwe nhne n'ẹkwu bụ ele enine izi.

40 Lele kpa be nookpnokota atna wam nọokpo be bekwnu, ọ bụ kpa ọ jaazi n'okwukwo ọwa.

41 Nnwọ ke Badnū jeezihala ele enine izi a, be chikota n'ẹli-eze a kpakara ele naakpahia aruru-ẹli nū ele neeme mmehie.

42 Be jootubna be n'okne bekwnu wam hne be jaazi naakwna ẹkwna, naata rukwnurnu-ize.

43 Ige wam ele mee mma joonwu lele ẹhnam n'ẹli-eze Chiokike Nda be. Nye nwernu nsni, ọ nūnu.

Elulu ẹto

44 "Ẹli-eze Chiokike nū lele ẹkwnu be bigwaru n'ẹkwu, ke otu badnū whnurnu. O gweru nhne kpusnime a, gweru snarnịma la, re kpakara nhne ọ nwernu, zuru ẹli wam.

45 "Ẹli-eze Chiokike nū lele nye mgbamaahia noopio palị ọma.

⁴⁶ Nga ọ whnurnu otu palị gburu okne ọnu, o zne re kpakara nhne o nwernu, zuru a.

⁴⁷ “Berere kwno ẹli-eze Chiokike nū lele igbo be wusiri nū rime osimini, ke gburu agida aznū zị ọdo n'odo.

⁴⁸ Nga o jiru, be dọhia a nū mkpomkpo ẹli, daziri ẹli hosi aznū ele ke buri ọma nū rime nhne, tuwhume aznū ele ke buri ọma.

⁴⁹ Ọ bụ kpa ọ jaazi n'okwukwo ke ọwa, ele enine izi jowhuya, kewahia ele ojo n'ehni ele mee mma.

⁵⁰ Be joutubna ele ojo n'okne bekwnu, hne be jaazi naakwna ekwna, naata rukwnurnu-ize.”

⁵¹ Jizosi sikwaru be, “Anū ghohiaru kpakara nhne ka?”

Be kaa, “Owe.”

⁵² Ọ kanū be, “Nye zni iwu ọbula be znirni apna ẹli-eze Chiokike, nū lele nye nwe ọro nye hiri n'ekwnu a neegwehia nhne ikne nū nhne oknani.”

*Be juru Jizosi nū Nazareti
(Mak 6:1-6; Luk 4:16-30)*

⁵³ Nga Jizosi tnikworu elulu, o hiri nū pii whoga.

⁵⁴ Nga ọ varu n'eli ke aka a, neezni nhne n'oro ogbako be, ke kpayaru nhne o znirni duru be ehni, be kaa, “Ndaa hne nwerukna ka nwehiaru akoniche nū ọnu ndu-ehni ka?”

⁵⁵ Nyerukna ka ọ buri nnwọ omenka ai? Ọ buri nne a buri nye be kwu Meri nū rumu nne a rukna, Jemisi, nū Josefu, nū Saimoni nū Judasi?

⁵⁶ Rumu nne a rinya be zia n'esilawuru ai? Ndaa hne nwerukna ka nwehiaru kpakara nhne ka?”

⁵⁷ Be we ovu ehni megidne a.

Kovu Jizosi kanū be, “Okwolem nū ẹli ke a nū ezi-nu-oro a buri hne nye ọwhnurninya nwée ọso anya.”

⁵⁸ Ọ rnuna agida ọnu ndu-ehni nū pii kwnornu nū be nwée okwnata mkpoma.

14

*Enwu Joni Nye Wụ Mini
(Mak 6:14-29; Luk 9:7-9)*

¹ N'ige wam Eze Erọdu nye neechi Galili nurnu ọtnutnu gbasiri Jizosi.

² Ọ kanū ele neeznenu a izi, “Nyerukna ka buri Joni Nye Wụ Mini, o hilem n'enwu

lizo, ọ buri nhne mernu o nwernu rikne ka o ji nọornu ọnu ndu-ehni.”

³ N'ige wheru ewhe Erọdu nwugwuru Joni, kne a eriri, yisi a n'oro ikelu kwnornu nū Erodiasi nnwerne Filipu nwene a rukna.

⁴ Kwnornu nū Joni kannu a, “Ọ buri ọma n'iwu ọ lū nnwerne nwene i.”

⁵ Erọdu pioru o gbu a, kovu ọ turu ogwnu ele Ju, kwnornu nū be kwegwu Joni buri nye ọwhnurninya.

⁶ Nga ọbochi ochenwanya omumu Erọdu duru, nnwọ rinya Erodiasi neetne eri nū ruwhnu be, ọ sọru Erọdu n'onu k'ezị,

⁷ o kwe a mkwna, kwesi a rikne nū o jeenye a nhne ọbula ọ joorio.

⁸ Nne a zni a ezni ọ kaa, “Nyee m risi Joni Nye Wụ Mini n'agbugba hna.”

⁹ O gburu eze igbugbu nū mkpoma, kovu kwnornu nū mkwna wam o kweru, nū ele ya nū be daziri neeri wiri, ọ karu be nyee a.

¹⁰ O zizne be gbuhia risi Joni n'oro ikelu.

¹¹ Be vuya risi a n'agbugba, nyee nnwọ rinya wam, o nyee a nne a.

¹² Ele sno apna Joni va, vuru iznu a, li a, be zne kanu Jizosi nhne mernu.

*Jizosi nyernu pokwu
badnu isne wiri*

(Mak 6:30-44; Luk 9:10-17; Jon 6:1-14)

¹³ Nga Jizosi nurnu a, o hiri nū piam whoga, ya nū nsunu a bna n'ogbo zne hne kovu owu. Kovu ele badnu piohiaru hne ọ zi, be hi nū kpakara ẹli-ohna wam snornu a n'ochi ẹli.

¹⁴ Nga Jizosi whuyaru n'ogbo whnu agida badnu, ọ donu be obirizi, gwọ ele ke naaria nriria.

¹⁵ Nga ọ duru ogbednachi, ele sno apna a vakwnusiri a, kaa, “Hna kogwu owu, ọbochi zneminem, zila ele ka ma be zne nū rime ẹli-ohna zne zuru nhne oriri.”

¹⁶ Jizosi kanū be, “Ọ zila mkpa nū be jaala, anu nyee be nhne be jeeri.”

¹⁷ Be kanu a, “Nhne a nwernu hna kwolem ike bredi isne nū aznu lawuru.”

¹⁸ Jizosi kanū be, “Anu chiyanu m be hna.”

¹⁹ Ọ kanu kpakara igbudu badnu wam daziri ẹli n'olu achara. O gweru ike bredi isne nū aznu lawuru wam, le anya n'oligwe, tu mmamma, nyawama be, nyee

ele sno apna a, be gweru a nyee igbudu badnu wam.

²⁰ Kpakara be ri, riji ruwho, ele sno apna a tutukota ruvnuruvnu ke gwnarnu agwna, ke jihiaru nkita nri nu nkita lawuru.

²¹ Ele riri wiri wam bu pokwu ele rukna isne, be gweme ele rinya nu rumu takiri.

*Jizosi znernu izne
n'olu mini*

(Mak 6:45-52; Jon 6:15-21)

²² Ngangam Jizosi kanu ele sno apna a be bna n'ogbo, beru a osno whe aka osimini kiyari, ma o zila igbudu badnu wam.

²³ Nga o zilakworu igbudu badnu wam, o pnezne n'olu rugwu nu nsnunu a zne kpe okpukpe. N'ige ogbednachi, ya nu nsnunu a zi piam.

²⁴ Kovu nu ogbo wam zi ikere n'olu osimini, abaka-mini zi noovu a, kwnornu nu ruwhere neewhegidne a.

²⁵ Kovu n'onu osisi, Jizosi neezne izne n'olu mini ma o vakwnusi be.

²⁶ Nga ele sno apna a whurnu a, hne o neezne izne n'olu mini, mkpoma whuru be, be tu ogwnu, si okokoba nu o bu renwu.

²⁷ Ngangam Jizosi kanu be, "Mkpoma si anu rikne, o bu mawa. Anu toko ogwnu."

²⁸ Pita sa a, "Nyenwe ai, o buru nu o bu jiwa, kanu m me vakwnusi i n'olu mini."

²⁹ Jizosi kanu a, "Vaa."

Pita hi n'ogbo hiedna, zne izne n'olu mini, neeznekwnusi Jizosi.

³⁰ Kovu nga o whurnu okne ruwhere, o tu ogwnu, bete neemi, o siwama, "Nyenwe ai, znohia m."

³¹ Ngangam Jizosi dosnihala aka a, nwugwuru a, kanu a, "Nye okwnata mkpoma mati, kini kpayaru i jiri nwe mkpoma lawuru?"

³² Nga be bnarnu nu rime ogbo, ruwhere wam whebiri.

³³ Ele zi nu rime ogbo wam varu kponu a risi eli, be naakaa, "N'ezi, i bu Nnwọ Chiokike."

*Jizosi gworu ele nriria
n'eli Genezareti*

(Mak 6:53-56)

³⁴ Nga be wheru aznu mini wam, be va du n'eli Genezareti.

³⁵ Ele rukna eli wam mahiaru Jizosi, be zihala nu kpakara eli kwuyan a ele nriria.

³⁶ Be riasno a ma be kpatu onu iwo a aka kpoi. O gworu kpakara ele kpaturu onu iwo a aka.

15

*Omen'eli ke ele mbom
(Mak 7:1-13)*

¹ Nga ele Farisi nu ele zni iwu ele Ju hiri nu Jeruselem vakwnusi Jizosi, be sikwa a,

² "Kini kpayaru ele sno apna i za naabita omen'eli ele mbom? Be za nokwo aka hne be ri wiri."

³ Jizosi saru be, "Kini kpayaru anu za naabita nhne Chiokike nyernu n'iwu kwnornu omen'eli anu?"

⁴ Chiokike karu, 'Sobisinu nda i nu nne i,' nu 'Nye obula ke jovu nda a mobu nne a onu, be gbu a.'

⁵ Kovu anu karu nu nye obula ke jaakanu nda a mobu nne a, 'Nhne i jeerihia n'aka m bu nkesi me nyernu Chiokike,'

⁶ o zima mkpa nu o josobisinu nda a mobu nne a ria ria. Anu neeme ikwu-onu Chiokike nhne etekne kwnornu omen'eli anu.

⁷ Ele ruwhnu lawuru, Azaya nye owhurninya kwuru ezi oka gbasiri anu nga o kwuru,

⁸ 'Ele ka ji mgbele-onu etekne nosobisinu m, kovu nu mkpoma be zi ikere nu hne me zi.

⁹ Be nokponu m risi eli n'etekne, be neezni nhne badnu nyernu n'iwu lele nu o bu iwu Chiokike.' "

*Nhne neemeru badnu
(Mak 7:14-23)*

¹⁰ Jizosi sukwuru igbudu badnu wam, kanu be, "Anu bnote nsni, anu ghohia masi.

¹¹ O buo nhne bnarnu n'onu badnu bu nhne neemeru badnu, o bu nhne hi n'onu whuya bu nhne neemeru badnu."

¹² Ele sno apna a vakwnusiri a, kanu a, "I mahiaru nu ele Farisi weru ehni nga be nurnu oka wam?"

¹³ Jizosi saru be, "Be joowhohala isisi obula ke Nda m ke oligwe kpasila.

¹⁴ Anu gharu be, be bu ele kpuru isni noodu ele kpuru isni. O buru nu nye isni

noodu nye isni, be lawuru jaadnabna nū rime olulu.”

¹⁵ Pita kanu a, “Kowanu aṣ risi elulu ka.”

¹⁶ Jizōsi kanu be, “Anu nwée oghohia dū kītina?”

¹⁷ O bu anu máa nū nhne obula ke bnarnu n'onu neezne nū ruwho, be nynohala a n'osoro?

¹⁸ Kovu nū nhne ke hiri n'onu whuya hi nū mkpoma whuya, ka bu nhne ke neemeru badnu.

¹⁹ Kwnornu nū hite nū rime mkpoma bu hne kpakara oriri ojo hi nṛowhuya, ogbu badnu, ome oyi, oḡba ewhere, oznu buznu, akebe aghalaghala nū okaja ele berere.

²⁰ Nhne ele ka bu nhne meru badnu, kovu o ri wiri n'aka kwóḡe okwo méru badnu.”

Okwnata ovu otu nyerinya

(Mak 7:24-30)

²¹ Jizōsi hiri nū piam whoga, zne n'eli Taya nū Saḡdoni.

²² Otu nyerinya Kena, nye eli wam, whuyaru, siwama, “Nyenwe aṣ, Nnwọ Devidi, donu m obirizi, renwu ojo nwugwusi nnwọ m rinya aka rikne.”

²³ Jizōsi sála a nhne obula. Ele sno apna a vakwnusi a, riasno, kaa, “Chihala a, kwnornu nū o neesisno aṣ lulo.”

²⁴ Jizōsi saru, “Be ziyaru m kwnornu atnurnu whuru owu ke ele Izireli kpoi.”

²⁵ Nyerinya wam varu kponu a risi eli, kaa, “Nyenwe aṣ, yisinu m aka.”

²⁶ Jizōsi saru, “O buo oma o gweru wiri rumu takiri tūhalanu rumu nkita.”

²⁷ Nyerinya wam karu, “Owe, Nyenwe aṣ, kovu nū rumu nkita neeri agwna ruvnuruvnu ke hi nū n'olu ikpechi ele nwe be naadna.”

²⁸ Ige wam, Jizōsi saru a, “Nyerinya, okwnata mkpoma i hna ezi, o dazinu i lele kpa i pioru.” Ngangam, ehni buru nnwọ a rinya oma.

Jizōsi gworu ele nriria

²⁹ Jizōsi hi nū piam whuya, va nū ngeri Osimini Galili. O pnezne n'olu rugwu, daziri eli.

³⁰ Agida ele badnu vakwnusiri a, kwuru ele mgworo, nū ele isni, ele vu oru, nū ele mgbu, nū agida ele naaria nriria zi odo n'odo

va. Be kwubita be n'eli n'ochi Jizōsi, o gwo kpakara be.

³¹ Ka kpayarū o duru ele badnu wam ehni, nga be whnurnu ele mgbu hne be kwuru oka, ele vu oru, ehni buru be oma, ele mgworo neezne izne, nū ele isni whnurnu osno. Be ja Chiokike ke Izireli mma.

Jizōsi nyernu pokwu

badnu eno wiri

(Mak 8:1-10)

³² Jizōsi sukwu ele sno apna a, kaa, “M nṛodonu agida ele badnu ka obirizi, kwnornu nū me nū be dazilam obochi eto kītina, be nwée nhne be jeeri, m jéezila be n'onu etekne, o zi be tūbo n'apna.”

³³ Ele sno apna a kanu a, “Ndaa hne a jeenwehia brēdi n'eli-ikpa ka ke jeeji igbudu badnu ka ruwho?”

³⁴ Jizōsi sika be, “Anu nwernu ike brēdi ele?”

Be saru, “Esau, nū aznu matī ele nū ele.”

³⁵ Jizōsi kanu igbudu badnu wam be daziri eli.

³⁶ O gweru ike brēdi esau nū aznu wam, tū mmamma, o nyawama be, nyee ele sno apna a, ele sno apna gweru nyee igbudu badnu wam.

³⁷ Kpakara be ri, riji ruwho, be tūtukota ruvnuruvnu ke gwnarnu agwna, nkita esau jipiyaru.

³⁸ Ele riri a bu pokwu ele rukna eno, be gweme ele rinya nū rumu takiri.

³⁹ Nga Jizōsi zihalaru ele badnu wam, o bna n'ogbo zne n'eli Magada.

16

Orio nhne elekema

(Mak 8:11-13; Luk 12:54-56)

¹ Ele Farisi nū ele Sadusi vakwnusiri Jizōsi naakpa a iru, kanu a, o gesi be nhne elekema hi n'oligwe.

² O saru be, “N'ogbednachi, anu naakaa, ‘Ruwhnu oligwe buru oma, kwnornu nū oligwe naachna ihie ihie.’

³ N'osisi, anu naakaa, ‘Ruwhnu oligwe buo oma tna, kwnornu nū oligwe dugwu ruwhnu naachna ihie ihie.’ Anu magwu kpa be le owa nū ruwhnu oligwe anya gwnu nhne o jōobu. Kovu ndaa kpa anu máa ige ka?

⁴ Ebiri ojo naagba ewhere, noopio nhne elekema, o zá nhne elekema be jeenye anụ, okwolem nhne elekema Jona nye owhnurninya.” O gharu be, whoga.

*Nhne whu bredi ke
ele Farisi nu ele Sadusi
(Mak 8:14-21)*

⁵ Nga ele sno apna a gawheru nu ngeri kiyari, be chezuru o gweru bredi.

⁶ Jizosi kanu be, “Anyá dú anụ ẹlì, anụ neeze nhne whu bredi ke ele Farisi nu ele Sadusi.”

⁷ Be nootnurita n'esilawuru be, naakaa, “O bu kwnornu nu a jile bredi.”

⁸ Nga Jizosi mahiaru a, o kaa, “Ele okwnata ovu matì, kìnì kpayarù anụ jì nookwu n'esilawuru anụ nu anụ nwée bredi?”

⁹ Anụ ghohia koriri, anụ chénwanyana ike bredi isne ke pokwu badnu isne, nu nkita ele anụ pnojiri?

¹⁰ Mọbu nga me keru ike bredi esau ke pokwu badnu eno wam, nkita ele anụ pnojiri?

¹¹ Kìni kpayarù anụ ghohiala nu o buo bredi hne me naakaa? Kọvu anụ zeru nhne noowhu bredi ke ele Farisi nu ele Sadusi.”

¹² Nga be ghohiaru nu o kála be ze nhne noowhu bredi, kọvu be neeze iznizni ele Farisi nu ele Sadusi.

*Pita kahiaru nye Jizosi bu
(Mak 8:27-30; Luk 9:18-21)*

¹³ Nga Jizosi varu n'odoru ẹlì Sizaria Filipai, o sika ele sno apna a, “Ele badnu be naakaa nu Nnwọ ke Badnu bu nyele?”

¹⁴ Be kaa, “Agwna be kaa Jóni Nye Wú Mini, ele berere kaa Elaija, ele berere kwno kaa Jerimaya mọbu otu nyenum nu rime ele owhnurninya.”

¹⁵ O sika be, “Anụ n'iwuhuru anụ, anụ kanu nu m bu m nyele?”

¹⁶ Saìmoni Pita kanu a, “Jì n'iwuhuru i bu Karaìsi wam, Nnwọ Chiokike zì budnu.”

¹⁷ Jizosi kanu a, “Ì bu nye owa oma, Saìmoni nnwọ Jona, kwnornu nu anọ-ehni nu ovnarna kpumennu i ya, okwolem Nda m ke zì n'oligwe.

¹⁸ Me kanu i, nu jì n'iwuhuru i bu Pita, o bu n'olu rugwu ka hne me joowu ogbako ke m, iknernema enwu jáaka a rikne rìà rìà.

¹⁹ M jeenye i snambi ke ẹlì-eze Chiokike, nhne obula ke i knernu eriri n'owa Chiokike jeekne a eriri n'oligwe, nhne obula ke i tomarnu n'owa, Chiokike jootoma a n'oligwe.”

²⁰ Ige wam Jizosi do ele sno apna aka nu nsni, be kanukwadia nye obula nu o bu Karaìsi.

*Jizosi kwuru oka
gbasiri enwu a
(Mak 8:31---9:1; Luk 9:22-27)*

²¹ Hite n'ige wam Jizosi bete naakanu ele sno apna a nu o jeezneriri Jeruselem, ta agida awhnuwhnu n'aka ele okno badnu nu ele risi ariohna nu ele zni iwu ele Ju, be jooju a, gbu a, n'obochi ke eto, o jeehi n'enwu lizo.

²² Pita kwuhala Jizosi ichne, bete naabnanu a mbna, naakaa, “Chiokike kwé, Nyenwe ai, nhne ka jéeme i.”

²³ Kọvu Jizosi tuhnaasarnu kanu Pita, “Zne n'aznu m, Setani, i naadnasninu m apna. Kwnornu nu i neeche echiche lele badnu, o buo lele Chiokike.”

²⁴ Ige wam Jizosi kanu ele sno apna a, “O buru nu nye obula joosno m n'aznu, o jooju ehni a, vuru oga a, sno m.

²⁵ Nye obula ke noopio o dohia budnu a, jootuwu a, kọvu nye obula ke jootuwu budnu a kwnornu m, o joopiohia a.

²⁶ Mbnarna kini bu nhne badnu jeenwe, o buru nu o rihia kpakara owa n'iru, kọvu tuwhume budnu a? Kini bu nhne badnu jeeji gbanwo budnu a?

²⁷ Kwnornu nu Nnwọ ke Badnu jaava n'igwugwu ke Nda a, ya nu ele enine izi a, ige wam o jookwuhmata nye obula ogwo ernu nhne o rnuru.

²⁸ N'ezì, me kanu anụ, nu agwna ele gwuzo hna jónwu enwu tem be whnu Nnwọ ke Badnu hne o naava chì lele eze.”

17

*Onwoghari ke Jizosi
(Mak 9:2-13; Luk 9:28-36)*

¹ Nga obochi isunu whemernu, Jizosi kwuru Pita, nu Jemisi, nu Jóni nwene a, yisinu ehni a, kwuru be whoga ichne, pne olu rugwu hna n'olu.

² O nwogharị nụ ruwhnu be, ruwhnu a noonwu lele ẹhnam, iwo a naachna lele iwhe.

³ Be whnurnu Mozizi nụ Ẹlaija hne be nụ Jizọsi nookwurita ọka.

⁴ Pita kanụ Jizọsi, “Nyenwe aị, ọ bụru ọma a daziri hna, ọ bụru nụ i jeekwe, a wu ọro-ẹka ẹto hna, otu bụru ke i, otu ke Mozizi, otu ke Ẹlaija.”

⁵ Nga ọ kpu ọka ka n'ọnu, erumeru oligwe ke chnaga richna kpusnirni be, otu akpịri hiri n'erumeru oligwe wam dna, kaa, “Ka bụ Nnwọ m me whnurnu n'anya, nye nhne a masiri m, anụ bnonu a nsni.”

⁶ Nga ele sno apna a nurnu a, be dna, kpute ruwhnu n'eli, tū ogwnu k'agida.

⁷ Jizọsi vakwnusiri be, kpatu be aka, kaa, “Anụ lizọ, anụ tū ogwnu.”

⁸ Nga be lelizọru anya, ọ zá nye be whnurnu, okwolem Jizọsi kpọi.

⁹ Nga be hiri n'olu rugwu wam hiedna, Jizọsi dọ be aka nụ nsni, kaa, “Ọ zá nye anụ kanụ nhne anụ whnurnu tem Nnwọ ke Badnụ hi n'ẹnwu lizọ.”

¹⁰ Ele sno apna a sịkwa a, “Kini kpayarụ ele zni iwu ele Ju jiri kaa nụ Ẹlaija jeebe ọsno va?”

¹¹ Jizọsi kanụ be, “Ẹlaija jeebe ọsno va n'ezi, ọ jaabikwata kpakara nhne.

¹² Kọvu me kanụ anụ nụ Ẹlaija valem, be máhiala a, be mee a kpa o jiri masi be. Ọ bụ masi kpa be jeeme Nnwọ ke Badnụ ta awhnụwhnu n'aka be.”

¹³ Ige wam ele sno apna a ghọhiaru nụ ọ kannu be ọka gbasiri Jóni Nye Wụ Mini.

*Jizọsi gwọru wíkoro rukna
(Mak 9:14-29; Luk 9:37-43a)*

¹⁴ Nga be vakwnusiri igbudu badnụ wam, otu nyerukna vakwnusiri Jizọsi gbunu a mpnerne ọchi n'eli,

¹⁵ kaa, “Nyenwe aị, dọnu nnwọ m rukna obirizi, ọ naata awhnụwhnu k'agida kwnornu nụ ọ naaria akwukwu, agida ige, ọ naadnabna bẹkwnu, agida ige masi ọ dnabna mini.

¹⁶ M kwuyanụ a ele sno apna i, kọvu nụ be nwée rikne gwọ a.”

¹⁷ Jizọsi saru be, “Anụ ebiri ka nwée ọkwnata mkpoma, ele mkpoma hiri aghi, me nụ anụ jaadazi dū ngele? Me jeesinu anụ

mkpoma dū ngele? Anụ kwuyanụ m nnwọ wam hna.”

¹⁸ Jizọsi bigbọ renwu ọjọ wam, o hi nū rime a whuya, Jizọsi gwọ nnwọ wam ngangam.

¹⁹ Nga ele sno apna a vakwnusiri a ichne, be sịkwa a, “Kini kpayarụ a nwéne rikne chihala renwu ọjọ wam?”

²⁰ Jizọsi kanu be, “Kwnornu nū ọkwnata ovu anū zị matị. N'ezi me kanu anū, ọ buri nū anū nwernu ọkwnata ovu hna lele mkpuru mositadi, anū jaakanu rugwu ka, ‘Hi nū hna zne hne berere,’ o jeezne, ọ zá nhne jaara ẹhni hne anū zị.” [

²¹ Kọvu nū renwu ọjọ nū kpa jọowhoga, okwolem hite n'okpukpe nū ovu ọnu.]

*Jizọsi kwukwnornu
ọka gbasiri ẹnwu a*

(Mak 9:30-32; Luk 9:43b-45)

²² Nga Jizọsi nū ele sno apna a gbakọru nū Galili, Jizọsi kanu be, “Be jeegweru Nnwọ ke Badnụ resi n'aka ele badnụ.

²³ Be joogbu a, kọvu n'ọbochi ke ẹto, o jeehi n'ẹnwu lizọ.” O gbu ele sno apna a igbugbu k'agida.

Ntụ iwai Ọro Nsọ

²⁴ Nga Jizọsi nū ele sno apna a vaduru Kapanom, ele naana iwai ntụ Ọro Nsọ Chiokike vakwnusiri Pita, sịkwa, “Nye-zni-nhne anū ọ zia nọtụ ntụ Ọro Nsọ?”

²⁵ Pita kaa, “Owe, ọ nọtụ.”

Nga be bnarnu n'oro, Jizọsi beru ọsno sịkwa Pita, “Saimoni, kini bụ echiche i, ọ bụ n'aka ele kele hne ele eze ọwa ka naarnu ntụ ahia mọbu ntụ risi badnụ, n'aka rumu be mọbu n'aka ele izne?”

²⁶ Pita kanu a, “N'aka ele izne.”

Jizọsi kanu a, “Ọ buri kpa, rumu be zila nū rime a.

²⁷ Kọvu ma a gharu o mee nhne jeewe be ẹhni, zne n'osimini, tūsi ari aznu, gweru aznu ọbula beru ọsno whuya, nga i kpumernu ọnu a, i jọowhnu otu mkpuru iwai, gweru a nyee be, ọ buri ke me nū ji.”

18

Nyele kakwo ibne a?

(Mak 9:33-37; Luk 9:46-48)

¹ N'ige wam ele sno apna Jizōsi vakwnusiri a, sika a, “Nyele kakwo n'eli-eze Chiokike?”

² Jizōsi sukwu otu watakiri, gwuzote a n'esilawuru be.

³ O kanu be, “Me kanu anu ezi oka, okwolem ma anu tūhnasarnu lele rumu takiri, anu jáabna n'eli-eze Chiokike rja rja.

⁴ Nye obula ke jeegwedna ehni a lele watakiri ka, nye wam kakwo n'eli-eze Chiokike.

⁵ Nye obula ke jaanarnu otu watakiri nu kpa nu rewhna m, nanabnanya m.

*Nhne jeeme badnu mehie
(Mak 9:42-48; Luk 17:1,2)*

⁶ “Kovu nye obula ke jeeme ma otu nu rime ele mati ka kwehiaru nu me mehie, o jaakanu a mma o buru be gweru okne rugwu ogwe-wiri nyasi a n'ili, migbu a nu rime osimini.

⁷ Awhnuwhnu jaazinu owa kwnornu nu nhne ornurna ke neeme ele badnu neeme mmehie. O zi mkpa nu ornurna jaava, kovu awhnuwhnu zinu nye wam ornurna jeehi n'aka a va.

⁸ O buru nu aka i, mobu ochi i, jeeme i, i mee mmehie, bihala a, tuwhume a, o kanu i mma i bna nu budnu buru nye mgworo mobu vuru oru, karu o nwernu aka lawuru mobu ochi lawuru be tubna i nu bekwnu eli renwu chni echni.

⁹ O buru masi nu anya i jeeme i, i mee mmehie, gweme a, tuwhume a, o kanu i mma i bna nu budnu nwernu otu anya, karu o nwernu anya lawuru be tubna i nu bekwnu eli renwu.”

*Elulu atnurnu whuru owhu
(Luk 15:3-7)*

¹⁰ Anu whnu nu anu zia neeledna otu nu rime ele mati ka anya, kwnornu nu me kanu anu, n'oligwe ele enine izi be nqowhnu ruwhnu Nda m ke zi n'oligwe anya ige obula. [

¹¹ Kwnornu nu Nnwō ke Badnu varu o znohia ele whuru owhu.]

¹² Kini bu echiche anu? O buru nu badnu nwernu otu riwhu atnurnu, otu nu rime be kpawhu ori, o jaaghasa nri tolu nu tolu kiyari n'olu rugwu, zne noopio ke kpawhuru ori?

¹³ Me kanu anu ezi oka, nga o piohiaru a, o joonwudna nu risi a karu nu risi nri tolu nu tolu wam whule owhu.

¹⁴ Kpam masi, o buo echiche Nda anu ke zi n'oligwe, nu otu nu rime ele mati ka joowhu etekne.

*Nga nwene i mernu i nhne ojo
(Luk 17:3)*

¹⁵ “Berere, o buru nu nwene i mee i nhne ojo, zne kanu a nhne o mernu i n'esilawuru ji nu ya kpoi. O buru nu o nurnu nhne i karu, i rihialam nwene i n'iru.

¹⁶ Kovu o buru nu o nuna, kwuru otu badnu mobu badnu lawuru yisinu ehni i, oka obula be kwuru joburu nhne ele akebne lawuru mobu eto jeemesi rikne.

¹⁷ O buru nu o kwele o bnonu be nsni, kanu ogbako Chiokike. O buru nu o bnoge ogbako Chiokike nsni, gweru a lele nye maa Chiokike mobu nye ona ntū.

¹⁸ “Me kanu anu ezi oka, nhne obula ke anu jeekne eriri n'owa, Chiokike jeekne a eriri n'oligwe, nhne obula ke anu jotoma n'owa, Chiokike jotoma a n'oligwe.

¹⁹ “Berere, me kanu anu, o buru nu anu badnu lawuru kwerikota nu nhne obula anu rioru n'owa, Nda m ke zi n'oligwe jeemezunu anu ya.

²⁰ Kwnornu nu hne badnu lawuru mobu eto gbakoru nu rewhna m, m zi m hnam n'esilawuru be.”

Elulu ohi ke nwée mkpoma obirizi

²¹ Pita vakwnusiri Jizōsi sika a, “Nyenwe ai, mgba ele bu hne nwene m jeemehie megidne m, m gbarunu a? Du mgba esau sa?”

²² Jizōsi kanu a, “M kagene m ji du mgba esau, kovu du nri esau mgba esau.

²³ Kam kpayaru, be jeeji eli-eze Chiokike neesninu otu nye eze, nye pioru ma ya nu ele ohi a piakota iwai.

²⁴ Nga o beteru naapia, be kwuyan a otu badnu ke ji a nri pokwu talenti.*

²⁵ Kovu nu kpa o nwée rikne nqokwu ogwo o ji, nyenwe a karu be re ya nu nnwerne a nu rumu a, nu kpakara nhne o nwernu, ma be kwuhnata ogwo o ji.

* **18:24** nri pokwu talenti: ka whuyaru nhne nu lele agida pokwu ndasi mkpuru iwai.

²⁶ “Ohi wam dnarnu n'eli kpõnu a risi eli, kaa, ‘Nyenwe m, knatanu m mkpõma, m jòokwuhnata i kpakara nhne me ji i.’

²⁷ Nyenwe ohi wam donu a obirizi, o sigbasi a, gbarunu a ogwo o ji a.

²⁸ “Kõvu nu ohi wam whõgaru, whnu otu nu rime ohi ibne a, ke ji a otu riwhu mkpõru iwai, o nwugwusi a rikne, whatasi a n'akpõri, naakaa, ‘Kwuhnata m nhne obula i ji m.’

²⁹ “Ohi ibne a dna n'eli riasno a, kaa, ‘Knatanu m mkpõma, m jòokwuhnata i.’

³⁰ “O kwéle, tnunuma, o gweru a tubna a n'oro ikelu, du nga o jòokwuhnata a ogwo o rigwu a.

³¹ Nga ele ohi ibne a whnurnu nhne mernu, o gbu be igbugbu k'agida, be zne tnusinu nyenwe be kpakara nhne mernu.

³² Ige wam nyenwe ohi wam sukwuru a, kanu a, ‘Ji ohi ojo, m gbarunu m i kpakara ogwo wam kwnornu nu i riasnornu m.

³³ O bu nu i kwésile o donu ohi ibne i obirizi, lele kpa me jiri donu i obirizi?”

³⁴ Nyenwe be weru ehni k'agida, o gweru a zizne n'oro ikelu ma be ta a awhnuwhnu du nga o jòokwuhnata kpakara ogwo o jigwu a.

³⁵ “O bu kpa Nda m ke oligwe jeeme anu, o buru nu nye obula nu rime anu jáagbarunu nwene a hite nu mkpõma a.”

19

Ogba nnam

(Mak 10:1-12)

¹ Nga Jizosi kwukworu oka ka, o hi nu Galili whõga, zne n'ike eli Judiya n'aznu Osimini Jodani kiyari.

² Igbudu ele badnu snornu a, o gwõ be nrĩa be pĩ.

³ Agwna ele Farisi vakwnusiri Jizosi, naakpa a iru, kaa, “O buru oma n'iwu nyerukna gba nnwerne a nnam kwnornu nu nhne obula?”

⁴ O saru be, “Anu gwnuna nu nye kpuru be hite n'õpanizo ‘kpuru be nyerukna nu nyerinya,’

⁵ kaa, ‘Ka kpayaru, nyerukna jaagharu nda a nu nne a, takwnusi n'ehni nnwerne a, be lawuru jõogho otu anõ-ehni?”

⁶ Kam kpayaru, be buma badnu lawuru, kovu otu anõ-ehni. Nhne Chiokike knekotaru, badnu tomana a.”

⁷ Be sika a, “Kini kpayaru Mozizi nyernu iwu, kaa be gba okwukwo nnam nyee nyerinya, chihala a?”

⁸ Jizosi kanu be, “Mozizi kweru ka kwnornu mkpõma ojo anu, kweru anu gba nnwerne anu nnam, kovu hite nu mbõm, o buo kpa o zi.

⁹ Me kanu anu, nye obula ke jaagba nnwerne a nnam, hne o buo nu o neeme oyi, luru nnwerne berere, o neeme masi oyi.”*

¹⁰ Ele sno apna a kanu a, “O buru kpm n'esilawuru nyerukna nu nyerinya, o ka mma badnu gharu o lu nnwerne mõbu gbõ nzi.”

¹¹ Kovu Jizosi saru be, “O buo kpakara badnu jeegweru oka ka, okwolem ele Chiokike nyernu rikne.

¹² Kwnornu nu agwna ele rukna bu okiri-badnu hite nu ruwho nne be, o zi masi ele badnu ibne be meteru okiri-badnu, ele ke berere bu ele meteru ehni be okiri-badnu kwnornu eli-eze Chiokike. Nye nwernu rikne o gweru oka ka, gweru a.”

Jizosi goziri rumu takiri

(Mak 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³ Be kwuyan Jizosi rumu takiri ma o tukwasi be aka a lawuru, kpenu be okpukpe. Kovu ele sno apna a bigbõru ele kwuyaru be.

¹⁴ Kovu nu Jizosi kannu be, “Anu gharu rumu takiri ma be vakwnusi m, anu bnõsni be, kwnornu nu eli-eze Chiokike bu ke ele nu kpa.”

¹⁵ O tukwasi be aka a lawuru, hi nu pĩ whõga.

Eze wikoro

(Mak 10:17-31; Luk 18:18-30)

¹⁶ Otu nyerukna vakwnusi Jizosi, sika a, “Nye-zni-nhne, kini bu nhne oma me jeeme ma m nwe m budnu kwõ okwo?”

¹⁷ Jizosi kanu a, “Kini kpayaru i neesikwa m nhne gbasiri nhne oma? O za nye bu nye oma okwolem otu badnu, bu Chiokike kpõi. Kovu o buru nu i pioru o bna nu budnu, bita nhne Chiokike nyernu n'iwu.”

* **19:9** Okwukwo berere kamasiri: *Nye jõolu nyerinya wam nga nzi a gbaru a nnam neeme masi oyi.*

18 O sika a, “Ndaa iwu ko?”

Jizosi kanu a, “Igbuko badnu, i meko oyi, i znuko buznu, i gbako akebne aghalaghala,

19 sobisinu nda i nu nne i, i jowhnu nye agbatibi i n'anya lele ehi i.”

20 Wikoro wam kaa, “M bitaru m kpakara iwu ele ka. Kini gwnarnu berere me jeeme?”

21 Jizosi kanu a, “O buru nu i pioru nu i joozu ozu k'ezi, la, re kpakara nhne i nwernu, kesi ele mboni, i jeenwe ekwnu n'oligwe, vaa, sno m.”

22 Nga wikoro wam nurnu ikwu-onu ka, o la, naagbaru ruwhnu, kwnornu nu o nwernu ekwnu k'agida.

23 Jizosi kanu ele sno apna a, “Me kanu anu ezi oka, o jaara ehi nye nwernu ekwnu o bna n'eli-eze Chiokike.

24 Berere kwno, me kanu anu, o zinu anohia be kwu kameli ewheke o gawhe n'anya alanga, karu nye nwernu ekwnu o bna n'eli-eze Chiokike.”

25 Nga ele sno apna a nurnu oka ka, o du kpa be hna ehi, be sika, “Ndakwanu nye be jooznohia?”

26 Kovu nu Jizosi legidnenu be anya, kanu be, “Nu hne badnu zi be jeemeli a, kovu be meli kpakara nhne hne Chiokike zi.”

27 Pita sika a, “Le, a sigbasiri kpakara nhne a nwernu snornu i, kini bu nhne a jeekehia?”

28 Jizosi kanu be, “Me kanu anu ezi oka, anu ele sno m, nga Nnwoko ke Badnu jaadazi nu ngadna eze ke igwugwu a n'owa ikne wam, anu n'iwuru anu joosno m daziri nu ngadna eze nri nu ebo neekpe eburnu nri nu ebo ke Izireli ikpe.

29 Nye obula ke sigbasiri oro, mobu rumu nne rukna mobu rumu nne rinya, nda mobu nne, mobu rumu, mobu ekwu, kwnornu nu rehna m, o jeekehia otu riwhu nhne o sigbasiri, kehia masi budnu kwoko.

30 Kovu nu agida ele be osno jobu ele ipne-aznu, ele ipne-aznu jobu ele be osno.”

20

Elulu ele ernu ekwu vaini

1 “Eli-eze Chiokike nu lele otu nyerukna nwernu ekwu ke whogaru n'onu osisi zne o gno ele ernu jobununu a ernu n'ekwu vaini a.

2 Nga ya nu ele ernu wam kwekotaru nu o joboku be otu mkpuru iwai n'obochi, o zizne be n'ekwu vaini a.

3 “O whoga masi nu nhne nu lele otu-ige tolu n'osisi whnu ele berere nwee nhne be noonu hne be gwuzogwu n'ederezi ahia.

4 O kanu be, ‘Anu zne nu rime ekwu vaini m, nhne dunnu anu bu nhne me jeenye anu.’

5 Be zne. O whoga kwno nhne nu lele otu-ige ke nri nu ebo, nu otu-ige ke eto n'esilawuru iwhnehnne, mee masi otu nhne wam.

6 O whoga masi n'otu-ige ke isne n'ogbednachi whnu ele berere hne be gwuzogwu n'ederezi ahia, o sika be, ‘Kini kpararu anu gwuzogwu hna kpakara obochi, o za nhne anu noonu?’

7 “Be kaa, ‘Kwnornu nu o za nye gnornu ai ernu.’

“O kanu be, ‘Anu zne n'ekwu vaini m.’

8 “N'ogbednachi, nye nwe ekwu vaini wam kanu nye risi ele ernu o sukwu ele ernu wam, kwu be ogwo ernu be. O panizo nu ele ipne-aznu du nu ele be osno.

9 “Nga ele be gnornu ernu n'otu-ige ke isne varu, be nahiaru otu badnu otu mkpuru iwai.

10 Kovu nga ele be osno varu, be cheru nu be jaanahia ke kakwo, be nahia kwno otu badnu otu mkpuru iwai.

11 Nga be nahiaru a, be takponu nye nwe ekwu.

12 Be kaa, ‘Ele ipne-aznu ka nurnu ernu otu otu-ige, i kwuru ai nu be otu onu iwai, ai bu ele vuru ivu rinya ke obochi tna neerne bekwnu.’

13 “Kovu o saru nnim nu rime be, kaa, ‘Enyi m, m mehie m i, me nu ji a kwekoritala nu m jeenye i otu mkpuru iwai?’

14 Gweru ke bu ke i, laba, o masi m me nyee ipne-aznu lele kpa me nyernu i.

15 O kwesile n'iwu me gweru nhne m mee kpa me pioru sa? I neewe ehi kwnornu nu m neemenu ele badnu imerne oma sa?”

16 “Kpam masi, ele ipne-aznu jeebe osno, ele be osno jobu ele ipne-aznu.”

*Jizōsi kwuru oka gbasiri
enwu a ke mgbà ẹto*

(Mak 10:32-34; Luk 18:31-34)

¹⁷ Kpa Jizōsi neezne Jeruselem, o kwuru ele sno apna a nri nū ẹbo wam zne ichne nū ngeri apna. Ọ kanu be,

¹⁸ “Le, a neezne Jeruselem, be jeegweru Nnwọ ke Badnu nyewhete n'aka ele risi ariohna nū n'aka ele zni iwu ele Ju, be jaama a ikpe enwu,

¹⁹ be jeegweru a nyewhete n'aka ele buo ele Ju, be jeeme a nhne mkpari, pnia a nhne, kpogidne a n'ogba, n'obochi ke ẹto, o jeehi n'enwu lizo.”

*Aririo ke nne rumu Zebidi
(Mak 10:35-45)*

²⁰ Nne rumu Zebidi vakwnusiri a, ya nū rumu a rukna, kponu a risi ẹli, nọorio nhne n'aka.

²¹ Jizōsi sika a, “Kini nhne i noopio?”

Ọ kanu a, “Kweru rumu m rukna lawuru ka daziri otu n'akarikwnunga i, otu n'akarita i n'eli-eze i.”

²² Jizōsi kanu be, “Anu ma nhne anu nọorio. Anu jonwoli okiko ke me nonwo?”

Be kanu a, “A nwernu rikne.”

²³ Jizōsi kanu be, “Anu jonwo n'okiko m, kovu o dazi n'akarikwnunga m nū akarita m, o buo ke m n'onyega, kovu nū o bu ke ele Nda m bikwatannu a.”

²⁴ Nga ele sno apna a nri ke gwnarnu nurnu a, o we be ẹhni k'agida kwnornu rumu nne lawuru ka.

²⁵ Jizōsi sukwukota be, kanu be, “Anu magwu nū ele risi ele buo ele Ju neeme ele be neechi kpa o masiri be. Ele kwu be ji aka rikne neechi ele zi nū mkpururu be.

²⁶ O jazi kpam n'esilawuru anu. Kovu nye pioru o buru nye kwu n'esilawuru anu, o jobu nye neeznenu anu izi,

²⁷ nye ke pioru o buru nye mbom n'esilawuru anu jobu ohi anu.

²⁸ Lele kpa Nnwọ ke Badnu vage ma be znenu a izi, kovu ma o neeznenu ele berere izi, gweru masi budnu a nyee ma o buru nhne ogbahia agida badnu.”

*Jizōsi gworu ele isni
(Mak 10:46-52; Luk 18:35-43)*

²⁹ Kpa Jizōsi nū ele sno apna a nọowhuya nū Jeriko, agida ele badnu noosno a.

³⁰ Ele rukna lawuru kpuru isni dazigwu nū ngeri apna, nga be nurnu nū Jizōsi neewhe, be si lulo, kaa, “Donu ai obirizi, Nyenwe ai, Nnwọ Devidi.”

³¹ Agida ele badnu wam bigboru be, kanu be, be kpusni onu. Kovu nū be siwama k'agida, kaa, “Donu ai obirizi, Nyenwe ai, Nnwọ Devidi.”

³² Jizōsi gwuzoru, sukwu be, kaa, “Kini bu nhne anu pioru me menu anu?”

³³ Be kaa, “Nyenwe ai, a pioru ma i mee ma a whnu osno.”

³⁴ Jizōsi donu be obirizi, o kpatu be aka n'anya, ngangam be beteru o whnu osno, be snornu a.

21

Jizōsi bnaznenu Jeruselem

(Mak 11:1-11; Luk 19:28-38; Jon 12:12-19)

¹ Nga be vaduru Jeruselem ndundu, be duru Betifagi, ke zi nū Rugwu Olivu, Jizōsi ziznenu badnu lawuru ele sno apna a.

² O kanu be, “Anu zne nū mgbu mati ke zi nū ruwhnu anu, ngangam anu jowhnu iyinya be kpokwnusiri, ya nū nnwọ a, anu toma be, toyanu m be.

³ Nye sikwaru anu nhne obula, anu kanu a, ‘Be zi Nyenwe ai mkpa,’ ngangam o jeenye anu be.”

⁴ Ka bu ma nhne be kwuru hite n'onu nye owhnurninya mezu,

⁵ “Kanu ele Zayoni,
‘Le, eze i naavakwnusi i,
o bu enwerne badnu,
o dazigwu n'olu iyinya,
n'olu nnwọ iyinya.’ ”

⁶ Ele sno apna a zne mee kpa Jizōsi nyernu be iwu.

⁷ Be toya iyinya wam nū nnwọ a, wukwasi be iwo be, Jizōsi daziri n'olu be.

⁸ Igudu ele badnu gbata iwo be n'apna, ele berere gbubiharu nkala isisi, tusa be n'apna.

⁹ Igudu badnu ele neezne nū ruwhnu a nū ele snogwu a, neesi lulo, naakaa,
“Ozana* zinu Nnwọ Devidi!

* **21:9** N'ikwu-onu ele Hiburu, Ozana bu Znphia!

Chiokike gozi nye naava nu rewhna
Nyenwe ai,
Ozana nu hne kakwo n'olu."

10 Nga o bnanyarnu nu Jeruselem,
kpakara eli-ohna mernu imerne, naakaa,
"Nyele bu nyerukna ka?"

11 Igbudu ele badnu wam naakaa,
"Nyerukna bu Nye Owhnurninya wam,
Jizosi ke hi nu Nazareti ke Galili va."

*Nhne Jizosi mernu
n'Oro Nso Chiokike
(Mak 11:15-19; Luk 19:45-48; Jon 2:13-22)*

12 Jizosi bna n'Oro Nso Chiokike chihala
ele neere, noozu ahia n'Oro Nso. O kpute
ikpechi kpakara ele naagbanwo iwai
ruwhnu n'eli, nu ngadna ele neere nduru.

13 O kanu be, "Be gbaru a n'okwukwo nso,
kaa, 'Be jookwu oro m oro okpukpe,' kovu
nu anu mernu a o buru obna ele buznu."

14 Ele isini nu ele mgworo vakwnusi a
n'Oro Nso, o gworo nriria be.

15 Kovu nga ele risi ariohna nu ele zni iwu
ele Ju whnurnu kpakara ernu ndu-ehni o
noornu, nu rumu takiri neesi okokoba n'Oro
Nso, naakaa, "Ozana zinu Nnworo Devidi," o
we be ehni k'agida.

16 Be sikwa a, "I nurnu nhne rumu takiri ka
nookwu?"

Jizosi kanu be, "Owe! Anu gwnuna nhne
okwukwo nso kwuru,
'Hite n'onu rumu takiri nu rumu nonwo
rema,

i mernu oznarni dna odna.' "

17 O gharu be, whoga, zne Betani, daziri
chi bo.

*Jizosi vuru isisi
be kwu figi onu
(Mak 11:12-14,20-24)*

18 N'osisi, nga Jizosi hiri nu Betani naala
Jeruselem, wiri gwnurnu a.

19 Nga o whnurnu isisi figi n'apna, o vadu
a ehni, kovu o whnuna mkpuru obula n'olu a,
okwolem okwukwo budnu kpoi, o kanu isisi
wam, "Mkpuru miko n'olu i tim tom." Isisi
figi wam kpownu ngangam.

20 Nga ele sno apna a whnurnu a, o duru
be ehni, be kaa, "Ndaa kpa isisi ka jiri
kpownu ngangam?"

21 Jizosi saru be, "Me kanu anu ezi oka,
o buru nu anu nwernu okwnata mkpoma,
nwée mkpoma lawuru, o buo nhne be
mernu isisi figi ka bu nhne anu jeemeli
dai, kovu o buru nu anu jaakanu rugwu ka,
'Lizo, dnabna osimini,' o jeeme.

22 Kpakara nhne obula anu jorio
n'okpukpe, anu jaanahia, o buru nu anu
nwernu okwnata mkpoma."

*Rikne Jizosi
(Mak 11:27-33; Luk 20:1-8)*

23 Nga o bnanyarnu n'Oro Nso Chiokike,
ele risi ariohna nu ele okno badnu ele Ju
vakwnusiri a. Nga o neezni nhne, be sikwa
a, "Rikne kini bu nhne i ji neeme nhne i
neeme? Nyele nyernu i rikne i ji neeme
kpakara nhne ka?"

24 Jizosi saru be, "M jaasikwa anu otu ajiji,
o buru anu sa m, m jaakanu anu rewhna
rikne me ji neeme kpakara nhne ka.

25 Owu mini Joni o hi hnele va? O hi
n'oligwe sa, mabu n'aka badnu?"

Be kwu a n'esilawuru ehni be, kaa, "O
buru nu a kaa, 'O hiri n'oligwe,' o jaasikwa
ai, 'Kini mernu anu kwéle a?"

26 Kovu o buru a kaa, 'O hi n'aka badnu,'
a notu ogwnu ele badnu ka, kwnornu
nu kpakara badnu kweru nu Joni bu nye
owhnurninya."

27 Be saru Jizosi, "A máa."

Jizosi kanu be, "M jáaka masinu anu
rewhna rikne me ji neeme kpakara nhne
ka."

Elulu rumu rukna lawuru

28 Jizosi kanu be, "Kini bu nhne anu
naari? Otu nyerukna nwernu rumu rukna
lawuru, o znekwnusi ke mbom, kanu a,
'Nnworo m, zne ernu tna n'ekwu vaini m.'

29 "O kaa, 'M jeezne,' omekwo, o tuhna
mkpoma zne.

30 Nda be znekwnusi ke ebo, kwu otu
nhne wam, ke ebo kaa, 'M jeezne, nyenwe
m,' kovu nu o znége.

31 "Nyele nu rime be lawuru mernu nhne
nda a pioru?"

Be kaa, "Nye ke mbom."

Jizosi kanu be, "Me kanu anu ezi oka, nu
ele ona ntụ nu ele naagba ewhere jeebe anu
osno bna n'eli-eze Chiokike.

³² Kwnornu nū Jōni varū gesi anū apna ome mma, anū kwéle, kovu ele ọna ntū nū ele naagba ewhere kweruru. Nga anū whnurnu a, anū tūhnasnana mkpoma, kweru a.

*Elulu ele ẹrnu ẹkwu vaịni
(Mak 12:1-12; Luk 20:9-19)*

³³ “Anū nurnu elulu berere, otu nyerukna zị ke nwernu ẹkwu, ọ kparū vaịni. Ọ gba a mgbugba gburugburu, gwu igbodo hne be jaazị nọzosna manya nū rime a, wu masị ọro olu ele nse nū rime a. Ọ gweru ẹkwu wam yisi n'aka ele jeelekota a, whoga zne n'ẹli berere.

³⁴ Nga ige ọ ghọ mkpuru dūru, o ziznenu ele izi be znekwnusi ele ẹrnu ẹkwu wam, nahia be mkpuru ke dūnnu a.

³⁵ “Ele ẹrnu ẹkwu wam nwugwu ele izi wam, pñia otu nhne, gbu otu, lọ kwno ke berere akaworugwu.

³⁶ O zizne kwno ele izi berere ke kakwo ele ke mbom, be mee kwno be kpam.

³⁷ N'ipne-aznū o ziznenu nnwọ a, kaa, ‘Be jọsobisinu nnwọ m.’

³⁸ “Kovu nga ele ẹrnu ẹkwu wam whnurnu nnwọ wam, be gba iznuznu, kaa, ‘Ka bụ nye jeeri mkpe nye nwe ẹkwu ka, anū va ma a gbu a, ri mkpe a.’

³⁹ Be nwugwu a, gwehala a n'aznū ẹkwu vaịni wam, gbume a.

⁴⁰ “Nga nye nwe ẹkwu vaịni wam varū, kịni bụ nhne o jeeme ele ẹrnu ẹkwu wam?”

⁴¹ Be kanū a, “O jeeme ele ojo wam nwū ẹnwu ojo, gweru ẹkwu vaịni a nyewhete n'aka ele ẹrnu ẹkwu berere ele jeenyechnata a mkpuru a n'ige a.”

⁴² Jizọsi kanū be, “Anū gwnuna nhne be gbarū n'okwukwo nsọ,

‘Akaworugwu ke ele noowu ọro juru,

kịyam gholam risi nsukala ọro.

Ka bụ ẹrnu Nyenwe aị,

ọ bụ nhne ndu-ehni n'anya aị.’

⁴³ “Me naakanū anū nū be jaanahoru anū ẹli-eze Chiokike, nyewhete ele berere ke jaamị mkpuru a. [

⁴⁴ Nye ọbula ke jaadnakwasị akaworugwu ka, jaagbawa ibekala ibekala, kovu nye ọbula ke akaworugwu ka jaadnakwasị, o jeegweri a lele ọrtnu.”]

⁴⁵ Nga ele risi ariohna nū ele Farisi nurnu elulu ele ka, be mahiaru nū ọ nookwu ọka gbasiri be.

⁴⁶ Be noopio kpa be jeeji nọowugwu a, kovu nū be tūru ogwnu igbudu badnū wam, kwnornu nū be gweruru a nū nye ọwhnurninya.

22

*Elulu ọlulu nnwerne
(Luk 14:15-24)*

¹ Jizọsi tūkwnonu be elulu berere, kaa,

² “Be jeeji ẹli-eze Chiokike sninu otu nyerukna bụ eze, ke mennu nnwọ a rukna iriri ọlu nnwerne.

³ O zihala ele izi a be sukwu ele be ziri va n'iriri ọlu nnwerne wam. Kovu be kwéle ọ va.

⁴ “O zihala ele izi a berere, kaa, ‘Kanū be nū m mekwatalam nhne iriri, be gbulem kpakara okne ehni m nū rumu nnwọ ehni m be znurnu ọznu, be mekwakwolem kpakara nhne, anū vanū m iriri ọlu nnwerne.’

⁵ “Kovu nū be lewhuru a anya, znernu ke be, otu nyenum n'ẹkwu a, ke berere n'ẹrnu a.

⁶ Ele gwnarnū nwugwu ele izi a mee be nhne iwhnerne, gbu be.

⁷ Eze wam weru ehni k'agida, o zizne ele ogwnu a, be zne gbumekele ogbu badnū wam, kpọ ẹli-ohna be bẹkwnu.

⁸ “O kanū ele izi a, ‘M bıkwatakwolem nhne iriri ọlu nnwerne, kovu nū ele me sukwuru kwésile.

⁹ Anū zne nū kpakara ngeri apna, sukwu kpakara badnū anū whnurnu, be va ri wiri ọlu nnwerne ke m.’

¹⁰ Ele izi wam whoga n'apna, sukwu kpakara badnū be whnurnu, kpa be hna, ma ele ojo ma ele oma, ọro ọlu nnwerne wam jipiyaru nū badnū.

¹¹ “Kovu nga eze wam bnanyarnū o lesi ele izne wam, ọ whnurnu otu nyerukna ke wóge iwo ọlu nnwerne.

¹² Ọ sịkwa, ‘Enyi m, ndaa kpa i jiri bnanya hna ma wóge iwo ọlu nnwerne?’ Ọnu snirni a.

¹³ “Ige wam eze kannū ele izi a, ‘Anū kne a eriri ọchi nū aka, gwehala n'ederezi, bíta a n'ochichiri hne be jaazị naakwna ẹkwna, naata rụkwurnu-ize.’ ”

14 N'òchikota kpakara nhne n'otu, Jizòsi kaa, "Be sukwuru agida badnu, kovu nu ele be hohiaru zi ele nu ele."

Otu ntu-eli
(Mak 12:13-17; Luk 20:20-26)

15 Ige wam ele Farisi znernu gba iznuznu kpa be jeeme ma o hite n'ikwu-onu gbu nu mbita be.

16 Be ziznenu a ele sno apna be nu ele dagwunu Erodu, kaa, "Nye-zni-nhne, a magwu nu i bu nye ezi oka, nye neezni apna Chiokike n'ezi oka, nu i so badnu anya kwnornu nu i le badnu anya nu ruwhnu.

17 Kanu ai, kini bu echiche i, o buru oma n'iwu a tu ntu nyee Siza, sobu o buo oma?"

18 Kpa Jizosi magwu nhne ojo be vu nu mkpoma, o sika be, "Ndaa nhne anu kwno naakpa m iru, ele ruwhnu lawuru ka?"

19 Anu gesi m mkpuru iwai ntu." Be gweyanu a otu mkpuru iwai.

20 O sika be, "Nyele nwe ruwhnu ka nu rewhna be gbakwasiri a?"

21 Be kaa, "Siza nwe."

O kanu be, "Anu nyee Siza nhne ke Siza, nyee masi Chiokike nhne ke Chiokike."

22 Nga be nurnu a, o duru be ehni, be whoga, gharu a lahna.

Aiji gbasiri olizo n'enwu
(Mak 12:18-27; Luk 20:27-40)

23 N'obochi wam masi, ele Sadusi vakwnusiri a, ka bu ele karu nu olizo n'enwu zila. Be sika a,

24 "Nye-zni-nhne, Mozizi karu, 'O buru nu nyerukna nwu, nwée rumu, nwene a rukna jooluru nnwerne a mughianu nwene a rukna rumu.'

25 Kitna, rumu nne rukna esau nu ai wuru hna, ke mbom luru nnwerne, nwuma nwée nnwo, o sigbasinu nwene a rukna nnwerne a.

26 Otu nhne wam mernu nwene a rukna ke ebo, nu ke eto, du nu ke esau.

27 Omekwo kpakara be nwukworu, nwerinya wam masi nwurnu.

28 N'olizo n'enwu, nwerinya wam o jobu nnwerne nyele nu rime esau wam? Kwnornu nu kpakara be luru a nu nnwerne."

29 Jizosi saru be, "Anu gahieru apna, anu ma nhne be gbaru n'okwukwo nsò, mobu rikne ke Chiokike.

30 Kwnornu nu n'olizo n'enwu, be lu nnwerne, be gbò nzi. Be jonu lele ele enine izi zi n'oligwe.

31 Kovu nhne gbasiri olizo n'enwu ke ele nwurnu onwu, anu gwnuna nhne Chiokike kannu anu? O karu,

32 'Mawa bu Chiokike ke Ebereham, nu Chiokike ke Aziki, nu Chiokike ke Jekopu?' Chiokike buo Chiokike ke ele nwurnu onwu. O bu Chiokike ke ele zi budnu."

33 Nga igbudu badnu wam nurnu a, o du kpa be hna ehni n'iznizni a.

Iwu ke kakwo ibne a
(Mak 12:28-34; Luk 10:25-28)

34 Nga ele Farisi nurnu nu Jizosi mesnirni ele Sadusi onu, be gbakoru n'otu.

35 Otu badnu nu rime be, bu nye ogwnu iwu sika a aiji naakpa a iru. O kaa,

36 "Nye-zni-nhne, ndaa iwu ke kakwo kpakara Iwu Mozizi nyernu ai?"

37 Jizosi saru a, " 'I jeegweru kpakara mkpoma i, gweru kpakara mkpuru ovu i, gweru kpakara oriri i, whnu Nyenwe ai Chiokike n'anya.'

38 Ka bu iwu ke kakwo nu nhne mbom be nyernu n'iwu.

39 Iwu ke ebo nu lele ya, 'I jowhnu nye agbatibi i n'anya lele ehni i.'

40 Kpakara Iwu nu kpakara iznizni ele owhnurninya Chiokike knogwu aka n'iwu lawuru ka."

Karaisi bu nnwo nyele?
(Mak 12:35-37; Luk 20:41-44)

41 Kpa ele Farisi gbakoru, Jizosi sika be,

42 "Kini bu echiche anu gbasiri Karaisi? O bu nnwo nyele?"

Be kanu a, "O bu Nnwo Devidi."

43 Jizosi kanu be, "Kini mernu Enine Chiokike jiri mee Devidi sukwu a 'Nyenwe m'? Devidi karu,

44 'Nyenwe ai kannu Nyenwe m, Daziri eli n'akarikwnunga m, tem du nga me jaabita ele irno i nu mkpururu ochi i lawuru.' "

45 "O buru nu Devidi sukwu a 'Nyenwe m,' ndaa kpa o jeeji buru kwno nnwo a?"

46 Be ma nhne be jaasa a. Hite n'ige wam o zima nye nwernu anya rikne o sika a aiji berere.

23

*Ele Farisi nū
ele zni iwu ele ju*

(Mak 12:38-40; Luk 11:37-52; 20:45-47)

¹ Nga wam, Jizōsi kanū agida ele badnū wam nū ele sno apna a,

² “Ele zni iwu nū ele Farisi ji rikne Mozizi neezni iwu.

³ Anū bnote nsni, anū mee nhne be karū anū mee, kovu anū kpákwadia agwa lele be. Kwnornu nū be mée nhne be neezni.

⁴ Be noovute ele badnū ivu rinya, kovu be nwée rikne gweru otu mkpaka kpatū ivu wam.

⁵ “Kpakara nhne be neeme bụ ma ele badnū lekiri be. Be neeme rēkpa akpukpo anohia be biga iwu ziri rude, mee onu iwo be zị ogologo.

⁶ O naamasị be o dazị nū risi ngadna nū ige iriri, ma nū risi ngadna n'oro ogbako ele Ju.

⁷ O naamasị be ele badnū neebekwu be ikwu n'ahia, ele badnū noosukwu be, ‘Nye-zni-nhne.’

⁸ “Anū kwéko be sukwu anū ‘Nye-zni-nhne,’ kwnornu nū otu nyenum bụ Nye-zni-nhne anū, kpakara anū bụ rumu nda.

⁹ Anū súkwu nye obula ‘nda’ n'owa, kwnornu nū otu nyenum bụ nda anū, Nda ke oligwe.

¹⁰ Be súkwu anū ‘Nda-ai-kwu,’ kwnornu nū otu nyenum bụ Nda-ai-kwu, ya bụ Karaịsi.

¹¹ Nye kwu n'esilawūru anū jọbu nye izi anū.

¹² Nye obula ke jeegwelizọ ẹhni a olu, be jeegwedna a ẹli, nye obula ke jeegwedna ẹhni a ẹli, be jeegwelizọ a olu.

¹³ “Awhnūwhnu zīnu anū, ele zni iwu nū ele Farisi, ele ruwhnu lawūru. Anū naagbasni mgbo ẹli-eze Chiokike nū ruwhnu ele badnū, anū zá naabna, anū kwé ele naabna be bna. [

¹⁴ Awhnūwhnu zīnu anū, ele zni iwu nū ele Farisi, ele ruwhnu lawūru. Anū neeridna oro ele rinya nzi be nwūru, neekpe ogologo okpukpe ma ele badnū whnū anū, anū jeenwe omuma ikpe kakwo ele berere.]

¹⁵ “Awhnūwhnu zīnu anū, ele zni iwu nū ele Farisi, ele ruwhnu lawūru, anū neewhe okne osimini ma nū ẹli etekne mee otu

badnū o buri nye sno anū kpenu Chiokike, nga anū mernu a, anū mee nye wam o buri nye kwesiri o zne bēkwu ẹli rēnwu mgba lawūru karū anū.

¹⁶ “Awhnūwhnu zīnu anū ele ndu isni, ele karū, ‘Nye obula ke jeegweru Oro Nsọ Chiokike dū risi, o zá nhne o bụ, kovu nye obula ke jeeji golu zị n'Oro Nsọ dū risi jigwu ogwo.’

¹⁷ Anū ele iwhnirniwhno whnū osno, ndaa ke kakwo, golu, sọbu Oro Nsọ ke bītaru golu nsọ?

¹⁸ “Anū karū, ‘Nye obula ke jeeji ojo ariohna dū risi, o zá nhne o bụ, kovu nye obula ke jeeji nkesi zị n'olu a dū risi jigwu ogwo.’

¹⁹ Ele whnū osno, ndaa ke kakwo, nkesi sọbu ojo ariohna ke bītaru nkesi wam nsọ?

²⁰ Kam kpayarū, nye ji ojo ariohna dū risi, ji a, nū kpakara nhne zị n'olu a dū risi.

²¹ Nye ji Oro Nsọ Chiokike dū risi, ji a, nū Nye wu nū rime a dū risi.

²² Nye jimasị oligwe dū risi, ji ngadna eze Chiokike, nū nye dazị n'olu a dū risi.

²³ “Awhnūwhnu zīnu anū, ele zni iwu nū ele Farisi, ele ruwhnu lawūru, anū nọkwu otu nga nū nri nga ke mkpọro okwukwo nwernu ẹknarna oma, mīnti nū anisi nū kumi, anū gharū nhne zị rinya n'iwu, bụ ikpe zị snam, nū obirizi, nū okwnata mkpoma. O zị mkpa nū anū zneru eme nhne ka nū ke berere.

²⁴ Anū ele ndu isni, anū naazahala ndna, kovu ro kameli.

²⁵ “Awhnūwhnu zīnu anū, ele zni iwu nū ele Farisi, ele ruwhnu lawūru, anū nọosnu aznū okiko nū okwu be ziri rịchna, kovu nū rime be jipiyaru nū owho-anyanya nū badnū nwée rikne jikwaru ẹhni a.

²⁶ Ji nye Farisi kpuru isni, beru osno mee ma rime okiko nū agbugba ziri rịchna, ma aznū a buri kwno nhne zị rịchna.

²⁷ “Awhnūwhnu zīnu anū, ele zni iwu nū ele Farisi, ele ruwhnu lawūru, anū nū lele ilili be teru nznu, ke neegesi ẹhni a lele nhne marnū mma n'iwhe, kovu okpukpu ele nwūru onwu nū kpakara nhne zila rịchna jihiaru nū rime a.

²⁸ O bụ kpa anū neegesi ẹhni anū ele badnū lele ele oma, kovu ruwhnu lawūru nū agwa ojo jihiaru nū rime anū.

29 “Awhnuwhnu zinu anu, ele zni iwu nu ele Farisi, ele ruwhnu lawuru, anu noowu ilili ele owhnurninya, bikwata hne be liri ele oma.

30 Anu naakaa, ‘O buru nu a zi n’obochi ele nda ai, a bo snone be wusi onarna ele owhnurninya.’

31 Kam kpayaru, anu naagbagidne ehni anu akebe, anu bu rumu ele gburu ele owhnurninya.

32 Anu mezute nhne otutu mmehie ke ele nda anu.

33 Anu agwo, anu eburnu okpu-eli, ndaa kpa anu jaagbanahoru ikpe ke bekwnu eli renwu?

34 M neeziyanu anu ele owhnurninya nu ele akoniche nu ele zni Iwu Mozizi. Kovu anu joogbu agwna be, kpogidne be n’ogba, anu jaapnia agwna be nhne n’oro ogbako anu, kpagbu be hite nu otu eli-ohna du eli-ohna berere.

35 Kam kpayaru, onarna kpakara ele oma be wuwuru n’owa jaadnakwasu anu, hite n’onarna Ebeli nye oma du onarna Zakaraya nnwo Berekaya, nye anu gburu n’iketa hne zi nsu nu ojo ariohna.

36 Me kanu anu ezi oka, kpakara nhne ka jaadnakwasu ebiri ka.

*Jizosi whnurnu
Jeruselem n’anya
(Luk 13:34,35)*

37 “Chei! Jeruselem, Jeruselem, ji ke noogbu ele owhnurninya, ke ji akaworugwu noolo ele be ziyannu i. Mgba ele kpa me pioru o chikota rumu i lele kpa enwerne ochichi neechikota rumu a nu mkpururu aka nkwa a lawuru, kovu i kwéle.

38 Le, be naaghasanu anu oro anu ma o tobiri etekne.

39 Kwnornu nu ka, me kanu, hite kitna, anu jowhnu m berere du nga anu jaakaa, ‘Chiokike gozi nye wam ke naava nu rehna Nyenwe ai.’ ”

24

*Be joolulu Oro Nso
Chiokike
(Mak 13:1,2; Luk 21:5,6)*

1 Jizosi hi n’Oro Nso Chiokike whoga, ele sno apna a vakwnusi a neegesi a kpa be jiri wu Oro Nso Chiokike.

2 Jizosi kanu be, “Anu whnurnu kpakara nhne ka? Me kanu anu ezi oka, otu akaworugwu jogwuzo n’olu ibne a, be jaakwnadna kpakara be n’eli.”

*Mmekpèhni nu
okpakna ehni
(Mak 13:3-13; Luk 21:7-19)*

3 Nga Jizosi daziri eli n’olu Rugwu Olivu, ele sno apna a vakwnusi a ichne, be kaa, “Kanu ai nga kpakara nhne ele ka jeeme. Kini jeegesi nu ovuwa i zi ndundu, ya nu okwukwo owa?”

4 Jizosi saru be, “Anyadu anu eli o zi nye obula duhie anu.

5 Kwnornu nu agida ele badnu jaava nu rehna m, naakaa, ‘Mawa bu Karaishi,’ be jooduwu agida ele badnu.

6 Anu jonu ogwnu nu otutnu ogwnu, kovu mkpoma la anu mini. Kpakara nhne ka jeebe osno mee, kovu okwukwo yoduge.

7 “Mba jeelizog megidne mba, eli-eze jeelizog megidne eli-eze, okwnunyo nu eli otne enye jaazi nu hne zi ichne ichne.

8 Kpakara nhne ka jonu lele onanizo igbugbu omumu nnwo.

9 “Ige wam be jeegweru anu nyee ma be kpakna anu ehni, gbu agwna anu, kpakara mba joosno anu irno kwnornu m.

10 Agida ele badnu jabita okwnata mkpoma be, be jeere ibne be, sno ibne be irno.

11 Agida ele owhnurninya aghalaghala jeelizog masi, duwuh agida ele badnu.

12 Kwnornu nu nhne ojo jaazi agida, owhnun’anya agida ele badnu jeeji iyi.

13 Kovu be jooznohia nye obula ke jaaknata mkpoma, dazigidne du okwukwo kpakara nhne.

14 Be jookpo okwo izi oma ka ke gbasiri eli-eze Chiokike nu kpakara owa ma o buru nhne akebe nyee kpakara mba, ige wam okwukwo kpakara nhne jaava.

*Awhnuwhnu ke
ele Jeruselem jaata
(Mak 13:14-23; Luk 21:20-24)*

15 “Anu jowhnu nhne ruru oru ke neegweya gba eso n’eli hne o gwuzo nu hne zi nsu, ke Daneli nye owhnurninya kwuru oka gbasiri a. (Bno nsni, nye obula ke noogwnu nhne ka, ghohia a masi.)

¹⁶ Ige wam, ele zị nụ Judiya gbazne n'olu rugwu.

¹⁷ Nye zị n'olu ọro híedna ọ kwahala nhne zị n'oro a.

¹⁸ Nye zị n'ekwu lánna aznú, chíri iwo a.

¹⁹ Awhnúwhnu jaazínu ele rinya zị rime nụ ele neechi nnwọ rẹma n'ige wam.

²⁰ Anụ kpenu Chiokike ọgba ẹso anụ búko n'ige okirika mọbu n'Ọbochi Ozukwa Inwe.

²¹ Kwnornu n'ige wam okne mmekpẹhni jaazị ke nụ lele ya zíkolele hite n'ọpanizo ọwa dụ kítina, owe, ọ jáazịma berere.

²² Ọ búru nụ be méne ọbochi wam ziri ichichi, ọ zá badnú ọbula be jọoznohiali, kọvu kwnornu nụ ele Chiokike hohiaru, o mernu ọbochi wam ziri ichichi.

²³ Ige wam ọ búru nụ nye ọbula kanụ i, 'Le Karaịsi zị hna,' mọbu, 'Ọ zị pịari,' i kwé.

²⁴ Kwnornu nụ Karaịsi aghalaghala zị ọdo n'odo, nụ ele ọwhnurninya aghalaghala zị ọdo n'odo jọowho iwhne, nọornu agịda ẹrnu ndu-ẹhni nụ ẹrnu elekema zị ọdo n'odo, ma be duwhu ele Chiokike hohiaru ọ búru nụ o jeekwe omume.

²⁵ Anụ bnote nsni, m bele m ọsno kanụ anụ.

²⁶ "Ọ búru nụ nye ọbula kanụ anụ, 'Le ọ zị n'eli-ikpa,' anụ zné, mọbu 'Ọ zị nụ rime ọro matị,' anụ kwé.

²⁷ Kwnornu nụ lele kpa amụma oligwe neehi n'ọbosi ẹhnam dna nụ ọdidna ẹhnam, bú kpa ọ jọonu nga Nnwọ ke Badnú jaava.

²⁸ Henuhne ọbula iznu dnarnu, idele jaagbakọ pịi.

Nnwọ ke Badnú wawa

(Mak 13:24-27; Luk 21:25-28)

²⁹ "Wara wara mmekpẹhni ka whe-mernu n'ọbochi wam,

ẹhnam jaagba ọchichiri,

ẹnwa jéenyé iwhne a,

mbọ ke oligwe jaadna,

kpakara iknernema ke oligwe joohnio ohnio.

³⁰ "Ige wam, nhne elekema ke Nnwọ ke Badnú jọowhuya iwhne n'oligwe, kpakara mba jaagbanu a mkpe. Be jọowhnu Nnwọ ke Badnú hne o naava n'erumeru oligwe n'iknernema nụ okne igwugwu.

³¹ Be jọogbu okne ọkwodu, o jeezihala ele enine izi a, be chikotanu a ele ke Chiokike

hohiaru hite nụ ruwhere eno k'owa, hite n'ọsotoma ọwa dụ n'ọsotoma berere.

Muhia nhne hite

n'isisi be kwu figi

(Mak 13:28-31; Luk 21:29-33)

³² "Anụ muhia nhne hite n'isisi figi, nga nkala a zílám pịali pịali nooru ọkwukwo ikne, anụ mahia nụ nduru-mini zị ndundu.

³³ Kpam masi, nga anụ jọowhnu kpakara nhne ka, anụ mahia nụ ige wam zị ndundu n'onu-mgbo.

³⁴ Me kanu anụ ezi oka, ebiri ka jéewhe tem kpakara nhne ka mee.

³⁵ Oligwe nụ ọwa jaagawhe, kọvu ikwu-ọnu m jáagawhe rịa rịa.

Ọ zá nye magwu

ọbochi wam

(Mak 13:32-37; Luk 17:26-30,34-36)

³⁶ "Ọ zá nye magwu ọbochi mọbu ọtnu-ige wam, ele enine izi ke oligwe mámasi, Nnwọ wam mámasi. Okwolem Nda m kpọi bú nye magwu ọbochi wam.

³⁷ Lele kpa ọ nụ n'ọbochi Noa, ọ bú kpa ọ jọonu ige Nnwọ ke Badnú jaava.

³⁸ Hne ọ dụ ige mgba-mini ẹli wam, ele badnú zị neeri, nọonwo, nọolu nnwerne, nọogbo nzi, dụ n'ọbochi Noa bnaznenu nụ rime ọgbo.

³⁹ Be máa, tem mgba-mini ẹli wam va vuru kpakara be zne. Ọ bú kpa ọ jaazị nga Nnwọ ke Badnú jaava.

⁴⁰ Badnú lawuru jaazị n'ekwu, be gweru otu ghasa ibne a.

⁴¹ Ele rinya lawuru jaazị neegwe wiri nụ hne be gwe wiri, be gweru otu ghasa ibne a.

⁴² "Kam kpayaru, anụ neese nse, kwnornu nụ anụ máa ọbochi Nyenwe anụ jaava.

⁴³ Kọvu anụ mahia nụ ọ búru nụ nye nwe ọro mahiaru ọtnu-ige nye buznu jaava, o znenu ose ọro a, o béekwele be liwa ọro a.

⁴⁴ Kpam masi, anụ ziri nụ ojiknenu, kwnornu nụ Nnwọ ke Badnú jaava ige anụ tuge anya a.

Ọhi ke kwesiri

ọ kwnata ovu

(Luk 12:41-48)

⁴⁵ "Nyele bú ọhi wam ke nwernu akoniche be kwesiri ọ kwnata mkpoma, nye nda a

kwu mernu nye risi ele ọhi berere zị n'oro a ma o neenye be wiri n'ige kwesiri?

⁴⁶ Ọwa ọma zinu n'ọhi wam ke nda a kwu hiehnarnu whnu nụ o neeme kpa nda a kwu karu.

⁴⁷ Me kanu anu ezi oka, o jeeme a nye jeelekota kpakara ekwnu a.

⁴⁸ Kọvu o buru nụ ọhi wam bu ọhi ojo, o kanu ehni a, 'Nda m kwu joogbu okwnu,'

⁴⁹ o bete naaligbu ele ọhi ibne a, snornu ele manya noogbu, neeri nonwo manya.

⁵⁰ Nda kwu ọhi wam jaava n'ige o tuge anya a, n'otnu-ige o maa.

⁵¹ O joogbubi a ichichi lawuru, mee ya nụ ele ruwhnu lawuru bna n'otu ogbo, hne be jaazi naakwna ekwna, naata rukwnurnu-ize."

25

Elulu nri rumu oknornokno

¹ "Ige wam be jeeji eli-eze Chiokike sninu nri rumu oknornokno ele chiri tonji be zne o kwnusi nye nolu nnwerne ikne.

² Isne n'esilawuru be bu ele iwhnirniwhno, isne bu ele nwernu echiche.

³ Ele iwhnirniwhno gweru tonji kovu be jile mono.

⁴ Ele nwernu echiche gweru tonji, gbaru mono n'olori gweru zne.

⁵ Nye nolu nnwerne ikne vage ngwa, anyarna turu kpakara be, be zni anyarna.

⁶ "N'esilawuru abali, be siri lulo, 'Le nye nolu nnwerne ikne, anu whuya, zne kwnusi a.'

⁷ "Kpakara rumu oknornokno wam lizo, tulizo tonji be.

⁸ Ele iwhnirniwhno kanu ele nwernu echiche, 'Anu nyebosi ai agwna mono anu, tonji ai neechi echni.'

⁹ "Rumu oknornokno wam nwernu echiche saru be, 'Oza, mono a nwernu joozunu ai nu anu, anu zne n'aka ele neere mono zuru mono ke anu.'

¹⁰ "Kpa be znernu o zu mono, nye nolu nnwerne ikne varu, rumu oknornokno ele jiknenu snornu a bna n'iriri olu nnwerne. Be gbasni oro.

¹¹ "Omekwo rumu oknornokno iwhnirniwhno wam varu, nooznu aka n'onu-mgbo, naakaa, 'Nyenwe ai, Nyenwe ai, gbamanu ai oro.'

¹² "Kovu o saru be, 'Me kanu anu ezi oka, m maaam ele anu bu.'

¹³ "Kam kpayaru, anu ziri nu nse, kwnornu nu anu maa obochi wam mobu nga otu-ige wam jobu.

*Elulu talenti** (Luk 19:11-27)

¹⁴ "Berere kwno, be jeeji eli-eze Chiokike sninu otu nyerukna ke neezne izne, o sukwu ele ọhi a, gweru ekwnu a nyewhete be n'aka.

¹⁵ O nyernu otu badnu talenti isne, nye berere talenti lawuru, nyee masi nye ke berere otu talenti. O nyernu nye obula lele kpa rikne a hna. O lizo zne hne o znezne.

¹⁶ Nye ke o nyernu talenti isne znernu ngangam noozu ahia, o nwehia mbnarna talenti isne berere.

¹⁷ Nye ke nahiaru talenti lawuru zne mee masi kpam, o nwehiaru mbnarna talenti lawuru berere.

¹⁸ Kovu nye ke nahiaru otu talenti znernu gwu eli, lite iwai nyenwe a.

¹⁹ "Nga agida ige whemernu, nyenwe ele ọhi wam varu ma ya nu be piakota nhne o nyernu be.

²⁰ Nye wam ke nahiaru talenti isne gweru talenti isne berere va, kaa, 'Nyenwe m, i nyernu m talenti isne, kovu le, m nwehiaru m mbnarna talenti isne berere.'

²¹ "Nyenwe a kanu a, 'I mekwaru nkari, ọhi ọma, ke be kwesiri o kwnata mkpoma, i kwesiri be kwnata i mkpoma nu nhne ele nu ele, m jeeme i nye risi agida nhne. Vaa, snornu Nyenwe i n'ovu oso n'onu a.'

²² Nye ke nahiaru talenti lawuru varu masi, kaa, 'Nyenwe m, i nyernu m talenti lawuru, le m nwehiaru m mbnarna talenti lawuru berere.'

²³ "Nyenwe a kanu a, 'I mekwaru nkari, ọhi ọma ke be kwesiri o kwnata mkpoma, i kwesiri be kwnata i mkpoma nu nhne ele nu ele, m jeeme i nye risi agida nhne. Vaa, snornu Nyenwe i n'ovu oso n'onu a.'

* 25:13 *Talent*: N'ige mbom, ogwo enu obochi bu otu mkpuru iwai. Otu talenti hna lele nri pokwu mkpuru iwai.

24 “Nye wam ke nahjaru otu talenti varu, kaa, ‘Nyenwe m, m maam nye i bu, nu i bu badnu aka-nchni, i neegwe nhne n'ekwu hne i kpala mkpuru, i naachikota nhne hne i ghala mkpuru.

25 Kam kpayarū, ogwnu tūru m, m gweruru m talenti i lite n'eli, le, gwehnarnu ke bu ke i.’

26 “Nyenwe a saru a, ‘Ohi ojo, nye ime-mgwu, i magwu nu m neegwe nhne n'ekwu hne me kpala mkpuru, naachikota nhne hne me ghala mkpuru?

27 O buru oma, i znernu eyisi iwai m n'aka ele gbanwo iwai, nga me varu m znernu m anahoru iwai m nu mbnarna.

28 “‘Anu nahia a talenti wam nyega a nye wam ke nwernu nri talenti.

29 Kwnornu nu nye obula ke nwernu nhne, be jeenye, o nwehnasiru, kovu nye ke nwée, be jaanahoru a, o bubedi ke o nwernu.

30 Anu tubna ohi ke bnáge nu nhne wam n'ederezi, o bna n'ochichiri hne be jaazi naakwna ekwna, naata rukwnurnu-ize.’

Rumu owu nu atnurnu

31 “Nga Nnwọ ke Badnu jaava n'igwugwu a, ya nu kpakara ele enine izi a, o jaadazi eli nu ngadna eze ke igwugwu.

32 Be jaachikota kpakara mba nu ruwhnu a, o jeekeme ele badnu n'esilawuru ibne be, lele kpa nye nooznu atnurnu neekewahala atnurnu n'esilawuru owu.

33 O jaabita atnurnu n'akarikwnunga a, bita owu n'akarita a.

34 “Eze wam jaakanu ele zi a n'akarikwnunga a, ‘Anu va, ele Nda m goziri, anu kehia eli-eze be bitannu anu hite nga Chiokike kpuru owa.

35 Kwnornu nu wiri gwnurnu m, anu nyernu m wiri, akpiri kpuru m bekwnu, anu nyernu m mini, m bu m nye izne, anu kwubnarnu m oro anu.

36 M gbaru m eto, anu chita m ikpe, m riaru m nriria, anu leru nriria, m zi m n'oro ikelu anu varu lekwa m.’

37 “Ige wam ele oma wam jaakaa, ‘Nyenwe ai, ndaa ige a whnurnu wiri noogwnu i, a nyega i wiri, mobu ige akpiri nookpo i bekwnu, a kwute i mini?

38 Ndaa ige a whnurnu nu i bu nye izne, a kwubnanya i n'oro ai, mobu nu i gba eto, a chita i ikpe?

39 Ndaa ige a whnurnu nu i naaria nriria mobu n'oro ikelu, a lekwa i?’

40 “Eze wam jaasa be, ‘Me kanu anu ezi oka, kpakara nhne anu mennu nye ka kakwo mati n'esilawuru rumu nda m, anu mennu me.

41 “Nga wam, o jaakanu ele ke zi a n'akarita, ‘Anu whoga hne me zi, ele be vuru onu, bna nu bekwnu noonwu tim tom ke be bitannu Ekwensu nu ele enine izi a.

42 Kwnornu nu wiri gwnurnu m, anu nyége m wiri, akpiri kpuru m bekwnu, anu kwútege m mini.

43 M bu m nye izne, anu kwúbnyage m, m gbaru m eto, anu chitage m ikpe, m riaru m nriria, m zi m n'oro ikelu, anu lékwala m.’

44 “Be jaasa a masi, ‘Nyenwe ai, ndaa ige a whnurnu nu wiri noogwnu i, mobu nu akpiri nookpo i bekwnu, mobu nu i bu nye izne, mobu nu i gba eto, mobu nu i naaria nriria, mobu nu i zi n'oro ikelu, a lékwala i?’

45 “O jaasa be, ‘Me kanu anu ezi oka, kwnornu nu anu mennu a otu nye ke kakwo mati n'esilawuru ele ka, anu mennu m.’

46 “Ige wam be jeezne ta awhnuwhnu ke kwó okwo, kovu ele oma jaabna nu budnu kwó okwo.”

26

Be gbaru iznuznu

o gbu Jizosi

(Mak 14:1,2; Luk 22:1,2; Jon 11:45-53)

1 Nga Jizosi kwukworu kpakara oka ka, o anu ele sno apna a,

2 “Anu magwu nu obochi lawuru wheme nu Iriri Ogawhe jaazi, be jeegweru Nnwọ ke Badnu nyee ma be kpogidne a n'ogba.”

3 Ige wam ele risi ariohna nu ele okno badnu ke ele Ju gbakoru n'obiri nye risi ariohna be nookwu Kayafasi.

4 Be gba iznuznu kpa be jeeji aghigho nwugwu Jizosi, gbu a.

5 Kovu be karu, “O jóobu n'Iriri ka, o zi a kpasu ohna.”

Be teru Jizosi mono

nu Betani

(Mak 14:3-9; Jon 12:1-8)

6 Nga Jizosi zi nu Betani, n'oro Saimoni nye riaru nchnichna,

⁷ otu nwerinya bnanyarnu nye vu mono otute zi gburu okne onu ke nwernu eknarna oma ke zi n'ite alabasita, o wusi mono otute ka nu risi Jizosi kpa o dazi eli neeri wiri.

⁸ Nga ele sno apna a whnurnu a, o we be ehni, be kaa, "Kini kpayarū be wuwuhuru mono otute ka etekne?"

⁹ Be znernu o re mono otute ka agida iwai, nyee ele mboni."

¹⁰ Kpa Jizosi mahiaru nhne be nookwu, o kanu be, "Kini kpayarū anu neemekpa nwerinya ka ehni? O rnurnu ernu oma n'ehni m."

¹¹ Anu nu ele mboni zi kpakara ige, kovu nu me nu anu jazi kpakara ige.

¹² O wusiri mono otute ka n'ehni m, o mernu a ma o bikwata m n'olili m.

¹³ Me kanu anu ezi oka, hne nu hne obula be jookpo okwo izi oma ka nu kpakara owa, be jookwuhia nhne nwerinya ka mernu, ma o buru nhne o chenwanya a."

*Judasị kweruru
o re Jizosi*

(Mak 14:10,11; Luk 22:3-6)

¹⁴ Ige wam otu badnu n'esilawuru ele sno apna a nri nu ebo wam, be kwu Judasi Isikarioti, znekwnusiri ele risi ariohna,

¹⁵ o sika be, "Kini bu nhne anu jeenye m, o buru me gweru a nyee n'aka anu?" Be kwu a nri siliva eto.

¹⁶ Hite n'ige wam, o bete o pio oghere o jeegweru Jizosi nyee be.

*Jizosi nu ele sno apna a
riri Iriri Ogawhe*

(Mak 14:12-21; Luk 22:7-13; Jon 13:21-30)

¹⁷ N'obochi mbom ke Iriri Bredi Whuge Owhu, ele sno apna a vakwnusiri Jizosi, sika a, "Ndaa hne i pioru ma a mekwatanu i ma i ri Iriri Ogawhe?"

¹⁸ O kanu be, "Anu zne eli-ohna ka, znekwnusi nye nu kpa, kanu a, 'Nye-zni-nhne karu kpa, Ige m zi ndundu, me nu ele sno apna m jeeri Iriri Ogawhe n'oro i.' "

¹⁹ Ele sno apna a mee lele kpa Jizosi nyernu be iwu, be mekwata Iriri Ogawhe.

²⁰ N'ogbednachi, Jizosi nu ele sno apna a nri nu ebo wam daziri neeri wiri.

²¹ Kpa be neeri wiri, o kaa, "Me kanu anu ezi oka, otu badnu n'esilawuru anu jeere m."

²² O gbu be igbugbu k'agida, kpakara be n'otu n'otu panizo naakanu a, "Nyenwe ai, o bu mawa sa?"

²³ Jizosi saru be, "Nye me nu a noos-nukota aka n'otu agbugba wiri, nye wam jeere m."

²⁴ Nnwọ ke Badnu jaala lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ gbasiri a, kovu nu awhnwhnu jaazinu nyerukna wam be jeehi n'aka a re Nnwọ ke Badnu. O buru oma o buru be muna nyerukna wam."

²⁵ Ige wam Judasi, nye reru a, kaa, "Nye-zni-nhne, o bu mawa sa?"

Jizosi saru a, "Ji n'iwuhuru i karu kpam."

*Wiri Anyasnu Nyenwe ai
(Mak 14:22-26; Luk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25)*

²⁶ Kpa be neeri wiri, Jizosi gweru bredi, tunu Chiokike mmamma, nyawama a, nyee ele sno apna a, kaa, "Anu gweru, ri, ka bu ano-ehni m."

²⁷ O gweru okiko, tu mmamma, nyee be, kaa, "Kpakara anu nwọ nu rime a."

²⁸ Kwnornu nu ka bu onarna m ke ogba-njo-ehni ke be noowusi kwnornu agida badnu ma be gbarunu be mmehie be.

²⁹ Me kanu anu, hite kitna m jonwoma manya hi n'isisi vaini whuya ria ria tem du n'obochi me nu anu jonwo a ke ikne n'elieze nda m."

³⁰ Nga be gwnukparu eri, be whoga zne nu Rugwu Olivu.

*Jizosi karu nu Pita
jogonahoru a*

(Mak 14:27-31; Luk 22:31-34; Jon 13:36-38)

³¹ Nga wam, Jizosi kanu be, "Kpakara anu jaagbakwo eso n'abali tna, kwnornu nu be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, 'M joogbu nye nooznu atnurnu, atnurnu a jaagbakemekwo.'

³² Kovu nga me hiri n'enwu lizo, mjeebe anu osno zne Galili."

³³ Pita saru a, "O bubedi nu kpakara badnu gbanahoru i, m jaaaba eso ria ria."

³⁴ Jizōsi kanụ a, “Me kanụ i ezi ọka, n'abali ka, ige okne ọchichi yáakwnana ẹkwna, i jọgonahoru m mgbà ẹto.”

³⁵ Pita kanụ a, “Ọ bụrubi nū ọ zị mkpa me sno i nwụma, m jọgonahoru i rịa rịa.” Ọ bụ masị kpa kpakara ele sno apna a kwuru.

*Jizōsi kperu okpukpe
nū Gẹsemani*

(Mak 14:32-42; Luk 22:39-46)

³⁶ Jizōsi nū be vaduru n'ekwu Gẹsemani, ọ kanụ ele sno apna a, “Anụ daziri hna, me zne kpe okpukpe nū pịari.”

³⁷ O kwuru Pita nū rụmu rukna Zebidi lawuru yisinu ẹhni a, ọ panizo o gbu a igbugbu nū o wute a nū mkpoma.

³⁸ O kanụ be, “O noogbu m mkpoma m igbugbu k'agida dū ẹnwu, anụ dazigidne hna, snornu m se nse.”

³⁹ O znetu nū ruwhnu matị, dna, kpu ruwhnu a n'eli, kpe okpukpe, kaa, “Nda m, ọ buri nū o kwe omume, ma okiko awhnūwhnu ka whenahoru m, kovu ọ bụo nhne me pioru, kovu nhne i pioru.”

⁴⁰ O vakwnusi ele sno apna a, hne be neezni anyarna, ọ kanụ Pita, “Kini, anụ nwée rikne snornu m se nse otu ọtnu-ige?”

⁴¹ Anụ se nse, neekpe okpukpe, ọ zị anụ dnabna n'ornurna. Enine ke badnū zị bekwnu, kovu nū anọ-ẹhni zila rikne.”

⁴² O gharu be zne kwno berere ke mgbà lawuru, kpe okpukpe, kaa, “Nda m, ọ buri nū okiko awhnūwhnu ka jéewhenahoru m, okwolem ma m nworū m a, be mee nhne i pioru.”

⁴³ Jizōsi hiehna berere, whnū be neezni anyarna, kwnornu nū anya be zị rinya.

⁴⁴ O gharu be, zne kpe okpukpe ke mgbà ẹto, nookwu kọriri otu ọka wam.

⁴⁵ Nga o hiehna hne ele sno apna a zị, ọ kanụ be, “Anụ zị kọriri neezni anyarna, noozukwa inwe? Le, ọtnu-ige ke m zị ndundu. Be neegweru Nnwọ ke Badnū resi n'aka ele mmehie.

⁴⁶ Anụ lizo, ma a zne. Anụ le, nye neegweru m nyee zị ndundu.”

Be nwudnenu Jizōsi
(Mak 14:43-50; Luk 22:47-53; Jọn 18:3-13)

⁴⁷ Kpa Jizōsi kpụ ọka n'onu, le, Judasi, otu nū rime nri nū badnū lawuru wam varu, ya nū agida badnū ji ama-ogwnu nū okpiri. Be hi nū hne ele risi ariohna nū ele okno badnū ele Ju va.

⁴⁸ Judasi, nye wam reru a nyernu be nhne elekema, kaa, “Nye ọbula ke me joosnutu onu, nye wam bụ ya, anụ nwugwu a.”

⁴⁹ Ngangam, o znekwnusi Jizōsi, kaa, “Nye-zni-nhne, m bekwulem ji.” O snutu a onu.

⁵⁰ Jizōsi kanụ a, “Enyi m, mee nhne i varu o mee.”

Be vakwnusi Jizōsi, be tukwasi a aka, nwugwusi a rikne.

⁵¹ Otu badnū nū rime ele sno apna Jizōsi dọsnimarnu aka, mniohnia ama-ogwnu a, gbu nye izi nye risi ariohna, bihala a nsni.

⁵² Jizōsi kanụ a, “Mniohnasi ama-ogwnu i n'obo a, kwnornu nū kpakara ele gbu ama jaala n'ama.

⁵³ O bụ nū i máa nū m nwernu m rikne kanụ Nda m, o ziyanu m nhne kakwo lijoni * nri nū ẹbo ele enine izi a?

⁵⁴ Kovu me mee kpam, nhne be gbaru n'okwukwo nsọ nū o jeemeriri, ndaa kpa o jeemezu?”

⁵⁵ Ige wam, Jizōsi kanụ agida ele badnū wam varu ọ nwugwu a, “Anụ varu chiri ama-ogwnu nū okpiri ọ nwudne m lele nū bụ m nye neemegidne iwu eli. Kpakara ọbochi m daziri m n'Oro Nsọ Chiokike neezni nhne, anụ nwudnene m.

⁵⁶ Kpakara nhne ka mernu ma nhne ele ọwhnurninya gbaru n'okwukwo nsọ mezu.” Ige wam kpakara ele sno apna a ghasaru a, gbawhu.

*Jizōsi gwuzo nū ruwhnu
ele eze-ikpe*

(Mak 14:53-65; Luk 22:54,55,63-71; Jọn 18:13,14,19-24)

⁵⁷ Ele nwudnenu Jizōsi duru a zne n'oro Kayafasi, nye risi ariohna, hne ele zni iwu nū ele okno badnū gbakogwu.

⁵⁸ Pita snornu a, be zitagwo ndundu. O bna nū rime ederezi nye risi ariohna, daziri eli n'esilawuru ele nse, ma ọ whnū risi nhne neeme.

* 26:53 Lijoni: bụ pokwu ele ogwnu isunu.

⁵⁹ Ele risi ariohna nù kpakara ele eze-ikpe noopio ele akebne aghalaghala gbagidne Jizōsi ma be gbu a.

⁶⁰ O bụ n'ezì nù agịda ele akebne aghalaghala whūyaru, kovu be nwée rikne pi-ohia nhne.

N'ipne-aznū, badnū lawūru whūyaru,

⁶¹ be kaa, “Nyerukna ka karū nū o nwernu rikne kwadna Oro Nso Chiokike ka, wu a n'obochi ẹto.”

⁶² Nye risi ariohna lizō sika Jizōsi, “O zá nhne i naasa? Kini bụ akebne ka ele badnū ka naagbagidne i?”

⁶³ Kovu nū Jizōsi kpusnirni onu. Nye risi ariohna kanū a, “M ji m Chiokike ke zì bũdnu kwusi a rikne, ma i kanū aì, jì n'iwuhuru i bụ Karaisi, Nnwō Chiokike.”

⁶⁴ Jizōsi sarū a, “Owe! Jì n'iwuhuru i karū. Kovu me kanū anū,

Hite kịtna, anū jōowhnu Nnwō ke Badnū hne o dazì n'akarikwnunga Chiokike ke bụ Dikne, naava masì n'erumeru oligwe.”

⁶⁵ Nye risi ariohna dōwama iwo a, kaa, “O kwululem Chiokike, ndaa nhne a kwno noopio ele akebne berere? Anū nũnu kpa o kwuluru Chiokike.

⁶⁶ Kini bụ echiche anū?”

Be sarū, “O kwesiri o nwū ẹnwu.”

⁶⁷ Ige wam be bete nōogbu a onu mini, naapnịa a nhne. Ele berere nōogbo a aka,

⁶⁸ be kaa, “Whnū nū aì ọwhnurninya, Karaisi, nyele gbōru i aka?”

Pita Gōnahoru Jizōsi

(Mak 14:66-72; Luk 22:56-62; Jōn 18:15-18,25-27)

⁶⁹ Pita dazì n'ederezi, otu nnwō oknornokno ele neezne izi vakwnusi a, kaa, “Jì nū Jizōsi nye Galili sno masì.”

⁷⁰ Kovu Pita gōru nū ruwhnu kpakara be, kaa, “M máam nhne i naakaa.”

⁷¹ Nga o whōgaru n'onu-mgbo, nnwō oknornokno berere whnū a, o kanū ele zì pìi, “Nyerukna ka nū Jizōsi nye Nazareti sno.”

⁷² Pita kwusi a rikne, gō kwno berere, kaa, “M máam nyerukna ka.”

⁷³ Ige matì berere, ele gwuzo ndũdu vakwnusiri Pita, kanū a, “N'ezì, jì n'iwuhuru i bụ otu badnū nū rime be, kwnornu nū ikwu-ōnu i neegwehĩa i iwhne.”

⁷⁴ Ige wam o panizo nōogo ẹhni a ngugo, nōodu risi, kaa, “M máam nyerukna ka.” Ngangam, okne ọchichi kwnarnū ẹkwna.

⁷⁵ Pita chenwanya ikwu-ōnu Jizōsi kwuru, kaa, “Ige okne ọchichi yáakwnana ẹkwna, i jōogonahoru m mgba ẹto.” O whōga ederezi kwna ẹkwna mkpuru ovu k'agịda.

27

Be kwuznennu Paileti

Jizōsi

(Mak 15:1; Luk 23:1,2; Jōn 18:28-32)

¹ N'onu ọsisi, kpakara ele risi ariohna nū ele okno badnū ele Ju gbarū iznuznu, kpebi o gbu Jizōsi.

² Be kne a eriri, duru a zne, gweru a nyewhete n'aka Paileti nye nēechi.

Enwu Judasì

(Enu 1:18,19)

³ Nga Judasì nye reru a whnũnu nū be kperu Jizōsi ikpe ẹnwu, marnũhnini mernu a k'agịda, o chĩhnalanu ele risi ariohna nū ele okno badnū nri siliva ẹto wam,

⁴ kaa, “M mmehiele m nū ogweru ọvnarna nye ikpe mána resi anū.”

Be kanū a, “Ndaa ke gbasiri aì? Kì bụ mkpa i.”

⁵ Judasì tusa iwai wam nū rime Oro Nso Chiokike, whōga, kpogbu ẹhni a.

⁶ Ele risi ariohna gweru kpakara iwai wam, kaa, “O megidnenu iwu aì o yisi iwai ka nū nhne be bita iwai n'Oro Nso Chiokike, kwnornu nū o bụ iwai ọvnarna.”

⁷ Be kpebi o gweru iwai wam zū ẹli ele kpū ite hne be jeeli ele izne.

⁸ Ka kpayarū be nookwu a Ẹli Ọvnarna dū tna.

⁹ Nhne ka mernu ma nhne Jerimaya nye ọwhnurninya kwuru mezu,

“Be gweru

nri siliva ẹto

bụ onu ahĩa

ele Izireli whnũnu onu a,

¹⁰ be gweru a zūya ẹli ele ọkpū ite,

lele kpa Nyenwe aì nyernu m n'iwu.”

Jizōsi gwuzo nū

ruwhnu Paileti

(Mak 15:2-5; Luk 23:3-5; Jōn 18:33-38)

¹¹ Kọvu nù Jizọsi gwuzo nù ruwhnu nye nẹechi ẹchi, nye ọchichi wam sịkwa a, “Ị bụ Eze ele Ju?”

Jizọsi sarụ a, “Owe! Jị n'iwihuru i karụ kpam.”

¹² Nga ele risi ariohna nù ele okno badnù noobno a nhne, ọ sála be nhne ọbula.

¹³ Paileti sịkwa a, “Ị nuna kpakara nhne be noobno i?”

¹⁴ Kọvu nù Jizọsi sála a ọka ọbula, ke mernu o gbagwojiri nye ọchichi anya k'agida.

Be marnù Jizọsi

ikpe ẹnwu

(Mak 15:6-15; Luk 23:13-25; Jọn 18:39---19:16)

¹⁵ N'Iriri Ọgawhe ọbula, nye nẹechi ẹchi nẹesigbasinu be otu nye ikelu be rioru a.

¹⁶ Be nwernu otu nye ojo ke ọhna marnù zị n'oro ikelu be nookwu Barabasi.

¹⁷ Nga igbudu badnù wam gbakọru, Paileti sịkwa be, “Ndaa nye anụ pioru me sigbasinu anụ, Barabasi* sọbu Jizọsi, nye be kwu Karaisi?”

¹⁸ Paileti kwuru ka kwnornu nù ọ magwụ nù be kwuyannu a Jizọsi kwnornu ọwho-anya.

¹⁹ Kpa Paileti daziri nù ngadna ikpe a, nnwerne a ziznenu a izi, kaa, “Aka i zị nù nhne gbasiri nye mee mma wam, kwnornu nù m taru m agida awhnụwhnu nù mboro tna kwnornu a.”

²⁰ Kọvu nù ele risi ariohna nù ele okno badnù sigidnenu igbudu ele badnù wam be rịo a Barabasi, gbu Jizọsi.

²¹ Paileti sịkwa be, “Ndaa nye anụ pioru me sigbasinu anụ n'ehni badnù lawuru ka?”

Be kaa, “Barabasi.”

²² O sịkwa be, “Kini bụ nhne anụ pioru me mee Jizọsi, nye be kwu Karaisi?”

Kpakara be siwama, “Kpogidne a n'ogba.”

²³ Paileti sịkwa, “Kini mernu? Kini bụ nhne ojo ke o mernu?”

Be siwama okokoba ke kakwo, kaa, “Kpogidne a n'ogba.”

²⁴ Nga Paileti whnurnu nù o nwée rikne mee nhne ọbula, kọvu agida oğbugbo dnarnu, o gweru mini kwọ aka a lawuru nù ruwhnu kpakara be, kaa, “Aka m zị richna

n'ovnarna nwerukna ka, anụ n'iwihuru anụ magwụ nhne gbasiri a.”

²⁵ Kpakara be karu, “Ovnarna a zị nù risi aị, zị masi nù risi rumu aị.”

²⁶ Paileti sigbasinu be Barabasi. Nga o pniarnu Jizọsi nhne, o gweru a nyewhete be ma be kpogidne a n'ogba.

Ele ọgwu kpariri Jizọsi

(Mak 15:16-20; Jọn 19:2,3)

²⁷ Ele ọgwu nye ọchichi duru Jizọsi zne n'obna ele ọgwu hne kpakara odobiri ele ọgwu gbaru a gburugburu.

²⁸ Be tuma a iwo a, wosi a iwo ihie ihie.

²⁹ Be kpa okpu igwu, kpusi a nù risi, nyee a mkpara n'akarikwnunga, gbinu a mpnerne ọchi nù ruwhnu a, kpari a, be kaa, “A bekwulem jị, Eze ele Ju.”

³⁰ Be gbụ a ọnu-mini, gweru mkpara wam neeli a nù risi.

³¹ Nga be kparikworu a, be tuma a iwo wam, wosi a kpakara iwo a, duru a zne ma be kpogidne a n'ogba.

Be kpogidnenu

Jizọsi n'ogba

(Mak 15:21-32; Luk 23:26-43; Jọn 19:17-27)

³² Nga be whuyaru, be whnurnu otu nwerukna Sirini, rewhna a bụ Saimoni, be sigidne a ma o vuru ọgba a sño be.

³³ Nga be vaduru hne be kwu Gologota, ke bụ “Hne Okpokoro Risi,”

³⁴ be nyee Jizọsi manya be gwaru nhne lu nlulu. Kọvu nga Jizọsi raturu a riro, o kwéle ọ nwọ a.

³⁵ Be kpogidne a n'ogba, ele ọgwu ke iwo a n'esilawuru be nga be vukworu ọgbanuchi. †

³⁶ Be daziri ẹli neese a.

³⁷ Be bitaru n'olu risi a nhne be bnornu a, “Ka bụ Jizọsi, Eze ele Ju.”

³⁸ Be kpogidnenu ele buznu lawuru nù Jizọsi n'olu ọgba, otu badnù n'akarikwnunga a, nye ke berere n'akarita a.

³⁹ Ele naagawhe naakaja a, neewh-nuwhne risi,

⁴⁰ be kaa, “Jị nye naakwnadna Oro Nso Chiokike, wu a n'obochi ẹto, znọhia ẹhni i. O

* **27:17 Barabasi:** Agwna ọkwukwo kwuru *Jizọsi Barabasi*

† **27:35 Agwna ọkwukwo kwuru:** *Be mernu ka ma nhne be kwuru hite n'onu nye ọwhnurninya mezu, “Be keri iwo m n'esilawuru be, gweru iwo m vu ọgbanuchi.”*

buru nū ì bụ Nnwọ Chiokike, hi n'olu ọgba hiedna.”

⁴¹ Ọ bụ masị kpa ele risi ariohna nū ele zni iwu nū ele okno badnū naakparị a.

⁴² Be kaa, “Ọ znọhiaru ele berere, kovu o nwée rikne znọhia ẹhni a, ọ bụ eze Izireli, o hi n'olu ọgba hiedna kịtna, a jeekweru nū a.

⁴³ Ọ tụtwasiri Chiokike mkpoma, ọ znọhia a kịtna, ọ buru nū ọ masị a, kwnornu nū ọ karu, ‘M bụ m Nnwọ Chiokike.’ ”

⁴⁴ Ọ bụ masị kpa ele buznu wam be kpogidnenu be nū Jizọsi n'olu ọgba zị masị naakparị a.

Enwu Jizọsi

(Mak 15:33-41; Luk 23:44-49; Jọn 19:28-30)

⁴⁵ Hite n'esilawuru iwhnehníe,† ọchichiri gbasnirni kpakara ẹli wam dụ n'otnu-ige ke ẹto.§

⁴⁶ N'otnu-ige ke ẹto, Jizọsi jiri okne nkoli siwama, kaa, “Eloi, Eloi, lama sabatani,” ke bụ, “Chiokike m, Chiokike m, kini mernu ì ghasaru m?”

⁴⁷ Agwna ele gwuzo ndundu nurnu a, be kaa, “O noosukwu Ẹlajia.”

⁴⁸ Ngangam, otu badnū gba ẹso gweru sponji gbajite a nū manya gbaru oka, tụtwasị a n'olu isisi, nyee a ma ọ nwọ.

⁴⁹ Ele berere kaa, “Gharu a, a lesi ma Ẹlajia jaava ọ znọhia a.”

⁵⁰ Nga Jizọsi jiri okne nkoli si okokoba berere, o nwebime inwe.

⁵¹ Ige wam ikpe obnosni ke Oro Nsọ Chiokike gbawaru ibekala lawuru hite n'olu dụ n'ẹli. Ẹli otne enye dnarnu, agida rugwu gbawaru.

⁵² Ilili kpumernu, agida ele nsọ hiri n'enwu lizo,

⁵³ be whuya nū rime ilili. Nga Jizọsi hiri n'enwu lizo, be bnazne nū rime ẹli-ohna nsọ, gesi agida ele badnū ẹhni be.

⁵⁴ Nga nye neechi otu riwhu ele ogwnu nū ele ogwnu a zị neese Jizọsi whnurnu ẹli otne enye nū kpakara nhne mernu, be tū ogwnu k'agida, be kaa, “N'ezi, nyerukna ka buri Nnwọ Chiokike.”

⁵⁵ Agida ele rinya zị masị hne zị ikere neelekiri, ele hi nū Galili snornu Jizọsi va, neeznenu a izi.

⁵⁶ N'esilawuru be bụ Meri Magidalini, nū Meri nne Jemisi nū Josefu, nū nne rumu Zebidi.

Be liri Jizọsi

(Mak 15:42-47; Luk 23:50-56; Jọn 19:38-42)

⁵⁷ Nga ogbednachi, otu nye eze be kwu Josefu, nye Arimatiya, nye sno apna Jizọsi,

⁵⁸ znekwnusiri Paileti, rịo a iznu Jizọsi. Paileti nyernu iwu be vute a iznu Jizọsi.

⁵⁹ Josefu vuru iznu wam, whu a n'ikpe abochna marnu mma,

⁶⁰ zne lite a nū rime ilili ikne ke aka a, ke o gwuwaru nū rime rugwu. O vuru otu rugwu hna ezi kpusni onu-mgbo ilili wam.

⁶¹ Meri Magidalini nū Meri kiyari zị ndundu, kete ruwhnu n'ilili wam.

⁶² N'ekile a, ke bụ ọbochi ke sno ọbochi ojiknenu, ele risi ariohna, nū ele Farisi gbakoru znekwnusi Paileti,

⁶³ kaa, “Nda-aị-kwu, a chenwanyarnu nū nye nduwu wam karu nga ọ zị budnu, ‘Nga ọbochi ẹto whemernu, m jechi n'enwu lizo.’

⁶⁴ Kam kpayaru, nyee iwu ma be mesni ilili wam rikne dụ ọbochi ẹto, ma ele sno apna a gharu o znurnu a n'abal, kanu ele badnū nū o hiri n'enwu lizo. Aghalaghala ke ipne-aznu jaakakwo ke mbom.”

⁶⁵ Paileti kanu be, “Anu zne, gweru ele ogwnu, be se, anu mesni ilili wam rikne kpa anu nwernu rikne o mee a.”

⁶⁶ Be zne, mesni ilili rikne, kasị ilili a akara n'olu akaworugwu, bita masị ele nse.

28

Jizọsi lizoru n'enwu

(Mak 16:1-10; Luk 24:1-12; Jọn 20:1-10)

¹ Nga Ọbochi Ozukwa Inwe whemernu, nga chi nọobo n'ọbochi mbom n'ikwezu, Meri Magidalini, nū Meri kiyari varu lekasi ilili.

² Ngangam, ẹli tneru enye, enine izi Nyenwe aị hiri n'oligwe hiedna, vume akaworugwu wam, daziri ẹli n'olu a.

³ Ruwhnu a nū lele amuma, iwo a naachna lele mkpuru-mini.

⁴ Ogwnu tūru ele nse wam, be ma ririri dna n'ẹli lele ele nwurnu onwu.

† 27:45 n'esilawuru iwhnehníe: ọkwukwo ke mbom kwuru ige awa isunu § 27:45 otu-ige ke ẹto: ọkwukwo ke mbom kwuru ige awa tolu

⁵ Enine izi wam kanụ ele rinya wam, “Ogwnu tú anụ, m maam nụ anụ noopio Jizọsi, nye be kpọgidnenu n'ogba.

⁶ O zila hna, kwnornu nụ o hilem n'enwu lizo, lele kpa o kwuru. Anụ va whnụ hne be liru a.

⁷ Anụ zne wara wara kanụ ele sno apna a, nụ o hilem n'enwu lizo, o belem anụ osno neezne Galili, anụ jọowhnu a pji. Le, m bele m osno kanụ anụ.”

⁸ Be gweru ẹso, gweru izne hi n'ilili wam gbawhu, be nọtu ogwnu, mkpoma nọso masị be n'ọnu k'agida. Be zne kanụ ele sno apna a.

⁹ Jizọsi kwnusiri be kpa be neezne n'apna, o kanụ be, “M bekwulem anụ.” Be bna a n'ochi lawuru, kpọnu a risi ẹli.

¹⁰ Jizọsi kanụ be, “Ogwnu túko anụ, anụ zne kanụ rụmu nda m, be zne Galili, o hne be jọowhnu m.”

Otnutnu ele nse

¹¹ Kpa ele rinya wam naala, agwna ele ogwnu wam neese ilili znenu n'eli-ohna kanụ ele risi ariohna kpakara nhne mernu.

¹² Ele risi ariohna nụ ele okno badnụ gba iznuznu, be kwụ be agida iwai.

¹³ Be kaa, “Anụ kaa, ‘Ele sno apna a varu n'abalị nga a neezni anyarna znuru iznu a.’

¹⁴ O buri nụ nye nẹchi ẹchi nụ a, a jeeme o kweru nụ ikpe mána anụ, anụ jáabna nụ mmekpẹhni.”

¹⁵ Ele ogwnu wam gweru iwai wam mee nhne ele risi ariohna nụ ele okno badnụ karu be mee. Be wheke otnutnu ka kpakara n'esilawuru ele Ju dụ tna.

Jizọsi mernu ele sno apna a whnụ a anya

(Mak 16:14-18; Luk 24:36-49; Jọn 20:19-23; Ẹnu 1:6-8)

¹⁶ Ele sno apna a nri nụ otu wam zne nụ Galili n'olu rugwu lele kpa Jizọsi kanụ be.

¹⁷ Nga be whnurnu a, be kpọnu a risi ẹli, kọvu agwna be nwenu mkpoma lawuru.

¹⁸ Jizọsi vakwnusi be, kaa, “Be nyenu m kpakara rikne ke zị n'oligwe ma n'owa.

¹⁹ Anụ zne nụ kpakara ọwa mee ele badnụ be buri ele sno apna m, nọwu be mini nụ rẹwhna ke Nda, nụ ke Nnwọ nụ ke Enine Nso.

²⁰ Anụ zni be bita kpakara nhne me nyenu anụ n'iwu. N'ezi, me nụ anụ zị kpakara ige dụ okwnukokwnu.”

Izi ọma lele kpa Makị gbarụ a n'okwukwo

Nhne gbasiri okwukwo ka

Izi ọma lele kpa Makị gbarụ a n'okwukwo jiri mkpuru ọka ka panizo, “Opanizo izi ọma Jizọsi Karaịsi, Nnwọ Chiokike.” Makị gesiri nù Jizọsi bụ badnụ ke nọornu ọnu ndu-ẹhni nù nye nwernu rikne. Iknerema a whuyaru iwhne nù nhne o znirni, nù rikne megidne renwu ojo, nù rikne o gbarunu ele badnụ mmehie. Jizọsi kwuru ẹhni a Nnwọ ke Badnụ, nye varu o gweru budnu a nyee ma o dọhia ele badnụ hite nù mmehie be.

Makị gbarụ nhne Jizọsi mernu karu ikwu-ọnu o kwuru nù nhne o znirni. O gbarụ nhne matị gbasiri Jọni Nye Wụ Mini, ọwuwu mini a, nù ọrnuna Jizọsi. O znernu nù ruwhnu kwu nhne gbasiri ele sno apna Jizọsi nù ele irno a. N'ipne-aznụ okwukwo a, o kwuru gbasiri ẹnwu Jizọsi nù olizọ n'ẹnwu a.

Nhne zị n'okwukwo ka

Opanizo izi ọma (1:1-13)

Enu Jizọsi nù rime Galili (1:14--9:50)

Jizọsi znirni nhne rnu ọnu ndu-ẹhni nù Judiya (10:1-52)

Hite nù Galili dụ Jeruselem (11:1--15:47)

Olizọ n'ẹnwu Jizọsi (16:1-8)

Jizọsi gesiri ẹhni a, mekwo lahna oligwe (16:9-20)

Nye gbarụ okwukwo ka: Makị

Risi nhne okwno gba a: O gesi nù Jizọsi bụ Nnwọ Chiokike, hite nù ọnu ndu-ẹhni a.

Ikwu-ọnu Jọni

Nye Wụ Mini

(Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Jọn 1:19-28)

¹ Opanizo izi ọma Jizọsi Karaịsi, Nnwọ Chiokike.

² Lele kpa Azaya nye ọwhnurninya gbarụ a n'okwukwo, Chiokike karu,

“Bno nsni, le, m neezizne nye izi m nù ruwhnu i,

nye jeemekwata apna i.

³ Akpịri otu badnụ nọokpo okwo n'eli-ikpa, naakaa,

‘Anụ mekwata apna Nyenwe ai, anụ mee ma apna a snirni asni.’ ”

⁴ Jọni Nye Wụ Mini bụ nye wam whuyaru iwhne n'eli-ikpa nọokpo okwo naakaa ele badnụ tūhnasna mkpoma ma be wụ be mini, ma Chiokike gbarunu be mmehie.

⁵ Kpakara ele zị nù mgbu Judiya nù ẹli Jeruselem whokwnusiri a. O wụ be mini n'Osimini Jodani, be nookwuhia mmehie be.

⁶ Jọni wogwu iwo rijni akpukpo anohia be kwu kameli. Ajni o snu n'ikwnu bụ akpukpo anohia. Wiri a bụ igwurube nù mono ebeka ohia.

⁷ O nọokpo okwo naakaa, “Nye kakwo m rikne vawa n'aznụ m, nye me kwesile o whudnahie ẹli toma eriri okoro-ochi a lawuru.

⁸ M ji m mini wụ anụ mini, kovu nù nye wam jeeji Enine Nsọ nọowu anụ mini.”

*Ọwuwu mini Jizọsi
nù ọrnuna a*

(Mat 3:13--4:11; Luk 3:21,22; 4:1-13)

⁹ N'ige wam, Jizọsi hiri nù Nazareti ke zị n'eli Galili va, Jọni wụ a mini nù rime Osimini Jodani.

¹⁰ Ngangam Jizọsi hiri nù mini nọowhuya, o whnurnu oligwe hne o kpumernu, o whnụ Enine Nsọ hne o neewhekwasi a lele nduru.

¹¹ Otu akpịri hiri n'oligwe kaa, “Ji bụ Nnwọ m me whnurnu n'anya, nhne i masiri m.”

¹² Ngangam Enine Nsọ wam duru a bna eli-ikpa.

¹³ O zị n'eli-ikpa nri ọbochi ẹno. Ekwensu naarna a ọrnuna, ya nù rumu anohia zị. Kovu nù ele enine izi neeznenu a izi.

*Jizọsi sukwuru ele
noogbu aznụ*

(Mat 4:12-22; Luk 4:14,15; 5:1-11)

¹⁴ Nga be yisiri Jọni n'ikelu, Jizọsi znernu Galili neezni izi ọma Chiokike gweyarụ.

¹⁵ O naakaa, “Ige zulem, ẹli-eze Chiokike zị ndundu, anụ tūhnasna mkpoma kweru izi ọma.”

¹⁶ Nga o znernu nù ngeri Osimini Galili, o whnụ Saimoni nù Anduru nwene a rukna hne be zị nọowu igbo nù rime osimini, kwnornu nù be bụ ele noogbu aznụ.

¹⁷ Jizọsi kanụ be, “Anụ va sno m n'aznụ, m jeeme anụ bụrụ ele jọokwnuhia ele badnụ lele kpa anụ noogbu aznụ.”

¹⁸ Ngangam be sigbasi igbo be, sno a.

¹⁹ O zne nụ ruwhnu matị, ọ whnụ Jemisi nnwọ Zebidi nụ Jōni nwene a rukna zị n'ogbo berere, neemekwata igbo be.

²⁰ O sukwu be, ngangam be gharu Zebidi nda be n'ogbo, ya nụ ele be gnornu ẹrnu, snornu a.

*Jizọsi chihalaru
renwu ojo*

(Luk 4:31-37)

²¹ Be nụ Jizọsi zne n'eli-ohna Kapanom bna n'oro ogbako ele Ju n'Obochi Ozukwa Inwe neezni nhne.

²² Nhne o neezni duru be ẹhni, kwnornu nụ o znirni nhne lele nye nwernu rikne, ọ bụo lele ele zni iwu ele Ju.

²³ Otu nwerukna renwu ojo nwugwu bnanyarnu nụ rime ọro ogbako be, siwama,

²⁴ “Kini bụ nhne aị nụ jị nwekogwu, Jizọsi nye Nazareti? I varu ma i gbume kwọ aị? M maam nye i bụ, i bụ nye nsọ ke Chiokike.”

²⁵ Jizọsi bigboru a, kaa, “Kpusnime ọnu i, hi nụ rime a whuya.”

²⁶ Renwu ojo wam dosiri a rikne. O gweru okne nkoli si okokoba, hi nụ rime a whuya.

²⁷ O duru kpakara be ẹhni ke mernu be bete neesikwarita ẹhni be, “Ka bụ kini? O bụ o zni nhne ikne sa? O nwernu rikne ke o jị nọtunu renwu ojo ọka, be bnotenu a nsni.”

²⁸ Be tñusi ọtutnu a nụ kpakara eli Galili.

Jizọsi gwọru ele nriria

(Mat 8:14-17; Luk 4:38-41)

²⁹ Nga Jizọsi hiri n'oro ogbako ele Ju wam whuya, ya nụ Jemisi nụ Jōni, be bna n'oro Saimoni nụ Anduru.

³⁰ Ige wam nne nnwerne Saimoni dnanyi naaria ẹhni orne bekwnu, ngangam be kanu Jizọsi nhne gbasiri nwerinya wam.

³¹ O znekwnusi a, jiri a n'aka, dolizo a olu. Ngangam ẹhni orne bekwnu wam sigbasi a, o bete neeznenu be izi.

³² N'ogbednachi, nga ẹhnam dnarnu, be kwuyanụ Jizọsi kpakara ele nriria, nụ ele renwu ojo nwugwu.

³³ Kpakara ele zị n'eli wam gbakoru n'onu-mgbo neelekiri.

³⁴ O gwọru agida ele nriria zị odo n'odo, ọ chimarnu agida renwu ojo. O kwéle renwu ojo kwu ọka, kwnornu nụ be magwu nye ọ bụ.

*Jizọsi znirni izi oma
nụ Galili*

(Luk 4:42-44)

³⁵ N'onu ọsisi, nga chi yobochnage, o lizo zne hne kọru owu, neekpe okpukpe.

³⁶ Saimoni nụ ele ya nụ be zị noopio a.

³⁷ Nga be piohiaru a, be kanu a, “Kpakara ele badnụ noopio i.”

³⁸ Kọvu Jizọsi kanu be, “A jeezne n'eli ele ke berere ma m zni m be izi oma, kwnornu ka bụ nhne me kwnornu va.”

³⁹ O zne nụ rime kpakara ọro ogbako ele Ju zị nụ kpakara Galili neezni izi oma, chihala masi renwu ojo.

Jizọsi gwọru nye nchnichna

(Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)

⁴⁰ Otu nye naaria nchnichna vakwnusiri a, riasno a, gbunu a mpnerne ọchi, kaa, “O buri nụ i pioru, i nwernu rikne mee m ziri richna.”

⁴¹ Jizọsi donu a obirizi, dosnima aka a, kpatu a, kaa, “M pioru m, ziri richna.”

⁴² Ngangam be gwọru a nchnichna wam, ọ ziri richna.

⁴³ Jizọsi dọru a aka nụ nsni k'agida chihala a.

⁴⁴ O kanu a, “O zá nye obula i kanu, kovu la, gweru ẹhni i gesi nye okwa ariohna, gweru masi nhne Mozizi nyernu n'iwu kwa ariohna ma ọ buri nhne akebne nyee be nụ i ziri richna.”

⁴⁵ Kovu ọ whogaru bete nọtununu ele badnụ, neewheke ọka wam, ke kpaharu nụ Jizọsi nwéma rikne berere ọ bna nụ rime eli-ohna hne ele badnụ jowhnu a, kovu o znernu hne kọru owu, ele badnụ neehi penupe obula naavakwnusi a.

2

*Jizọsi gwọru nye ẹhni a
donwurnu odonwu*

(Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)

¹ Nga Jizọsi lahnarnu n'eli Kapanom, kpa obochi ele nụ ele whemernu, agida ele badnụ nurnu nụ ọ zị n'oro.

² Agida ele badnu varu jipiya kpa o zima oghere zi, ma n'onu-mgbo. O zi masi nookwunu be ikwu-onu Chiokike.

³ Be vakwnusi a, vuyan a otu nye ngeri ehni a donwurnu odonwu, badnu eno vu a.

⁴ Nga be nwée rikne du a ehni kwnornu nu agida ele badnu wam, be koma olu oro hne o zi. Nga be dokamarnu a, be vudna okpata ke nye ngeri ehni a wam donwurnu odonwu danyi.

⁵ Nga Jizosi whnurnu okwnata ovu be, o kanu nye wam ngeri ehni a nwurnu onwu, "Nnwọ m, be gbarunam ji kpakara mmehie i."

⁶ Kovu nu agwna ele zni iwu ele Ju dazi eli pii, zi neesikwa nu mkpoma be,

⁷ "Kini mernu nwerukna ka jiri kwu oka kpa? O kwululem Chiokike. Ndaa nye nwernu rikne o gbaru mmehie hne o buo Chiokike kpọi?"

⁸ Ngangam, Jizosi mahiaru nu rime enine a nu be zi naari oka wam nu rime mkpoma be, o sika be, "Kini kpahiaru anu naari oriri ka nu mkpoma anu?"

⁹ Ndaa ke zi ewheke, o kanu nye ngeri ehni a donwurnu odonwu, 'Be gbarunam ji kpakara mmehie i,' mọbu o kaa, 'Lizo, chiri etere i, zne izne.'

¹⁰ M pioru m anu mahia nu Nnwọ ke Badnu nwernu rikne n'owa o gbaru mmehie." Jizosi kanu nye wam ngeri ehni a donwurnu odonwu,

¹¹ "M ka m ji, lizo, chiri etere i, la oro i."

¹² Ngangam, o lizo, chiri etere a, whoga nu ruwhnu kpakara be, o du kpakara be ehni, be znarni Chiokike, naakaa, "A whnulele nhne nu kpa."

Jizosi sukwuru Livai

(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)

¹³ Jizosi whoga kwno berere nu ngeri Osimini Galili, agida ele badnu vakwnusiri a. O bete neezni be nhne.

¹⁴ Nga o neewhe, o whnu Livai nnwọ Alifayosi, hne o dazi n'oro ntụ. O kanu a, "Sno m." O lizo snornu a.

¹⁵ O du nga Jizosi dazi neeri wiri n'oro Livai, agida ele ona ntụ nu ele mmehie snornu Jizosi nu ele sno apna a neeri wiri. Ige wam, ele sno a zi agida.

¹⁶ Nga ele zni iwu ele Ju ele bu ele Farisi whnurnu nu ele mmehie nu ele ona ntụ sno

a neeri wiri, be sika ele sno apna a, "Kini mernu o noosno ele ona ntụ nu ele mmehie neeri wiri?"

¹⁷ Nga Jizosi nurnu a, o kanu be, "Mkpa dibia ziko naakpa ele ehni buru oma, okwolem ele nriria. M vage m o sukwu ele oma, okwolem ele mmehie."

Ajiji gbasiri ovu onu

(Mat 9:14-17; Luk 5:33-39)

¹⁸ O du nga ele sno Joni nu ele Farisi noovu onu, agwna ele badnu vakwnusi Jizosi sika a, "Kini mernu ele sno Joni nu ele sno ele Farisi noovu onu, kovu ele sno apna i za noovu onu."

¹⁹ Jizosi saru be, "Ele varu hne be nọolu nnwerne ikne be joovu onu hne nyerukna wam nọolu nnwerne ikne nu be zi? Kpakara ige ke be nu nye nọolu nnwerne ikne zi, be joovu onu."

²⁰ Kovu obochi vawa nga be jaanahoru be nye nọolu nnwerne ikne. Obochi wam be joovu onu.

²¹ "O za nye jeegweru mkpekele ikpe ikne dnusni n'owo oknani. O mene kpam, iwo ke ikne joodokahala nhne n'ehni ke oknani. O joodoka ke kakwo agida."

²² O zi masi nye jeegweru manya ikne gbasị n'olori akpukpo oknani. O mene kpam, manya wam jaagbawama, manya nu orori akpukpo whume etekne. Kovu be gbasị manya ikne n'olori akpukpo ikne."

Ajiji gbasiri

Obochi Ozukwa Inwe

(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)

²³ O du n'otu Obochi Ozukwa Inwe, Jizosi nu ele sno apna a naagawhe n'esilawuru ekwu ikpa. Ele sno apna a bete o ghọ ikpa kpa be znezne.

²⁴ Ele Farisi kanu a, "Le, kini mernu be neeme nhne kwésile o mee n'Obochi Ozukwa Inwe?"

²⁵ Jizosi saru be, "Anu gwnuna nhne Dev-idi mernu nga o zi nu mmekpehni, nga wiri gwnurnu a, ya nu ele snogwu a?"

²⁶ O bnaznenu n'oro nsọ Chiokike, nga Abiata bu nye risi ariohna, o ri bredi be bitaru nu ruwhnu Chiokike ke kwésile n'iwu o ri, okwolem ele okwa ariohna bu ele kwesiri n'iwu o ri a, o nyee masi ele nu ya snogwu."

²⁷ Ọ kanụ be, “Chiokike mernu Ọbochi Ozukwa Inwe kwnornu badnụ, be méne badnụ kwnornu Ọbochi Ozukwa Inwe.

²⁸ Ọ nhne kpahiaru Nnwọ ke Badnụ jiri bụru masị Nyenwe Ọbochi Ozukwa Inwe.”

3

Nyerukna aka

dɔnwurnu ɔdonwu

(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)

¹ Jizọsi bna kwno berere n'oro ọgbako ele Ju, otu nwerukna aka dɔnwurnu ɔdonwu zị pịi.

² Ele Farisi zị neese a, ma ọ jọogwo a n'Ọbochi Ozukwa Inwe, ma be bno a nhne.

³ Ọ kanụ nyerukna wam aka a dɔnwurnu ɔdonwu, “Lizọ, gwuzoru nụ ruwhnu kpakara ele badnụ.”

⁴ Ọ sịkwa be, “Ọ bụru ọma n'iwu o mee nhne ọma, mọbu o mee nhne bụo ọma n'Ọbochi Ozukwa Inwe? Ọ znọhia bụdnu mọbu o gbu ogbu?”

Kọvu be nyasimernu bidim.

⁵ Nga o lekparụ anya ngaramanga o we ẹhni, o nwe ovu ọjọ kwnornu nụ mkpọma ọjọ be. Ọ kanụ nyerukna wam, “Dọsnima aka i.” Ọ dọsnima aka a, aka a bụru ọma lele kpa ọ zị nụ mbom.

⁶ Ele Farisi whọga, ngangam be nụ ele dagwunu Erọdu zne gbagidne a iznuznu, kpa be joogbu a.

Agịda ele badnụ

snornu Jizọsi

⁷ Jizọsi nụ ele sno apna a whogaru zne ngeri Osimini Galili. Agịda ele badnụ hi n'ẹli Galili snornu a, ma ele hi nụ Judiya,

⁸ ma ele hi n'ẹli Jeruselem, nụ ẹli Idumiya, ma n'ọbosi ẹhnam ke Osimini Jodani nụ gbu-rugburu Taya nụ Saịdoni, vakwnusiri Jizọsi nga be nurnu kpakara nhne o mernu.

⁹ Ọ kanụ ele sno apna a be mee kpa otu ọgbo matị jaaziri a ndundu kwnornu agịda ele badnụ wam, ọ zị be kpagbu a.

¹⁰ Ige wam, Jizọsi gwọru agịda ele nrịria, ke kpahiaru agịda ele nrịria ọjọ zị ọdo n'odo nọkpụ n'ẹhni a ma be kpatụ a aka.

¹¹ Nga ọbula ele renwu ọjọ whnurnu a, be dna n'ẹli nụ ruwhnu a, siwama, kaa, “Jiwa bụ Nnwọ Chiokike.”

¹² Jizọsi dọ be aka nụ nsnị be mékọ ele badnụ mahia nye ọ bu.

Jizọsi hɔruru nri nụ

badnụ lawuru ele izi

(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)

¹³ Jizọsi pnezne n'olu rugwu, sukwu ele o pioru. Be znekwnusi a.

¹⁴ Ọ họru ele rukna nri nụ ẹbo ma ya nụ be daziri, kwu be ele izi, ma o zihala be zne kpọ okwo izi ọma,

¹⁵ o nyernu be rikne ọ chihala renwu ọjọ.

¹⁶ Ka bụ nri nụ badnụ lawuru wam ọ hɔruru, Saịmoni, nye Jizọsi jiri rewhna Pita,

¹⁷ nụ Jemisi nnwọ Zebidi, nụ Joni nwene Jemisi, ọ jị kwno be rewhna Banajisi, ke bụ rumu egbe oligwe,

¹⁸ nụ Anduru, nụ Filipu, nụ Batolomi, nụ Matiyu, nụ Tọmosi, nụ Jemisi nnwọ Alifayosi, nụ Tadiyosi nụ Saịmoni nye zị n'esilawuru ele noonwu bekwnu nụ mkpọma,

¹⁹ nụ Judasi Isikarioti, nye reru a.

Jizọsi nụ Belizibolu

(Mat 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Jizọsi bna n'otu ọro, agịda ele badnụ jipiya kwno berere, ke kpayarụ o nwée oghere ri wiri.

²¹ Nga rumu nne a nurnu a, be whọga ma be nwugwu a, kwnornu nụ be karu, “Mkpọma a zúle ozu.”

²² Agwna ele zni iwu ele Ju hiri nụ Jeruselem va, kaa, “O nwernu Belizibolu, o jị rikne nye risi renwu ọjọ naachihala renwu ọjọ.”

²³ Jizọsi sukwukọta be, tnunu be elulu zị ọdo n'odo, “Setani ọ jaachihalali Setani?”

²⁴ Ọ bụru nụ ẹli-eze kewama megidne ẹhni a, ẹli-eze wam jóogwuzoli.

²⁵ Ọ bụru masị nụ ezi-nụ-oro kewama megidne ẹhni a, ezi-nụ-oro wam jóogwuzoli.

²⁶ Ọ bụru masị nụ Setani lizọru megidne ẹhni a, kewama, o jóogwuzoli, ẹnwu a valẹm.

²⁷ “Ọ zá nye jaabnali n'oro nye dikne, naahoru a kpakara nhne a, ọ bụru nụ o béle ọsno kne dikne wam eriri. Ige wam o jeenwe rikne naahoru a nhne zị n'oro a.

²⁸ “Owe! M naakanụ anụ ezi ọka, Chiokike jaagbarunu rumu badnụ kpakara aruru-ẹli be ruru nụ ọka ọjọ be nookwu,

²⁹ Kọvu nye ọbula ke kwuru kwugidne Enine Nsọ jéenwe ọgbaru tim tòm. Kwnornu nù nye wam rùlam arùru-ẹli nwée ọgbaru ọkwnukokwnu.”

³⁰ Jizọsi kwuru ka kwnornu nù be naakaa nù o nwernu rẹnwu ojo.

Nne Jizọsi nù rùmu nne a
(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)

³¹ Nne Jizọsi nù rùmu nne a varu, be gwuzoru n'ederezi, ziznenu a izi, noosukwu a.

³² Agida ele badnu wam zi a gburugburu kanu a, “Le, nne i nu rùmu nne i zi n'ederezi noopio i.”

³³ Jizọsi sịkwaru be, “Nyele bu nne m nu rùmu nne m?”

³⁴ O lehnata anya ele dazi a gburugburu, kanu be, “Anu le nne m nu rùmu nne m.”

³⁵ Nye ọbula ke neeme nhne Chiokike noopio, nye wam bu nwene m rukna nu nwene m rinya nu nne m.”

4

Elulu nye ọgha mkpuru
(Mat 13:1-9; Luk 8:4-6)

¹ Jizọsi panizo neezni kwno nhne nu ngeri osimini. Agida ele badnu jiharu hne o zi, ke kpayaru o bnazne n'ogbo, daziri eli. Kpakara igbudu badnu wam gwuzoru nu mkpomkpo eli.

² O ji elulu neezni be agida nhne zi odo n'odo. Nu nhne o neezni, o kaa,

³ “Anu bnote nsni, otu nye ọnu ẹkwu znernu agha mkpuru.

⁴ O du nga o naagha mkpuru, agwna mkpuru dnarnu nu ngeri apna. Rumu ọnnu tuturu be ta.

⁵ Agwna mkpuru dnarnu n'eli rugwu hne be nwée agida riza, ngangam mkpuru wam fuharu, kwnornu nu be nwée agida riza.

⁶ Kọvu nga ẹhnam wasiri, be chnanwu, kwnornu nu be nwée ẹwnugwnu.

⁷ Agwna mkpuru berere dnarnu n'esilawuru igwnu, igwnu wam sohia, kpagbu a, o minyinage mkpuru.

⁸ Agwna mkpuru berere dnarnu n'eli buru oma, fuhia, nooso, naaba, mihia nri mkpuru ẹto, berere nri isunu, berere otu riwhu.”

⁹ O kanu be, “Nye nwernu nsni o ji o nu nhne, o nurnu.”

Nhne o kwno nu elulu
(Mat 13:10-17; Luk 8:9,10)

¹⁰ Nga Jizọsi nu ele sno apna a nri nu badnu lawuru wam zi, nu agwna ele berere, be sịkwaru a nhne gbasiri agida elulu.

¹¹ O kanu be, “Be mernu anu mahia nhne tugwaru otugwa ke eli-eze Chiokike, kọvu ele zi n'ederezi, be naakanu be kpakara nhne n'elulu,

¹² ma

‘Be neele anya kpọi, gharu o whnu, ọnnu nu nsni, gharu o ghohia, o zi be tughnasna mkpoma hne Chiokike zi, nwehia ọgha.’”

Risi elulu nye ọgha mkpuru wam
(Mat 13:18-23; Luk 8:11-15)

¹³ Jizọsi sịkwa be, “Anu ghohiage elulu ka? Ndaa kpa anu jeeji ghohia kpakara elulu?”

¹⁴ Nye ọnu ẹkwu naagha mkpuru ghasiri ikwu-ọnu Chiokike.

¹⁵ Mkpuru ele ke dnarnu nu ngeri apna nu lele ele ke nurnu ikwu-ọnu wam, kọvu nga be nurnu a, ngangam Ekwensu varu gweme oka wam nu mkpoma.

¹⁶ Mkpuru ke be ghasiri nu hne rugwu zi nu lele ele ke nurnu ikwu-ọnu wam, ngangam be gweru snarnima gweru a.

¹⁷ Kọvu nu be nwée ẹwnugwnu, be dazi ige mati, omekwo, nga mmekpehni mọbu awhnuwhnu varu kwnornu nu ikwu-ọnu wam, ngangam be dnahnala aznu.

¹⁸ Mkpuru ke be ghasiri n'esilawuru igwnu nu lele ele ke nurnu ikwu-ọnu wam,

¹⁹ kọvu mmekpehni ke ọwa ka, nu aghigho o whnu ẹkwu n'anya, nu nkoli ke nhne berere, bnanyarnu, kpagbu ikwu-ọnu wam. O ghọ nhne mina mkpuru.

²⁰ Mkpuru ke be ghasiri n'eli buru oma nu lele ele ke nurnu ikwu-ọnu wam, be narnu a, o mپیa nri mkpuru ẹto, berere nri isunu, berere otu riwhu.”

Elulu tonji n'olu ikpechi
(Luk 8:16-18)

21 Jizọsi kanu be, “Anu neegweya tonji bita a nu mkpururu nkita, mọbu nu mkpururu okpata? O buo n'olu nhne be bita tonji?”

22 Kwnornu nu o za nhne be bigwaru abigwa, ke be jeeme o whuya iwhne, be jookpume kpakara nhne be kpusnirni okpusni.

23 O buru nu nye nwernu nsni o ji o nu nhne, o nurnu.”

24 O kanu be, “Anu bnote nsni nkari nkari nhne anu nonu. Nhne anu jiri tunu nye berere bu nhne be jeeji tunu anu, be jeenye anu karukwo.

25 Nye nwernu nhne bu nye be jeenye, nye nwée, be jaanahoru a, o bubedi ke o nwernu.”

Elulu mkpuru nooso oso

26 Jizọsi kaa, “Eli-eze Chiokike nu lele nga badnu kpasiri mkpuru n'eli.

27 O zni anyarna n'abali tnenya n'iwhnehnne, mkpuru wam fuhia, nooso, nye wam maa kpa o ji neeme kpam.

28 Eli nu nsunu a neeme isisi nooso, naanihia mkpuru, ke mbom, o fuhia, omekwo igwugwere, omekwo ikpa karu aka ke hi n'igwugwere.

29 Kovu nga ikpa wam karu, ngangam, o gweru ama bete o gbu ikpa kwnornu n'ige o gwe nhne n'ekwu dulum.”

Mkpuru mositadi

(Mat 13:31,32,34; Luk 13:18,19)

30 Jizọsi kaa, “A jeeji kini gbu esni eli-eze Chiokike? Mọbu ndaa kpa a jeeji notnu elulu a?”

31 O nu lele mkpuru isisi be kwu mositadi, ke, nga be kpasiri a n'eli, o bu mkpuru isisi zi mati kakwo kpakara mkpuru n'owa.

32 Kovu nga be kpasiri a, o sohia buru nhne kakwo kpakara nhne be kpasiri n'eli, wahia agida nkala hna ezi, ke mernu onunu notnu alikwu nu mkpururu idno a.”

33 Jizọsi jiri agida elulu nu kpa nookwunu be ikwu-onu Chiokike, lele kpa be jonuli.

34 O kwugene be ikwu-onu hne o jile elulu. Kovu nga ya nu ele sno apna a kpoi daziri, o kowanu be risi kpakara elulu ka.

Jizosi bigboru

ruwhere osimini

(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)

35 O duru n'ogbednachi, o kanu ele sno apna a, “Ngwa ma a whe aka osimini kiyari.”

36 Nga be whogaru n'igbudu badnu wam, be bnakwnusi Jizọsi n'ogbo ke o zi, be nu ya snornu. Ogbo ele ke berere sno be.

37 Okne abaka-mini lizo, mini notwubna nu rime ogbo wam, ke kpaharu mini jihia n'ogbo wam.

38 Kovu nu Jizọsi zi n'aznu ogbo neezni anyarna n'olu nhne oche-risi. Be kpatnenya a, kanu a, “Nye-zni-nhne, o gbasila i nu a noowhu sa?”

39 O tnenya, bigbo ruwhere, kanu okne osimini, “Udno! Daziri bii.” Ruwhere whebiri, ohna dna bii.

40 Jizọsi kanu be, “Kini mernu anu notu ogwnu? O bu nu anu nwée okwnata mkpoma sa?”

41 Be tutu ogwnu k'agida, be neesikwarita ehni be, “Nye ka bu nyele? Ke ruwhere nu okne osimini noobnotenu nsni?”

5

Jizosi gworu nye

renwu ojo nwugwu

(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

1 Jizọsi nu ele sno apna a vadu ngeri Osimini Galili kiyari, n'eli ele Gerasa.

2 Nga o hiri n'ogbo whuya, otu nyerukna renwu ojo nwugwu hiri nu hne be li iznu kwnusi a.

3 O wu nu hne be li iznu, o zima nye nwernu rikne tu a ijigba,

4 kwnornu nu be tusilam a ijigba nu nhne ikelu agida ige, o gbajikwo ijigba, lijikwo nhne ikelu be tugwu a. O zima nye nwernu rikne mee anya dno a.

5 Ige obula, abali nu iwhnehnne o zi nu hne be li iznu ma n'olu rugwu, neesi okokoba, gweru akaworugwu buko notodowa ehni a ehni.

6 Kovu nga o whnurnu Jizọsi nu hne zi ikere, o gba eso, kponu a risi eli.

7 O gweru okne nkoli si okokoba, naakaa, “Kini bu nhne me nu ji nwekogwu, Jizọsi Nnwọ ke Chiokike Kakwo Nhne Dum Olu?”

8 Ka bu kwnornu nu Jizọsi kannu a, “Hi nu rime a whuya, ji renwu ojo.”

9 Jizọsi sikwa a, “Kini bu rehna i?”

O kaa, “Rẹwhna m bụ Lijoni, kwnornu nụ a zị agịda.”

¹⁰ O riasnosi Jizosi rikne o chihala be n'eli wam.

¹¹ Kọvu agịda ezni zị piam naata wiri nū ngeri rugwu zị ndundu.

¹² Kpakara renwu ojo wam riasno Jizosi, kaa, “Zizne aị nū rime ezni ma a bna nū rime be.”

¹³ Jizosi kweru be, kpakara renwu ojo wam whuyaru zne bna nū rime ezni wam, kpakara rumu anohia wam, ke duru pokwu lawuru, gbadnarnu nū ngwulangwu ngeri mini, rinwu nū rime mini.

¹⁴ Ele nọoznu be gbawhuru, tñusi a n'eli ohna ma nū rime ekwu. Be va whnu nhne mernu.

¹⁵ Be vakwnusi Jizosi, whnu nye wam agida renwu ojo nwugwu nū mbom, hne o dazị eli, woru iwo, mkpoma a zumasiri ozu, be tū ogwnu.

¹⁶ Ele whnurnu a tñurnu nhne mernu nye wam renwu ojo nwugwu nū odokwnu ezni wam.

¹⁷ Be bete ariasno Jizosi o whoga nū ngeri eli be.

¹⁸ Nga o naabna nū rime ogbo, nye wam renwu ojo nwugwu nū mbom riasno a ma o snornu a la.

¹⁹ Jizosi kwéle. Kọvu o kanu a “La n'oro i, lakwnusi ele ke i, tñusinu be kpakara nhne Nyenwe aị mennu, nū kpa o donnu i obirizi.”

²⁰ Nwerukna wam la, panizo nọtnu nū rime Dekapolisi nhne Jizosi mennu a, o duru kpakara ele badnu ehni.

*Nnwọ rinya matị nū
nwerinya ntụ ọvnarna
(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)*

²¹ Nga Jizosi lahnarnu aznu bna n'ogbo du nū aznu osimini kiyari, agida ele badnu jihiaru nū hne o zị. O daziri nū ngeri osimini.

²² Otu nū rime ele risi ọro ogbako ele Ju, nye rẹwhna a bụ Jariosi, varu, nga o whnurnu Jizosi, o dna n'eli n'ochi a,

²³ riasno a, kaa, “Nnwọ m rinya matị zị n'onu enwu, va soso tukwasi a aka i lawuru ma i dōhia a, o ziri budnu.”

²⁴ Jizosi snornu a zne. Agida badnu snornu a naakpagbu a.

²⁵ Otu nyerinya ke naaria ntụ ọvnarna nri nū awha lawuru sno nū igbudu ele badnu wam,

²⁶ ke whnurnu agida awhnūwhnu n'aka agida ele dibia, tuwhukwo kpakara nhne o nwernu, kọvu o bnána mbnarna obula, o joru bujo ke agida.

²⁷ Nga o nurnu nhne gbasiri Jizosi, o va n'aznu a n'igbudu badnu wam, kpatu iwo a aka,

²⁸ kwnornu nū o karu, “O buri me kpatu iwo a aka kpoi, o jeeme ehni buri m oma.”

²⁹ Ngangam ọvnarna a gbabiri, o metu a n'ehni nū be gwolam a nriria ojo wam.

³⁰ Ngangam Jizosi mahiaru nū rikne hilem n'ehni a whoga. O tūhnasna n'igbudu badnu wam sika, “Nyele kpaturu iwo m aka?”

³¹ Ele sno apna a kanu a, “I whnurnu igbudu badnu naadnagidne i, i naakaa, ‘Nyele kpaturu m aka?’ ”

³² O le anya gburugburu ma o jowhnu nye ke mernu nhne ka.

³³ Nwerinya wam, kpa o mahiaru nhne mernu a, o yahna n'ogwnu naama a ririri, dna n'eli n'ochi a, kowanu a kpakara ezi oka zị a.

³⁴ Jizosi kanu a, “Nnwọ m rinya, okwnata mkpoma i znohialam ji, la nū udno, nriria i la.”

³⁵ Nga Jizosi kpu oka n'onu, ele hi n'oro nye risi ọro ogbako ele Ju wam va, naakaa, “Nnwọ i rinya nwunam. Ndaa ke i naakpaknata Nye-zni-nhne ehni?”

³⁶ Jizosi bnoge nsni nū nhne be nookwu, o kanu nye risi ọro ogbako ele Ju wam, “I tuko ogwnu, kweru kpoi.”

³⁷ O kwéle nye obula snornu a zne, okwolem Pita, nū Jemisi nū Joni nwene Jemisi.

³⁸ Nga be vaduru n'oro nye risi ọro ogbako ele Ju wam, o whnurnu mkpakpo, nū agida ele naakwna ekwna, neesi okokoba.

³⁹ Nga o bnaznenu, o sika be “Ndaa nhne anu naakpakponu, naakwna? Nnwọ rinya ka nwuna onwu, kọvu o zị n'anyarna.”

⁴⁰ Be mu a rumu. Nga o chihalaru kpakara be, o kwuru nda watakiri wam nū nne a nū ele nū ya sno bna nū hne watakiri wam dnanyi.

⁴¹ O nwugwuru watakiri wam n'aka, kanu a, "Talita kumi," ke bu, "Nnwọ rinya matị, m ka m ji, lizo."

⁴² Ngangam, nnwọ rinya matị wam lizo, neezne izne (o gbarụ nri n'awha lawuru). O duru be ẹhni k'agida.

⁴³ Jizọsi dọ be aka n'nsi o ziko nye mahia nhne mernu. O kaa masi be nyee a nhne o ri.

6

*Be juru Jizọsi n'Nazareti
(Mat 13:53-58; Luk 4:15-30)*

¹ Jizọsi hi hnam whoga, va n'eli a, ele sno apna a snornu a.

² O du n'Obochi Ozukwa Inwe, o panizo o zni nhne n'oro ogbako ele Ju. Nga be nurnu nhne o neezni, o duru be ẹhni, be neesikwa, "Ndaa hne nwerukna ka nwehianu kpakara nhne ka? Kini bu akoniche ke be nyernu a. Ndaa kpa o ji noornu kpakara ẹnu ndu-ẹhni ka?"

³ Ka o buo nye okwa-nka wam, nnwọ Meri, nu nwene Jemisi nu Josefu, nu Judasi, nu Saimoni? O buo rumu nne a rinya zi n'esilawuru ai hna?" Be we ovu ẹhni megidne a.

⁴ Jizọsi kanu be, "Okwolem nu eli ke a nu ezi-nu-oro a, ma nu esilawuru ele ke a, bu hne nye owhnurninya nwée osobisinu."

⁵ O rnulige ẹnu ndu-ẹhni n'eli ki, okwolem nu o bikwasiri ele nriria ele nu ele aka, me ẹhni siri be rikne.

⁶ Okwe ekwe be duru a ẹhni.

*Jizọsi zihalaru ele izi a
nri nu ẹbo*

(Mat 10:5-15; Luk 9:1-5)

Jizọsi zne nu rime eli-ohna zi ichne ichne zi be ndundu, neezni nhne.

⁷ O sukwu ele izi nri nu ẹbo wam, panizo neezihala be ẹbo ẹbo, nyee masi be rikne nu hne renwu ojo zi.

⁸ O nyee be iwu be jiko nhne obula n'izne be, okwolem mkpara, be jiko nhne oriri, mobu rekpa, mobu iwai nu rekpa iwo be.

⁹ O karu be woru okoro-ochi, be woko iwo lawuru.

¹⁰ O kanu be, "Anu dazigidne n'oro obula anu jaabna, tem anu whoga n'eli wam.

¹¹ Hne obula be nabnanyana anu mobu bnóne nsi n'ikwu-onu anu, anu jowhoga

pi, lisnama rizna ke zi n'ochi anu, ma o buru nhne akebne megidne be."

¹² Be whoga nookwunu ele badnu ikwu-onu Chiokike, be tuhna mkpoma.

¹³ Be chihalaru agida renwu ojo, tesi masi agida ele naaria aria mono, me ẹhni siri be rikne.

*Enwu Joni Nye Wu Mini
(Mat 14:1-12; Luk 9:7-9)*

¹⁴ Eze Erodu nurnu a, kwnornu nu rewhna Jizọsi wholam iwhne. Agwna badnu naakaa nu Joni Nye Wu Mini hilem n'enwu lizo, o bu nhne mernu kpakara rikne ka ji noornu ẹnu ndu-ẹhni nu rime a.

¹⁵ Ele berere karu, "O bu Elaija."

Ele berere kaa, "O bu nye owhnurninya, lele otu nu rime ele owhnurninya gbaka."

¹⁶ Kovu Erodu nurnu a, o kaa, "O bu Joni Nye Wu Mini, nye me biri risi, o lizolam."

¹⁷ Erodu karu nu mbom be nwudne Joni, kne a eriri n'oro ikelu kwnornu nu Erodiasi nnwerne Filipu nwene a, nye o luru.

¹⁸ Joni kannu Erodu, "O buo oma n'iwu olu nnwerne nwene i."

¹⁹ Erodiasi beteru o vunu Joni irno nu mkpoma, o pioru o gbu a, kovu nu o nwée rikne,

²⁰ kwnornu nu Erodu tutu ogwnu Joni. O mahianu nu o bu nye mee mma nu nye zi nsọ, o bikwata a nkari. Ige obula o nurnu ikwu-onu a, oriri jihia mkpoma, kovu nu o ji snarnima nurnu ikwu-onu a.

²¹ N'ipne-aznu, oghere whuyan Erodiasi. Erodu siri wiri o chenwanya omumu a. O sukwu ele nu ya sno neechi, nu ele risi ogwnu nu ele risi eli Galili.

²² Nga nnwọ rinya Erodiasi bnanyarnu tne eri sori Erodu nu ele nu ya zi n'onu k'agida, eze kanu woknornokno wam, "Rio m nhne obula masiri i, m jeenye i."

²³ O kweru a mkwna kwesi a rikne, kaa, "Nhne obula i rioru m, m jeenye i, o bubedi o keme eli-eze m ẹbo."

²⁴ O whoga sikwa nne a, "Kini bu nhne me jorio?"

O kanu a, "Risi Joni Nye Wu Mini."

²⁵ Nnwọ rinya wam gba eso kwnusi eze, kanu a, "M choru m i nyee m risi Joni Nye Wu Mini n'agbugba kitna."

²⁶ Ẹhni nwurnu eze, kovu kwnornu mkwna wam o kweru nū ele ya nū be dazı neeri wiri, ọ māsıla a ọ la aznū nū mkwna o kweru a.

²⁷ Ngangam, o zihala nye gbu badnū, nyee a iwu o bihiya risi Jōni. O zne bihiya risi Jōni n'oro ikelu.

²⁸ O vuya risi a n'agbugba, nyee a nnwọ rinya wam, nnwọ rinya wam nyee a nne a.

²⁹ Nga ele sno apna Jōni nurnu a, be va vuru iznu a lite.

Jizōsi nyernu pokwu badnū isne wiri

(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Jōn 6:1-14)

³⁰ Ele izi Jizōsi hiebnanyarnū hne Jizōsi zı, be tnusunu a kpakara nhne be mernu nū kpakara nhne be znirni ele badnū.

³¹ Kwnornu nū agida ele badnū naava, naala, oghere o ri wiri zıla, Jizōsi kanū be, “Anū va ichne nū hne kọru owu, zukwaru inwe.”

³² Be nū nsnūnu be bna n'ogbo zne hne kọru owu.

³³ Agida badnū whnurnu nga be neezne. Be mahıaru be, be hi nū kpakara ẹli-ohna gweru ọchi gbakọ nū pıi, beru be ọsno dū.

³⁴ Nga Jizōsi whıyaru n'ogbo, ọ whnū igbudu ele badnū, ọ dọnu be obirizi, kwnornu nū be nū lele atnurnu nwée nye nọoznu be. Ọ panızo neezni agida nhne.

³⁵ Nga ọbochi znemirnu, ele sno apna a vakwnusi a, kaa, “Hna kọgwu owu, ọbochi zneminem.

³⁶ Zihala ele ka ma be zne nū rime ẹkwu ma nū rime ẹli-ohna zne zuru nhne oriri.”

³⁷ Kovu Jizōsi kanū be, “Anū nyee be nhne be jeeri.”

Be sika a, “A jeezne zuya brẹdi riwhu mkpuru iwai lawuru, nyega be, ma be ri?”

³⁸ Ọ sika be, “Anū nwernu ike brẹdi ele? Zne lekasi.”

Nga be mahıaru, be kaa, “Ike brẹdi isne, nū aznū lawuru.”

³⁹ Jizōsi kanū be mee kpakara be dazıri ẹli nū mkpuru nū mkpuru n'olu achara budnu.

⁴⁰ Be dazıri ẹli nū mkpuru nū mkpuru, ele otu riwhu nū ele nri isne.

⁴¹ Jizōsi gweru ike brẹdi isne wam nū aznū lawuru wam, le anya n'oligwe, tū mmamma, nyawama ike brẹdi isne wam, nyee ele sno apna a ma be nyee ele wam.

O keme aznū lawuru wam n'esilawuru kpakara be.

⁴² Kpakara be ri, riji ruwho.

⁴³ Ele sno apna a tutukota ruvnuruvnu brẹdi nū aznū ke gwnarnū ke jihıaru nri nū nkıta lawuru.

⁴⁴ Ele riri brẹdi wam bụ pokwu ele rukna isne.

Jizōsi znernu izne n'olu mini

(Mat 14:22-33; Jōn 6:15-21)

⁴⁵ Ngangam o mee ele sno apna a bna n'ogbo, beru a ọsno kwowhe aznū osimini dū ẹli Bẹtesaida, nga o neezila igbudu badnū wam.

⁴⁶ Nga o zilakworu be, o zne n'olu rugwu zne kpe okpukpe.

⁴⁷ N'ogbednachi, ọgbo wam zı n'esilawuru okne osimini, ya nū nsnūnu a zı n'olu ẹli.

⁴⁸ Ọ whnū be hne be zı nọdoli nọkwu ọgbo kwnornu nū ruwhere neewhegidne be. Ọ vakwnusi be nū ọnu ọsisi neezne izne n'olu mini. O pio o whe be,

⁴⁹ kovu nga be whnurnu a hne o neezne izne n'olu osimini, ọ nū be lele renwu. Be si okokoba k'agida.

⁵⁰ Kpa kpakara be whnurnu a, mkpoma la be mini.

Ọ kanū be, “Mkpoma si anū rikne, ọ bụ mawa. Anū tuko ogwnu.”

⁵¹ O pnekwnusi be nū rime ọgbo, ruwhere wam whebiri. O duru kpakara be ẹhni k'agida.

⁵² Be ghoyage ẹnu ndu-ẹhni gbasiri ike brẹdi isne wam, mkpoma be ghoyagele a.

Jizōsi gwọru ele nrıria n'ẹli Genezareti

(Mat 14:34-36)

⁵³ Nga be wheru, be vadu n'ẹli Genezareti kpokwnusi ọgbo be.

⁵⁴ Kpa be whıyaru n'ogbo, ngangam agida ele badnū mahıaru Jizōsi.

⁵⁵ Be gbazu kpakara ẹli wam, panızo noovuya n'okpata ele nrıria penupe ọbula be nurnu ọ zı.

⁵⁶ Hne nū hne ọbula ọ bnaznurnu, n'ẹli matı, mọbu ẹli hna ezi, mọbu n'ekwu, be dnanyıta ele nrıria n'ahıa, be naariasno a ma be kpatu ke bụ ọnu iwo aka. Ọ gwọru kpakara ele kpaturu ọnu iwo a aka.

7

Omen'eli ke ele mbòm
(Mat 15:1-9)

¹ Nga ele Farisi nù agwna ele zni iwu ele Ju hiri nù Jeruselem vakwnusi Jizosi,

² be whnurnu nù ele sno apna a ji aka kpuru rune neeri wiri, ke bù aka be kwóla okwo.

³ Ele Farisi nù kpakara ele Ju rí wiri hne be kwóla aka nkari. Be naabita omen'eli ke ele mbòm znirni be.

⁴ Be hi ahia yahna, be rí nhne obula hne be hníage ehni. O zì masi omen'eli berere ke be nahiaru, noosno, lele kpa be snù okiko, nù ite, nù okwu.

⁵ Ele Farisi nù ele zni iwu ele Ju sika Jizosi, “Kini kpayaru ele sno apna i zá naabita omen'eli ele mbòm? Be gweru aka be kwókwala nkari neeri wiri.”

⁶ Jizosi saru be, “Azaya whnurnu owhnurninya gbasiri anu k'ezi, naakaa, anu bù ele ruwhnu lawuru, lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsò, naakaa,

‘Ele ka ji mgbele-onu etekne nqosobisinu m, kovu mkpoma be zì ikere nù hne me zì.

⁷ Be nqokponu m risi eli n'etekne, neezni nhne badnu nyernu n'iwu lele nù o bù iwu ke Chiokike.’

⁸ Anu naagharu iwu ke Chiokike, nwukwaru omen'eli ke badnu.”

⁹ Jizosi kanu be, “Anu marnu ama gharu nhne Chiokike nyernu n'iwu ma anu bita omen'eli anu.

¹⁰ Kwnornu nù Mozizi karu, ‘Sobisinu nda i nù nne i,’ nù ‘Nye obula ke jovu nda a mibu nne a onu, be gbu a.’

¹¹ Kovu anu karu nye obula ke jaakanu nda a mibu nne a, ‘Nhne i jeerihia n'aka m bù Kobani’ (ke bù nkesi o nyernu Chiokike)

¹² ige wam anu jéekwe o menu nda a mibu nne a nhne berere.

¹³ Anu neeme nhne ka neegweru ikwu-onu Chiokike neeme nhne etekne hite n'omen'eli ke anu, neenyewhete a n'aka ele berere. Nù agida nhne nù kpa anu neeme.”

Nhne neemeru badnu
(Mat 15:10-20)

¹⁴ Jizosi sukwuru igbudu badnu wam berere kanu be, “Anu bnote nsni n'ikwu-onu m, anu ghohia a masi.

¹⁵ O zá nhne ke hi n'ederezi bna nù rime badnu ke nwernu rikne meru a. Kovu nhne ke hiri nù rime badnu whuya bù nhne neemeru badnu.” [

¹⁶ Nye nwernu nsni o ji o nù nhne o nurnu.]

¹⁷ Nga o gharuru agida ele badnu wam bna nù rime oro, ele sno apna a sikwaru a ajiji gbasiri elulu wam.

¹⁸ O saru be, “Ke bù nù anu nwée oghohia? Anu máa nù nhne ke hiri n'ederezi bna nù rime badnu nwée rikne meru a?

¹⁹ Kwnornu nù o bnána nù rime mkpoma a, hne o bnarnu bù ruwho a, be nynohala a n'osoro.” (Ka bù ke Jizosi jiri kaa nù kpakara wiri zì richna.)

²⁰ Jizosi zì koriri nookwu, “Nhne ke hiri nù rime badnu whuya bù nhne neemeru badnu.

²¹ Kwnornu nù o bù nù rime mkpoma badnu bù hne kpakara oriri ojo hi nqowhuya, ome oyi, oznu buznu, ogbu badnu,

²² ome oyi ele nwernu nnwerne nù ele nwernu nzi, anyaku, aruru-eli, aghigho, ogba ewhere, owho-anya, okaja, oknomokno, iwhnirniwhno,

²³ Kpakara nhne ojo ka hi nù rime badnu whuya, be meru badnu.”

Okwnata ovu otu
nwerinya Sirofinisa
(Mat 15:21-28)

²⁴ Jizosi hi nù rime pii whoga, zne n'eli zì Taya ndundu. O bna n'otu oro, o piole ele badnu mahia, kovu nù be nwée rikne bigwa a.

²⁵ Ngangam, otu nyerinya ke nnwọ a rinya mati nwernu renwu ojo nurnu nhne gbasiri Jizosi, o varu dna n'eli n'ochi a.

²⁶ Nwerinya wam buo nye Ju, be murnu a nù Sirofinisa. O riasno a ma o chihala renwu ojo wam n'ehni nnwọ a rinya.

²⁷ Jizosi kanu a, “Beru osno nyejite rumu takiri wiri ruwho, kwnornu nù o buo oma o gweru wiri rumu takiri tūhalanu nkita.”

²⁸ Kovu o saru, “Nyenwe ai, o bubedi rumu nkita ke zì nù mkpururu ikpechi neeri ruvnuruvnu wiri rumu takiri.”

²⁹ Jizosi kanu a, “Kwnornu nù nhne ka i kwuru, la, renwu ojo wam whogalam n'ehni nnwọ rinya.”

³⁰ O la n'oro a, whnu nı nnwọ a dnanyi n'olu ọkpata, nı renwu ọjọ wam whogalam masi.

*Jizosi gworu nye mgbu
nu nsni inyo*

³¹ Jizosi whogaru nı ngeri Taya gawhe n'esilawuru Saidoni, hi n'esilawuru eli Dekapolisi du Osimini Galili.

³² Be kwuyanı a otu nyenum ke dnarnı mgbu ke nu nsni, be riasno a ma o bikwası a aka a.

³³ Jizosi kwuhala a n'esilawuru agida badnu whoga ichne, ọ yisi mkpaka a nu nsni a lawuru, gbı onu-mini, kpatu riro a aka.

³⁴ O lelizo anya n'oligwe, snı idne, kaa, "Efata," ke risi a bu, "Kpume."

³⁵ Ngangam nsni a lawuru kpumernu, nhne knesnirni a riro tomarnu, o kwukwata ọka.

³⁶ Jizosi kasinu be rikne be kanukwadia nye obula, kovu kpa ọ naakanusinu be rikne bu kpa be neewheke a.

³⁷ O duru kpa be hna ehni k'agida, be naakaa, "O neeme kpakara nhne buru oma. O mernu ele nsni inyo nu nsni, ele mgbu kwu ọka."

8

*Jizosi nyernu
pokwu badnu eno wiri
(Mat 15:32-39)*

¹ N'ige wam nga agida ele badnu gbakoru berere, be nwee masi nhne be jeeri. Jizosi sukwu ele sno apna a, kanu be,

² "M nodonu agida ele badnu ka obirizi, kwnornu nu me nu be dazilam obochi eto, be nwee nhne be jeeri.

³ O buru nu me zihala be n'onu etekne, anya-aju joovu be n'apna, agwna be hi hne zi ikere va."

⁴ Ele sno apna a sikwa a, "Ndaa kpa badnu jeeji nyeji ele badnu ka wiri ruwho n'eli-ikpa hna?"

⁵ O sikwa be, "Anu nwernu ike bredi ele?" Be kaa, "Esau."

⁶ O kanu agida ele badnu wam daziri eli. O gweru ike bredi esau wam, tunu Chiokike mmamma, ọ nyawama be, nyee ele sno apna a be bete neenye ele badnu, ele sno apna a kesiri ele badnu wam wiri.

⁷ Be nwemasiri aznu mati ele nu ele, ọ tu kwno mmamma, kaa be nyee ele wam.

⁸ Be ri, ruwho ji be, be tutukota ruvnuruvnu bredi ke gwnarnu, ekperi nkita esau jiharu.

⁹ Be duru pokwu eno, Jizosi zihala be.

¹⁰ Jizosi bna nu rime ogbo, ya nu ele sno apna a, be va nu eli Dalamanutu.

*Ele Farisi pioru
nhne elekema
(Mat 16:1-4)*

¹¹ Ele Farisi varu panizo neesikwa a ajiji, noopio nhne elekema hi n'oligwe, naakpa a iru.

¹² O snı idne k'agida nu rime ovu a, kaa, "Kini kpaharu ebiri ka noopio nhne elekema? N'ezi me kanu anu, ọ za nhne elekema be jeenye ebiri ka."

¹³ O gharu be bna kwno nu rime ogbo whe aznu osimini kiyari.

*Nhne whu bredi
ele Farisi nu Erodu
(Mat 16:5-12)*

¹⁴ Ele sno apna a chezuru o gweru bredi, be ji otu ike bredi kpoi nu rime ogbo.

¹⁵ Jizosi kasinu be rikne, "Anyu du anu eli, anu neeze nhne whu bredi ke ele Farisi nu Erodu."

¹⁶ Be notnurita n'esilawuru be, naakaa, "O bu kwnornu nu a jile bredi."

¹⁷ Nga Jizosi maharu a, ọ kanu be, "Kini kpaharu anu naakaa nu anu jile bredi? Anu yoghoyage? Nduu otula anu sa?"

¹⁸ Anu nwernu anya, anu whnu osno? Anu nwernu nsni, anu nu nhne? Anu gbadiyala?

¹⁹ Nga me keru ike bredi isne n'esilawuru pokwu badnu isne, nkita ele jiharu nu ruvnuruvnu anu vulizoru?"

Be kaa, "Nri nu ebo."

²⁰ "Nga me keru esau nye pokwu badnu eno, ruvnuruvnu nkita ele bu nhne anu vulizoru?"

Be kaa, "Esau."

²¹ O kanu be, "O bu nu anu yoghohiala koriri?"

*Jizosi gworu nye isni
nu Betesaida*

²² Jizosi nu ele sno apna a va n'eli Betesaida. Be kwuyanı a otu nye isni, riasno a ma ọ kpatu a aka.

²³ O nwugwuru nye isni wam n'aka, duru a zne n'aznu ẹli-ohna wam. O gbusi a onu mini n'anya, tukwasi a aka a lawuru, o sika, "O zi nhne i n'owhnu?"

²⁴ O le anya n'olu, kaa, "M n'owhnu badnu, kovu be nu lele isisi neezne izne."

²⁵ Jizosi tukwasi kwno a aka a lawuru n'anya a berere, o legidne anya, anya a buru oma, o whnuna kpakara nhne nkari.

²⁶ O zihala a n'oro a, kanu a, "I l'ahnakwadia nu rime ẹli-ohna berere."

*Pita kahiaru nye Jizosi bu
(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)*

²⁷ Jizosi whoga, ya nu ele sno apna a bna nu kpakara ẹli-ohna mati zi ndundu Sizaria Filipai. Nga be zi n'apna, o sika ele sno apna a, "Ele badnu be naakaa nu me bu nyele?"

²⁸ Be saru a, "Agwna be naakaa Joni Nye Wu Mini, ele ke berere naakaa Elaija, ele ke berere kaa otu nu rime ele owhnurninya."

²⁹ O sika, "Anu n'iwuhuru anu, anu kanu nu m bu m nyele?"

Pita saru a, "Ji n'iwuhuru i bu Karaisi wam."

³⁰ O do be aka nu nsni, kaa, "O za nye anu kanu nhne gbasiri m."

*Jizosi kwuru oka
gbasiri enwu a*

(Mat 16:21-28; Luk 9:22-27)

³¹ Jizosi panizo neezni be nhne, naakaa, "Nnwọ ke Badnu jaatariri agida awhnuwhnu, ele okno badnu nu ele risi ariohna nu ele zni iwu ele Ju joju a, be gbu a, nga obochi ẹto whemernu, o jeehi n'enwu lizo."

³² O kwuru ka kpa nye obula jooghohia. Pita kwuhala a, naabnanu a.

³³ Nga o tuhna narnu whnu ele sno apna a, o bigbo Pita, kanu a, "Zne n'aznu m, Setani, kwnornu nu i neeche echiche lele badnu, o buo lele Chiokike."

³⁴ O sukwu igbudu badnu wam nu ele sno apna a, o kanu be, "O buru nu nye obula joosno m n'aznu, o joju ẹhni a, vuru ogba a sno m."

³⁵ Nye obula ke noopio o dohia budnu a jootuwu a, kovu nye obula ke jootuwu budnu a kwnornu m nu izi oma, o joznohia a.

³⁶ Mbnarna kini bu nhne badnu jeenwe o buru nu o rihia kpakara owa n'iru tuwhume budnu a?

³⁷ Kini bu nhne badnu jeeji gbanwo budnu a?

³⁸ Nye obula ke iwhnerne m nu ikwu-onu m jootu n'ebiri ewhere nu aruru-eli ka, iwhnerne nye wam jootu Nnwọ ke Badnu nga o jaava n'igwugwu ke Nda a, ya nu ele enine izi a zi nsọ."

9

¹ Jizosi kanu be, "Me kanu anu ezi oka, agwna ele gwuzo hna joonwu enwu tem be whnu ẹli-eze Chiokike hne o ji iknerna va."

*Onwoghari Jizosi
(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)*

² Nga obochi isunu whemernu, Jizosi kwuru Pita, nu Jemisi, nu Joni duru be pnezne n'olu rugwu zi olu whoga ichne. O nwoghari nu ruwhnu be.

³ Iwo a noonwu va-a-a ke o za nye zi n'owa ka joosnuli iwo ki.

⁴ Be whnurnu Elaija nu Mozizi, be nu Jizosi nookwurita oka.

⁵ Pita kanu Jizosi, "Nda-ai-kwu, o buru oma a daziri hna, ngwa ma a wu oro-eka ẹto, otu buru ke i, otu ke Mozizi, otu ke Elaija."

⁶ Ogwnu turu be ke kpayaru o maa nhne o nookwu.

⁷ Erumeru oligwe varu kpusti be, akpiri hiri nu erumeru oligwe wam whuya, kaa, "Ka bu Nnwọ m me whnurnu n'anya, anu bnotenu a nsni."

⁸ Kpurugadnam, nga be leru anya gburugburu, o za nye be whnurnu, okwolem Jizosi kpai.

⁹ Nga be hiri n'olu rugwu wam hiehna, o kasinu be rikne, be kanu nye obula nhne be whnurnu, tem Nnwọ ke Badnu hi n'enwu lizo.

¹⁰ Be bita nhne ka nu mkpoma be. Be neesikwa n'esilawuru ẹhni be, "Kini bu risi olizo n'enwu?"

¹¹ Be sika a, "Kini kpayaru ele zni iwu ele Ju jiri kaa nu Elaija jeebe osno va?"

¹² Jizosi saru be, "O bu n'ezini nu Elaija jeebe osno va, bikwata kpakara nhne lele kpa o zi nu mbom. Kini mernu be gbaru a

n'okwukwo nsọ gbasiri Nnwọ ke Badnụ, nụ ọ jaata agịda awghnụwhnu, be jụ masị a?

¹³ Kọvu me kanụ anụ nụ Elaija valēm, be mee a kpa o jiri masị be, lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ gbasiri a,”

*Jizọsi gwọru nnwọ rukna
(Mat 17:14-21; Luk 9:37-43a)*

¹⁴ Nga Jizọsi nụ badnụ ẹto ele sno apna a vakwnusiri ele sno apna a ele berere, be whnurnu igbudu badnụ gbarụ be gburugburu, whnụ masị ele zni iwu ele Ju hne be nọdogbuta.

¹⁵ Ngangam o du kpa be hna ẹhni k'agịda nga be whnurnu a, be gbazne, bekwu a.

¹⁶ Jizọsi sịkwa ele sno apna a, “Kini bụ nhne anụ nụ be nọdogbuta?”

¹⁷ Otu nyenum nụ rime igbudu badnụ wam saru a, “Nye-zni-nhne, m kwuyannu m jị nnwọ m rukna ke nwernu renwu dnarnu mgbu.

¹⁸ Penupe obula ọ nwugwuru a, o vudna a n'eli, ọ nọogbo okoto n'onu, naata rukwnurnu-ize, roknete ẹhni. M kanụ ele sno apna i ma be chihala a, kọvu nụ be nwée rikne.”

¹⁹ Jizọsi saru be, “Anụ ebiri ke nwée okwnata mkpoma, me nụ anụ jaadazi du ngele? Me jeesinu anụ ovu du ngele? Anụ kwuyanụ m nnwọ wam hna.”

²⁰ Be kwuyanụ a nnwọ rukna wam. Nga renwu ojo wam whnurnu Jizọsi, ngangam, ọ dọsi nnwọ rukna wam rikne. Ọ dna n'eli nọoturni a, ọ nọogbo okoto n'onu.

²¹ Jizọsi sịkwa nda a, “Ndaa nga nhne ka beteru eme a?”

Ọ kaa, “Hite nga ọ bụ nnwọ matị.

²² Agịda ige, ọ dọbnarnu a nụ rime bekwnu ma nụ rime mini ma o gbu a. Ọ buri nụ o nwernu nhne i jeemeli, dọnu aị obirizi, yisinu aị aka.”

²³ Jizọsi kanụ a, “I naakaa, ọ buri nụ o nwernu nhne me jeemeli? Kpakara nhne jeemelinu nye nwernu okwnata ovu.”

²⁴ Ngangam, nda nnwọ watakiri wam siwama, “M kweru m, yisinu okwe ekwe m aka.”

²⁵ Nga Jizọsi whnurnu nụ agịda badnụ naagbaya, o bigbo renwu ojo wam kaa, “Ji renwu ke dnarnu mgbu nụ nsị inyo, m

neenye i iwu, hi nụ rime a whuya, i bnáma nụ rime a berere.”

²⁶ Renwu ojo wam si okokoba, dọsi a rikne, hi nụ rime a whuya. Nnwọ wam dna lele nye nwurnu onwu, ke kpayaru agịda badnụ jiri kaa, “Ọ nwunam we.”

²⁷ Kọvu Jizọsi nwugwuru a n'aka dolizo a, o lizo.

²⁸ Nga Jizọsi bnanyarnu n'oro, ele sno apna a sịkwa a ichne, “Kini kpayaru a nwéne rikne chihala renwu ojo wam.”

²⁹ Ọ kanụ be, “Renwu nụ lele ka jóowhoga nụ nhne obula, okwolem n'okpukpe.”*

*Jizọsi kwukwnornu oka
gbasiri enwu a
(Mat 17:22,23; Luk 9:43b-45)*

³⁰ Be hi nụ pị whuya gawhe n'esilawuru Galili. O kwéle nye obula mahia hne be zi,

³¹ kwnornu nụ o neezni ele sno apna a nhne, naakaa, “Be jeegweru Nnwọ ke Badnụ resi n'aka ele badnụ, be joogbu a, nga obochi ẹto whemernu, o jeeji n'enwu lizo.”

³² Kọvu nụ be ghohiala oka wam, ogwnu kwéle be sịkwa a nhne gbasiri a.

*Nyele kakwo ibne a?
(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)*

³³ Be vadu Kapanom, nga Jizọsi bnarnu n'oro, ọ sịkwa be, “Kini bụ nhne anụ nookwu n'apna?”

³⁴ Kọvu be mesnirni onu be, kwnornu nụ be nọdogbuta n'apna nye kakwo ibne a n'esilawuru be.

³⁵ Jizọsi daziri eli sukwu ele sno apna a nri nụ ẹbo wam. Ọ kanụ be, “Ọ buri nụ nye obula noopio ọ bụ nye risi, ọ jọobu nye ipne-aznụ, nụ nye neeznenu kpakara ele badnụ izi.”

³⁶ O kwuru otu watakiri gwuzote a n'esilawuru be, o jiri a n'aka a, kanụ be,

³⁷ “Nye obula ke jaanarnu otu nụ rime watakiri ka nụ rewhna m, nanarnu m, nye obula ke jaanarnu m k'ezi, ọ búo me bụ nye ọ nanarnu k'ezi, ọ bụ nye ziyaru m.”

*Nye zá neemegidne aị
dagwunu aị
(Luk 9:49,50)*

* 9:29 Agwna okwukwo kwuru: hite n'okpukpe nụ ovu onu.

³⁸ Jóni kanụ a, “Nye-zni-nhne, a whnũrnu otu badnũ hne ọ naachihala renwu ọjọ nũ rẹwhna i, a bnosni a, kwnornu nũ ọ zá noosno aị.”

³⁹ Jizọsi kaa, “Anũ bnósni a, kwnornu nũ ọ zá nye jọornu ẹrnu ndu-ẹhni nũ rẹwhna m, ke jaakaa m ọka ọjọ ngwa ngwa.

⁴⁰ Nye zá neemegidne aị dagwũnu aị.

⁴¹ M naakanũ anũ ezi ọka, nye ọbula ke jookwute anũ otu okiko mini anũ nwọ kwnornu nũ anũ bũ ele Karaịsi jaanahariri ọgwo ẹrnu a.”

*Nhne jeeme badnũ mehie
(Mat 18:6-9; Luk 17:1,2)*

⁴² “Nye ọbula ke jeeme otu nũ rime ele matị ka mehie, bũ ele kweru nũ me, ọ jaakanũ a mma nũ be gweru okne rugwu ogwe-wiri nyasị a n'ili, migbu a n'okne osimini.”

⁴³ Ọ bũru nũ aka i jeeme i, i mee mmehie, gbubime a, ọ jaakanũ i mma ọ bna nũ bũdnu kwó okwo vuru ọru karũ o nwernu aka i lawũru bna nũ bẹkwnu ẹli renwu chnị echni. [

⁴⁴ Kị bũ hne rukpurukpuru be nwú ọnwu, bẹkwnu be chnị echni.]

⁴⁵ Ọ bũru masị nũ ọchi i jeeme i, i mee mmehie, gbubime a, ọ jaakanũ i mma ọ bna nũ bũdnu kwó okwo nũ mgworo karũ o nwernu ọchi lawũru i, be tũbna i nũ bẹkwnu ẹli renwu. [

⁴⁶ Kị bũ hne rukpurukpuru be nwú ọnwu, bẹkwnu be chnị echni.]

⁴⁷ Ọ bũru masị nũ anya i jeeme i, i mee mmehie, gwũpu a, ọ jaakanũ i mma ọ bna n'ẹli-eze Chiokike nwernu otu anya karũ o nwernu anya lawũru be tũbna i nũ bẹkwnu ẹli renwu.

⁴⁸ Kị bũ hne rukpurukpuru be nwú ọnwu, bẹkwnu be chnị echni.

⁴⁹ “Lele kpa a ji arua mee wiri sọ n'ọnu, ọ bũ kpa Chiokike neeji bẹkwnu awhnũwhnu mee ele ke a bũru ele agwa ọma.

⁵⁰ “Arua bũru ọma, kọvu arua tuwhu ọso n'ọnu a, be jeeji kịni mee a ọ sọ n'ọnu? Anũ nwernu arua nũ rime anũ ma anũ nũ ibne anũ zịri n'udno.”

10

*Ọgba nnam
(Mat 19:1-12; Luk 16:18)*

¹ Jizọsi whọga zne n'ike ẹli Judiya n'aznũ Osimini Jodani kiyari, agịda ele badnũ jipiya kwno hne ọ zị. Lele kpa o mesị, o neezni be nhne.

² Agwna ele Farisi vakwnusi a, sịkwa a, “Ọ bũru ọma n'iwu nyerukna gba nnwerne a nnam?” Be naakpa a iru.

³ Ọ sịkwa be, “Kịni bũ nhne Mozizi nyernu anũ n'iwu?”

⁴ Be kaa, “Mozizi kweruru nyerukna gba ọkwukwo nnam nyee nnwerne a, chihala a.”

⁵ Jizọsi kanũ be, “Kwnornu nũ mkpọma ọjọ anũ kpayarũ Mozizi gbarũ iwu ka n'ọkwukwo.

⁶ Kọvu hite n'ọpanizo okike ọwa, Chiokike kpuru be nyerukna nũ nyerinya.

⁷ Kwnornu nũ ka, nyerukna jaagharũ nda a nũ nne a, takwnusi n'ẹhni nnwerne a,

⁸ be lawũru jọogho otu anọ-ẹhni. Be bũma badnũ lawũru, kọvu otu anọ-ẹhni.

⁹ Nhne Chiokike knekọtaru, badnũ tọmana a.”

¹⁰ Nga be bnarnũ nũ rime ọro, ele sno apna a sịkwa a ajiji gbasiri ọka ka berere.

¹¹ Ọ kanũ be, “Nye ọbula ke jaagba nnwerne a nnam lụ nnwerne berere, neemegidne a ọyi.

¹² Ọ bũru masị nũ nnwerne gba nzi a nnam, gbọru nzi berere, o neeme masị ọyi.”

*Jizọsi goziri rụmu takiri
(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)*

¹³ Ele badnũ nookwuyanũ Jizọsi rụmu takiri ma ọ kpatũ be aka, kọvu ele sno apna a bigbọru ele kwuyaru be.

¹⁴ Nga Jizọsi whnũrnu a, o we ẹhni k'agịda, ọ kanũ be, “Anũ gharũ rụmu takiri ma be vakwnusi m, anũ bnósni be, kwnornu nũ ẹli-eze Chiokike bũ ke ele nũ kpa.

¹⁵ Me kanũ anũ ezi ọka, nye ọbula ke jéegweru ẹli-eze Chiokike lele nnwọ matị, ọ jáabna nũ rime a rịa rịa.”

¹⁶ O kwuru be n'aka a lawũru, tũkwasi be aka a, gozi be.

*Otu nye ọchichi
(Mat 19:16-30; Luk 18:18-30)*

¹⁷ Nga Jizọsi whọgaru n'apna, otu nyenum gbakwnusi a, gbunu a mpnerne ọchi, sịkwa a, “Ọmamarna Nye-zni-nhne, kịni

bụ nhne me jeeme ma m kehĩa m bũdnu kwó okwo?”

¹⁸ Jizọsi saru a, “Kini kpayaru i noosukwu m nye oma? O zá nye bụ nye oma, okwolem otu badnu, bụ Chiokike kpọi.

¹⁹ I maam kpakara nhne be nyernu n'iwu, i gbúko badnu, i méko ọyi, i znúko buznu, i gbáko akebe aghalaghala, i mégbuko badnu, sọbisinu nda i nũ nne i.”

²⁰ O kanu a, “Nye-zni-nhne, kpakara nhne ka bụ nhne me bitaru hite n'ikoro m.”

²¹ Jizọsi leru a anya oma, kanu a, “Otu nhne gwnarnu i jeeme, la, re kpakara nhne i nwernu, kesi ele mboni, i jeenwe ekwnu n'oligwe, vaa, sno m.”

²² Ruwhnu gbaruru a n'oka wam, o la, naagbaru ruwhnu, kwnornu nu o nwernu ekwnu k'agida.

²³ Jizọsi leru anya gburugburu, kanu ele sno apna a, “Le kpa o jiri ra ehni ele nwernu ekwnu o bna n'eli-eze Chiokike!”

²⁴ Oka wam du ele sno apna a ehni, kovu nu Jizọsi ka masinu be, “Rumu m, le kpa o jiri ra ehni o bna n'eli-eze Chiokike.

²⁵ O zinu anohia kameli ewheke o gawhe n'anya alanga karu ele nwernu ekwnu o bna n'eli-eze Chiokike!”

²⁶ O du kpakara ele sno apna a ehni k'agida, be sikwarita ehni be, “Ndakwanu nye be jooznohia?”

²⁷ Jizọsi leru be anya kaa, “Hne badnu zi be jeemeli a, kovu o buo hne Chiokike zi. Be meli kpakara nhne hne Chiokike zi.”

²⁸ Pita panizo naakanu a, “Le, a sigbasiri kpakara nhne a nwernu, snornu i.”

²⁹ Jizọsi kanu, “Me kanu anu ezi oka, o zá nye obula ke sigbasiri oro, mobu rumu nwene rukna, mobu rumu nwene rinya, mobu nne, mobu nda, mobu rumu, mobu ekwu kwnornu m nu izi oma,

³⁰ ke jaanahia karu riwhu nga riwhu n'ige ka, oro nu rumu nwene rukna, nu rumu nwene rinya, nu nne, nu rumu, nu ekwu, be nu mmekpehni masi, nu budnu kwó okwo n'ige vagwu nu ruwhnu.

³¹ Kovu agida ele be osno jobu ele ipne-aznu, ele ipne-aznu jobu ele be osno.”

*Jizọsi kwuru oka gbasiru
enwu a ke mgba eto
(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)*

³² Nga be zi n'apna neezne Jeruselem, Jizọsi neezne nu ruwhnu be, o du ele sno apna a ehni, ele snogwu a n'aznu notu ogwnu. O kwuru kwno nri nu badnu lawuru wam ichne, panizo naakanu be nhne jeeme a.

³³ O kanu be, “A neezne Jeruselem, be jeegweru Nnwọ ke Badnu nyewhete n'aka ele risi ariohna nu n'aka ele zni iwu ele Ju, be jaama a ikpe enwu, gweru a nyee n'aka ele buo ele Ju.

³⁴ Be jeeme a nhne rumu, gbu a onu mini, pnia nhne, gbu a, nga obochi eto whemernu o jeehi n'enwu lizo.”

*Aririo rumu Zebidi
(Mat 20:20-28)*

³⁵ Jemisi nu Joni rumu Zebidi, vakwnusi Jizọsi, rio a, “Nye-zni-nhne, a nọorio ma i menu ai nhne obula a jọorio i.”

³⁶ O sika be, “Kini bụ nhne anu noopio me menu anu?”

³⁷ Be kanu a, “Mee kpa a jaadaziri otu n'akarikwnunga i, otu n'akarita i, n'igwugwu i.”

³⁸ Jizọsi kanu be, “Anu máa nhne anu nọorio. Anu joonwoli okiko ke me nọonwo? Mọbu be wuli anu mini ke be nọowu m?”

³⁹ Be kanu a, “A nwernu rikne.”

Jizọsi kanu be, “Okiko me nọonwo bu ke anu joonwo, mini be wuru m bu ke be jowu anu.

⁴⁰ Kovu o dazi n'akarikwnunga m nu akarita m buo ke m n'onyega. O bu ke ele Chiokike bikwatannu a.”

⁴¹ Nga ele sno apna a nri ke gwnarnu nurnu a, be wesanu Jemisi nu Joni ehni k'agida.

⁴² Jizọsi sukwukota be, kanu be, “Anu magwu nu ele be gwnurnu n'ele risi ke ele buo ele Ju neeme ele be neechi kpa o masiri be, ele kwu be ji aka rikne neechi ele zi nu mkpururu be.

⁴³ Kovu o buo kpam n'esilawuru anu. Nye pioru o buru nye kwu n'esilawuru anu jobu nye neeznenu anu izi.

⁴⁴ Nye pioru o buru nye mbom n'esilawuru anu, jobu ohi kpakara anu.

⁴⁵ Kwnornu nu Nnwọ ke Badnu vage ma be znenu a izi, kovu ma o neeznenu ele

berere izi, ma o gweru masi bụdnu a nyee, ma ọ bụrụ nhne ọgbahia agịda badnụ.”

Jizọsi gwọru Batimọsi nye isni

(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)

⁴⁶ Be vadu Jeriko, nga Jizọsi nọowhoga nù Jeriko, ya nù ele sno apna a nù agịda ele badnụ, Batimọsi nnwọ rukna Timọsi nye kpuru isni dazị nù ngeri apna nọorio nhne.

⁴⁷ Nga ọ nūnnu nù ọ bụ Jizọsi nye Nazareti neewhe, ọ panizo neesi okokoba, naakwnakwu a, “Jizọsi, Nnwọ Devidi, dọnu m obirizi.”

⁴⁸ Agịda ele badnụ bigbọru a ma o kpusnime ọnu a, kọvu o siwama k'agịda, “Ji Nnwọ Devidi, dọnu m obirizi.”

⁴⁹ Jizọsi gwuzoru, kaa, “Anụ sukwu a.”

Be sukwu nye isni wam, kanụ a, “Mkpoma si i rikne, lizọ, o noosukwu i.”

⁵⁰ Ọ chihume iwo a, wulizo, kwnusi Jizọsi.

⁵¹ Jizọsi sịkwa a, “Kini bụ nhne i pioru me menu i?”

Nye isni wam kaa, “Nyenwe aị, mee ma m whnūnnu m ọsno.”

⁵² Jizọsi kanụ a, “La, ọkwnata mkpoma i znọhialam jị.”

Ngangam o bete ọ whnụ ọsno, snornu Jizọsi n'apna.

11

Jizọsi bnaznenu Jeruselem

(Mat 21:1-11; Luk 19:28-40; Jọn 12:12-19)

¹ Nga Jizọsi nù ele sno apna a naavadu Jeruselem ndundu, n'eli Bẹtifagi nù Bẹtani, be vadu nù Rugwu Olivu, o zizne badnụ lawuru nù rime ele sno apna a.

² Ọ kanụ be, “Anụ zne nù mgbu matị ke zị nù ruwhnu anụ, ngangam anụ naabna nù rime a, anụ jọowhnu nnwọ iyinya be kpogwu eriri, ke ọ ziko nye daziri n'olu a, anụ tọma a, tọya hna.”

³ Ọ zị nye sịkwaru anụ, “Kini mernu anụ neeme nhne ka?” Anụ kaa, “Ọ zị Nyenwe aị mkpa, o jeegwehnahe a kịtna.”

⁴ Be znernu whnụ nnwọ iyinya be kpogwu n'ọnu-mgbo ọro zị n'apna, be tọpiya a.

⁵ Ele gwuzogwu pịi sịkwa be, “Kini bụ nhne anụ neeme, nọoto nnwọ iyinya wam?”

⁶ Be kanụ be nhne Jizọsi karụ, be gharụ be.

⁷ Be tọyanu Jizọsi nnwọ iyinya wam, wukwasi a iwo be n'olu a, ọ daziri n'olu a.

⁸ Agịda ele badnụ gbata iwo be n'apna, ele berere nkala isisi ke be gbuharu n'ohia.

⁹ Ele neezne nù ruwhnu nù ele noosno, neesi okokoba, naakaa, “Ozana!”

Chiokike gozi nye ke naava nù rẹwhna Nyenwe aị.

¹⁰ Nhne be goziri ọgozi bụ ẹli-eze nda i Dev-idi!

Ozana nù hne kakwo n'olu!”

¹¹ Jizọsi bna nù rime Jeruselem, bnazne Oro Nsọ, nga o lekworu kpakara nhne anya, kpa ọ bụ ogbednachi, o whoga zne Bẹtani, ya nù nri nù badnụ lawuru wam, ele sno apna a.

Jizọsi vuru isisi be kwu figi ọnu

(Mat 21:18,19)

¹² N'ekile a, nga be hiri nù Bẹtani naava, wiri gwnūnnu Jizọsi.

¹³ Nga ọ whnūnnu isisi figi nù hne zị ikere ke nwernu ọkwukwo bụdnu, o zne ma ọ zị nhne ọ jọowhnu n'olu a. Nga ọ vaduru a ẹhni, ọ whnuna nhne ọbula okwolem ọkwukwo bụdnu, kwnornu nù ọ bụo ige mkpuru figi.

¹⁴ Ọ kanụ isisi figi wam, “Ọ zá badnụ ọbula jeeri mkpuru hi n'olu i berere.” Ele sno apna a nūnnu a.

Nhne Jizọsi mernu n'Oro Nsọ Chiokike

(Mat 21:12-17; Luk 19:45-48; Jọn 2:13-22)

¹⁵ Be vadu Jeruselem, Jizọsi bna Oro Nsọ Chiokike panizo ọ chihala ele neere, nù ele nọozu ahia n'Oro Nsọ Chiokike. O kpote ikpechi kpakara ele naagbanwo iwai ruwhnu n'eli nù ngadna ele neere nduru.

¹⁶ O kwéle badnụ ọbula vuru nhne gawhe Oro Nsọ Chiokike.

¹⁷ O neezni nhne, naakaa, “Be gbarụ a n'okwukwo nsọ, kaa, ‘Be jookwu ọro m ọro okpukpe ke kpakara mba.’

Kọvu anụ mernu a ọ bụrụ ọbna ele buznu.”

18 Ele risi ariohna nū ele zni iwu ele Ju nurnu a, pio kpa be joogbu a. Kovu nū be tūru ogwnu o mee a nhne obula, kwnornu nū nhne o znirni duru agida ele badnu ehni.

19 N'ige ogbednachi, Jizosi whoga n'eli-ohna Jeruselem, ya nū ele sno apna a.

*Isisi figi wam kpōnwurnu
(Mat 21:20-22)*

20 Nga be neezne n'osisi, be whnū isisi figi wam nū o kpōnwunam dū egwnugwnu a.

21 Pita chenwanya, kanū a, "Nda-ai-kwu, le isisi figi wam i vūru onu kpōnwunam."

22 Jizosi sarū be, "Anū nwe okwnata ovu nū Chiokike.

23 N'ezi me kanū, nye obula ke jaakanū rugwu ka, 'Lizō, dnabna osimini,' ke nwée mkpoma lawūru, kovu nū o kweruru nū nhne o kwuru jeeme, o jeemenu a kpam.

24 Kam kpayarū, me naakanū anū, nhne obula anū jōorio n'okpukpe, kweru nū anū nwehialam a, o jōobu masi ke anū.

25 Berere, nga anū gwuzoru neekpe okpukpe, anū gbarūnu nye obula nhne ojo o mernu anū, ma Nda anū ke zi n'oligwe gbarūnu anū kpakara nhne ojo anū. [

26 Kovu o būru nū anū jáagbarūnu badnu, Nda anū ke zi n'oligwe jáagbarūnu anū nhne ojo anū.]"

*Rikne Jizosi
(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)*

27 Be va kwno berere nū Jeruselem. Nga Jizosi neezneghari nū rime Oro Nso Chiokike, ele risi ariohna nū ele zni iwu ele Ju nū ele okno badnu vakwnusiri a.

28 Be sika a, "Rikne kini bū nhne i ji neeme kpakara nhne ka? O bū nyele nyernu i rikne neeme i ji neeme be?"

29 Jizosi sarū be, "M jaasika anū otu ajiji, anū sa m, omekwo, m jaakanū anū rēwhna rikne me ji neeme kpakara nhne ka.

30 Owu mini Jōni, o hiri n'oligwe mōbu n'aka badnu? Anū sa m."

31 Be kwu a n'esilawūru be, kaa, "O būru nū a kaa, 'O hiri n'oligwe,' o jaasika ai, 'Kini mernu anū kwéle a?"

32 Kovu o būru nū a kaa, 'O hi n'aka badnu...' " (Be nōotu ogwnu ele badnu kwnornu nū kpakara badnu kweru nū Jōni bū nye owhnurninya n'ezi.)

33 Be sarū Jizosi, "A máa."

Jizosi kanū be, "M jáaka masinu anū rēwhna rikne me ji neeme kpakara nhne ka."

12

*Elulu ele ɛrnu ɛkwu vaini
(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)*

1 Jizosi panizo nookwunu be oka n'elulu, "Otu nyerukna kparū vaini, o gba a mgbugba gburugburu. O gwu igbodo hne be zosna mkpuru isisi. O wuru oro olu ele nse, o gweru ɛkwu wam yisi n'aka ele jeelekota a, whoga zne n'eli berere.

2 Nga ige o ghō mkpuru dūru, o ziznenu ele ɛrnu ɛkwu wam otu ohi, ma o nahia be agwna mkpuru hi n'ɛkwu wam.

3 Be nwugwu a, pnia nhne, zihala a n'aka etekne.

4 O zizne kwno ohi berere, be liwa nye ki risi, mee kwno a nhne iwhnerne.

5 O zizne kwno nye berere, be gbu nye ki, nū agida ele berere, be pnia agwna nhne, gbu agwna be.

6 "Nyerukna wam nwernu otu badnu ke gwnarnū, bū nnwō o whnurnu n'anya, o zizne a n'ipne-aznū, kaa, 'Be jōosobisinu nnwō m.'

7 "Kovu nū ele ɛrnu ɛkwu wam kwuritaru n'esilawūru be, 'Ka bū nye jeeri mkpe nye nwe ɛkwu ka, anū va ma a gbu a, nhne mkpe a jōobu ke ai.'

8 Be nwugwu a gbu a, tuwhume a n'aznū ɛkwu wam.

9 "Kini bū nhne nye nwe ɛkwu wam jeeme? O jaava, gbumekwo ele ɛkwu wam, gweru ɛkwu wam nyewhete n'aka ele berere.

10 Anū gwnūna nhne be gbarū n'okwukwo nsō,

'Akaworugwu ke ele noowu oro jūru, kiyam ghōlam risi nsūkala oro.

11 Ka bū ɛrnu Nyenwe ai, o bū nhne ndu-ehni n'anya ai?"

12 Be pio kpa be jōonwugwu a, kwnornu nū be mahiaru nū be bū ele o kwno tñ elulu ka. Kovu nū be tūru ogwnu agida ele badnu wam, be gharū a lahna.

*Otu ntu-eli
(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)*

13 Be ziznenu a agwna ele Farisi nù ele dagwunu Erọdu ma be nwugwu a n'ikwu-ọnu a.

14 Be vaa, kanu a, “Nye-zni-nhne, a magwu nù i kwu ezi oka, i sọ badnu anya, kwnornu nù i lé badnu anya nù ruwhnu, kovu i neezni apna Chiokike n'ezi oka, o buru oma n'iwu a tu ntụ nyee Siza, sọbu nù o bụo oma? A tu sọbu a tụt?”

15 Jizọsi mahiaru ruwhnu lawuru be. O kanu be, “Anu kwno kini naakpa m iru? Gweyanu m otu mkpuru iwai me ledu a anya.”

16 Be gweyanu a, o sika be, “Nyele nwe ruwhnu nù rẹwhna ka?”

Be kaa, “Siza nwe.”

17 Jizọsi kanu be, “Anu nyee Siza nhne ke Siza, nyee masi Chiokike nhne ke Chiokike.”

O du kpakara be ẹhni nù hne o zi.

Ajji gbasiri olizo n'enwu
(Mat 22:23-33; Luk 20:27-40)

18 Ele Sadusi, ka bu ele karu nù olizo n'enwu za, vakwnusi Jizọsi, sika a,

19 “Nye-zni-nhne, Mozizi gbaru n'okwukwo nyee ai, kaa, ‘O buru nù nwene rukna nyerukna nwu, ghasa nnwerne a, kovu nù o nwée rumu, nwene a rukna jooluru nnwerne a mụhianu nwene a rukna rumu.’

20 Rumu nne esau zi, ke mbom luru nnwerne nwuma, nwée nnwọ,

21 ke ẹbo kwuru a, o nwu masi, o nwée nnwọ, ke ẹto masi otu aka wam.

22 Ele rukna esau wam nwée nnwọ, n'ipne-aznu kpakara be nù nwerinya wam nwukparu.

23 N'olizo n'enwu, nyerinya wam o jọbu nnwerne nyele n'esilawuru be, kwnornu nù be esau luru a nù nnwerne?”

24 Jizọsi saru be, “Anu gahieru apna, anu máa nhne be gbaru n'okwukwo nsọ, mọbu rikne ke Chiokike.

25 Kwnornu nù nga be jeehi n'enwu lizo, be lụ nnwerne, be gbọ nzi, kovu nù be nù lele ele enine izi n'oligwe.

26 Nù nhne gbasiri olizo n'enwu ke ele nwurnu ọnu, anu gwnuna n'okwukwo Mozizi nù hne be gbaru nhne gbasiri isisi matị wam neerne bekwnu, kpa Chiokike jiri kanu a, ‘Mawa bu Chiokike ke Eberham,

nù Chiokike ke Aziki, nù Chiokike ke Jekopu?”

27 O bụo Chiokike ke ele nwurnu ọnu, kovu Chiokike ke ele zi budnu. Anu naa-gahie apna k'agida.”

Iwu ke kakwo ibne a
(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)

28 Otu nù rime ele zni iwu ele Ju varu, nù hne be neesikwarita ẹhni be ajji, o mahiaru nù Jizọsi sakwaru be nkari, o sika a, kaa, “Ndaa ke bu ke mbom nù kpakara nhne be nyernu n'iwu?”

29 Jizọsi saru a, kaa, “Ke mbom bu ka, ‘Anu bnote nsni Izireli, Nyenwe ai Chiokike ai, Nyenwe ai bu otu.

30 I jọwhnu Nyenwe ai bu Chiokike i n'anya, hite nù kpakara mkpoma i, hite nù kpakara enine i, hite nù kpakara ọriri i, hite nù kpakara iknernema i.’

31 Ke ẹbo bu ka, ‘I jọwhnu nye agbatibi i n'anya lele ẹhni i.’ O za nhne berere be nyernu n'iwu ke kakwo ka.”

32 Nye zni iwu ele Ju wam kaa, “Owe! Nye-zni-nhne, i kalam n'ezi nù o bu otu Chiokike, nù o za nye berere, okwolem ya,

33 nù o whnu a n'anya hite nù kpakara mkpoma i, hite nù kpakara ọghohia i, hite nù kpakara iknernema i, nù o whnu nye agbatibi i n'anya lele ẹhni i, kakwo kpakara ariohna ọkporme bekwnu nù ariohna berere.”

34 Nga Jizọsi whurnu nù o sakwayaru a lele nye nwernu akoniche k'ezi, o kanu a, “I zila ikere nù hne ẹli-eze Chiokike zi.”

Nga ka wheru, o zima nye berere nwernu rikne sika a ajji berere.

Karaisi bu nnwọ nyele?
(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)

35 Nga Jizọsi neezni nhne n'Oro Nso Chiokike, o sikwaru, “Ndaa kpa ele zni iwu ele Ju jiri naakaa nù Karaisi bu Nnwọ Devidi?”

36 Enine Nso hiri n'onu Devidi kwu oka, kaa,

‘Nyenwe ai kannu Nyenwe m,
Daziri ẹli n'akarikwnunga m,
tem du nga me jaabita ele irno i
nù mkpururu ọchi i lawuru.’

37 Devidi n'iwuhuru a noosukwu a Nyenwe a, ndaa kpa o jeeji buru nnwọ Devidi?”

*Anụ zere ele ziri iwu
ele Ju*

(Mat 23:1-36; Luk 20:45-47)

Agịda ele badnụ wam jiri snarnima nurnu ikwu-onu a.

³⁸ Kpa Jizosi neezni nhne, o kaa, “Anụ zere ele ziri iwu ele Ju, ele o naamasị be o wo iwo awura ogologo naagaghari, o naamasị be ele badnụ neebekwu be ikwu n'ahia,

³⁹ nụ o dazị nụ risi ngadna n'oro ogbako ele Ju, ma nụ ngadna kakwo mma n'ogbako iriri anụ.

⁴⁰ Be bu ele neeridna oro ele rinya nzi be nwurnu, neekpe ogologo okpukpe ma ele badnụ whnụ be. Be jaata awhnūwhnu ke kakwo.”

*Nkesi ke nwerinya
nzi a nwurnu*

(Luk 21:1-4)

⁴¹ Jizosi daziri n'Oro Nso Chiokike kete ruwhnu nū hne be bitaru nhne ntū, o whnurnu agida ele badnū hne be nọtusi iwai nū nhne be nọtubna iwai. Agida ele kwu nọtusi k'agida.

⁴² Otu nyerinya, bu womboni ke nzi a nwurnu varu, tubna mkpuru iwai matị lawuru, ke whuyaru iwai matị.

⁴³ O sukwu ele sno apna a, kanu be, “Me kanu anu ezi oka, nwerinya ka bu womboni ke nzi a nwurnu, tusiri iwai kakwo ke kpakara ele berere tubnarnu hne be bi iwai.

⁴⁴ Kpakara be masiri aka n'agida ekwnu be nwernu gweboru tisi, kovu nū ya, womboni wam, tusikworu kpakara nhne o nwernu o jiri wuru.”

13

*Be joolulu Oro Nso
Chiokike*

(Mat 24:1,2; Luk 21:5,6)

¹ Nga Jizosi whuyaru n'Oro Nso Chiokike, otu nū rime ele sno apna a karu, “Nye-zinihne, le kpa oro ele ka nū akaworugwu be jiri wu be nū mma.”

² Jizosi saru a, “I whnuna kpakara oro kwu ele ka? Otu akaworugwu jogwuzo n'olu ibne a hna, be jaakwnadna kpakara be n'eli.”

*Mmekpẹhni nū
okpakna ehni*

(Mat 24:3-14; Luk 21:7-19)

³ Nga o daziri eli n'olu Rugwu Olivu ke kegwu ruwhnu n'Oro Nso Chiokike, Pita nū Jemisi, nū Jōni, nū Anduru, sika a ichne, kaa,

⁴ “Kanu ai nga kpakara nhne ele ka jeeme. Kini jeegesi ige nhne ka jeemezu?”

⁵ Jizosi kanu be, “Anyadu anu eli, o zi nye obula duhie anu.

⁶ Kwnornu nū agida ele badnū jaava nū rewhna m, naakaa, ‘Mawa bu Karaisi,’ be jooduwhu agida ele badnū.

⁷ Nga anu jōonu ogwnu nū otnutnu ogwnu, anu tuko ogwnu. Kpakara nhne ka jeebe osno mee, kovu okwukwo nhne yoduge.

⁸ Mba jeelizọ megidne mba berere, eli-eze jeelizọ megidne eli-eze berere, eli otne enye jaazi nū hne zi odo n'odo, okwnunyo jaazi. Kpakara nhne ka jōonu lele opanizo igbugbu omumu nnwọ.

⁹ “Kovu anyadu anu eli hne anu zi. Be jeegweru anu nyee n'aka ele ikpe zi odo n'odo, be jaapnia anu nhne n'oro ogbako ele Ju zi odo n'odo, anu joogwuzo nū ruwhnu ele risi nū ele eze kwnornu nū me, ma o buru nhne akebne.

¹⁰ Be jeeberu osno kpọ okwo izi oma nū kpakara mba.

¹¹ Nga be nwugwuru anu gweya anu n'oro ikpe, anu beekwadia osno rigbu ehni anu n'oriri nhne anu jaakaa. Anu kwu nhne obula Chiokike karu anu kwu ige wam, kwnornu nū Enine Nso jookwunu anu onu anu.

¹² Nwene jeegweru nwene a nyee n'aka enwu, nda jeegweru nnwọ a nyemakọ. Rumu jeelizọ megidne ele murnu be, mee ma be nwu enwu.

¹³ Kpakara ele badnū joosno anu irno kwnornu nū me. Kovu be jōoznohia nye obula ke jaaknata mkpoma, dazigidne du okwukwo kpakara nhne.

*Awhnūwhnu ke
ele Jeruselem jaata*

(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)

¹⁴ “Nga anu jōowhnu nhne ruru oru ke zi nū hne o kwésile o zi, nye nōogwnu nhne ka, ghohia, ele zi nū eli Judiya n'ige wam gbazne n'olu rugwu.

15 Nye ke zi n'olu ọro, o híednakọ, mọbu bna nū rime ọro zne kwahala nhne zi nū rime ọro a.

16 Nye zi masi n'ekwu, ọ lánna aznū zne chíri iwo a.

17 Awhnūwhnu jaazinu ele rinya zi rime nū ele neechi nnwọ rema n'ige wam.

18 Anū kpe okpukpe ọ búko n'ige okirika.

19 Kwnornu nū ige wam agida mmekpẹhni jaazi ke zíkolele ke nga ọwa ke Chiokike kpuru panizoru dụ kítina, owe, ọ jáazi kwno berere.

20 Ọ búru nū Nyenwe aị méne ọbochi wam zi ichichi, ọ zá badnū ọbula be jọoznohiali. Kọvu kwnornu nū ele ọ hohiaru, o mernu ọbochi wam ziri ichichi.

21 “N'ige wam, ọ búru nū badnū ọbula jaakanū anū, ‘Le, Karaịsi zi hna,’ mọbu ‘Ọ zi pịari,’ anū kwéko.

22 Karaịsi aghalaghala zi ọdo n'odo, nū ele ọwhnurninya aghalaghala zi ọdo n'odo jọowo iwhne, neegesi nhne elekema nū nhne ndu-ẹhni zi ọdo n'odo, ma be duwhu ele Chiokike hohiaru, ọ búru nū o jeekwe omume.

23 Kọvu anya dụ anū ẹli, m bele m ọsno kakwnonu anū kpakara nhne nga be yéemene eme.

Nnwọ ke Badnū wawa

(Mat 24:29-31; Luk 21:25-28)

24 “N'ige wam, nga mmekpẹhni wam whemernu,

‘Ehnam jaagba ọchichiri,
ẹnwa jéenye iwhne a,

25 mbọ ke oligwe jaadna,
kpakara iknernema ke zi oligwe joohnio ohnio.’

26 “N'ige wam be jọowhnu Nnwọ ke Badnū hne ọ naava n'okne iknernema nū igwugwu.

27 O jeezihala ele enine izi a be hite nū ruwhere ẹno k'owa chíkota ele ke a Chiokike hohiaru, hite n'otu ọsotoma ọwa dụ n'ọsotoma berere.

Muhia nhne hite n'isisi

be kwu figi

(Mat 24:32-35; Luk 21:29-33)

28 “Anū muhia nhne hite n'isisi figi. Nga nkala a zílám pịali pịali, nooruhia masi ọkwukwo ikne, anū mahia nū nduru-mini zi ndundu.

29 Kpam masi, nga anū jọowhnu kpakara nhne ka hne be beteru neeme, anū mahia nū n'ige wam zi ndundu, n'ọnu-mgbo.

30 Me kanū anū ezi ọka, ebiri ka jéewhe rịa rịa tem kpakara nhne ka mezu.

31 Oligwe nū ọwa jaagawhe, kọvu kpakara ikwu-ọnu m jáagawhe rịa rịa.

Ọ zá nye magwu

ọbochi wam

(Mat 24:36-44)

32 “Kọvu ọ zá nye magwu ọbochi wam mọbu ọtnu-ige wam, ele enine izi zi n'oligwe máa masi, Nnwọ wam máa masi. Okwolem Nda m kpọi bú nye magwu.

33 Anya dụ anū ẹli, anū se nse, kpe okpukpe, kwnornu nū anū máa nga ige jaava.

34 Ọ nū lele hne badnū neezne nhne, nga ọ nọowhoga n'oro a, o nyewhete ọro a n'aka ele ọhi a, ma be legidne a anya. O nyee kwno nye ọbula nhne ọ jọornu, nyee masi nye ke zi n'ọnu-mgbo iwu o se nse.

35 Kam kpayarū, anū neese nse, kwnornu nū anū máa nga nyenwe ọro jaava, mọbu n'anyasnu, mọbu n'esilawuru abali, mọbu ige ọchichi kwnarnū ẹkwna, mọbu n'ọsisi.

36 Anū se nse, ọ zi ọ va kpurugadnam, whnū hne anū neezni anyarna.

37 Nhne me naakanū anū bú nhne me naakanū kpakara badnū, anū se nse.”

14

Be gbarū iznuznu

o gbu Jizọsi

(Mat 25:1-5; Luk 22:1,2; Jọn 11:45-53)

1 Ọ gwnarnū ọbochi lawuru ọ dụ Iriri Ọgawhe nū Iriri Brẹdi Whúge Ọwhu. Ele risi ariohna nū ele zni iwu ele Ju noopio apna be jọonwugwu Jizọsi n'aghigbo, ma be gbu a.

2 Be karū, “Kọvu ọ jọobu n'Iriri ka, ọ zi a kpasu ọhna.”

Be teru Jizọsi mọno

nū Bẹtani

(Mat 26:6-13; Jọn 12:1-8)

3 Nga Jizọsi zi nū Bẹtani n'oro Saịmoni nye riaru nchnichna, ọ dazị neeri wiri. Otu nyerinya bnanyarnū, nye vu mọno otute zi n'ite alabasita gburu ọnu be ji ẹknarna nadi

zị snam mee. O liwama ite wam, wụsi mọno otute wam nū risi Jizōsi.

⁴ Agwna ele zị pị weru ẹhni k'agida naakaa, "Kini kpayarū be wuwuhuru mọno otute ka etekne?"

⁵ Be znernu ere ya riwhu mkpuru iwai ẹto nyee ele mboni." Be naatamunu nwerinya wam.

⁶ Jizōsi kanū be, "Anū gharū a! Ndaa nhne anū kwno neemekpa a ẹhni? O rnurnu ẹrnu ọma n'ẹhni m.

⁷ Ele mboni nū anū zị ige ọbula, ige ọbula anū pioru, anū nwernu rikne menu be nhne ọma, kovu nū anū jéenwehia m ige ọbula.

⁸ O mernu nhne o nwernu rikne o mee. O beru ọsno te ẹhni m mọno, bıkwata m n'olili m.

⁹ Me kanū anū ezi ọka, hne nū hne ọbula be kpọru okwo izi ọma ka nū kpakara ọwa, be jookwuhia nhne nwerinya ka mernu, ma ọ buri nhne be jeeji neechenwanya a."

Judasị kweruru o re Jizōsi
(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)

¹⁰ Judasị Isikarioti, otu nū rime nri nū badnū lawuru ele sno apna a, znekwnusiri ele risi ariohna, ma o gweru Jizōsi nyee n'aka be.

¹¹ Nga be nurnu a, be nwudnarnu, be kwe o nyee a iwai. O bete o pio oghere o jeegweru Jizōsi nyee be.

Jizōsi nū ele sno apna a
riri Iriri Ogawhe

(Mat 26:17-25; Luk 22:7-14,21-23; Jon 13:21-30)

¹² N'ọbochi mbom ke Iriri Brēdi Whuge Owu, nga be naakwa ariohna atnurnu Ogawhe, ele sno apna a sika Jizōsi, "Ndaa hne i pioru ma a mekwatanu i ma i ri Iriri Ogawhe?"

¹³ O zihala badnū lawuru nū rime ele sno apna a, ọ kanū be, "Anū zne nū rime Jeruselem, otu nyerukna vugwu idudu mini jaavakwnusi anū, anū sno a.

¹⁴ Anū snornu a zne n'oro ọbula ọ bnazn-ernu, anū kanū nyenwe ọro wam, 'Nye-zni-nhne karū, Ndaa hne ọro ele izne m zị, hne me nū ele sno apna m jeeri Iriri Ogawhe?"

¹⁵ O jeegesi anū otu ọnu-oro zị rude n'oro olu be mekwatarū, bıkwata masi. Anū mekwatanu aị pịi."

¹⁶ Ele sno apna a whoga, bna nū Jeruselem whnukpa kpakara nhne lele kpa Jizōsi karū. Be mekwata Iriri Ogawhe.

¹⁷ N'ogbednachi, Jizōsi nū nri nū badnū lawuru ele sno apna a snornu va.

¹⁸ Nga be daziri ẹli neeri wiri, Jizōsi kaa, "N'ezi me kanū anū, otu badnū n'esilawuru anū, bu nye me nū a neeriko wiri, jeere m."

¹⁹ O panizo noogbu be igbugbu n'ovu, be neesikwa a n'otu n'otu, "O bu mawa sa?"

²⁰ O kanū be, "O bu otu nyenum nū rime anū nri nū badnū lawuru, nye me nū a noosnukota wiri n'otu agbugba wiri.

²¹ Nnwọ ke Badnū jaala lele kpa be gbarū a n'okwukwo nsọ gbasiri a, kovu nū awhnūwhnu jaazinu nyerukna wam be jeehi n'aka a re Nnwọ ke Badnū. O buri ọma ọ buri be muna nyerukna wam."

Wiri Anyasnu Nyenwe aị
(Mat 26:26-30; Luk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25)

²² Nga be zị neeri wiri, Jizōsi gweru brēdi, tunu Chiokike mmamma, nyawama a, nyee ele sno apna a, kaa, "Anū gweru, ka bu anọ-ẹhni m."

²³ O gweru okiko, tu mmamma o nyee be, kpakara nwornu nū rime a.

²⁴ O kanū be, "Ka bu ọvnarna m ke ọgbanjọ-ẹhni be nọowusi kwnornu agida badnū.

²⁵ N'ezi me kanū anū, m joonwoma m manya hi n'isisi vaini whuya ria ria tem du n'ọbochi me joonwo a ke ikne n'eli-eze Nda m."

²⁶ Nga be gwnukparu eri, be whoga zne nū Rugwu Olivu.

Jizōsi karū nū Pita
jogonahoru a

(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Jon 13:36-38)

²⁷ Jizōsi kanū be, "Kpakara anū jaagbakwo ẹso, kwnornu nū be gbarū a n'okwukwo nsọ, kaa, 'M joogbu nye nọoznu atnurnu, atnurnu a jaagbakeme.'

²⁸ Kovu nga me hiri n'ẹnwu lizo, m jeebe anū ọsno zne Galili."

²⁹ Pita kanū a, "O burubedi nū kpakara badnū gbakwo ẹso, kovu m jaagba ẹso."

³⁰ Jizōsi kanū a, "N'ezi me naakanu i, n'abalị ka, nga okne ọchichi náakwnana

bụ jìwa bụ Karaịsi, Nnwọ Chiokike be goziri ọgozi?"

⁶² Jizọsi kaa, "Ọ bụ mawa, anụ jọowhnu masị Nnwọ ke Badnụ hne ọ dazị n'akarikwnunga Chiokike ke bụ Dikne, naava masị n'erumeru oligwe."

⁶³ Nye risi ariohna dọwama iwo a, kaa, "Ndaa nhne a kwno noopio ele akebne berere?"

⁶⁴ Anụ nurnu okwulu wam o kwuru kwugidne Chiokike, kini bụ echiche anụ?"

Kpakara be marnụ a ikpe ẹnwu, kaa, "O kwesiri ọ nwụ ẹnwu."

⁶⁵ Agwna be panizo ọ gbụsi a ọnu-mini, nụ o knesni a ruwhnu, nọogbo a aka, naakanụ a, "Whnunu aị ọwhnurninya." Ele nse dọnawhuru be Jizọsi, nọogbo aka.

Pita gọnahoru Jizọsi

(Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Luk 18:15-18,25-27)

⁶⁶ Nga Pita zị nụ ederezi, otu nnwọ oknornokno ele neeznenu nye risi ariohna izi varu.

⁶⁷ Nga ọ whnurnu Pita naanya bekwnu, o le a anya, kaa, "Ji n'iwihuru i nụ Jizọsi nye Nazarėti zị."

⁶⁸ Kọvu ọ gọru kaa, "M máam, m ghóhiala m nhne i naakaa." Ọ whọga zne n'ọnu-mgbo, okne ọchichi kwna ẹkwna.

⁶⁹ Woknornokno wam whnụ a, ọ naakanụ kwno ele gwuzo ndundu, "Nwerukna ka bụ otu nụ rime be."

⁷⁰ Pita gọ kwno berere.

Nga ige matị whemernu ele gwuzo ndundu kanu Pita berere, "N'ezi, i bụ otu nụ rime be, kwnornu nụ i bụ nye Galili."

⁷¹ Ọ panizo nọogo ngugo, nọdu risi, naakaa, "M máam nyerukna ka anụ nookwu ọka a."

⁷² Ngangam, okne ọchichi kwnarnu ẹkwna ke mgba lawuru. Pita chenwanya ikwu-ọnu wam Jizọsi kwunnu a, "Nga okne ọchichi yáakwnana ẹkwna mgba lawuru, i jọogonahoru m mgba ẹto." Nga o chenwan-yarnu a, ọ kwna ẹkwna.

15

Jizọsi gwuzo nụ ruwhnu Paileti

(Mat 27:1,2,11-14; Luk 23:1-5; Jọn 18:28-38)

¹ N'ọnu ọsisi, ele risi ariohna nụ ele okno badnụ nụ ele zni iwu ele Ju nụ kpakara ele eze-ikpe gbarụ iznuznu, be kne Jizọsi eriri, duru a zne, gweru a nyewhete n'aka Paileti.

² Paileti sịkwa a, "I bụ eze ele Ju?"

Jizọsi saru a, "Owe! Ji n'iwihuru i karu kpam."

³ Ele risi ariohna noobno a agida nhne.

⁴ Paileti sịkwa kwno a berere, "Ọ zá nhne i naasa? Le agida nhne be noobno i."

⁵ Kọvu Jizọsi sála nhne ọbula. Ka duru Paileti ẹhni.

Be marnu Jizọsi ikpe ẹnwu

(Mat 27:15-26; Luk 23:13-25; Jọn 18:39---19:16)

⁶ N'Iriri Ogawhe ọbula Paileti nęesigbasinu be otu nye ikelu, nye be rioru a.

⁷ Otu nye zị n'ikelu be nookwu Barabasi nye zị n'ikelu ya nụ ele lizoru lusi ele risi ọchichi ọgwnu. O gburu badnụ n'ogwnu wam.

⁸ Agida ele badnụ wam panizo nọorio Paileti ma o menu be lele kpa o ji neemenu be.

⁹ Paileti sịkwaru be, "Anụ pioru me sigbasinu anụ eze ele Ju?"

¹⁰ Ọ mahiari nụ ele risi ariohna kwuyannu a Jizọsi kwnornu ọwho-anya.

¹¹ Kọvu ele risi ariohna sigidnenu igbudu ele badnụ wam be kaa ọ sigbasinu be Barabasi, ọ bụo Jizọsi.

¹² Paileti sịkwaru berere, "Ọ bụ kini nhne anụ pioru me mee nye wam anụ nookwu eze ele Ju?"

¹³ Be siwama okokoba berere, "Kpogidne a n'ogba."

¹⁴ Paileti sịkwa be, "Kini mernu? Kini bụ nhne ojo ke o mernu?"

Be siwama okokoba ke kakwo, "Kpogidne a n'ogba."

¹⁵ Kpa Paileti pioru o mee nhne jaa-masi agida ele badnụ wam, ọ sigbasinu be Barabasi. Nga ọ pniakworu Jizọsi nhne, o gweru a nyewhete be ma be kpogidne a n'ogba.

Ele ọgwnu kpariri Jizọsi

(Mat 27:27-31; Jọn 19:2,3)

¹⁶ Ele ọgwnu duru Jizọsi bna n'obna nye ọchichi. Be sukwukota kpakara odobiri ele ọgwnu.

¹⁷ Be wosi a iwo naachna odno odno, be kpa okpu igwnu, kpusi a nù risi.

¹⁸ Be panizo neebekwu a, naakaa, “A bekwulem ji, Eze ele Ju.”

¹⁹ Be gweru isisi nẹli a nù risi, nọogbu a ọnu-mini, gbu mpnerne ọchi n'ẹli, kpọnu a risi ẹli.

²⁰ Nga be mekworu a nhne rumu, be tuma a iwo odno odno wam, wosi a kpakara iwo a. Be duru a zne ma be kpogidne a n'ogba.

Be kpogidnenu Jizosi n'ogba

(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Jọn 19:17-27)

²¹ Be sigidne otu nye neewhe ewhe, kanu a, o vuru ogba a. Nye ka bu Saimoni nye Sirini, nda Alekizanda nu Rufosi, hne o hi n'aznu mba naabnanya Jeruselem.

²² Be duru Jizosi zne nu hne be kwu Golugota, ke bu “Hne Okpokoro Risi.”

²³ Be nyega a manya be gwaru maa, kovu nu o nwona a.

²⁴ Be kpogidne a n'ogba, ele ogwnu ke iwo a n'esilawuru be nga be vukworu ogbanuchi ke gesiri ke nye obula jeegwe.

²⁵ O bu nu otu-ige tolu* n'osisi nga be kpogidnenu a n'ogba.

²⁶ Be gbaharu nhne be bnornu a, “Eze ele Ju.”

²⁷ Be kpogidnenu ya nu ele rukna lawuru nooznu buznu n'olu ogba, otu badnu n'akarikwnunga a, nye ke berere n'akarita a. [

²⁸ Nhne be gbaru n'okwukwo nsọ mezuru ke karu, “Be gwnukotaru ya n'ele aruru-eli.”]

²⁹ Ele naagawhe naakaja a, neewh-nuwhe risi be, naakaa, “Ngwanu! Ji nye jaakwnadna Oro Nso Chiokike, wu kwno a n'obochi eto.

³⁰ Znobia ehni i, hi n'olu ogba hiedna.”

³¹ O bu masi kpa ele risi arịohna nu ele znị iwu ele Ju naakpari a n'esilawuru be, naakaa, “O znobiaru ele berere, o nwée rikne znobia ehni a.

³² Karaisi eze Izireli, hi n'olu ogba hiedna kitna, ma a whnu, kweru masi.”

Ele be kpogidnenu be nu Jizosi n'olu ogba zi masi naakpari a.

Enwu Jizosi

(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Jọn 19:28-30)

³³ Hite n'esilawuru iwhnehnne,† ọchichiri gbasnirni kpakara eli wam du n'otnu-ige ke eto.‡

³⁴ N'otnu-ige ke eto, Jizosi jiri okne nkoli siwama, “Eloi, Eloi lama sabatani,” ke bu, “Chiokike m, Chiokike m, kini mernu i ghasaru m?”

³⁵ Agwna ele gwuzogwu ndundu, nga be nurnu a, be naakaa, “Bno nsni, o noosukwu Elaija.”

³⁶ Otu nyenum gbaru eso, gweru manya gbaru oka rusi sponji ke zi n'isisi nu rime a, nyee Jizosi ma o nwọ, kaa, “Gharu a, a lesi ma Elaija jaava o gwedna a n'ogba.”

³⁷ Jizosi gweru okne nkoli si okokoba, nwebime inwe.

³⁸ Ikpe obnosni ke Oro Nso Chiokike gbawaru ebo hite n'olu du eli.

³⁹ Nga nye risi ogwnu neechi otu riwhu ele ogwnu gwuzo ndundu kela ruwhnu hne o zi, whnurnu kpa o jiri kna inwe, o kaa, “N'ezị, nyerukna ka buri Nnwọ Chiokike.”

⁴⁰ Ele rinya zi ikere nelekiri nhne neeme, agwna be bu Meri Magidalini, nu Meri nne Jemisi ke matị nu Josis, nu Salomi.

⁴¹ Ele ka snornu Jizosi nga o zi nu Galili, ele neeznenu a izi. Nu agida ele rinya berere ele snornu a va Jeruselem.

Be liri Jizosi

(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Jọn 19:38-42)

⁴² Nga o duru ogbednachi, hne o bu obochi ojiknenu, ke bu obochi begwu Obochi Ozukwa Inwe osno,

⁴³ Josefu nye Arimatiya varu, nye bu otu nu ele ikpe, bu masi nye be nosobisinu, nye neese eli-eze Chiokike, nwerukna ka ji anya rikne znekwnusi Paleti rịo a iznu Jizosi.

⁴⁴ O gbagwojiri Paleti anya nu Jizosi nwunam. O sukwu nye risi ogwnu wam sikwa a ma o nwuna.

⁴⁵ Nga o maharu n'onu nye risi ogwnu wam nu Jizosi nwunam, o kweru be vute Josefu iznu a.

* 15:25 otu-ige tolu: okwukwo ke mbom kwuru ige awa ke eto † 15:33 n'esilawuru iwhnehnne: okwukwo ke mbom kwuru ige awa isunu ‡ 15:33 otu-ige ke eto: okwukwo ke mbom kwuru ige awa tolu

⁴⁶ Josefu zūya ikpe marnu mma, nga o vudnarnu iznu a, ọ whū a n'ikpe marnu mma wam, vubna a nū rime ilili ke be gwuhīaru nū rime rugwu. O gweru otu rugwu kpusni ọnu ilili wam.

⁴⁷ Meri Magīdalini, nū Meri nne Josīs whnūrnū hne o liri a.

16

Jizōsi lizōru n'ēnwu

(Mat 28:1-8; Luk 24:1-12; Jōn 20:1-10)

¹ Nga Ọbochi Ozukwa Inwe wheru, Meri Magīdalini nū Meri nne Jemisi, nū Salomi, zūyaru mōno neesni ẹknarna ọma zī ọdo n'ọdo ma be zne te iznu Jizōsi mōno.

² N'ọnu ọsisi n'ọbochi mbom n'ikwezu, be znernu n'ilili a nga ẹhnam warū.

³ Be nookwurita n'ẹhni be, “Nyele jookpumenu aī rugwu wam n'ọnu ilili?”

⁴ Nga be lelizōru anya be whnūrnū nū be vumenem rugwu wam. Ọ zī rinya k'agīda.

⁵ Be bna rime ilili whnū wikoro dazīgwu n'akarikwnunga, o wogwu awura abọchna, ogwnu tūru be.

⁶ Ọ kanū be, “Ogwnu tūko anū. Anū noopio Jizōsi nye Nazareti, nye be kpogidnernu n'ogba. O lizōlam, ọ zīla hna. Le hne be bītaru a.

⁷ Kọvu anū la, kanū ele sno apna a nū Pita, ‘O belem anū ọsno neezne Galili, anū jōowhnu a pī, lele kpa ọ kannū anū.’ ”

⁸ Be whōga, hi n'ilili wam gbahala, ẹhni naama be ririri nū ọgbagwoji anya jigwu be, ọ zā nye be kannū nhne ọbula, kwnornu nū ogwnu nōotu be.

Jizōsi mernu Meri Magīdalini whnū a anya

(Mat 28:9,10; Jōn 20:11-18)

[
⁹ Nga Jizōsi hiri n'ēnwu lizō n'ọnu ọsisi n'ọbochi mbom n'ikwezu, o beru ọsno gesi ẹhni a Meri Magīdalini, nye ọ chīhalaru rēnwu ọjọ ẹsau nū rime a.

¹⁰ O zne kanū ele nū Jizōsi dazīgwu nū mbom hne be zī naagba mkpe, naakwna ẹkwna.

¹¹ Nga be nūrnū nū Jizōsi zī būdnu, nū ya n'iwhuru a whnūrnū a, be kwéle.

¹² Nga ka wheru, Jizōsi mernu badnū lawūru whnū a n'ọzizi berere nga be neezne aznū mba.

¹³ Be lahna zne kanū ele gwnarnū, be kwéle nhne be kwuru masī.

¹⁴ Omekwo, Jizōsi whūya iwhne hne nri nū otu badnū wam ele sno apna a zī neeri wiri. Ọ bnanū be mbna kwnornu n'ókwe ekwe be nū mkpoma osi rikne be, ke mernu be kwéle ikwu-ọnu ele whnūrnū a nga o hiri n'ēnwu lizō.

¹⁵ Ọ kanū be, “Anū zne nū kpakara ọwa kpōnu kpakara badnū okwo izi ọma.

¹⁶ Nye kweruru, be wū a mini, bū nye be jōoznohia a, nye ke kwéle, be jaama a ikpe.

¹⁷ Nhne elekema ele ka joosno ele kweru, be jaachīhala rēnwu ọjọ nū rēwhna m, be jookwu ọka nū riro ikne zī ọdo n'ọdo.

¹⁸ Be jaachī agwō n'aka, ọ būru nū be nwō nhne ọbula ke jaakpaya ẹnwu, ọ zā nhne o jeeme be, be jōotukwasi ele nrīria aka, mee ẹhni būru be ọma.”

Jizōsi larū n'oligwe

(Luk 24:50-53; Ẹrnu 1:9-11)

¹⁹ Nga Nyenwe aī Jizōsi kwukwonnu be ọka, be gwelizō a la n'oligwe, ọ dazīri ẹli n'akarikwnunga Chiokike.

²⁰ Ele sno apna a whōgaru nōokpo okwo izi ọma hne ọbula, Nyenwe aī noosno be, nōornu ẹrnu, neegesi nū ikwu-ọnu Chiokike bū ezi ọka, hite n'ẹrnu ndu-ẹhni zī ọdo n'ọdo ke be nōornu.]

Izi oma lele kpa Lukwu gbarụ a n'okwukwo

Nhne gbasiri okwukwo ka

Izi oma lele kpa Lukwu gbarụ a n'okwukwo neegesi Jizosi lele Nye Oznohia Izireli n' Nye Oznohia ke kpakara ele badnu zi n'owa. Lukwu gbarụ n' Enine Nyenwe a sukuru Jizosi ma o zni "ele mboni izi oma." Lukwu nye dibia snornu ele sno apna Jizosi n'izi oma be znirni, ma Polu nye izi Jizosi. O sikhahiaru nhne n'onu ele whnurnu Jizosi nga o zi n'owa. Ka mernu o nwernu onu rikne o gbanu Tiofilosi okwukwo. Lukwu kwuru nhne gbasiri budnu Jizosi, hite n'omumu a, ige o bu wikoro, ernu a, enwu a, olizo n'enwu tem du nga Jizosi laru oligwe.

Nhne zi n'okwukwo ka

Omumu Jizosi nu wikoro a (1:1---2:52)

Owuwu mini Jizosi nu onurna a (3:1---4:13)

Enu Jizosi nu rime Galili (4:14---9:50)

Enu Jizosi nu apna nga o neezne Jeruselem (9:51---19:27)

Enu Jizosi nu rime Jeruselem (19:28---20:47)

Oka Jizosi kwuru gbasiri nhne ke jeeme nu ruwhnu (21:1-38)

Enwu Jizosi nu olizo n'enwu a (22:1---24:53)

Nye gbaru okwukwo ka: Lukwu nye dibia Risi nhne o kwno gba a: O gesi otutnu zuru ozu gbasiri budnu nu ernu Jizosi Karaisi, obirizi a n'ehni ele be neemegbu, nu oznohia ke ele buo ele Ju.

¹ Tiofilosi, agida ele badnu yisiri aka be n'ogba okwukwo gbasiri nhne be mernu n'esilawuru ai,

² lele kpa be nyernu ai n'aka a bita. Ele nyernu ai bu ele hiri n'opanizo gweru anya be whnu be, buru ele izi ikwu-onu Chiokike.

³ O buru oma hne me snornu kpakara nhne nkari hite nu mbom, me gbanu i okwukwo nu ekere nu ekere, Tiofilosi zi igwugwu,

⁴ mee ma i mahia nu kpakara nhne be jiri ikwu-onu onu zni i bu nhne kwesiri okwnata mkpoma.

Omumu Joni Nye Wu Mini

⁵ N'ige Erodu bu eze Judiya, otu nye okwa ariohna zi, be kwu Zakaraya, ke hi n'oro Abija, nnwerne a bu Elizabeti nye hi n'ebnurnu Eroni.

⁶ Be lawuru bu ele oma nu ruwhnu Chiokike, be naabita kpakara nhne Nyenwe ai nyernu n'iwu, be nwée oru.

⁷ Kovu nu be nwée nnwọ, kwnornu nu Elizabeti bu nyerinya rekpa nnwọ a mesnirni emesni. Be lawuru menem okno badnu.

⁸ Otu obochi, ige ele otu Zakaraya nornu ernu, Zakaraya zi nornu ernu nye ariohna nu ruwhnu Chiokike,

⁹ lele kpa ernu ariohna jiri zi, o dnabnarnu nu o bu ya jookporne isensi n'Oro Nso Nyenwe ai.

¹⁰ Kpakara ele Ju neekpe okpukpe n'ederezi ige o nookporne isensi.

¹¹ Enine izi Nyenwe ai mernu Zakaraya whnu a anya hne o gwuzo n'akarikwnunga ojo ariohna hne be nookporne isensi.

¹² Nga Zakaraya whnurnu a, mkpoma laru a mini, ogwnu tumako a.

¹³ Enine izi wam kanu a, "Ogwnu tuko i, Zakaraya, Chiokike nuna m okpukpe i. Elizabeti nnwerne i joomunu i nnwọ rukna, i jookwu rewhna a Joni.

¹⁴ Ijoonwudna, mkpoma joso masi i n'onu, agida ele badnu jeenwe snarnima kwnornu omumu a.

¹⁵ O jobu nye kwu n'anya Nyenwe ai. O jonowo manya mobu nhne obula ke bna n'anya ria ria. Enine Nso Chiokike jeejihia nu rime a, hite nu rime ruwho nne a.

¹⁶ O jeeme agida ele Izireli hiehnakwnusi Nyenwe ai Chiokike be.

¹⁷ O jeezne nu ruwhnu Nyenwe ai n'enine nu rikne Elaija. O jeeme ele nda tuhna m kpoma hne rumu be zi, ma ele za noobno nsni bna n'apna akoniche ele oma, o jiknenu Nyenwe ai ele kwesiri a."

¹⁸ Zakaraya sika enine izi wam, "Ndaa nhne me jeeji mahia ka? Le, me nu nnwerne m menem okno badnu k'agida."

19 Enine izi wam saru a, “Mawa bu Gebureli, nye noogwuzo nu ruwhnu Chiokike. Chiokike ziyaru m me kanu i oka ka nu o zni i izi oma ka.

20 Le, i jaadna mgbu, i jeenwe rikne kwu oka tem du obochi kpakara nhne ka jeeme, kwnornu nu i kwéle ikwu-onu m ke jeemezu n'ige a.”

21 Ele badnu wam zi neese Zakaraya n'ederezi, be naari nhne kpayaru o gburu okwnu n'Oro Nso Chiokike.

22 Nga o whuyaru, o nwée rikne o kwunu be oka. Be mahia nu o whnurnu owhnurninya n'Oro Nso Chiokike, o neewheni be aka, kovu o nwée rikne kwunu be oka.

23 Nga ige ernu a zuru n'Oro Nso Chiokike, Zakaraya lahna oro a.

24 Nga nhne ka mekworu, Elizabeti nnwerne a turu rime, o tugwa ehni a enwa isne nu rime oro.

25 O kaa, “Ka bu nhne Nyenwe ai mennu m, o gesilem ruwhnu oma a, ma o kwnosnama iwhnerne m n'esilawuru ele badnu.”

Be kwuru oka gbasiri omumu Jizosi

26 N'enwa isunu a,* Chiokike zizneru enine izi Gebureli zne n'eli Nazareti ke zi nu Galili,

27 znekwunusi otu nnwo oknornokno máa nyerukna be kwu Meri, nye Josefu ke hi n'ebnurnu Devidi kweru o lu.

28 Enine izi wam zne hne o zi, kaa, “M bekwulem o, ji nye Nyenwe ai dagwunu, i bu nye owa oma.”

29 Mkpoma laru Meri mini nga o nurnu ikwu-onu a, o naagbadi nu mkpoma a okpa ibekwu ke nu kpa.

30 Kovu enine izi wam kanu a, “Meri, ogwnu tuko i, Chiokike menu i oru k'agida.

31 I jootu rime, muhia nnwo rukna, i jookwu a Jizosi.

32 O jobu nye kwu, be jookwu a Nnwọ Nye Kakwo Nhne Dum Olu. Nyenwe ai Chiokike jeenye a ngadna eze nda a, Dev-idi.

33 O jaachi oro Jekopu tim tom, eli-eze a jookwo okwo.”

* 1:26 Ka bu kpa Elizabeti turu rime.

34 Meri saru enine izi wam, “Ndaa kpa be jeeme nhne ka, hne me máa nyerukna?”

35 Enine izi wam saru a, “Enine Nso jaadnakwas i, iknerna ke Nye Kakwo Nhne Dum Olu jookpusni i. Be jookwu nnwo wam zi nsọ ke i joomu Nnwọ Chiokike.

36 Le, Elizabeti nwene i rinya zi rime omumu n'okno badnu a, o bu nye be nookwu nnwerne nwée nnwo, ka bu enwa isunu a.

37 O za nhne nyirni Chiokike.”

38 Meri saru, “Le, m bu m nnwo izi ke Nyenwe ai, o menu m lele kpa i kwuru.” Enine izi wam gharu a la.

Meri zneru o lekasi Elizabeti

39 Ige wam, Meri jikneru wara wara zne n'otu eli rugwu ke zi nu Judiya.

40 O bna n'oro Zakaraya bekwusi Elizabeti.

41 Nga Elizabeti nurnu ibekwu Meri, nnwo zi a nu ruwho wulizoru olu. Enine Nso jipiyaru Elizabeti.

42 O gweru okne nkoli kwu oka kaa, “I bu nye owa oma n'esilawuru ele rinya, nnwo ke i joomu bu masi nye owa oma.

43 M bu m nye ruwhnu oma nu nne ke Nyenwe m jaava lekasi m.

44 Kwnornu nu kpa me nurnu ibekwu i, nnwo zi m nu ruwho wulizoru olu nu snarnima.

45 I bu nye owa oma kwnornu nu i kweru nhne Nyenwe ai kwuru nu o jeemezu a.”

Meri gwnurnu eri ojija

46 Meri kaa, “Mkpoma m ja Nyenwe ai,

47 ovu m nonwudna onwudna kwnornu nu Chiokike Nye Oznobia m,

48 kwnornu nu o chenwanyarnu nnwo izi a ovu hieru eli.

Hite nu kitna kpakara ele ebiri jookwu m nye owa oma,

49 kwnornu nu Chiokike Nye bu Dikne mennu m nhne hna ezi, rewhna a zi nsọ.

50 Chiokike nodonu ele notu ogwnu a obirizi,

hite n'otu ebiri du ebiri berere.

51 O ji aka dikne a mee nhne hna ezi,

ọ chisaru kpakara ele oknomokno nù
kpakara mmụma be.

52 O gwednarnu ele eze nù ngadna eze be,
o gwelizoru ele ovu hieru ẹli.

53 O nyejilem ele wiri nọogwnu ruwho,
kọvu ọ gbataru ele eze aka.

54 O yinu nye izi a Izireli aka,
ọ chenwanyarnu ọ donu a obirizi,

55 ke o kweru Ebereham nù ẹbnurnu a mk-
wna tim tọm,
lele kpa ọ kanu ele nda ai.”

56 Meri daziri n'oro Elizabeti ẹnwa ẹto,
lahna ọro a.

Omumu Jóni Nye Wụ Mini

57 Ige omumu nnwọ Elizabeti duru, ọ mụhia
nnwọ rukna.

58 Ele agbatibi† a nù rumu nwene a nurnu
nù Nyenwe ai donnu a obirizi k'agida, be
snornu a nwudna.

59 Ọ dū n'ọbochi ẹsato, be varu ọ kpa nnwọ
wam nka. Be noopio ọ jita a ẹwhna Za-
karaya ma ọ buru ogbo nda a,

60 kọvu nne a karu, “Ọza, ẹwhna a bu
Jóni.”

61 Be kanu a, “Ọ zá nye naaza ẹwhna ka
n'esilawuru ele ke i.”

62 Be whenu nda a aka, jikwa a ẹwhna be
jookwu nnwọ wam.

63 Ọ kaa be nyee a nhne ogba okwukwo, ọ
gbagwojuru be anya nga ọ gbasiri, “Ẹwhna
a bu Jóni.”

64 Ngangam, onu a kpumernu, riro
a toma, o bete nookwu oka, naaznarni
Chiokike.

65 Ogwnu turu kpakara ele agbatibi be,
be wheke ọtnutnu ka kpakara ẹli rugwu
Judiya.

66 Nye obula ke nurnu a zi neechenwu, be
neesikwa, “Okpa badnu kini bu nhne nnwọ
ka jọobu?” Kwnornu nù be whnurnu nù aka
Nyenwe ai zi n'ehni a.

Zakaraya gwnurnu

eri ojija

67 Enine Nso jipiyaru Zakaraya nda Jóni, ọ
whnu ọwhnurninya, kaa,

68 “Ojija zinu Nyenwe ai, Chiokike ke Izireli,
kwnornu nù o lekasiri ma ọ gbahia ele
ke a.

69 O gweyaru nye dikne jọoznohia ai

hite n'oro nnwọ izi a Devidi,

70 lele kpa o kwuru hite n'onu ele
ọwhnurninya a zi nsọ agida ige wheru
ewhe.

71 Ọ jọoznohia ai hite n'aka kpakara ele
sno ai irno.

72 Ọ donnu ele nda ai obirizi,
o chenwanyarnu ogba-njọ-ehni nsọ a.

73 O kwesiri Ebereham nda ai mkwna
rikne,

74 ọ dọhia ai n'aka ele irno ai,
ma a kpenu ai n'énwe ogwnu,

75 ma a ziri nsọ nù ele mee mma nù ruwhnu
a kpakara budnu ai.

76 Ji, nnwọ m matị, be jookwu i nye
ọwhnurninya ke Nye Kakwo Nhne
Dum Olu,

kwnornu nù i jeezne nù ruwhnu
Nyenwe ai neemekwatanu a apna.

77 I jeeme ele ke a mahia ọznohia,
hite n'ogbarunu be mmehie be.

78 Hite n'obirizi nù ovu oma ke Chiokike ai,
o jeeme ẹhnam nọomukwasi ai hite
n'oligwe,

79 iwhne joomukwasi ele zi n'ochichiri
nù ele zi n'oyinyo ke ẹnwu,
noodumako ọchi ai n'apna udno.”

80 Nnwọ wam nooso oso, gbasị rikne nù
enine, o wu n'eli-ikpa tem dū nga be gesiri
a ele Izireli.

2

Omumu Jizosi *(Mat 1:18-25)*

1 N'ige wam, eze Siza Ogositosi yiri iwu be
gbasị ẹwhna kpakara ele wu n'eli ele Rom
neechi n'okwukwo.

2 (Ka bu ogba ẹwhna n'okwukwo ke mbom
nga Kwirinosi bu nye neechi Siriya.)

3 Nye obula la n'eli a zne gba ẹwhna
n'okwukwo.

4 Josefụ hiri n'eli Nazareti ke zi nù Galili
zne Betilehem nù Judiya, ẹli be murnu Dev-
idi, kwnornu nù o hi n'ebnurnu ọro Devidi.

5 O znernu ma be gbasị ẹwhna ya nù
Meri n'okwukwo, bu nwerinya o kweru nù
ọ jọolu, nye zi rime omumu.

6 Nga be zi nù Betilehem, ige Meri jomu
nnwọ duru.

† 1:58 agbatibi: ele ya nù a wuta ndundu

⁷ O mụhia ọziri nnwọ rukna a, ọ whu a n'ikpe nute a nụ rime nhne be biganu anọhia wiri, kwnornu nụ ọ zá ọro zịnu be n'oro ele izne.

*Ele nọoznu atnurnu
nụ ele enine izi*

⁸ Ele nọoznu atnurnu zị n'eli wam nụ rime ohia neese atnurnu be n'abali.

⁹ Enine izi Nyenwe aị mernu be whnu a anya, igwugwu Nyenwe aị mụkwasiri be, ogwnu tūru be k'agida.

¹⁰ Kọvu enine izi wam kanu be, "Ogwnu tuko anu. Anu bno nsni, m gweyanu m anu izi oma ke snarnima ke jaazinu kpakara ele badnu.

¹¹ Tnawa, n'eli Devidi be munnun anu Nye Oznohia, Karaisi Nyenwe aị.*

¹² Ka bu nhne anu jeeji mahia a, anu joowhnu nnwọ ikne be whuru n'ikpe nute nụ rime nhne be biganu anọhia wiri."

¹³ Ngangam, agida ele enine izi whuyaru snornu enine izi wam naaznarni Chiokike, naakaa,

¹⁴ "Oson'anya dum buru ke Chiokike nū hne kakwo n'olu,
udno ziri n'owa n'esilawuru ele nhne be naamasị a."

¹⁵ Nga ele enine izi wam lahnarnu oligwe, ele nọoznu atnurnu wam kanu ehni be, "Anu va ma a zne Betilehem whnu nhne mernu ke Nyenwe aị kannu aị."

¹⁶ Be gweru eso gweru izne zne whnu Meri nū Josefu, nū nnwọ ikne wam be nuteru nū rime nhne be biganu anọhia wiri.

¹⁷ Nga be whnurnu a, be tnusa nhne enine izi kwuru gbasiri nnwọ ikne ka.

¹⁸ O duru kpakara ele nurnu nhne ele nọoznu atnurnu wam kwuru ehni.

¹⁹ Kọvu Meri bitaru kpakara nhne ka nū mkpoma a, neechinwu a.

²⁰ Ele nọoznu atnurnu wam lahnarnu, nọogwnu eri, naaja Chiokike kwnornu nū nhne be nurnu, whnu masi lele kpa enine izi wam kanu be.

Be jiri Jizosi rewhna

²¹ N'obochi esato, be va o kpa nnwọ wam nka, be jita rewhna a Jizosi, bu rewhna enine izi wam kwuru a su be tūru rime a.

*Be kwubnarnu Jizosi
Oro Nso Chiokike*

²² Ige duru ma Josefu nū Meri mee ma be ziri richna lele kpa Iwu Mozizi kwuru, be kwuru nnwọ wam zne Jeruselem, chete a nū ruwhnu Nyenwe aị.

²³ Lele kpa be gbaru a n'iwu Nyenwe aị, "Be jaabitānu Nyenwe aị nnwọ rukna obula be beru oso mu nsọ."

²⁴ Be kwa ariohna lele kpa iwu Nyenwe aị kwuru, "Nduru lawuru mọbu rumu weresi lawuru."

²⁵ Otu nwerukna zị nū Jeruselem, nye rewhna a bu Simioni, nye mee mma, nye nọtū ogwnu Chiokike. O bu nye neese oznohia ke Izireli, Enine Nso zị n'ehni a.

²⁶ Enine Nso kannu a nū o joonwu enwu tem o whnu Karaisi Nyenwe aị.

²⁷ Enine Nso duru a zne n'Oro Nso Chiokike nga ele murnu Jizosi varu o menu a lele kpa Iwu Mozizi kwuru.

²⁸ Simioni kwuru nnwọ wam n'aka a, znarni Chiokike, kaa,

²⁹ "Nyenwe m, kweru ma nnwọ izi i la n'udno,
lele kpa i kweru m mkwna,

³⁰ kwnornu nū anya m whnunam oznohia i,

³¹ ke i bikwataru n'anya kpakara ele badnu,

³² iwhne ke jookpume nhne gbasiri i nyee ele buo ele Ju,
nū igwugwu ke ele ke i Izireli."

³³ Nhne be kwuru gbasiri nnwọ ikne ka duru nda a nū nne a ehni.

³⁴ Simioni gozi be, kanu Meri, nne a, "Nnwọ ka jooburu nhne jaakpahia odidna nū olizo agida badnu n'Izireli, buru masi nhne elekema be jookwu oka megidne.

³⁵ O jookpume echiche agida ele badnu. Kọvu nhne igbugbu joduwa mkpoma i lele ama-ogwnu."

³⁶ Otu nwerinya owhnurninya zị, nye rewhna a bu Ana, adna Fanuli, ke hi n'ebnurnu Asa whuya. Nwerinya ka nū nzi a wuru awha esau kpoi,

³⁷ kọvu o menem okno badnu ke gbaru nri awha esato nū eno, o bu nnwerne nzi a nwurnu onwu. O zá nọowhoga n'Oro Nso

* **2:11 Karaisi:** Karaisi bu Nye Oznohia wam Chiokike kweru mkwna o ziya.

Chiokike iwhnehníe nù abalí, ọ zì neekpe okpukpe, noovu ọnu.

³⁸ Ọ bnanyarnù n'íge wam, ọ tũnu Chiokike mmamma, kwu ọka gbasíri nnwọ ikne wam, kanù kpakara ele neese ọgbahia ke Jeruselem.

Be kwuru Jizọsi lahna Nazareti

³⁹ Nga Josefu nù Meri mekworu kpakara nhne iwu Nyenwe aì kwuru, be lahna Galili zne ẹlì ke be, Nazareti.

⁴⁰ Watakiri wam nooso, gbasí rikne, akọ́nìche jìhíaru nù rime a, oru Chiokike zì masì a n'ẹhni.

Wikoro Jizọsi zì n'Oro Nsọ Chiokike

⁴¹ Ele murnu a neezne Jeruselem kpakara awha n'Iriri Ọgawhe.†

⁴² Nga Jizọsi gbarù nri nù awha lawùru, be zne Iriri Ọgawhe lele kpa be mesi.

⁴³ Nga be mekworu Iriri wam, be bete ọ lahna ọro be, kọvu wikoro Jizọsi dazìri nù Jeruselem, kọvu ele murnu a máa.

⁴⁴ Be neeche nù ọ zì n'igbudu badnù, be zne izne otu ọbochi, be noopio a n'esilawùru ele enyi be nù rùmu nwene be.

⁴⁵ Nga be whnúna a, be hiehna nù Jeruselem noopio a.

⁴⁶ N'ọbochi ke ẹto, be whnú a n'Oro Nsọ Chiokike, hne ọ dazì n'esilawùru ele zni iwu ele Ju, noobno nsni nhne be nookwu, neesikwa be ajiji.

⁴⁷ Kpakara ele nurnu ikwu-ọnu a nù akọ zì nù nhne ọ sarù be, o duru be ẹhni.

⁴⁸ Nga ele murnu a whnúrnú a, o du be ẹhni, nne a kanù a, “Nnwọ m, kini kpayarù ì jiri mee me nù nda ì kpa? Me nù nda ì jì anya-mini noopio ì.”

⁴⁹ Ọ sịkwa be, “Kini kpayarù anù noopio m? Anù máa nù m jọornu ẹrnu Nda m?”

⁵⁰ Kọvu be ghóyage nhne ọ kannù be.

⁵¹ Jizọsi snornu be la Nazareti, noobnonu be nsni. Kọvu nne a bítaru kpakara nhne ka nù mkpọma a.

⁵² Jizọsi nooso n'akọ́nìche nù dimkpa, neenwe oru nù ruwhnu badnù nù Chiokike.

3

Ikwu-ọnu Jóni Nye Wù Mini

(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Jón 1:19-28)

¹ N'awha ke nri nù isne ke ọchichi Taberọsi Siza, nga Pọntiosi Pailetì nẹchi Judiya, nga Erọdu nẹchi Galili, nwene a rukna Filipu nẹchi Ituria nù Tirakonitisi, Lisanasì nẹchi Abilini,

² Anasì nù Kayafasì bụ ele risi ariọhna, ige wam ikwu-ọnu Chiokike dũru Jóni, nnwọ Zakaraya nsni n'ẹlì-ìkpa.

³ O zne nù kpakara ẹlì ke zì Osimini Jodani gburugburu, nọokpo okwo naakaa ele badnù tũhnasna mkpọma ma be wù be mini, ma Chiokike gbarùnu be mmehie.

⁴ Lele kpa be gbarù a n'ọkwukwo nsọ hite n'ọnu Azaya nye ọwhnurninya, kaa,

“Akpiri otu badnù nọokpo okwo n'ẹlì-ìkpa, anù mekwata apna Nyenwe aì, anù mee apna a snì asni.

⁵ Be jeemesni kpakara ngwulangwu, be jaakwnadna kpakara rugwu nù rugwu matì.

Kpakara apna zì mgbahìrigodo jaasni asni, kpakara apna zì ndagwurugwu jaazì snam.

⁶ Kpakara ele badnù jọowhnu ọznohia Chiokike.”

⁷ Jóni kanù igbudu badnù nọowhokwnusi a ma ọ wù be mini, “Anù ẹbnurnu agwọ, nyele kannù anù gbanahọru ovu owe ẹhni Chiokike ke naava?

⁸ Anù mĩnya mkpọru ke neegesi nù anù tũhnasnarnu mkpọma. Anù káa nù Ebereham bụ nda anù. Kwnornu me kanù anù ezi ọka, Chiokike nwernu rikne mee kpakara akaworugwu ka ghọ rùmu Ebereham.

⁹ Be bítalam ehnigwe n'ikwnu kpakara isisi, isisi ọbula ke mĩnyala mkpọru oma, be joogbudna a, tũbna nù rime bẹkwnu.”

¹⁰ Ele badnù wam sịkwa a, “Kini bụ nhne a jeeme?”

¹¹ Jóni sarù be, “Nye nwernu iwo lawùru, o kesi nye nwée otu, nye nwernu wiri, mee masì kpm.”

† **2:41 Iriri Ọgawhe:** Iriri Ọgawhe bụ ige ele Ju neechenwanya nga Chiokike dọhíaru be n'ọhì n'aka ele Ijipiti. Okwnehala 12:1-27; Ditaronomi 16:1-8.

¹² Ele ọna ntụ varu ma Jóni wu be mini, be sịkwa a, “Nye-zni-nhne, kịni bụ nhne a jeeme?”

¹³ Jóni saru be, “Anụ náhịa ele badnu iwai kakwo kpa be nyernu anụ iwu.”

¹⁴ Ele ọgwu sịkwa a, “Kini bụ nhne a jeeme?”

O kanu be, “Anụ mée ele badnu nhne rikne, mọbu bno ele badnu nhne agha-laghala, ọgwo ọnu anụ ji anụ ruwho.”

¹⁵ Ele badnu neele anya nụ Jóni bụ Karaisi.

¹⁶ Jóni kanu be, “M ji m mini wu anụ mini, kọvu nụ nye kakwo m rikne vawa, nye me kwésile o whudnahie toma eriri okoro-ochi a lawuru. Nye wam jeeji Enine Nso nụ bẹkwu wu anụ mini.

¹⁷ Nye nhne ọwhusna ikpa zị n'aka a, ọ jọowhusna ikpa a nkari, chibna ikpa a n'ọbna, kọvu o jeeji bẹkwu chnị echni kpọrne ruznurnuznu ikpa.”

¹⁸ Jóni ji agida ikwu-ọnu zị ichne ichne zni izi oma, naariasno be tūhnasna mkpoma.

¹⁹ Kọvu nụ Jóni bigbọru Eze Erọdu kwnornu Erodiasi nnwerne nwene a, nụ agida nhne ojo berere ke Erọdu mernu.

²⁰ Erọdu tūkwasiri n'olu nhne ojo ka, nga o yisiri Jóni ikelu.

Ọwuwu mini Jizosi

(Mat 3:13-17; Mak 1:9-11)

²¹ Nga Jóni wukparu ele badnu mini, ọ wuru Jizosi mini masi.* Nga Jizosi neekpe okpukpe, oligwe kpumernu.

²² Enine Nso whekwasiri a lele nduru, otu akpiri hiri n'oligwe dna kaa, “Ji bụ Nnwọ m, me whnurnu n'anya, nhne i masiri m.”

Osnusno omumu Jizosi

(Mat 1:1-17)

²³ Nga Jizosi gbaru nri awha ẹto, ọ panizo ọnu izi oma a, ele badnu naari nụ ọ bụ nnwọ Josefu,

nnwọ Hili,

²⁴ nnwọ Matati,

nnwọ Livaị, nnwọ Meliki,
nnwọ Janaị, nnwọ Josefu,

²⁵ nnwọ Matatayasi, nnwọ Emosi,
nnwọ Nahum, nnwọ Esili,
nnwọ Nagai,

²⁶ nnwọ Matị,
nnwọ Matatayasi, nnwọ Sẹmeni,
nnwọ Joseki, nnwọ Joda,

²⁷ nnwọ Jonani, nnwọ Resa,
nnwọ Zerubabeli, nnwọ Seateli,

nnwọ Neri,

²⁸ nnwọ Meliki,

nnwọ Adi, nnwọ Kosam,
nnwọ Elimadam, nnwọ Er,

²⁹ nnwọ Josua, nnwọ Eleza,

nnwọ Jorim, nnwọ Matati,

nnwọ Livaị,

³⁰ nnwọ Simioni,

nnwọ Juda, nnwọ Josefu,
nnwọ Jonam, nnwọ Eliakim,

³¹ nnwọ Mela, nnwọ Mena,
nnwọ Matata, nnwọ Natani,

nnwọ Devidi,

³² nnwọ Jesi,

nnwọ Obedi, nnwọ Boazi,
nnwọ Salimoni, nnwọ Nasoni,

³³ nnwọ Aminadabu, nnwọ Ram,
nnwọ Hezironi, nnwọ Pẹzezi,

nnwọ Juda,

³⁴ nnwọ Jekopu,

nnwọ Aziki, nnwọ Ebereham,
nnwọ Tera, nnwọ Nahọ,

³⁵ nnwọ Serugi, nnwọ Ru,

nnwọ Pẹlegi, nnwọ Ebe,

nnwọ Sela,

³⁶ nnwọ Kainani,

nnwọ Afazadi, nnwọ Sẹm,
nnwọ Noa, nnwọ Lameki,

³⁷ nnwọ Metusela, nnwọ Inoku,
nnwọ Jaređi, nnwọ Mahalaleli,

nnwọ Kainani,

³⁸ nnwọ Enosi,

nnwọ Seti, nnwọ Adam,

nnwọ Chiokike.

4

Ornurna Jizosi

(Mat 4:1-11; Mak 1:12,13)

¹ Enine Nso jiharu nụ rime Jizosi nga o hiri nụ Osimini Jodani hiehna, Enine Nso duru a zne n'eli-ikpa.

² O zị n'eli-ikpa nri ọbochi ẹno, Ekwensu naarna a ornurna, ọ zá nhne o riri kpakara ọbochi wam, omekwo, wiri gwnurnu a.

* **3:21** Nhne ka mernu tutu Erọdu yisiri Jóni n'ikelu.

³ Ekwensu kanu a, “O buru nu i bu Nnwọ Chiokike, kanu akaworugwu ka o gho bredi.”

⁴ Jizosi saru a, “Be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, ‘O buo bredi bu nhne badnu kpọi jeeri ziri budnu.’ ”

⁵ Ekwensu duru a pnezne n'olu rugwu gerisi a kpakara eli-eze k'owa n'ige mati.

⁶ O kanu a, “M jeenye i kpakara rikne ka nu igwugwu be, kwnornu nu be nyernu m be, m jeenye a nye obula masiri m.

⁷ O buru nu i jookponu m risi eli, kpakara a jobu ke i.”

⁸ Jizosi saru a, “Be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, ‘I jookponu Nyenwe i, Chiokike i risi eli, o bu ya kpọi bu nye i jeekpenu.’ ”

⁹ Ekwensu duru a zne nu Jeruselem, mee o gwuzoru n'olu towa Oro Nso Chiokike, kanu a, “O buru nu i bu Nnwọ Chiokike, gbudna ehni i n'eli hna.

¹⁰ Be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, ‘O jeenye ele enine izi a iwu gbasiri i ma be chekwata i nkari.

¹¹ Be jeegheru i n'aka be, ma i gharu o kpobi i ochi nu rugwu.’ ”

¹² Jizosi saru a, “Be gbakwnornu a n'okwukwo nsọ, kaa, ‘I rna Nyenwe i, Chiokike i ornurna.’ ”

¹³ Nga Ekwensu rnakworu a ornurna, o gharu a ige mati.

*Jizosi panizoru ernu a
(Mat 4:12,17; Mak 1:14,15)*

¹⁴ Jizosi lahna Galili nu rikne Enine Nso, be tnusi otutnu a kpakara ohna.

¹⁵ O zn nhne kpakara n'oro ogbako ele Ju, kpakara ele badnu naaznarni a.

*Be juru Jizosi nu Nazareti
(Mat 13:53-58; Mak 6:1-6)*

¹⁶ Jizosi zne nu Nazareti hne o soru, o bna n'oro ogbako ele Ju n'Obochi Ozukwa Inwe ele Ju lele kpa o mesi, o lizo ma o gwnu okwukwo nsọ.

¹⁷ Be nyee a okwukwo Azaya nye owhnurninya, o kpume a whnu hne be gbaru,

¹⁸ “Enine Nso Nyenwe ai zi n'ehni m, kwnornu nu Chiokike ai teru m mono, o zn ele mboni izi oma.

O ziyaru m o kpọ okwo ogbahia ele zi n'oro ikelu,

mee ele isni whnurnu osno,
nu o dohia ele be neemegbu,

¹⁹ nu o kpọ okwo awha Nyenwe ai jooznohia ele ke a.”

²⁰ O kpusni okwukwo wam nyehnata nye neezne izi, daziri eli. Kpakara ele zi n'oro ogbako ele Ju legidne a anya.

²¹ O panizo naakanu be, “Be mezuru nhne okwukwo nsọ kwuru n'anya anu tna.”

²² Kpakara ele badnu kwuru a oka oma, ikwu-onu oma a duru agida be ehni, be neesikwa, “Ka o buo nnwọ Josefu?”

²³ Jizosi kanu be, “N'ezi anu jootnunu m elulu ka, ‘Wodibia digba ehni i, kpakara nhne a nurnu i mernu nu n'eli Kapanom, mee be hna n'eli i.’ ”

²⁴ “Me kanu anu ezi oka, nye owhnurninya nwée oso anya n'eli a.

²⁵ Kovu me kanu anu, agida ele nnwerne nzi be nwurnu zi n'eli Izireli n'ige Elaija, nga Chiokike mesnirni oligwe, mini zoge awha eto nu enwa isunu, ke kpaharu okne okwnunyo dnarnu nu kpakara eli.

²⁶ Be ziznege Elaija zneknwusi nye obula nu rime be, okwolem otu nnwerne nzi a nwurnu ke zi nu Zerefati* ke zi ndundu Saidoni.

²⁷ Agida ele nchnichna zi masi n'eli Izireli n'ige Elisia nye owhnurninya, o za nye be mernu o ziri richna, okwolem Nemani nye Siriya.”

²⁸ Onuma jiharu kpakara ele zi n'oro ogbako ele Ju mkpoma nga be nurnu nhne ka.

²⁹ Be lizo, chihala a n'eli be, duru a zne n'onu rugwu hne be wukwasiri eli be ma be kwnadna a n'eli.

³⁰ Kovu o hiri n'esilawuru be whoga.

*Jizosi chihalaru renwu ojo
(Mak 1:21-28)*

³¹ Jizosi zne Kapanom n'eli Galili, n'Obochi Ozukwa Inwe neezni ele badnu nhne.

³² Ehni duru be nu nhne o neezni, kwnornu nu o neezni nhne lele nye nwernu rikne n'aka Chiokike.

* 4:26 Zerefati: Ka buo eli Izireli.

³³ Otu nwerukna ke renwu ojo nwugwu zi n'oro ogbako ele Ju wam, o gweru okne nkoli si lulo,

³⁴ “Kini bu nhne ai nu ji nwekogwu, Jizosi nye Nazareti? I varu ma i gbumekwo ai? M maam nye i bu, i bu nye nsọ ke Chiokike.”

³⁵ Jizosi bigboru a, kanu a, “Kpusni onu i, hi nu rime a whuya.” Renwu ojo wam vudna a n'eli nu ruwhnu ele badnu wam, hi nu rime a whuya, o mekasila a nhne.

³⁶ O duru kpakara ele badnu ehni, be neesikwarita ibne be, “Ka bu iznizni kini? Nwerukna ka nwernu rikne o ji notunu renwu ojo oka, be whuya masi.”

³⁷ Otnutnu gbasiri a gbasaru kpakara eli zi be gburugburu.

Jizosi gworu ele badnu

(Mat 8:14-17; Mak 1:29-34)

³⁸ Jizosi hi n'oro ogbako ele Ju wam whuya, bna n'oro Saimoni. Nne nnwerne Saimoni naaria ehni orne bekwnu, be riasno Jizosi o yinu a aka.

³⁹ O zne gwuzoru nu ngeri okpata a, bigbo ehni orne bekwnu wam, o sigbasi a. O lizo ngangam neeznenu be izi.

⁴⁰ Nga ehnam dnarnu, be kwuyan Jizosi kpakara ele naaria ehni igbugbu zi odo n'odo, o tukwasi be aka a otu otu, gwo kpakara be.

⁴¹ Renwu ojo hi nu rime agida ele badnu whuya, neesi lulo. “Ji bu Nnwọ Chiokike.”

Kovu Jizosi bigboru be, o kwéle be kwu oka, kwnornu nu be magwu nu ya bu Karaisi wam.

Jizosi znirni izi oma

n'oro ogbako ele Ju

(Mak 1:35-39)

⁴² Nga chi boru, o zne nu hne koru owu. Ele badnu noopio a, nga be pioharu a, be kwéle o gharu be whoga.

⁴³ Kovu Jizosi kanu be, “M jeezne n'eli ele ke berere zní be izi oma eli-eze Chiokike, kwnornu nu ka bu nhne Chiokike kwno ziya m.”

⁴⁴ O neezni izi oma nu kpakara oro ogbako ele Ju zi nu rime Judiya.

5

Ele mbom sno apna Jizosi

(Mat 4:18-22; Mak 1:16-20)

¹ Otu obochi Jizosi gwuzo nu ngeri Osimini Genezareti, agida ele badnu naadnagidne a, nonu ikwu-onu Chiokike.

² O whnu ogbo lawuru zi nu ngeri mini, ele noogbu aznu whogaru nu rime be nosnu igbo be.

³ Jizosi bna n'otu ogbo ke bu keru Saimoni, kanu a o nubna mati nu rime mini, o daziri eli nu rime ogbo wam neezni ele badnu nhne.

⁴ Nga o znikworu nhne, o kanu Saimoni, “Nubna ogbo nu rime mini wusi igbo i, gbu aznu.”

⁵ Saimoni saru a, “Nda-ai-kwu, a doligburu ehni a n'ernu kpakara abali ka, o zia nhne obula a gburu, kovu kwnornu nu ikwu-onu i, m jowusi igbo.”

⁶ Nga be wusiri igbo, be gbu agida aznu, ke mernu igbo bete nodoka.

⁷ Be whenu ele ibne be aka ele zi n'ogbo berere, be va yinu be aka. Be va gbuji ogbo lawuru wam n'aznu, be bete neemi.

⁸ Nga Saimoni Pita whnurnu nhne mernu, o dna n'eli n'ochi Jizosi kaa, “Nyenwe ai, hi nu hne me zi whoga kwnornu nu m bu m nye ojo.”

⁹ Aznu be gburu duru be ehni k'agida.

¹⁰ O bu masi kpa o duru Jemisi nu Joni rumu Zebidi ehni, ele be nu Saimoni sno noogbu aznu. Jizosi kanu Pita, “Ogwnu tuko i, hite nu kitna i jobu nye jookwnuhia badnu.”

¹¹ Be kwohia ogbo be n'onu mini, sigbasi kpakara nhne snornu Jizosi.

Jizosi gworu

nye nchnichna

(Mat 8:1-4; Mak 1:40-45)

¹² Nga Jizosi zi rime eli-ohna, otu nwerukna naaria nchnichna vakwnusiri a. Nga o whnurnu Jizosi, o dna n'eli nu ruwhnu a, riasno, kaa, “Nyenwe ai, o buru nu i pioru, i nwernu rikne mee m ziri richna.”

¹³ Jizosi dosnima aka a, kpatu a, kaa, “M pioru m, ziri richna.” Ngangam, nchnichna wam whogaru n'ehni a.

¹⁴ Jizosi doru a aka nu nsni kanu a, “O za nye obula i kanu, kovu la, gweru ehni gesi i nye okwa ariohna, gweru nhne Mozizi

nyernu n'iwu kwa ariohna ma ọ bụru nhne akebne nyee be nụ ị zị rịchna.”

¹⁵ Kọvu ọtutnu a gbasarụ k'agịda, ke kpa-yarụ agịda ele badnụ naava nọonu ikwu-ọnu a, ma ọ gwọ nrịria be.

¹⁶ Agịda ige Jizọsi whọga, zne hne kọru owu, neekpe okpukpe.

*Jizọsi gwọru nye ẹhni a
dọnwurnu ọdonwu*

(Mat 9:1-8; Mak 2:1-12)

¹⁷ Ọ dụ n'otu ọbochi, nga Jizọsi neezni nhne, ele Farisi nụ ele zni iwu ele Ju ele hi nụ kpakara mgbu ke zị n'ẹl Galili nụ Judiya nụ Jeruselem va, be dazị, rikne Nyenwe aị zị n'ẹhni a, ọ nọogwo ele nrịria.

¹⁸ Ele rukna vuyanụ a otu nye ngeri ẹhni a dọnwurnu ọdonwu, nye dnanyi n'olu ọkpata, be pio kpa be joovubna nụ ruwhnu Jizọsi.

¹⁹ Nga be nwée rikne dụ a ẹhni kwnornu nụ agịda ele badnụ wam, be pne n'olu ọro, hi nụ hne be dọkahalaru nhne vudna a n'olu ọkpata ọ dnanyi n'esilawuru igbudu badnụ wam nụ ruwhnu Jizọsi.

²⁰ Nga Jizọsi whnurnu ọkwnata mkpoma be, ọ kaa, “Nwerukna, be gbarunam ji kpakara mmehie i.”

²¹ Ele Farisi nụ ele zni iwu ele Ju n'eesikwa nụ mkpoma be, “Nwerukna ka bụ nyele ke nookwulu Chiokike? Ndaa nye nwernu rikne ọ gbarụ mmehie, hne ọ bụo Chiokike kpọ?”

²² Jizọsi mahiari nhne be naari nụ mkpoma be, ọ sịkwa be, “Kini kpahiaru anụ naari ọriri ka nụ mkpoma anụ?”

²³ Ndaa ke zị ewheke nụ ọ kaa, ‘Be gbarunam ji kpakara mmehie,’ sọbu ọ kaa, ‘Lizọ zne izne?’

²⁴ M pioru m anụ mahia nụ Nnwọ ke Badnụ nwernu rikne n'owa ọ gbarụ mmehie.” Ọ kanụ nwerukna wam ngeri ẹhni a dọnwurnu ọdonwu, “M ka m ji, lizọ, vuru ọkpata i, la ọro i.”

²⁵ Ngangam, o lizọ nụ ruwhnu be, chiri etere ọ dnanyi n'olu a, la n'oro a, naaznarni Chiokike.

²⁶ Ẹhni du kpakara be, be tị ogwnu znarni Chiokike, naakaa, “A whnūnam nhne ikne tna.”

Jizọsi sukwuru Livai
(Mat 9:9-13; Mak 2:13-17)

²⁷ Nga nhne ka mekworu, Jizọsi whọgaru whnụ otu nye ọna ntụ be kwu Livai, hne ọ dazị n'oro ntụ, Jizọsi kanụ a, “Sno m.”

²⁸ Livai lizọ, sigbasi kpakara nhne snornu a.

²⁹ Livai sinu Jizọsi okne iriri n'oro a, agịda ele ọna ntụ nụ ele berere snornu be neeri wiri.

³⁰ Ele Farisi nụ ele zni iwu ele Ju sịkwa ele sno apna a, “Kini mernu anụ noosno ele ọna ntụ nụ ele mmehie neeri wiri?”

³¹ Jizọsi sarụ be, “Mkpa dibia ziko naakpa ele ẹhni buri ọma, okwolem ele nrịria.

³² M vage m o sukwu ele ọma, kọvu ele mmehie ma be tūhnasna mkpoma.”

Ajji gbasiri ovu ọnu
(Mat 9:14-17; Mak 2:18-22)

³³ Be kanụ a, “Ele sno apna Jōni noovu ọnu neekpe okpukpe ige ọbula, ma ele sno ele Farisi neeme masi kpam, kọvu ele sno apna i neeri, nọonwo.”

³⁴ Jizọsi sarụ be, “Ele varụ hne be nọolu nnwerne ikne be joovu ọnu hne be nụ nye nọolu nnwerne ikne zị?”

³⁵ Kọvu ọbochi vawa, nga be jaanahoru be nye nọolu nnwerne ikne, ọ bụ nga be joovu ọnu n'ọbochi wam.”

³⁶ Jizọsi tñunu be elulu ka, “Ọ zá nye jọodokaru mkpekele ikpe ikne dnusi n'iwo ọknani, o mene kpam, ọ jọodoka ke ikne, ikpe ikne nụ ke ọknani jáadnabna.

³⁷ Ọ zị masi nye jeegweru manya ikne gbasị n'olori akpukpo ọknani, o mene kpam, manya ikne wam jaagbawama olori akpukpo ọknani, manya nụ olori akpukpo whume etekne.

³⁸ Kọvu be gbasị manya ikne n'olori akpukpo ikne.

³⁹ Ọ zá nye ke nwọru manya ọknani noo-pio ke ikne, kwnornu nụ ọ karụ ke ọknani ka mma.”

6

Ajji gbasiri
Ọbochi Ozukwa Inwe
(Mat 12:1-8; Mak 2:23-28)

¹ Ọ dụ otu Ọbochi Ozukwa Inwe, Jizọsi nụ ele sno apna a naagawhe n'esilawuru ẹkwu

ikpa, ele sno apna a bete n'ogho ikpa, naata, naariria a n'aka be.

² Agwna ele Farisi sika, "Kini mernu anu neeme nhne kwesile n'iwu n'Obochi Ozukwa Inwe?"

³ Jizosi saru be, "Anu gwnuna nhne Devidi mernu nga wiri gwnunu a, ya nu ele sno a?"

⁴ O bnaznenu n'oro nsọ Chiokike, gweru bredi be bitaru nu ruwhnu Chiokike ke ele ariohna bu ele kwesiri o ri, ri a, nyee masi ele nu ya sno."

⁵ Jizosi kanu be, "Nnwọ ke Badnu bu Nyenwe Obochi Ozukwa Inwe."

*Nwerukna aka
dɔnwurnu ɔdonwu
(Mat 12:9-14; Mak 3:1-6)*

⁶ O du n'Obochi Ozukwa Inwe berere, Jizosi bna n'oro ogbako ele Ju neezni nhne, otu nwerukna aka dɔnwurnu ɔdonwu zi pii.

⁷ Ele Farisi nu ele zni iwu ele Ju noopio nhne be jeeji bno Jizosi nhne, be needne a ma be jowhnu ma o jogwo nriria n'Obochi Ozukwa Inwe.

⁸ Kovu nu Jizosi mahiaru nhne be naari nu mkpoma be. O kanu nwerukna wam aka dɔnwurnu ɔdonwu, "Lizo, gwuzoru nu ruwhnu kpakara ele badnu." O lizo, gwuzoru.

⁹ Jizosi kanu be, "Me sika anu, o bu ru oma n'iwu o mee nhne oma n'Obochi Ozukwa Inwe sobu o mee nhne buo oma, o znohia budnu sobu o gbu ogbu?"

¹⁰ O lezute be anya, kanu nwerukna wam, "Dɔsnima aka i." O dɔsnima aka a, aka a bu ru oma lele kpa o zi nu mbom.

¹¹ Kovu ovu weru be ehni k'agida, be bete neesikwarita ehni be nhne be jeeme Jizosi.

*Jizosi hɔhiaru nri nu
badnu lawuru ele izi
(Mat 10:1-4; Mak 3:13-19)*

¹² N'ige wam Jizosi whogaru zne nu rugwu zne kpe okpukpe, o neekpenu Chiokike tem chi bo.

¹³ Nga chi boru, o sukwukota ele sno apna a, horu nri nu badnu lawuru nu rime be, sukwu be ele izi.

¹⁴ Ka bu rewhna be, Saimoni, nye o sukwuru Pita, nu Anduru nwene a, Jemisi, Joni, Filipu, Batolomi,

¹⁵ nu Matiyu, Tomosi, Jemisi nnwo Alifayosi, Saimoni nye zi n'esilawuru ele noonwu bekwnu nu mkpoma,

¹⁶ nu Judasi nnwo Jemisi, nu Judasi Isikarioti, nye reru a.

*Jizosi znirni nhne
gwɔ nriria
(Mat 4:23-25)*

¹⁷ Nga ya nu be hiri nu olu rugwu hiedna, be gwuzoru n'eli etekne, agida ele sno apna a nu agida ele badnu ele hiri nu kpakara Judiya, nu Jeruselem ma ele wu nu ngeri mini eli Taya nu Saidoni varu gbako nu hne be zi.

¹⁸ Kpakara ele ka varu ma be nurnu ikwu-onu a, ma Jizosi gwɔ be nriria be. O gworu ele renwu ojo nwugwu.

¹⁹ Kpakara ele badnu wam noopio ma be kpatu a aka, kwnornu nu rikne hiri n'ehni a nogwo kpakara be nriria be.

*Ovu ɔso n'onu nu
nhne igbugbu ke mkpoma
(Mat 5:1-12)*

²⁰ Jizosi gwelizo anya a olu le ele sno apna a, kaa,

"Owa oma zinu anu ele mboni, kwnornu nu anu jeenwe eli-eze Chiokike.

²¹ Owa oma zinu anu ele wiri nogwnu kitna, kwnornu nu ruwho jeeji anu.

Owa oma zinu anu ele naakwna ekwna kitna, kwnornu nu be joomu rumu.

²² Owa oma zinu anu nga ele badnu snornu anu irno,

nga be jaachihala anu n'ogbako be, kpari anu,

kaa nu anu bu ele ojo kwnornu Nnwọ ke Badnu.

²³ "Anu nwudna onwudna, anu tne eri snarnima, ogwo ernu anu zi agida n'oligwe. Kwnornu nu o bu kpa ele nda be mernu ele owhnurninya.

²⁴ Kovu nu awhnuwhnu jaazinu anu ele eze, kwnornu nu anu rilem iru ke anu.

²⁵ Awhnuwhnu jaazinu anu ele neeriji ruwho kitna,

kwnornu nu wiri jogwnu anu.

Awhnuwhnu jaazinu anu ele nomu rumu kitna,

kwnornu nù anù jaakwna ẹkwna, gba masị mkpe.

²⁶ Awhnùwhnu jaazinu anù nga kpakara ele badnù naakaa anù ọka ọma, ọ bụ kpa ele nda be mernu ele ọwhnurninya aghalaghala.

Whnù ele irno anù n'anya
(Mat 5:38-48; 7:12a)

²⁷ “Kọvu me naakanù anù, anù ele nọonu ikwu-ọnu m, anù whnù ele irno anù n'anya, anù menu ele snornu anù irno nhne ọma.

²⁸ Anù gọzi ele nọovu anù ọnu, kpenu ele neemegbu anù okpukpe.

²⁹ Ọ bụru nù nye ọbula gbọru i aka nù nti, chetenu a berere masị. Ọ bụru nù nye ọbula chịnahoru i iwu olu i, chịta masị a iwo rime i.

³⁰ Nyega nye ọbula nọorio i nhne, ọ bụru nù nye ọbula nahọru i nhne i, i káa o nyehnata i.

³¹ Lele kpa anù pioru ma ele badnù menu anù, anù menu be kpam.

³² “Ọ bụru nù anù whnurnu ele wam n'anya bụ ele nọowhnu anù n'anya, kini bụ mbnarna anù nwernu? Ọ bụbedi ele mmehie nọowhnu ele whnurnu be n'anya n'anya.

³³ Ọ bụru masị nù anù neemenu ele neemenu anù nhne ọma nhne ọma kpọi, kini bụ mbnarna anù nwernu? Ele mmehie neeme kpam.

³⁴ Ọ bụru nù anù gbaznisiri ele anù jaanahia nhne n'aka be nhne kpọi, mbnarna kini anù nwernu? Ele mmehie naag-baznisi ele mmehie be jaanahoru nhne n'aka be nhne.

³⁵ Kọvu anù nọowhnu ele irno anù n'anya, anù menu be nhne ọma, anù gbaznisi be nhne, lé anya nù anù jaanahia nhne ọbula n'aka be. Ige wam ọgwo ẹrnu anù jaazi agịda, anù jọobu rumu Nye Kakwo Nhne Dum Olu, kwnornu nù Chiokike neemenu ele nwée mkpọma mmamma nù ele ojo imerne ọma.

³⁶ Anù nwe mkpọma obirizi lele kpa Nda anù nwernu mkpọma obirizi.

O kpe ele berere ikpe
(Mat 7:1-5)

³⁷ “Anù kpé ikpe, ma Chiokike gharu o kpe anù ikpe. Anù máa nye ọbula ikpe, ma Chiokike gharu ama anù ikpe. Anù gbarunu ele mernu anù nhne ojo, ma Chiokike gbarunu anù masị.

³⁸ Anù nyega, be jeenyega masị anù. Nhne ọtutu bụru ọma, be bniarnu aka, yuyo ke jiwheru ejiwhe, bụ nhne Chiokike jeenye i ke jì nù nsnunu i jéenwe rikne vuli. Kwnornu nù nhne anù jiri tũnu nye berere bụ nhne be jeeji tũnu anù.”

³⁹ Jizọsi tũnu be elulu ka, “Nye isni o nwernu rikne noodu nye isni? Be lawuru be jáadnabna nù rime olulu?

⁴⁰ Nye sno apna nye-zni-nhne jáakakwo nye znì a nhne. Kọvu nye ọbula mụhiaru nhne nkari jọonu lele nye znirni a nhne.

⁴¹ “Kini kpahiaru i neele nhne matị ke zì n'anya nwene i, kọvu i zá naari ọriri gbasiri igwe-isisi ke zì n'anya i?

⁴² Ndaa kpa i jeeji kanu nwene i, ‘Nwene, sete me gweme nhne matị ke zì n'anya i, nga i whnuna igwe-isisi ke zì i n'anya?’ Jì nye ruwhnu lawuru, beru ọsno gweme igwe-isisi ke zì n'anya ke i, ige wam i jọowhnusna ọsno o gweme nhne matị ke zì n'anya nwene i.

Isisi nù mkpuru a
(Mat 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ “Ọ zá isisi ọma ọbula ke jaamị mkpuru ojo, isisi ojo nwée rikne mị mkpuru ọma.

⁴⁴ Be mahia isisi hite nù mkpuru a. Ele badnù zá nọogho mkpuru figi hite n'isisi akukara, mọbu mkpuru vaini n'igwnu-ọgna.

⁴⁵ Badnù ọma neegwehia nhne bụru ọma hite n'ekwnu ọma ke zì nù mkpoma a. Badnù ojo hite n'ekwnu ojo ke mkpoma a neegwehia nhne ojo. Kwnornu nù ọnu nookwu hite nù nhne ke zì nù mkpoma a.

Ntu-eli lawuru
(Mat 7:24-27)

⁴⁶ “Kini kpayarù anù noosukwu m, ‘Nyenwe aì, Nyenwe aì,’ kọvu anù zá neeme nhne me kwuru?

⁴⁷ Nye ọbula ke vakwnusiri m, nurnu ikwu-ọnu m, neeme masị be, m jeegesi anù nye o yiri.

⁴⁸ O yiri otu nwerukna noowu ọro, o gwubna ẹli nkari, tũ ntũ-ẹli a n'olu rugwu. Nga mgba-mini ẹli gbarù, kwna ọro wam,

o nwée rikne kwnadna ọro wam, kwnornu nù be wusiri a rikne.

⁴⁹ Kọvu nye ọbula ke nurnu ikwu-ọnu m ọ zà neeme be, yiri otu nwerukna wuru ọro a n'olu rịzna, ke gwúmigwo ẹli nkari, mini-ẹli gba, kwna ọro wam, ọ dna girigidim, tų ogwnu."

7

Jizọsi gwọru nnwọ izi nye risi ọgwnu

(Mat 8:5-13)

¹ Nga Jizọsi kwukworu kpakara ọka ka nù nsni ele badnų wam, ọ bna Kapanom.

² Otu nye ọgwnu neechi otu riwhu ele ọgwnu nwernu otu nnwọ izi zị a mkpa k'agida, ke zị n'ọnu ẹnwu.

³ Nga ọ nurnu nhne gbasiri Jizọsi, o ziz-nenu a ele okno badnų ele Ju, riasno a ma ọ va gwọ nnwọ izi a.

⁴ Nga be vakwnusiri Jizọsi, be riasnosi a rikne, "Nwerukna ka kwesiri nye i jeemenu nhne nų kpa.

⁵ Nwerukna ka whnurnu ẹli aị n'anya, o wunnu aị ọro ọgbako."

⁶ Jizọsi snornu be zne.

Nga ọ zị ndundu n'oro a, nye ọgwnu wam ziznenu a ele enyi a, kanų a, "Nyenwe aị, i dọgbu ẹhni ọ va, m kwésile m nye i va ọro a.

⁷ Ka mernu me gwnúsige ẹhni m nų nye kwesiri ọ vakwnusi i. Kọvu kwu ọka kpọi, be jọogwo nnwọ izi m.

⁸ Kwnornu nų m bų nye zị n'ochichi, m nwernu m ele ka m, nų ele me ka. Me kanų nye ka 'Zne,' o zne, kanų nye berere 'Vaa,' ọ va. Me kanų nnwọ izi m 'Mee ka,' o mee a."

⁹ Nga Jizọsi nurnu ọka ka, o duru a ẹhni, ọ tųhnasna, kanų igbudu badnų wam sno a, "Me kanų anų ezi ọka, m whnųlele m ọkwnata ovu hna kpa n'izireli."

¹⁰ Ele wam o ziyaru lahna n'oro a, be whnų nų be gwọlam nnwọ izi wam.

Jizọsi gwọru nnwọ rukna nwerinya nzi a nwurnu

¹¹ Kpa ige matị whemernu, Jizọsi zne otu ọhna be kwu Neni, ele sno apna a nų igbudu badnų snornu a zne.

¹² Kpa be naabna n'ọnuhna ẹli-ọhna wam, ele badnų vu iznu, otu nnwọ nwerinya nzi a nwurnu nwernu, agida ele ẹli wam sno a.

¹³ Nga Nyenwe aị whnurnu a, ọ dọnu a obirizi, kanų a, "I kwnáma ẹkwna."

¹⁴ O znekwnusi ele vu ọkpata-iznu wam, kpatų a aka, be gwuzoru. Jizọsi kaa, "Wikoro rukna, m ka m jị, lizọ."

¹⁵ Nye wam nwurnu ọnwu lizọ, daziri ẹli nookwu ọka, Jizọsi kwuru a nyehnata nne a.

¹⁶ Kpakara ele badnų tų ogwnu naaja Chiokike. Be kaa, "Otu nye ọwhnurninya hna ezi whųyalam n'esilawuru aị, Chiokike valẹm o yinu ele ke a aka."

¹⁷ Ọsusu gbasiri Jizọsi gazu kpakara Judiya nų kpakara ẹli zị a gburugburu.

Jizọsi nų Jọni

Nye Wų Mini

(Mat 11:2-19)

¹⁸ Ele sno apna Jọni kanų a kpakara nhne ka. O sukwu badnų lawuru nų rime be,

¹⁹ be zne sịkwa Nyenwe aị, "Ọ bų jịwa bų nye ke jaava, sọbu a le anya nye berere?"

²⁰ Nga be vakwnusiri Jizọsi, be kaa, "Jọni Nye Wų Mini ziyaru a sịkwa i, 'Ọ bų jịwa bų nye ke jaava, sọbu a le anya nye berere?' "

²¹ Ige wam Jizọsi gwọru agida ele nrịria zị ọdo n'odo, renwu ojo hiri nų rime ele badnų whųya, ele isni whnurnu ọsno.

²² Ọ sarų ele izi wam, "Anų lahna kanų Jọni kpakara nhne anų whnurnu nų ke anų nurnu. Ele isni whnurnu ọsno, ele mgworo znernu izne, be neeme ele nchnichna ziri richna, ele nsni inyo nọonu nhne, ele nwurnu ọnwu lizoru n'ẹnwu, be neezni ele mboni izi ọma.

²³ Chiokike jọogozị nye ọbula ke jula m kwnornu nhne me mernu."

²⁴ Nga ele izi Jọni larų, Jizọsi bete naakanų igbudu badnų wam nhne gbasiri Jọni. "Kini bų nhne anų znernu ọ whnų n'ẹli-ikpa? Ekere achara ruwhere noovu?"

²⁵ Ọ bų kini nhne anų znernu ọ whnų? Nwerukna wogwu iwo marnų mma sa? Le, ele noowo iwo marnų mma, ele wu budnu oriri nų ọnwunwo zị n'oro ele eze.

²⁶ M ka m, risi kini bų nhne anų znernu ọ whnų? Nye ọwhnurninya sa? Owe! Me kanų anų, ọ bų nye kakwo nye ọwhnurninya.

²⁷ Ka bų nye wam be gbarų nhne n'ọkwukwo nsọ gbasiri a, 'M jeezizne nye izi m nų ruwhnu i, nye jeemekwata apna nų ruwhnu i.'

28 Me kanụ anụ, n'esilawūru ele ele rinya mūrnu, ọ zā nye kakwo Jōni, kōvu nye zīkaru matị n'eli-eze Chiokike kakwo Jōni."

29 (Nga kpakara ele badnụ, ma ele ọna ntụ nūrnu nhne Jizōsi kwuru, be kweru nū apna Chiokike zī snam, kwnornu nū Jōni wūru be mini.

30 Kōvu ele Farisi nū ele zni iwu ele Ju jūru mmūma Chiokike, kwnornu nū Jōni wūge be mini.)

31 Jizōsi sīkwa be, "Ndaa nhne me jeeji sninu ebiri ka? Be nū lele kīni?"

32 Be nū lele rūmu takiri dazigwu n'ahia noosukwu ibne be ikwu, kaa,

'A kwannū anū eri,
anū tnége eri,

A gwnū eri mkpe

anū kwnáge ẹkwna.'

33 Jōni Nye Wū Mini varū, o rīle wiri, nwóge manya, anū kaa, 'O nwernu rēnwu ọjọ.'

34 Nnwọ ke Badnū varū, neeri wiri, nōonwo manya, anū kaa, 'Nye ka bụ nye okne wiri nū nye nwọ okne manya, enyi ele ọna ntụ nū ele mmehie.'

35 Kōvu nhne ele magwū Chiokike neeme neegesi nū akōniche Chiokike ziri ezi."

Be teru Jizōsi mōno

36 Otu nye Farisi sukwuru Jizōsi wiri n'oro a, o zne n'oro nye Farisi wam daziri n'ikpechi neeri wiri.

37 Otu nwerinya ke wu būdnu mmehie n'eli wam mahiaru nū Jizōsi neeri wiri n'oro nye Farisi, o zne zūya mōno otute zī n'ite alabasita.

38 O gwuzoru n'aznū Jizōsi naakwna ẹkwna n'ochi a, anya-mini a nōowu n'ochi Jizōsi. O gweru rukeri-ize a kwnosnama be, snutu ọchi a ọnu, gweru mōno otute wam te ọchi a lawūru.

39 Nga nye Farisi wam sukwuru Jizōsi wiri whnūrnu a, ọ kaa nū mkpōma a, "Ọ būrū nū nwerukna ka bụ nye ọwhnurninya, o znernu a mahia nū nwerinya ka naakpatu aka bụ nye mmehie."

40 Jizōsi sarū a, "Saīmoni, o nwernu nhne me jaakanū i."

Ọ kaa, "Kanū m, Nye-zni-nhne."

41 Jizōsi kanū a, "Otu nwerukna ke naagbznisi ele badnū iwai nwernu ele rukna

lawūru ji a ọgwo. Otu nyenum ji a riwhu mkpūru iwai isne, nye berere ji nri isne.

42 Be lawūru nwée nhne be jeeji nōokwu ọgwo, o gbarūnu be ọgwo wam be ji a. Nyele n'esilawūru be jōowhnu a n'anya karukwo?"

43 Saīmoni sarū, "M che m nū ọ bụ nye wam ọ gbarūnu ọgwo zī agida."

Jizōsi kanū a, "I kperu ikpe ọma."

44 Jizōsi tūhnasna hne nwerinya wam zī kanū Saīmoni, "I whnūrnu nwerinya ka? M varū m ọro i, i nyége m mini me snū ọchi m, kōvu o ji anya-mini a snū ọchi m lawūru, gweru rukeri-ize a kwnosnama be.

45 I snūge m ọnu, kōvu nwerinya ka, hite n'ige me varū, zī noosnutu ọchi m lawūru ọnu.

46 I tége risi m mōno, kōvu ọ wūsiri mōno ẹknarna ọma n'ochi m lawūru.

47 Kam kpayarū, me kanū i, lele kpa be gbarūnu a agida mmehie, ọwhnūn'anya a zī agida. Nye be gbarūnu nhne matị nwernu ọwhnūn'anya zī matị."

48 Jizōsi kanū nwerinya wam, "Be gbarūnam ji mmehie i."

49 Ele nū Jizōsi dazī neeri wiri nookwurita n'ehni be, "Nye ka bụ nyele ke naagbarū mmehie?"

50 Jizōsi kanū nwerinya wam. "Ọkwnata mkpōma i znōhialam ji, la n'udno."

8

Agwna ele rinya ke snornu Jizōsi

1 Nga ka mekworu, Jizōsi znernu hite n'otu ẹli matị dū n'eli agida berere nōokpo okwo izi ọma ẹli-eze Chiokike. Nri nū badnū lawūru wam ele izi a sno a,

2 ma agwna ele rinya be gwōru rēnwu ọjọ nū nrīria zī ọdo n'odo, Meri, nye be kwu Magidalini, nye Jizōsi chīhalaru rēnwu ọjọ ẹsau nū rime a,

3 Joana nnwerne Kuza, nye neelegidne ọro Erōdu, ele rinya berere sno a bụ Suzana nū agida ele berere. Ele rinya ka neeyinu be aka nū mkpa be hite nū nhne hi n'aka be whūya.

Elulu nye ọgha mkpūru (Mat 13:1-9; Mak 4:1-9)

4 Kpa igbudu badnū naagbakō hne Jizōsi zī, hite n'agida ẹli-ohna, ọ tñūnu be elulu ka.

⁵ “Otu nye ẹnu ẹkwu znernu agha mkpuru. Kpa ọ naagha mkpuru, agwna mkpuru dna nū ngeri apna, ele badnū zọ be ọchi, rumu ọnnu tụturu be ta.

⁶ Agwna be dnarnū n'olu rugwu, nga be furu, be chnanwū kwnornu nū be nwée mini.

⁷ Agwna mkpuru berere dnarnū n'esilawuru igwnu, igwnu wam sohia kpagbu be.

⁸ Agwna mkpuru berere dnarnū n'eli buru oma, be so, minya mkpuru, otu riwhu kakwo kpa be kparū be.”

Nga o kwukworu oka ka, ọ kaa, “Nye nwernu nsni o ji ọ nū nhne, ọ nurnu.”

Nhne o kwno tñ elulu
(Mat 13:10-17; Mak 4:10-12)

⁹ Ele sno apna a sika a risi elulu ka.

¹⁰ Jizosi kanū be, “Be mernu ma anū mahia nhne tugwaru otugwa ke eli-eze Chiokike, kovu be jookwunu ele berere oka n'elulu, ma,

‘Be neele anya, kovu be jowhnu osno, be noobno nsni, kovu be joghohia.’

Risi elulu nye
ogha mkpuru wam
(Mat 13:18-23; Mak 4:13-20)

¹¹ “Ka bu risi elulu wam. Mkpuru wam bu ikwu-onu Chiokike.

¹² Mkpuru ke zi nū ngeri apna nū lele ele nurnu ikwu-onu Chiokike, Ekwensu va gweme ikwu-onu wam nū mkpoma be, ma be gharu o kweru, be znohia be.

¹³ Ele ke zi nū rugwu nū lele ke nurnu ikwu-onu wam gweru snarnima nwugwu a, kovu nū be nwée ẹgnugwnu, be kweru ige mati, kovu nga nhne okpa iru varu, be dnahnala aznu.

¹⁴ Mkpuru ke dnarnū n'esilawuru igwnu nū lele ele nurnu ikwu-onu wam, kovu kpa be nooso, oriri nū ẹkwu nū nhne oso n'onu k'owa ka, kpagbu be, ọ ghọ nhne mina mkpuru.

¹⁵ Kovu ele ke dnarnū nū hne eli buru oma bu ele ke ji mkpoma oma be nū ezi oka, bita ikwu-onu ka nga be nurnu a, be hite n'osnuta mkpoma minya mkpuru.

Tonji zi olu nhne tonji
(Mak 4:21-25)

¹⁶ “Ọ zá nye nomusi tonji bita a nū mkpuru okpata, mobu kpusni a nhne, tñnuma, ọ bita a n'olu nhne be bita tonji, ma ele naabnanya ọro whnurnu iwhne a.

¹⁷ Nhne obula be tugwaru otugwa jowhuya iwhne, be jookpume kpakara nhne be kpusnirni okpusni ma ele badnū whnurnu be.

¹⁸ Kam kpayaru, anya du anu eli nhne anu nonu. Be jeenye nye obula ke nwernu, kovu nye nwée, be jaanahoru a ọ bubi, ke ọ riri nū o nwernu.”

Nne Jizosi nū rumu nne a
(Mat 12:46-50; Mak 3:31-35)

¹⁹ Nne Jizosi nū rumu nne a varu ma be whnu a anya, kovu nū be nwée rikne zne ndundu kwnornu igbudu badnū wam.

²⁰ Be kanu Jizosi, “Nne i nū rumu nne i gwuzogwu n'ederezi noopio ọ whnu i.”

²¹ Jizosi saru be, “Nne m nū rumu nne m bu ele nurnu ikwu-onu Chiokike, neeme be.”

Jizosi bigboru
ruwhere osimini
(Mat 8:23-27; Mak 4:35-41)

²² Otu obochi Jizosi kanu ele sno apna a, “Anu ngwa ma a whe aka osimini kiyari.” Be bna nū rime otu ogbo zneba.

²³ Kpa be neezne, Jizosi znirni anyarna. Okne ruwhere neewhe, mini nowubna nū rime ogbo, ogbo noopio o mii.

²⁴ Ele sno apna a vakwnusi a, kpatnenya a, kaa, “Nda-ai-kwu, mini neeri ai.”

O lizo, bigbo ruwhere wam nū abakamini wam, be whebi, ohna dna bii.

²⁵ Jizosi sika ele sno apna a, “Ndaa hne okwnata mkpoma anu zi?”

Be tu ogwnu, o ji be anya, be neesikwarita ibne be, “Nye ka bu nyele? Ọ notunu ruwhere nū abaka-mini oka, be bnonu a nsni.”

Jizosi gworu nye
renwu ojo nwugwu
(Mat 8:28-34; Mak 5:1-20)

²⁶ Jizosi nū ele sno apna a kworu ogbo be zne n'eli ele Gerasa ke zi n'aznu Osimini Galili.

²⁷ Nga Jizosi hiri n'ogbo whuya, otu nye renwu ojo nwugwu hi n'eli wam kwnusi a.

Nwerukna ka gbulem okwnu o wó iwo, o wú n'oro, oro a bu n'ilili.

²⁸ Nga o whnurnu Jizosi, o si lulo dna n'eli n'ochi a, siwama n'okne nkoli, "Kini bu me nu ji nwekogwu, Jizosi Nnwọ ke Chiokike Kakwo Nhne Dum Olu? Bikno, i tá m awhnụwhnu."

²⁹ O kwuru kpa kwnornu nu Jizosi nyernu renwu ojo wam iwu o hi nu rime a whuya. Agida ige be kpagidnenu nwerukna wam, be tu a ijigba ochi nu aka, be neese a nse, o gbajikwo ijigba, renwu ojo chibna nu hne koru owu.

³⁰ Jizosi sikwa a, "Kini bu rewhna i?"

O kaa, "Lijoni,"* kwnornu nu agida renwu ojo bnarnu nu rime a.

³¹ Be riasno Jizosi o chibna be n'olulu awhnụwhnu.

³² Odokwnu ezni zi nu ndundu naata wiri n'olu rugwu, renwu ojo riasno Jizosi o kweru be zne bna nu rime ezni wam, o karu be zne.

³³ Renwu ojo wam hiri nu rime nwerukna wam whuya, bna nu rime ezni wam, odokwnu ezni wam gbadna ngwulangwu wam, dnabna nu rime mini, rinwu nu rime mini.

³⁴ Nga ele noozu ezni wam whnurnu nhne mernu, be gbawhu, zne tnusin ele zi nu rime eli-ohna ma nu ekwu.

³⁵ Ele badnu whoga zne whnu nhne mernu, be vakwnusi Jizosi, whnu nwerukna wam renwu ojo whogaru nu rime a hne o dazi eli n'ochi Jizosi, woru iwo, echiche a zuru ozu, ogwnu tu be.

³⁶ Ele whnurnu nhne mernu kanu ele badnu kpa be gworu nwerukna wam renwu ojo nwugwu.

³⁷ Kpakara ele wu n'eli Gerasa gburugburu kanu Jizosi o whoga n'eli be, kwnornu nu ogwnu notu be. O bna nu rime ogbo lahna.

³⁸ Nwerukna wam renwu ojo whogaru nu rime a riasno a ma o snornu a la, koru Jizosi chihala a, kanu a,

³⁹ "La n'oro i, kanu ele badnu nhne Chiokike mennu i."

Nwerukna wam la, notnusa kpakara n'eli-ohna nhne Jizosi mennu a.

* **8:30** *Lijoni* ke bu agida ele ogwnu.

Nnwọ rinya matị nu

nwerinya ntụ ọvnarna

(Mat 9:18-26; Mak 5:21-43)

⁴⁰ Nga Jizosi lahnarnu, igbudu badnu nabnanyarnu a, kwnornu nu be neele anya a.

⁴¹ Otu nwerukna rewhna a bu Jariosi, nye risi oro ogbako ele Ju, vakwnusiri a, dna n'eli n'ochi Jizosi, riasno a o va oro a.

⁴² O riasno a kwnornu nu o nwernu otu nnwọ rinya kpoi, ke gbaru nri nu awha lawuru, nye zi n'onu enwu.

Kpa Jizosi neezne n'apna, igbudu badnu snornu a naadnagidne a.

⁴³ Otu nwerinya ke naaria ntụ ọvnarna nri nu awha lawuru, zi n'esilawuru igbudu badnu wam, tuwhukwo kpakara nhne o nwernu n'aka ele dibia, koru o za nye nwernu rikne gwọ a.

⁴⁴ O varu n'aznu Jizosi kpatu onu iwo a aka, ngangam, ọvnarna a gbabiri.

⁴⁵ Jizosi sikwa, "Nyele kpaturu m aka?"

Kpakara be goru. Pita kaa, "Nda-ai-kwu, igbudu badnu ka naadnagidne i."

⁴⁶ Koru Jizosi karu, "Otu badnu kpaturu m aka, m maam nu rikne hiri n'ehni m whoga."

⁴⁷ Nga nwerinya wam whnurnu nu o nwée rikne tugwa, ehni naama a ririri, o dna n'eli n'ochi Jizosi, kahia nu ruwhnu igbudu badnu wam nhne mernu o jiri kpatu iwo a aka, nu kpa be gworu a ngangam.

⁴⁸ Jizosi kanu a, "Nnwọ m rinya, okwnata mkpoma i znohialam ji, la n'udno."

⁴⁹ Kpa Jizosi kpu oka n'onu, otu badnu hiri n'oro Jariosi va, kanu Jariosi nye nnwọ a naaria aria, "Nnwọ i rinya nwunam. I kpaknama Nye-zni-nhne ehni berere."

⁵⁰ Nga Jizosi nurnu a, o kanu Jariosi, "I tuko ogwnu, kweru kpoi, be joogwo a."

⁵¹ Nga o vaduru n'oro, o kwéle nye obula snornu a bna nu rime oro, okwolem Pita, Joni nu Jemisi, nu nda nu nne nnwọ rinya wam.

⁵² Kpakara ele badnu zi naakwna ekwna, naagbanu nnwọ rinya wam mkpe. Jizosi kanu be, "Anu kwnama ekwna, nnwọ rinya ka nwuna onwu, o neezni anyarna."

⁵³ Be mu a rumu, kwnornu nu be magwu nu nnwọ rinya wam nwurnu onwu.

⁵⁴ Kọvu nụ Jizọsi nwụgwuru a n'aka, kaa, “Nnwọ, lizọ.”

⁵⁵ Enine a hiehnarnu, o lizọ ngangam. Jizọsi kanụ be, be nyee a nhne, ma o ri.

⁵⁶ O duru ele mụnu a ẹhni, kọvu Jizọsi kanụ be, be káhianu nye ọbula nhne mernu.

9

*Jizọsi zihalaru nri
nụ badnụ lawuru*

(Mat 10:5-15; Mak 6:7-13)

¹ Jizọsi sukwukọta ele izi nri nụ ẹbo wam n'otu, nyee be rikne nụ rikne ọchichi ọ chíhala rẹnwu ọjọ nụ ọ gwọ nrịria.

² O zihala be zne kpọ okwo ẹli-eze Chiokike, gwọ ele nrịria.

³ Ọ kanụ be, “Anụ jí nhne ọbula kpa anụ neezne. Anụ jí mkpara mọbu rẹkpa, mọbu brẹdi, mọbu iwai, anụ chí iwo lawuru.”

⁴ Oro ọbula anụ bnarnụ, anụ daziri pị tem anụ whọga n'ẹli-ọhna wam.

⁵ Ọ bụru nụ ele badnụ nábnanyana anụ, anụ whọga n'ẹli-ọhna wam, lịsname rịzna ke zị n'ọchi anụ, ma ọ bụru nhne akebe megidne be.”

⁶ Be whọga, zne hite n'otu ẹli zne ẹli berere, nọokpo okwo izi ọma, nọogwo ele nrịria kpakara ọhna.

Ọ gbagwojiri Erodu anya

(Mat 14:1-12; Mak 6:14-29)

⁷ Nga Erodu nye nẹchi Galili nurnu kpakara nhne neeme, ọ gbagwojiri a anya, kwnornu nụ agwna ele badnụ naakaa nụ Jọni hilem n'ẹnwu lizọ,

⁸ ele berere naakaa nụ Ẹlajia whuyaru iwhne, ele berere naakaa nụ otu nụ rime ele ọwhnurninya gbaka hiri n'ẹnwu lizọ.

⁹ Erodu kaa, “M biri m Jọni risi, nyele bụ nye ka me nọonu nhne gbasiri a?” O pio ọ whnụ Jizọsi.

*Jizọsi nyernu
pokwu badnụ isne wiri*

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Jón 6:1-14)

¹⁰ Nga ele izi wam hiehnarnu, be kanụ Jizọsi nhne be mernu. O kwuru be whọga ichne, zne ẹli Bẹtesaida.

¹¹ Nga igbudu badnụ wam mahiaru, be snornu a. O kwubnanya be, kwunu be ọka gbasiri ẹli-eze Chiokike, gwọ masị ele nrịria.

¹² N'ogbednachi nga chi neejị, nri nụ badnụ lawuru wam vakwnusi Jizọsi, kanụ a, “Zihala ele ka ma be zne nụ rime ẹli-ọhna ma nụ rime ẹkwu, zuru nhne oriri, dnanyi n'abalị a, kwnornu nụ a zị nụ hne kọru owu.”

¹³ Jizọsi saru be, “Anụ nyee be nhne be jeeri.”

Be saru a, “Nhne a nwernu hna kwolem ike brẹdi isne nụ aznụ lawuru, okwolem ma a jeezne zuya wiri a jeenye igbudu badnụ ka.”

¹⁴ Pokwu ele rukna isne zị pị.

Kọvu Jizọsi kanụ ele sno apna a, “Anụ mee ma be daziri ẹli nụ mkpuru nri badnụ isne, mkpuru nri badnụ isne.”

¹⁵ Ele sno apna a mee kpam, nye ọbula daziri ẹli.

¹⁶ Jizọsi gweru ike brẹdi isne wam nụ aznụ lawuru wam, le anya n'oligwe, tụ mmamma, nyawama be. O nyee be ele sno apna a, be nyee igbudu badnụ wam.

¹⁷ Kpakara be ri, riji ruwho, ele sno apna a tutukota ruvnuruvnu ke gwarnu, nri nụ nkita lawuru jihiaru.

Pita kahiaru nye Jizọsi bụ

(Mat 16:13-19; Mak 8:27-29)

¹⁸ Otu ọbochi, nga Jizọsi neekpe okpukpe ichne, ele sno apna a nụ ya zị, ọ sịkwa be, “Ele badnụ be naakaa nụ me bụ nyele?”

¹⁹ Be saru a, “Agwna be naakaa, Jọni Nye Wụ Mini, ele berere naakaa, Ẹlajia, ele berere masị naakaa, otu nụ rime ele ọwhnurninya gbaka hiri n'ẹnwu lizọ.”

²⁰ Kọvu Jizọsi sịkwa be, “Anụ n'iwhuru anụ, anụ kanụ nụ m bụ m nyele?”

Pita saru a, “Ị bụ Karaịsi ke Chiokike.”

*Jizọsi kwuru ọka
gbasiri ẹnwu a*

(Mat 16:20-28; Mak 8:30---9:1)

²¹ Jizọsi dọ be aka nụ nsni be kánụ nye ọbula.

²² Ọ kanụ be, “Nnwọ ke Badnụ jaatarị agida awhnụwhnu, ele okno badnụ nụ ele risi ariohna nụ ele neezni iwu ele Ju jọju a, be gbu a, nga ọbochi ẹto whemernu, o jeehi n'ẹnwu lizọ berere.”

²³ Ọ kanụ kpakara be, “Ọ bụru nụ nye ọbula joosno m n'aznụ, o jọju ẹhni a, vuru ọgba a kpakara ọbochi sno m.

²⁴ Kwnornu nū nye ọbula ke noopio ọ znohia bụdnu a, jootuwu a, kovu nye ọbula ke jootuwu bụdnu a kwnornu m, jooznohia a.

²⁵ Mbnarna kini bụ nhne badnu jeenwe ọ bụru nū ọ rihia kpakara ọwa n'iru, kovu tuwhume bụdnu a?

²⁶ Nye ọbula ke iwhnerne m nū ikwu-onu m jootu, Nnwọ ke Badnu jootu iwhnerne nye wam nga ọ jaava n'igwugwu a nū n'igwugwu ke Nda a nū ke ele enine izi nsọ.

²⁷ N'ezi me kanu anu, agwna ele gwuzo hna joonwu enwu tem be whnu eli-eze Chiokike."

Onwoghari ke Jizosi

(Mat 17:1-8; Mak 9:2-8)

²⁸ Nga ọbochi esato whemernu kpa Jizosi kwuru ikwu-onu ka, o kwuru Pita, Joni nū Jemisi yisinu ehni a zne n'olu rugwu kpe okpukpe.

²⁹ Kpa o zi neekpe okpukpe, ruwhnu a gbanwornu, iwo naacha va-a-a, neeke eke lele amuma.

³⁰ Ngangam, be whnu ele rukna lawuru nū ya nookwurita oka, be bụ Mozizi nū Elaija.

³¹ Be whuyaru n'igwugwu, be nū Jizosi kwu oka gbasiri enwu a ke jeemezu nū Jeruselem.

³² Anyarna turu Pita nū ele nū ya zi, kovu nga anya dnornu be, be whnurnu igwugwu Jizosi nū ele rukna lawuru be nū a gwuzo.

³³ Kpa be ọowhoga hne Jizosi zi, Pita kanu a, "Nda-ai-kwu, ọ bụru oma a daziri hna. Ngwa ma a wu ọro-eka ẹto hna, otu ke i, otu ke Mozizi, otu Elaija." (Ọ maa nhne o jookwu.)

³⁴ Kpa ọ kpu oka ka n'onu, erumeru oligwe whuyaru kpusni be, ogwnu turu be kpa be zi n'erumeru oligwe wam.

³⁵ Otu akpiri hiri n'erumeru oligwe wam, kaa, "Ka bụ Nnwọ m, nye me ọhiaru, anu bnotenu a nsni."

³⁶ Nga akpiri wam kwukworu, be whnurnu Jizosi nsnunū a. Ele sno apna a bitaru nhne be whnurnu nū mkpoma be, ọ zá nye be kannu nhne be whnurnu ige wam.

Jizosi gworu

wikoro rukna

(Mat 17:14-18; Mak 9:14-27)

³⁷ N'ekile a, nga be hiri nū rugwu wam hiedna, igbudu badnu vakwnusiri Jizosi.

³⁸ Otu nwerukna hiri n'igbudu badnu wam siwama lulo, "Nye-zni-nhne, bikno le nnwọ m rukna anya, kwnornu nū ọ bụ otu nnwọ me nwernu.

³⁹ Renwu ọjo nwugwu a, o si lulo, o vudna n'eli ọodo a, ọ ọogbo okoto n'onu, o gbu okwnu su ọ sigbasi a, ma o gbu a.

⁴⁰ M riasno ele sno apna i ma be chihala a, kovu be nwée rikne."

⁴¹ Jizosi saru be, "Anu ebiri ka nwée okwnata mkpoma, ele mkpoma hiri aghi, me nū anu jaadazi du ngele? Me jeesinu anu mkpoma du ngele?" Ọ kanu nwerukna wam, "Kwuya nnwọ i rukna hna."

⁴² Nga nnwọ rukna wam naava, renwu ọjo wam vudna a n'eli, dosi a rikne. Kovu Jizosi bigboru renwu ọjo wam, gwọ a, kwuh-nata a nda a.

⁴³ Rikne ọnu Chiokike duru kpakara be ehni.

Jizosi kwukwnornu oka

gbasiri enwu a

(Mat 17:22,23; Mak 9:30-32)

Kpakara nhne o neeme noodu ele badnu ehni, Jizosi kanu ele sno apna a,

⁴⁴ "Anu bno nsni nhne me naakanu anu. Be jeegweru Nnwọ ke Badnu resi n'aka ele badnu."

⁴⁵ Kovu be ghoyage nhne o nookwu. O bu nhne tugwaru otugwa n'anya be, be maa nhne ọ bụ. Ogwnu kwéle be sika a nhne gbasiri a.

Nyele kakwo ibne a?

(Mat 18:1-5; Mak 9:33-37)

⁴⁶ Ele sno apna a bete neesigha oka n'esilawuru be nye kakwo ibne a.

⁴⁷ Nga Jizosi mahiaru nhne zi be nū mkpoma, o kwuru otu watakiri gwuzote a nū ngeri a.

⁴⁸ Ọ kanu be, "Nye ọbula ke jaanarnu watakiri ka nū rewhna m, nanarnu m, nye ọbula ke nanarnu m, nanarnu nye ziyaru m. Kwnornu nū nye kakwo matị n'esilawuru anu, nye wam bụ nye kakwo."

Nye zá neemegidne anu,

dagwunu anu

(Mak 9:38-40)

49 Jóni kanụ a, “Nda-ai-kwu, a whnũrnu otu badnụ ke naachihala renwu ojo nù rēwhna i, a bnosni a, kwnornu nù o zá noosno ai.”

50 Jizọsi kaa, “Anụ bnósni a, kwnornu nù nye zá neemegidne anụ, dagwũnu anụ.”

Otu mgbu kwéle o nabnanya Jizọsi

51 Kpa ige nọodu o jaala oligwe, Jizọsi kpebitem o zne Jeruselem.

52 O zihala ele izi nù ruwhnu a, be zne otu ẹli Sameria ma be mēkwatanụ a nhne.

53 Kọvu ele ẹli wam kwéle o nabnanya a, kwnornu nù o nù lele nù o neezne Jeruselem.

54 Nga ele sno apna a Jemisi nù Jóni whnũrnu ka, be sịkwa a, “Nyenwe ai, i pi-oru ma a sukwudna bēkwnu n'oligwe rneg-bukwo kpakara be?”

55 Kọvu nù Jizọsi tũhnasnarnu, bigbọ be.

56 [O kaa, “Anụ máa enine anụ nwernu. Nnwọ ke Badnụ váge ma o gbu badnụ, kọvu o znọhia bũdnu badnụ.”] Be whe zne ẹli berere.

Nhne o joowhu ele sno apna Jizọsi (Mat 8:19-22)

57 Kpa be neezne nù apna, otu nwerukna kanụ a, “M joosno i hne ọbula i neezne.”

58 Jizọsi kanụ a, “Edu nwernu mkpewu hne be dnanyi, ọnunu oligwe nwernu alikwu hne be zukwa inwe, kọvu Nnwọ ke Badnụ nwée hne o jaabita risi a.”

59 O kanụ nye berere, “Sno m.”

Kọvu nwerukna wam kaa, “Nyenwe ai, kweru me beru ọsno lite nda m.”

60 Jizọsi kanụ a, “Gharu ele nwũrnu ọnwu ma be lite ele nwũrnu ọnwu ibne be, kọvu zne kpọ okwo izi ọma ẹli-eze Chiokike.”

61 Nye berere kwno kaa, “Nyenwe ai, m joosno i, kọvu kweru m me beru ọsno zne bēkwu ele ọro m ikwu ipne-aznụ.”

62 Jizọsi kanụ a, “O zá nye ọbula ke yisiri aka nù mfama ẹkwu ke anọ ọro nọopnughari, daziri neele anya n'aznụ, kwesiri ẹli-eze Chiokike.”

10

Jizọsi zihalaru nri badnụ ẹsau nù ẹbo

1 Nga ka mekworu, Jizọsi hohiaru nri badnụ ẹsau nù ẹbo, ma o zihala be ẹbo ẹbo nù rime ẹli-ọhna nù mgbu ọbula o jaabna.

2 O kanụ be, “Ogwe nhne ẹkwu zị agida, kọvu nù ele ẹrnu zị ele nù ele. Kam kpayarụ, anụ rịo Nyenwe ogwe nhne ẹkwu ma o zizne ele ẹrnu n'ẹkwu a.

3 Anụ zne, m neezizne anụ lele rumu atnũrnu n'esilawũru edu.

4 Anụ jí rẹkpa iwai, mọbu rẹkpa, mọbu okoro-ọchi, anụ bēkwu nye ọbula n'apna.

5 “Nga anụ bnarnụ ọro ọbula, anụ beru ọsno kaa, ‘Udno zinu ọro ka.’

6 O bũru nù nye udno zị n'oro wam, udno anụ jaazinu a, o bũru nù nye udno zila, udno anụ jaahiehnakwnusi anụ.

7 Anụ dazigidne n'oro wam, neeri, nọonwo nhne be jeenye anụ. Ka bụ kwnornu nù nye ẹrnu kwesiri ọgwo ẹrnu a. Anụ znéko n'oro n'oro.

8 “Nga anụ bnarnụ ẹli-ọhna ọbula ke be nabnanyarnụ anụ, anụ ri nhne ọbula be jeenye anụ.

9 Anụ gwo ele nriria zị pji, anụ kanụ be, ‘Ẹli-eze Chiokike zị anụ ndundu.’

10 Kọvu nù ẹli ọbula anụ bnarnụ ke be nábnanyana anụ, anụ zne n'apna a, kaa,

11 ‘O bũbedi riza ẹli anụ ke takwnũsiri n'ochi ai, a lĩsnarnu a megidne anụ. Kọvu anụ mahia nù ẹli-eze Chiokike zị ndundu.’

12 Me kanụ anụ, Chiokike jọdonu ẹli Sodom obirizi karu ẹli wam n'ọbochi ikpe.

Ẹli-ọhna kwé ekwe (Mat 11:20-24)

13 “Awhnũwhnu jaazinu i, ji Korazini. Awhnũwhnu jaazinu i, ji Bētesaida. Kwnornu nù ẹrnu ndu-ẹhni ke be rnũrnu nù rime anụ, o bũru nù be rnũ be nù ẹli Taya nù ẹli Saĩdoni, be znernu ọtuhnasna mkpoma agida ige wheru ewhe, daziri n'ikpe mkpe nù rētnu.

14 Kọvu be jọdonu Taya nù Saĩdoni obirizi n'ikpe karu anụ.

15 Jiwa masi, Kapanom, be jeegwelizọ i olu dũ oligwe? Be jeegwedna i ẹli, dũ bēkwnu ẹli renwu.

16 “Nye noobnonu anụ nsnị noobnonu m nsnị, nye juru anụ nọju m. Nye ọbula ke juru m nọju nye ziyaru m.”

Nri badnu ɛsau nu ɛbo wam hieharu

17 Nri badnu ɛsau nu ɛbo wam jiri snarnima hiehna, kaa, “Nyenwe a, ele renwu ojo bnonnu a nsni nu rewhna i.”

18 Jizosi kanu be, “M whnurnu m Ek-wensu hne o hi n'oligwe dna lele amuma.”

19 M nyernu m anu rikne o zokwasi agwo nu akpi ochi nu o megbu kpakara rikne ke nye irno, o za ke nwernu rikne mekasi anu nhne rja rja.

20 Kovu mkpoma so anu n'onu kwnornu nu renwu ojo noobnonu anu risi, kovu anu nwudna nu be gbaru rewhna anu n'okwukwo n'oligwe.”

Jizosi nwudnarnu

(Mat 11:25-27; 13:16,17)

21 Ige wam Jizosi nwudnarnu k'agida nu rime Enine Nso, kaa, “Meka, Nda, Nyenwe oligwe nu owa, kwnornu nu i bigwaru nhne ka n'anya ele ako nu ele marnu nhne, kovu i kpumennu be rumu takiri. Owe! Nda, meka, kwnornu nu o buru oma kpam n'anya i.

22 “Nda m yisiri kpakara nhne n'aka m. O za nye magwu nye Nnwọ wam bu, okwolem Nda. O za nye magwu masi nye Nda bu, okwolem Nnwọ wam, nu ele Nnwọ wam pioru o kpumenu a.”

23 Ige wam o tuhnsa hne ele sno apna a zi, kanu be ichne, “Owa oma zinu anya ke whnurnu nhne anu whnurnu.

24 Me kanu anu, agida ele owhnurninya nu ele eze pioru o whnu nhne anu n'owhnu kovu be whnuna, nu o nurnu nhne anu nonu, kovu nu be nuna.”

Elulu nye Sameria oma

25 Otu mgba, nye ogwnu iwu lizoru naakpa Jizosi iru, sika a, “Nye-zni-nhne, kini bu nhne me jeeme ma m kehja m budnu kwó okwo?”

26 Jizosi saru a, “Kini bu nhne be gbaru n'iwu? Ndaa kpa i n'ogwnu a?”

27 O saru, “I jeegweru kpakara mkpoma i nu kpakara mkpuru ovu i, nu kpakara iknerna i nu kpakara echiche i whnu Nyenwe a Chiokike i n'anya. Whnu masi nye agbatibi i n'anya lele ehni i.”

28 Jizosi kanu a, “I sakwaharu a, mee kpam, i jaazi budnu.”

29 Kovu o pioru o mee ehni a nye oma, o sika Jizosi, “Nyele bu nye agbatibi m?”

30 Jizosi saru a, “Otu nwerukna hiri nu Jeruselem neezne Jeriko, o dnabna n'aka ele buznu. Be woru iwo a, li a nhne, gbawhu, sigbasi a n'onu enwu.

31 O dnabna nu otu nye arjohna neewhe n'apna wam, nga o whnurnu a, o garu ngeri berere znernu hne o znezne.

32 Kpam masi, otu nye Livai, nga o vaduru hne o zi, whnu a, o garu ngeri berere znernu hne o znezne.

33 Kovu otu nye Sameria neewhe n'apna wam, vaduru hne o zi, nga o whnuru a, o donu a obirizi.

34 O znekwnusi a, wusi a mono nu manya, knesi enya a. O vukwasi nwerukna wam n'olu ano oro a, kwuzne a n'oro ele izne, legidne anya nkari.

35 N'ekile a, o nyee nyenwe oro ele izne wam iwai, kanu a, ‘Legidne a anya nkari, me hiehna, m jokwu i nhne obula i me-whuru nu risi.’

36 “N'esilawuru badnu eto ka, ndaa nye i cheru gesiri nu nye wam dnabnarnu n'aka ele buznu bu nye agbatibi a?”

37 Nye ogwnu iwu wam kaa, “Nye wam ke donu a obirizi.”

Jizosi kanu a, “Zne, mee kpam.”

Jizosi znernu oro Mata nye Meri

38 Nga be neezne n'apna, Jizosi nu ele sno apna a va otu eli-ohna, zne n'oro Mata nye gbamanu a oro a.

39 Mata nwernu otu nwene rinya rewhna a bu Meri, Meri znernu daziri eli n'ochi Nyenwe a, nonu ikwu-onu a.

40 Kovu echiche Mata jiharu n'ernu o nonu, o vakwnusi Jizosi kaa, “Nyenwe a, o gbasi i nu nwene m rinya sigbasiri me nunsnu m nonu ernu? Kanu a ma o yisinu m aka.”

41 Jizosi saru a, “Mata, Mata, i naari oriri, neemekpa ehni i ehni kwnornu agida nhne.

42 Kovu otu nhne zi mkpa. Meri horulam nhne ke ka mma, o za nye jeenwe rikne nahoru a ya.”

11

Jizọsi znirni nhne

gbasiri okpukpe

(Mat 6:9-13; 7:7-11)

¹ Ọ dọ otu ọbochi Jizọsi zị neekpe okpukpe n'otu hnanum, nga o kpekworu, otu nọ ele sno apna kanu a, “Nyenwe aị, zni aị kpa be kpe okpukpe lele kpa Jọni znirni ele sno apna a.”

² Ọ kanu be, “Nga anu neekpe, anu kaa, ‘Nda aị, rewhna i buru nhne zị nsọ.

Ẹli-eze i va.*

³ Nyee aị wiri tna, ke joozunu aị ọbochi tna.

⁴ Gbarunu aị mmehie aị, lele kpa a jaagbarunu ele mehieu aị.

I yisi aị nọ rime nhne ọrnuna.’ ”†

⁵ Ọ kanu be, “Ọ buru nọ otu nọ rime anu nwernu enyi, o znekwnusi a n'esilawuru abali, kaa, ‘Enyi m, gbaznisi m ike brẹdi ẹto.

⁶ Otu enyi m berere vakwnusiri m, m nwée m nhne me jeenye a.’

⁷ “Enyi a hi nọ rime ọro sa a, ‘I kpákna m ẹhni. M tũsnilem ọro, me nọ rumu m dnanyi n'okpata. M jéenwe rikne lizọ nye i nhne ọbula.’

⁸ Me kanu anu, ọ bu n'ezị nọ o jéelizọ nye a kwnornu nọ ọ bu enyi a, kovu kwnornu nọ iwhnerne zá nọotu nye ọrio, o jeelizọ nye a.

⁹ “Kpam masi, me kanu anu, anu rịo, be jeenye anu, anu pio, anu joopiohia, anu znu aka n'onu-mgbo, be jaagbamanu.

¹⁰ Kwnornu nọ nye ọbula ke nọorio, nọoriohia, nye noopio, noopiohia, nye nooznu aka nọ mgbo be jaagbamanu a.

¹¹ “Ndaa nye bu nda n'esilawuru anu, nye nnwọ a jọorio aznu, o nyee a agwọ? ‡

¹² Mọbu ọ rịo a ẹkwana ọchichi, o nyee a akpi?

¹³ Ọ buru anu ele jọogburu ẹhni anu nọ bujo mahiaru o nyee rumu anu nkesi buru ọma, ọ kọ buru Nda anu ke oligwe, ọ bu nọ o jéenye ele nọorio a Enine Nsọ?”

Jizọsi nọ Bẹlizibolu

(Mat 12:22-30; Mak 3:20-27)

¹⁴ Jizọsi naachihala renwu ojo ke dnarnu mgbu. Nga renwu ojo wam whogaru, nwerukna wam ke dnarnu mgbu kwuru oka, o du kpakara ele badnu ẹhni.

¹⁵ Kovu agwna be kaa, “O ji rikne Bẹlizibolu nye risi ele renwu ojo naachihala renwu ojo.”

¹⁶ Ele berere naakpa a iru, kaa, o gesi be nhne elekema hi n'oligwe.

¹⁷ Jizọsi mahiaru mkpoma be, ọ kanu be, “Ẹli-eze ọbula kewama megidne ẹhni a, ọ jootubiri etekne, ọro ọbula kewama megidne ẹhni a, ọ jaadna.

¹⁸ Ọ buru nọ Setani kewama megidne ẹhni a, ẹli-eze a jóogwuzoli. M nookwu ka kwnornu nọ anu karu nọ m ji m rikne Bẹlizibolu naachihala renwu ojo.

¹⁹ Kiti, ọ buru nọ m ji m rikne Bẹlizibolu naachihala renwu ojo, ele sno anu ji rikne nyele naachihala be? Be jọobu ele ikpe anu.

²⁰ Kovu ọ buru nọ m ji m aka Chiokike naachihala renwu ojo, ẹli-eze Chiokike dulum anu ẹhni.

²¹ “Nga nye dikne woru mgwna ọgwnu a, neese ọro a, ẹkwnu a zị n'udno.

²² Kovu nga nye kakwo a rikne varu, megbu a, ọ nahoru a kpakara mgwna ọgwnu a ke ọ tükwasiri mkpoma, kesa ẹkwnu a.

²³ “Nye dagwunu m, neemegidne m, nye snóne m chikota nhne, nọobosa ọbosa.

Renwu ojo hiehnarnu

(Mat 12:43-45)

²⁴ “Nga renwu ojo hiri nọ rime badnu whoga, o zneghari n'eli chna chna chna, noopio hne o joozukwa inwe. Ọ buru nọ ọ whnúna, ọ kaa, ‘M jaalahna n'oro me hiri whuya.’

²⁵ Nga ọ vaduru, ọ whnu nọ be zasnarnu ọro wam bikwata nhne nkari.

²⁶ O jeezne chiri renwu ojo ẹsau ibne a ele nwernu risi rikne karu a, be wuru nọ rime nye wam. Onodi ipne-aznu nye wam jónhasi bujo karu kpa ọ zị nọ mbom.”

Nye ọwa ọma n'ezị

²⁷ Kpa Jizọsi zị nookwu oka ka, otu nwerinya siwama n'igbudu badnu wam,

* 11:2 Agwna nhne be gbaru kwuru be mee nhne i noopio n'owa lele kpa be mee a n'oligwe † 11:4 Agwna nhne be gbaru kwuru dọhia n'aka nhne ọrnuna ‡ 11:11 Agwna nhne be gbaru kwuru brẹdi

“Rụwho ke vuru i nụ rẹma ke i nwọnu bụ nhne be gọziri ọgozi.”

²⁸ Jizọsi saru, “Ele ọwa ọma karukwo bụ ele nọonu ikwu-ọnu Chiokike, neeme be.”

Nhne elekema ke Jona

(Mat 12:38-42)

²⁹ Kpa igbudu badnu wam gbakoru hne Jizọsi zi, ọ kanu be, “Ebiri ọjọ ka noopio nhne elekema, ọ zā nhne elekema be jeenye be, okwolem nhne elekema Jona.

³⁰ Lele kpa Jona bụ nhne elekema ke ele Ninive, ọ bụ kpa Nnwọ ke Badnu jọobunu ebiri ka.

³¹ Eze nyerinya Seba jeelizo ya nụ ele ebiri ka bna n'ikpe, ọ jaama be ikpe, kwnornu nụ o hiri n'osotoma k'owa va nurnu akoniche Solomoni. Kovu le, nhne kakwo Solomoni zi hna.

³² Ele Ninive jeelizo, be nụ ebiri ka bna n'ikpe, be jaama be ikpe, kwnornu nụ be tūhnasarnu mkpoma n'okpo okwo Jona. Kovu le, nhne kakwo Jona zi hna.

Iwhne ke ẹhni

(Mat 5:15; 6:22,23)

³³ “Ọ zā nye jomusi tōnji bita a nụ hne tugwaru otugwa, mọbu bita nụ mkpururu nkita. Tnūnuma, be bita a n'olu nhne be bita tōnji, ma ele naabnanya ọro whnurnu iwhne a.

³⁴ Anya bụ iwhne ke ẹhni. Ọ buri nụ anya i buri ọma, kpakara ẹhni i jọobu iwhne iwhne. Kovu ọ buri nụ anya i bụo ọma, kpakara ẹhni i jaagba ọchichiri.

³⁵ Anụ ledukọm anya ọ zi iwhne ke zi anụ n'ẹhni bọ gho ọchichiri.

³⁶ Ka kpayarụ, ọ buri nụ kpakara ẹhni i bụ iwhne iwhne, ọ zā ngeri ke gbarụ ọchichiri, kpakara ẹhni i jọobu iwhne lele nga tōnji nọomukwasi i iwhne a.”

Ele Farisi nụ ele zni iwu ele Ju

(Mat 23:1-36; Mak 12:38-40)

³⁷ Nga Jizọsi kwukworu ọka ka, otu nye Farisi sukwu a, ọ va snornu a ri wiri, o snornu a zne, ọ daziri n'ikpechi.

³⁸ Nye Farisi wam whnurnu nụ Jizọsi kwoge aka bete ri wiri, o du a ẹhni.

³⁹ Nyenwe a kanu a, “Kitna anụ ele Farisi beru osno snu aznu okiko nụ agbugba wiri,

kovu nụ ọwho-anyanya nụ agwa ọjọ jihiaru nụ rime anụ.

⁴⁰ Anụ ele iwhnirniwhno! Ọ bụo otu badnu wam mernu rime okiko nụ aznu a?

⁴¹ Anụ gweru nhne zi nụ rime agbugba wiri donu ele mboni obirizi, kpakara nhne jaazinu anụ richna.

⁴² “Awhnūwhnu zinu anụ ele Farisi, kwnornu nụ anụ nọokuwu otu nga nū nri ke kpakara mkpọro okwukwo nwernu ẹknarna ọma ke ẹkwu, kovu anụ juru ikpe zi snam nū ọwhnūn'anya Chiokike. Ọ zi mkpa nū anū znernu eme nhne ka nū ke berere.

⁴³ “Awhnūwhnu zinu anụ, ele Farisi, kwnornu nū anū whnurnu risi ngadna n'oro ọgbako anū n'anya, ọ naamasị anū ele badnu neebekwu anū ikwu n'ahia.

⁴⁴ “Awhnūwhnu zinu anụ, ele Farisi, kwnornu nū anū nū lele ilili ke ele badnu máa nọozo ọchi n'olu a.”

⁴⁵ Otu nye ọgwu iwu saru Jizọsi, “Nye-zni-nhne, ọka ka i nookuwu naakpasị a iwhnerne.”

⁴⁶ Jizọsi saru nye ọgwu iwu wam, “Awhnūwhnu jaazinu anụ ele ọgwu iwu, kwnornu nū anū noovute ele badnu ivu rinya be vuru, kovu anụ n'iwhuru anū jéegweru otu mkpaka anū yinu be aka.

⁴⁷ Awhnūwhnu zinu anụ, kwnornu nū anū noowu ilili ele ọwhnurninya, ele nda anū oknani gburu.

⁴⁸ Anụ bụ ele akebne nū ele kwnagidnernu nhne ele nda anū oknani mernu, be gburu ele ọwhnurninya, anū wu ilili be.

⁴⁹ Chiokike nū nhne ọmuma a karu, ‘M jeeziznenu be ele ọwhnurninya nū ele izi, be joogbu agwna be, be jaakpakna ele berere ẹhni.’

⁵⁰ Kam kpayarụ, ebiri ka jaata awhnūwhnu kpakara ọvnarna ele ọwhnurninya be gburu hite n'opanizo ọwa,

⁵¹ hite n'ovnarna Ebeli du n'ovnarna Zakaraya, nye be gburu n'iketa ọjọ ariohna nū hne zi nsọ. Owe! Me kanu anụ, ebiri ka jọokuwu kpakara ọgwo ọvnarna ka.

⁵² “Awhnūwhnu zinu anụ ele ọgwu iwu, kwnornu nū anū gwemernu snambị ke naagbama ọnuhna akoniche, anū bnáge, anū kwéle ele pioru ọ bna be bna.”

⁵³ Nga Jizōsi hiri nū pīi whōga, ele Farisi nū ele zni iwu ele Ju nookwunu a ọnu rikne, neesikwa ajiji agida nhne.

⁵⁴ Be needne, noopio ma be jōonu nhne be jeeji bno a nhne.

12

*Ọ dọ aka nū nsni
gbasiri ruwhnu lawuru
(Mat 10:26,27)*

¹ Nga igbudu ele badnu gbakoru hne Jizōsi zi ke mernu be nọozo ibne be ọchi, Jizōsi беру ọsno naakanu ele sno apna a, “Anu neeze nhne whu bredi ke ele Farisi, ke bu ruwhnu lawuru.

² Kwnornu nū be jookpume kpakara nhne be kpusnirni okpusni, kpakara nhne be tugwaru otugwa jowhuya iwhne.

³ Nhne anu kwuru n'ochichiri, be jookwuhia n'iwhnehnne, ke anu tukasiri nu nsni nu rime ọro mati, be jookwuhia n'olu ọro.

*Nye anu kwesiri
ọ tu ogwnu
(Mat 10:28-31)*

⁴ “Ele enyi m, me kanu anu, anu tu ogwnu ele noogbu anọ-ehni, ele nwée rikne o mee nhne berere.

⁵ Kọvu me kanu anu nye anu jootu ogwnu a, anu tu ogwnu nye wam ke nwernu rikne gbu anọ-ehni, tubna enine nu rime bekwnu. Owe! Me kanu anu, anu tu ogwnu a.

⁶ Be zá neere wonzna isne mkpuru iwai mati lawuru? Kọvu Chiokike zá nechezu otu nu ruwhnu a.

⁷ N'ezi, be gwnurnu kpakara rukeri-ize ke risi anu ọnu. Ogwnu tu anu, anu zi okne ọnu ahia karu agida wonzna.

*O kwuhia nu ọ ju Karaịsi
(Mat 10:32,33; 12:32; 10:19,20)*

⁸ “Me kanu anu, nye ọbula ke jookwuhia m nu ruwhnu ele badnu, Nwọ ke Badnu jookwuhia nye wam nu ruwhnu ele enine izi Chiokike.

⁹ Kọvu nye ọbula ke jōgonahoru m nu ọ maa nye me bu nu ruwhnu ele badnu, m jōgonahoru a nu ruwhnu ele enine izi Chiokike.

¹⁰ Nye ọbula ke kwuru ọka ọjo megidne Nnwọ ke Badnu, be jaagbarunu a, kọvu nye ọbula ke kwuru kwugidne Enine Nsọ, be jaagbarunu a.

¹¹ “Nga be jookwuru anu zne n'oro ọgbako ele Ju, nu ruwhnu ele ọchichi nu ele risi, kpe anu ikpe, mkpoma lako anu mini kpa anu jōgoru ọnu anu mọbu nhne anu jookwu.

¹² Enine Nsọ jeezni anu n'ige wam nhne anu jookwu.”

*Elulu nye eze
iwhnirniwhno*

¹³ Otu badnu n'esilawuru igbudu badnu wam, kanu Jizōsi, “Nye-zni-nhne, kanu nwene m rukna ma o keme mkpe ai.”

¹⁴ Jizōsi saru a, “Enyi m, nyele mernu m nye ikpe mọbu nye ke mkpe n'esilawuru anu?”

¹⁵ Ọ kanu be, “Anya du anu eli gbasiri kpakara ọwho-anya, kwnornu nu budnu badnu hige n'agida ekwnu o nwernu whuya.”

¹⁶ Jizōsi tnunu be elulu ka, “Ekwu otu nye eze mirni agida mkpuru.

¹⁷ Nye eze wam naari nu mkpoma a, ‘Ndaa nhne me jeeme? M nwée m ọbna hne me jaabita mkpuru m.’

¹⁸ “Ọ kaa, ‘Ka bu nhne me jeeme, m jaakwnadna kpakara ọbna m, wu ọbna ikne ke zi rude, m jaabita kpakara mkpuru m nu ekwnu m nu rime be.

¹⁹ M jaakanu ehni m, I nwernu agida ekwnu i kpabitaru agida awha, zukwaru inwe, ri, nwọ, mkpoma so i n'onu.’

²⁰ “Kọvu Chiokike kannu a, ‘Ji nye iwhnirniwhno, be noopio budnu i n'aka i n'abali ka. Nyele jeenwe kpakara nhne i kpabitannu ehni?’ ”

²¹ “Ka bu kpa ọ jaazinu kpakara ele kpabitannu ehni be ekwnu, kọvu be nwée ekwnu nu ruwhnu Chiokike.”

*Anu kwnata Chiokike
mkpoma*

(Mat 6:25-34)

²² Jizōsi kanu ele sno apna a, “Ka bu nhne me kwno naakanu anu, anu rigbuko ehni anu n'oriri gbasiri budnu anu, nhne anu jeeri, mọbu gbasiri ehni anu, iwo anu joowo.

²³ Budnu kakwo wiri, ehni kakwo iwo.

²⁴ Anu le rumu ọnnu, be gha mkpuru, be zá neegwe nhne n'ekwu, be nwée ọbna hne be bita mkpuru, kọvu Chiokike nọoznu be. Anu zi okne ọnu ahia karukwo rumu ọnnu.

25 Ndaa badnu n'esilawuru anu ke nwernu rikne tukwasi nhne nu budnu a hite n'origbu ehni a?

26 Hne o bu nu anu nwée rikne mee nhne matị nu kpa, kini mernu anu naarigbu ehni anu gbasiri nhne ke berere?

27 “Anu lekọm atna kpa be nooso. Be zá nọdogbu ehni be n'ernu, be kwné ikpe. Kọvu me kanu anu, o bubedi Solomoni n'iwuru a nu kpakara igwugwu a, yige eyi lele otu nu rime be.

28 O buru nu Chiokike noowosi achara ke zi n'ekwu iwo, bu ke zi tna, ekile be kporne be nu bekwnu, o ko buru anu, o joowosi anu iwo, anu ele okwnata ovu matị.

29 Anu tukwasi mkpoma anu nu nhne anu jeeri mọbu nhne anu joonwo, anu rigbu ehni anu gbasiri a.

30 Kwnornu nu kpakara nhne ka bu nhne ele máa Chiokike noopio, Nda anu magwu nu kpakara nhne ka zi anu mkpa.

31 Kọvu anu pio eli-eze Chiokike, o jootukwasinu anu kpakara nhne ka masi.

Ekwnu ke zi n'oligwe (Mat 6:19-21)

32 “Anu tu ogwnu, ogbori atnurnu matị, kwnornu nu o masiri Nda anu o nyee anu eli-eze a.

33 Anu re nhne anu nwernu kesi ele mboni. Anu mehianu ehni anu rekpa iwai ke ka aka, anu kpabita ekwnu n'oligwe ke kwó okwo, hne nye buznu nwée rikne zne, akika zá naata ekwnu zi pị.

34 Kwnornu nu hne ekwnu anu zi bu hne mkpoma anu jaazi masi.

Ele izi anya duru eli

35 “Anu jiknernu nọornu ernu, ele tọnji be noonwu onwu.

36 Lele ele neese nyenwe be znernu iriri olulu nnwerne ikne ma o hiehna, nga o hieru, znu aka n'onu-mgbo, be gbamanu a oro wara wara.

37 Owa oma zinu ele izi wam nyenwe be joowhnu hne be neese nse nga o hiehnarnu. Me kanu anu ezi oka, o joosuru ajni n'ikwnu, kanu be, be daziri eli ri wiri, o buru nye izi be.

38 Owa oma zinu ele izi wam, o buru nu nyenwe be varu n'esilawuru abali mọbu n'onu osisi, o joowhnu nu be zi neese nse.

39 Kọvu anu mahia nu o buru nu nye nwe oro mahiaru otu-ige nye buznu jaava, o beekwele be liwa oro a.

40 Kam kpayaru, anu neese masi nse, kwnornu nu Nnwọ ke Badnu jaava ige anu tuge anya a.”

Ohi ke kwesiri o kwnata mkpoma (Mat 24:45-51)

41 Pita sikwa a, “Nyenwe ai, i nọtununu ai elulu ka, sobu kpakara badnu.”

42 Nyenwe ai saru a, “Nyele bu ohi wam ke be kwesiri o kwnata mkpoma, nye nyenwe a mernu nye risi oro a, ma o neenye ele ohi wiri n'ige kwesiri?

43 Nye risi oro wam joobu nye owa oma o buru nu nyenwe a jaava whnu nu o mernu nhne kwesiri.

44 Me kanu anu ezi oka, nyenwe a jeeme a nye jeelekota kpakara ekwnu a.

45 Kọvu o buru nu ohi wam jaakaa nu mkpoma a, ‘Nda m kwu gbulem okwnu,’ o bete naaligbu ele ohi rukna nu rinya, neeri, nọonwo manya, manya noogbu masi a.

46 Nda kwu ohi wam jaava n'obochi o tuge anya a nu n'ige o máa. O joogbubi a ichichi lawuru, mee ya nu ele kwé ekwe tako awhnuwhnu.

47 “Nye izi ke marnu nhne nda a kwu pioru, o jiknernune o mee a, be jaapnia agida mbini.

48 Kọvu nye ke máa, ke mernu nhne kwesiri be ta a awhnuwhnu, be jaapnia a mbini matị. Kwnornu nu nye be nyernu agida nhne, bu nye be joopio agida nhne n'aka a. Nye be nyernu agida nhne o legidne anya, be joopio nhne zi agida karukwo n'aka a.

Jizosi, nhne neegweya okewa

(Mat 10:34-36)

49 “M varu m o gweya bekwnu n'owa, nhne me noopio o bu nu o noonwu kitna.

50 M nwernu m mini be joowu m, m joozukwa inwe tem be mezu a.

51 Anu cheru nu m gweyaru m udno n'owa? Oza! Me kanu anu, m gweyaru m okewa.

52 Hite nu kitna zne nu ruwhnu, badnu isne zi n'otu oro jeekewa, badnu eto

megidne badnu lawuru, badnu lawuru
megidne badnu eto.

⁵³ Be jeekewa

Nda megidne nnwo a rukna,
nnwo rukna megidne nda a,
nne megidne nnwo a rinya,
nnwo rinya megidne nne a,
nne nzi megidne nnwerne nnwo a,
nnwerne nnwo megidne nne nzi a.”

Anu ghohia ige ka

(Mat 16:2,3)

⁵⁴ Jizosi kanu igbudu badnu wam, “Nga
anu whnurnu runwurnu oligwe hi n'odidna
ehnam, ngangam anu kaa, ‘Mini joozo,’
mini zo masi.

⁵⁵ Nga anu whnurnu ruwhere ndidna hne
o neewhe, anu jaakaa, ‘O jeerne bekwnu,’ o
ziri kpam.

⁵⁶ Anu ele ruwhnu lawuru! Anu magwu
kpa be le owa nu ruwhnu oligwe anya
gwnu nhne o jobu. Kovu ndaa kpa anu
maa ige ka?”

Ji nu nye irno i mee udno

(Mat 5:25,26)

⁵⁷ “Kini mernu anu maa nhne buru oma
nu omume?

⁵⁸ Nga ji nu nye kwu i neezne ikpe zi
n'apna, gbal ma ji nu a mee udno n'apna, o
bula kpam, o jobnurnu i nyee nye risi ikpe,
nye risi ikpe nyewhete i nye neelekota ele
ikelu, o tubna a n'oro ikelu.

⁵⁹ Me kanu i, i jowhuya pii tem i
kwuhnata kpakara iwai ipne-aznu i jigwu.”

13

*Tuhnasna mkpoma hite nu
mmehie mabu nwu enwu*

¹ Agwna ele zi nu pii kanu Jizosi nhne
gbasiri ele Galili ele Paileti jiri onarna be
gwas i n'ariohna be.

² Jizosi saru be, “Anu che nu ele Galili
ka bu ele mmehie kakwo ele Galili berere
kwnornu nu be taru awhnuwhnu kpa?

³ Me kanu anu, oza. Kovu okwolem ma
anu tuhnasnarnu mkpoma, anu joonwu lele
be.

⁴ Mabu anu che nu nri nu badnu esato ele
oro olu ke zi nu Sailom dnagburu, nu be bu
ele ikpe marnu karu ele berere ele zi nu
Jerusalem?

⁵ Me kanu anu, oza. Kovu o buru nu anu
tuhnasnana mkpoma, anu joonwu lele be.”

Elulu isisi figi

⁶ Jizosi tnunu be elulu ka, “Otu nwerukna
kpasiri figi n'ekwu a, o zne noopio mkpuru
n'olu a, kovu o whnuna mkpuru obula.

⁷ O kanu nye neelekwa ekwu figi wam,
‘Ka bu awha eto me naava hna noopio
mkpuru n'olu isisi figi ka, kovu m za
nqowhnu mkpuru obula. Gbudna a! Ndaa ke
o noolulu eli n'etekne?’

⁸ “O saru a, Nda-ai-kwu, ‘Gharu a otu
awha berere, m joogwu eli gburugburu
wusi a nsni anu.

⁹ O buru nu o minya mkpuru, o buru
oma, kovu o buru nu o minyage mkpuru, i
gbudna a.’”

*Jizosi gworu nriria
n'Obochi Ozukwa Inwe*

¹⁰ N'otu Obochi Ozukwa Inwe, Jizosi zi
neezni nhne n'oro ogbako ele Ju,

¹¹ otu nwerinya zi nu nriria nri awha nu
esato, ke kpararu nu o gbewhu egbewhu, o
nwée rikne gwuzoru kwem ria ria.

¹² Nga Jizosi whnurnu a, o sukwu a, kanu
a, “Nwerinya, nriria i lalam.”

¹³ O tukwasi a aka a lawuru, ngangam,
nwerinya wam gwuzoru kwem, znarni
Chiokike.

¹⁴ Kovu ovu weru nye risi oro ogbako ele Ju
ehni k'agida kwnornu nu Jizosi gworu nriria
n'Obochi Ozukwa Inwe. O kanu ele badnu
wam, “A nwernu obochi isunu a ji nqornu
ernu, anu va ma be gwo anu nriria n'obochi
ele ka, kovu o buo n'Obochi Ozukwa Inwe.”

¹⁵ Nyenwe ai saru a, “Anu ele ruwhnu
lawuru, anu za notoma ehni anu mabu
iyinya anu n'Obochi Ozukwa Inwe zne nyee
a mini?

¹⁶ Nwerinya ka ke bu nnwo rinya Ebere-
ham nye Ekwensu knernu eriri nri awha
nu esato ka, o buo oma be toma a eriri ka ma
o nwernu ehni a n'Obochi Ozukwa Inwe?”

¹⁷ Nga o kwuru ka, iwhnerne tu kpakara
ele noogwuzogidne a. Kovu igbudu badnu
wam nwudnarnu kwnornu agida ernu ndu-
ehni o nqornu.

*Mkpuru mositadi
nu nhne whu bredi
(Mat 13:31-33; Mak 4:30-32)*

¹⁸ Jizōsi sịkwa be, “Èli-eze Chiokike, o yiri lele kịni? Kịni bụ nhne me jeeji gbu esi a?”

¹⁹ O nụ lele mkpuru isisi be kwu mositadi ke badnụ kpasiri n'ekwu a. O so, ghọ isisi ke rụmu ọnnu oligwe nọonu alikwu nụ nkala a.”

²⁰ Berere kwno, o kaa, “Ndaa nhne me jeeji sninu èli-eze Chiokike?”

²¹ O nụ lele nhne whụ brēdi ke nyerinya gweru gwasị n'agida ikpa tem kpakara a whụ.”

Ọnu-mgbo ke zị nwọronwo

(Mat 7:13,14,21-23)

²² Jizōsi neezne hi nụ otu èli-ọhna dụ èli-ọhna berere neezni nhne kpa o neezne Jeruselem.

²³ Otu badnụ sịkwa a, “Nyenwe aị, okwole badnụ ele nụ ele bụ ele be jọoznohia?”

Jizōsi saru be,

²⁴ “Anụ yisi ẹhni garu n'ọnu-mgbo ke zị nwọronwo, me kanu anụ ezi ọka, agida ele badnụ joopio o bna, kovu be jéenwe rikne bna.

²⁵ Nga nda kwu nwe ọro lizoru gbasni ọro, anụ joogwuzo n'ederezi nooznu aka, naarijasno, ‘Nda-aị-kwu, bikno, gbamanu aị ọro.’

“O jaasa anụ, ‘M máam ele anụ bụ mọbu hne anụ hi va.’

²⁶ “Ige wam anụ jaakaa, ‘A sno i ri wiri, nwọ nhne ọnwunwo, i znirni nhne n'èli aị.’

²⁷ “Kovu o jaasa anụ, ‘M máam ele anụ bụ mọbu hne anụ hi va. Anụ hi hne me zị whọga, anụ ele aruru-èli.’

²⁸ “Okwna ẹkwna nụ ọta rụkwunnu-ize jaazi nụ pị nga anụ jọowhnu Ebereham, Aziki nụ Jekopu nụ kpakara ele ọwhnurninya n'èli-eze Chiokike, kovu anụ bụru ele be chihalaru n'ederezi.

²⁹ Ele badnụ jeehi n'obosi ẹnam nụ ọdidna ẹnam, hi nụ rugwu nụ ọdidna va, daziri èli n'iriri ke èli-eze Chiokike.

³⁰ N'ezi ọka, agwna ele ipne-aznụ jọobu ele be ọsno, agwna ele be ọsno jọobu ele ipne-aznụ.”

Jizōsi whnurnu

Jeruselem n'anya

(Mat 23:37-39)

³¹ Ige wam agwna ele Farisi vakwnusiri Jizōsi kanu a, “Hi nụ hna whọga, zne hne berere. Erọdu pioga o gbu i.”

³² Jizōsi saru be, “Anụ zne kanu edu wam, m jaachihala renwu ojo, gwọ masi ele nriria tna nụ ekile, n'obochi ke ẹto, m jọornuzu ẹnu m.

³³ Kpa o zị, m jeezneriri tna nụ ekile nụ obochi ke sno a, kwnornu nụ o kwésile be gbu nye ọwhnurninya nụ hne bụo Jeruselem.

³⁴ “Chei! Jeruselem, Jeruselem, jị ke noogbu ele ọwhnurninya, ke jị akaworugwu nọlo ele be ziyannu i. Mgba ele kpa me pioru o chikota rụmu i lele kpa enwerne ọchichi nēchikota rụmu a nụ mkpururu aka nkwa a lawuru, kovu i kwéle.

³⁵ Le, be nēsigbasinu anụ ọro anụ ma o tọbiri etekne. Me kanu anụ, anụ jọowhnu m berere tem dụ nga anụ jaakaa, ‘Chiokike gozi nye wam ke naava nụ rẹwhna Nyenwe aị.’ ”

14

Jizōsi zị n'oro nye Farisi

¹ O dụ otu Obochi Ozukwa Inwe, nga Jizōsi zị n'oro otu nye Farisi be marnu rẹwhna a neeri wiri, ele badnụ zị needne a.

² Otu nwerukna ọchi a lawuru nụ aka a zaru aza zị nụ ruwhnu a.

³ Jizōsi sịkwa ele Farisi wam nụ ele znirni iwu, “O buri ọma n'iwu o gwọ nriria n'Obochi Ozukwa Inwe, sọbu o buri ọma?”

⁴ Kovu be kpunirni ọnu be. Jizōsi nwugwu nwerukna wam n'aka gwọ a nriria wam, zihala a.

⁵ Jizōsi sịkwa be, “O buri nụ i nwernu nnwọ rukna mọbu ehni ke dnabarnu ọmi n'Obochi Ozukwa Inwe, anụ jéegwehia a n'Obochi Ozukwa Inwe?”

⁶ O zá nhne be saru a.

Badnụ o gwedna ẹhni a ẹli nụ ovu ọma

⁷ Nga Jizōsi whnurnu kpa ele be sukwuru nọhoru risi ngadna be jaadazi, o tnnu be elulu ka,

⁸ “Nga badnụ ọbula sukwuru i ikwu iriri ọlulu nnwerne, i dazị nụ risi ngadna, kwnornu nụ nye nwernu igwugwu kakwo i nwernu rikne va.

⁹ O buri kpam, nye sukwuru anụ lawuru jaavakwnusi i, kanu i, ‘Nyee nwerukna ka

ngadna i.' Ige wam i jeeji iwhnerne daziri nu ngadna ke zi eli eli.

10 Kovu nga be sukwuru i, daziri eli nu ngadna ke zi eli eli. Nye wam ke sukwuru i jaavakwnusi i, kanu i, 'Enyi m, zne nu ngadna ke ka mma.' Ige wam i jeenwe igwugwu nu ruwhnu ele varu pii.

11 Kwnornu nu be jeegwedna nye obula ke gwelizoru ehni a olu, nye obula ke gwednarnu ehni a eli, be jeegwelizo a."

12 Jizosi kanu nye wam sukwuru a, "Nga i siri wiri osisi mobu ke anyasnu, i sikwu ele enyi i kpoi, nu rumu nwene i mobu ele ibne i ele eze, i mee kpam, be jeesi wiri sukwu kwno i, ige wam be kwulam ji ogwo.

13 Kovu nga i mernu iriri, sukwu ele mboni, nu ele oru, nu ele mgworo nu ele isni,

14 be joogosi i. O bu n'ezi nu be nwée rikne kwu i ogwo, kovu Chiokike jookwuhnata i nga ele oma jeehi n'enwu lizo."

Elulu okne iriri (Mat 22:1-10)

15 Nga otu nye dazi neeri wiri nurnu a, o kanu Jizosi, "Owa oma zinu nye jeeri wiri n'eli-eze Chiokike."

16 Jizosi saru a, "Otu nwerukna siri okne iriri sukwu agida ele badnu.

17 N'ige iriri wam, o zihala nye izi a, o kanu ele be sukwuru, 'Vaa, be mekwolem kpakara nhne.'

18 "Kovu kpakara be n'otu bete nporio be gharu be. Nye ke mbom kaa, 'M zuru m eli ekwu, m jeezne lekwa a, bikno gwnusi m n'ele i gharuru.'

19 "Nye berere kaa, 'M zuru m nri ehni be knekotaru ebo ebo, m neezne o tule be, bikno gwnusi m n'ele i gharuru.'

20 "Nye berere kaa, 'M luru m nnwerne ikne, m jeenwe rikne va.'

21 "Nye izi wam hiehna kanu nda a kwu kpakara nhne ka. Ige wam ovu weru nda nwe oro wam ehni, o kanu nye izi a, 'Wara wara, zne nu ngeri apna nu kpakara apna ke eli-ohna kwubnanya ele mboni, nu ele oru nu ele isni nu ele mgworo.'

22 "Nye izi wam zne, hiehna, kaa, 'Nda-ai-kwu, m mene m nhne i karu me mee, kovu oghere zi koriri.'

23 "Nda a kwu kanu a, 'Zne n'apna ma nu ekwu, kwnagidne ele badnu ma be bnanya, ma ele badnu jihia n'oro m.'

24 Me kanu i, kpakara ele wam me sukwuru ikwu nu mbom, o za otu badnu nu rime be ke jeeri iriri m."

Nhne nye sno apna Jizosi joowhnu

(Mat 10:37,38)

25 Agida ele badnu sno Jizosi neezne, o tuhmasna kanu be,

26 "O buru nye obula vakwnusiri m, kovu o snone nda a nu nne a, nu nnwerne a, nu rumu a, nu rumu nne a rukna nu rumu nne a rinya irno, ma budnu ke a masi, o jobuli nye sno apna m.

27 Nye obula ke vurule ogba a sno m, jobuli nye sno apna m.

28 "Ndaa otu badnu n'esilawuru anu ke noopio o wu oro olu, o jeebe osno daziri eli gwnu nhne o jeegwe a, ma o nwernu iwai o jeeji wukwo a?

29 Kwnornu nu o buru nu o wa eli, kovu o nwée rikne wukwo a, nye obula ke whnurnu a joomu a rumu,

30 kaa, 'Nwerukna ka panizoru o wu oro, kovu o nwée rikne wukwo a.'

31 "Mobu ndaa eze ke neezne ogwnu megidne eze berere, ke jeebe osno daziri eli tule ma o nwernu rikne gweru nri pokwu ele ogwnu gwuzogidne nye chi nri pokwu lawuru megidne a?

32 O buru nu o nwée rikne, nga nye wam zi ikere, o jeezizne ele izi rio nhne udno.

33 Kpam masi, o za nye obula nu rime anu ke jobu nye sno apna m, o buru nu o gharula kpakara nhne o nwernu.

Arua bnana iru (Mat 5:13; Mak 9:50)

34 "Arua buru oma, kovu o buru arua tuwhu oso n'onu a, be jeeji kini mee a o so n'onu?

35 O buma oma n'eli mobu nu mkpomkpo. Be jootuwhu a n'ederezi.

"Nye nwernu nsni o ji o nu nhne, o nurnu."

15

Elulu atnurnu whuru owhu (Mat 18:12-14)

¹ Ele ọna ntụ nụ ele mmehie gbakọru nọonu ikwu-ọnu Jizọsi.

² Kọvu ele Farisi nụ ele znị iwu ele Ju naatamu, be kaa, “Nwerukna ka nanabanya ele mmehie, ya nụ be sno neeri wiri.”

³ Jizọsi tnụnu be otu elulu,

⁴ “Ọ bụru nụ otu badnụ n'esilawuru anụ nwernu otu riwhu atnurnu, otu kpawhu ọri. Ọ jáaghasa nri tolu nụ tolu ke gwnarnu n'ohia zne pio otu ke kpawhuru akpawhu tem o piohia a?

⁵ Nga o piohiaru a, ọ tükwasi a n'obe-aka a, nọonwudna.

⁶ Ọ la ọro sukwu ele enyi a nụ ele agbatibi a, kaa, ‘Anụ snornu m nwudna, nụ m piohiaru m atnurnu m ke kpawhuru ọri.’

⁷ Me kanụ anụ, ọ bụ kpa snarnima jaazi n'oligwe nụ risi otu nye mmehie ke tūhnasnarnu mkpoma, kakwo nri tolu badnụ nụ tolu ele ọma ke ọtūhnasna mkpoma zá mkpa.

Elulu mkpuru iwai whuru owhu

⁸ “Ọ bụru nụ nyerinya nwernu nri mkpuru iwai, otu whunahọru a. Ọ joomusi tọnji, za ọro a, piosi a rikne tem o piohia a.

⁹ Nga o piohiaru a, o sukwu ele enyi a nụ ele agbatibi a, kaa, ‘Anụ snornu m nwudna, m piohiaru m iwai m me tuwhuru.’

¹⁰ Me kanụ anụ, ọ bụ kpa snarnima jaazi nū ruwhnu ele enine izi Chiokike nū risi otu nye mmehie ke tūhnasnarnu mkpoma.”

Elulu nnwọ whuru owhu

¹¹ Jizọsi tnụ kwno elulu berere, kaa, “Otu nwerukna nwernu rumu rukna lawuru.

¹² Ke matị kanụ nda a, ‘Nda m, kesi m mkpe ke m.’ Nda a keme ẹkwnu a n'esilawuru be lawuru.

¹³ “Nga ọbochi ele nū ele whemernu, nnwọ ke matị chikota kpakara ẹkwnu a, lizọ, zne mba zị ikere, daziri pịi lulukwo kpakara ẹkwnu a nū bụdnu ojo.

¹⁴ Nga o mewhukworu kpakara nhne o nwernu, okne ọknunyo dnarnu n'ẹli wam, ọ bna nū mkpa.

¹⁵ O zne yisi ẹhni n'ernu n'aka otu nye ẹli wam, nye wam zizne a ọ zñu ezni n'ohia.

¹⁶ Ọ masiri a o ri ọri ezni, kọvu ọ zá nye nyernu a.

¹⁷ “Nga anya dornu a nū risi, ọ kaa, ‘Kpakara ele nda m gornu ẹrnu nwernu wiri be ri, nootuwhu agwna a, kọvu m zị m hna nọonwu n'ogwnu wiri.

¹⁸ M jeelizo, lahnakwnusi nda m, m jaakanu a, Nda m, m mehielem megidne oligwe ma ji.

¹⁹ M kwésile m be kwu m nnwọ ị berere, kọvu me buri otu nū rime ele i gornu ẹrnu.’

²⁰ Ngam, o lizo, znekwnusi nda a.

“Kọvu nga ọ zị hne zị ikere, nda a whnurnu a, donu a obirizi k'agida, gba ẹso kwnusi a, bnagidne a, snutu a ọnu.

²¹ “Nnwọ wam kanu nda a, ‘Nda m, m mehielem megidne oligwe ma ji. Mkwésile m be kwu m nnwọ ị berere.’

²² “Kọvu nda a kanu ele izi a, ‘Wara wara, anu chiya iwo ke kakwo mma, anu wosi a, gbasị a ari mkpaka n'aka a, anu wosi a okoro-ochi n'ochi a.

²³ Anu toya nnwọ ehni be znurnu ọznu gbu a, mee iriri ma a nwudna.

²⁴ Kwnornu nū nnwọ m ka nwurnu ọnwu, kọvu ọ zị bụdnu, o whuru owhu, be piohia a.’ Be bete nọonwudna.

²⁵ “Kpa nhne ka neeme, ọpnarna a zị n'ekwu. Nga ọ vaduru ọro ndundu nū eri nū eri be neetne,

²⁶ o sukwu otu nye izi sịkwa nhne be neeme.

²⁷ Ọ saru a, ‘Nwene ị rukna hiehnarnu, nda ị gbulem nnwọ ehni be znurnu ọznu, kwnornu nū ọ whnurnu a n'ehni siri rikne.’

²⁸ “Ovu weru nwene a rukna ke sọru a ẹhni k'agida, o kwéle ọ bna n'oro. Nda a vakwnusi a, riasno a.

²⁹ Ọ saru nda a, ‘Le, agida awha me zị nọornunu ị ẹrnu lele ọhi, ọ zá ige me mernu risi rikne nū nhne ị nyernu n'iwu. Kọvu ị nyélele m otu nnwọ owu me nū ele enyi m ri.

³⁰ Kọvu nga nnwọ ị ka ke mewhukworu kpakara ẹkwnu ị, ya nū ele rinya ewhere varu, i gbunnu a nnwọ ehni be znurnu ọznu.’

³¹ “Nda a kanu a, ‘Nnwọ m, me nū ji zị ige dum, kpakara nhne me nwernu bụ ke i.

³² A kwesiri ọ nwudna, kwnornu nū nwene i rukna ka nwurnu ọnwu, kọvu ọ zị bụdnu, o whuru owhu, kọvu be piohiaru a.’”

16

Elulu nye neelekōta ẹkwnu

¹ Jizōsi kanu ele sno apna a, “Otu nye eze nwernu nye neelekōta ẹkwnu a, be kanu nye eze wam nu nye neelekōta ẹkwnu a noolulu kpakara ẹkwnu a.

² O sukwu a, sika a, ‘Kini bu otutnu ka me nonu gbasiri i? Vaa ma a piakota kpakara nhne i nonu, kwnornu nu i jeelekōtama ẹkwnu m berere.’

³ “Nye neelekōta wam kanu ẹhni a, ‘Kini bu nhne me jeeme? Nda m kwu neegweme m n’ernu. M nwée m iknernema me jeeji rnu ẹrnu rikne, iwhnerne o bu nye orio notu m.

⁴ M maam nhne me jeeme, nga me whogaru n’ernu, ele badnu jeekweru me bnanya oro be.’

⁵ “O sukwu ele jigwu nda a kwu ogwo n’otu n’otu. O sika nye mbom, ‘I ji nda m kwu kini?’

⁶ “O kaa, ‘Otu riwhu obele mono.’

“Nye neelekōta ẹkwnu wam kanu a, ‘Gweru okwukwo, daziri eli, gbasiri nri isne wara wara.’

⁷ “O sika nye ke ẹbo, ‘I ji nda m kwu iwai ele?’

“O kaa, ‘Otu pokwu otutu ikpa wheti.’

“O kanu a, ‘Gweru okwukwo gbasiri riwhu esato.’

⁸ “Nda kwu nye neelekōta wam ke kparu agwa ojo znarni a, kwnornu nu o mernu lele nye nwernu echiche. Kwnornu nu rumu ke owa ka nwernu echiche o mee nhne gbasiri be kakwo rumu ke iwhne.

⁹ Me kanu anu, anu gweru ẹkwnu k’owa ka mee ele badnu enyi, nga ẹkwnu anu jookwome, be kweru anu bnanya n’oro kw’okwo.”

¹⁰ “Nye be kwesiri o kwnata mkpoma nu nhne mati, kwesiri be kwnata a mkpoma nu nhne hna ezi. Nye bu masi badnu ojo nu nhne mati bu badnu ojo nu nhne hna ezi.

¹¹ O buru nu anu buo ele be kwnata mkpoma n’ekwnu k’owa, nyele jeenye anu ezi ẹkwnu?

¹² O buru nu anu buo ele be kwnata mkpoma n’ekwnu nye berere, nyele jeenye anu ẹkwnu ke aka anu?

¹³ “O za ohi ke nwernu rikne buru ohi nda kwu lawuru. O buru kpa, o joosno

otu irno, whnu ke berere n’anya. Mobu o joosobisinu otu k’agida, ledna ibne a anya. Anu jobuli ohi Chiokike nu ohi ẹkwnu.”

Agwna ikwu-onu Jizōsi

(Mat 11:12,13; 5:31,32; Mak 10:11,12)

¹⁴ Nga ele Farisi ele whnurnu iwai n’anya nurnu ikwu-onu ka, be mu Jizōsi rumu.

¹⁵ Jizōsi kanu be, “Anu bu ele nogwnu ẹhni anu nu anu bu ele oma nu ruwhnu ele badnu, kovu Chiokike magwu mkpoma anu. Nhne zi okne onu n’anya ele badnu bu nhne ruru oru n’anya Chiokike.

¹⁶ “Nhne be nyernu n’iwu nu ele owhnurninya zi tem Joni, hite n’ige wam, be nokpo okwo izi oma eli-eze Chiokike, nye obula neeyisi ẹhni ma o bna nu rime a.

¹⁷ O zi ewheke nu oligwe nu owa jaa-gawhe kakwo otu nhne ke zikakworu mati n’iwu jaadna.

¹⁸ “Nye obula ke jaagba nnwerne a nnam, lu nyerinya berere neeme oyi, nyerukna obula ke luru nnwerne be gbaru nnam neeme oyi.

Nye eze nu Lazarōsi

¹⁹ “Otu nye eze zi, ke noowo iwo odno odno nu abochna marnu mma, wu budnu iriri kpakara obochi.

²⁰ Otu nye mboni be dnanyitaru n’ogodo onu-mgbo a, nye rewhna a bu Lazarōsi, nye enya kpuru kpakara ẹhni.

²¹ O nogwnu a ma be nyee a ruvnuruvnu wiri ke hi n’ikpechi nye eze wam dna. Rumu nkita varu naarasna enya a.

²² “Ige duru nu nye orio wam nwurnu, ele enine izi vuru a zne hne Ebereham zi. Nye eze wam nwu masiri, be lite a.

²³ Nu rime bekwnu eli renwu hne o zi nowhnuji anya, o le anya n’olu whnu Ebereham nu hne zi ikere nu Lazarōsi zi n’akwankọ a.

²⁴ Nye eze wam sukwu a, ‘Nda ai Ebereham, donu m obirizi, zizne Lazarōsi o rusi onu mkpaka a nu mini meji riro m, kwnornu nu m nowhnuji anya nu rime bekwnu ka.’

²⁵ “Kovu Ebereham saru a, ‘Nnwọ m, chenwanya nu nga i zi budnu i riru nhne oma, kovu Lazarōsi naaharu nhne buo oma. Kitna be naakasi a mkpoma, kovu i nowhnuji anya.

²⁶ Be gweme kpakara nhne ka, be gwuru otu olulu hna ezi n'iketa aị nụ anụ, ke kpayarụ ele noopio o hi nụ hna vakwnusi anụ jéenwe rikne, ọ zị masị nye nwernu rikne hi hne anụ zị vakwnusi aị.

²⁷ “Nye eze wam sarụ, ‘Bikno, nda, zizne Lazarosi ọro nda m,

²⁸ kwnornu nụ m nwernu rụmu nne rukna isne, ọ dọ be aka nụ nsni, ma be gharụ ọ va hne ọwhnuji anya ka.’

²⁹ “Ebereham sarụ a, ‘Be nwernu Mozizi nụ ele ọwhnurninya, be bnonu be nsni.’

³⁰ “Nye eze wam karụ, ‘Óza, nda Ebereham, ọ bụrụ nụ badnụ hi n'ẹnwu lizọ znekwnusi be, be jootuhnasna mkpoma.’

³¹ “Ebereham kanụ a, ‘Ọ bụrụ nụ be jooobnonu Mozizi nụ ele ọwhnurninya nsni, be jootuhnasna mkpoma ọ bụbedi nụ badnụ hiri n'ẹnwu lizọ.’ ”

17

Mmehie, ọkwnata mkpoma nụ ọrnu

(Mat 18:6,7,21,22; Mak 9:42)

¹ Jizosi kanụ ele sno apna a, “Nhne neeme ma badnụ mee mmehie jaavariri, kovu awhnụwhnu jaazinu nye o jeehi n'aka a va.

² Ọ jaakanụ nye wam mma ọ bụrụ nụ be gweru okne rugwu ogwe-wiri nyasi a n'ili tũba n'osimini karụ o mee ma otu nụ rime ele ka zị matị mehie.

³ Anụ ledu anya nụ nhne anụ neeme.

“Ọ bụrụ nụ nwene i rukna mmehie i, bigbo a, ọ bụrụ nụ ọ tũnasna mkpoma a, gbarunu a.

⁴ Ọ bụrụ nụ o mehieru i mgba ọsaw n'ọbochi, tũnasna masị mgba ọsaw, kaa ‘M tũnasnarnu m,’ gbarunu a.”

⁵ Ele sno apna a kanụ Nyenwe aị, “Mejitenu aị ọkwnata mkpoma.”

⁶ Jizosi sarụ be, “Ọ bụrụ nụ anụ nwernu ọkwnata mkpoma lele mkpuru mositadi, anụ jaakanụ okne isisi ka, ‘Be whome i kpasi i n'esilawuru osimini,’ o jooobnonu anụ nsni.

⁷ “Ọ bụrụ nụ otu badnụ nụ rime anụ nwernu otu nye izi ke nọornu ẹkwu a mọbu nọoznu atnurnu a, nga o hiri ẹkwu hiehna, ọ jaakanụ a, ‘Vaa daziri ẹli, ri wiri’?

⁸ Óza! Kovu ọ jaakanụ a, ‘Mesinu m wiri, woru iwo i, sete m me rikwo wiri, omekwo, i ri ke i.’

⁹ Be zá naakanụ nye izi meka nụ o mernu nhne be karụ o mee.

¹⁰ Ọ bụ kpa ọ zinu anụ, nga anụ mernu kpakara nhne be karụ anụ mee, anụ kaa, ‘A bụ ele izi etekne, a rnurnu ọrnu aị.’ ”

Jizosi gwọru nri ele nchnichna

¹¹ Nga Jizosi zị nụ apna neezne Jeruselem, ọ naagawhe n'esilawuru Sameria nụ Galili,

¹² kpa ọ naabna nụ rime otu ẹli-ọhna, nri ele rukna nchnichna kwnusiri a. Be gwuzoru nụ hne zị ikere,

¹³ be gweru okne nkoli siwama, “Nda-aịkwu, Jizosi, dọnu aị obirizi.”

¹⁴ Nga Jizosi whnurnu be, ọ kaa, “Anụ zne gesi ele ariohna ẹhni anụ.” Kpa be neezne, be gwọru be nchnichna wam.

¹⁵ Nga otu nyenum nụ rime be whnurnu nụ be gwọlam a, ọ lahna, gweru okne nkoli naaja Chiokike.

¹⁶ Ọ dna n'ẹli n'ọchi Jizosi tũnu a mmamma. Nwerukna ka bụ nye Sameria.

¹⁷ Jizosi sịkwa a, “Be gwọla nri badnụ? Ndaa badnụ tolu ele berere?”

¹⁸ Ọ zá nye varụ ọ tũnu Chiokike mmamma, okwolem nye izne ka?”

¹⁹ Jizosi kanụ a, “Lizọ, la, ọkwnata mkpoma i dọhialam i.”

Ige ẹli-eze Chiokike (Mat 24:23-28,37-41)

²⁰ Agwna ele Farisi sịkwa Jizosi nga ige ẹli-eze Chiokike jaava. Jizosi sarụ be, “Ẹli-eze Chiokike jáava lele kpa ele badnụ neele anya a.

²¹ Ọ zá nye jaakaa, ‘Le ọ zị hna,’ mọbu ‘Pịari,’ kwnornu nụ ẹli-eze Chiokike zị nụ rime anụ.”

²² Ige wam Jizosi kanụ ele sno apna a, “Ige vawa nga ọ jooogwnu anụ ọ whnụ otu rime ọbochi ke Nnwọ ke Badnụ, kovu anụ jọowhnu a.

²³ Ele badnụ jaakanụ anụ, ‘Le, Nnwọ ke Badnụ zị pịi,’ mọbu ‘Ọ zị hna.’ Anụ snó be zne.

²⁴ Lele kpa amuma oligwe neehi n'otu ọsotoma oligwe mụkesi n'ọsotoma berere, bụ kpa ọbochi ke Nnwọ ke Badnụ jaazị.

25 Kọvu o jeeberu ọsno ta agida awnñwħnu, ebiri ka jọọju a.

26 “Lele kpa ọ nù n'ọbochi Noa, ọ bụ kpa ọ jọonu n'ọbochi Nnwọ ke Badnụ.

27 Ele badnụ zị neeri, nọonwo, nọolu nnwerne, nọogbo nzi, dū n'ọbochi Noa bnaznenu nù rime ọgbo, mgba-mini ẹli gbukwo kpakara be.

28 “Ọ bụ masị kpam n'ọbochi Lọtu, kpakara be zị neeri, nọonwo, neere, nọozu ahia, naakpa mkpuru, noowu ọro.

29 Kọvu n'ọbochi Lọtu whogaru nù ẹli Sodom, Chiokike wudnarnu bẹkwnu nù rugwu bẹkwnu lele mini ozuzo, gbukwo kpakara be.

30 “Ọ bụ kpa ọ jaazị n'ọbochi be jookpume Nnwọ ke Badnụ.

31 N'ọbochi wam, nye ọbula ke zị n'olu ọro a, ọ bná nù rime ọro a zne kwahala nhne a, kpam masị, nye ke zị n'ẹkwu lánna aznù kwnornu nhne ọbula.

32 Anụ chenwanya nnwerne Lọtu.

33 Nye ọbula ke noopio ọ znọhia bụdnù a, jootuwħu a, nye nootuwħu bụdnù a, jọoznohia a.

34 Me kanụ anụ, n'abalị wam, badnụ lawũru jaadnanyị n'okpata, be gweru otu gharũ ibne a.

35 Ele rinya lawũru jaazị neegwe wiri, be gweru otu, gharũ ibne a. [

36 Ele rukna lawũru jaazị n'ẹkwu, be gweru otu għasa ibne a.”]

37 Ele sno apna a sịkwa a, “Ndaa pọ, Nyenwe aị?”

Jizọsi sarũ be, “Idele jaaziri hne ọbula iznu nwũrnu ọnwu zị.”

18

Nwerinya nzi a nwũrnu nù nye ikpe

1 Jizọsi tnũnu be otu elulu neezni be kpa be kpe okpukpe kpakara ige néegweme aka.

2 Ọ kaa, “Otu nye ikpe zị n'otu ẹli, nye zá nọotu ogwnu Chiokike mọbu sọ badnụ anya.

3 Otu nyerinya nzi a nwũrnu zị masị n'ẹli wam, o neezne ọro nye ikpe ka, naariasno a, 'Bikno, kpenu m ikpe ọma megidne nye neemegbu m.'

4 “O kwéle o yinu a aka gbu ọkwnu. Omekwo, ọ kanụ ẹhni a, 'Ọ bụ n'ezi nù m zá m nọotu ogwnu Chiokike, mọbu sọ badnụ anya.

5 Kọvu kwnornu nù nwerinya ka nzi a nwũrnu naakpakna m ẹhni, m jeekpenu a ikpe ọma, ọ zị rikne gwũ m kwnornu nù ọ naava ige ọbula.' ”

6 Nyenwe aị kaa, “Anụ bno nsni nhne nye ikpe ojo wam kwuru.

7 Chiokike, ọ jọoznohia ele ke a, ele ọ hohiaru, bụ ele naakwnakwu a iwhnehnie nù abalı? Ọ jọogbu ọkwnu ọ dọhia be.

8 Me kanụ anụ, ọ jọoznohia be wara wara. Kọvu nga Nnwọ ke Badnụ jaava, ọ jọowħnu ele kwesiri ọkwnata mkpọma n'ọwa?”

Elulu nye Farisi nù nye ọna ntụ

9 Jizọsi tnũnu ele kwnatarũ mkpọma n'imerne ọma be, kọvu ledna ele berere anya elulu ka.

10 “Ele rukna lawũru znenu Oro Nsọ Chiokike zne kpe okpukpe, otu nye Farisi nù otu nye ọna ntụ.

11 Nye Farisi gwuzoru ichne kpenu ẹhni a okpukpe, kaa, 'Chiokike, meka nù m bụo m nye ọwho-anya, mọbu nye ojo, mọbu nye neeme ọyi lele ele berere. Meka nù m bụo m nye ojo lele nye ọna ntụ ka.

12 M noovu ọnu mgba lawũru n'ikwezu, m nọokwu otu nù nri nga kpakara nhne me nwernu.'

13 “Kọvu nye ọna ntụ wam gwuzoru nù hne zị ikere, o nwée rikne gwelizo a anya le oligwe, kọvu ọ kwa aka nù mkpọma, o wute a, kaa, 'Chiokike, dọnu m me nye mmehie obirizi.' ”

14 Jizọsi kaa, “Me kanụ anụ, nye ọna ntụ ka nù Chiokike mernu udno sù ọ larũ ọro a, ọ bụo nye Farisi, kwnornu nù be jeegwedna nye ọbula ke gwelizo ọro ẹhni a olu, nye ọbula ke gwednarnũ ẹhni a ẹli, be jeegwelizo a.”

Jizọsi gọziri rụmu takiri (Mat 19:13-15; Mak 10:13-16)

15 Agwna ele badnụ nookwuyanũ Jizọsi rụmu takiri be ma ọ kpatũ be aka. Nga ele sno apna a whnũrnu be, be bnanũ be mbna.

16 Kọvu Jizọsi sukwuru rụmu takiri vakwnusi a, kaa, “Anụ gharũ rụmu takiri ma be

vakwnusi m, anụ bnósni be, kwnornu nụ ẹli-eze Chiokike bụ ke ele nụ kpa.

¹⁷ Me kanụ anụ ezi ọka, nye ọbula ke jeegweru ẹli-eze Chiokike lele nnwọ matị, ọ jáabna nụ rime a rịa rịa.”

Otu nye ọchichi

(Mat 19:16-30; Mak 10:17-31)

¹⁸ Otu nye nēchi ele Ju sịkwaru Jizọsi, “Nye zni-nhne ọma, kịni bụ nhne me jeeme ma m kehia m bụdnu kwó okwo?”

¹⁹ Jizọsi sarụ a, “Kini kpayarụ i noosukwu m nye ọma? O zá nye bụ nye ọma, okwolem otu badnụ, bụ Chiokike kpọi.

²⁰ I maa m nhne be nyernu n'iwu, 'I mékọ ọyi, i gbúko badnụ, i znúko buznu, i gbáko akebe aghalaghala, sọbisinu nda i nụ nne i.' ”

²¹ Nye ọchichi wam kaa, “M bítaru m kpakara nhne hite n'ige me bụ wíkoro.”

²² Nga Jizọsi nurnu nhne ka, ọ kaa, “I jeeme otu nhne kpọi. La, re kpakara nhne i nwernu, kesi ele mboni, i jeenwe ẹkwnu n'oligwe, vaa, sno m.”

²³ Nga nye ọchichi wam nurnu ka, o wuteru a k'agida, kwnornu nụ o nwernu ẹkwnu k'agida.

²⁴ Jizọsi le a anya, kaa, “O bụ nhne rarụ ẹhni k'agida nụ ele nwernu ẹkwnu ọ bna n'eli-eze Chiokike.

²⁵ N'ezi, ọ zinu anọhia be kwu kameli ewheke ọ gawhe n'anya alanga karụ ele nwernu ẹkwnu ọ bna n'eli-eze Chiokike.”

²⁶ Ele nurnu ọka ka, sịkwa, “Ndakwanụ nye be jọoznohia?”

²⁷ Jizọsi sarụ, “Nhne rarụ ẹhni hne badnụ zị, be meli kpakara nhne hne Chiokike zị.”

²⁸ Pita kanụ a, “Le, a sịgbasiri kpakara nhne snornu i.”

²⁹ Jizọsi kanụ be, “Me kanụ anụ ezi ọka, ọ zá nye ọbula ke sịgbasiri ọro, mọbu nnwerne, mọbu nwene, mọbu ele murnu a, mọbu rumu, kwnornu ẹli-eze Chiokike,

³⁰ ke jáanahia karukwo n'ige ka, n'ige ke jaava, bụdnu kwó okwo.”

Jizọsi kwuru ọka gbasiri

enwu a ke mgbà ẹto

(Mat 20:17-19; Mak 10:32-34)

³¹ Jizọsi kwuru nri nụ badnụ lawuru wam, kanụ be, “A neezne Jeruselem, kpakara nhne ele ọwhnurninya gbarụ

n'okwukwo gbasiri Nnwọ ke Badnu jeemezu.

³² Be jeegweru a nyewhete n'aka ele bụo ele Ju. Be jeeme a nhne rumu, nyee a mkpari, gbụ a ọnu mini,

³³ pnia a nhne, gbu a. N'ọbochi k'eto, o jeehi n'enwu lizo.”

³⁴ Ele sno apna a ghóyage kpakara nhne ka. Be kpusnirni ọka ka n'anya be. Be máa risi nhne o nookwu.

Jizọsi gwọru nye ọrio isni

(Mat 20:29-34; Mak 10:46-52)

³⁵ Nga Jizọsi naavadu Jeriko, otu nye isni dazị nụ ngeri apna nọorio nhne.

³⁶ Nga ọ nurnu agida badnụ neewhe, ọ sịkwa be nhne neeme.

³⁷ Be kanụ a, “Jizọsi nye Nazareti neewhe hna.”

³⁸ O siwama lulo, “Jizọsi, Nnwọ Devidi, dọnu m obirizi.”

³⁹ Ele be Jizọsi ọsno bigbọru a, o kpusni ọnu a, kọvu, o siwama k'agida, “Ji Nnwọ Devidi, dọnu m obirizi.”

⁴⁰ Jizọsi gwuzoru, kaa, be kwuyanụ a ya. Nga ọ varụ, Jizọsi sịkwa a.

⁴¹ “Kini bụ nhne i pioru me menu i?”

Nye isni wam kaa, “Nyenwe ai, mee ma m whnurnu m ọsno.”

⁴² Jizọsi kanụ a, “Whnurnu ọsno, ọkwnata mkpoma i gwọlam ji.”

⁴³ Ngangam, o bete ọ whnụ ọsno, snornu Jizọsi n'apna, naaznarni Chiokike. Kpakara ele whnurnu a znarni Chiokike.

19

Jizọsi nụ Zakiyosi

¹ Jizọsi bnazne nụ rime Jeriko, neewhe n'esilawuru a.

² Otu nye risi ele ọna ntụ rewhna a bụ Zakiyosi zị pị, ọ bụ nye barụ aba.

³ O noopio kpa ọ jọowhnu Jizọsi, kọvu o nwée rikne kwnornu nụ ọ bụ nye zị ichichi n'esilawuru igbudu badnụ.

⁴ Ọ gba ẹso zne nụ ruwhnu, pne n'olu isisi sịkamo ma ọ whnụ Jizọsi nga o jeewhe nụ apna wam.

⁵ Nga Jizọsi duru nụ piyam, o le anya n'olu, kanụ a, “Zakiyosi, hiedna wara wara, kwnornu nụ m jaadazị n'oro i tna.”

⁶ Zakijosi mee wara wara hiedna, nab-nanya a nù mkpoma oso n'ònu.

⁷ Kpakara ele badnù whnùrnù a, be bete naatamu, kaa, “Nwerukna ka znernu o bürü nye izne n'òro nye mmehie.”

⁸ Zakijosi lizò kanù Nyenwe aì, “Nyenwe aì, m jeekewa kpakara nhne me nwernu èlì lawùru, kesi ele mboni, nye obula ke me ghogburu, m jòokwuhnata a èlì èno.”

⁹ Jizòsi kanù a, “Òznohia varù n'òro ka tna, kwnornu nù nwerukna ka bù masì nnwò Ebereham.

¹⁰ Kwnornu nù Nnwò ke Badnù varù o pio nù o znòhia ele whuru owu.”

*Elulu nri mkpuru iwai
be kwu mìnasi**
(Mat 25:14-30)

¹¹ Kpa be zì noobno nsnì, Jizòsi zne nù ruwhnu tnùnu be otu elulu, kwnornu nù o zì Jeruselem ndundu, ele badnù wam naari nù èlì-eze Chiokike jòowhuya iwhne kìtna.

¹² O kaa, “Otu nwerukna be marnù rẹwhna a znernu mba zì ikere ma be chni a eze sù o hiehna èlì a.

¹³ Hne o zne, o sukwu nri ele ohi a, nyee be nri mkpuru iwai, kanù be, ‘Anù zù ahia tem m hiehna.’

¹⁴ “Kovu ele èlì wam snornu a irno, be zizne izi kaa, ‘À chòla nwerukna ka bürü eze aì.’ ”

¹⁵ “Be chni a eze, o hiehna. O sukwu ele ohi a ele o nyernu iwai ma o mahia mbnarna be nwehiaru nù iwai o nyernu be.

¹⁶ “Nye ke mbòm varù, kaa, ‘Nyenwe aì, mkpuru iwai i nyernu m nwehiaru nri mkpuru iwai mbnarna berere.’ ”

¹⁷ “Nyenwe a kanù a, ‘I mekwarù nkari, ohi oma. Kwnornu nù i kwesiri be kwnata i mkpoma nù nhne matì, nẹechi nri mba.’ ”

¹⁸ “Nye ke ẹbo varù, kaa, ‘Nyenwe aì, mkpuru iwai i nwehiaru mkpuru iwai isne berere.’ ”

¹⁹ “Nyenwe a sarù a, ‘Bürü nye neelekòta èlì-ohna isne.’

²⁰ “Nye ke ẹto varù kaa, ‘Nyenwe aì, le iwai i, m knernù m iwai i n'ikpe tugwatanù i ya.

²¹ Ogwnu i tũru m, kwnornu nù i bù nye anya rikne. I neegweru nhne búo ke i, neegwe nhne n'ẹkwu hne i kpála mkpuru.’

²² “Nyenwe a sarù, ‘M jeeji nhne hi n'ònu i kpe i ikpe, jì ohi ojo. I magwù nù m bù m nye anya rikne, neegweru nhne búo ke m, m neegwe nhne n'ẹkwu me kpála mkpuru.

²³ Kìni mernu i yísige iwai m n'aka ele oro iwai? Kpa me hiehnarnu, m znernu m anahoru iwai m nù mbnarna a.’

²⁴ “O kanù ele gwuzo ndundu, ‘Anù nahia a iwai kì nyega nye wam ke nwernu nri.’

²⁵ “Be kanù a, ‘Nda-aì-kwu, o nwernu nri.’

²⁶ “O sarù be, ‘Me kanù anù, nye obula ke nwernu be jeenye a, o nwehnasiru, kovu nye ke nwée, be jaanahoru a o búbedi ke o nwernu.

²⁷ Kìtna, ele irno m ele kwége me bürü eze be, anù kwuya be hna gbumekwo kpakara be nù ruwhnu m.’ ”

*Jizòsi bnaznernu
Jeruselem*

(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Jòn 12:12-19)

²⁸ Nga Jizòsi kwukworu oka ka, o beru be osno neezne Jeruselem.

²⁹ Nga o vaduru Bẹtifagi nù Bẹtani nù Rugwu Olivu o zizne ele sno apna a lawùru, kanù be,

³⁰ “Anù zne nù mgbu matì ke zì nù ruwhnu anù, kpa anù naabna, anù jòowhnu otu nnwò iyinya be kpogwu pìi, ke o zá nye dazìri n'olu a, anù tọma a, tọya hna.

³¹ O bürü nù badnù obula sịkwa anù, ‘Kìni mernu anù nọotoma a,’ anù kanù a, ‘O zì Nyenwe aì mkpa.’ ”

³² Ele o dusiri zne whnù lele kpa Jizòsi kanù be.

³³ Kpa be nọotoma nnwò iyinya wam, ele nwe a sịkwa be, “Kìni mernu anù nọotoma nnwò iyinya wam?”

³⁴ Be sarù be, “O zì Nyenwe aì mkpa.”

³⁵ Be tọyanu a Jizòsi, wụkwasi iwo be n'olu a, dazìta Jizòsi n'olu a.

³⁶ Kpa Jizòsi neezne, ele badnù naagbasa iwo be n'apna.

³⁷ Nga o vaduru hne apna larù Rugwu Olivu, igbudu badnù ele sno apna a bete nọonwudna, nọotunu Chiokike mmamma

* **19:10 mìnasi:** Jizòsi tnùrnù elulu mkpuru iwai be kwu mìnasi. N'ige mbòm, ogwo ẹrnu obochi bù otu mkpuru iwai etekne. Otu mìnasi hna lele otu riwhu mkpuru iwai.

n'okne nkoli kwnornu agida ɛnu ndu-ehni be whnurnu.

³⁸ Be naakaa,
“Chiokike gozi eze

ke naava nu ɛwhna Nyenwe a,

Udno n'oligwe,

oznarni zinu Chiokike nu hne kakwo n'olu.”

³⁹ Agwna ele Farisi ele sno igbudu badnu wam kanu Jizosi, “Nye-zni-nhne, bigbo ele sno apna i ma be kpusni onu.”

⁴⁰ Jizosi saru be, “Me kanu anu, o buru nu ele ka kpusni onu be, akaworugwu ele ka jeesi lulo.”

*Jizosi kwnanu
Jeruselem ekwna*

⁴¹ Jizosi vadu Jeruselem ndundu, whnu a, kwnanu a ekwna.

⁴² O kaa, “O buru nu i mahiaru obochi tna nhne jeegweyanu anu udno, kovu anya anu kpuru isni.

⁴³ Obochi vawa nga ele irno anu jaadazigidne anu, gbagidne anu n'apna obula.

⁴⁴ Be jozopia anu nu rumu takiri anu, be joolulu eli ka nu ele wu nu rime a, be jeesigbasi otu akaworugwu n'olu ibne a hna, kwnornu nu anu maa ige Chiokike varu o znohia anu.”

*Nhne Jizosi mernu
n'Oro Nso Chiokike*

(Mat 21:12-17; Mak 11:15-19; Jon 2:13-22)

⁴⁵ Jizosi bnazne Oro Nso Chiokike, chihala ele neere ahia pii.

⁴⁶ O kanu be, “Be gbaru a n'okwukwo nso, kaa,

‘Oro m jobu oro okpukpe,’
kovu anu mernu a o buru obna ele buznu.”

⁴⁷ Jizosi zi neezni nhne kpakara obochi n'Oro Nso Chiokike. Ele risi ariohna nu ele zni iwu ele Ju nu ele okno badnu Izireli needne kpa be joogbu a.

⁴⁸ Kovu be maa nhne be jeeme, kwnornu nu kpakara ele berere zi koriri noobno nsni nu nhne o nookwu.

20

*Rikne Jizosi
(Mat 21:23-27; Mak 11:27-33)*

¹ O du otu obochi nga Jizosi zi n'Oro Nso Chiokike neezni izi oma, ele risi ariohna nu ele zni iwu ele Ju, be nu ele okno badnu Izireli varu.

² Be kanu a, “Kanu ai ɛwhna rikne i ji neeme kpakara nhne ka. Nyele nyernu i rikne ka?”

³ Jizosi saru be, “M jaasikwa anu otu ajiji masi, anu kanu m,

⁴ owu mini Joni, o hiri n'oligwe mobu n'aka badnu va?”

⁵ Be kwu a n'esilawuru be, kaa, “O buru nu a kaa, ‘O hiri n'oligwe,’ o jaasikwa ai, ‘Kini mernu anu kwéle a?’ ”

⁶ “Kovu a kaa nu o hi n'aka badnu, kpakara ele badnu ka jotugbu ai akaworugwu, kwnornu nu be kweru nu Joni bu nye owhnurninya.”

⁷ Be saru a, “A maa hne o hi va.”

⁸ Jizosi kanu be, “M jaaka masinu anu ɛwhna rikne me ji neeme kpakara nhne ka.”

*Elulu ele ɛnu ekwu vaini
(Mat 21:33-46; Mak 12:1-12)*

⁹ Jizosi tnuu ele badnu elulu ka, “Otu nyerukna kparu vaini, gweru ekwu wam yisi n'aka ele jeelekota a, whoga gbu okwnu.”

¹⁰ Nga ige o ghọ mkpuru duru, o zizne otu nye izi o znekwunusi ele ɛnu ekwu wam ma be nyee a agwna mkpuru vaini. Kovu ele ɛnu ekwu wam pnja a nhne, zila a n'aka etekne.

¹¹ O zizne kwno nye izi berere, ele ɛnu ekwu wam li a nhne, kpasị a iwhnerne, zila a n'aka etekne.

¹² O zizne kwno nye izi ke ɛto, be mekasi a nhne, tuwhu a n'ederezi.

¹³ “Ige wam nye nwe ekwu vaini wam karu, ‘Ndaa nhne me jeeme? M jeezizne nnwo m me whnurnu n'anya, eleghi anya be joso a anya.’

¹⁴ “Kovu nga ele ɛnu ekwu wam whnurnu a, be kanu ehni be, ‘Ka bu nye jeeri mkpe nye nwe ekwnu ka, anu va ma a gbu a, a jeekeri mkpe a.’

¹⁵ Be tuwhu a n'aznu ekwu wam gbu a.

“Kini bu nhne nye nwe ekwu wam jeeme ele ojo wam?

¹⁶ O jaava gbumekwo ele ɛnu ekwu ojo wam, gweru ekwu wam nyewhete n'aka ele berere.”

Nga ele badnu wam nurnu oka ka, be kaa, “Chiokike kwé.”

¹⁷ Jizosi le be anya, sika be, “Kini bu risi nhne be gbaru n'okwukwo nsó?

‘Akaworugwu ke ele noowu o ro juru

kiyam gholam risi nsukala o ro.’

¹⁸ Nye obula ke jaadnakwasi akaworugwu ka, jaagbawa ibekala ibekala, kovu nye obula ke akaworugwu ka jaadnakwasi, o jeegweri a lele retnu.”

¹⁹ Ele zni iwu ele Ju nu ele risi ariohna pio kpa be jonwugwu Jizosi ngangam, kwnornu nu be magwu nu o tnnu be elulu ka. Kovu be notu ogwnu ele badnu.

Otu ntụ-eli

(Mat 22:15-22; Mak 12:3-17)

²⁰ Be zizne ele naadna ndidna ele mernu lele nu be bu ele ezi oka. Be noopio kpa be jeeji nwugwu Jizosi hite n'ikwu-onu a ma be gweru a nyewhete n'aka nye ochichi.

²¹ Be sika Jizosi, “Nye-zni-nhne, a magwu nu i kwu ezi oka neezni nhne kwesiri, i za neele badnu anya nu ruwhnu, kovu i neezni apna Chiokike n'ezi oka.

²² O buru oma a tu ntụ nyee Siza sobu o buo oma?”

²³ Jizosi whnuru aghigho ke mkpoma be, o kanu be,

²⁴ “Anu gesi m otu mkpuru iwai. Nyele nwe ruwhnu ka nu nhne be gbakwasiri n'olu a?”

²⁵ Be saru a, “Siza nwe.”

Jizosi kanu be, “Anu nyee Siza nhne ke Siza, nyee masi Chiokike nhne ke Chiokike.”

²⁶ Be nwée nhne be jeeji nwugwu a hite n'ikwu-onu o kwuru nu ruwhnu ohna. Osisa o saru be jiri be anya, be daziri bii.

Ajiji gbasiri olizo n'enwu

(Mat 22:23-33; Mak 12:18-27)

²⁷ Agwna ele Sadusi, ka bu ele karu nu olizo n'enwu zila, vakwnusiri Jizosi, sika a ajiji,

²⁸ “Nye-zni-nhne, Mozizi gbaru n'okwukwo iwu nyee ai, ‘O buru nu nyerukna nwurnu sigbasi nnwerne a, hne be nwée rumu, nwene a rukna joluru nnwerne nwene a wam mughianu nwene a rukna rumu.’

²⁹ Rumu nne esau nu ai zi, ke mbom luru nnwerne, nwuma hne o nwée nnwó.

³⁰ Nye ke ebo luru a,

³¹ nye ke eto lu a, otu aka wam kpa rumu nne esau wam luru nwerinya wam, kpakara be nwée nnwó, be nwukwo.

³² N'ipne-aznu nwerinya wam nwu masi.

³³ Kina, n'obochi olizo n'enwu, nwerinya wam jobu nnwerne nyele n'esilawuru be, kwnornu nu be esau luru a?”

³⁴ Jizosi saru be, “Ele badnu k'owa ka nolu nnwerne, neekesi nzi.

³⁵ Kovu ele kwesiri o kehia igwe n'olizo n'enwu ma be zi budnu n'ige ke jaava, be lu nnwerne, be gbó nzi.

³⁶ Be jonwu enwu berere, kwnornu nu be nu lele ele enine izi. Be bu rumu Chiokike kwnornu nu be hiri n'enwu lizo.

³⁷ Kovu Mozizi neegesi nu ele nwurnu onwu jechi n'enwu lizo, hite nu nhne o gbaru n'okwukwo gbasiri isisi mati wam neerne bekwnu. O sukwuru Nyenwe ai ‘Chiokike ke Ebereham, Chiokike ke Aziki, nu Chiokike ke Jekpu.’

³⁸ Chiokike bu Chiokike ke ele zi bu budnu, o buo ke ele nwurnu onwu, kpakara ele badnu zi budnu n'anya Chiokike.”

³⁹ Agwna ele zni iwu ele Ju karu, “Nye-zni-nhne, i sakwaru nkari.”

⁴⁰ O zima nye nwernu rikne sika a ajiji berere.

Karaisi bu nnwó nyele?

(Mat 22:41-46; Mak 12:35-37)

⁴¹ Jizosi kanu be, “Ndaa kpa be naakaa nu Karaisi bu Nnwó Devidi?

⁴² Kwnornu nu Devidi n'iwuhuru a kwuru n'okwukwo Eri Oma, ‘Nyenwe ai kannu Nyenwe m,

Daziri eli n'akarikwnunga m

⁴³ tem du nga me jaabita ele irno i

lele nhne i jotukwasi ochi i lawuru.’

⁴⁴ Devidi sukwuru a ‘Nyenwe m,’ ndaa kpa o jeeji buru kwono nnwó a?”

Anu zeru ele zni iwu ele Ju

(Mat 23:1-36; Mak 12:38-40; Luk 11:37-54)

⁴⁵ Kpa kpakara ele badnu wam zi noobno nsni, Jizosi kanu ele sno apna a,

⁴⁶ “Anụ neeze ele zni iwu ele Ju. O naamasị be o wo awura ogologo naagaghari, o naamasị be ele badnụ neebekwu be ikwu n'ahịa, be nọhori risi ngadna n'oro ogbako ele Ju, ma ngadna kakwo mma n'ogbako iriri anụ.

⁴⁷ Be bụ ele neeridna o ro ele rinya nzi be nwurru, neekpe ogologo okpukpe ma ele badnụ whurru be. Be jaata awhnwhnu ke kakwo.”

21

*Nkesi nwerinya
nzi a nwurru
(Mak 12:41-44)*

¹ Jizosi leru anya whnụ ele eze nọtusi nhne nkesi be nụ hne be nọtusi iwai n'Oro Nso Chiokike.

² O whnụ otu womboni nzi a nwurru hne o nọtusi mkpuru iwai matị lawuru.

³ Jizosi kaa, “Me kanụ anụ ezi oka, nwerinya ka bụ womboni nzi a nwurru tūsi karukwo kpakara ele nọtusi iwai.

⁴ Kpakara ele badnụ ka masiri aka n'agida ekwu be nwernu gweboru tūsi, kovu nwerinya mboni ka tūkaru kpakara nhne o nwernu.”

*Be joolulu Oro Nso
Chiokike*

(Mat 24:1,2; Mak 13:1-2)

⁵ Agwna ele sno apna a nookwu, naajakiri Oro Nso Chiokike nū akaworugwu be jiri a wu mma, ya nū nkesi be jiri cho Oro Nso Chiokike mma. Kovu Jizosi kaa,

⁶ “Kpakara nhne anụ nọowhnu, ige vawa nga otu akaworugwu joo gwuzo n'olu ibne a, be jaakwnadna kpakara be n'eli.”

*Mmekpēhni nū
okpakna ehni*

(Mat 24:3-14; Mak 13:3-13)

⁷ Be sika a, “Nye-zni-nhne, ndaa nga nhne ka jọbu? Kini jọbu nhne jeegesi nga nhne ka jeeme?”

⁸ Jizosi saru be, “Anyā dū anū ẹlī, anū kwé be duhie anū. Agida ele badnụ jaava nū rēwhna m, naakaa, ‘O bụ mawa, ige valēm,’ kovu anū snó be.

⁹ Nga anū jōonu otutnu ogwnu nū omegidne, ogwnu tūko anū. Kpakara nhne

ka jeebe osno mee, kovu okwukwo nhne yoduge.”

¹⁰ O kanu be, “Mba jeelizọ megidne mba, ẹlī-eze jeelizọ megidne ẹlī-eze.”

¹¹ Okne ẹlī otne enye jaazi nū hne zi ichne ichne, okwnunyo nū nriria ojo jaazi nū hne zi ichne ichne. Nhne zi ogwnu nū okne nhne elekema jeehi n'oligwe va.

¹² “Kovu sū kpakara nhne ka mee, be jōonwugwu anū, kpakna anū ehni, gweru anū nyee n'aka ele ikpe be kpe anū ikpe n'oro ogbako ele Ju, be yisi anū n'oro ikelu. Anū joogwuzo nū ruwhnu ele eze nū ele ọchichi kwnornu nū rēwhna m.

¹³ Ka jọbu oghere anū jeeji gba akebne izi oma.

¹⁴ Kovu anū bēru osno rigbu ehni anū kpa anū jeeji goro onu anū.

¹⁵ Kwnornu nū m jeeyisi oka nū akoniche ke ele irno anū jēenwe rikne gwuzogidne mōbu megbu anū.

¹⁶ Ele mūru anū jeegweru anū nye-whete, rumu nne anū nū rumu nwene nū ele enyi, be joogbu agwna anū.

¹⁷ Kpakara ele badnụ joosno anū irno kwnornu nū me.

¹⁸ Kovu otu rukeri-ize ke risi anū jáadna n'eli mōbu whu etekne.

¹⁹ Anū gwuzosi rikne ma anū znōhia budo anū.

Be joolulu Jeruselem

(Mat 24:15-21; Mak 13:14-19)

²⁰ “Nga anū jōowhnu ele ogwnu ele irno gbarū Jeruselem ngaramanga, anū mahia n'olulu a zi ndundu.

²¹ Ige wam ele zi nū Judiya gbazne n'olu rugwu, ele zi n'eli-ohna whoga, ele zi n'ekwu be lāhna nū rime ẹlī-ohna.

²² Kwnornu nū ka bụ ige o ta awhnwhnu ma kpakara nhne be gbarū n'okwukwo nsọ mezu.

²³ Awhnwhnu jaazinu ele rinya zi rime nū ele neechi nnwọ rēma n'ige wam. Okne awhnwhnu jaadnakwasị ẹlī ka, Chiokike jōonwudna ovu owe ehni a megidne ele badnū ka.

²⁴ Be jeegweru ama-ogwnu gbu agwna badnū, be jodoru ele berere lele ele ikelu zne kpakara mba. Ele būo ele Ju jōozodna Jeruselem tem ige be zu.

*Nnwọ ke Badnụ vawa**(Mat 24:29-31; Mak 13:24-27)*

²⁵ “Nhne elekema jaazị n'ehnam nụ ẹnwa nụ mbọ. N'owa mkpoma ọla mini jaazị n'esilawuru kpakara mba, be jọtụ ogwnu abaka-mini nụ ruwhere osimini.

²⁶ Ele badnụ jọtutubo kwnornu ogwnu nụ nhne be nọowhnu jeeme n'owa, kwnornu nụ kpakara iknernema ke oligwe joohnio ohnio.

²⁷ Ige wam be jọowhnu Nnwọ ke Badnụ hne ọ naava n'erumeru k'oligwe, n'iknernema nụ okne igwugwu.

²⁸ Nga kpakara nhne ka beteru neeme, anụ lizọ, gwelizọ risi anụ olu kwnornu nụ ige ọznohia anụ zị ndundu.”

*Muhia nhne hite n'isisi
be kwu figi**(Mat 24:32-35; Mak 13:28-31)*

²⁹ Jizọsi tñunu be elulu ka, “Anụ le isisi figi nụ kpakara isisi berere.

³⁰ Nga anụ nọowhnu nụ be nooruhia ọkwukwo bụdnu, anụ mahia nụ nduru-mini zị ndundu.

³¹ Kpam masị, nga anụ jọowhnu kpakara nhne ka neeme, anụ mahia nụ ẹli-eze Chiokike zị ndundu.

³² “Me kanụ anụ ezi ọka, ebiri ka jéewhe sụ kpakara nhne ka mee.

³³ Oligwe nụ ọwa jaagawhe, kọvu ikwu-ọnu m jaagawhe rịa rịa.

Ọdo aka nụ nsni

³⁴ “Any a dū anụ ẹli, anụ kwé okne nhne oriri nụ nhne ọnwunwo nụ ọriri ke bụdnu ka, jihia mkpoma anụ, ke jeeme ọbochi wam vakwnusi anụ nū nga anụ tūge anya a.

³⁵ Kwnornu nū ọ jaavakwnusi kpakara ele zị n'owa lele mbịta be sninnu anọhia.

³⁶ Anụ neese nse ige ọbula, anụ kpe okpukpe ma anụ nwe rikne gbanahoru kpakara nhne ka jeeme, nū o gwuzo nū ruwhnu Nnwọ ke Badnụ.”

³⁷ Jizọsi zị neezni nhne kpakara ọbochi n'Oro Nsọ Chiokike, n'ige ogbednachi ọ whọga zne Rugwu Olivu zukwaru inwe nū ọ dnanyị tem chi bọ.

³⁸ Kpakara ele badnụ neezne Oro Nsọ Chiokike n'ọnu ọsisi ma be nūnu nhne o neezni.

22*Be gbarū iznuznu
o gbu Jizọsi**(Mat 26:1-5; Mak 14:1,2; Jọn 11:45-53)*

¹ Ige Iriri Brẹdi Whúge Ọwhu ke be kwu Ọgawhe zị ndundu.

² Ele risi ariohna nū ele zni iwu ele Ju noopio oghere be jeeji gbu Jizọsi, kpa be nọtụ ogwnu ele badnụ.

*Judasị kweruru
o re Jizọsi**(Mat 26:14-16; Mak 14:10,11)*

³ Ekwensu bna nū rime Judasị nye be kwu Isikarioti, nye bụ otu nū rime ele sno apna a nri nū ẹbo wam.

⁴ Judasị znekwnusi ele risi ariohna nū ele risi ele neese Oro Nsọ Chiokike, gba iznuznu kpa o jeenye be Jizọsi.

⁵ Ovu sọru be n'ọnu, be kwe o nyee a iwai.

⁶ Judasị kweru, o noopio kpa o jeenwe oghere o gweru Jizọsi nyee be nga ele badnụ máa.

*Be jiknernu o ri
Iririr Ọgawhe**(Mat 26:17-25; Mak 14:12-21; Jọn 13:21-30)*

⁷ Ọ dū n'ọbochi ke Iriri Brẹdi Whúge Ọwhu, nga be naakwa ariohna atnurnu Ọgawhe.

⁸ Jizọsi zizne Pita nū Jóni, “Anụ zne bıkwatanu aị Iriri Ọgawhe.”

⁹ Be sịkwa a, “Ndaa hne i pioru a bıkwata a?”

¹⁰ Jizọsi kanụ be, “Kpa anụ naabna n'ẹli ka, anụ jọowhnu otu nwerukna vugwu idudu mini, anụ snornu a bna n'oro ke ọ jaabna.

¹¹ Anụ kanụ nyenwe ọro wam, ‘Nye-zni-nhne kaa a sịkwa i, Ndaa ọro ele izne hne me nū ele sno apna m jeeri Iriri Ọgawhe?’

¹² O jeegesi anụ otu ọnu-oro zị rude n'oro olu, be mekwataru, anụ mekwata kpakara nhne.”

¹³ Be zne whnụ kpakara nhne lele kpa Jizọsi kannu be. Be mekwata Iriri Ọgawhe.

*Wiri Anyasnu Nyenwe aị**(Mat 26:26-30; Mak 14:22-26; 1 Kọr 11:23-25)*

14 Nga ige dūru, Jizōsi nū ele izi a daziri neeri wiri.

15 O kanū be, “N’ezi o gwnūsi m rikne me nū anū rikō Iriri Ogawhe ka sī me ta awhnūwhnu.

16 Kwnornu me kanū anū, m jéeri kwno a berere tem o mezu n’ige ẹli-eze Chiokike.”

17 Jizōsi gweru okiko, tūnu Chiokike mmamma, kaa, “Anū gweru ka, keme n’esilawūru anū.

18 Kwnornu me kanū anū, m jōonwoma manya hi n’isisi vaiṇi whūya rīa rīa tem ẹli-eze Chiokike va.”

19 O gweru brēdi, tūnu Chiokike mmamma, nyawama a, nyee be, kaa, “Ka bụ anọ-ẹhni m me nyernu kwnornu anū, anū neeme ka neechenwanya m.”

20 Kpam masi, nga wiri anyasnu wheru, o gweru okiko, kaa, “Okiko ka bụ oḡbanjọ-ẹhni ikne ke oṽnarna m, ke me wūsiri kwnornu anū.

21 Kōvu anū le, nye neere m nū me dazigwu n’ikpechi neeri wiri.

22 Nnwọ ke Badnū jaala lele kpa Chiokike kpebiri a, kōvu awhnūwhnu jaazīnu nyerukna wam be jeehi n’aka a re Nnwọ ke Badnū.”

23 Be nēesikwarita ẹhni be nye jeeme nhne ka.

Nye kakwo ibne a

24 Ele sno apna a bete nōdogbuta nye kakwo n’esilawūru be.

25 Jizōsi kanū be, “Ele eze ele būo ele Ju nēchi ele ke be n’aka rikne, ele nwernu rikne hne be zī kaa nū be bụ enyi ele badnū.

26 Kōvu o kwésile o zī kpam n’esilawūru anū. Nye kakwo ibne a n’esilawūru anū jōonu lele watakiri, nye noodu anū lele nye izi.

27 Kwnornu nyele kakwo, nye neeri wiri n’ikpechi sōbu nye neezne izi? O bụ nye dazī ẹli neeri wiri. Kōvu m zī m n’esilawūru anū lele nye izi.

28 “Anū dazīgidnenu m n’ornurna m.

29 Mjeenye anū rikne o chī ẹli-eze lele kpa Nda m nyernu m,

30 ma anū snornu m ri wiri, nwọ masi nū ẹli-eze m, daziri nū ngadna eze neekpe ẹbnurnu nri nū ẹbo ke Izireli ikpe.

Jizōsi karū nū Pita

jōogonahoru a

(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Jōn 13:36-38)

31 “Saimoni, Saimoni, le, Ekwensu rīoru o yọ i lele kpa be yọ ikpa.

32 Kōvu m kpennu m jī okpukpe, Saimoni, ma okwnata mkpoma i ziri kwem. Nga i tūhnasnarnu, kwnagidne rūmu nda i.”

33 Kōvu Pita sarū, “Nyenwe aī, m jiknenu m o sno i zne ikelu mōbu nwuma.”

34 Jizōsi sarū a, “Pita, me kanū i, sū okne oḡchichi kwna ẹkwna tna, i jōogonahoru m mḡba ẹto.”

Rekpa mati, rekpa nū

ama-ogwnu

35 Jizōsi sīkwa be, “Nga me zihalaru anū, anū jīle rekpa iwai, mōbu rekpa, mōbu okoro-ochi, o nwernu nhne kōru anū?”

Be sarū a, “O zá nhne kōru aī.”

36 O kanū be, “Kōvu kītna, nye nwernu rekpa iwai gweru a, nye nwernu rekpa berere, gweru a, o buri nū i nwée ama-ogwnu, re iwo olu i, zuru otu.

37 Kwnornu nū be gbarū a n’okwukwo nsọ, ‘Be gwnukotarū ya nū ele mmehie,’ be jeemezu nhne ka. Owe! Nhne be gbarū gbasiri m jeemezu.”

38 Ele sno apna a kaa, “Nyenwe aī, le ama-ogwnu lawūru.”

Jizōsi kanū be, “O joozu.”

Jizōsi kperu okpukpe

nū Rugwu Olivu

(Mat 26:36-46; Mak 14:32-42)

39 Jizōsi whōga zne nū Rugwu Olivu lele kpa o mesi, ele sno apna a snornu a.

40 Nga o vaduru pīi, o kanū be, “Anū kpe okpukpe o zī anū dnabna nū rime ornurna.”

41 O whōga zne nū ruwhnu mati, gbu mpnerne oḡchi n’ẹli kpe okpukpe, kaa,

42 “Nda m, o buri nū o masiri i, gwemenu m okiko awhnūwhnu ka, kōvu o būo nhne me pioru, kōvu nhne i pioru.”

43 Enine izi hi n’oligwe varū gba inwe.

44 Hite n’igbugbu, o kpe okpukpe k’ezi, ruhara barū a nū lele okne okpurukpu oṽnarna naadnasa n’ẹli.

45 Nga o kpe kworu okpukpe, o lah-nakwnusi ele sno apna a, whnū nū be

neezni anyarna hite nù nhne igbugbu nù rikne gwuru be.

⁴⁶ Ọ sịkwa be, “Kini mernu anụ neezni anyarna? Anụ lizọ kpe okpukpe ọ zị anụ dnabna nù rime ọrnurna.”

Be nwudnernu Jizọsi

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Jọn 18:3-11)

⁴⁷ Kpa Jizọsi kpu ọka n'ọnu, Judasi, otu nù rime ele sno apna a nri nù ẹbo wam, duru igbudu ele badnụ va, o znekwnusi Jizọsi, snutu a ọnu.

⁴⁸ Kọvu Jizọsi sịkwaru a. “Judasi, i ji osnutu ọnu neere Nnwọ ke Badnụ?”

⁴⁹ Nga ele sno Jizọsi whnurnu nhne neeme, be kaa, “Nyenwe aị, a gweru ama-ogwnu aị lụ ogwnu sa?”

⁵⁰ Otu nyenum n'esilawuru be, ji ama-ogwnu gbu, bihala nnwọ izi nye risi ariohna nsni akarikwnunga a.

⁵¹ Kọvu Jizọsi saru be, “Ozulem!” Ọ kpatu nsni nwerukna wam aka, gwọ a.

⁵² Jizọsi kanu ele risi ariohna nù ele risi ele neese Oro Nso Chiokike nù ele okno badnụ, ele varu ọ nwugwu a, “Anụ ji ama-ogwnu nù okpiri va lele nù m bu m nye neemegidne iwu ẹli.

⁵³ Me nù anụ zị kpakara ọbochi n'Oro Nso Chiokike, anụ nwée rikne nwugwu m. Kọvu ka ige ke anụ, ige rikne ọchichiri nẹechi.”

Pita gọnahoru Jizọsi

(Mat 26:57,58,69-75; Mak 14:53,54,66-72; Jọn 18:12-18,25-27)

⁵⁴ Kpa be nwugwu Jizọsi, be duru Jizọsi zne n'oro nye risi ariohna, Pita snornu nù be nù hne zị ikere.

⁵⁵ Nga be kpawhusiri bekwnu n'esilawuru ederezi, Pita snornu be daziri ẹli nù ngeri bekwnu.

⁵⁶ Otu nnwọ oknornokno ele neezne izi whnurnu Pita hne ọ zị nù ngeri bekwnu. O legidne a anya, kaa, “Nwerukna ka nù Jizọsi sno.”

⁵⁷ Pita gọ, kaa, “Nwerinya, m máam nye ọ bu.”

⁵⁸ Ige matị wheme, otu nwerukna whnurnu a, kaa, “Ị bu otu nù rime be.”

Pita saru a, “Nwerukna, m búla m.”

⁵⁹ Nga otu awa whemernu, nye berere kwusi a rikne kaa, “N'ezi ọka, nwerukna ka nù ya sno, kwnornu nù ọ bu nye Galili.”

⁶⁰ Pita saru, “Nwerukna, m máam nhne i nookwu.” Kpa ọ kpọ ọka n'ọnu, okne ọchichi kwnarnu ẹkwna.

⁶¹ Nyenwe aị tuhnasa legidne Pita anya. Pita chenwanya ikwu-ọnu Nyenwe aị kwunnu a, “Sụ okne ọchichi kwna ẹkwna tna, i jọogonahoru m mgba ẹto.”

⁶² Pita whọga ederezi kwna ẹkwna mkpuru ovu k'agida.

Jizọsi zị nù ruwhnu ele eze-ikpe

(Mat 26:67,68; Mak 14:65)

⁶³ Ele neese nse bete naapnia Jizọsi nhne nọomu a rumu.

⁶⁴ Be gweru ikpe knesi a anya, kaa, “Whnunu aị ọwhnurninya, nyele gbọru i aka?”

⁶⁵ Be kwu nhne berere zị ichne ichne, kpasị a iwhnerne.

Jizọsi gwuzo nù ruwhnu ele eze-ikpe

(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Jọn 18:19-24)

⁶⁶ Nga chi bọru, ele okno badnụ ele Ju, nù ele risi ariohna nù ele zni iwu ele Ju, gbakọru n'otu, be kwuyanụ be Jizọsi n'ikpe be.

⁶⁷ Be kaa, “Ọ bụru nù i bu Karaịsi, kanu aị.”

Jizọsi saru be, “Ọ bụru nù me kanu anụ, anụ jéekweru m.

⁶⁸ Ọ bụru me sịkwa anụ ajiji, anụ jáasa.

⁶⁹ Kọvu hite nù kịtna zne nù ruwhnu, Nnwọ ke Badnụ jaadazi n'akarikwnunga ke Chiokike ke bu Dikne.”

⁷⁰ Be sịkwa a, “Ọ bu jiwa bu Nnwọ Chiokike?”

Ọ saru be, “Anụ karu nù m bu m.”

⁷¹ Be kaa, “A píole akebne berere, a nurnu nhne hi n'ọnu a whuya.”

23

Jizọsi gwuzo nù ruwhnu Paileti

(Mat 27:1-2,11-14; Mak 15:1-5; Jọn 18:28-38)

¹ Ele iznuznu ikpe ele Ju lizọ duru Jizọsi zne nù ruwhnu Paileti,

² be bete noobno a nhne, be kaa, “A whnũrnu nwerukna ka hne o nooduwhu ele ke aị, o nookwu be tũkwadia ntũ nye Siza, naakaa masị nũ ọ bụ Karaịsi, eze aị.”

³ Paịleti sịkwa a, “I bụ eze ele Ju?”

Jizọsi sarũ a, “Owe! Jị n'iwihuru i karũ kpam.”

⁴ Paịleti kanũ ele risi ariohna nũ igbudu badnũ wam, “Ọ zá nhne ojo me whnũrnu nũ rime nwerukna ka.”

⁵ Kọvu be kwusiri a rikne, “O neegweya ọnu gharũ ọnu n'esilawũru ele Ju zị nũ Judiya hite nũ nhne o neezni. Ọ panizoru a nũ Galili tem ọ vadu hna.”

Jizọsi gwuzo nũ ruwhnu Erọdu

⁶ Nga Paịleti nũrnu a, ọ sịkwa be ma nwerukna ka ọ bụ nye Galili.

⁷ Nga ọ mahiari nũ Jizọsi hi n'eli ke Erọdu neechi, o ziznenu a Erọdu nye zị nũ Jeruselem n'ige wam.

⁸ Mkpoma sọru Erọdu n'ọnu k'agida nga ọ whnũrnu Jizọsi, kwnornu nũ o noopio ọ whnũ a agida ige wheru ewhe. Hite nũ nhne ọ nũrnu gbasiri a, o neele anya nũ Jizọsi jọornu ẹrnu ndu-ehni nũ ruwhnu a.

⁹ Kam kpayarũ, Erọdu sịkwa Jizọsi agida aiji, kọvu nũ Jizọsi sála a ọka ọbula.

¹⁰ Ele risi ariohna nũ ele zni iwu ele Ju gwuzoru pị noobno Jizọsi agida nhne.

¹¹ Erọdu nũ ele ọgwnu a mee Jizọsi nhne rụmu, kpasị a iwhnerne. Be wosi a iwo marnũ mma, zihnaznenu a Paịleti.

¹² Paịleti nũ Erọdu bũru enyi hite n'ọbochi wam, kwnornu nũ be bụ ele irno nũ mbom.

Be marnũ Jizọsi ikpe ẹnwu

(Mat 27:15-26; Mak 15:6-15; Jọn 18:39---19:6)

¹³ Paịleti sukwukọta ele risi ariohna nũ ele neechi ẹchi nũ kpakara ele badnũ,

¹⁴ ọ kanũ be, “Anũ kwuyannũ m nwerukna ka nũ ọ bụ nye nooduhie ele badnũ, m lebnana m anya nũ kpakara nhne anũ bnornu nwerukna ka nũ ruwhnu anũ, ọ zá nhne me whnũrnu bụ risi nhne anũ noobno a.

¹⁵ Erọdu masị whnũge nhne ojo ọbula nũ rime a, kwnornu nũ o zihnayarnũ aị ya, ọ zá nhne kwesiri ẹnwu ke o mernu.

¹⁶ M jaapnịa nhne, gharũ a, ọ la.” [

¹⁷ N'ige Iriri Ọgawhe ọbula, Paịleti neesigbasinu be otu nye ikelu.]

¹⁸ Kpakara igbudu badnũ gweru otu nkoli siwama, “Gbu nwerukna ka, sigbasinu aị Barabasi.”

¹⁹ (Be yisiri Barabasi n'oro ikelu kwnornu nũ o yiri aka n'ele megidnenu nye neechi ẹchi, o gburu badnũ.)

²⁰ Paịleti pioru ma ọ sigbasi Jizọsi, ọ riasno igbudu badnũ wam.

²¹ Kọvu be siwama kọriri, “Kpogidne n'ogba, kpogidne a n'ogba.”

²² Paịleti sịkwa be ke mgba ẹto, “Kini mernu? Kini bụ nhne ojo ke o mernu? M whnũge m nhne ojo ke o mernu ke kwesiri ẹnwu. M jaapnịa nhne, sigbasi a, ọ la.”

²³ Kọvu be zị kọriri neesi lulo n'okne nkoli be kpogidne a n'ogba, be nwehiari nhne be neesi.

²⁴ Paịleti marnũ Jizọsi ikpe, o nyee be nhne be pioru.

²⁵ Ọ sigbasinu be nye wam zị n'oro ikelu nye megidnenu ele neechi ẹchi, gbu masị badnũ, nye be rioru a. O gweru Jizọsi nye-whete be.

Be kpogidnenu Jizọsi n'ogba

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Jọn 19:17-27)

²⁶ Be duru Jizọsi zne, n'apna be sigidne Saimoni nye Sirini, nye hi n'aznũ mba naabnanya, be vukwasị a ọgba, ma o vuru a snornu Jizọsi n'aznũ.

²⁷ Agida ele badnũ snornu a, ma ele rinya ele naakwnanũ Jizọsi ẹkwna.

²⁸ Jizọsi tũhnasnarnu, kanũ be, “Ele rinya Jeruselem, anũ kwnánũ m ẹkwna, kọvu anũ kwanũ ehni anũ nũ rụmu anũ ẹkwna.

²⁹ Kwnornu nũ ige vawa nga be jaakaa, ‘Ele rinya nwée nnwọ bụ ele ọwa oma, nũ ele muge nnwọ nũ ele chíge rụmu rẹma.’

³⁰ Ige wam, Ele badnũ jaakanũ rugwu, ‘Dnagidne aị, nũ rugwu matị ‘Kpusni aị.’

³¹ Ọ bũru nũ ele badnũ mee kpa nga isisi zị bũdnu, ndaa kpa ọ jọonu nga ọ kpọru bẹkwnu?”

³² Be kwuru ele ojo lawũru berere ma be gbu be nũ Jizọsi.

33 Nga be vaduru nū hne be kwu Okpokoro Risi, be kpogbu a, ya nū ele ojo wam, otu badnū n'akarikwnunga a, nye ke berere n'akarita a.

34 Jizōsi kaa, “Nda m, gbarūnu be kwnornu nū be máa nhne be neeme.”

Be keri iwo a n'esilawūru be, nga be vukworu ogbanuchi.

35 Ele badnū gwuzoru neelekiri, ele risi ele Ju nōomu a rumu. Be kaa, “O znōhiaru ele berere, o znōhia ẹhni a, o buri nū o bu Karaisi wam, nye Chiokike hōhiaru.”

36 Ele ogwnu nōomu a rumu. Be nyee a manya gbarū oka,

37 be kaa, “O buri nū i bu eze ele Ju, znōhia ẹhni i.”

38 Be gbarū nhne gbasiri a n'olu ogba a, “Ka bu Eze ele Ju.”

39 Otu nyenum nū rime ele be kpogidnenu ya nū be, nōogo a ngugo, “Kwa i bu Karaisi, znōhia ẹhni i, znōhia masi ai.”

40 Nye ke berere bigbo a, kaa, “I tū ogwnu Chiokike, i zi n'otu ikpe wam.

41 A naata awhnūwhnu kwesiri ai, kwnornu nū a nanahia ogwo ẹnu ai. Kovu nwerukna ka méne nhne ojo obula.”

42 O kanu Jizōsi, “Jizōsi, chenwanya m nga i jaava chi lele eze.”

43 Jizōsi saru a, “Me kanu i ezi oka, me nū ji jaazi tna nū Paradasị.”

Enwu Jizōsi

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Jon 19:28-30)

44 Hite n'esilawūru iwhnehníe,* oichichiri gbasnirni kpakara ẹli wam du n'otnu-ige ke ẹto,†

45 kwnornu nū ẹhnam gbarū oichichiri. Ikpe ke bnosnirni hne zi nsọ n'Oro Nsọ Chiokike gbawaru nga lawuru.

46 Jizōsi gweru okne nkoli siwama lulo, “Nda m, m neeyisi enine m n'aka i.” Nga o kwuru ka, o kna inwe.

47 Nga nye nẹchi otu riwhu ele ogwnu whnurnu nhne mernu, o znarni Chiokike, kaa, “N'ezi, nwerukna ka bu nye mee oma.”

48 Nga ele gwuzo neelekiri whnurnu nhne mernu, be kwa aka nū mkpoma, whoga.

* 23:44 n'esilawūru iwhnehníe: okwukwo ke mbom kwuru ige awa isunu † 23:44 otnu-ige ke ẹto: okwukwo ke mbom kwuru ige awa tolu

49 Kovu kpakara ele magwu Jizōsi nū ele rinya ele snornu a hite nū Galili gwuzo nū hne zi ikere, nōowhnu nhne neeme.

Be liri Jizōsi

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Jon 19:38-42)

50 Otu nwerukna rẹwhna a bu Josefu, nye bu otu nū ele ikpe, nye be nōoso anya, nye oma.

51 O bu nye ikpe, kovu o snoge be kwekōrita nū nhne be kpebiri nū nhne be mernu, nye hi nū Arimatiya ke zi nū Judiya, nye neese nga ige ẹli-eze Chiokike jaava.

52 O znekwnusi Paileti, rio a iznu Jizōsi.

53 O vudna iznu Jizōsi n'olu ogba, gweru ikpe marnu mma whu a, lite a nū rime ilili ke zi nū rime rugwu ke o zá nye be liru nū rime a nū mbom.

54 O bu obochi ojiknenu, Obochi Ozukwa Inwe ele Ju gwnarnu mati o panizo.

55 Ele rinya wam hi nū Galili va snornu Josefu whnu kpa ilili a nū, nū kpa o dnanyitaru a Jizōsi.

56 Be lahna oro, gwakota mono otute nwernu ẹknarna oma be jeete iznu a.

Be zukwa inwe n'Obochi Ozukwa Inwe lele kpa nhne be nyernu n'iwu kwuru.

24

Jizōsi lizoru n'enwu

(Mat 28:1-10; Mak 16:1-8; Jon 20:1-10)

1 N'onu osisi n'obochi mbom n'ikwezu, ele rinya wam gweru mono otute wam be gwakotarū ke nwernu ẹknarna oma, zne ilili Jizōsi.

2 Be whnurnu nū be vumernu akaworugwu be jiri kpusni onu ilili wam.

3 Be bnazne nū rime ilili, be whnuge iznu Nyenwe ai Jizōsi.

4 Be gwuzoru naari nhne ka bu, ngangam, ele rukna lawuru wogwu iwo abochna noogbu amuma gwuzoru nū ngeri be.

5 Ogwnu tūru ele rinya wam, be dna kpu ruwhnu n'eli, kovu ele rukna wam kanu be, “Kini kpayaru anu noopio nye zi budnu n'esilawūru ele nwurnu onwu?

⁶ O zila hna, o hilem n'enwu lizo. Anu chenwanya nhne o kannu anu nga o zi nu Galili,

⁷ nu be jeegweru Nnwọ ke Badnu nyega ele mmehie, be kpogidne a n'ogba, n'obochi ke eto, o jeehi n'enwu lizo."

⁸ Ele rinya wam chenwanya ikwu-onu a.

⁹ Be hi n'ilili wam lahna, kanu nri nu otu badnu ele sno apna a nu ele berere nhne be whnuru.

¹⁰ Ele rinya wam bu Meri Magidalini, nu Joana, nu Meri nne Jemisi, be nu ele rinya berere kanu ele izi wam oka ka.

¹¹ Kovu be kwege nhne ele rinya kwuru, be naari nu o bu oka etekne.

¹² Pita lizo, gba eso zne n'ilili, o whudna, whnu ikpe iznu, o za nhne berere o whnuru. O lahna oro naari nhne mernu.

*N'apna zne Emaosi
(Mak 16:12,13)*

¹³ N'obochi wam, ele sno apna a lawuru neezne eli Emaosi, nhne nu lele maii esau.

¹⁴ Be nookwurita kpakara nhne mernu.

¹⁵ Kpa be neezne nookwu nhne ka, Jizosi n'iwuru a kpayabeturu ndundu, snornu be neezne.

¹⁶ Be whnu a, kovu be ma a nu o bu Jizosi.

¹⁷ Jizosi sikwa be, "Kini bu nhne anu notnurni kpa anu neezne?"

Be gwuzoru bii, gbaru ruwhnu.

¹⁸ Otu nu rime be rewhna a bu Kilopasi, sikwa a, "Okwole jiwa bu nye izne ke zi nu Jeruselem nye ma a nhne mernu obochi ele nu ele ka wheru ewhe?"

¹⁹ Jizosi sikwa a, "Kini bu nhne ko?"

Be kaa, "Nhne gbasiri Jizosi nye Nazareti, nwerukna ka bu nye owhnurninya Chiokike, o bu dikne n'ikwu-onu ma nu ernu nu ruwhnu Chiokike ma nu ruwhnu ele badnu.

²⁰ Ele risi ariohna nu ele risi ai gweru a nyee ma be kpe ikpe enwu, be kpogidne a n'ogba.

²¹ Kovu a leru anya nu o bu nye jaagbahia Izireli. Ke kakwo, tna bu obochi eto a kpa nhne ka mernu.

²² Agwna ele rinya ai nu be zi kpasiri ai ogwnu tna. Be zneru n'ilili a n'onu osisi,

²³ kovu be whnuge iznu a. Be va kanu ai nu be whnuru owhnurninya ele enine izi, ke kannu be nu o zi budnu.

²⁴ Agwna ele ai nu be zi zneru ilili a, whnu masi lele kpa ele rinya wam kwuru, kovu be whnuge iznu a."

²⁵ Jizosi kanu be, "Anu bu ele iwhnirni-wno, anu zila gnarnagnarna nu okweru nhne kpakara ele owhnurninya kwuru.

²⁶ O zi mkpa nu Karaishi jaata kpakara awhnuwhnu, bna n'igwugwu a."

²⁷ Jizosi kowamanu be nhne be gbaru n'okwukwo nsọ gbasiri ehni a, hite n'okwukwo Mozizi nu ele owhnurninya.

²⁸ Kpa be vaduru eli wam be neezne, Jizosi mee lele o neewhe ruwhnu,

²⁹ be sigidne a, kaa, "Snornu ai daziri, obochi zneminem." O snornu be daziri.

³⁰ O snornu be daziri eli n'ikpechi wiri, o gweru bredi, tu mmamma, nyawama a, bete neenye be.

³¹ Anya be kpume, be mahia a, kovu o whume n'anya be.

³² Be kwukwarita n'ehni be, "O nu lele nu bekwnu neerne nu mkpoma ai nga o nookwunu ai oka n'apna, notkowanu ai okwukwo nsọ."

³³ Be lizo ngangam lahna Jeruselem. Be whnu ele sno apna a nri nu otu wam, hne be gbakogwu nu otu nu ele berere.

³⁴ Be naakaa, "O bu n'ezi, Nyenwe ai hilem n'enwu lizo, o mernu Saimoni whnu a anya."

³⁵ Badnu lawuru wam kowanu be nhne mernu n'apna, nu kpa be jiri mahia Nyenwe ai nga o nyawaru bredi.

*Jizosi mernu ele sno apna a
whnu a anya*

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Jon 20:19-23; Ernu 1:6-8)

³⁶ Kpa be zi nookwu oka ka, Jizosi gwuzoru n'esilawuru be, kanu be, "Udno zinu anu."

³⁷ Ogwnu turu be k'agida, be che nu be whnuru renwu.

³⁸ Jizosi kanu be, "Kini mernu ogwnu notu anu? Kini mernu anu neenwe mkpoma lawuru nu mkpoma anu?"

³⁹ Anu le aka m lawuru nu ochi m lawuru. O bu mawa. Anu kpatu m aka whnuru, renwu nwée anọ-ehni nu okpukpu, lele kpa anu whnuru me nwernu."

⁴⁰ Nga o kwuru ka, o gesi be aka a lawuru nu ochi a lawuru.

⁴¹ Be nwée rikne kweru kwnornu ovu ọso n'ọnu nụ ọtun'anya, ọ sịkwa be, “Anụ nwernu wiri o riri hna?”

⁴² Be nyee a otu aznụ be siri esi,

⁴³ o gweru a ri nụ ruwhnu be.

⁴⁴ Ọ kanụ be, “Ka bụ nhne me kannụ anụ nga me nụ anụ zị. Kpakara nhne be gbarụ n'ọkwukwo nsọ gbasiri m n'iwu Mozizi jeeme, ma ke ele ọwhnurninya nụ Eri Ọma.”

⁴⁵ O kpume echiche be ma be ghọhia nhne be gbarụ n'ọkwukwo nsọ.

⁴⁶ Ọ kanụ be, “Ka bụ nhne be gbarụ n'ọkwukwo nsọ, nụ Karaisi jaatariri awhnụwhnu, nụ o jeehi n'ẹnwu lizọ n'ọbochi ke ẹto,

⁴⁷ nụ be jeeji ẹwhna a kpọ okwo ọtuhnasna mkpoma nụ rime kpakara mba, ma Chiokike gbarụ mmehie be. Be jeehite nụ rime Jeruselem panizo nọokpo okwo.

⁴⁸ Anụ bụ ele akebne kpakara nhne ka.

⁴⁹ M jeeziyanu anụ nhne Nda m kweru nụ mkwna, kọvu anụ daziri nụ Jeruselem tem rikne ke hi n'oligwe dnakwasị anụ.”

Jizọsi larụ n'oligwe

(Mak 16:19,20; Ẹnu 1:9-11)

⁵⁰ Jizọsi duru be whọga zne n'ẹli Bẹtani, ọ chilizo aka lawuru olu, gọzi be.

⁵¹ Kpa ọ zị nọgozi be, be gwelizo a la n'oligwe.

⁵² Be kpọnu a risi ẹli, lahna Jeruselem, snarnima jihia mkpoma be.

⁵³ Be dazigidne n'Oro Nsọ Chiokike nọotunu Chiokike mmamma.

Izi oma lele kpa Joni gbaru a n'okwukwo

Nhne gbasiri okwukwo ka

Izi oma lele kpa Joni gbaru a n'okwukwo gwehjaru Jizosi iwhne lele Ikwu-Onu Chiokike, nye “ghoru badnu, va wuru n'esilawuru ai” (1:14). Lele kpa okwukwo wam kwuru, be gbaru izi oma ka ma ele badnu kweru nu Jizosi bu Nye Oznohia wam, Nnwọ Chiokike, hite n'okwnata mkpoma nu rewhna a, be nwehia budnu (20:31).

Joni mernu a mahia nu Jizosi bu Ikwu-Onu Chiokike. Eru ndu-ehni Jizosi gesiri nu o bu Nye Oznohia wam Chiokike kweru mkwna. Okwukwo ka gesiri nu agwna ele badnu kweru nu Jizosi gho ele sno apna a, kovu ele berere kwéle nu a, be buru ele neemegidne Jizosi du n'enwu a.

Joni kwusiri nhne gbasiri nkesi budnu kwó okwo rikne hite nu Karaịsi, nookwu nu Jizosi bu apna, ezi oka nu budnu. Nu okwukwo Joni, a whnurnu nu nhne a noowhnu anya kpakara obochi lele mini, bredi, iwhne, nye znu atnurnu nu atnurnu a, isisi nu mkpuru a, neegesi nhne ke Enine.

Nhne zi n'okwukwo ka

Opanizo (1:1-18)

Joni Nye Wu Mini nu ele sno apna Jizosi mbom (1:19-51)

Eru Jizosi nu ohna (2:1---12:50)

Obochi ipne-aznu nu rime Jeruselem (13:1---19:42)

Olizo n'enwu nu owhuya iwhne Nyenwe ai (20:1-31)

O whuyaru iwhne nu Galili (21:1-25)

Nye gbaru okwukwo ka: Joni

Risi nhne o kwno gba a: Ma ele badnu kweru nu Jizosi bu Karaịsi wam, ma hite n'okwnata mkpoma nu rewhna a, be nwehia budnu.

Ikwu-onu ke ghoru badnu

¹ Nu mbom hne Ikwu-onu wam zi, Ikwu-onu wam nu Chiokike zi nu mbom, Ikwu-onu wam bu Chiokike.

² Ya nu Chiokike zi nu mbom.

³ Be keru kpakara nhne hite n'aka a, o za nhne ke be keru hne o zila.

⁴ Ikwu-onu wam bu risi budnu, budnu wam bu masi iwhne ke badnu.

⁵ Iwhne wam nomu nu rime ochichiri, ochichiri nwée rikne nwegidne a.*

⁶ Chiokike ziyaru otu nyerukna rewhna a bu Joni.

⁷ Joni varu lele nye akebne ke iwhne wam, ma kpakara ele nurnu izi a kweru n'iwhne wam.

⁸ Joni buo iwhne wam, kovu o bu nye akebne iwhne wam.

⁹ Ka bu iwhne wam n'ezi bu ke varu n'owa, ke neenye kpakara ele badnu iwhne.

¹⁰ Ikwu-onu wam zi n'owa, o bu n'ezi nu Chiokike keru owa hite nu rime a, kovu owa ma nye o bu.

¹¹ O vakwnusiri ele ke a, kovu ele ke a nabnanyana a.

¹² Kovu kpakara ele nabnanyarnu a, kwerumako nu rewhna a, o nyernu be rikne be buru rumu Chiokike.

¹³ Be muge ele ka lele kpa be murnu ele badnu. Be muge be hite n'echiche ke badnu, mobu hite nu nda k'owa, kovu Chiokike bu Nda be.

¹⁴ Ikwu-onu wam ghoru badnu, va wuru n'esilawuru ai. A whnurnu igwugwu a, bu igwugwu ke Nnwọ Nda a murnu kpoi, oru nu ezi oka jiharuru nu rime a.

¹⁵ Joni gbaru akebne gbasiri a, siwama, kaa, “Ka bu nye me nookwu oka a nu o snogwu m n'aznu, kovu o kakwo m, kwnornu nu o zi su be murnu m.”

¹⁶ Hite n'oru a zi agida, a nwernu ngozi tukwasi nu ngozi.

¹⁷ Chiokike hiri n'aka Mozizi nyee iwu, Chiokike nyee masiri oru nu ezi oka hite n'aka Jizosi Karaịsi.

¹⁸ O za nye whnuleru Chiokike anya. Nnwọ Nda a murnu kpoi, nye bu Chiokike, nye zi n'akwankọ ke Nda a, mernu ele badnu mahia Nda a.

Joni karu nu o buo

Karaịsi

(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Luk 3:1-18)

* 1:5 nwée rikne nwegidne a: mobu nwée rikne ghohia a.

19 Ka bụ akebne Jóni gbarụ nga ele risi ele Ju zị nù Jeruselem ziznenu ele ariohna nù ele Livaị be sịkwa a, “Ị bụ nyele?”

20 Jóni sarụ be, ọ góla ẹgo, kọvu o kwusiri a rikne, kaa, “M bụla m Karaịsi.”

21 Be sịkwa a, “Ị bụ kọ nyele? Ị bụ Elaija sa?”

Jóni kaa, “Ọza.”

Be sịkwa a, “Ị bụ Nye Ọwhnurninya wam?”†

Ọ sarụ be, “Ọza.”

22 Be kaa, “Kanụ aị nye ị bụ, ma a mahịa nhne a jaakanụ ele dusiri aị. Kịni bụ nhne i kwuru gbasiri ẹhni i?”

23 Jóni sarụ be, “M bụ m akpịri nye nọokpo okwo n'ẹli-ikpa, ‘Anụ mekwata apna Nyenwe aị ma ọ snịrni asni,’

lele kpa Azaya nye ọwhnurninya kwuru.”

24 Ele izi ele Farisi ziyaru,

25 sịkwaru Jóni, “Ị bụo Karaịsi, mọbu Elaija, mọbu Nye Ọwhnurninya wam, kịni mernu ị nọowu ele badnụ mini?”

26 Jóni sarụ be, “M jì m mini nọowu ele badnụ mini, kọvu otu nyenum gwuzo n'esilawuru anụ, nye anụ máa.

27 O snogwu m n'aznụ, kọvu m kwésile m ọ tọma eriri okoro-ochi a.”

28 Kpakara nhne ka mernu nù Bẹtani n'ọbosi ẹhnam ke aznụ Osimini Jodani kiyari, hne Jóni nọowu ele badnụ mini.

Jizọsi, Nnwọ Atnurnu Chiokike

29 N'ekile a, Jóni whnurnu Jizọsi hne o naavakwnusi a, ọ kaa, “Anụ le, ka bụ Nnwọ Atnurnu ke Chiokike, nye noovume mme-hie k'owa.

30 Ka bụ nye wam me nookwu ọka nga me karụ, ‘Otu nyenum sno m n'aznụ, kọvu ọ kakwo m, kwnornu nù ọ zị sụ be murnu m.’

31 M máam nye ọ bụ, kọvu m nọowu ele badnụ mini ma ele Izireli mahịa nye ọ bụ.”

32 Ka bụ akebne Jóni gbarụ, “M whnurnu m Enine Nsọ hi n'oligwe lele nduru dnakwasị a, daziri n'olu a.

33 Kọvu nù m máam nye ọ bụ. Chiokike nye ziyaru m me wụ ele badnụ mini kannu m, ‘Ị jowhnu Enine Nsọ hi n'oligwe

dnakwasị otu badnụ dazigidne nù ya, nye wam bụ nye jeeji Enine Nsọ nọowu ele badnụ mini.’

34 Me nù iwhuru m whnurnu a, gba akebne nù nye ka bụ Nnwọ Chiokike.”

Ele mbom sno apna Jizọsi

35 N'ekile a, Jóni nù ele sno apna a lawuru gwuzo.

36 Nga ọ whnurnu Jizọsi hne o neewhe, ọ kaa, “Anụ le Nnwọ Atnurnu ke Chiokike.”

37 Ele sno apna a lawuru wam nurnu a, be snornu Jizọsi.

38 Jizọsi tũhnasnarnu whnụ nù be noosno a n'aznụ, ọ sịkwa be, “Kịni bụ nhne anụ noopio?”

Be kaa, “Rabai” (ke bụ, Nye-zni-nhne), “Ndaa hne i wu?”

39 Jizọsi sarụ be, “Anụ va whnurnu.” Ọ bụ nhne nù lele ọtnu-ige ke ẹno n'iwhnehnie,‡ be snornu a zne whnurnu hne o wu, be nù a daziri kpakara ọbochi wam.

40 Otu nù rime ele nurnu nhne Jóni kwuru ke snornu Jizọsi bụ Anduru nwene rukna Saimoni Pita.

41 Ngangam, o piohiaru nwene a rukna, Saimoni, ọ kanụ a, “A whnuna m Mezaya” (ke bụ Karaịsi).

42 O kwuznenu Jizọsi Saimoni.

Jizọsi legidne Pita anya kaa, “Ị bụ Saimoni nnwọ Jóni, be jookwu i Kifasi,” be tũhnasna a, Pita, ke bụ rugwu.

Jizọsi sukwuru Filipu nù Nataneli

43 N'ekile a, Jizọsi kpebi o zne Galili, o piohia Filipu, ọ kanụ a, “Snornu m zne.”

44 Filipu, Anduru nù Pita hi nù ẹli Bẹtesaida.

45 Filipu pohia Nataneli, ọ kanụ a, “A whnurnu nye wam Mozizi nù ele ọwhnurninya gbarụ nhne gbasiri a n'okwukwo nsọ, Jizọsi nye Nazareti, nnwọ Josefu.”

46 Nataneli sịkwa a, “Eli Nazareti, o nwernu nhne ọma ọbula ke jeehi n'ẹli Nazareti whuya?”

Filipu sarụ a, “Vaa, whnurnu.”

† 1:21 Nye Ọwhnurninya wam: Gwnụ Ditaronomi 18:15; Ẹrnu Ele Izi 3:22 ‡ 1:39 Ọtnu-ige ke ẹno n'iwhnehnie: ọkwukwo ke mbom kwuru ige nri awa

⁴⁷ Nga Jizọsi whnurnu Nataneli naavakwnusi a, o kwu nhne gbasiri a, “Ka bu nye Izireli n’ezi, nye aghigho zila nu rime a.”

⁴⁸ Nataneli sikwa a, “Nda kpa i jiri mahia m?”

Jizọsi saru a, “M whnurnu m ji nu mkpururu isisi figi su Filipu sukwuru i.”

⁴⁹ Nataneli saru a, “Nye-zni-nhne, i bu Nnwọ Chiokike. I bu eze Izireli.”

⁵⁰ Jizọsi sikwa a, “I kweruru kpọi kwnornu nu m karu m nu m whnurnu m ji nga i zi mkpururu isisi be kwu figi? I joowhnu nhne ke kakwo ka.”

⁵¹ O kanu be, “Me kanu anu ezi oka, anu joowhnu hne oligwe kpumernu, nu ele enine izi Chiokike neepnezne, neehidna n’olu Nnwọ ke Badnu.”

2

Jizọsi mernu mini ghọ manya

¹ N’obochi ke eto, olulu nnwerne zi n’eli Kana n’eli Galili, nne Jizọsi zi masi pii.

² Be sukwuru Jizọsi nu ele sno apna a n’olulu nnwerne wam.

³ Nga manya be nonwo kworu, nne Jizọsi kanu a, “Be nwema manya.”

⁴ Jizọsi saru a, “O gbasiila m, si nwerinya. Ige m yooduge.”

⁵ Nne a kanu ele neezne izi, “Anu mee nhne obula o karu anu mee.”

⁶ Idudu mini isunu gwuzo ndundu be jiri rugwu kpu, ke ele Ju ji nosnu nhne lele kpa omen’eli be jiri ziri, ke otu jeeri nri lawuru mobu nri eto galoni mini.

⁷ Jizọsi kanu ele neezne izi, “Anu gbajite be nu mini.” Be gbaji be mini du n’onu be.

⁸ O kanu be, “Anu kwuhia agwna mini wam gweznenu nye risi ngadna iriri.”

Be gweznenu a.

⁹ O detu mini wam ke ghoru manya riro. O ma hne manya wam hi, kovu ele neezne izi ele gbaru mini wam magwu. O sukwu nye nolu nnwerne,

¹⁰ o kanu a, “Nye obula neekesi manya kakpa mma n’oziri, nga ele izne nwokparu manya, o ke manya ojo. Kovu i bitaru manya kakpa mma du kitna.”

¹¹ Ka bu ernu ndu-ehni mbom Jizọsi rnurnu. O rnurnu a nu Kana n’eli Galili, o

gesi igwugwu a, ele sno apna a kwnata a mkpoma.

¹² Nga ka whemernu, Jizọsi nu nne a, nu rumu nne a, nu ele sno apna a zne Kapanom, be daziri pii obochi ele nu ele.

Nhne Jizọsi mernu

n’Oro Nso Chiokike

(Mat 21:12,13; Mak 11:15-17; Luk 19:45,46)

¹³ Iriri Ogawhe ele Ju zi ndundu, Jizọsi zne Jeruselem.

¹⁴ O whnurnu ele neere atnurnu nu ehni nu nduru nu ele naagbanwo iwai dazigwu n’ikpechi n’Oro Nso Chiokike.

¹⁵ O gweru eriri mee mbinibini, chihala kpakara be, ma ehni ma atnurnu. O kpote ikpechi kpakara ele naagbanwo iwai ruwhnu n’eli, chisakwo iwai be.

¹⁶ O kanu ele neere nduru, “Anu whoga hna, anu me ma oro Nda m oro ahia.”

¹⁷ Ele sno apna a chenwanya nhne be gbaru n’okwukwo nsọ, “Nhne gbasiri Oro Nso Chiokike neerne lele bekwnu nu rime m.”

¹⁸ Ele Ju sikwa a, “Ndaa ernu ndu-ehni ke i joornu ke neegesi nu i nwernu rikne mee nhne i neeme?”

¹⁹ Jizọsi saru be, “Anu kwnadna Oro Nso ka, m joowulizo a n’obochi eto dai.”

²⁰ Ele Ju saru a, “Be jiri nri awha eno nu isunu wu Oro Nso ka, i joowu a n’obochi eto?”

²¹ Kovu Jizọsi kwuru oka gbasiri ehni a lele Oro Nso Chiokike.

²² Nga Jizọsi hiri n’enwu lizo, ele sno apna a chenwanya nu o kwuru oka ka, be kweru nhne okwukwo nsọ kwuru nu nhne Jizọsi kwuru.

²³ Kpa Jizọsi zi nu Jeruselem nu Iriri Ogawhe, agida ele badnu kweru nu ya kpa be whnurnu agida ernu ndu-ehni o noornu.

²⁴ Kovu Jizọsi kwele o nyee be ehni a, kwnornu nu o magwu kpakara badnu nkari nkari.

²⁵ O zila mkpa nu be kanu a nhne gbasiri nye obula, kwnornu nu o magwu nhne zi nu mkpoma be.

3

Jizọsi nu Nikodimosi

¹ Otu nwerukna be kwu Nikodimòsi, otu nù rime ele Farisi, nye risi ele Ju,

² vakwnusiri Jizòsi n'abalì. Ò kaa, “Rabai, a magwu nù ì bù Nye-zni-nhne ke Chiokike ziyaru, kwnornu nù ò zá nye jòornuli ẹ̀nu ndu-ẹ̀hni ì nọornu okwolem ma Chiokike dagwu a.”

³ Jizòsi saru, “Me kanu ì ezi òka, ò zá nye jòowhnu n'ẹ̀li-eze Chiokike anya, ò buri nù be múgele a berere.”*

⁴ Nikodimòsi sika a, “Ndaa kpa be jòomu badnu berere nga o mernu okno badnu? Ò jaabna nù ruwho nne a berere, be mu a?”

⁵ Jizòsi saru a, “Me kanu ì ezi òka, ò zá nye jaabna n'ẹ̀li-eze Chiokike ò buri nù be múgele a hite nù mini nù Enine.

⁶ Nye ke badnu etekne murnu bù anọ-ẹ̀hni, nye Enine murnu bù enine.

⁷ Ò gbágoji ì anya nù m karu m nù be jòomuriri anu berere.

⁸ Ruwhere neewhe hne ò masigwu a, ì nọonu imerne a, kovu ì máa hne o hi mọbu hne o neezne. Nye obula ke be murnu hite n'Enine nù kpa m.”

⁹ Nikodimòsi sika a, “Ndaa kpa be jeeme nhne nù kpa?”

¹⁰ Jizòsi saru a, “Ì bù nye-zni-nhne n'ẹ̀li Izireli, kovu ì máa nhne ka.

¹¹ Me kanu ì ezi òka, a nookwu nhne a magwu, a naagba akebne nhne ke a whurnu, kovu anu kwé ò nahoru akebne ai.

¹² Anu kwé nhne me kwuru gbasiri nhne k'owa. Ndaa kpa anu jeekweru ò buri me kanu anu nhne k'oligwe?

¹³ Ò zá badnu obula ke znernu oligwe nù mbom, okwolem Nnwọ ke Badnu nye hiri n'oligwe hiedna.

¹⁴ Lele kpa Mozizi gwelizoru agwo n'olu isisi n'ẹ̀li chna chna chna, ò bù kpa be jeegwelizọ Nnwọ ke Badnu olu,

¹⁵ ma nye obula ke kweru nù ya jeenwe budnu kwó okwo.

¹⁶ Kwnornu nù Chiokike whurnu owa n'anya kpa, o gweru Nnwọ ò murnu ya nù nsunu a kpọ nyega, ma nye obula ke kweru nù ya jónwu ẹ̀nu, kovu o jeenwe budnu kwó okwo.

¹⁷ Kwnornu nù Chiokike ziyage Nnwọ a n'owa ò buri nye kpe k'owa, kovu ma ò buri Nye Oznohia k'owa.

¹⁸ Be jéekpe nye obula ke kweru nù Nnwọ wam ikpe, kovu nye obula ke kwége bù nye be kperu ikpe, kwnornu nù o kwége nù Nnwọ Chiokike murnu ya nù nsunu a.

¹⁹ Ka bù ikpe wam be kperu owa, iwhne varu n'owa, ele badnu whurnu ọchichiri n'anya karu iwhne, kwnornu nù be nọornu ẹ̀nu ojo.

²⁰ Nye obula ke nọornu ẹ̀nu ojo bù nye irno ke iwhne, ò jáava nù rime iwhne ò zì iwhne kpume ẹ̀nu ojo.

²¹ Kovu nye obula ke nọornu ẹ̀nu oma jáava nù rime iwhne ma iwhne gesi nù ẹ̀nu a bù nhne ò rnurnu hite nù Chiokike.”

Jizòsi nù Jóni Nye Wu Mini

²² Nga ka mekworu, Jizòsi nù ele sno apna a znernu n'ẹ̀li Judiya, ya nù be daziri ige matì, ò wu ele badnu mini.

²³ Jóni masi zì nọowu mini n'Enoni ke zì Salim ndundu, kwnornu nù agida mini zì pii. Ele badnu neeznekwnusi a, ò nọowu be mini.

²⁴ (Be yéeyisige Jóni n'oro ikelu n'ige ka.)

²⁵ Agwna ele sno apna Jóni nù otu nye Ju nọodogbuta nhne gbasiri ọsnusnu nhne lele kpa omen'ẹ̀li ele Ju jiri ziri.

²⁶ Be vakwnusi Jóni kanu a, “Nye-zni-nhne, nwerukna wam jì nù a zì n'aznu Osimini Jodani kiyari, nye ì gbaru akebne gbasiri a, ò nọowu ele badnu mini, agida ele badnu neeznekwnusi a.”

²⁷ Jóni saru be, “Ò zá nye obula ke jeenwe nhne ke Chiokike késilé a.

²⁸ Anu bù ele akebne m nù m karu m, ‘M búo m Káraisi, kovu be beru ọsno ziya m nù ruwhnu a.’

²⁹ Nye nọolu nnwerne ikne bù nye nwe nnwerne ikne, kovu enyi nye nọolu nnwerne ikne, nye noogwuzo noobno nsni, mkpoma nọoso a n'onu nù ò nurnu nkoli nye wam nọolu nnwerne ikne. Ò bù kpa snarnima m jiri zu ozu kitna.

³⁰ Ò jaazi naaba aba, kpa me jaazi naaya ẹ̀li ẹ̀li.”

Nye ke hiri n'oligwe va

* **3:3** be múgele a berere: mọbu be múgele a hite n'oligwe.

³¹ Nye wam ke hiri n'oligwe va kakwo kpakara badnu, nye hi n'owa bu nye ke owa, o nookwu nhne ke owa. Nye hiri n'oligwe kakwo kpakara badnu.

³² O nookwu nhne o whnurnu nu nhne o nurnu, kovu o za nye neekweru izi a.

³³ Nye obula ke jeegweru izi a naakahia nu Chiokike bu nye ezi oka.

³⁴ Nye Chiokike ziyaru nookwu ikwu-onu Chiokike, kwnornu nu Chiokike nyene a Enine a n'apna zi mati.

³⁵ Nda whnurnu Nnwọ a n'anya, gweru kpakara nhne yisi n'aka a.

³⁶ Nye obula ke kweru nu Nnwọ wam nwernu budnu kwó okwo, nye obula ke za noobnonu Nnwọ wam nsnị, jéenwe budnu, kovu ovu owe ehni Chiokike jaazi nu risi a okwnukokwnu.

4

Jizosi nu nwerinya Sameria

¹ Ele Farisi nurnu nu Jizosi neewehia ele sno apna a, nọowu be mini karu Jóni,

² o bu n'ezi nu Jizosi wúge ele badnu mini, kwolem ele sno apna a.

³ Nga Jizosi nurnu a, o whuya nu Judiya naalahna Galili.

⁴ O zi mkpa nu o jaagawhe n'esilawuru eli Sameria.

⁵ O vadu n'otu eli-ohna Sameria be kwu Saika, ke zi ndundu otu eli Jekopu nyernu nnwọ a rukna Josefụ.

⁶ Omi Jekopu zi pị. Inwe gwuru Jizosi kwnornu nu izne wam, o daziri eli nu ngeri omi wam n'iwhehnie.*

⁷ Otu nwerinya Sameria varu o tutu mini n'omi, Jizosi kanu a, "Kesi m mini."

⁸ (Ele sno apna a znernu nu rime eli-ohna o zu wiri.)

⁹ Nwerinya Sameria wam kanu a, "I bu nye Ju, m bu m nye Sameria, ndaa kpa i nọorio m mini?" (Ele Ju nu ele Sameria mékota nhne.)

¹⁰ Jizosi saru a, "O buru nu i magwu nkesi Chiokike, nu nye ke nọorio i mini, i jọorio a ma o kesi i mini ke budnu."

¹¹ Nwerinya wam kaa, "Nda-aị-kwu, i nwée nhne i jeeji nọotu mini, omi ka miri

emi k'agida, ndaa hne i jeegwehia mini budnu ka.

¹² I kakwo nda aị Jekopu nye nyernu aị omi ka, o nwornu mini hi nu rime a, ma rumu a, ma rumu anohia a?"

¹³ Jizosi saru a, "Nye obula ke joonwo mini ke hi n'omi ka, akpịri jọokpo a bẹkwnu berere,

¹⁴ kovu nye obula ke joonwo mini ke me jeenye a, akpịri jọokpo a bẹkwnu berere. Mini ke me jeenye a jọogho risi mini ke jaagba du budnu kwó okwo."

¹⁵ Nwerinya wam kaa, "Nda-aị-kwu, kesi m mini ka ma akpịri gharu o kpọ m bẹkwnu, ma m gharu m o va o tu mini n'omi ka."

¹⁶ Jizosi kanu a, "Zne, sukwu nzi i, va hna."

¹⁷ Nwerinya wam kaa, "M nwée m nzi."

Jizosi kanu a, "I kwukwaru nkari nu i nwée nzi,

¹⁸ kwnornu nu i gbọlam nzi isne, nye ke ji nu a wu kịtna buo nzi i. I kwuru ezi oka nu i nwée nzi."

¹⁹ Nwerinya wam kaa, "Nda aị-kwu, m whnurnu nu i bu nye owhnurninya.

²⁰ Ele nda aị kpọru risi eli n'olu rugwu ka, kovu anu ele Ju karu nu hne be kwesiri o kpọ risi eli bu nu Jeruselem."

²¹ Jizosi kanu a, "Nwerinya, kweru nhne me naakanu i, ige vawa nga ele badnu jọokponu Nda risi eli n'olu rugwu ka mọbu nu Jeruselem.

²² Anu ele Sameria máa nye anu nọokponu risi eli, aị ele Ju magwu nye a nọokponu risi eli, kwnornu nu ozoohia hi n'aka ele Ju va.

²³ Kovu ige vawa, owe, ige wam valẹm masi, nga ele nọokponu Nda risi n'eli n'ezi jọokponu a risi eli n'enine nu n'ezi oka. Ka bu ele Nda pioru kpọnu a risi eli.

²⁴ Chiokike bu enine, ele nọokponu a risi eli jọokporirinu a risi eli n'enine nu n'ezi oka."

²⁵ Nwerinya wam kanu a, "M maam nu Mezaya, nye be kwu Karaịsi, jaava. Nga o varu, o jaakanu aị kpakara nhne."

²⁶ Jizosi kanu a, "Me nye nookwunu i oka, bu ya."

* **4:6** *n'iwhehnie*: okwukwo ke mbom kwuru otnu-ige ke isunu

27 Ige wam ele sno apna Jizōsi hiehna, o jiri be anya nū ya nū nyerinya nookwurita ọka. Kọvu ọ zā nye sịkwaru, “Kini bụ nhne i noopio?” mọbu, “Kini mernu i nookwunu nwerinya ka ọka?”

28 Nwerinya wam sigbasi idudu mini a, lahna nū rime ẹli-ọhna, kanū ele badnū,

29 “Anū va whnūnu nwerukna ke kannū m kpakara nhne me mernu. Nye ka ọ jọoburu Karaịsi sa?”

30 Be gbahala nū rime ẹli-ọhna znekwnusi Jizōsi.

31 Kọvu ele sno apna a zị naariāsno Jizōsi, kaa, “Nye-zni-nhne, ri wiri.”

32 Jizōsi kanū be, “M nwernu m wiri ke anū maa.”

33 Ele sno apna a nēesikwarita ẹhni be, “O nwernu nye gweyannū a wiri sa?”

34 Jizōsi kanū be, “Wiri m bụ ọ bīta echiche nye ziyaru m nū ọ rnūkpa ẹrnu o nyernu m.

35 Anū naakaa, ‘O gwnarnū ẹnwa ẹno, anū gwe nhne n'ẹkwu.’ Kọvu me kanū anū, anū le anya n'ẹkwu, mkpūru chnanam ma be ghọru nhne n'ẹkwu.

36 Nye neegwe nhne n'ẹkwu nwernu ọgwo ẹrnu, ọ chibna ele badnū lele mkpūru ma be nwehīa būdnu kwó okwo. Kpam, nye ke kparū mkpūru nū nye ke gweru nhne n'ẹkwu jeenwekọta snarnīma.

37 Nhne be kwuru bụ ezi ọka, ‘Otu badnū kpasiri mkpūru, nye berere ghọru mkpūru.’

38 M ziznernu m anū ghọru mkpūru n'ẹkwu ke anū rnūge ẹrnu nū rime a. Ele berere rnūnu ẹrnu, anū nwehīa mbnarna n'ẹrnu be.”

39 Agida ele Sameria ele wu nū rime ẹli-ọhna wam kweru nū Jizōsi kwnornu nū nhne nwerinya wam kwuru, “Ọ kanū m kpakara nhne me mernu.”

40 Nga ele Sameria vakwnusiri a, be riasno a ma ya nū be daziri, Jizōsi daziri pīi ọbochi lawūru.

41 Agida ele berere kweru kwnornu nū izi ọma o znirni be.

42 Be kanū nwerinya wam, “A kweru kītna, ọ būo nū nhne i kannū aī, kọvu kwnornu nū a nūnu nhne o kwuru, a

magwū nū nye ka bụ Nye Ọznohia ke ọwa n'ezi.”

Jizōsi gwọru nnwọ rukna nye risi

43 Nga ọbochi lawūru wam whemernu, ọ whoga pīi zne Galili.

44 Jizōsi n'iwuhuru a karū, “Nye ọwhnurninya nwée igwugwu n'ẹli a.”

45 Nga ọ vaduru ẹli Galili, ele zị nū Galili naakweru a kwnornu nū be znernu Iriri Ọgawhe nū Jeruselem, be whnūnu kpakara nhne o mernu n'Iriri Ọgawhe wam.

46 Jizōsi lahna nū Kana ke Galili hne o mernu mini ghọ manya. Otu nye risi ọchichi ke nnwọ a rukna zị n'ẹhni igbugbu nū Kapanom.

47 Nga ọ nūnu nū Jizōsi hiri nū Judiya va Galili, o znekwnusi a, kanū a, ọ va gwọ nnwọ a rukna ẹhni igbugbu, nye zị n'ọnu ẹnwu.

48 Jizōsi kanū a, “Anū jéekweru kwekọlam ma anū whnūnu ẹrnu ndu-ẹhni nū ẹrnu rikne.”

49 Nwerukna wam kaa, “Nda-aī-kwu, snornu m zne, ọ zị nnwọ m nwu.”

50 Jizōsi kanū a, “La, nnwọ i rukna zị būdnu.”

Nwerukna wam kweru nhne Jizōsi kanū a, la.

51 Nga ọ zị n'apna, ele izi a kwnusi a, kanū a, “Nnwọ i rukna zị būdnu.”

52 Ọ sịkwa be ige ẹhni buri nnwọ a rukna ọma, be kanū a, “N'otnu-ige ke mbom n'iwhehnie† n'ekile wheru ewhe, ẹhni orne bekwnu wam sigbasiri a.”

53 Nda nnwọ wam chenwanya nū ọ bụ ige wam Jizōsi kannū a, “Nnwọ i rukna zị būdnu.” Kam kpayarū, ya nū kpakara ele ọro a kweru.

54 Ka bụ ẹrnu ndu-ẹhni ke ẹbo Jizōsi rnūnu nga o hiri nū Judiya va Galili.

5

Ọgwugwo n'Olulu Mini Bētisaida

1 Nga ka whemernu, Jizōsi znernu iriri ele Ju nū Jeruselem.

† 4:52 Ọtnu-ige ke mbom n'iwhehnie: ọkwukwo ke mbom kwuru ige awa ke ẹsau

² Otu olulu mini zì ngeri Ọnu-Mgbo Atnurnu nù Jeruselem ke nwernu mgbe-mgbe ọro isne, ke ele Hiburu nookwu Bẹtizata.

³ Agida ele nrìria naadnanyì nù ngeri a, ele isni, nù ele mgworo, nù ele ngeri ẹhni be dɔnwurnu ọdonwu. [Be zì neese ma be gbarù mini wam.

⁴ Kwnornu nù enine izi Nyenwe aì neehiedna hite n'ige dù n'ige gbarù mini wam. Nye nrìria ọbula ke beru ọsno dnabna nù rime mini wam nga enine izi gbarùkparu a, ẹhni a jọoburu ọma hite nù nrìria ọbula ọ naaria.]

⁵ Otu nwerukna ke naaria nrìria nri awha ẹto nù ẹsato zì pìi.

⁶ Nga Jizọsi whnurnu a hne ọ dnanyì, ọ mahiaru nù ọ zì nù nrìria gbu ọkwnu, ọ sịkwa a, “Ị pioru be gwọ ị nrìria ị?”

⁷ Nye nrìria wam sarù a, “Nda-aì-kwu, m nwée m nye jeeyisi m nù rime olulu mini nga be gbaruru mini, kpa me neezne, nye berere beru m ọsno dnabna.”

⁸ Jizọsi kanù a, “Lizọ, chiri etere i, zne izne.”

⁹ Ngangam, be gwọru nwerukna wam. Ọ chiri etere a, zne izne.

Nhne ka mernu n'Ọbochi Ozukwa Inwe.

¹⁰ Ka mernu ele Ju kanù nwerukna wam Jizọsi gwọru nrìria, “Tna bụ Ọbochi Ozukwa Inwe, o megidnurnu n'iwu nù ị nẹechiri etere ị.”

¹¹ Nwerukna wam sarù be, “Nwerukna ke gwọru m nrìria kannù m, ‘Chiri etere i, zne izne.’ ”

¹² Be sịkwa a, “Nyele bụ nye ke karù jì chiri etere i zne izne?”

¹³ Kọvu nù nwerukna wam be gwọru maa nye Jizọsi bụ, kwnornu nù Jizọsi bnanam n'esilawuru igbudu badnù wam whọga.

¹⁴ Omekwo, Jizọsi piohiaru a n'Ọro Nsọ Chiokike, ọ kanù a, “Le, be gwọru ị nrìria ị, i méma mmehie, ọ zì nhne ojo ke kakwo ka dnakwasị ị.”

¹⁵ Nwerukna wam whọga kanù ele risi ele Ju nù ọ bụ Jizọsi gwọru a nrìria a.

Budnu hi nù Nnwọ Chiokike

¹⁶ Ele Ju bete o mekpa Jizọsi ẹhni kwnornu nù ọ gwọru nrìria n'Ọbochi Ozukwa Inwe.

¹⁷ Jizọsi kanù be, “Nda m nọornu ẹrnu kpakara ige, ọ bụ masị kpa me nọornu.”

¹⁸ Ikwu-ọnu ka mernu ele risi ele Ju ovu owe ẹhni k'agida, be noopiosi rikne o gbu Jizọsi, ọ búo nù o luluru Ọbochi Ozukwa Inwe be kpọi, kọvu nù ọ karù nù Chiokike bụ Nda a, naakaa nù ya nù Chiokike hna n'otu.

¹⁹ Jizọsi kanù be, “Me kanù ezi ọka, ọ zá nhne ke Nnwọ nwernu rikne o mee n'ẹhni a, kọvu o neeme nhne ọ whnurnu Nda a neeme. Kwnornu nù Nnwọ nọornu nhne Nda a nọornu.

²⁰ Nda whnurnu Nnwọ a n'anya, neegesi a kpakara nhne o neeme. O jeegesi a nhne ke kakwo ka ke jaagbagwoji anù anya.

²¹ Lele kpa Nda neeme ele nwurnu ọnwu hi n'ẹnwu lizọ, nyee be budnu, ọ bụ masị kpa Nnwọ neenye ele masị a budnu.

²² Nda zá neekpe nye ọbula ikpe, kọvu o yisiri kpakara ikpe n'aka Nnwọ a,

²³ ma kpakara ele badnù sọbisinu Nnwọ a lele kpa be nọsobisinu Nda. Nye ọbula ke zá nọsobisinu Nnwọ, zá nọsobisinu Nda nye ziyaru a.

²⁴ “Me kanù anù ezi ọka, nye ọbula ke nọonu ikwu-ọnu m kweru nù nye wam ke ziyaru m, nwernu budnu kwó okwo. Be jáama a ikpe, kọvu o hilem n'ẹnwu whe nù budnu.

²⁵ Me kanù anù ezi ọka, ige vawa, ige wam valẹm masị, nga ele nwurnu ọnwu jọonu nkọli ke Nnwọ Chiokike, ele nurnu a jaazi budnu.

²⁶ Kwnornu lele kpa Nda nwernu budnu nù rime a, ọ bụ masị kpa o mernu Nnwọ nwernu budnu nù rime a.

²⁷ O nyernu Nnwọ rikne o kpe ikpe, kwnornu nù ọ bụ Nnwọ ke Badnù.

²⁸ “Ọ gbágwoji anù anya nù ige vawa, nga ele zì n'ilili jọonu nkọli a,

²⁹ be jeehi n'ilili lizọ, ele mernu mma jeelizọ n'ẹnwu ziri budnu, ele mmehie jeelizọ n'ẹnwu buri ele be jaama ikpe.

³⁰ “M nwée m rikne mee nhne ọbula nù rikne ke aka m. M neekpe ikpe kpa Nda m kannù m me kpe. Ka neegesi nù ikpe m zì snam, kwnornu nù m zá neeme nhne me pioru, kọvu kwekọlam nhne nye ziyaru m pioru.

Akebne gbasiri Jizosi

31 “O buri nu me naagbanu ehi m akebne, akebne m buo ezi.

32 Kovu o zi nye naagbanu m akebne, m magwu m nu akebne a zi kwem.

33 Anu zizneru ele izi znekwnusi Joni, o kwuru nhne gbasiri ezi oka.

34 Ka za neegesi nu m neegweru akebne ke badnu, m nookwu nhne ka ma anu nwehia oznohia.

35 Joni nu lele tonji ke noonwu, nomuke, anu kpebiri o nwudna ige mati n'ihne a.

36 “M nwernu m nhne akebne ke kakwo akebne Joni gbari. M noru eru ke Nda m nyernu m, eru wam naagbanu m akebne, neegesi nu Nda m ziyaru m.

37 Nda m nye ziyaru m naagbanu m akebne. Anu nulele nkoli a mobu whnu ruwhnu a.

38 Anu za naabita ikwu-onu a nu mkpoma anu, kwnornu nu anu kwele nu nye wam o ziyaru.

39 Anu tusa ehi nyosna nhne be gbari n'okwukwo nsu anu, anu neeche nu anu jeenwe budnu kwu okwo hite nu nhne be gbari nu rime a, be naagbanu m akebne.

40 Kovu anu kwe o vakwnusi m, ma anu nwehia budnu kwu okwo.

41 “M za m nanarnu oznarni hite n'aka badnu.

42 M magwu m anu, anu nwee owhnun'anya Chiokike nu mkpoma anu.

43 M ji m rewhna Nda m va, anu kwege m, kovu o buri nu nye berere jiri rewhna a va, anu jeegweru a.

44 Ndaa kpa anu jeekwe, hne anu noopio oznarni ke badnu, kovu anu nwee rikne pio oznarni ke hi n'aka nye ke bu Chiokike kpoi va.

45 “Anu cheko nu m joobno anu nhne nu ruwhnu Nda m. Kovu o bu Mozizi nye anu kwnataru mkpoma, joobno anu nhne.

46 O buri nu anu kweruru Mozizi n'ez, anu jeekweru m, kwnornu nu o gbari nhne gbasiri m.

47 Kovu hne anu kwege nhne Mozizi gbari n'okwukwo nsu, ndaa kpa anu jeekweru nhne me nookwu?”

* 6:9 bali Ka bu ikpa be ji neeme bredi.

6

Jizosi nyernu pokwu badnu isne wiri

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)

1 Nga ka mekworu, Jizosi whe aznu Osimini Galili (ka bu Osimini Taberasi).

2 Agida ele badnu snornu a, kwnornu nu be whnuru eru ndu-ehni o rnuru, nga o gworu ele nrira.

3 Jizosi pnezne n'olu rugwu daziri eli, ya nu ele sno apna a.

4 Ige Iriri Ogawhe ele Ju zi ndundu.

5 Nga Jizosi lehnataru anya whnu agida ele badnu naavakwnusi a, o kanu Filipu, “Ndaa hne a joozuya wiri a jeenye igbudu ele ka?”

6 Ka bu ma o kpa Filipu iru, kwnornu nu o magwu nhne o jeeme.

7 Filipu saru a, “O buri nu a zu bredi riwhu mkpuru iwai lawuru, o jeezu ma nye obula ri mati mati.”

8 Otu nu rime ele sno apna a, Anduru, nwene rukna Saimoni Pita, kaa,

9 “Otu wikoro mati zi hna nye ji ike bredi bali* isne nu aznu mati mati lawuru. O za nhne kam bu n'esilawuru igbudu ele badnu ka.”

10 Jizosi kanu be, “Anu kanu be daziri eli.” Agida achara zi pi. Kpakara ele badnu wam daziri eli, be hna lele pokwu ele rukna isne.

11 Jizosi gweru bredi wam, tu mmamma, nyee kpakara ele wam dazigwu eli. O gweru aznu wam mee kwno kpa. Be ri, riji ruwho be.

12 Nga be rikworu, Jizosi kanu ele sno apna a, “Anu tutukota kpakara ruvnuruvnu ke gwnarnu, o za ke whu.”

13 Be tutukota kpakara ruvnuruvnu a, ke jiri nri nu nkita lawuru hite n'ike bredi bali isne wam ke ele badnu riri.

14 Ele zi nga Jizosi rnuru eru ndu-ehni ka karu, “N'ez, oka, ka bu nye owhnurninya wam ke jaava n'owa.”

15 Nga Jizosi whnuru nu be noopio o chni a eze nu rikne, o hi n'esilawuru be whoga, ya nu nsunu a zne n'olu rugwu.

*Jizōsi znernu izne
n'olu mini*

(Mat 14:22,33; Mak 6:45-52)

¹⁶ N'ogbednachi, ele sno apna a zne osimini.

¹⁷ Be bna n'ogbo neewhe aznū osimini kiyari neezne Kapanom. Jizōsi yáavage hne be zì tem dù n'abali.

¹⁸ Okne ruwhere nū abaka-mini neewhe n'olu mini.

¹⁹ Ele sno apna a kwò ogbo nhne nū lele maìli ẹto mọbu ẹno nga be whnurnu Jizōsi naavakwnusi be, neezne izne n'olu mini. Be tū ogwnu k'agida.

²⁰ Kọvu Jizōsi kanū be, “Anū tũko ogwnu, ọ bụ mawa.”

²¹ Be kweru a, ọ bnakwnusi be nū rime ogbo, ngangam ogbo be dù n'ẹli wam be neezne.

Ele badnū noopio Jizōsi

²² N'ekile a, agida ele badnū ele zì n'aznū osimini kiyari mahiaru nū otu ogbo matì zì pìi whogalam vuru ele sno apna Jizōsi kpọi. Jizōsi snóge be.

²³ Ogbo ele ke berere hiri nū Taberasi va nū ngeri hne ele badnū wam riri brẹdi, nga Nyenwe aì tũparu mmamma.

²⁴ Nga ele badnū wam whnurnu nū Jizōsi zila pìi, ma ele sno apna a, be bna n'ogbo wam zne Kapanom noopio Jizōsi.

Jizōsi bụ Wiri ke Budsonu

²⁵ Nga ele badnū wam whnurnu a n'aznū osimini kiyari, be sika a, “Nye-zni-nhne, ndaa nga i varu hna?”

²⁶ Jizōsi saru be, “Me kanu anu ezi oka, anu noopio m kwnornu nū anu rijiri ruwho nū brẹdi me nyernu anu, ọ bũo kwnornu nū anu whnurnu ẹnu ndu-ẹhni.

²⁷ Anu dogbu ẹhni anu n'ẹnu kwnornu nū wiri ke nooro oro, tũnuma, anu dogbu ẹhni anu n'ẹnu kwnornu nū wiri ke jaazi tem dù budsonu kwó okwo, ke Nnwọ ke Badnū neenye anu. Ya bụ nye Chiokike nyernu rikne o mee kpam.”

²⁸ Be sika Jizōsi, “Kini bụ nhne a jeeme ma a rnu ẹnu Chiokike?”

²⁹ Jizōsi saru be, “Ka bụ ẹnu Chiokike, anu kweru nū nye wam o ziyaru.”

³⁰ Be sika a, “Kini bụ ẹnu ndu-ẹhni i jeeji gesi ma a whnurnu, kweru? Kini bụ nhne i jeeme?

³¹ Ele nda aì oknani riri mana n'ẹli chna chna chna, lele kpa okwukwo nsọ kwuru, ‘O nyernu be brẹdi ke hi n'oligwe va, be ri.’ ”

³² Jizōsi kanu be, “Me kanu anu ezi oka, ọ bũo Mozizi nyernu anu brẹdi ke hi n'oligwe va, kọvu Nda m neenye anu ezi brẹdi ke hi n'oligwe va.

³³ Kwnornu nū brẹdi ke Chiokike neenye bụ nye wam ke hi n'oligwe va, bụ nye neenye ele ọwa budsonu.”

³⁴ Be kaa, “Nda-aì-kwu, neenye aì brẹdi ka kpakara ige.”

³⁵ Jizōsi kanu be, “Mawa bụ brẹdi ke neenye budsonu, nye vakwnusiri m, wiri jógwnu a ría ría, nye kweru nū me, akpìri jókpo a bẹkwnu ría ría.

³⁶ M karu m, anu whnurnu m, kọvu anu kwége.

³⁷ Nye ọbula ke Nda m nyernu m jaavakwnusi m, m jáachihala a ría ría.

³⁸ Kwnornu nū m hiri m n'oligwe hiedna mee echiche nye ziyaru m, ọ bũo o mee echiche m.

³⁹ Ka bụ echiche nye ziyaru m, me túwhu nye ọbula ke o nyernu m, kọvu me mee ma be hi n'ẹnu lizọ n'ọbochi ipne-aznū.

⁴⁰ Kwnornu nū ka bụ nhne Nda m noopio, nye ọbula ke jowohnu Nnwọ wam, kweru nū a, jeenwe budsonu kwó okwo, m jeeme nye wam hi n'ẹnu lizọ n'ọbochi ipne-aznū.”

⁴¹ Ele Ju bete ọ takpo megidne a, kwnornu nū ọ karu, “Mawa bụ Brẹdi ke hiednarnu n'oligwe.”

⁴² Be kaa, “Nye ka ọ bũo Jizōsi nnwọ Josefu? A magwu nda a nū nne a, ndaa kpa ọ naakaa nū o hi n'oligwe hiedna?”

⁴³ Jizōsi kanu be, “Anu tákpoma n'esilawuru ẹhni anu.

⁴⁴ Ọ zá nye jaavakwnusi m okwolem ma Nda m nye ziyaru m jodoru a vakwnusi m, m jeeme o lizọ n'ẹnu n'ọbochi ipne-aznū.

⁴⁵ Ele ọwhnurninya gbaru a n'okwukwo nsọ, ‘Chiokike jeezi kpakara ele badnū nhne.’ Nye ọbula ke bnoteru Nda nsni muhia nhne n'aka a, jaavakwnusi m.

⁴⁶ Ọ zá nye ọbula ke whnuleru Nda anya nū mbom, kwekolam nye wam ke hi hne Chiokike zì whnurnu Nda anya.

47 Me kanu anu ezi oka, nye obula ke kweru nwernu budnu kwó okwo.

48 Mawa bu wiri ke budnu.

49 Ele nda anu oknani riri mana n'eli chna chna chna, be nwu.

50 Kovu wiri ke hi n'oligwe hiedna, nye obula ke riri a, jónwu enwu.

51 Mawa bu wiri ke zi budnu ke hi n'oligwe hiedna. O buwu nu badnu obula ri wiri ka, o jaazi budnu tim tom. Anọ-ehni m bu wiri ke me jeenye owa ma be ziri budnu."

52 Ka kpayaru odogbuta whuyaru n'esilawuru ele Ju. Be kaa, "Nwerukna ka, o jeenye ai anọ-ehni a ma a ri?"

53 Jizosi kanu be, "Me kanu anu ezi oka, okwolem ma anu riri anọ-ehni ke Nnwọ ke Badnu, nwọ ọvnarna a, anu jéenwe budnu nu rime anu.

54 Nye obula ke jeeri anọ-ehni m, nwọ masi ọvnarna m nwernu budnu kwó okwo.

55 Kwnornu nu anọ-ehni m bu wiri n'ezi, ọvnarna m bu masi nhne be nwọ ọnwọ n'ezi.

56 Nye obula ke jeeri anọ-ehni m, nwọ ọvnarna m, wu nu rime m, m wu masi m nu rime a.

57 Lele kpa Nda ke zi budnu ziyaru m, m zi m budnu kwnornu nu Nda m, kpam masi, nye obula ke jeeri anọ-ehni m jaazi budnu kwnornu me.

58 Ka bu wiri wam ke hi n'oligwe hiedna, o buo kpa nda anu oknani riri mana be nwu. Nye obula ke jeeri wiri ka jaazi budnu tim tom."

59 Ka bu nhne Jizosi kwuru nga o neezni nhne nu ọro ọgbako ele Ju zi nu Kapanom.

Ikwu-onu ke budnu kwó okwo

60 Nga agida ele sno apna a nurnu oka a, be kaa, "Ikwu-onu ka siri rikne, nyele jeemeli a?"

61 Nga Jizosi mahiaru nu ele sno apna a naatakpo gbasiri oka ka, o kanu be, "Ka o mernu ovu we anu ehni sa?"

62 Ndaa kpa o jónu nga anu jowhnu Nnwọ ke Badnu lahna hne o zi nu mbom?

63 Enine neenye budnu, badnu etekne nwée rikne mee nhne obula. Oka me nookwunu anu bu enine bu masi budnu.

64 Kovu agwna anu kwége." Jizosi magwu hite n'oziri ele kwé ekwe nu nye jeere a.

65 O kanu be, "Ka kpayaru me jiri kanu anu nu o za nye jaavakwnusi m, okwolem ma Nda m nyernu a rikne o mee kpam."

66 Hite nu nhne Jizosi kwuru, agida ele sno apna a lahna aznu kwnornu nu ikwu-onu ka, be snóge a berere.

67 Jizosi sikwa nri nu badnu lawuru wam ele sno apna a, "Anu jaalahna masi?"

68 Saimoni Pita, kaa, "Nyenwe ai, a jaalakwnusi nyele? I nwernu ikwu-onu ke neenye budnu kwó okwo.

69 Kitna, a kweru, mahia masi nu i bu nye nsọ ke Chiokike."

70 Jizosi kanu be, "Me hohiaru anu nri nu ebo, kovu otu nyenum nu rime anu bu ekwensu."

71 O nookwu gbasiri Judasi, nnwọ Saimoni Isikarioti, kwnornu nu Judasi jeere a, o bu n'ezi nu o bu otu nu rime nri nu badnu lawuru wam ele sno apna Jizosi.

7

Jizosi nu rumu nne a

1 Nga ka mekworu, Jizosi neezneghari nu rime Galili. O chola o zne Judiya kwnornu nu ele Ju noopio o gbu a.

2 Ige Iriri Oro Igwugwu ele Ju zi ndundu.

3 Rumu nne Jizosi kanu a, "Whoga hna zne Judiya ma ele sno apna i whnurnu ọnu i ọornu.

4 Nye pioru ma ele badnu mahia nye o bu rnú ọnu tugwaru otugwa. Mee ma owa whnurnu ọnu i ọornu."

5 Rumu nne a kwuru ka kwnornu nu be kwéle nu ya.

6 Jizosi kanu be, "Ige m yóoduge, kovu ige anu zi n'aka anu.

7 Ele owa jéenwe rikne sno anu iro, kovu be snornu m irno, kwnornu nu m naakaa nu ọnu be buo oma.

8 Anu zne n'Iriri ka, m jáava n'Iriri ka kitna, kwnornu nu ige m yóoduge."

9 Nga Jizosi kwukworu kpa, o dazigidne nu Galili.

Jizosi znernu Iriri Oro Igwugwu

10 Nga rumu nne a znernu Iriri wam, Jizosi snornu be zne Iriri wam nu mgwugwa, o buo nu ruwhnu ohna.

11 Ele Ju zị noopio a n'Iriri wam, be neesikwa, "Ndaa hne ọ zị?"

12 Agịda ele badnụ nọtnurita n'esilawuru be, be naakaa, "Ọ bụ nye ọma." Ele berere naakaa, "Ọza, o nooduwhu ele badnụ."

13 Kọvu ọ zá nye nookwuhia nhne gbasiri a nụ ruwhnu ọhna, kwnornu nụ be nọtu ogwnu ele risi ele Ju.

14 N'esilawuru Iriri wam, Jizọsi znernu n'Oro Nso Chiokike bete neezni nhne.

15 Nhne o neezni jiri ele risi ele Ju anya, be kaa, "Nwerukna ka mụlele nhne, ndaa kpa o jiri mahia nhne?"

16 Jizọsi saru be, "Nhne me neezni bụo ikwu-ọnu ke m, kọvu ke nye ziyaru m.

17 Nye ọbula ke jeeme echiche nye ziyaru m, nye wam jaamahia ma nhne me neezni ma o hi n'aka Chiokike mọbu o hi n'aka ke m.

18 Nye nookwu nhne aka ke a, noopio igwugwu ke ẹhni a, kọvu nye noopio igwugwu nye ziyaru a bụ nye ezi ọka, aghigho zila nụ rime a.

19 Ọ bụo Mozizi nyernu anụ iwu? Kọvu ọ zá otu nụ rime anụ ke naabita iwu. Kini mernu anụ noopio o gbu m?"

20 Ele badnụ wam kaa, "Ị bụ nye renwu ojo nwugwu. Nyele noopio o gbu i?"

21 Jizọsi kanu be, "M rnurnu m otu ẹnu ndu-ẹhni, o ji anụ anya.

22 Mozizi nyernu anụ iwu ọ kpa rumu anụ nka (ọ bụ n'ezi nụ ọkpa nka híge n'aka Mozizi, kọvu o hi n'aka ele gbaka), anụ naakpa rumu anụ nka n'Ọbochi Ozukwa Inwe.

23 Ọ bụru nụ anụ naakpa rumu anụ nka n'Ọbochi Ozukwa Inwe, ma anụ bita Iwu Mozizi, ndaa kpa ovu ji neewe anụ ẹhni kwnornu nụ m gwọru m nye nriria n'Ọbochi Ozukwa Inwe?

24 Anụ kpé ikpe hite nụ nhne anya nọowhnu, kọvu anụ kpe ikpe bụru ọma."

Jizọsi, ọ bụ ya bụ Mezaya?

25 Agwna ele zị nụ Jeruselem kaa, "Ka ọ bụo nye be noopio o gbu?

26 Le, o nookwu ọka n'ọhna, ọ zá nye nookwu nhne ọbula megidne a. Ele risi aị be magwu nụ nye ka bụ Karaịsi n'ezi?"

27 Kọvu nga Karaịsi jaava, ọ zá nye jaamahia hne o jeehi va. Kọvu kpakara aị magwu hne nwerukna ka hi va.

28 Kpa Jizọsi neezni nhne n'Oro Nso Chiokike, o gweru okne nkoli siwama lulo, kaa, "Anụ magwu nye me bụ, anụ magwu masi hne me hi va, kọvu m váge m nụ rikne aka m, nye ziyaru m bụ ezi ọka. Anụ máa nye ọ bụ.

29 Kọvu m maam nye ọ bụ, kwnornu m hi m hne ọ zị va, ya ziyaru m."

30 Be pio kpa be joonwugwu a, kọvu ọ zá nye tükwasiri a aka, kwnornu nụ ige a yóoduge.

31 Kọvu agịda ele badnụ n'esilawuru igbudu badnụ wam kweru nụ ya, be kaa, "Nga Karaịsi jaava, ọ jọornu ẹnu ndu-ẹhni kakwo ke nwerukna ka nọornu?"

Be ziznernu ele nse be nwudne Jizọsi

32 Ele Farisi nurnu nhne igbudu ele badnụ wam nookwu gbasiri a, be nụ ele risi ariohna zizne ele neese Oro Nso Chiokike ma be nwugwu Jizọsi.

33 Jizọsi kaa, "Me nụ anụ jaazi ige matị, omekwo, m lakwnusi nye ziyaru m.

34 Anụ joopio m, anụ jóowhnu m, kwnornu nụ anụ jéenwe rikne va nhne me naala."

35 Ele risi ele Ju sika ẹhni be kaa, "Ndaa hne o jeezne hne a jóopiohiali a? O jeezne hne ele Ju wu n'esilawuru ele Giriki, zni ele Giriki nhne?

36 Kini bụ risi nhne o nookwu? Ọ karu, 'Anụ joopio m, kọvu anụ jóowhnu m, hne me neezne anụ jéenwe rikne va.' "

Osimini ke neenye budnu

37 N'okne ọbochi ipne-aznụ ke Iriri wam, Jizọsi gwuzoru, gweru okne nkoli siwama, kaa, "Nye ọbula ke akpiri nọokpo bẹkwnu, ọ vakwnusi m, nwọnu mini.

38 Lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru, 'Nye ọbula ke kweru nụ me, osimini ke mini budnu jeehi nụ rime ruwho a naagbahia.' "

39 Jizọsi kwuru ka kwnornu nụ Enine Nso ke ele kweru nụ ya jaanahia. N'ige wam be ényene Enine Nso, kwnornu nụ be ényene Jizọsi igwugwu.

Okewa n'esilawuru ele badnụ

40 Agwna ele zị n'igbudu ele badnụ wam, nga be nurnu ikwu-ọnu ka, be kaa, "N'ezi, nwerukna ka bụ nye ọwhnurninya wam."

⁴¹ Ele berere kaa, “O bú Karaísi.”

Kovu ele berere kaa, “Karaísi o jeehi nù Galili va?

⁴² Okwukwo nsò kwuru nù Karaísi jeehi nù avnùnu Devidi va, nù be jòomu a nù Bètílehem, ẹlì-ọhna hne Devidi wuru.”

⁴³ Ka kpayarù okewa n'esilawùru igbudu ele badnù wam kwnornu nù Jizòsi.

⁴⁴ Agwna be pioru ọ nwudne a, kovu ọ zá nye tùkwasiri a aka.

*Ókwe ekwe ke ele risi
ele Ju*

⁴⁵ Omekwo, ele neese Oro Nsò Chiokike lahnakwnusi ele risi ariọhna nù ele Farisi, be sịkwa be, “Kini mernu anù nwúyagele a?”

⁴⁶ Ele nse wam sarù be, “O zá nye kwuleru ọka lele kpa nwerukna ka kwuru.”

⁴⁷ Ele Farisi sịkwa be, “O duhie masịla anù sa?

⁴⁸ O nwernu otu nye Farisi mọbu ele risi ele Ju ke kweru nù ya sa?

⁴⁹ Ele ka máa nhne ọbula gbasiri iwu, ọvu ọnu Chiokike zì nù risi be.”

⁵⁰ Otu nye Farisi rẹwhna a bú Nikodimọsi, nye znekwnusiri Jizòsi n'abalì, kanù be,

⁵¹ “Iwu aì zá naama badnù ikpe sị ọ nùna nhne hi n'ọnu a, nù nhne o mernu.”

⁵² Be sarù a, “Ì bú masị nye Galili sa? Lekasi nù nhne be gbarù n'okwukwo nsò, ọ zá nye ọwhnurninya ke hi nù Galili whùya.”

[
⁵³ Be gbasa, nye ọbula la n'oro a.

8

*Nwerinya be nwùgwuru
n'ọyi*

¹ Jizòsi znernu nù Rugwu Olivu.

² N'ọnu ọsisi, ọ lahna n'Oro Nsò Chiokike, kpakara ele badnù gba a gburugburu, ọ daziri ẹlì bete neezni be nhne.

³ Ele zni iwu ele Ju nù ele Farisi kwuyanù a otu nwerinya be nwùgwuru n'ọyi, be gwuzote a n'esilawùru be.

⁴ Be kaa, “Nye-zni-nhne, a nwùgwuru nwerinya ka hne ya nù nyerukna dnanyi.

⁵ N'iwu aì, Mozizi karù be gweru akaworugwu tùgbu a. Kini bú nhne i kwuru?”

⁶ Be kwuru ka naakpa a iru ma be bno Jizòsi nhne.

Kovu Jizòsi whudnahie ẹlì gweru mkpaka a gba nhne nù rìzna.

⁷ Be zì kọriri nẹesikwa a, o lizọ, kanù be, “Nye ọbula n'esilawùru anù ke mékọlele mmehie beru ọsno tù a akaworugwu.”

⁸ O whudnahie ẹlì berere naagba nhne nù rìzna.

⁹ Nga be nùnu a, be hite nù nye okno badnù dù nù nye matì, otu otu be whọga kwo. O gwnata Jizòsi nù nwerinya wam.

¹⁰ Jizòsi lizọ, sịkwa a, “Nwerinya, ndaa ele noobno i nhne? O zá nye gwnarnù ke jaama i ikpe?”

¹¹ Nwerinya wam kaa, “O zá, sù Nda-aì-kwu.”

Jizòsi kanù a, “M máge m masì m jì ikpe, kovu la, i méma mmehie berere.”]

Jizòsi, iwhne ke ọwa

¹² Jizòsi kakwnonu be, “Mawa bú iwhne ke ọwa. Nye ọbula ke joosno m jeenwe iwhne ke búdnu, o jéezne izne n'ọchichiri.”

¹³ Ele Farisi kaa, “Ì naagbanù ẹhni i akebne kịtna, nhne i nookwu búo ezi ọka.”

¹⁴ Jizòsi sarù be, “O búbedi nù m naagbanù ẹhni m akebne, nhne me nookwu bú ezi ọka, kwnornu nù m magwù m hne me hi nù hne me neezne.

¹⁵ Anù neekpe ikpe lele badnù. M zá m neekpe nye ọbula ikpe.

¹⁶ O búru nù me kpe ikpe, ikpe m ziri ezi kwnornu nù me nù nsnùnu m zá n'ikpe, me nù Nda m nye ziyaru m zì.

¹⁷ Be gbarù a n'iwu anù, nù akebne badnù lawùru gbarù bú ezi ọka.

¹⁸ M gbanù m ẹhni m akebne, Nda m nye ziyaru m gbakwnonu m akebne.”

¹⁹ Be sịkwa a, “Ndaa hne Nda i zì?”

Jizòsi sarù be, “Anù máa m, anù máa masì Nda m. O búru nù anù magwù nye me bú, anù znernu amahia Nda m.”

²⁰ Jizòsi kwuru kpakara nhne ka nga o neezni nhne n'Oro Nsò Chiokike, nù rime hne be naabita igbe iwai. O zá nye tùkwasiri a aka megidne a kwnornu nù ige a yáavage.

*Anù jéezneli hne me
neezné*

²¹ Jizòsi kanù be berere, “M jaala, anù joopio m, anù jọonwu nù rime mmehie anù. Anù jéenwe rikne va hne me jaala.”

²² Ele risi ele Ju kaa, “O kaa nù a jáavali hne o naala. O joogbu ẹhni a sa?”

²³ Jizọsi kanù be, “Anù hi hna, kọvu m hi m n'olu va. Anù bụ ele ọwa ka, kọvu m búo m nye ọwa ka.

²⁴ O bụ nhne me jiri kanù anù nù anù jọonwu nù rime mmehie anù. O bụru nù anù kwége nù m bụ m nye me bụ, anù jọonwu nù rime mmehie anù.”

²⁵ Be sịkwa a, “Ị bụ nyele?”

Jizọsi kanù be, “M bụ m nye me karù nù m bụ m n'ọziri.

²⁶ M nwernu m agịda nhne me jookwu n'ikpe megidne anù. Kọvu nye ziyaru m bụ ezi ọka, m jaakanù ọwa nhne me nurnu hite n'ọnu a.”

²⁷ Be ghọyage nhne o nookwu gbasiri Nda.

²⁸ Ka kpayaru, Jizọsi kannù be, “Nga anù jeegwelizọ Nnwọ ke Badnù olu, ige wam anù jaamahia nù m bụ m nye me bụ. O zá nhne ke me neeme nù rikne aka ke m, kọvu m neezni kpakara nhne Nda m znirni m.

²⁹ Nye wam ziyaru m dagwunu m, o gháruła me nù nsnunu m rịa rịa, kwnornu nù m neeme nhne naamasị a kpakara ige.”

³⁰ Agịda ele nurnu nhne Jizọsi kwuru kweru nù ya.

Badnù nwernu ẹhni a n'ezì

³¹ Jizọsi kanù ele Ju ele ke kweru nù ya, “O bụru nù anù dazigidne n'ikwu-ọnu m, anù jọoburu ele sno apna m n'ezì.

³² Anù jaamahia ezi ọka, ezi ọka wam jeeme anù nwernu ẹhni anù.”

³³ Be sarù Jizọsi, “A bụ rumu Ebereham, a búkolele ọhi n'aka badnù ọbula. Ndaa kpa ị naakaa nù a jeenwernu ẹhni a?”

³⁴ Jizọsi sarù be, “Me kanù anù ezi ọka, nye ọbula ke neeme mmehie bụ ọhi ke mmehie.

³⁵ Ọhi zá naadazigidne n'oro tim tọm, kọvu nnwọ nwe ọro ọkwnukokwnu.

³⁶ O bụru nù Nnwọ jeeme anù nwernu ẹhni anù, anù jeenwernu ẹhni anù n'ezì.

³⁷ M magwù m nù anù bụ rumu Ebereham, kọvu anù noopio o gbu m, kwnornu nù anù kwége ikwu-ọnu m.

³⁸ M naakanù anù nhne Nda m gesiri m, kọvu anù neeme nhne nda anù kannù anù.”

³⁹ Be sarù a, “Ebereham bụ nda a?”

Jizọsi kanù be, “O bụru nù Ebereham bụ nda anù n'ezì, anù jọornu ẹnu Ebereham rnurnu.

⁴⁰ Nhne me mernu bụ o kanù anù ezi ọka me nurnu n'ọnu Chiokike, anù noopio o gbu m. Ebereham méne kpam.

⁴¹ Anù neeme nhne anù nda anù mernu.”

Be kaa, “Chiokike bụ Nda a nwernu kpọi. A búo rumu ọyi.”

Rumu ke Ekwensu

⁴² Jizọsi kanù be, “O bụru nù Chiokike bụ Nda anù n'ezì, anù znernu ọwhnu m n'anya, kwnornu nù m hi m hne Chiokike zì whuya, va hna. M váge m nù rikne aka ke m, kọvu ya ziyaru m.

⁴³ Nhne mernu anù ghọyage nhne me nookwu, o bụ nù anù bnóge nsni n'ikwu-ọnu m.

⁴⁴ Anù bụ rumu nda anù Ekwensu, anù jọornu ẹnu nda anù noopio. O bụ nye noogbu badnù hite n'ọpanizo. O zila n'ezì ọka, kwnornu nù ezi ọka zá nù rime a. Omen'ẹl a bụ o gha aghalaghala, kwnornu nù o bụ nye aghalaghala nù nda kpakara aghalaghala.

⁴⁵ Me nookwunu anù ezi ọka, kọvu anù zá neekweru m.

⁴⁶ Nyele n'esilawuru anù jaama m ikpe mmehie? O bụru nù me kanù anù ezi ọka, kịni mernu anù kwége m?

⁴⁷ Nye ọbula bụ ke Chiokike joobno nsni ikwu-ọnu Chiokike. Kọvu anù jóobno nsni kwnornu nù anù búo ele ke Chiokike.”

Jizọsi nù Ebereham

⁴⁸ Ele Ju sarù Jizọsi, “A kwukwaru nkari nga a kwuru nù ị bụ nye Sameria ke renwu ojo nwugwu.”

⁴⁹ Jizọsi kanù be, “O zá renwu ojo nwugwu m, kọvu m neenye Nda m igwugwu, kọvu anù zá neenye m igwugwu.

⁵⁰ M zá m noopio igwugwu ke m. O nwernu nye ke noopio igwugwu m, nye wam bụ nye ikpe.

⁵¹ Me kanù anù ezi ọka, o bụru nù nye ọbula bita ikwu-ọnu m, o jóowhnu ẹnwu anya rịa rịa.”

⁵² Ele Ju kanù a, “Kịta hne a mahiaru nù renwu ojo nwugwu ị. Ebereham nù kpakara ele ọwhnurninya nwurnu ẹnwu. Ị zì hna

naakaa nù nye ọbula ke jaabita ikwu-ọnu i jọonwu ọnwu rịa rịa.

⁵³ Nda aị Eberham nwurnu ẹnwu. I kákwole Eberham nù ele ọwhnurninya ele nwurnu ẹnwu. I che nù i bụ dị nyele?"

⁵⁴ Jizọsi saru, "Ọ bụrụ nù me nyee ẹhni m igwugwu, ọ zà nhne ọ bụ. Nda m nye anụ naakaa nù ọ bụ Chiokike anụ neenye m igwugwu.

⁵⁵ Ọ bụ n'ezị nù anụ máa nye ọ bụ rịa rịa. Kọvu m maam nye ọ bụ. Ọ bụrụ me kaa nù m máam nye ọ bụ, m jọoburu nye aghalaghala lele anụ, kọvu m magwu m nye ọ bụ, m naabita ikwu-ọnu a.

⁵⁶ Nda anụ Eberham nwernu ovu ọso n'ọnu nù ọ jọowhnu ọbochi m, ọ whnụ masị a, ọ nwụdnarnu."

⁵⁷ Ele Ju kanụ a, "Ị yóoduge nri awha isne, i whnurnu Eberham n'ezị?"

⁵⁸ Jizọsi kanụ be, "Me kanụ anụ ezi ọka, m zị m sụ be murnu Eberham."

⁵⁹ Be chiri akaworugwu be jọtugbu a, kọvu Jizọsi tugwa ẹhni a, hi n'Oro Nsọ Chiokike whọga.

9

Jizọsi gwọru nye be murnu n'isni

¹ Kpa Jizọsi neewhe, ọ whnụ otu nyerukna be murnu n'isni.

² Ele sno apna a sịkwa a, "Nye-zni-nhne, ọ bụ mmehie nyele mernu be murnu nwerukna ka n'isni? Mmehie ke a sọbu ke ele murnu a?"

³ Jizọsi kaa, "Isni kpuru a bụo kwnornu nù mmehie ke a mọbu ke ele murnu a. Kọvu o kpuru isni ma ẹrnu Chiokike whuya iwhne n'ẹhni a.

⁴ A jaazị nọornu ẹrnu nye wam ziyaru m kpa ọbochi gwnarnu, kwnornu nù abali vawa, nga ọ zà nye jeenwe rikne rnu ẹrnu.

⁵ Kpa me ziko n'owa, mawa bụ iwhne ke owa."

⁶ Nga o kwukworu ka, ọ gbasa ọnu-mini n'eli, gweru ọnu-mini wam me ọrura, o te ọrura wam n'anya nwerukna wam.

⁷ Ọ kanụ a, "Zne snu ruwhnu i n'Olulu Mini Sailom" (ke bụ nye be ziznenu). Nwerukna wam zne, snu ruwhnu a, hiehna nọowhnu ọsno.

⁸ Ele agbatibi a nù ele whnurnu hne ọ nọorio nhne nù mbom sịkwa, "Ka ọ bụo nwerukna wam dazị eli nọorio nhne?"

⁹ Agwna be kaa, "Ọ bụ ya."

Ele berere kaa, "Ọza, o yiri ya."

Kọvu nwerukna wam karu, "Ọ bụ mawa."

¹⁰ Be sịkwa a, "Ndaa kpa anya i jiri kpume?"

¹¹ Ọ saru, "Otu nwerukna be kwu Jizọsi mernu ọrura tesi n'anya m, kanu m, 'Zne n'Olulu Mini Sailom snu ruwhnu,' kpa me snurnu, m whnurnu m ọsno."

¹² Be sịkwa a, "Nda hne ọ zị?"

Ọ kaa, "M máam."

Ele Farisi nọotule ọgwugwo wam

¹³ Be kwuznenu ele Farisi nwerukna wam kpuru isni nù mbom.

¹⁴ Jizọsi mernu ọrura kpume anya nwerukna wam n'Ọbochi Ozukwa Inwe.

¹⁵ Ele Farisi sịkwa nwerukna wam berere kpa o jiri nọowhnu ọsno. Ọ kanụ be, "O yisiri ọrura n'anya, m snu ruwhnu m, kịtna, m nọowhnu ọsno."

¹⁶ Agwna ele Farisi kaa, "Nwerukna ka híge nù hne Chiokike zị va, kwnornu nù ọ zà naabita iwu ke Ọbochi Ozukwa Inwe."

Ele berere kaa, "Ndaa kpa nye mmehie jeenwe rikne rnu ẹrnu ndu-ẹhni ele ka?" Ka vuyaru okewa n'esilawuru be.

¹⁷ Ele Farisi sịkwa kwno nwerukna wam berere, "Ndaa nhne i kwuru gbasiri nye wam kpumernu anya i?"

Ọ saru be, "Ọ bụ nye ọwhnurninya."

¹⁸ Kọvu ele risi ele Ju kwége nù o kpuru isni nù mbom kọvu nọowhnu ọsno kịtna tem be sukwu ele murnu nwerukna wam.

¹⁹ Be sịkwa be, "Ka ọ bụ nnwọ anụ, nye anụ karu nù o kpuru isni nga anụ murnu a? Ndaa kpa o jiri nọowhnu ọsno kịtna?"

²⁰ Ele murnu a saru be, "Ọ bụ n'ezị nù ọ bụ nnwọ aị, nye a murnu n'isni.

²¹ Kọvu a máa kpa o jiri nọowhnu ọsno kịtna mọbu nye kpumernu anya a. Anụ sịkwahia a, ọ bụ okno badnu, o jookwulinu ẹhni a."

²² Ele murnu a kwuru ka kwnornu nù be nọotu ogwnu ele risi ele Ju. Kwnornu nù ele risi ele Ju kwekọtaru nù nye ọbula

ke jookwuhja nù Jizòsi bù Karaìsi, be jaachihala a n'òro ògbako ele Ju.

²³ Ka kpahiaru ele mürnu a karù, “Ò bù okno badnù, anù sika a.”

²⁴ Be sukwu kwno nwerukna wam be mürnu n'isni, be kanù a, “Nyee Chiokike òznarni, a magwù nù nwerukna ka bù nye mmehie.”

²⁵ Nwerukna wam kaa, “M máam ma ò bù nye mmehie, ma ò búo nye mmehie. Kòvu otu nhne bù ke me mahiaru, m kpuru m isni nù mbòm, kítina m nòowhnu òsno.”

²⁶ Be sika kwno a, “Kini bù nhne o mernu i? Ndaa kpa o jiri kpume anya i?”

²⁷ O sarù be, “M kannù m anù nù mbòm, anù kwéle o bno nsni. Anù piòru ò nù a berere? Anù noopio ò bùru ele sno apna a sa?”

²⁸ Be kpasì a iwhnerne, kaa, “I bù nye sno apna nye ka, a bù ele sno apna Mozizi.”

²⁹ A magwù nù Chiokike kwunnu Mozizi òka, kòvu nye ka, a máa hne o hi va.”

³⁰ Nwerukna wam sarù be, “Ka bù nhne tù n'anya, anù máa hne o hi va, kòvu o kpumernu anya m.

³¹ A magwù nù Chiokike zá noobnonu ele mmehie nsni, kòvu o noobnonu ele nòsobisinu a nsni bù ele neeme nhne naamasì a.

³² Ke òwa panizoru, ò zá nye nùleru nù o nwernu nye kpumernu anya nye be mürnu n'isni.

³³ Ò bùru nù nwerukna ka híge n'aka Chiokike, o jéenwe rikne mee nhne òbula.”

³⁴ Be sarù a, “Be mürnu i, znulizo i nù rime mmehie. I jòobu nye jeezni aì nhne sa?” Be chihala a nù rime òro ògbako ele Ju.

Isni ke Enine

³⁵ Nga Jizòsi nürnu nù be chihalaru a, o pohja a, kaa, “I kweru nù Nnwò ke Badnù?”

³⁶ Nwerukna wam sika Jizòsi, “Nda-aì-kwu, kanù m nye ò bù ma m kweru m nù ya.”

³⁷ Jizòsi kanù a, “I whnùnam a, ò bù nye nookwunu i òka kítina.”

³⁸ Nwerukna wam kaa, “Nyenwe aì, m kweru m.” Ò kpònu a risi n'èli.

³⁹ Jizòsi kaa, “M varù m n'òwa o kpe ikpe, ma ele kpuru isni whnùru òsno, ma ele nòowhnu òsno kpu isni.”

⁴⁰ Agwna ele Farisi zì hne ò zì nürnu nhne o kwuru, be sika a, “A bù ele isni masì?”

⁴¹ Jizòsi kaa, “Ò bùru nù anù kpuru isni, ikpe mmehie ba mána anù, kòvu anù karù nù anù nòowhnu òsno, anù bù ele ikpe mmehie marnù.”

10

Jizòsi òmamarna nye znù atnürnu

¹ Jizòsi kaa, “Me kanù anù ezi òka, nye òbula ke gála nù ònu-mgbo bna n'òro atnürnu, kòvu garù apna berere bna, bù nye buznu n'ezi.

² Nye ke garù n'ònu-mgbo bna n'òro atnürnu bù nye nòoznu atnürnu.

³ Nye neese ònu-mgbo jaagbanù a òro, rùmu atnürnu a nürnu nkòli a, o sukwu rùmu atnürnu a nù rèwhna be, duru be whòga.

⁴ Nga ò chihiaru be, o beru be òsno, rùmu atnürnu a snornu a n'aznù, kwnornu nù be magwù nkòli a.

⁵ Be jóosno nye berere, kòvu be jaag-bawhu, kwnornu nù be máa nkòli nye izne.”

⁶ Ka bù elulu Jizòsi tnünnu be, kòvu be ghóyage nhne ò naakanù be.

⁷ Jizòsi kanù be berere, “Me kanù anù ezi òka, mawa bù ònu-mgbo ke atnürnu.

⁸ Kpakara ele beru m òsno va bù ele buznu n'ezi. Atnürnu wam bnóne be nsni.

⁹ Mawa bù ònu-mgbo. Be jòoznohia nye òbula ke jeehi nù rime m bna, ò jaabna nù rime, whòga kwno n'ederezi, whnù òri ò jaata.

¹⁰ Nye buznu varù ma o znu buznu, gbu ogbu, lulu nhne, kòvu m varù m ma be nwehia bùdnu, bù bùdnu ke zuru ozu.

¹¹ “Mawa bù òmamarna nye znù atnürnu. Òmamarna nye znù atnürnu jiknèru ò nwùnu atnürnu a ènwu.

¹² Nye be gnornu èru, nye atnürnu wam búo ke a, jeesigbasi atnürnu gbawhu nga ò whnürnu edu naava. Edu tagbu atnürnu, chikeme kwo be.

¹³ Ò gbarù èso kwnornu nù atnürnu búo ke a, ò bù nye be gnornu èru, bùdnu rùmu atnürnu wam zila a mkpa.

14 “Mawa bú ọ́mamárná nýe znú atnúrnu. M maam atnúrnu m, atnúrnu m magwú m masí.

15 Lele kpa Nda m magwú m, bú kpa me magwú Nda m. M ọ́ọ́túsánú rúmu atnúrnu m búdnú m.

16 M nwernu m rúmu atnúrnu berere ke zá n'ogbori atnúrnu ka, m jeegweya be. Be masí ọ́ọ́nú nkọ́lì m, kpakara be ọ́ọ́buru otu ogbori atnúrnu. Be jeenwe otu nýe znú atnúrnu.

17 Ka bú nhne kpayarú Nda m jiri whnú m n'anya kwnornu nú m kweru m ọ́ túbíta búdnú m, ma m gwelízọ́ a berere.

18 Ọ́ zá nýe nanahía m búdnú m. Mawa bítaru a hite nú mkpọ́ma m. M nwernu ríkne ọ́ bíta a, m nwe masírì m ríkne ọ́ gwelízọ́ a. Ka bú nhne Nda m nyernu m n'iwu.”

19 Ka kpayarú okewa kwno n'esilawúru ele Ju.

20 Agída be naakaa, “Rẹ́nwu ọ́jọ́ nwúgwu a, ọ́ bú nýe ẹ́ra. Kínì mernu anụ́ noobno a nsní?”

21 Kọ́vú ele berere kaa, “Nýe rẹ́nwu ọ́jọ́ nwúgwu, ọ́ jóokwu ọ́ka kpa? Ndaa kpa rẹ́nwu ọ́jọ́ jóokpumelì anyá nýe isnì?”

Ókwe ekwe ke ele Ju

22 N'ige Iriri Onyewhete Ọ́ro Nsọ́ Chiokike dúru nú Jerusẹ́lem, n'ige okírìka,

23 Jizọ́sì zì n'Ọ́ro Nsọ́ Chiokike neezne izne nú mgbemgbe ọ́ro Solomọ́nì.

24 Ele Ju gba a gburugburu, znekwnusi a, kaa, “Ì bítaru a n'ọ́chichirì ogologo ige, kawamanụ́ aì ọ́ búru nú jìwa bú Karaìsì.”

25 Jizọ́sì sarú be, “M kannụ́ m anụ́, kọ́vú anụ́ kwége. Ẹ́rnu ndu-ẹ́hni me ọ́ọ́rnú nú rẹ́whna Nda m naagbanụ́ m akebne.

26 Kọ́vú anụ́ kwége kwnornu nú anụ́ búọ́ atnúrnu ke m.

27 Atnúrnu ke m ọ́ọ́nú nkọ́lì m, m maam be, be noosno m n'aznú.

28 M neenye be búdnú kwó okwo, be ọ́ọ́nwu ría ría. Ọ́ zá nýe nwernu ríkne dọ́hala be n'aka m.

29 Nda m nýe nyernu m be kakwo kpakara nhne berere. Ọ́ zá nýe nwernu ríkne dọ́hala be n'aka Nda m.

30 Me nú Nda m bú otu.”

31 Ele risi ele Ju tụturu kwno akaworugwu be ọ́ọ́tu a.

32 Jizọ́sì kanụ́ be, “M rnúrnú m agída ẹ́rnu ndu-ẹ́hni nú ruwhnu anụ́ ke Nda m nyernu m, ndaa ẹ́rnu ke anụ́ kwnornu nú a ọ́ọ́tu m akaworugwu?”

33 Ele Ju sarú a, “A ọ́ọ́tu ì akaworugwu kwnornu nú ẹ́rnu ọ́ma, kọ́vú kwnornu nú ì kwuluru Chiokike hne ì bú badnú etekné, ì neeme ẹ́hni ì Chiokike.”

34 Jizọ́sì sarú be, “Ọ́kwukwo nsọ́ anụ́ kwuru nú Chiokike sukwuru be chí.

35 O sukwuru be chí bú ele núnú ikwu-ọ́nú Chiokike, aghalaghala zílá nú nhne be gbarú n'ọ́kwukwo nsọ́.

36 Nda m hòhiaru m, bíta m nsọ́, zìya m n'ọ́wa. Ndaa kpa me nookwulu Chiokike kwnornu nú m karú m nú m bú m Nnwọ́ Chiokike?

37 Anụ́ kwé, ọ́ búru nú m zá m ọ́ọ́rnú ẹ́rnu Nda m.

38 Kọ́vú ọ́ búru nú m ọ́ọ́rnú ẹ́rnu Nda m, ọ́ búbedi nú anụ́ kwéle nú me, anụ́ kweru n'ẹ́rnu m, ma anụ́ mahía nú Nda m zì nú rime m, me nú rime Nda m.”

39 Be pio ọ́ nwudne a berere, kọ́vú o hí n'aka be whọ́garu.

40 Jizọ́sì lahna n'aznú Osimini Ọ́dani kiyarì, hne Ọ́nì wúru mínì nú mbọ́m. Ọ́ dazírì pìi.

41 Agída ele badnú vakwnusi a, kaa, “Ọ́nì rnúge ẹ́rnu ndu-ẹ́hni, kọ́vú kpakara nhne Ọ́nì kwuru gbasírì nwerukna ka bú ezi ọ́ka.”

42 Agída be kweru nú ya pìi.

11

Ẹ́nwu Lazarọ́sì

1 Otu nwerukna rẹ́whna bú Lazarọ́sì, nýe wu nú Bẹ́tani, dnarnụ́ ẹ́hni igbugbu. Bẹ́tani bú hne Meri nú nwene a rinya Mata wu.

2 Ka bú Meri wam ke wúsirì Jizọ́sì mọ́no otute, gweru rukerì-ize a kwnosnama ọ́chì a, bú nýe nwene a rukna Lazarọ́sì dnarnụ́ ẹ́hni igbugbu.

3 Rúmu nne a rinya ziznenu Jizọ́sì izì kaa, “Nyenwe aì, enyì ì ke ì whnúrnú n'anya naaríá aríá.”

4 Nga Jizọ́sì núnú a, ọ́ kaa, “Ẹ́hni igbugbu ka ọ́ọ́bu ẹ́nwu Lazarọ́sì, kọ́vú o jeenye

Chiokike igwugwu ma be hite nù a nyee Nnwọ Chiokike igwugwu.”

⁵ Jizọsi whnurnu Mata nù nwene a rinya nù Lazarọsi n'anya.

⁶ Kọvu nga ọ nurnu nù Lazarọsi naarija ẹhni igbugbu, ọ daziri nù hne ọ zị ọbochi lawuru berere.

⁷ Omekwo, ọ kanu ele sno apna a, “Anu va ma a lahna Judiya.”

⁸ Ele sno apna a kanu a, “Nye-zni-nhne, o gbule okwnu ele Ju pioru ọ tu akaworugwu, i naalahna koriri pii?”

⁹ Jizọsi saru be, “Otu ọbochi nwernu nri nù awa lawuru, nye ọbula ke znernu izne n'iwhehnie jọkpobi ọchi, kwnornu nù ọ nọowhnu iwhe k'owa.

¹⁰ Kọvu ọ buru nù o zne izne n'abali, ọ jọkpobi ọchi, kwnornu nù ọ zị iwhe zị nù rime a.”

¹¹ Nga Jizọsi kwukworu kpa, ọ kaa, “Lazarọsi enyi ai neezni anyarna, kọvu m jeezne ma m kpatne a.”

¹² Ele sno apna a kaa, “Nyenwe ai, ọ buru nù o neezni anyarna, ẹhni jọoburu a oma.”

¹³ Kọvu nhne Jizọsi nookwu bu nù Lazarọsi nwunam. Kọvu be neechu nù ọ bu ozni anyarna etekne.

¹⁴ Jizọsi kawhnomenu be, “Lazarọsi nwunam.

¹⁵ Mkpoma nọoso m n'onu kwnornu anu, nù m zila m hne ọ nwurnu, ma anu kweru. Anu lizo ma a znekwnusi a.”

¹⁶ Tọmosi, nye be kwu Didimọsi (ke bu ejima) kanu ele sno apna a ibne a, “Anu lizo ma a snornu a zne, ma a snornu a nwu ẹnwu.”

Jizọsi, olizo n'ẹnwu nù budnu

¹⁷ Nga Jizọsi vaduru, ọ whnurnu nù be lilem Lazarọsi ọbochi ẹno wheru ewhe.

¹⁸ Betani dula maili lawuru hite nù Jeruselem.

¹⁹ Agida ele Ju varu ọ kasi Mata nù Meri mkpoma kwnornu ẹnwu nwene be rukna.

²⁰ Nga Mata nurnu nù Jizọsi vawa, ọ whoga znekwnusi a, kọvu Meri daziri n'oro.

²¹ Mata kanu Jizọsi, “Nyenwe ai, ọ buru nù i zị hna, nwene m rukna bọ ọ nwuna.

²² Kọvu m maam nù nhne ọbula i rioru n'aka Chiokike, o jeenye i ya.”

²³ Jizọsi kanu a, “Nwene i rukna jeelizo berere.”

²⁴ Mata sa a, “M maam nù o jeelizo berere n'ọbochi ipne-aznu.”

²⁵ Jizọsi kanu a, “Mawa bu olizo n'ẹnwu nù budnu. Nye ọbula ke kweru nù me, ọ burubedi nù ọ nwurnu onwu, ọ jaazi budnu.

²⁶ Berere kwno, nye ọbula ke zị budnu kweru nù me jọonwu ẹnwu tim tom. Mata, i kweru nhne me nookwu?”

²⁷ Mata saru, “Owe! Nyenwe ai, m kweru m nù ji bu Karaisi, Nnwọ Chiokike ke varu n'owa.”

Jizọsi kwnarnu ẹkwna

²⁸ Nga Mata kwukworu ka, ọ lahna, sukwu Meri nwene a rinya ichne kanu a, “Nye-zni-nhne zị hna, o noosukwu i.”

²⁹ Nga Meri nurnu ka, o lizo wara wara ma o kwnusi Jizọsi.

³⁰ Jizọsi yaavaduge nù rime eli-ohna, ọ zị koriri nù hne Mata kwnusiri a.

³¹ Ele Ju be nù Meri zị n'oro naakasi a mkpoma, snornu a nga be whnurnu nù o lizoru wara wara whoga. Be neechu nù o neezne akwna ẹkwna n'ilili.

³² Nga Meri duru hne Jizọsi zị, whnu a, ọ dna n'eli n'ochi a, kaa, “Nyenwe ai, ọ buru nù i zị hna, nwene m rukna bọ ọ nwuna.”

³³ O meturu Jizọsi nù mkpoma nga ọ whnurnu Meri nù ele Ju sno a naakwna ẹkwna, o gbu a igbugbu nù mkpoma.

³⁴ Ọ sika be, “Ndaa hne anu vubiri a?” Be kaa, “Nyenwe ai, va whnurnu.”

³⁵ Jizọsi kwnarnu ẹkwna.

³⁶ Ele Ju kaa, “Le, ọ whnurnu a n'anya k'agida.”

³⁷ Kọvu agwna be kaa, “O kpumernu anya nwerukna kpuru isni, ọ bu nù o jeenwe rikne mee Lazarọsi gharu ọ nwu ẹnwu?”

Jizọsi mernu Lazarọsi hi n'ẹnwu lizo

³⁸ O gbu kwno Jizọsi igbugbu nù mkpoma, o zne n'ilili be gwuru nù rime rugwu, be jiri rugwu kpusi onu a.

³⁹ Jizọsi kaa, “Anu gweme rugwu ka.”

Mata, nwene rinya nwerukna wam nwurnu onwu kaa, “Nyenwe ai, ọ jeenwe ẹkwna ojo, kwnornu nù tna bu ọbochi ẹno be liri a.”

⁴⁰ Jizọsi kaa, “Me kannu i nù i jọowhnu igwugwu Chiokike ọ bụru nù i jeekweru kpọi?”

⁴¹ Be vume rugwu wam. Jizọsi lelizo anya n'olu, kaa, “Nda m, meka, kwnornu nù i bnonem me nsni.”

⁴² M magwu m nù i noobnonu m nsni ige ọbula, kọvu kwnornu nù ele ka zị hna m nookwu a ma be kweru nù jị ziyaru m.”

⁴³ Nga o kwukworu ka, o gweru okne nkọli siwama, “Lazarọsi, whuya.”

⁴⁴ Nwerukna wam nwurnu ọnwu whuya, nye be jị ikpe iznu whu a aka lawuru nù ọchi lawuru, nù ikpe be jiri whu ruwhnu a. Jizọsi kanu be, “Anu tọma a, ma ọ la.”

*Be gbaru iznuznu
o gbu Jizọsi*

(Mat 25:1-5; Mak 14:1,2; Luk 22:1,2)

⁴⁵ Agida ele Ju ele varu elekwa Meri whnurnu nhne Jizọsi mernu, kweru nù ya.

⁴⁶ Kọvu agwna be lahna kanu ele Farisi nhne Jizọsi mernu.

⁴⁷ Ele Farisi nù ele risi ariohna kwu ikwu kaa, “Ndaa nhne a neeme? Nwerukna ka nọornu agida ọnu ndu-ehni.

⁴⁸ Ọ bụru nù a gharu a, o neezne nù ruwhnu, kpakara ele badnu jeekweru nù ya. Ele Rom jaava lulu ẹli ai ma Oro Nso ai.”

⁴⁹ Otu nyenum n'esilawuru be, rewhna a bu Kayafasi, nye bu nye risi ariohna n'awha wam, kaa, “Anu ma nhne rịa rịa.

⁵⁰ Ọ bụru ọma nù otu badnu nwuhianu kpakara badnu ọnwu, ma kpakara mba gharu o whu etekne.”

⁵¹ N'ezi ọka, o kwúge nhne ka hite nù mkpoma a, kọvu lele nye risi ariohna n'awha wam, ọ whnurnu ọwhnurninya nù Jizọsi jọonwuhianu ele Ju ọnwu.

⁵² Ọ búo ele Ju kpọi, kọvu kwnornu kpakara rumu Chiokike be chisaru nù kpakara ọwa, chikota be ma be buri otu.

⁵³ Hite n'ọbochi wam ele risi ele Ju bete ọ gba iznuznu kpa be joogbu Jizọsi.

⁵⁴ Kam kpayaru, Jizọsi zima neezne izne nù ruwhnu ọhna n'esilawuru ele Ju, kọvu ọ whoga zne hne zị ndundu n'eli-ikpa, bna n'otu ẹli be kwu Ifirem, ya nù ele sno apna a daziri pii.

⁵⁵ Ige Iriri Ogawhe ele Ju zị ndundu, agida ele Ju zne Jeruselem, zne ọ bita ẹhni be nso su ọ du Iriri Ogawhe be.

⁵⁶ Be noopio Jizọsi, be gbako n'Oro Nso Chiokike, be neesikwa ibne be, “Ndaa nhne bu echiche anu? Ọ bu nù ọ jáava Iriri ka sa?”

⁵⁷ Ele risi ariohna nù ele Farisi nyernu iwu, kaa, nye ọbula ke magwu hne Jizọsi zị kanu be ma be nwudne a.

12

*Be teru Jizọsi mono
nù Betani*

(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9)

¹ Ọ gwnarnu ọbochi isunu Iriri Ogawhe ele Ju du. Jizọsi znernu Betani hne Lazarọsi nwerukna wam o mernu o hi n'ẹnwu lizo.

² Be sinu Jizọsi wiri anyasnu, Mata neezne izi, Lazarọsi bu otu nù ele Jizọsi dazi neeri wiri.

³ Meri gweru otu olori mono otute zị gburu ọnu be jiri nadi zị snam mee, ke nwernu ẹknarna ọma wusi n'ọchi Jizọsi, gweru rukerize a kwnosnama a. Ẹknarna mono wam jhia rime ọro.

⁴ Otu nù rime ele sno apna Jizọsi be kwu Judasi Isikarioti, nye jeere Jizọsi, kaa,

⁵ “Kini mernu be réle mono otute ka riwhu mkpuru iwai ẹto, kesi ele mboni?”

⁶ Ọ búo nù nhne gbasiri ele mboni neemetu a nù mkpoma mernu o jiri kwu kpa. Kọvu kwnornu nù ọ bu nye buznu, ya neeji rekpa iwai be, neeri nhne zị a nù rime.

⁷ Jizọsi saru a, “Gharu nwerinya ka, ọ bitaru ka kwnornu ọbochi be jeeli m.

⁸ Jị nù ele mboni zị kpakara ige, me nù jị jáazi kpakara ige.”

*Be gbaru iznuznu
o gbu Lazarọsi*

⁹ Agida ele Ju nurnu nù Jizọsi zị nù Betani, be va, ọ búo kwnornu Jizọsi kpọi, kọvu ma be whnurnu Lazarọsi nye Jizọsi mernu o hi n'ẹnwu lizo.

¹⁰ Ele risi ariohna ma mmuma kpa be joogbu Lazarọsi masi.

¹¹ Agida ele Ju gharuru ele risi ele Ju kweru nù Jizọsi kwnornu Lazarọsi.

*Jizōsi bnaznenu
Jeruselem*

(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Luk 19:28-40)

¹² N'òbochi ke sno a, agida ele badnu ele varu Iriri Ogawhe nurnu nu Jizōsi vawa Jeruselem.

¹³ Be gburu igwugwu bukwu whoga zne kwnusi a, neesi lulo,
“Ozana! * Chiokike gozi nye naava nu rewhna Nyenwe ai,
Chiokike gozi eze Izireli.”

¹⁴ Jizōsi pohia otu nnwo iyinya daziri n'olu a, lele kpa okwukwo nsò kwuru,

¹⁵ “I tuko ogwnu, ji adna Zayoni,
Le, eze i gba nnwo iyinya naava.”

¹⁶ Ele sno apna a ghoyage n'ige wam, kovu nga Jizōsi hiri n'enwu lizo n'igwugwu, be chenwanya nhne okwukwo nsò kwuru gbasiri a nu be mernu a nhne ka.

¹⁷ Agida ele badnu wam whnurnu nga Jizōsi sukwuharu Lazarosi n'ilili, mee ma o hi n'enwu lizo. Be kaharu nhne mernu.

¹⁸ Ka kpayaru agida ele badnu znekwnusi a, kwnornu nu be nurnu nu o rnurnu ernu ndu-ehni ka.

¹⁹ Ele Farisi kanu ibne be, “Le, o za nhne a neemeli, kpakara owa sno a n'aznu.”

Agwna ele Giriki noopio

Jizōsi

²⁰ Agwna ele Giriki znenu Jeruselem n'ige Iriri wam zne kponu Chiokike risi eli.

²¹ Be vakwnusi Filipu nye Betesaida nu eli Galili, kaa, “Nda-ai-kwu, a noopio o whnu Jizōsi.”

²² Filipu zne kanu Anduru, be lawuru zne kanu Jizōsi.

²³ Jizōsi saru be, “Ige wam valen ma be nyee Nnwò ke Badnu igwugwu.

²⁴ M kanu anu ezi oka, otu mkpuru ikpa zi etekne nga be kpasila a nu rime n'eli. Nga be kpasiri a, o nwuma, fuhia, mji agida ike ikpa berere.

²⁵ Nye obula ke nòowhnu budnu a n'anya jootuwu a, kovu nye sno budnu a irno n'owa ka jaabita a du budnu kwó okwo.

²⁶ Nye obula ke nòornunu m ernu joosno m n'aznu. Hne me zi nnwò izi m jaazi pii. Nda m jòsobisinu nnwò izi m.

* 12:13 Ozana n'ikwu-onu ele Hiburu, ke bu “Znqhia!”

*Jizōsi kwuru oka
gbasiri enwu a*

²⁷ “Kĩtna mkpoma m naala mini. Ndaa nhne me jaakaa? M jaakaa, ‘Nda m, i kwéko ige ka va’? Kovu ka bu risi nhne me kwnornu va.

²⁸ Nda m, nyee rewhna i igwugwu.”

Otu nkoli hiri n'oligwe dna, kaa, “M nyene m a igwugwu, m jeenye kwno a igwugwu berere.”

²⁹ Igbudu ele badnu wam gwuzo pii kaa, “Egbe oligwe gbaru.” Ele berere kaa, “Enine izi kwunnu a oka.”

³⁰ Kovu Jizōsi karu, “O buo kwnornu me nhne nkoli ka kwuru oka, o bu kwnornu anu.

³¹ Kĩtna bu ige be jeekpe owa ka ikpe, kĩtna be jeechihala nye risi ke owa ka.

³² Kovu me, o buru nu be gwelizo m olu n'owa, m jodoru kpakara badnu nyee ehni m.”

³³ O kwuru ka ma o gesi okpa enwu o jwonwu.

³⁴ Igbudu ele badnu wam kaa, “A nurnu hite n'iwu ai nu Karaisi jaazi tim tom. Ndaa kpa i naakaa nu be gwelizo Nnwò ke Badnu olu? Nyele bu Nnwò ke badnu?”

³⁵ Jizōsi kanu be, “Anu jeenwe iwhne ige mati, anu zne izne nu rime a, o zi ochichiri vakwnusi anu. Kwnornu nu nye neezne izne n'ochichiri máa nhne o neezne.

³⁶ Anu tukwasi ovu n'iwhne kĩtna anu nwernu a, ma anu buru rumu ke iwhne.” Nga Jizōsi kwukworu oka ka, o whoga, tugwa ehni a.

Ókwe ekwe ke ele Ju

³⁷ O bu n'ezi nu Jizōsi rnurnu kpakara ernu ndu-ehni ka n'anya be, be kwéruga nu ya.

³⁸ Ka bu ma nhne Azaya nye owhnurninya kwuru mezu,
“Nyenwe ai, nyele kweru izi a ziri,
ndaa nye Nyenwe ai kpumennu aka dikne a?”

³⁹ Kwnornu nu be kwéle, Azaya kwuru nu hne berere,

⁴⁰ “Chiokike mernu be kpu isni,
mee mkpoma be buru nhne nwurnu onwu,
ma be gharu o ji anya be whnu osno,

gweru mkpoma be ghohia, ma be tūhnasna,
ma m gwọ m be.”

⁴¹ Ka bụ nhne Azaya kwuru kwnornu nū ọ whnurnu igwugwu Jizosi, o kwu ọka gbasiri a.

⁴² N'ige wam agida ele risi ele Ju kweru nū Jizosi, kovu kwnornu nū ele Farisi, be nwée rikne kwuhia nhne gbasiri a, ọ zị be chihala be n'oro ogbako ele Ju.

⁴³ Be mernu kpa, kwnornu nū be whnurnu oznarni ke badnū n'anya kakwo oznarni ke Chiokike.

Ikwu-onu Jizosi jeekpe ikpe

⁴⁴ Jizosi gweru okne nkoli siwama, kaa, “Nye obula ke kweru nū me, o kwéruge nū me kpọi, kovu ma nū nye ziyaru m.

⁴⁵ Nye obula ke neele m anya jowhnu nye ziyaru m.

⁴⁶ M varu m n'owa lele iwhne, ma nye obula ke jeekweru nū me jáadazigidne n'ochichiri.

⁴⁷ “Nye obula ke jonu ikwu-onu m, kovu zá naabita be, m jéekpe a ikpe, kwnornu nū m vage m o kpe owa ikpe, kovu ọ znohia owa.

⁴⁸ Nye ke zuseru m, zá naabita ikwu-onu m nwernu nye jeekpe a ikpe. Ikwu-onu me kwuru jeekpe a ikpe n'obochi ipne-aznu.

⁴⁹ Kwnornu nū m kwúge m ọka ke m, kovu Nda m nye ziyaru m nyernu m iwu nhne me jaakaa, nū nhne me jookwu.

⁵⁰ M magwu m nhne o nyernu n'iwu bụ budnu kwó okwo. Nhne me kwuru bụ nhne Nda m karu me kwu.”

13

Jizosi snurnu ochi ele sno apna a

¹ N'obochi ke boru obochi Iriri Ogawhe, Jizosi magwu nū ige ọ jaaghasa owa ka lakwnusi Nda a dulam. Ọ whnurnu ele ka ele zị n'owa n'anya. Ọ whnurnu be n'anya dụ ipne-aznu.

² Kpa be neeri wiri anyasnu, Ekwensu yisiri a nū mkpoma Judasi Isikarioti nnwọ Saimoni o re Jizosi.

³ Jizosi magwu nū Nda a yisilem kpakara nhne n'aka a, nū o hi hne Chiokike zị va, ọ naalahnakwnusi Chiokike.

⁴ O lizo n'olu wiri, wopu iwo olu a, gweru akata kne n'ikwnu a.

⁵ Ọ wusi mini nū rime agbugba, bete nosnu ochi ele sno apna a, gweru akata o kne n'ikwnu nookwnosna be.

⁶ O va hne Saimoni Pita zị, Pita sika a, “Nyenwe ai, i jousnu ochi m?”

⁷ Jizosi saru a, “I máa nhne me neeme kitna, kovu omekwo, i jaamahia.”

⁸ Pita kaa, “I jousnu ochi m ria ria.”

Jizosi saru a, “Ọ buri nū m snúge m ochi i, me nū jị nwéko nhne obula.”

⁹ Pita saru a, “Ọ buri kpam, i snú ochi m kpọi, kovu snu ma aka m lawuru ma risi m.”

¹⁰ Jizosi saru a, “Nye hniarnu ehni zị richna kpam kpam, o kwésile ọ snu ehni a berere, okwolem ọ snu ochi a. Kpakara anu zị richna, kovu ọ bụo kpakara anu.”

¹¹ Kwnornu nū Jizosi magwu nye jeere a, bụ nhne o kwno kaa nū kpakara be zị richna, okwolem otu badnū kpọi nye zila richna.

¹² Nga ọ snukparu be ochi, o woru iwo olu a berere daziri eli nū hne ọ zị nū mbom. Ọ sika be, “Anu ghohiaru nhne me mennu anu?”

¹³ Anu noosukwu m Nye-zni-nhne, nū Nyenwe anu, ọ bụ ezi ọka, kwnornu nū ọ nhne me bụ.

¹⁴ Kitna, me bụ Nyenwe anu nū Nye-zni-nhne snurnu ochi anu, anu kwesiri ọ snurita ochi ibne anu.

¹⁵ M gesiri m anu nhne atụ ma anu mee kpa me mernu.

¹⁶ Me kanu anu ezi ọka, ọ zá ọhi ke kakwo nyenwe a, ọ zá nnwọ izi ke kakwo nye dusiri a izi.

¹⁷ Mkpoma joso anu n'onu, ọ buri nū anu mahiaru nhne ka, neeme be.

¹⁸ “M zá m nookwu kwnornu kpakara anu. M magwu m ele me hohiaru, kovu nhne okwukwo nsọ kwuru jeemezuri, ‘Nye riri wiri m lizoru megidne m.’

¹⁹ M naakanu anu ezi ọka kitna si o mee, ma nga o jeeme anu kweru nū m bụ m ya.

²⁰ Me kanu anu ezi ọka, nye obula ke jaan-abnanya nye me zizernu, nabnanyarnu m, nye nabnanyarnu m, nabnanyarnu nye ziyaru m.”

*Jizōsi kwuru oka
gbasiri o rure a*

(Mat 26:20-25; Mak 14:17-21; Luk 22:21-23)

²¹ Nga Jizōsi kwuru ka, o gbu a igbugbu nū mkpoma k'agida, o kaa, "Me kanu anu ezi oka, otu badnu n'esilawuru anu jeere m."

²² Ele sno apna a lehnata ehni be anya. Be máa nye o naakaa.

²³ Otu nye sno apna a Jizōsi whnuru n'anya ke dazi Jizōsi ndundu n'ehni.

²⁴ Saimoni Pita kanu a, "Sikwahia a nye o bu."

²⁵ Nye sno apna wam dnabnenu nū mkpoma Jizōsi sika a, "Nyenwe ai, o bu nyele?"

²⁶ Jizōsi saru a, "O bu nye me jeerusi bre di ka nu rime wiri nyee." O gweru otu ibekala bre di, rusi a nu wiri nyee Judasi, nnwo Saimoni Isikarioti.

²⁷ Ngangam Judasi gweruru bre di wam, Ekwensu bna nu rime a. Jizōsi kanu a, "O zi nhne i neeme, mee a wara wara."

²⁸ O za nye zi pi neeri wiri mahiaru nhne Jizōsi nookwu.

²⁹ Hne o bu Judasi vugwu rekpa iwai, agwina ele sno apna Jizōsi neeche nu Jizōsi kannu a o zne zuya nhne be jeeri n'Iriri wam, mabu o kesi ele mboni iwai.

³⁰ Judasi narnu bre di wam, o whoga ngangam. Ka neeme n'abali.

Iwu ikne

³¹ Nga Judasi whogaru, Jizōsi kaa, "Kina, be jeenye Nnwō ke Badnu igwugwu, be jeenye masi Chiokike igwugwu nu rime a.

³² O buru nu be nyee Chiokike igwugwu nu rime a, Chiokike jeenye Nnwō a igwugwu n'iwuru a. O jeeme a kina.

³³ "Rumu m, me nu anu jazi gbu okwnu. Anu joopio m, kovu me kanu anu nhne me kannu ele risi ele Ju, anu jeenwe rikne va hne me neezne.

³⁴ "M neenye anu iwu ikne, anu whnu ibne anu n'anya. Lele kpa me whnuru anu n'anya, anu ji ogwo o whnu ibne anu n'anya.

³⁵ Kpakara ele badnu jaamahia nu anu bu ele sno apna m, o buru nu anu whnu ibne anu n'anya."

*Jizōsi kwuru nu Pita
jogonahoru a*

(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)

³⁶ Saimoni Pita sika a, "Nyenwe ai, i zne hnele?"

Jizōsi saru a, "Anu jeenwe rikne sno m hne me neezne kina, kovu omekwo, anu joosno m."

³⁷ Pita sika a, "Kini mernu me jeenwe rikne sno i kina? M joonwunu i enwu."

³⁸ Jizōsi saru a, "I joonwu kwnornu m n'ezi? Me kanu i ezi oka, su okne ochichi kwina ekwina, i jogonahoru m mba eto."

14

Jizōsi bu apna

¹ "Mkpoma lakwadia anu mini. Anu kweru nu Chiokike, anu kweru masi nu me.

² Agida oro jiri n'oro Nda m, m naala zne mekwatanu anu onodi. O buru o buo kpa, m znenu m okanu anu.

³ Me zne mekwatanu anu onodi, m jeehieha, kwuru anu yisi n'ehni m, ma me nu anu daziri n'otu hnanum.

⁴ Anu magwu apna hne me neezne."

⁵ Tomosi kanu a, "Nyenwe ai, a ma hne i neezne, ndaa kpa a jaamahia apna a?"

⁶ Jizōsi saru a, "Mawa bu apna nu ezi oka nu budnu. O za nye jeezne hne Nda m zi okwokolam ma o hiri nu me.

⁷ O buru nu i magwu m n'ezi, i jaamahia Nda m masi. Hite kina anu magwu Nda m, anu whnuna a anya."

⁸ Filipu kaa, "Nyenwe ai, gesi ai Nda i, o joozunu ai."

⁹ Jizōsi saru a, "Filipu, me nu anu zi ogologo ige ka, i ma nye me bu? Nye obula ke whnuru m, whnunam Nda m. Ndaa kpa i naakaa, 'Gesi ai Nda.'

¹⁰ O buru nu i kwege sa nu m zi m nu rime Nda m, Nda m zi nu rime m? Ikwu-onu me nookwu buo ke m. Nda m ke zi nu rime m nornu ernu a.

¹¹ Anu kweru nga me karu nu m zi m nu rime Nda m, Nda m zi nu rime m. O buru nu o za nhne berere, anu kweru kwnornu nu ernu ele ka.

¹² Me kanu anu ezi oka, nye obula ke kweru nu me joornu ernu me nornu. Owe!

Ó jòornu ẹrnu ke kakwo ka kwnornu nù m naalakwnusi Nda m.

¹³ Kpakara nhne anù jòorio nù rẹwhna m, m jeeme a, ma be nyee Nda igwugwu hite nù Nnwọ a.

¹⁴ Nhne ọbula anù rìoru nù rẹwhna m, m jeeme a.

Jizọsi kweru mkwna *Enine Nso*

¹⁵ “Ó bụrụ nù anù whnurnu m n'anya, anù jaabita nhne me nyernu n'iwu.

¹⁶ M jaariasno Nda m, o jeenye anù Nye Okasi Mkpoma berere, nye jaadazinu anù tim tòm.

¹⁷ Ó bụ Enine ezi ọka, ke ọwa jáanahiali, kwnornu nù ele zì n'owa nwée rikne whnù a mọbu mahia a. Kọvu anù magwu a, kwnornu nù o wu nù rime anù, ọ jaadazigidnenu anù.

¹⁸ M jáagharu anù etekne, m jeehiehnakwnusi anù.

¹⁹ Ige matị ọwa jọowhnu m, kọvu anù jọowhnu m. M zì m bụdnu, kam kpayarù anù jaazì masì bụdnu.

²⁰ N'ọbochi wam, anù jaamahia nù m zì m nù rime Nda m, anù nù rime m, lele kpa me zì nù rime anù.

²¹ “Nye ọbula ke jaabita nhne me nyernu n'iwu, bụ nye whnurnu m n'anya. Nye whnurnu m n'anya bụ nye Nda m jọowhnu n'anya, m jọowhnu masì a n'anya, gweru ẹhni m gesi a.”

²² Judasì (ọ bụo Isikarioti) kaa, “Nyenwe aì, ndaa kpa i jeegesi aì ẹhni ì, ọ bụo ele ọwa?”

²³ Jizọsi saru a, “Nye ọbula ke whnurnu m n'anya, jaabita ikwu-ọnu m. Nda m jọowhnu a n'anya, me nù Nda m jaavakwnusi a, aì nù ya joowu.

²⁴ Nye ọbula ke whnúge m n'anya, jáabita ikwu-ọnu m. Ikwu-ọnu ke anù nurnu bụo ke m. Be hi n'aka Nda m, nye ziyaru m.

²⁵ “M naakanu anù ka kpa me nù anù zì.

²⁶ Kọvu Nye Okasi Mkpoma wam, Enine Nso, nye Nda m jeeziyanu anù nù rẹwhna m, jeezni anù kpakara nhne. O jeeme anù chenwanya kpakara nhne me znirni anù.

²⁷ M neesigbasinu anù udno, m neenye anù udno m, ọ bụo lele kpa ọwa neenye bụ

kpa me neenye anù. Mkpoma lákwadia anù mini. Anù túko ogwnu.

²⁸ “Anù nurnu kpa me karu nù m jaala, kọvu m jeehiehnakwnusi anù. Ó bụrụ nù anù whnurnu m n'anya, anù znernu ọnwudna, kwnornu nù m naalakwnusi Nda m, kwnornu nù Nda m kakwo m.

²⁹ M kannu m anù kịtna hne o yéemege, ma nga o jeeme anù kweru.

³⁰ M jáakanu anù agida ọka berere, kwnornu nù nye nẹechi ọwa ka vawa. Kọvu o nwée rikne hne me zì.

³¹ Kọvu ọwa jaamahia nù m whnurnu Nda m n'anya, bụ nhne kpayarù me neeme kpakara nhne lele kpa o nyernu m iwu. Anù va ma a whoga hna.

15

Isisi vaini nù nkala a

¹ “Mawa bụ isisi vaini n'ezi, Nda m bụ nye ẹrnu ẹkwu.

² Nkala ọbula ke míge mkpuru nù rime m, o gbukwama a. Ó kwnasna nkala ọbula ke naamì mkpuru ma ọ mịnya agida mkpuru, ma ọ zìri rịchna.

³ Anù zì rịchna hite n'ikwu-ọnu me kwuru.

⁴ Anù dazigidne nù rime m, me nù rime anù. Ó zá nkala ke nwernu rikne mị mkpuru n'ẹhni a, okwolem ma ọ zì n'isisi, otu aka wam, anù nwée rikne mị mkpuru, okwolem ma anù dazigidnenu nù rime m.

⁵ “Mawa bụ isisi vaini, anuwa bụ nkala a. Nye ọbula ke jaadazigidne nù rime m, me nù rime a, jaamì agida mkpuru, kwnornu nù anù nwée rikne meli nhne ọbula hne me zila.

⁶ Nye ọbula ke dazigidnene nù rime m, be jootuwu a lele nkala ke míge mkpuru. Ó kpọnwu, ele badnu chikota kpọrne a nù bẹkwu.

⁷ Ó bụrụ nù anù dazigidne nù rime m, ikwu-ọnu m dazigidne nù rime anù, anù jòorio nhne ọbula zì anù mkpa, ọ jọoburu ke anù.

⁸ Ka bụ nhne neenye Nda m igwugwu, anù mịnya agida mkpuru, ke jeegesi nù anù bụ ele sno apna m.

⁹ “Lele kpa Nda m whnurnu m n'anya, bụ kpa me whnurnu anù n'anya. Anù dazigidne n'ọwhnun'anya m.

¹⁰ O buri anu bita nhne me nyernu n'iwu, anu jaadazigidne n'owhnun'anya m, lele kpa me bitaru nhne Nda m nyernu n'iwu, m dazigidne n'owhnun'anya a.

¹¹ M naakanu anu nhne ka ma ovu oso n'onu m ziri nu rime anu, ma ovu oso n'onu anu zu ozu.

¹² Ka bu nhne me nyernu n'iwu, anu whnurita ibne anu n'anya lele kpa me whnurru anu n'anya.

¹³ O za owhnun'anya ke kakwo ka, nu badnu tuwhuru budnu a kwnornu ele enyi a.

¹⁴ Anu bu ele enyi m, o buri nu anu mee nhne me nyernu n'iwu.

¹⁵ M za m noosukwu anu ele izi berere, kwnornu nu nnwo izi maa nhne nyenwe a neeme. Kovu m sukwuru m anu ele enyi m, kwnornu nu kpakara nhne me nurru n'onu Nda m bu nhne me kannu anu.

¹⁶ O buo anu hohiaru m, kovu me hohiaru anu, bita anu ichne, ma anu zne minya mkpuru, ma mkpuru anu dazigidne. Ka jeeme, nhne obula anu jorio Nda m nu rehna m, o jeenye anu.

¹⁷ Ka bu nhne me nyernu n'iwu, anu whnurita ibne anu n'anya.

Owa snornu ele sno apna Jizosi irno

¹⁸ "O buri n'owa sno anu irno, anu chenwanya nu o beru osno sno m irno.

¹⁹ O buri nu anu bu ke owa, owa jowhnu anu n'anya lele nhne ke a. Kovu m hohiaru m anu hite n'owa, anu buo ke owa, ka kparu owa snornu anu irno.

²⁰ Anu chenwanya nhne me kannu anu, O za ohi ke kakwo nyenwe a. O buri nu be kpakarnu m ehni, be jaakpakna anu ehni masi. O buri nu be bitaru ikwu-onu m, be jaabita ke anu.

²¹ Be jeeme anu kpakara nhne ka kwnornu nu anu kweru nu rehna m, be maa nye ziyaru m.

²² O buri nu m vage m kwunu be oka, ikpe mmehie baamana be. Kitna be jeeji kini gohoru ehni be hite nu mmehie?

²³ Nye obula ke snornu m irno, snornu Nda m irno.

²⁴ O buri nu m rnuge m ernu n'esilawuru be ke o za nye berere rnuru, ikpe mmehie

baamana be. Kitna be whnurru nhne me rnuru, be sno me nu Nda m irno.

²⁵ Ka bu ma nhne be gbaru n'okwukwo nsọ mezu, 'Be snornu m irno hne o za nhne me mernu be.'

²⁶ "Nga Nye Okasi Mkpoma wam varu, Enine ke ezi oka, Nye me jeeziya hite nu hne Nda m zi, nye hi hne Nda m zi va, o jaagbanu m akebne.

²⁷ Anu jobu masi ele akebne m kwnornu nu me nu anu zi hite n'opanizo.

16

¹ "M kannu m anu kpakara nhne ka o zi anu dnahnala hite n'okwnata ovu anu.

² Be jaachihala anu n'oro ogbako ele Ju, ige vawa nga nye obula ke gburu anu jeeche nu o noornu ernu Chiokike.

³ Be jeeme anu nhne nu kpa kwnornu nu be maa Nda m mobu me.

⁴ M kannu m anu nhne ele ka, ma nga be jeeme anu chenwanya nu m kannu m anu nhne gbasiri be. M kage m be nu mbom kwnornu nu me nu anu zi.

Ernu ke Enine Nso

⁵ "Kitna, m naalahna hne nye ziyaru m zi. Kovu o za nye n'esilawuru anu nyesikwa m, 'Ndaa hne i neezne?'

⁶ Kitna me kannu anu, o noogbu anu igbugbu nu mkpoma.

⁷ Kovu me kanu anu ezi oka, o kanu anu mma me lahna, kwnornu nu o buri m lage m, Nye Okasi Mkpoma wam jaavakwnusi anu. Kovu me la, m jeeziyanu anu ya.

⁸ Nga o varu, o jaabanu owa mbna kwnornu mmehie, nu ome mma nu ikpe.

⁹ O jaabanu owa mbna gbasiri mmehie, kwnornu nu be kwege nu me,

¹⁰ gbasiri ome mma, kwnornu nu m naalakwnusi Nda m, anu jowhnuma m anya berere,

¹¹ gbasiri ikpe, kwnornu nu ikpe hieru nye risi neechi owa ka.

¹² "Agida nhne zi ke me jaakanu anu, kovu anu jeenwe rikne vuru be kitna.

¹³ Kovu nga Enine ezi oka wam varu, o jooduru anu bna nu kpakara ezi oka. O jookwu nhne aka ke a, kovu kpakara nhne o jonu bu nhne o jaakanu anu. O jaakanu anu nhne ke jaava nu ruwhnu.

¹⁴ O jeenye m igwugwu kwnornu o jeegweru nhne me kwuru kanu anu.

¹⁵ Kpakara nhne Nda m nwernu bu ke m. O bu nhne me jiri kaa nu Enine Nso jeegweru nhne ke m kanu anu.

Nhne igbugbu nu snarnima

¹⁶ “Ige mati anu jowhnu m berere, omekwo, ige mati anu jowhnu m.”

¹⁷ Agwna ele sno apna a neesikwarita ibne be, “Kini bu risi nhne ka? O karu, ‘Ige mati anu jowhnu m, ige mati anu jowhnu m,’ berere, ‘M naalakwnusi Nda m.’”

¹⁸ Be neesikwarita ibne be, “Kini bu ige mati? A maa nhne o nookwu oka a.”

¹⁹ Jizosi whnurnu nu be noopio o sika a, o kanu be, “M karu m ige mati anu jowhnu m, omekwo, ige mati anu jowhnu m. O bu nhne anu neesikwarita n'esilawuru anu?”

²⁰ Me kanu anu ezi oka, anu jaakwna ekwna, gba mkpe, kovu owa jonwudna. Anu jeenwe nhne igbugbu, kovu nhne igbugbu anu jougho ovu oso n'onu.

²¹ Nga nyerinya nomu nnwo, o zi nu nhne igbugbu kwnornu nu rime neeme a, kovu nga o mudnarnu nnwo, o chezu kpakara nhne igbugbu a, kwnornu snarnima nu o murnu nnwo ikne n'owa.

²² Kpam masi, anu nwernu nhne igbugbu kitna, kovu m jowhnu anu anya berere, anu jeenwe snarnima, o za nye jeenwe rikne nahoru anu ovu oso n'onu anu.

²³ N'obochi wam, anu jorio m nhne obula, me kanu anu ezi oka, Nda m jeenye anu nhne obula anu jorio a nu rewhna m.

²⁴ Tem du kitna, o za nhne obula anu rioru nu rewhna m. Anu rio, anu jenwehia, ma ovu oso n'onu anu zu ozu.

Mmeri megidne owa

²⁵ “M ji m elulu kwunu anu oka, ige vawa nga me jookwunu anu oka n'elulu berere. M jookwunu anu oka zi snam nhne gbasiri Nda m.

²⁶ N'obochi wam, anu jorio nhne nu rewhna m, m jaakaa nu m jorio Nda m nu risi anu.

²⁷ Kwnornu nu Nda m n'iwuru a whnurnu anu n'anya, kwnornu nu anu

whnurnu m n'anya, anu kweru nu m hi m hne Chiokike zi va.

²⁸ M hi m hne Nda m zi va bna n'owa, kitna, m neesigbasi owa naalahna hne Nda m zi.”

²⁹ Ele sno apna a kaa, “Kitna, i nookwunu ai oka dnornu ai anya, i za nookwu n'elulu.

³⁰ Kitna a magwu nu i magwu kpakara nhne. O za mkpa nu nye obula sika i ajiji. Ka mernu a kweru nu i hi hne Chiokike zi va.”

³¹ Jizosi saru be, “Anu kweru kitna?”

³² Ige vawa, ige wam valem, nga be jechisa kpakara anu, nye obula n'oro ke a. Anu jeesigbasi me nu nsunu m, kovu m za m nu nsunu m, kwnornu nu me nu Nda m zi.

³³ “M kannu m anu nhne ka ma anu nwe udno nu rime m. N'owa anu jeenwe mmekpehni, kovu mkpoma si anu rikne, m megbulem owa.”

17

Jizosi kpennu ele sno apna a okpukpe

¹ Nga Jizosi kwukworu oka ele ka, o lelizo anya n'oligwe, kaa,

“Nda m, ige wam valem, nyee Nnwọ i igwugwu, ma Nnwọ i nyee i igwugwu.

² I nyernu a iknernema nu hne kpakara ele badnu zi, ma o kesi kpakara ele ke i nyernu a budnu kwó okwo.

³ Ka bu budnu kwó okwo, ma ele badnu mahia i, i bu otu Chiokike ke bu ezi, nu Jizosi Kara isi nye i ziyaru.

⁴ M nyernu m i igwugwu n'owa hite n'ornukpa ernu i nyernu m me rnụ.

⁵ Kitna Nda m, nyee m igwugwu nu ruwhnu i, bu igwugwu ke me nwernu su i kpuru owa.

⁶ “M mernu ele badnu mahia rewhna i bu ele i nyernu m hite n'owa. Be bu ele ke i. Ji nyernu m be. Be bitaru ikwu-onu i.

⁷ Kitna, be magwu nu kpakara nhne i nyernu m hi n'aka i va.

⁸ M nyernu m be ikwu-onu ke i nyernu m. Be gweru a, be magwu n'ezi nu m hi m hne i zi whuya, be kweru nu ji ziyaru m.

⁹ M neekpenu be okpukpe. M za m neekpenu owa okpukpe, kovu ele wam i nyernu m, kwnornu nu be bu ke i.

¹⁰ Kpakara nhne me nwernu bu ke i, kpakara nhne i nwernu bu ke m masi, be bu igwugwu m.

¹¹ M zima m n'owa berere, kovu be zi n'owa, m naavakwnusi i, Nda zi nsọ, bikiwata be hite nu rikne ke rewhna i, rewhna ke i nyernu m, ma be ziri n'otu lele kpa a zi n'otu.

¹² Nga me nu be zi, m bitaru m be nu rewhna i, bu rewhna ke i nyernu m, m segidnenu m be. O za nye whuru owu nu rime be, okwokolam nye wam whuzne owuzne, ma nhne be gbaru n'okwukwo nsọ mezu.

¹³ “M naavakwnusi i kitna, m nookwu nhne ka n'owa ma be nwernu ovu oso n'onu m, ma ovu oso n'onu be zu ozu.

¹⁴ M nyernu m be ikwu-onu i, owa snornu be irno kwnornu nu be buo ke owa, lele kpa me buo ke owa.

¹⁵ M za m naakaa ji gweme be n'owa. Kovu m noorio i ma i bita be zoma n'aka nye ojo wam.

¹⁶ Be buo ke owa, lele kpa me buo ke owa.

¹⁷ Bita be nsọ hite n'ezị oka i, ikwu-onu i bu ezi oka.

¹⁸ Lele kpa i ziyaru m n'owa, bu kpa me neezizne be n'owa.

¹⁹ M kwnornu be bita ehni m nsọ, ma be bita be nsọ n'ezị oka.

²⁰ “M za m neekpenu be okpukpe kpoi, kovu m neekpekotanu ele jeekweru nu me hite n'ikwu-onu be.

²¹ M neekpe ma kpakara be ziri n'otu, Nda m, lele kpa i zi nu rime m, me nu rime i. Kpakara be ziri n'otu ma owa kweru nu ji ziyaru m.

²² M nyernu m be igwugwu ke i nyernu m, ma be ziri n'otu lele kpa a zi n'otu.

²³ Me ziri nu rime be, ji nu rime m, ma be zu ozu n'ozu n'otu, ma owa mahia nu ji ziyaru m, nu i whnuru be n'anya lele kpa i whnuru m n'anya.

²⁴ “Nda m, ji nyernu m be, m noopio be daziri hne me zi, ma be whnu igwugwu m, ka bu igwugwu ke i nyernu m kwnornu nu i whnuru m n'anya si i kpuru owa.

²⁵ “Nda ke mee mma, owa maa nye i bu, kovu m magwu m nye i bu, ele ka magwu masi nu ji ziyaru m.

²⁶ M mernu m be mahia i, m jaazi neeme kpam ma owhnun'anya ke i whnuru m ziri nu rime be, ma me nu be buru otu.”

18

Be nwudnenu Jizosi

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)

¹ Nga Jizosi kpekworu okpukpe ka, ya nu ele sno apna a whoga whe mini Kidironi. Be bna n'otu ekwu ke zi pii.

² Judasi nye reru a magwu pii, kwnornu nu Jizosi nu ele sno apna a neezne pii ige obula.

³ Judasi chiri ele ogwu nu ele neese Oro Nso Chiokike, ele ele risi ariohna nu ele Farisi ziznenu, be vu tonji nu owa, nu mgwana ogwu.

⁴ Kpa Jizosi magwu kpakara nhne jaadnakwasị a, o znekwnusi be, sikwa be, “Anu noopio nyele?”

⁵ Be kaa, “Jizosi, nye Nazareti.”

Jizosi kaa, “O bu mawa.” Judasi nye reru a nu be gwuzo.

⁶ Nga Jizosi karu, “O bu mawa,” Be lahna aznu, dna n'eli.

⁷ Jizosi sikwa kwno be, “Ndaa nye anu noopio?”

Be kaa, “Jizosi, nye Nazareti.”

⁸ Jizosi kanu be, “M kannu m anu nu me bu ya. O buru nu anu noopio m, anu gharu ele ka ma be la.”

⁹ Ka bu ma nhne o kwuru mezu, “Kpakara ele i nyernu m, o za otu ke me tuwhuru.”

¹⁰ Saimoni Pita ji ama-ogwu, o mniohna a, gbu nye izi nye risi ariohna, bihala a nsni akarikwnunga. Rewhna nye izi wam bu Makosi.

¹¹ Jizosi kanu Pita, “Mniohnasi ama-ogwu i n'obo a. O bu nu m jonwo okiko awhnuwhnu Nda m nyernu m me nwot?”

Jizosi gwuzo nu

ruwhnu Anasi

(Mat 26:57,58; Mak 14:53,54; Luk 22:54)

¹² Ele ogwu nu nye risi be, nu ele neese Oro Nso Chiokike nwudne Jizosi, be kne a eriri.

¹³ Be beru osno gwezne a nu ruwhnu Anasi, nda nnwerne Kayafasi, nye risi ariohna n'awha wam.

14 Ọ bú Kayafasí nye kannu ele Ju nu ọ buru oma otu badnu nwuhianu kpakara be enwu.

Pita gonahoru Jizosi

(Mat 26:69,70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)

15 Saĩmoni Pita nu nye sno apna Jizosi ke berere snornu Jizosi. Nye risi ariohna magwu nye sno apna a ka, o snornu Jizosi bna n'ederezi nye risi ariohna.

16 Kovu Pita daziri nu ngeri mgbo n'ederezi, nye sno apna wam ke nye risi ariohna magwu zne kanu nnwo rinya zi n'onu-mgbo, o kwubnanya Pita.

17 Nnwọ rinya zi n'onu-mgbo kanu Pita, "I bu otu nu rime ele sno apna nwerukna ka."

Pita saru, "M buła m."

18 Iyi notu, ele izi nu ele neese nhne kpawhusi bekwnu, be gwuzoru gburugburu bekwnu wam naakwna iyi. Pita gwuzo masi n'esilawuru be, naakwna iyi.

Nye risi ariohna

nesikwa Jizosi ajiji

(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Luk 22:66-71)

19 Nye risi ariohna sikwa Jizosi ajiji gbasiri ele sno apna a, nu nhne o neezni.

20 Jizosi saru a, "M kwuru m oka nu ogbo ohna, kpakara nhne me znirni bu n'oro ogbako ele Ju nu n'Oro Nso Chiokike hne kpakara ele Ju naagbakọ. Ọ zá nhne me kwuru nu mgwugwa.

21 I sikwa m ajiji, sikwa ele nurnu nhne me kwuru. Be magwu masi nhne me kwuru."

22 Nga Jizosi kwuru ka, otu nye neese nhne gbọ a aka, kaa, "Kini mernu i nookwunu nye risi ariohna oka kpa?"

23 Jizosi saru a, "Ọ buru nu m kwuru m nhne buo oma, gba akebne nhne ojo me kwuru. Kovu ọ buru nu m kwuru m ezi oka, kini mernu i gboru m aka?"

24 Anasi zizne a ke Kayafasi nye risi ariohna, hne o kne koriri eriri.

Pita gonahoru Jizosi

berere

(Mat 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62)

25 Kpa Saĩmoni Pita gwuzo naakwna iyi, be sikwa a, "I buo otu nu rime ele sno apna a sa?"

Pita go, kaa, "M buła m."

26 Otu nu rime ele izi nye risi ariohna nwere nwerukna wam Pita bihalaru nsni a, gwelizo onu, sikwa a, "Ọ buo ji nye me whnurnu n'ekwu wam?"

27 Berere kwno, Pita go, ngangam, okne ochichi kwna ekwna.

Jizosi gwuzo nu

ruwhnu Paileti

(Mat 27:1,2,11-14; Mak 15:1-5; Luk 23:1-5)

28 Be hi n'oro Kayafasi kwuru Jizosi zne n'obna nye ochichi, n'onu osisi. Ele Ju bnana nu rime n'obna kwnornu nu be noopio ọ bita ehni be richna ma be nwe rikne ri Iriri Ogawhe.

29 Paileti whokwnusi be n'ederezi sikwa be, "Ndaa nhne anu noobno nwerukna ka?"

30 Be saru a, "Ọ buru nu ọ buo nye aghorome, a zéne okwuyanụ i ya."

31 Paileti kaa, "Anu kwuru a kpe a ikpe lele kpa iwu anu kwuru."

Be kaa, "A nwée rikne gbu nye obula."

32 Ka bu ma nhne Jizosi kwuru mezu ke gbasiri okpa enwu ọ joonwu.

33 Paileti lahna n'obna, sikwa Jizosi, "I bu eze ele Ju?"

34 Jizosi sikwa a, "Ki ọ bu echiche i, sobu ele berere kannu nhne gbasiri m?"

35 Paileti sa a, "M bu nye Ju? Ọ bu ele ke i nu ele risi ariohna be kwuyannu m ji. I mernu kini?"

36 Jizosi kaa, "Eli-eze m buo ke ọwa ka. Ọ buru nu ọ bu ke ọwa ka, ele izi m znernu ọlu ogwnu ma ele risi ele Ju gharu o gweru m nyee n'aka be. Ọ zá, eli-eze m buo ke ọwa ka."

37 Paileti sikwa a, "Ke bu nu i bu eze?"

Jizosi saru a, "Jiwa karu nu m bu m eze. Ka bu risi nhne be kwnornu mu m nu nhne me kwnornu va nu rime ọwa, ma m gbanu m ezi oka akebne. Nye obula ke zi n'ezi oka noobnonu m nsni."

38 Paileti sikwa a, "Kini bu ezi oka?"

Be marnu Jizosi ikpe enwu

(Mat 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25)

Paileti whokwnusi kwno ele risi ele Ju n'ederezi kanu be, "Ọ zá nhne ojo me whnurnu nu rime nwerukna ka rịa rịa.

³⁹ Ọ bú omen'ẹ̀lì anụ me sịgbasinu anụ otu nye ikelu n'ige Iriri Ọgawhe. Anụ pioru me sịgbasinu anụ eze ele Ju?"

⁴⁰ Kpakara be siwama, "Ọ́za, ọ búo nwerukna ka, sịgbasinu aị Barabasi." (Barabasi bú nye buznu.)

19

¹ Paileti kwuru Jizọsi pnịa nhne.

² Ele ọgwnu kpa okpu igwnu kpusi a nụ risi, be wosi a iwo odno odno.

³ Be znekwnusi a, kaa, "A bekwulem jị, Eze ele Ju." Be gbọ aka nụ ruwhnu.

⁴ Paileti lahna kwno hne ele risi ele Ju zị, ọ kanụ be, "Anụ le, m jookwuyanụ anụ ya, ma anụ marnụ nụ ọ zá nhne ojo me whnurnu nụ rime a."

⁵ Jizọsi woru iwo odno odno nụ okpu igwnu whuya ederezi, Paileti kanụ be, "Anụ le nwerukna wam."

⁶ Nga ele risi ariohna nụ ele neese Oro Nso Chiokike whnurnu a, be siwama, "Kpogidne a n'ogba, kpogidne n'ogba."

Paileti kanụ be, "Anụ kwuru a kpogidne a n'ogba n'aka anụ. Kọvu me kanụ anụ, ọ zá nhne ojo me whnurnu nụ rime a."

⁷ Ele risi ele Ju kwusi rikne, "A nwernu iwu, iwu aị kwuru nụ o kwesiri ẹnwu kwnornu nụ ọ kanụ nụ ọ bú Nnwọ Chiokike."

⁸ Nga Paileti nurnu ka, ọ tų ogwnu k'agida.

⁹ Ọ lahna kwno n'obna, ọ sịkwa Jizọsi, "Ndaa hne i hi va?" Kọvu Jizọsi sála a ọka ọbula.

¹⁰ Paileti kanụ a, "Ị zá naasa m ọka, ọ bú nụ ị máa nụ m nwernu m rikne ọ sịgbasi ị mọbu ọ kpogidne i n'ogba?"

¹¹ Jizọsi kaa, "Ị béenwene rikne megidne m ọ búru nụ be nyéne i rikne hite n'oligwe, nye kwuru m nyee n'aka i nwe mmehie ke kakwo."

¹² Nga Paileti nurnu ka, ọ gbalị ọ sịgbasi Jizọsi. Kọvu ele risi ele Ju si ọlo, "Ọ búru nụ ị sịgbasi a, ị búo enyi Siza. Nye ọbula ke neeme ẹhni a eze neemegidne Siza."

¹³ Nga Paileti nurnu nhne ka, o kwuhala Jizọsi ederezi, daziri ẹlì nụ ngadna nụ hne be jiri akaworugwu mee, be kwu n'ọnu Hiburu Gabata.

¹⁴ Nhne ka mernu n'iwhehnie, n'otnu-ige ke nri nụ ẹbo* n'ọbochi ojiknenu Ọgawhe.

Paileti kanụ be "Anụ le eze anụ."

¹⁵ Be siwama, "Gwepu a, gwepu a, kpogidne a n'ogba."

Paileti sịkwa be, "Me kpogidne eze anụ n'ogba?"

Ele risi ariohna sarụ a, "A nwée eze berere kwolem Siza."

¹⁶ Paileti nyewhete be Jizọsi, ma be kpogidne a n'ogba.

Be kpogidnenu Jizọsi n'ogba

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)

Ele ogwnu kwuru Jizọsi.

¹⁷ Jizọsi vuru ọgba a, ọ whoga zne hne be kwu Hne Okpokoro Risi (ke bú n'ọnu Hiburu Gologota.)

¹⁸ Be kpogidne a n'ogba pịi, ya nụ ele rukna lawuru berere, otu badnụ n'akarikwnunga a, nye ke berere n'akarita a. Jizọsi ziri n'esilawuru be.

¹⁹ Paileti gbasiri nhne be joogwnu tųkwasi a n'olu ọgba a, "Jizọsi, nye Nazareti, Eze ele Ju."

²⁰ Agida ele Ju gwnurnu a, kwnornu nụ hne be kpogidnenu Jizọsi n'ogba zila ikere nụ rime ẹlì-ohna. Be gbarụ nhne ogwnugwnu wam n'ọnu Hiburu, Latini nụ Giriki.

²¹ Ele risi ariohna ele Ju kanụ Paileti, "Ị gbási 'Eze ele Ju,' kọvu gbasị, 'Nwerukna ka karụ nụ ọ bú eze ele Ju.'"

²² Paileti sarụ be, "Nhne me gbarụ dazim kpa me gbarụ a."

²³ Nga ele ogwnu kpogidnenu Jizọsi n'ogba, be gweru kpakara iwo a keri n'esilawuru be, keme be nga ẹno, be gweru a otu otu. Be chiri iwo olu a ke be dọwala odowa be duru hi n'olu dụ n'ẹlì.

²⁴ Be kaa, "A jodowa iwo ka, kọvu a joovu ogbanuchi ma a mahia nye jeenwe a." Ka bú ma nhne be gbarụ n'okwukwo nsọ mezu, ke kwuru,

"Be keriri kpakara iwo m n'esilawuru be, be ji iwo m vu ogbanuchi."

Ka bú nhne ele ogwnu wam mernu.

* **19:14** Ọtnu-ige ke nri nụ ẹbo: ọkwukwo ke mbom kwuru ige awa ke isunu

²⁵ Ele gwuzo ndundu nù hne oḡba wam zì bụ nne Jizọsi nù nwene rinya nne a, nù Meri nnwerne Kilopasi, nù Meri Magìdalini.

²⁶ Nga Jizọsi whnũrnu nne a nù nye sno apna a wam ọ whnũrnu n'anya, ọ kanũ nne a, “Nwerinya, le nnwọ i.”

²⁷ O kanũ nye sno apna a wam, “Le nne i.” Hite n'ige wam, nye sno apna a wam kwuru a la n'oro a.

Enwu Jizọsi

(*Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Luk 23:44-49*)

²⁸ Kpa Jizọsi magwũ nù be mezulem kpakara nhne, o mee ma nhne be gbarũ n'okwukwo nsọ mezu, ọ kaa, “Akpìri nọokpo m bekwnu.”

²⁹ Otu idudu manya gbarũ ọka zì pịi, be rusi sponji nù rime a, knesi a nù nkala hisopu, gwelizo nù mgbele-ọnu Jizọsi.

³⁰ Kpa Jizọsi nwọrnu manya wam, ọ kaa, “Okwolem.” O pịaya risi a nwuma.

Be dũru Jizọsi ara nù ikpurutu

³¹ Nhne ka mernu n'ọbochi ojiknernu, ke bụ ọbochi ke sno Ọbochi Ozukwa Inwe. O māsila ele risi ele Ju ọ sigbasi iznu be n'olu oḡba n'Ọbochi Ozukwa Inwe kwnornu nù ọ bụ okne ọbochi. Be riasno Paileti ma be gbaji kpakara be ọchi ma be vudna iznu be n'olu oḡba.

³² Ele oḡwnu wam zne gbaji ọchi nye ke mbom nù nye ke berere ele be kpogidnernu be nù Jizọsi n'ogba.

³³ Kọvu nga be vaduru hne Jizọsi zì, be whnũrnu nù ọ nwunam, be gbájile ọchi a.

³⁴ Otu nye oḡwnu gweru ara dũ Jizọsi nù ikpurutu, ngangam, ọvnarna nù mini gbahia.

³⁵ Nye wam ke whnũrnu nhne ka gbarũ akebne, akebne a bụ ezi ọka. O magwũ nù o nookwu ezi ọka ma anũ kweru.

³⁶ Kpakara nhne ka mernu ma nhne be gbarũ n'okwukwo nsọ mezu, “Be jáagbaji otu okpukpu a.”

³⁷ Nhne be gbarũ n'okwukwo nsọ ke berere kwuru, “Ele badnũ jeele anya nye wam be dũru ara.”

Be liri Jizọsi

(*Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56*)

³⁸ Omekwo, Josefu nye Arimatiya, zne rịo Paileti ma o vuru iznu Jizọsi. Josefu bụ nye sno apna Jizọsi nù mgwugwa, kwnornu nù ọ nọotu oḡwnu ele Ju. Paileti kweru, ọ va vuru iznu a whọga.

³⁹ Nikodimọsi nye zneknusiri Jizọsi n'abalị, snornu Josefu, o gweya mọno nwernu ẹknarna ọma be gwarũ nhne be kwu maa nù alọsi, zì agida.

⁴⁰ Ele rukna lawũru ka vuru iznu Jizọsi, whũ a n'ikpe marnũ mma nù mọno wam, kwnornu nù kpam bụ kpa ele Ju neeme iznu sị be li.

⁴¹ Otu ẹkwu zì ndundu hne be kpogburu Jizọsi, otu ilili be gwuru ikne zì nù rime ẹkwu wam, ọ zá nye be liru nù rime a nù mbom.

⁴² Kwnornu nù ọ bụ ọbochi ojiknernu Ọbochi Ozukwa Inwe ele Ju, ilili wam zì masị ndundu, be lite Jizọsi nù rime a.

20

Ilili ke ọ zá nye zì a

(*Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-12*)

¹ N'ọnu ọsisi n'ọbochi mbom n'ikwezu, ọ gba kọriri ọchichiri, Meri Magìdalini znernu ilili wam whnũ nù be vumenem rugwu be jiri kpusni ọnu ilili wam.

² O gba ẹso zneknusiri Saịmoni Pita nù nye sno apna a wam Jizọsi whnũrnu n'anya. O kanũ be, “Be vumenem iznu Nyenwe aì n'ilili, a maa hne be bítaru a.”

³ Pita nù nye sno apna a wam whọga, neezne n'ilili.

⁴ Be lawũru bete agba ẹso, kọvu nye sno apna a kiyari gbawhe Pita, beru Pita ọsno gbadu ilili.

⁵ O whudnahie ẹli whnũ ikpe marnũ mma wam, kọvu ọ bnáge nù rime.

⁶ Saịmoni Pita va, bna nù rime ilili. O whnũrnu ikpe marnũ mma wam dazì etekne,

⁷ n'ikpe be jiri whũ risi Jizọsi, ya nù ikpe be pìakotaru be n'otu ichne.

⁸ Nye sno apna a wam ke beru ọsno va, bna nù rime ilili, ọ whnũrnu, kweru masị.

⁹ (Be ghóyage nhne be gbarũ n'okwukwo nsọ, nù o jeehi n'ẹnwu lizọ.)

¹⁰ Ele sno apna a wam lahna.

*Jizōsi gesiri Meri Magīdalini
ēhni a*

(Mat 28:9,10; Mak 16:9-11)

¹¹ Kòvu Meri gwuzoru n'ederezi ilili wam naakwna ẹkwna. Kpa ọ naakwa ẹkwna, o whudnahie le anya nū rime ilili wam.

¹² Ọ whnū ele enine izi lawūru wogwu iwo abọchna dazị ẹlì nū hne iznu Jizōsi zị nū mbọm, otu nū risi a, otu n'ọchi a.

¹³ Be sịkwa a, “Nwerinya, kịni neeme i ẹkwna?”

Ọ kaa, “Be vumenem Nyenwe m, m máam hne be vubiri a.”

¹⁴ Nga o kwuru ka, ọ tūhnasna whnū Jizōsi, kòvu ọ máa nū ọ bụ Jizōsi.

¹⁵ Jizōsi sịkwa a, “Nwerinya, kịni neeme i ẹkwna? Ndaa nye i noopio?”

Meri che nū ọ bụ nye ẹrnu ẹkwnu, ọ kaa, “Nda-ai-kwu, ọ bụru nū ọ bụ jị vumernu a, kanū hne i vubiri a, m jeezne vuru a.”

¹⁶ Jizōsi sukwu a, “Meri.”

Meri tūhnasna, kete a ruwhnu, siwama n'ọnu Hiburu, “Raboni!” (ke bụ Nye-zni-nhne).

¹⁷ Jizōsi kanū a, “I kpákwadia m aka, kwnornu nū m yáalakwnuznege m Nda m. Kòvu znekwnusi rumu nda m, kanū be m naalakwnusi Nda m nū Nda anū, nū Chiokike m nū Chiokike anū.”

¹⁸ Meri Magīdalini zne kanū ele sno apna a nū ọ whnūru Nyenwe ai, nū ka bụ nhne ọ kanū a.

*Jizōsi gesiri ele sno apna a
ēhni a*

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49)

¹⁹ N'ogbednachi, n'ọbochi mbọm wam n'ikwezu, ele sno apna a gbakọru n'otu ọro tūgidne ẹhni be ọnuhna, kwnornu be n'otu ogwnu ele risi ele Ju. Jizōsi varū gwuzoru n'esilawūru be, kaa, “Udno zīnu anū.”

²⁰ Nga o kwuru ka, o gesi be aka a lawūru nū ikpurutu a. Mkpoma sọ ele sno apna a n'ọnu kpa be whnūru Nyenwe ai.

²¹ Jizōsi kaa kwno berere, “Udno zīnu anū, lele kpa Nda m ziyaru m, ọ bụ kpa me neezni anū.”

²² Nga o kwuru ka, o nwesi be inwe, kaa, “Anū nahọru Enine Nsọ.

²³ Ọ bụru nū anū gbarūnu ele badnū mmehie be, be jaagbarūnu be mmehie be, kòvu ọ bụru nū anū jáagbarūnu be, be jáagbarūnu be.”

Jizōsi nū Tōmosi

²⁴ Otu nū nri nū badnū lawūru wam sno apna Jizōsi, nye rẹwhna a bụ Tōmosi, nye be kwu Didimōsi nū be zīla nga Jizōsi varū.

²⁵ Ele sno apna a ele berere kanū a, “A whnūru Nyenwe ai.”

Tōmosi kanū be, “Okwolem ma m whnūru m anūnu ituru nū aka a lawūru, m yisi mkpaka aka m nū rime be, yisi aka m n'ikpurutu a, m jéekweru.”

²⁶ N'ikwezu a, ele sno apna Jizōsi gbakọgwu kwno n'otu ọro, tūgidne ẹhni ọnuhna, Tōmosi nū be zị masị. Be tūsnirni ọro, kòvu Jizōsi varū gwuzoru n'esilawūru be, kaa, “Udno zīnu anū.”

²⁷ Ọ kanū Tōmosi, “Yisi aka i hna, le aka m lawūru, dnọsnima aka i yisi n'ikpurutu m, i nwéma mkpoma lawūru, kweru.”

²⁸ Tōmosi sarū a, “Nyenwe m nū Chiokike m.”

²⁹ Jizōsi kanū a, “I kweruru kwnornu nū i whnūru m, ngozi zīnu ele whnūge, kòvu be kweru.”

Risi ọkwukwo ka

³⁰ Jizōsi rnūru agida ẹrnu ndu-ẹhni berere nū ruwhnu ele sno apna a ke be gbáge n'ọkwukwo ka.

³¹ Kòvu be gbarū ka ma anū kweru nū Jizōsi bụ Karaịsi wam, Nnwọ Chiokike, ma hite n'ọkwnata mkpoma nū rẹwhna a, anū jeenwe bụdnu.

21

*Jizōsi gesiri ele sno apna a
esau ēhni a*

¹ Omekwo, Jizōsi gesiri ele sno apna a ẹhni a n'apna berere, nū ngeri Osimini Taberasi.

² Saịmoni Pita, Tōmosi nye be kwu Didimōsi, nū Nataneli nye Kana ke Galili, nū rumu rukna Zebidi, nū ele sno apna a lawūru berere zị.

³ Saịmoni Pita kaa, “M neezne o gbu aznū.”

Be kanu a, “A joosno i zne.” Kpakara be zne bna n'otu ogbo, kovu o za nhne be gburu kpakara abali wam.

⁴ N'onu osisi, Jizosi gwuzoru n'onu mini, kovu ele sno apna a ma nu o bu Jizosi.

⁵ O sika be, “Rumu takiri, o zi aznu anu gbuharu?”

Be sa a, “Oza.”

⁶ Jizosi kanu be, “Anu wusi igbo anu n'akarikwnunga ogbo, anu joowhnu aznu.” Be wusi igbo be, be nwée rikne doli igbo wam kwnornu nu be gburu agida aznu.

⁷ Nye sno apna wam Jizosi whnurnu n'anya kanu Pita, “O bu Nyenwe ai.” Kpa Saimoni Pita nurnu nu o bu Nyenwe ai, o jeru ikpe a (kwnornu nu o gba eto) dnabna mini.

⁸ Ele sno apna a ele berere kworu ogbo, doru igbo wam aznu jiri va mkpomkpo eli. Be za ikere nu mkpomkpo eli, nhne hne lele riwhu rula eto.

⁹ Nga be duru mkpomkpo eli, be whnurnu esekere bekwnu nu aznu nu zi n'olu a nu bredi zi pii.

¹⁰ Jizosi kanu be, “Anu gweya agwna aznu anu gburu.”

¹¹ Saimoni Pita zne doru igbo wam nu mkpomkpo eli, aznu okpotokpo jiri a, otu riwhu nu nri isne nu eto, Igbo wam dokala, o bu n'ezi nu aznu zi agida.

¹² Jizosi kanu be, “Anu va ri wiri.” O za nye sno apna a ke nwernu rikne o nyipohia sika a, “I bu nyele?” Be magwu nu o bu Nyenwe ai.

¹³ Jizosi gweru bredi wam nyee be, ya nu aznu.

¹⁴ Ka mernu mgba eto Jizosi gesiri ele sno apna a eni a kpa o hi n'enwu lizo.

Jizosi nu Pita

¹⁵ Nga be rikworu wiri, Jizosi kanu Saimoni Pita, “Saimoni nnwo Jóni, i whnurnu m n'anya kakwo nhne ele ka?”

O sa a, “Owe, Nyenwe ai, i magwu nu m whnurnu m ji n'anya.”

Jizosi kanu a, “Nyee atnurnu m wiri.”

¹⁶ Jizosi kanu a ke mgba lawuru, “Saimoni, nnwo Jóni, i whnurnu m n'anya n'ezi oka?”

O sa a, “Owe, Nyenwe ai, i magwu nu m whnurnu m ji n'anya.”

Jizosi kanu a, “Nooznu atnurnu m.”

¹⁷ Jizosi kanu a ke mgba eto, “Saimoni, nnwo Jóni, i whnurnu m n'anya?”

O gbu Pita igbugbu nu Jizosi kannu ke mgba eto, “I whnurnu m n'anya?” O kaa, Nyenwe ai, i magwu kpakara nhne, i magwu nu m whnurnu m ji n'anya.

Jizosi kanu a, “Nyee atnurnu m wiri.

¹⁸ Me kanu i ezi oka, nga i bu wikoro, i noosnu ajni n'ikwnu i zne hne obula o masiri i. Kovu, nga i jeeme okno badnu, i jodosni aka i, nye berere snusi i ajni, kwuru i zne hne masila i.”

¹⁹ Jizosi kwuru ka ma o gesi kpa Pita joonwu enwu, ma o nyee Chiokike igwugwu. Jizosi kanu a, “Sno m.”

Jizosi nu nye sno apna a ke berere

²⁰ Pita tuhnasa whnu nye sno apna a wam, nye Jizosi whnurnu n'anya, nye dnabnurnu Jizosi nga be neeri wiri anyasnu wam, sika a, “Nyenwe ai, nyele jeere i?”

²¹ Nga Pita whnurnu a, o kanu Jizosi, “Nyenwe ai, ndaa nhne i kwuru gbasiri nwerukna ka?”

²² Jizosi saru a, “O buru nu m pioru m o ziri budnu tem m va, o gbasila i, sno m.”

²³ Be tnusa a n'esilawuru ele sno apna Jizosi nu nye sno apna a ka joonwu enwu. Kovu Jizosi kala nu o joonwu enwu, kovu o karu, “O buru nu m pioru m o ziri budnu tem m va, o gbasila i.”

²⁴ Ya bu nye sno apna a ke kwuru kpakara nhne ka, nye gba masiri a n'okwukwo, a magwu nu nhne o gbaru bu ezi oka.

Okwukwo

²⁵ Agida nhne ele berere ke Jizosi mernu, o buru nu be gba kpakara be n'okwukwo, m che m nu kpakara owa n'iwuhuru a jeenwe rikne vuli kpakara okwukwo be jaagba.

Ernu Ele Izi

Nhne gbasiri okwukwo ka

Ernu Ele Izi sno izi oma lele kpa Lukwu gbarū n'okwukwo n'aznū. Risi oka a bu o gesi kpa ele sno apna Jizosi panizoru ernu izi oma be. Enine Nso duru be gbasia Izi Oma gbasiri Jizosi hite nu Jeruselem, nu kpakara Judiya nu Sameria, tem du n'osotoma owa (1:8). Nye gbarū okwukwo ka mernu ma ele n'ogwnu a mahia nu ele Chiokike (Kirisiteni) buo otu ele n'odo ochichi ke neemegidne ochichi ele Rom.

Be kewarū okwukwo ka nga eto, ke nee-gesi kpa be kporu okwo Izi Oma gbasiri Jizosi nu opanizo ogbako Chiokike. (1) Opanizo otu ele Chiokike nu Jeruselem nga Jizosi lahnarnu oligwe. (2) Ogbasa izi oma nu kpakara eli Palositini. (3) Ogbasa izi oma du kpakara owa, du Rom.

Otu nhne zi okne mkpa nu *Ernu Ele Izi* bu ernu Enine Nso, nye nyernu be rikne n'obochi Pentikosi, nye zi koriri naagba ogbako Chiokike inwe nu ele risi a. Okwukwo *Ernu Ele Izi* neegesi iknernema ikwu-onu Chiokike nu budnu ele kweru nu omekorita ele ogbako Chiokike.

Nhne zi n'okwukwo ka

Ojiknenu o gba akebne (1:1-26)

Nhne Jizosi nyernu n'iwu ipne-aznu nu mkwna (1:1-14)

Nye gweruru onodi Judasi (1:15-26)

Akebne be gbarū nu Jeruselem (2:1--8:3)

Akebne nu rime Judiya nu Sameria (8:4--12:25)

Ernu Polu (13:1--28:31)

Ogaghari neezni izi oma ke mbom (13:1--14:28)

Ogbo ke zi nu Jeruselem (15:1-35)

Ogaghari neezni izi oma ke ebo (15:36--18:22)

Ogaghari neezni izi oma ke eto (18:23--21:16)

Polu nye ikelu nu Jeruselem, Sizeria nu Rom (21:17--28:31)

Jizosi kweru mkwna
Enine Nso

¹ Tiofilosi, n'okwukwo mbom ke me gbarū, m gbarū m kpakara nhne Jizosi mernu nu nhne o znirni hite n'ige o panizoru ernu a,

² tem du n'obochi be gweruru a la n'oligwe. Si o larū oligwe, o nyernu ele rukna wam o hohiaru iwu hite nu rikne ke Enine Nso.

³ Nga o takworu awnūwhnu, o gesiri ele izi wam o hohiaru ehni a, nyee be agida nhne mesiri a rikne nu o zi budnu. Be whnūnu a, ya nu be kwu oka gbasiri eli-eze Chiokike nri obochi eno.

⁴ Nga be gbakoru n'otu, o nyernu be iwu ka, "Anu hiko nu Jeruselem whoga, kovu anu seru nkesi ke Nda m kweru mkwna, ke anu nūnu nhne me kwuru gbasiri a.

⁵ Joni jiri mini wu ele badnu mini, kovu be jeeji Enine Nso n'owu anu mini nga obochi ele nu ele whemernu."

Jizosi larū oligwe

(Mak 16:19-20; Luk 24:50-53)

⁶ Nga ele izi wam gbakoru n'otu, be sika Jizosi, "Nyenwe ai, i jeegweru ochichi ka nyehnata ele Izireli kina?"

⁷ Jizosi kanu be, "Nda m ji iknernema a bita ige nu obochi, o kwesige anu mahia a.

⁸ Kovu nu anu jaanahia rikne nga Enine Nso wam dnakwasiri anu, anu jobu ele akebne m nu rime Jeruselem, ma nu kpakara Judiya, nu Sameria nu hne owa sotoru."

⁹ Nga o kwukworu oka ka, kpa be neele a anya, be gwelizo a la n'oligwe, erumeru gweme a n'anya be.

¹⁰ Kpa be zi neelegidne anya n'oligwe kpa o naala, ele rukna lawuru wogwu iwo abochina gwuzoru n'esilawuru be.

¹¹ Be kaa, "Ele rukna Galili, ndaa kpa anu gwuzo neele anya n'oligwe? Jizosi ka, nye be gweruru la oligwe, jaava berere lele kpa anu whnūnu a la oligwe."

Matayasi gweruru

onodi Judasi

¹² Ele izi wam lahna Jeruselem hite nu Rugwu Olivu, nhne nu lele izne otu Obochi Ozukwa Inwe.

¹³ Be zne Jeruselem, bna nu rime oro olu hne be wu. Pita, Joni, Jemisi, nu Anduru, Filipu nu Tomosi, Batolomi nu Matiyu, Jemisi nnwo Alifayosi, Saimoni

nye zi n'esilawuru ele noonwu bekwnu nu mkpoma nu Judasi nnwo Jemisi.

¹⁴ Kpakara be zi n'otu neekpe okpukpe ige obula, be nu ele rinya wam nu Meri nne Jizosi nu rumu nne a.

¹⁵ N'obochi wam, Pita gwuzoru n'esilawuru ele sno apna Jizosi, be bu otu riwhu nu nri lawuru.

¹⁶ O kaa, "Rumu nda m, nhne be gbaru n'okwukwo nsọ ke Enine Nso kwuru hite n'onu Devidi gbasiri Judasi nye duru ele nwugwuru Jizosi, jeemezu.

¹⁷ Judasi bu otu badnu nu rime ai, be hohiaru a ma o kehia igwe n'enu ai."

¹⁸ (Judasi bu nye ji iwai be kwuru a n'enu aruru-eli a zu otu eli, o dna, kpu ruwhnu n'eli, kpakara nhne zi a nu ruwho wuhia.

¹⁹ Kpakara ele wu nu Jeruselem nurnu a, be kwu eli wam n'ikwu-onu be, Akelidama, ke bu Eli Ovnarna.)

²⁰ "Kwnornu nu be gbaru n'okwukwo Eri Oma,

'Oro a daziri etekne,
o za nye wu nu rime a.'

Be gba kwno a nu nhne berere,
'Nye berere gweru onodi enu a.'

²¹ Kitna, o zi mkpa a horu otu nyerukna n'esilawuru ele sno ai n'ige Nyenwe ai Jizosi snornu ai whoga, bnanya masi n'esilawuru ai,

²² hite n'owu mini Joni du nga Jizosi laru n'oligwe. Nye wam jooburu nye joosno ai gba akebne nu Jizosi hiri n'enwu lizo."

²³ Be hohia ele rukna lawuru, Josefu nye be kwu Basabasi nye rewhna a berere bu Jositosi nu Matayasi.

²⁴ Be kpe okpukpe kaa, "Nyenwe ai, ji nye magwu mkpoma kpakara ele badnu, bikno, Nyenwe ai, gesi ai nye i hohiaru n'esilawuru ele rukna lawuru ka,

²⁵ nye jeegweru onodi enu nye izi ke Judasi ghasaru zne hne o kwesiri."

²⁶ Be vu ogbanuchi, ogbanuchi wam dnakwasi Matayasi, be gwnusi a n'esilawuru ele izi nri nu otu wam.

2

*Enine Nso varu
n'obochi Pentikosi*

¹ Nga obochi Pentikosi zuru, kpakara be gbakoru n'otu oro.

² Ngangam, imerne ke nu lele okne ruwhere hiri n'oligwe va, jipiya kpakara oro wam be zi.

³ Be whnurnu nhne nu lele riro bekwnu ke daziri n'olu risi be otu otu.

⁴ Enine Nso mejiharu be, be bete nookwu oka nu riro ele berere lele kpa Enine Nso wam nyernu be iknernema o kwu oka.

⁵ Agwna ele Ju ele notu ogwnu Chiokike wu nu Jeruselem, ele hi nu kpakara mba ke zi nu mkpururu oligwe va.

⁶ Nga be nurnu mkpakpo ka, be gbako, o turu be n'anya kwnornu nu be nurnu kpa ele sno apna Jizosi nookwu oka nye obula nu ikwu-onu ke a.

⁷ Elni nwurnu be, be kaa, "Kpakara ele ka nookwu oka, be buo ele Galili sa?

⁸ Ndaa kpa a nonu be nookwu oka n'ikwu-onu be jiri mu ai?

⁹ Ele Patia, nu Midia, ele Elam, ele hi nu Mesopotemia, Judiya nu Kapadosia, nu ele hi nu Pontosi nu Esia,

¹⁰ ele hi nu Firigia nu Pamfilia, ele hi nu Ijipiti nu ele hi agwna eli Libiya ke zi Sirini ndundu, nu agwna ele hi nu Rom,

¹¹ ma ele Ju ma ele bnarnu okpukpe ele Ju, ele Kiriti nu ele Arabu, a nurnu kpa be nookwu oka n'ikwu-onu ai gbasiri enu ndu-ehni Chiokike."

¹² O gbagwojiri be anya, kpakara be nesikwa, "Ka bu kini?"

¹³ Kovu ele berere mernu be nhne mkpari, be kaa, "Manya noogbu ele ka."

*Pita kwunnu igbudu badnu
oka*

¹⁴ Pita gwuzoru ya nu nri badnu nu otu wam bete nookwunu ele badnu wam oka n'okne nkoli, kaa,

"Ele Ju ibne m nu kpakara anu ele wu nu Jeruselem, anu bnote nsni nu nhne me nookwu gbasiri nhne anu whnurnu.

¹⁵ O za manya noogbu ele rukna ka lele kpa anu cheru, o bu otu-ige tolu ke osisi.*

¹⁶ Kovu ka bu nhne nye owhnurninya Juweli kwuru oka gbasiri a,

¹⁷ Chiokike karu kpa,

* 2:15 otu-ige tolu ke osisi: okwukwo ke mbom kwuru ige awa ke eto

'Ka bu nhne me jeeme n'obochi ipne-aznu,
m jowukwasi Enine m n'ehni kpakara
ele badnu,
rumu anu ele rukna nu ele rinya jookpo
okwo ikwu-onu Chiokike,
rumu ikoro anu jowhnu owhnurninya,
ele okno badnu anu joro mboro.

18 M jowukwasi ele izi m rukna nu rinya
Enine m n'obochi wam,
be jowhnu owhnurninya.

19 M jeegesi enu ndu-ehni n'oligwe
nu nhne elekema n'owa nu mkpuru
oligwe,
onarna nu bekwnu nu okne runwurnu
bekwnu.

20 Ehnam jaagba ochichiri,
enwa jaachna ihie ihie lele onarna,
ka jeeme si okne obochi ke zi igwugwu
ke Nyenwe ai va.

21 Be jooznohia nye obula ke noosukwu
rehwna Nyenwe ai.'

22 "Ele Izireli, anu bnote nsni n'oka ka,
Chiokike jiri kpakara enu ndu-ehni nu
nhne tu n'anya nu elekema ka n'esilawuru
anu gesi nu ya ziyaru Jizosi nye Nazareti.
Kpakara anu magwu kpan.

23 Chiokike marnu ama kweru be gweru
a nyega anu, anu gweru a nyee n'aka ele
maa Chiokike, be kpogidne a n'ogba, gbu a.

24 Kovu nu Chiokike mernu o hi n'enwu
lizo, gweme nhne igbugbu ke enwu
kwnornu nu enwu nwée rikne nwugwu a.

25 Ka bu nhne Devidi kwuru gbasiri a,
'M whnurnu m Nyenwe ai nu ruwhnu m
kpakara ige.
O zi n'akarikwnunga m,
ovu jaala m mini.

26 Ka kpayaru ovu soru m n'onu, riro m
nwudnarnu k'agida,
ano-ehni m jaazi budnu n'olile anya.

27 Kwnornu nu i jeesigbasi mkpuru ovu m
n'ilili,
i jeekwe nye nsq ke i ro oro.

28 I gesiri m apna ke budnu,
ruwhnu i mernu snarnima jihia
mkpoma m.'

29 "Rumu nda m, m nookwunu anu oka
n'anya rikne nhne gbasiri nda ai oknani bu
Devidi, o nwurnu enwu, be li a, ilili a zi hna
du tna.

30 O bu nye owhnurninya, o magwu nu
Chiokike kwesiri a mkwna rikne nu o
jeeme otu nye hi nu avnurnu a daziri nu
ngadna eze a.

31 O whnurnu nu hne zi nu ruwhnu,
o kwu oka gbasiri olizo n'enwu Karaisi,
Chiokike jeesigbasi a n'ilili, ano-ehni a joro
oro.

32 Chiokike mernu Jizosi ka hi n'enwu lizo.
A bu ele akebne ezi oka ka.

33 Be gwelizoru a olu n'akarikwnunga
Chiokike, o naharu n'aka Nda a mkwna
ke Enine Nso bu ke o wukwasiri ai, ke anu
whnurnu, nurnu masi.

34 Devidi lage olu nu rime oligwe, kovu o
kwuru,

'Nyenwe ai kannu Nyenwe m,
Daziri eli n'akarikwnunga m,

35 tem du nga me jaabita ele irno i
lele nhne i jootukwasi ochi i lawuru.'

36 "Kam kpayaru, kpakara ele Izireli, anu
mahia n'ezi oka nu o bu Jizosi ka, nye anu
kpogidnenu n'ogba bu nye Chiokike mernu
Nyenwe ai nu Karaisi."

37 Nga be nurnu ka, o gburu be igbugbu
k'agida nu mkpoma, be kanu Pita nu ele
izi berere, "Rumu nda ai, kini bu nhne a
jeeme?"

38 Pita kanu be, "Nye obula hi nu mme-
hie a tuhnasa, ma be wu anu mini nu
rehwna Jizosi Karaisi, ma Chiokike gbarunu
anu mmehie anu. Ige wam anu jeenwehia
nkesi Chiokike ke bu Enine Nso.

39 Kwnornu nu mkwna Chiokike ka zinu
anu, nu rumu anu, nu kpakara ele zi ikere,
ele Nyenwe ai Chiokike joosukwu."

40 Pita ji agida ikwu-onu berere do be
aka nu nsni, kaa, "Anu gweme ehni anu
awhnuwhnu ke ebiri ojo ka."

41 Be wuru ele kweru izi oma ka mini. Be
tukwasinu be pokwu badnu eto n'otu obochi.

Mmekota ke ele kweru ekwe

42 Be dazigidne nu iznizni ele izi, snornu
be mekota nhne, ri wiri nu neekpe
okpukpe.

43 Ele izi wam rnurnu agida enu ndu-ehni
nu elekema ke mernu ogwnu tu ele badnu.

44 Kpakara ele kweru ekwe dazikota
n'otu, neekeri nhne n'otu.

⁴⁵ Be re ẹkwu be nù ẹkwnu be nwernu, keme iwai n'esilawuru be lele kpa mkpa kparu nye obula.

⁴⁶ Be dazigidne n'otu n'Oro Nso Chiokike kpakara obochi. Be neezne n'oro nù oro, gweru mkpoma zi richna neeri wiri n'otu nù ovu oso n'onu.

⁴⁷ Be naaznarni Chiokike, neenwe ruwhnu oma nù hne ele badnu zi. Nyenwe ai n'otukwasinu be ele badnu n'obochi n'obochi ele be jooznohia.

3

Pita gworo nye mgworo

¹ Otu obochi, Pita nù Joni znernu Oro Nso Chiokike n'otnu-ige ke ẹto n'iwhehnie,* ke bu ige okpukpe.

² Otu nyerukna ke dnarnu mgworo hite nga be murnu a, ele badnu nookwuru a zne n'Ogodo Onuhna Marnu Mma ke Oro Nso Chiokike kpakara obochi, ma o rio nhne n'aka ele naabna Oro Nso Chiokike.

³ Nga o whnurnu Pita nù Joni hne be naabna Oro Nso Chiokike, o rio be nhne.

⁴ Pita nù Joni legidne a anya, Pita kaa, "Le ai anya."

⁵ Nyerukna wam legidne be anya ma o jaanahia nhne n'aka be.

⁶ Pita kaa, "M nwée m siliva mobu golu, kovu m jeenye i nhne me nwernu, nù rewhna Jizosi Karaishi nye Nazareti, lizo, zne izne."

⁷ O nwugwuru a n'akarikwnunga a, dolizo a olu, ngangam, ochi nyerukna wam nù ekenkele-ochi a lawuru nwehia rikne.

⁸ O wulizo olu, gwuzoru, bete neezne izne. O snornu be bna n'Oro Nso Chiokike, neezne izne, n'owulizo olu, naaznarni Chiokike.

⁹ Kpakara igbudu ele badnu wam whnurnu a hne o neezne izne, naaznarni Chiokike.

¹⁰ Be mahia nù o bu nye orio wam naadazi n'Ogodo Onuhna Marnu Mma. O duru be ehni, tu be n'anya k'agida nù nhne mernu.

Pita znirni izi oma n'Oro Nso Chiokike

¹¹ Kpa nye mgworo wam nwugwuru Pita nù Joni n'aka, ogwnu turu kpakara ele

badnu wam, be gbako nù mgbemgbe oro Solomon.

¹² Nga Pita whnurnu be, o kanu be, "Ele Izireli, ndaa kpa nhne ka noodu anu ehni, anu neele ai anya lele nù a ji rikne aka ai mobu ozi nso ai mee nyerukna ka zne izne.

¹³ Chiokike ke Ebereham, nù ke Aziki, nù ke Jekopu, Chiokike ke ele nda ai oknani, nyernu Nnwọ a Jizosi igwugwu. Ya bu nye anu reru, anu gonahoru a nù ruwhnu Paleti, o bu n'ezi nù Paleti kweru o sigbasi a.

¹⁴ Anu gonahoru nye nso nù nye mee mma, gweru nye noogbu badnu.

¹⁵ Anu gburu nye nwe budnu. Kovu Chiokike mernu o hi n'enwu lizo, a bu ele akebne a.

¹⁶ Anu le nwerukna ka anu magwu, o bu okwnata ovu nù rewhna Jizosi nyernu a rikne. O bu rewhna Jizosi nù okwnata ovu nù rewhna a nyernu nwerukna ka ogwugwo zuru ozu, kpa anu whnurnu.

¹⁷ "Kina, rumu nda m, m maam nù nhne anu nù ele risi anu mernu Jizosi bu nù anu maa ama.

¹⁸ Kovu nù Chiokike hiri n'onu kpakara ele owhnurninya agida ige wheru ewhe kwu nù Karaishi jaata awhnurnu, o mezuru nhne o kwuru.

¹⁹ Anu tūnasna, kete ruwhnu hne Chiokike zi, ma o kwnosnama kpakara mmehie anu,

²⁰ ma anu nwehia rikne ikne hite nù ruwhnu Chiokike, ma o ziyanu anu Jizosi bu Karaishi nye o hohiannu anu.

²¹ O jaadazi n'oligwe tem ige Chiokike jeeme kpakara nhne ziri ikne, lele kpa o kweru mkwna agida ige wheru ewhe hite n'onu ele owhnurninya a zi nso.

²² Kwnornu nù Mozizi karu, 'Nyenwe ai Chiokike anu jeeziyanu anu nye owhnurninya lele me, hite nù ele ke anu, anu joobno nsni nù kpakara nhne o jaakanu anu.

²³ Nye obula ke joobno nsni nù nhne nye owhnurninya wam kwuru, be jeekewahala a n'esilawuru ele ke Chiokike.'

²⁴ "N'ezi oka, kpakara ele owhnurninya hite nù Sameli nù ele sno a n'aznu kwuru nhne gbasiri obochi ele ka.

* **3:1** otnu-ige ke ẹto n'iwhehnie: okwukwo ke mbom kwuru ige awa ke tolu

²⁵ Kpakara mkwna Chiokike hite n'onu ele owhnurninya a zinu anu, anu nwernu igwe nu ogba-njo-ehni Chiokike gbaru ya nu ele nda anu, lele kpa o kannu Ebereham, 'M joo gozi kpakara ele zi n'owa hite avnurnu i.'

²⁶ Nga Chiokike gwelizoru Nnwọ a Jizosi, o beru osno ziyanu anu ya, ma o gozi anu, ma anu hi nu rime apna ojo anu yahna."

4

Pita nu Joni zi nu ruwhnu ele eze-ikpe

¹ Kpa Pita nu Joni zi nookwunu ele badnu oka n'Oro Nso Chiokike, ele ariohna nu nye risi ele neese Oro Nso Chiokike nu ele Sadusi vakwnusiri be.

² Ovu weru be ehni nu ele izi lawuru wam neezni ele badnu nu Jizosi hiri n'enwu lizo, ke neegesi nu ele nwurnu onwu jeehi n'enwu lizo berere.

³ Be nwudne be, yisi be ikelu tem chi bo, kwnornu nu obochi zneminem.

⁴ Kovu agida ele nurnu izi oma be kweruru, onu ogwnugwnu be bu pokwu badnu isne.

⁵ N'ekile a, ele risi ele Ju nu ele okno badnu nu ele zni iwu ele Ju gbakoru nu Jeruselem,

⁶ be nu nye risi ariohna Anasi, nu Kayafasi, nu Joni nu Alekizanda, nu ele oro nye risi ariohna.

⁷ Be kwuya Pita nu Joni gwuzote be nu ruwhnu be, be sika be, "Ndaa rikne mobu rewhna nyele hne anu jiri neeme nhne ka?"

⁸ Enine Nso jipiharu nu rime Pita, o kaa, "Ele risi nu ele okno badnu Izireli,

⁹ anu neesikwa ai ajiji tna kwnornu nu nhne oma ke be mennu nye mgworo ka nu kpa be jiri gwọ a.

¹⁰ Kpakara anu ma kpakara ele Izireli mahia, nu nyerukna ka gwuzo hna nu ruwhnu anu n'ehni zuru ozu, bu nye be gworu hite nu rikne ke zi nu rewhna Jizosi Karaisi nye Nazareti. Anu kpogidnenu a n'ogba, kovu Chiokike mernu o hi n'enwu lizo.

¹¹ Ya bu
'akaworugwu ke anu ele noowu oro juru,

kiyam gholum risi nsukala oro.'

¹² "Oznohia zi nu rewhna a kpoi. Kwnornu nu o za rewhna berere nu mkpururu oligwe be nyernu ke badnu jeenwe oznohia."

¹³ Onu rikne Pita nu Joni duru ele risi ikpe ehni. Be mahiaru nu be bu ele o za nhne be bu, ele muge okwukwo. Be mahiaru kwno nu be nu Jizosi ziri.

¹⁴ O za nhne be nwernu rikne kwu kwnornu nu be whnurnu nyerukna wam be gworu gwuzo nu ngeri Pita nu Joni.

¹⁵ Be kanu be whoga n'oro ikpe, be gba iznuznu n'esilawuru be.

¹⁶ Be kaa, "Ndaa nhne a jeeme ele rukna ka. Kpakara ele wu nu Jeruselem magwu nu be rnurnu okne ernu ndu-ehni ka, a nwée rikne gonahoru a.

¹⁷ Kovu a jeekwe be gbaso otutnu ka n'esilawuru ele badnu, a do be aka nu nsni be kwu oka berere nu rewhna Jizosi."

¹⁸ Be sukwu ele rukna wam, kanu be, be kwuma oka ria ria mobu zni nhne nu rewhna Jizosi.

¹⁹ Kovu Pita nu Joni saru be, "Anu tule a ma o buru oma nu anya Chiokike, a bnonu anu nsni sobu a bnonu Chiokike nsni.

²⁰ Kwnornu nu a nwée rikne gharu o kwu nhne a whnurnu nu nhne a nurnu."

²¹ Ele ikpe wam dosi be aka nu nsni rikne, sigbasi be la. Be nwée nhne be jeeji ta be awhnuwhnu kwnornu nu ele badnu naaznarni Chiokike nu nhne mernu.

²² Nyerukna be gworu ernu ndu-ehni ka wheru nri awha eno.

Ele Karaisi kperu okpukpe

²³ Nga be sigbasiri be, Pita nu Joni lakwnusi ele ke be, kanu be nhne ele risi ariohna nu ele okno badnu kwuru.

²⁴ Nga be nurnu a, be yisi onu n'otu kw-nakwu Chiokike n'okpukpe, kaa, "Nyenwe ai Chiokike, nye keru oligwe nu owa, nu okne osimini, nu kpakara nhne zi nu rime be.

²⁵ I jiri Enine Nso kwu oka hite n'onu ohi i Devidi, nda ai oknani, kaa,
'Kini vuteru ele buo ele Ju onuma
kini mernu ele badnu naagba iznuznu etekne?

²⁶ Ele eze k'owa ka gwuzoru
be nu ele neechi echi, gba iznuznu

* 4:26 nye ke a o teru mono: Ke bu Mezaya, Karaisi.

megidne Nyenwe ai

megidne nye ke a o teru mōno.*

27 N'ezi oka, Erōdu nū Pōntiosi Pailēti gbakōru n'otu n'eli ka, be nū ele būo ele Ju nū ele Izireli, megidne Nnwō nsō i Jizōsi, nye i teru mōno.

28 Be gbakōru ma be mee nhne i jiri rikne i nū echiche i kaa nū o bū nhne be jeeme.

29 Nyenwe ai, bikno, le be naakpasī ai ogwnu, nyega ai ele izi i, ōnu rikne a jeeji zni izi ōma i.

30 Dōsnihala aka i nū ogwo ehni igbugbu nū ōnu elekema nū ernu ndu-ehni hite nū rēwhna ōhi i zī nsō Jizōsi."

31 Nga be kperu okpukpe, hne be zī neekpe okpukpe znūnu biri biri. Enine Nsō dnakwasī kpakara be, be bete nookwu ikwu-ōnu Chiokike n'ōnu rikne.

Ele kweru neekeri kpakara nhne n'otu

32 Kpakara ele kweru ekwe bū otu nū echiche be ma nū mkpōma be. Ō zá nye kanū nhne o nwernu bū ke a, kōvu be neekeri kpakara nhne be nwernu.

33 Ele izi wam ji ōnu rikne naagba akebne olizō n'ēnwu Nyenwe ai Jizōsi. Chiokike tūkwasinu be agīda oru.

34 Ō zá nye ōbula n'esilawūru be nhne kōgwu. Ele nwernu eli mōbu ōro re be, gweya iwai be reru a,

35 be nyee a ele izi, ele izi keme iwai wam lele kpa mkpa kparū nye ōbula.

36 Josefu, nye Livaī be mūnu nū Saiporosi, nye ele izi jiri Banabasi, ke bū "Nnwō ōsnuta mkpōma,"

37 o re eli o nwernu, gweya iwai a bīta a n'ōchi ele izi.

5

Ananayasi nū Safira

1 Kōvu otu nyerukna rēwhna a bū Ananayasi, ya nū nnwerne a Safira, reru ekwu be.

2 Ya nū nnwerne a kwekōtaru ō bīta agwna iwai, o gweya ke gwnarnū bīta n'ōchi ele izi.

3 Pita kanū a, "Ananayasi, ndaa kpa Ek-wensu jihiaru mkpōma i, mee i i ghanū Enine Nsō aghalaghala, i bītaru agwna iwai i reru ekwu.

4 Jiwa nwe ekwu sū i reru a. Nga i reru a, iwai wam zī n'aka i o mee kpa o jiri masī i. Ndaa kpa i jiri rī ōriri o mee nhne nū kpa? I ghanū Chiokike aghalaghala, ō būo badnū."

5 Nga Ananayasi nūnu oka ka, ō dna n'eli, nwūma. Ogwnu tūru kpakara ele nūnu nhne mernu.

6 Rūmu ikoro ele rukna va whū a n'ikpe, vuru iznu a zne, lite a.

7 Nga nhne nū lele awa ēto wheru, nnwerne a varū, kōvu ō maa nhne mernu.

8 Pita sīkwa a, "Kanū m, ka ō bū ōnu iwai anū reru eli wam?"

Ō kaa, "Owe, ō bū ōnu ahia a."

9 Pita kanū a, "Kini mernu jī nū nzi i kwekōtaru ō rna Enine Chiokike ōrnurna? Ele rukna ele liri nzi i gwuzo n'ōnu-mgbo kītna, be joovuru i zne."

10 Ngangam, ō dna n'eli n'ōchi a, nwūma. Be vuru a whōga, lite a nū ngeri nzi a.

11 Kpakara ōgbako Chiokike nū ele berere ke nūnu a tūru ogwnu k'agīda.

Ele izi wam gwōru ele nrīria

12 Ele izi rnūnu agīda ernu ndu-ehni nū ernu elekema n'esilawūru ele badnū. Kpakara ele kweru naagbakō nū mgbe-mgbe ōro Solomōni.

13 Ō zá nye berere nwernu rikne sno be, ō bū n'ezi nū ele badnū naakaa be oka ōma.

14 Kōvu agīda ele badnū snornu ele kweru ekwe, ele rukna nū ele rinya.

15 Ka mernu be kwuya ele naaria ehni igbugbu, dnanyita be nū ngeri apna n'olu ōkpata be nū etere be, ma kpa Pita naagawhe enine a metū agwna be.

16 Igbudu ele badnū hi n'eli gbarū Jeruselem gburugburu va kwuya ele ke be naari ehni igbugbu, ma ele rēnwu ōjo nwūgwu, be gwōru kpakara be.

Be kpaknarnū ele izi ehni

17 Ige wam okwno-awūwa jihiaru nye risi ariohna nū ele nū ya sno, bū ele otu Sadusi, mkpōma.

18 Be nwudne ele izi, yisi be ikelu nū ruwhnu ōhna.

19 Kōvu enine izi Nyenwe ai varū n'abalī, gbamanū be ōnuhna ikelu, kwuhia be.

²⁰ O kanu be, “Anu zne gwuzoru n'Oro Nso Chiokike, kanu ele badnu kpakara izi ke budnu ikne ka.”

²¹ Ele izi wam zne n'Oro Nso Chiokike ke chi boru neezni ele badnu nhne.

Nga nye risi ariohna nu ele nu ya sno varu, be sukwukota ele eze-ikpe nu kpakara ele risi Izireli, zizne izi ma be kwuhianu be ele izi wam.

²² Ele be zizneru oro ikelu, whnuge be n'oro ikelu. Be lahma kanu ele dusiri be,

²³ “Nga a duru oro ikelu, oro turu otu, kpakara ele nse neese onuhna, kovu nga a gbamarnu oro, o za nye zi nu rime oro.”

²⁴ Nga nye risi ele neese Oro Nso Chiokike nu ele risi ariohna nurnu a, o gbagwojiri be anya.

²⁵ Ige wam otu badnu va, kanu be. “Anu le, ele rukna wam anu yisiri n'ikelu zi n'Oro Nso Chiokike neezni ele badnu nhne.”

²⁶ Nye risi ele neese Oro Nso Chiokike nu ele ya nu be neese Oro Nso zne kwuya ele izi wam, be mene be nhne rikne kwnornu nu be notu ogwnu ele badnu jootu be akaworugwu.

²⁷ Be kwuya ele izi wam gwuzote be nu ruwhnu ele eze-ikpe. Nye risi ariohna sikwa be,

²⁸ kaa, “A doru anu aka nu nsni anu zní nhne nu rewhna Jizosi. Anu mernu kpakara eli Jeruselem jihia n'iznizni anu, anu noovukwasi ai enwu onarna Nyerukna ka.”

²⁹ Pita nu ele izi saru be, “A kwesiri o bnonu Chiokike nsni karu badnu.

³⁰ Chiokike ke ele nda ai mernu Jizosi hi n'enwu lizo, bu nye anu gburu, kpogidne a n'olu ogba.

³¹ Chiokike gwelizoru a olu n'akarikwnungwa ma o buru Nye Risi nu Nye Onohia, ma ele Izireli tuhna, ma Chiokike gbarunu be mmehie be.

³² A bu ele akebne nhne ele ka, ma Enine Nso, ke bu nkesi Chiokike nyernu ele noobnonu a nsni.”

³³ Nga be nurnu oka ka, ovu weru be ehni k'agida, be kpebi o gbu ele izi wam.

³⁴ Kovu otu nye Farisi rewhna a bu Gamalieli, nye zni iwu ele Ju, nye ele badnu nqoso anya, gwuzoru n'esilawuru ele ikpe, kaa ele izi wam whoga n'ederezi.

³⁵ O kanu ele ikpe wam, “Ele Izireli, anya du anu eli nhne anu noopio o mee ele rukna ka.

³⁶ N'ige wheru ewhe, Tadiyosi whuyaru neeme ehni a nu o bu nye zi rikne, riwhu badnu eno snornu a. Be gburu a, kpakara ele snornu a gbasaru, otu a nwurnu.

³⁷ Omekwo, Judasi nye Galili whuyaru n'ige be gwnurnu ele badnu, o doru agida ele badnu, be gburu a masi, kpakara ele snornu a gbasaru.

³⁸ Kitna me kanu anu, anu mee nhne obula megidne ele rukna ka. Anu sigbasi be. O buru nu nhne ka bu ernu aka ke badnu, o joowhu.

³⁹ Kovu o buru nu o hi n'aka Chiokike, anu nwée rikne megbu be. Anu joowhnu nu anu nqolusi Chiokike ogwnu.”

Be kweru nhne o kwuru bu ezi oka.

⁴⁰ Be sukwu ele izi wam, pnja be nhne, kanu be kwuma oka berere nu rewhna Jizosi, be sigbasi be, be la.

⁴¹ Ele izi wam whoga nu ruwhnu ele ikpe, ovu nqoso be n'onu kwnornu nu Chiokike gwnusiri be ele kwesiri o ta awhnuwhnu kwnornu nu rewhna Jizosi.

⁴² Kpakara obochi be zi n'Oro Nso Chiokike, neezne n'oro n'oro ele badnu nqokpo okwo izi oma nu Jizosi bu Karaisi.

6

Ele ernu esau

¹ N'ige wam, nga onu ogwnugwnu ele kweru ekwe zi naaba aba, odogbuta whuyaru n'esilawuru ele Ju nookwu Giriki nu ele Ju nookwu Hiburu. Ele Ju Giriki kanu be lewhuru ele rinya be nzi be nwurnu anya nu wiri be neeke n'obochi n'obochi.

² Ele izi nri nu ebo wam sukwu kpakara ele sno apna Jizosi n'otu, kaa, “O buo oma a gharu nhne gbasiri ikwu-onu Chiokike neeke wiri.

³ Kitna, rumu nda ai, anu hohia ele rukna esau n'esilawuru anu ele nwernu agwa oma, ele Enine Chiokike nu akoniche jihiaru, ma a yisi be nu nhne gbasiri nhne ka.

⁴ Kovu aila jeegweru ehni ai yisi n'okpukpe nu okpo okwo ikwu-onu Chiokike.”

⁵ Kpakara be kweru nhne ele izi wam kwuru. Be hohia Sitivini, nyerukna ke okwnata ovu nū Enine Nsọ jihjaru, nū Filipu nū Porokorosi, Nikano, Timoni, Pamēnasi nū Nikolasi, nye Antioku nye bnarnū okpukpe ele Ju.

⁶ Be gwuzote be nū ruwhnu ele izi, be kpe okpukpe tūkwasi be aka.

⁷ Ikwu-ōnu Chiokike neezne nū ruwhnu. Ōnu ogwnugwnu ele sno apna Jizōsi nū rime Jeruselem zī kōriri naaba aba. Agida ele okwa ariohna kwnata Chiokike mkpoma.

Be nwudneru Sitivini

⁸ Sitivini bụ nwerukna Chiokike gōziri ke nwernu rikne o rñu ernaldu-ehni nū nhne elekema n'esilawuru ele badnū.

⁹ Kōvu nū agwna ele zī n'oro ogbako ele Ju, ele be kwu Ele Nwernu Eñni be, nū ele Ju hiri nū Sirini nū Alekizandaria, lizōru megidne a. Be nū ele Ju hi nū Silisia nū Esia nū Sitivini bete neesigha oka.

¹⁰ Kōvu nū be nwée rikne megidne Enine nū akōniche ke Sitivini ji nookwu oka.

¹¹ Be gno ele badnū be kaa, “A nūnu hne o nookwulu Mozizi nū Chiokike.”

¹² Ele ka kpakne ele badnū, be lizō, be nū ele okno badnū nū ele zni iwu, vakwnusi Sitivini, nwudne a, kwuzne a nū ruwhnu ele eze-ikpe.

¹³ Be kwuya agwna ele jaagba akebe aghalaghala megidne a. Be kaa, “Nwerukna ka ziko nookwu oka megidne Oro Nsọ nū Iwu Mozizi.

¹⁴ A nūnu hne o naakaa nū Jizōsi nye Nazareti ka jaakwnadna Oro Nsọ Chiokike ka, gbanwo kpakara omen'eli ai ke Mozizi nyernu ai.”

¹⁵ Kpakara ele eze-ikpe legidne Sitivini anya, be whnū nū ruwhnu a nū lele ruwhnu enine izi.

7

Ikwu-ōnu Sitivini

¹ Nye risi ariohna sika Sitivini, “Nhne ka be nookwu megidne i, o bụ n'ezi?”

² Sitivini sarū be, “Rumu nda m, nū ele nda, anū bnote nsñi. Chiokike ke zī igwugwu mernu Ebereham, nda ai oknani, whnū a anya nga o zī n'eli Mesopotemia, sū o znernu wuru nū Harani.

³ O kanū a, ‘Sigbasi ezi-nū-oro i nū eli i, zne n'eli ke me jeegesi i.’

⁴ “O sigbasi eli Kalidia zne wuru nū Harani. Nga nda Ebereham nwurnu, Chiokike mernu o bnanya n'eli ka, hne anū wu kītna.

⁵ N'ige wam Chiokike nyéne Ebereham agwna eli ka ma o būru ke a, o būbedi otu rēnu ochi, kōvu Chiokike kweru a mkwna nū o jeenye a eli ka, ma o būru ke a nū ēbnurnu ele joosno a n'aznū. Nga Chiokike kweru mkwna ka, Ebereham nwée rumu.

⁶ Ka bụ nhne Chiokike kannū a, ‘Rumu i joowu n'eli berere, hne be jōoburu ele ohi, be jeeme be nhne ojo riwhu awha eno.’

⁷ Kōvu Chiokike karū, ‘M jeekpe ele wam be jōobunu ohi ikpe, omekwo, be jechi n'eli wam whūya, be jōokponu m risi eli nū hna.’

⁸ Chiokike mernu ogba-njo-ehni okpa nka ziri n'esilawuru ya nū Ebereham. Ebereham kparū Aziki nnwō a nka nga o gbarū obochi esato kpa be murnu a, Aziki kpa Jekōpu nka, Jekōpu kpa nri nū rumu a lawuru ele nda ai oknani nka.

⁹ “Ele nda ai oknani kwnosiri nwene be Josefu awūwa, be rezne a Ijipiti lele ohi, kōvu Chiokike dagwūnu a,

¹⁰ dōhia a nū kpakara mkpa a. Nga Josefu gwuzo nū ruwhnu Fero, eze Ijipiti, Chiokike nyernu a ruwhnu oma nū akōniche. Fero mernu a nye risi ochichi kpakara Ijipiti nū kpakara oro eze.

¹¹ “N'ige wam oknuno dnarnū nū kpakara eli Ijipiti nū Kenani, ke vuyarū agida awññwhnu. Ele nda ai oknani nwée wiri.

¹² Nga Jekōpu nurnu nū wiri zī nū Ijipiti, o zizne ele nda ai oknani pii nū mbom.

¹³ Nga be znernu ke mgba lawuru, Josefu mernu rumu nne a mahia a, Fero mahia masi ezi-nū-oro Josefu.

¹⁴ Nga ka mekworu, Josefu ziznenu Jekōpu nda a izi, kanū a, o kwuru kpakara ezi-nū-oro a va Ijipiti, be bụ nri badnū esau nū isne.

¹⁵ Jekōpu zne Ijipiti hne ya nū ele nda ai oknani zī nwū.

¹⁶ Be vuru iznu be zne Sēkem hne be liri be n'ilili ke Ebereham zūnahoru avnurnu Hamō n'iwai.

17 “Nga ige Chiokike jeemezu mkwna o kweru Ebereham dūru, ọnu ọgwunugwnu ele ke aị zị nū Ijipiti zīlam agīda.

18 N'ipne-aznū, eze berere ke maa Josefu bete neechi Ijipiti.

19 Ọ mernu ele nda aị ọknani nhne rikne, ghọ be aghigho, mee be tuwhu rumu be, ma be nwuma.

20 “Ọ bụ n'ige ke nū kpa bụ nga be murnu Mozizi, nnwọ marnū mma nū ole anya, be legidne anya n'oro nda a enwa ẹto.

21 Nga be ghasarū a n'ederezi, adna Fero kwuru a, znūlizo a lele nnwọ a rukna.

22 Be znirni a kpakara nhne ọmumu nū akọ ele Ijipiti, Mozizi buri dikne n'ikwu-ọnu nū dimkpa nū rikne.

23 “Nga Mozizi gbarū nri awha ẹno, o kpebi o zne lekasi rumu nda a, ele Izireli.

24 O whnū hne otu nye Ijipiti neemegbu nye Izireli, o zne megwnahianu nye Izireli, gbu nye Ijipiti.

25 O che nū ele ke a jọoghohia nū Chiokike jeehi n'aka a dọhia be, kọvu be ghọhiage.

26 Ke chi a bọru, ọ whnurnu rumu Izireli lawuru nọlu ọgwun, o zne bno be, ọ kaa, ‘Le, anū bụ rumu nwene, kini mernu anū nọlu ọgwun?’

27 “Kọvu nye ke mejoru nwene a kwnahala Mozizi, sikwa a, ‘Nyele mernu i nye risi nū nye ikpe aị?’

28 I noopio o gbu m lele kpa i gburu nye Ijipiti n'ekile sa?’

29 Nga Mozizi nurnu ka, ọ gbawhu, zne wuru nū Midia lele nye izne, hne ọ murnu rumu rukna lawuru.

30 “Nga nri awha ẹno whemernu, enine izi Chiokike mernu ọ whnū a anya nū riro bekwnu isisi matị n'eli-ikpa zị Rugwu Saina ndundu.

31 Nhne Mozizi whnurnu a jiri anya, o znedu isisi matị wam ndundu, ọ nurnu nkoli Nyenwe aị,

32 ‘Mawa bụ Chiokike ele nda i ọknani, Chiokike ke Ebereham, nū Aziki nū Jekopu.’ Mozizi tūru ogwnu k'agīda, o nwée rikne legidne anya.

33 Nyenwe aị kanū a, ‘Tuma okoro-ochi i, kwnornu nū hne i gwuzo bụ ẹli nsọ.

34 M leru m anya, whnū awhnūwhnu ele ke m n'Ijipiti. M nurnu m ọsnu-idne be, m

hiednana m ma m znọhia m be. Kịtna, va, m jeezizne i Ijipiti.’

35 “Ka bụ Mozizi wam be juru kaa, ‘Nyele mernu i nye risi nū nye ikpe aị?’ Ya bụ nye Chiokike ziznurnu lele nye risi nū nye ọznohia, hite nū oyi aka enine izi wam ke mernu ọ whnū a anya n'isisi matị wam neerne bekwnu.

36 O duhia be hite nū Ijipiti hne ọ rnurnu ernalu ndu-ehni nū nhne elekema, ma n'Okne Osimini Ihie, ma nū ẹli-ikpa nri awha ẹno.

37 “O bụ Mozizi kannū ele Izireli, ‘Chiokike jeeziyanu anū nye ọwhnurninya lele me, hite nū ele ke anū.’

38 Ọ bụ Mozizi ka bụ nye zị n'esilawuru agīda ele wam n'eli-ikpa, ya nū ele nda aị ọknani, ma enine izi wam nye kwunnu a ọka nū Rugwu Saina. Ọ nahiaru ikwu-ọnu ke zị budnu ke Chiokike, ma o nyewhete aị ya n'aka.

39 “Kọvu ele nda aị ọknani bnógele a nsni, be kwnahala a n'otu nkọ, nū be jaalahna Ijipiti.

40 Be kanū Eroni, ‘Menu aị rumu chi berere ke joodu aị. A maa nhne mernu Mozizi wam nye kwuhiaru aị n'Ijipiti.’

41 Nga wam be mee chi lele nnwọ ehni, kwanū a ariohna, kwu ikwu iriri, kwnornu nū nhne be jiri aka be kpū.

42 Kọvu Chiokike dasinnu be aznū, nye-whete be ma be kpenu mbọ ke oligwe, lele kpa be gbarū a n'okwukwo ele ọwhnurninya, ‘Ele Izireli, anū kwannū m ariohna nū nhne nkesi

nri awha ẹno n'eli-ikpa?’

43 Anū vulizoru ọro Mọloku anū vulizọ mbọ Refani,

ke bụ chi anū kpuru, kponu be risi ẹli.

M jeezihala anū whe Babiloni.’

44 “Ele nda aị ọknani vu Oro-Eka ruwhnu Chiokike n'eli-ikpa. Be wuru a lele kpa Chiokike kannū Mozizi wu a, lele ọdi ke be gesiri Mozizi.

45 Omekwo, ele nda aị ọknani ele nahoru Oro-Eka wam n'aka ele nda be, wuru a zne be nū Josua, nahoru ele mba wam ẹli be, bụ ele Chiokike chihalaru nū ruwhnu be. Oro-Eka wam zị tem du ige Devidi.

⁴⁶ Devidi nahiaru ruwhnu oma n'aka Chiokike, o riọ Chiokike o gharu a ma o wutenu Chiokike Jekopu oro.

⁴⁷ Kovu Solomonu bu nye wunnu a oro wam.

⁴⁸ “Kovu Nye Kakwo Nhne Dum Olu za noowu n'oro badnu wuru, lele kpa nye owhnurninya kwuru,

⁴⁹ ‘Ka bu nhne Nyenwe ai kwuru,

Oligwe bu ngadna eze m,

owa bu nhne otukwasi ochi m lawuru,

Ndaa okpa oro ke anu joowunu m?

Ndaa hne me jeezukwa inwe?

⁵⁰ O buo me keru kpakara nhne ka?”

⁵¹ “Anu ele risi rikne nu ele ke be kpáge nka nu mkpoma, anu mesirni nsni anu. Anu noogwuzigidne Enine Nso, lele kpa ele nda anu oknani mernu.

⁵² Ndaa nyenum n'esilawuru ele owhnurninya ke ele nda anu kpáknana ehni? Be gburu ele izi Chiokike ele kwuru n'ige wheru ewhe nu nye mee mma jaava, kovu anu reru a, gbu a.

⁵³ Anu nahoru iwu Chiokike hite n'aka ele enine izi, kovu anu bitagele a.”

Be turu Sitivini akaworugwu

⁵⁴ Kpa ele eze-ikpe bnornu nsni nhne Sitivini nookwu, onuma jiharua be mkpoma, be ta rukwnurnu-ize megidne a n'ovu owe ehni.

⁵⁵ Enine Nso jipiyaru Sitivini, o lelizo anya n'oligwe whnu igwugwu Chiokike, nu Jizosi hne o gwuzo n'akarikwnunga Chiokike.

⁵⁶ O kaa, “Anu le, m whnurnu m hne oligwe kpumernu, nu Nnwọ ke Badnu hne o gwuzo n'akarikwnunga Chiokike.”

⁵⁷ Be siwama lulo, gweru aka kpusnime nsni be, kpakara be gbagidne a.

⁵⁸ Be tohala a n'aznu eli-ohna, gweru aka worugwu logbu a. Ele akebne chibita iwo be n'ochi otu nnwo ikoro rewhna bu Solu.

⁵⁹ Be logbu Sitivini, o kwnakwu Nyenwe ai, kaa, “Nyenwe ai Jizosi, narnu enine m.”

⁶⁰ O gwute mpnerne ochi, gweru okne nkoli siwama lulo, “Nyenwe ai, bikno, i gwnu mmehie ka nu risi be.” Nga o kwuru kpa, o nwuma.

8

¹ Solu bniasiri aka n'enwu Sitivini.

Solu kpaknarnu ogbako Chiokike ehni

N'obochi wam, be bete naakpakna ogbako Chiokike ke zi nu Jeruselem ehni, kpakara ele kweru ekwe gbasa nu rime kpakara eli Judiya nu Sameria, okwolem ele izi bu ele gwnarnu nu Jeruselem.

² Agwna ele notu ogwnu Chiokike zne vuru iznu Sitivini lite, be kwnanu a ekwna k'agida.

³ Kovu Solu gbalu o lulu ogbako Chiokike, o neezne hite n'oro du n'oro, pnuhia ele rukna nu ele rinya bu ele kweru ekwe tubna be n'oro ikelu.

Filipu znirni izi oma nu Sameria.

⁴ Kpa kpakara ele kweru nu Nyenwe ai gbasaru, be zne neezni izi oma kpa be neezne.

⁵ Filipu zne n'eli Sameria kpo okwo izi oma Karaisi pi.

⁶ Nga ele badnu nurnu nhne Filipu nookwu ya nu ernalu ndu-ehni o notornu, be bnotenu a nsni.

⁷ Renwu ojo hiri nu rime agida ele badnu neesi okokoba, be gworu agida ele ngeri ehni be donwurnu odonwu nu ele mgworo.

⁸ Okne snarnima dnarnu nu rime Sameria.

⁹ Otu nwerukna rewhna a bu Saimoni wu nu eli wam, nye mernu anya ji ele Sameria hite n'ernalu aghigho. O karu nu o bu nye siri rikne.

¹⁰ Kpakara ele wu n'eli wam notosobisinu a, hite nu nye mati du nu nye zi n'olu. Be naakaa, “Nwerukna ka bu okne ikn-ernema Chiokike.”

¹¹ Eralu aghigho a bu nhne o jiri mee anya ji be gbu okwnu.

¹² Kovu nga be kweru izi oma Filipu znirni gbasiri eli-eze Chiokike nu rewhna Jizosi Karaisi, be wu be mini, ma ele rukna ma ele rinya.

¹³ Saimoni masi kweruru, nga be wuru a mini, o dazitasi Filipu ndundu, ernalu elekema nu ernalu ndu-ehni o whnurnu jiri a anya.

14 Ele izi ele zi nù Jeruselem nurnu nù ele Sameria kweruru ikwu-ònu Chiokike, be zizne Pita nù Jóni pìi.

15 Nga be vaduru, be kpenu be okpukpe ma be nahòru Enine Nsò.

16 Kwnornu nù Enine Nsò yáadnakwasìla nye òbula n'esilawùru be. Be wùru be mini nù rëwhna Nyenwe àì Jizòsi kpòì.

17 Pita nù Jóni tükwasi be aka nù risi, be nahìja Enine Nsò.

18 Nga Saìmoni whnurnu nù be nyernu be Enine Nsò hite n'òtukwasi be aka, o nyee Pita nù Jóni ìwai,

19 kaa, “Anù nyee m rikne ka masì ma nye òbula ke me tükwasiri aka m lawùru, ò nahìja Enine Nsò.”

20 Pita kanù a, “Jì nù ìwai ì whu n'òhia, kwnornu nù ì cheru nù ì jòozuhiali nkesi Chiokike n'ìwai.

21 I nwée igwe nù ernalu àì, kwnornu nù mkpòma ì zìla snam n'anya Chiokike.

22 Tùhnasna hite nù mmùma òjò ì, kpe okpukpe, ma Nyenwe àì gbarùnu ì.

23 Kwnornu nù m whnurnu m nù agìda okwno-awùwa jiri nù rime mkpòma ì, ì bù nye ikelu ke mmehie.”

24 Saìmoni kanù Pita nù Jóni, “Anù kpenu m okpukpe nù ruwhnu Nyenwe àì ma nhne anù kwuru gharù a dnakwasì m.”

25 Nga be gbarù ama, kpò okwo izi òma Nyenwe àì, Pita nù Jóni lahna Jeruselem. Nù apna kpa be naala be zni izi òma nù èli-òhna zì nù Sameria.

Filipu nù nye chí-ìwai

26 Enine izi Nyenwe àì kanù Filipu, “Lizò, zne apna ke zì nù èli èli ke larù Jeruselem zne Gaza apna èli chna chna chna.”

27 Filipu lizò, zne. Otu nwerukna Itiopìa bù okiri badnù lazne èli a. Nwerukna ka bù nye zì mkpa n'èli Itiopìa, ò bù òchi-ìwai eze nyerinya Itiopìa nye rëwhna bù Kandasi. O znernu o kpenu Chiokike nù Jeruselem.

28 Ò dazì nù rime ògbo-èli a, nòogwnu òkwukwo Azaya nye òwhnurninya.

29 Enine Nsò kanù Filipu, “Zne ndundu dazìri n'èhni ògbo-èli wam.”

30 Filipu gba eso zne, nù kpa ò nòogwnu hite n'òkwukwo Azaya nye òwhnurninya, ò sìkwa a, “Ì nòoghohia nhne ì nòogwnu?”

31 Ò kaa, “Ndaa kpa me jeeji nòoghohia, okwolem ma o nwernu nye jòokowanu m?” O sukwu Filipu, o pnekwnusi a, dazìri èli nù rime ògbo-èli a.

32 Nhne be gbarù n'òkwukwo nsò ò nòogwnu bù ka, “Ò nù lele atnurnu be duru zne o gbu ogbu lele nnwò atnurnu ke dnarnù mgbu nù ruwhnu ele nòoko a rìjini, o kwùle òka.

33 Be gwednarnù a n'èli, be gònahoru a n'ìkpe zì snam, Ò zá nye jookwuli nhne gbasìri rùmu a, kwnornu nù be gwemernu bùdnu a n'òwa.”

34 Nwerukna wam sìkwa Filipu, “Bikno, kanù m, ndaa nye nye òwhnurninya ka nookwu nhne gbasìri a? Ò bù èhni a sòbu nye berere?”

35 Filipu bete nookwu òka, hite nù nhne be gbarù n'òkwukwo nsò ka, zni izi òma gbasìri Jizòsi.

36 Kpa be neezne, be vadu hne mini zì, okiri badnù wam kaa, “Le mini, kìnì jeeme be gharù ò wù m mini?”

[37 Filipu kaa, “Be nwernu rikne wù ì mini, ò bùru nù ì jiri kpakara mkpòma ì kweru.” Ò kaa, “M kweru m nù Jizòsi Karaìsi bù Nnwò Chiokike.”]

38 Nwerukna wam kanù ògbo-èli a kwnusi, Filipu nù okiri badnù wam bna nù rime mini, ò wù a mini.

39 Nga be hiri nù mini whùya, Enine Nyenwe àì vuhala Filipu. Okiri badnù wam whnùna a berere, kòvu, ò la n'èli a nù ovu òso n'ònu.

40 Filipu whnù èhni a nù Azòtosi. O zne nù kpakara èli nòokpo okwo izi òma tem ò vadu Sizaria.

9

Òtuhnasna mkpòma Sòlu (Ernu 22:6-16; 26:12-18)

1 Sòlu zì kòriri neemegidne ele noosno apna Nyenwe àì, naakpasì be ogwnu o gbu be. O znekwnusi nye risi ariòhna,

2 nahòru a òkwukwo o jeenye kpakara òro ògbako ele Ju zì nù Damasìkosi, ò bùru nù ò jòowhnu nye òbula ke noosno apna Nyenwe

aị pịi, ma ọ nwudne be, rukna nụ rinya, ma ọ pnụnnu be va Jeruselem.

³ Kpa o neezne, ọ gwnarnu matị ọ dū Damasikosi, ngangam, okne iwhne hiri n'oligwe mukwasi a gburugburu.

⁴ Ọ dna n'eli, ọ nūnnu otu akpịri naakanu a, “Solu, Solu, kịni mernu i naakpakna m ẹhni.”

⁵ Ọ sịkwa, “I bụ nyele, Nyenwe aị?”

Akpịri wam kaa, “Mawa bụ Jizọsi, nye i naakpakna ẹhni.

⁶ Kọvu lizo, bna nū rime ẹli-ohna, hne be jaakanu nhne i jeemeriri.”

⁷ Ele rukna be nū Solu sno nwée rikne kwu ọka, be nūnnu akpịri wam, kọvu ọ zá nye be whnūnnu.

⁸ Solu lizo n'eli, kpume anya a, kọvu o nwée rikne whnū nhne ọbula. Be duru a n'aka bna nū rime Damasikosi.

⁹ Ọ whnūna ọsno ọbochi ẹto, o ríle wiri, ọ nwóna mini.

¹⁰ Otu nye sno apna Nyenwe aị zị nū Damasikosi, nye rẹwhna a bụ Ananayasi, ọ whnūnnu ọwhnurninya, hne Nyenwe aị suk-wuru a, “Ananayasi.”

Ọ naakwe, “Le m, Nyenwe aị.”

¹¹ Nyenwe aị kanu a, “Jiknernu, zne n'apna be kwu Zirikwem, nū ọro Judasi, sịkwa otu nye be kwu Solu, nye Tasosi. O neekpe okpukpe.

¹² Ọ whnūnnu ọwhnurninya otu nwerukna rẹwhna a bụ Ananayasi, varu tükwasi a aka a lawuru nū risi ma ọ whnūnnu ọsno berere.”

¹³ Ananayasi kaa, “Nyenwe aị, agida ele badnu kannu m nhne gbasiri nwerukna ka, nū kpakara nhne ọjọ o mernu ele ke i nū Jeruselem.

¹⁴ O jiri rikne ele risi ariohna va Damasikosi ma ọ nwudne kpakara ele naakwnakwu rẹwhna i.”

¹⁵ Nyenwe aị kanu a, “Zne, kwnornu nū m hohiaru m a ma o znenu m izi, o jeeme ele bụo ele Ju nū ele eze mahia rẹwhna m ma ele Izireli.

¹⁶ M jeegesi a kpakara awhnūwhnu ọ jaata kwnornu rẹwhna m.”

¹⁷ Ananayasi zne, bna n'oro wam, tükwasi aka a lawuru nū risi Solu, kaa, “Nwene rukna Solu, Nyenwe aị Jizọsi, nye mernu ma i whnū a anya n'apna nga i naava,

ziyaru m ma i whnūnnu ọsno berere, ma Enine Nso jihia nū rime i.”

¹⁸ Ngangam, nhne nū lele rụkporo aznu dnahnala n'anya a, o bete ọ whnū ọsno, o lizo, be wu a mini.

¹⁹ Nga o riri wiri, rikne bna a n'ẹhni.

Solu znirni izi oma nū Damasikosi

Ọ daziri ọbochi ele nū ele ya nū ele sno apna Jizọsi nū rime Damasikosi.

²⁰ Ọ bna kpakara ọro ọgbako ele Ju bete neezni izi oma gbasiri Jizọsi, nū ọ bụ Nnwo Chiokike.

²¹ O jiri kpakara ele nūnnu a anya, be neesikwa, “Ka ọ bụo nwerukna wam noogbu kpakara ele naakwnakwu rẹwhna ka nū Jeruselem? Ọ bụo ma ọ pnūnnu be zne nyee ele risi ariohna bụ nhne o kwnornu va hna?”

²² Kọvu Solu gwuzosiri rikne neezni izi oma, neegesi nū Jizọsi bụ Karaisi n'ezi ọka, ke gbagwojiri ele Ju zị nū Damasikosi anya.

²³ Nga agida ọbochi whemernu, ele Ju gba iznuznu o gbu a.

²⁴ Kọvu Solu mahiaru mmuma be. Ele Ju zị neese ọnu-mgbo iwhnehnne nū abali ma be gbu a.

²⁵ Kọvu ele noosno a jiri abali znuhala a nū rime nkita n'iketa mkpo.

Solu nū rime Jeruselem

²⁶ Solu zne Jeruselem, ọ gbalị ma o snornu ele sno apna Jizọsi, kọvu ogwnu tūru be, kwnornu nū be kwéhiala nū ọ bụ nye sno apna Jizọsi.

²⁷ Banabasi varu kwuru a kwuznenu ele sno apna Jizọsi, ọ kọwanu be kpa Solu whnūnnu Nyenwe aị n'apna, nū Nyenwe aị kwunnu a ọka. Ọ kanu be kpa Solu znirni izi oma n'anya rikne nū Damasikosi.

²⁸ Be nū Solu daziri, o zne nū rime kpakara Jeruselem, gweru anya rikne nọkpo okwo izi oma nū rẹwhna Nyenwe aị.

²⁹ Ya nū ele Ju nookwu Giriki nọdogbuta, be pio o gbu a.

³⁰ Nga rumu nda nūnnu nhne gbasiri a, be kwuru Solu zne Sizaria, zizne a Tasosi.

³¹ Kpakara ọgbako Chiokike ke zị nū Judiya nū Galili nū Sameria zukwaru inwe n'udno. Enine Nso mernu be gwuzosi

rikne, ba aba, kpa be noowu budnu nọtụ ogwnu Nyenwe aị.

Pita nū rime Lida nū Jopa

³² Kpa Pita neezneghari kpakara ohna neelekasi rumu Chiokike, o zne lekasi ele zi nū Lida.

³³ O whnū otu nwerukna rewhna a bu Eniasị, nye ngeri ehni a donwurnu odonwu, nye zi n'olu okpata awha esato.

³⁴ Pita kanu a, “Eniasị, Jizosi Karaịsi mernu i ehni si rikne, lizo, gbakwata okpata i.” Ngangam, o lizo.

³⁵ Kpakara ele wu nū Lida nū Saroni whnurnu a, tūhnasna hne Nyenwe aị zi.

³⁶ Otu nwerinya rewhna a bu Tabita (ke bu Dokasi), nye sno apna Jizosi, zi nū Jopa. O bu nye neeme nhne oma ige obula, neeyinu ele mboni aka.

³⁷ N'ige wam o rịa ehni igbugbu, nwuma. Be hnia ehni a dōbita n'oro olu.

³⁸ Nga ele sno apna Jizosi nurnu nū Pita zi nū Lida, Jopa zila ikere nū Lida, be zizne ele rukna lawuru, riasno a, kaa, “Bikno, va wara wara.”

³⁹ Pita jiknurnu, snornu be zne. Nga o vaduru be kwuzne a n'oro olu. Kpakara ele rinya nzi be nwurnu zi naakwna ekwna, neegesi a kpakara iwo Dokasi dunnu be nga ya nū be zi.

⁴⁰ Pita chihala kpakara be ederezi, gwu mkpnerne-ochi n'eli, kpe okpukpe, o tūhnasna hne iznu wam zi, kaa, “Tabita, lizo.” O sama anya a, nga o whnurnu Pita, o daziri eli.

⁴¹ Pita yisinu a aka, o gwuzoru. O sukwu ele kweru ekwe nū ele rinya nzi be nwurnu, gesi be ya nū budnu.

⁴² Otnutnu gbasiri nhne ka gbasu nū kpakara Jopa, agida ele badnu kweru nū Nyenwe aị.

⁴³ Pita daziri agida obochi nū rime Jopa n'oro otu nye noornu ernu akpukpo anọ be kwu Saimoni.

10

Pita nū Kōneliosi

¹ Otu nwerukna rewhna a bu Kōneliosi zi nū Sizaria, nye risi ele ogwnu Rom be kwu Otu ele Itali.

² O bu nye nọtụ ogwnu Chiokike, ya nū kpakara ele oro a neekpenu Chiokike. O neeyinu ele mboni Ju aka, neekpe okpukpe nyee Chiokike kpakara ige.

³ Otu obochi, n'otnu-ige ke eto n'iwhnehnies* o whnurnu enine izi Chiokike n'owhnurninya hne o vakwnusiri a, kaa, “Kōneliosi.”

⁴ Nga o leru anya, ogwnu tūru a, o kaa, “O kini, Nyenwe aị?”

Enine izi kaa, “Chiokike nurnu okpukpe i, o chenwanyarnu ernu oyinu ele mboni aka i.

⁵ Kina, zizne ele badnu be zne Jopa, be sukwu otu nwerukna rewhna a bu Saimoni Pita.

⁶ O zi n'oro otu nwerukna rewhna a bu Saimoni nye ernu akpukpo anọ, nye oro a zi nū ngeri osimini.”

⁷ Nga enine izi wam ya nū a nookwu oka lahnarnu, Kōneliosi sukwu ele izi a lawuru, nū otu nye ogwnu ke bu otu nū rime ele izi a, nye nọtụ ogwnu Chiokike.

⁸ O kanu be nhne mernu, zizne be Jopa.

⁹ N'ekile a, kpa be naavadu Jopa ndundu, Pita zne n'olu oro n'iwhnehnies† zne kpe okpukpe.

¹⁰ Nga wiri gwnurnu a, o pio nhne o jeeri, be zi neesi wiri, o whnurnu owhnurninya.

¹¹ O whnurnu hne oligwe kpumernu, nū nhne nū lele etere be dōdnarnu nū nkala eno a dū eli.

¹² Kpakara anohia obula ma agwo, ma onunu oligwe zi nū rime a.

¹³ Otu akpiri kanu a, “Pita, lizo, gbu, ri.”

¹⁴ Kovu Pita saru, “Oza, Nyenwe aị, kwnornu nū m rielele m nhne obula ruru oru, mōbu ke zila richna.”

¹⁵ Akpiri wam kwu ke mgba lawuru, “Nhne obula Chiokike karu nū o zi richna, i kwula nhne zila richna.”

¹⁶ Nhne ka mernu mgba eto, kpakara be lahna nū rime oligwe.

¹⁷ Kpa Pita zi naagbadi risi owhnurninya ka, ele rukna wam Kōneliosi ziyaru mahiaru oro Saimoni, be gwuzoru n'ogodo onuhna.

¹⁸ Be jikwa, “O bu hna hne Saimoni Pita zi?”

* **10:3** otu-ige ke eto n'iwhnehnies: okwukwo ke mbom kwuru ige awa ke tolu † **10:9** iwhnehnies: okwukwo ke mbom kwuru ige awa isunu

19 Nga Pita zi k̄oriri naagbadi risi ɔwhnurninya ka, Enine Ns̄o kan̄u a, “Le, ele rukna ɛto noopio i.

20 Jiknernu ɛhni i, snornu be zne, i sígha ɔka o sno be zne, kwnornu mawa ziyaru be.”

21 Pita hiedna n'olu ɔro, kan̄u be, “Me bu nye an̄u noopio. Ndaa nhne an̄u kwnornu va?”

22 Be kaa, “K̄oneliōsi nye risi n̄eechi ele ɔgwnu ziyaru aī, ɔ bu nye mee mma n̄u nye n̄ootu ɔgwnu Chiokike. Kpakara ele Ju n̄ooso a anya k'agida. Otu enine izi Chiokike kann̄u a o sukwu i n'oro a, ma o n̄urnu nhne i jookwu.”

23 Pita kwubnanya be ɔro, be dnanyī chi b̄o. N'osisi a, Pita n̄u agwna r̄umu nda ele zi n̄u J̄opa snornu be zne.

Pita zi n'oro K̄oneliōsi

24 N'ekile a, ɔ vadu Sizaria, hne K̄oneliōsi n̄u r̄umu nwene a n̄u ele enyi a o sukwuru zi neese a.

25 Kpa Pita naabna n'oro, K̄oneliōsi kwnusi a, dna n'eli n'ochi a, kp̄onu a risi eli.

26 K̄ovu Pita t̄olizo a, kan̄u a, “Liz̄o, kwnornu n̄u m bu m badn̄u etekne.”

27 Pita nookwunu K̄oneliōsi ɔka, be bna n̄u rime ɔro, ɔ ɔwhnu agida ele badn̄u gbak̄oru.

28 ɔ kan̄u be, “Hite n'iwu aī, an̄u magw̄u n̄u nye Ju nw̄ee rikne mek̄o nhne ya n̄u nye b̄uo nye Ju m̄obu zne ɔro be. K̄ovu n̄u Chiokike kar̄u me kw̄u badn̄u nhne zila r̄ichna m̄obu nhne r̄uru ɔru.

29 Nga an̄u sukwuru m, m nw̄ee m rikne s̄ikwa ajiji. K̄itna, ndaa nhne mernu an̄u jiri sukwu m.”

30 K̄oneliōsi kaa, “Obochi ɛno wheru ewhe, m zi m neekpe okpukpe n'otnu-ige ke ɛto n'iwhehnie.† Ngangam, otu nwerukna wogwu iwo naacha va-a-a, gwuzoru n̄u ruwhnu m.

31 ɔ kaa, ‘K̄oneliōsi, Chiokike n̄urnu okpukpe i, o chenwanyarn̄u ɛrnu oyinu ele mboni aka i.

32 Zizne ele badn̄u J̄opa be sukwu otu nyerukna r̄ewhna a bu Saīmoni Pita, ɔ bu nye izne n'oro Saīmoni nye ɛrnu akp̄ukpo an̄o, nye wu n̄u ngeri osimini.’

33 M ziyannu j̄i izi wara wara, i mek-war̄u nkari va. K̄itna, kpakara aī zi n̄u

ruwhnu Chiokike, neese ɔ n̄urnu kpakara nhne Nyenwe aī nyernu n'iwu j̄i kan̄u aī.”

Ik̄wu-ɔnu Pita

n'oro K̄oneliōsi

34 Pita bete o kwu ɔka, kaa, “M mah̄iaru m k̄itna n'ezi ɔka n̄u Chiokike zá neele badn̄u anya n̄u ruwhnu.

35 K̄ovu Chiokike nookwubnanya nye ɔbula ke n̄ootu ɔgwnu a, nye neeme mma hite n̄u mba ɔbula.

36 An̄u magw̄u izi Chiokike ziznenu ele Izireli, n̄ookpo okwo izi ɔma udno hite n̄u Jiz̄osi Karaīsi, nye bu Nyenwe kpakara badn̄u.

37 An̄u magw̄u nhne mernu n̄u kpakara Judiya hite n̄u Galili, kpa J̄oni znikworu izi ɔma ɔwu mini.

38 An̄u magw̄u masi nhne gbasiri Jiz̄osi nye Nazareti, kpa Chiokike nyernu a Enine Ns̄o n̄u rikne. O zneghar̄i n̄u rime kpakara eli neeme nhne ɔma, n̄oogwo kpakara ele r̄enwu ɔjo nw̄ugwu, kwnornu n̄u Chiokike dagw̄unu a.

39 “A bu ele akebne kpakara nhne o mernu n'eli ele Ju ma n̄u rime Jeruselem. Be kp̄ogidne a n'ogba, gbu a.

40 K̄ovu Chiokike mernu ma o hi n'ɛnwu liz̄o n'obochi ke ɛto, mee ma ɔ wh̄uya iw̄hne.

41 ɔ b̄uo kpakara ele badn̄u wh̄n̄urnu a, k̄ovu ɔ bu aīwa ele akebne Chiokike h̄ohiaru. Aī n̄u a snornu ri wiri, nw̄o mini nga o hiri n'ɛnwu liz̄o.

42 O nyee aī iwu a zne zni izi ɔma ka nyee ele badn̄u, a gba akebne n̄u ɔ bu ya nye Chiokike h̄ohiaru ɔ b̄uru nye ikpe kpakara ele zi b̄udnu n̄u ele nw̄urnu ɔnwu.

43 Kpakara ele ɔwhnurninya gbar̄u nhne gbasiri a, n̄u kpakara ele jeekweru n̄u ya, be jaagbar̄unu be mmehie be hite n̄u rikne ke zi n̄u r̄ewhna a.”

Ele b̄uo ele Ju nah̄iaru Enine Ns̄o

44 Kpa Pita zi nookwu ɔka, Enine Ns̄o dnakwasiri kpakara ele noobno ns̄ni n̄u izi ɔma.

45 ɔ gbagwojiri ele Ju kweru ekwe ele snornu Pita hi n̄u J̄opa va anya, n̄u Chiokike w̄ukwasiri ele b̄uo ele Ju Enine Ns̄o.

† 10:30 ɔtnu-ige ke ɛto n'iwhehnie: ɔkwukwo ke mb̄om kwuru ige awa ke tolu

⁴⁶ Be nurnu kpa be naaznarni Chiokike n'ikwu-onu zi odo n'odo.

Pita kaa,

⁴⁷ “Ele ka naharu Enine Nso lele ai, o zi nye joobnosni o wu be mini?”

⁴⁸ O nyee iwu be wu be mini nu rewhna Jizosi Karaishi. Be riasno Pita ma ya nu be daziri obochi ele nu ele.

11

Pita kowaru nhne o mernu

¹ Ele izi nu rumu nda zi nu kpakara Judiya nurnu nu ele buo ele Ju naharu ikwu-onu Chiokike.

² Nga Pita znernu Jeruselem, ele be kparu nka lizo kwugidne Pita,

³ kaa, “I znernu n'oro ele be kpáge nka, ji nu be rikó wiri.”

⁴ Pita kanu be nhne mernu hite n'oziri du okwukwo,

⁵ “Kpa me zi neekpe okpukpe nu eli Jopa, m whnurnu m owhnurninya, m whnurnu nhne nu lele etere be dodnarnu nu ngeri eno a hite n'oligwe, o kwusi hne me zi.

⁶ M lebna anya n'olu a, m whnu nu rime a anohia, nu okne anohia ojo, nu agwo nu onunu oligwe.

⁷ M nurnu m otu akpiri naakanu m, ‘Lizo, Pita, gbu, ri.’

⁸ “Kovu m karu m, ‘Oza, Nyenwe ai, o za nhne obula ruru oru mobu ke zila richna bnaleru m onu.’

⁹ “Akpiri wam kwu ke mgba lawuru, kaa, ‘Nhne obula Chiokike karu nu o zi richna, i kwula nhne zila richna.’

¹⁰ Nhne ka mernu mgba eto, omekwo, kpakara be lahnarnu oligwe.

¹¹ “N'ige wam, ele rukna eto ele be ziyannu m hite nu Sizaria vaduru nu oro wam me zi.

¹² Enine Nso kanu m me sígha oka, kovu me snornu be zne. Rumu nda m isunu ka hiri nu Jopa snornu m zne Sizaria, kpakara ai bna n'oro Koneliosi.

¹³ O kanu ai kpa o whnurnu enine izi gwuzo n'oro a, ke kannu a, ‘Zizne ele badnu zne Jopa, be sukwu otu nwerukna rewhna a bu Saimoni Pita.

¹⁴ O jaakanu i oka ke be jooznohia ji nu ezi-nu-oro i.’

¹⁵ Kpa me panizornu nookwunu be oka, Enine Nso dnakwasiri be lele kpa o dnakwasiri ai n'oziri.

¹⁶ M chenwanya ikwu-onu Nyenwe ai kwuru, ‘Joni jiri mini wu ele badnu mini, kovu be jeeji Enine Nso nowu anu mini.’

¹⁷ Chiokike nyernu be nkesi wam o nyernu ai kpa a kweru nu Nyenwe ai Jizosi Karaishi. M bu nyele ke me joobnosnili Chiokike?”

¹⁸ Nga be nurnu nhne ka, be kpusni onu be, be znarni Chiokike, kaa, “Chiokike nyernu ele buo ele Ju obirizi otuhnasna mkpoma ma be ziri budnu.”

Ogbako ke zi n'Antioke

¹⁹ Kina, okne okpakna ehni wam ke whuyaru kwnornu enwu Sitivini mernu ele kweru ekwe gbasa du Fonisia nu Saiporosi nu Antioke. Be neezni ele Ju kpoi izi oma.

²⁰ Kovu agwna ele kweru ekwe, ele rukna hiri nu Saiporosi nu Sirini znernu Antioke, be nu ele buo ele Ju nookwu oka, nokpo okwo izi oma gbasiri Nyenwe ai Jizosi.

²¹ Iknerema Nyenwe ai sno be, agida ele badnu kweru, tuhnasna hne Nyenwe ai zi.

²² Otnutnu ka duru ogbako ke zi nu Jeruselem nsni, be zizne Banabasi Antioke.

²³ Nga o varu, whnu ernu Chiokike n'esilawuru ele ke a, mkpoma soru a n'onu, o kanu be yisi ehni gweru kpakara mkpoma be tukwasi nu Nyenwe ai.

²⁴ Banabasi bu omamarna badnu ke nwernu Enine Nso nu otukwasi ovu. Agida ele badnu kweruru nu Nyenwe ai.

²⁵ Banabasi zne o pio Solu nu Tasosi.

²⁶ Nga o pioharu a, o kwuya a Antioke. Be lawuru zi neezni agida ele badnu nhne nu Antioke otu awha. Be sukwuru ele sno apna Jizosi “Kirisiteni” oziri n'Antioke.

²⁷ N'ige wam, agwna ele owhnurninya hiri nu Jeruselem zne Antioke.

²⁸ Otu nyenum nu rime be nye rewhna a bu Agabosi, gwuzoru nu rikne Enine Nso whnu owhnurninya nu okne oknuno jaazi nu kpakara owa. (Oknuno ka dnarnu nga Kalaudiysi neechi.)

²⁹ Ele sno apna Jizosi kpabi nu nye obula jeezizne nhne kpa o nwernu rikne yisinu rumu nda ele zi nu Judiya aka.

³⁰ Ka bu nhne be mernu, be b̄ita iwai gweznenu ele risi ogbako hite n'aka Banabasi n̄u S̄olu.

12

*Er̄odu gburu Jemisi,
t̄u Pita ikelu*

¹ N'ige ka Eze Er̄odu pan̄izoru o kpakna agwna ele z̄i n'ogbako Chiokike ̄ehni.

² O gweru ama-ogwnu gbu Jemisi nwene rukna J̄oni.

³ Nga o whn̄urnu n̄u o s̄oru ele Ju ovu n'̄onu, o zne n̄u ruwhnu nwudne Pita. (Ka mernu n'ige Iriri Br̄edi Wh̄uge Owhu.)

⁴ Nga o nwudn̄ernu Pita, o yisi a n'oro ikelu, o gweru a nyewhete n'aka otu ele ogwnu ̄eno ̄eno. Er̄odu neese o gweh̄ia a n'ikpe ̄ohna nga Iriri Ogawhe whemernu.

⁵ Pita z̄i n'oro ikelu, k̄ovu ogbako Chiokike neekpesi okpukpe rikne gbas̄iri a n̄u ruwhnu Chiokike.

Pita wh̄uyaru n'oro ikelu

⁶ N'abal̄i ke j̄oobo obochi Er̄odu jeegweya n̄u ruwhnu ele ̄ohna, Pita z̄i neezni anyarna n'esilaw̄uru ele ogwnu law̄uru ele neese a. Be t̄uru a ijigba law̄uru, ele neese nhne gwuzo n'̄onu-mgbo.

⁷ Ngangam, enine izi Nyenwe āi varu gwuzoru, iwhne m̄ukwasi n̄u rime oro ikelu. Enine izi wam kpat̄u Pita aka n̄u ngeri ̄ehni, o kan̄u a, "Liz̄o wara wara." Ijigba dnahnala n'aka Pita.

⁸ Enine izi wam kaa, "Suru ajn̄i i, woru okoro-̄ochi i." Pita mee k̄pam, enine izi wam kan̄u a, "Woru iwo i, snornu m."

⁹ Pita snornu a wh̄oga n'oro ikelu. O m̄aa n̄u hne enine izi wam neeme bu nhne z̄i ire. O che n̄u o n̄owhnu owhnurninya.

¹⁰ Be whe ele nse ke mb̄om, n̄u ke ̄ebo, be va n̄u ke ipne-azn̄u ke bu ̄onu-mgbo rugwe bnarn̄u n̄u rime ̄eli-̄ohna. ̄Onu-mgbo wam gbama n'aka a. Be wh̄oga, be neezne n'otu apna, ngangam, enine izi wam ghasa Pita.

¹¹ Pita mah̄ia ̄ehni a, o kaa, "K̄itna, m maam n̄u o bu n'̄ezi n̄u Nyenwe āi ziyaru enine izi a, d̄oh̄ia m n'aka Er̄odu, d̄oh̄ia m n̄u kpakara nhne ele Ju neele anya a."

¹² Nga o mah̄iaru nhne ka, o zne n̄u oro Meri nne J̄oni Mak̄i. Aḡida ele badn̄u gbak̄oru p̄i neekpe okpukpe.

¹³ Pita znu aka n̄u ̄onu-mgbo, otu nnw̄o rinya r̄ewhna a bu Roda zne o nakwe a.

¹⁴ Nga o mah̄iaru nk̄oli a, ovu ̄oso n'̄onu mernu o nw̄ee rikne gbama oro, o gba ̄eso zne kan̄u be n̄u Pita gwuzogwu n̄u ̄onuhna.

¹⁵ Be kan̄u a, "Anya b̄uo i oma." K̄ovu o kwusi a rikne, be kan̄u a, "O bu enine a."

¹⁶ K̄ovu Pita z̄i k̄oriri nooznu aka n'̄onu-mgbo. Nga be gbamarn̄u oro, whn̄u a, o gbagwojiri be anya.

¹⁷ O whenu be aka be kpusnime ̄onu be. O kan̄u be k̄pa Nyenwe āi gweh̄iaru a n'oro ikelu. O kan̄u be, "An̄u kan̄u Jemisi n̄u r̄umu nda m ele berere." O wh̄oga zne hne berere.

¹⁸ N'̄osisi, o mernu ele neese nhne anya aghar̄i k'aḡida nhne mernu Pita.

¹⁹ Er̄odu kaa be pio a, k̄ovu be nw̄ee rikne pioh̄ia a, o kaa be s̄ikwa ele neese nhne ajiji, o nyee iwu be gbu kpakara be. Omekwo, Er̄odu hiri n̄u Judiya zne n̄u Sizaria daz̄iri ige mat̄i.

Enwu Er̄odu

²⁰ Ele Taya n̄u Sāidoni mernu Er̄odu ovu owe ̄ehni, be z̄iri n'otu zne o whn̄u a, be mee ma Bilat̄osi nye neelekwa oro eze gbagwas̄inu be. Be zne r̄iasno Er̄odu ma udno z̄iri, kwnornu n̄u ̄eli be neenweh̄ia nhne oriri hite n'̄eli a.

²¹ N'̄obochi be h̄ohiaru, Er̄odu woru iwo eze a daz̄iri n̄u ngadna eze a, kwunu ele badn̄u wam ̄oka.

²² Be siwama l̄ulo, kaa, "O b̄uo badn̄u nookwu ̄oka ka, k̄ovu o bu otu chi."

²³ Ngangam, enine izi Nyenwe āi l̄idna Er̄odu kwnornu n̄u o nȳene Chiokike igwugwu. Rukpurukpuru ri a, o nw̄uma.

²⁴ Ikwu-̄onu Chiokike neezne n̄u ruwhnu, naagbasa, nooso oso.

²⁵ Nga Banabasi n̄u S̄olu rn̄ukworu ̄ernu be, be hi n̄u Jerusēlem hiehna kwuru J̄oni Mak̄i. *

13

*Be zihalaru Banabasi
n̄u S̄olu*

* 12:25 be hi n̄u Jerusēlem hiehna kwuru J̄oni Mak̄i Okwukwo berere kwuru, be lahna Jerusēlem, be n̄u J̄oni Mak̄i.

¹ N'ogbako Chiokike ke zi n' Antioke, ele neezni nhne n' ele owhnurninya zi, Banabasi, Simioni nye be kwu Naija, Lusosi nye Sirini n' Mane, nye ya n' Eze Erodu soru, n' Solu.

² Kpa be zi neekpenu Nyenwe ai, noovu onu, Enine Nso kaa, "Anu kewamanu m Banabasi n' Solu, ma be zne rnu ernu me kwnornu sukwu be."

³ Nga be vukworu onu, kpe okpukpe, be tukwasi be aka n' risi, zihala be.

Nu rime Saipurosi

⁴ Kpa Enine Nso zihalaru Banabasi n' Solu, be zne Selusia, hite n' pii zne Saiporosi.

⁵ Nga be duru Salamisi, be kpo okwo ikwu-onu Chiokike n' rime oro ogbako ele Ju, be n' Joni Maki nye izi be.

⁶ Be zne n'eli ohia esilawuru tem be du eli-ohna Pafosi, be whnu otu nye ernu aghigho rewhna a bu Ba-jizosi, nye Ju kwuru ehni a nye owhnurninya.

⁷ O bu enyi nye neechi eli ohia esilawuru wam nye rewhna a bu Sajosi Polosi, nye nwernu akoniche. Nye ochichi wam sukwuru Banabasi n' Solu n' ruwhnu a ma o nurnu ikwu-onu Chiokike.

⁸ Kovu nye ernu aghigho ka, Elimasi (ke bu rewhna a n' ikwu-onu Giriki), pioru o kwnama nye neechi eli wam ma o gharu o kweru n' Jizosi.

⁹ Solu, nye rewhna bu Polu, nye Enine Nso jihiaru a n' rime, lekwasiri a anya,

¹⁰ kaa, "Ji nnwo Ekwensu, nye irno kpakara nhne buru oma. Ji nye kpakara ernu aghigho n' aruru-eli jiri n' rime. I jeesigbasi o gbanwo apna ziri ezi ke Nyenwe ai?"

¹¹ Kitna, le, aka Chiokike zi n'olu risi megidne i, i jookpu isni, i jowhnu iwhne ke obochi ige mati."

Ngangam, Elimasi whnurnu nhne n' lele rijiriji n' ochichiri n' anya a, o whoga noopio nye joodu a n' aka.

¹² Nye neechi eli wam kweru nga o whnurnu nhne mernu, iznizni ikwu-onu Chiokike jiri a anya.

Nu rime Antioke ke Pesidia

¹³ Polu n' ele n' ya sno kworu ogbo hiri n' Pafosi zne Pega n' rime Pamfilia, kovu Joni Maki gharuru be, lahna Jeruselem.

¹⁴ Be hi n' Pega va n' Antioke ke Pisidia n' Obochi Ozukwa Inwe, be bna n' rime oro ogbako ele Ju daziri eli.

¹⁵ Nga be gwnurnu hite n' Iwu Mozizi n' nhne ele owhnurninya gbaru, ele risi oro ogbako zi be izi, "Rumu nda ai, o jaamasi ai o buru n' anu ji izi okwnata ovu anu jeezni ele ka."

¹⁶ Polu gwuzoru, whenu be aka, bete nookwu oka, "Ele Izireli ibne m, n' kpakara ele eli berere neekpenu Chiokike, anu bnote m nsnj.

¹⁷ Chiokike ke ele Izireli hohiaru ele nda ai oknani, mee be okne mba n' ige be zi n' eli Ijipiti, Chiokike hiri n' eli Ijipiti kwuhia be n' aka rikne.

¹⁸ O nagidnenu be nri awha eno n' eli-ikpa.

¹⁹ O luluru mba esau ke eli Kenani, gweru eli be nyee ele ke a ma o buru ke be.

²⁰ Kpakara nhne ka mernu nhne n' lele riwhu awha eno n' nri isne.

"Omekwo, o nyee be ele ikpe, tem o du ige Sameli nye owhnurninya.

²¹ Nga be pioru eze, Chiokike nyernu be Solu nnwo Kisi, ke hi n' avnurnu Benjamini, buru eze nri awha eno.

²² Nga o gwemernu a, Chiokike mernu Devidi eze be, ka bu nhne Chiokike kwuru gbasiri a, 'M whnurnu m Devidi nnwo Jesi, nye n' lele mkpoma m, nye jeeme kpakara nhne me pioru o mee.'

²³ "Hite n' avnurnu nwerukna ka, Chiokike gwelizoru Nye Oznobia Jizosi, nyee Izireli lele kpa o kweru mkwna.

²⁴ Si Jizosi panizoru ernu a, Joni beru osno kpo okwo ma kpakara ele Izireli tuhna m mkpoma ma be wu be mini.

²⁵ Kpa Joni noornukpa ernu a, o kaa, 'Anu neeche n' m bu m nyele? M buo m nye wam anu neele anya a. Kovu o naava n' aznu m, m kwesige m owhudnahie toma eriri okoro-ochi a lawuru.'

²⁶ "Rumu nda m, ele avnurnu Ebereham n' kpakara ele eli berere ele neekpenu Chiokike, izi oznobia ka bu nhne be neezni ai.

²⁷ Ele wu nū Jeruselem nū ele risi be maa nū ya bụ Nye Oznohia, be ghóhiage ikwu-ónu ele ọwhnurninya be nọogwnu kpakara Obochi Ozukwa Inwe. Kọvu be mernu nhne ele ọwhnurninya kwuru mezu nga be kperu a ikpe ẹnwu.

²⁸ O bụ ezi nū be nwée nhne be ji ma a ikpe ẹnwu, be kaa Paileti gbu a.

²⁹ Nga be mezuru kpakara nhne be kwuru n'okwukwo nsọ gbasiri a, be vudna n'olu ogba, lite a.

³⁰ Kọvu Chiokike mernu o hi n'ẹnwu lizọ.

³¹ O mernu ele snornu a hi nū Galili va Jeruselem whnū a anya. Be bụ ele akebe nyee ele Izireli.

³² “A neezni anụ izi oma Chiokike kweru ele nda aị oknani mkwna.

³³ Chiokike mezunnu aị rụmu be mkwna wam, hite nū ome Jizọsi hi n'ẹnwu lizọ. Lele kpa be gbarū Eri Oma ke ẹbo, ‘Jiwa bụ Nnwọ m,

m mụnnu m ji tna.’

³⁴ “Nhne Chiokike kwuru gbasiri ome ma o hi n'ẹnwu lizọ, o jóoro oro, bụ ka, ‘M jeenye i ngozi zị nsọ ke kwesiri okwnata ovu me kweru Devidi mkwna.’

³⁵ O kwuru nū hne berere, ‘I jéekwe ma nye nsọ ke i ro oro.’

³⁶ “Devidi mernu nhne Chiokike pioru o mee n'ige ke a, ọ nwụ, be lite a nū ngeri ilili ele ke a, o ro.

³⁷ Kọvu nye wam Chiokike mernu o hi n'ẹnwu lizọ róge oro.

³⁸ “Rụmu nda m, anụ mahia nū ọ bụ hite nū Jizọsi hne a nọokpo okwo ogbaru mmehie.

³⁹ Hite nū ya, kpakara ele kweru jeenwernu ẹhni be hite nū kpakara mmehie. Ka bụ nhne Iwu Mozizi nwée rikne mee.

⁴⁰ Anya dụ anụ ẹli, ọ zị nhne ele ọwhnurninya kwuru be mezu n'ẹhni anụ,

⁴¹ ‘Le, anụ ele ọnu ojo, o ji anụ anya, anụ nwụ ẹnwu, kwnornu nū nhne me jọornu n'ọbochi anụ, bụ nhne anụ jéekweru, ọ bụbedi nū nye berere kanu anụ.’ ”

⁴² Kpa Pọlu nū Banabasi nọowhoga n'oro ogbako, be kanu be va n'Ọbochi Ozukwa Inwe berere kwunu be ọka.

⁴³ Nga ogbako gbasarū, agida ele Ju nū ele bnarnū okpukpe ele Ju snornu Pọlu nū

Banabasi. Be nookwunu be ọka ma be dazigidne n'oru ke Chiokike.

⁴⁴ N'Ọbochi Ozukwa Inwe berere, kpakara ele zị n'ẹli wam znernu ọ nurnu ikwu-ónu Nyenwe aị.

⁴⁵ Nga ele Ju whnurnu igbudu badnu wam, ọwho-anya jihia n'ovu be, be kwu ọka megidne nhne Pọlu kwuru, kpasị a iwhnerne.

⁴⁶ Kọvu Pọlu nū Banabasi jiri anya rikne kwu ọka, kaa, “O zị mkpa nū a znernu ebe ọsno kwunu anụ ikwu-ónu Chiokike, kọvu hne anụ juru a, gwnu ẹhni anụ ele kwésile budnu kwó okwo, a jaagharu anụ, znekwusi ele bụo ele Ju.

⁴⁷ Kwnornu nū ka bụ nhne Nyenwe aị nyernu n'iwu,

‘M ziznernu m anụ ma anụ bụru iwhne ke ele bụo ele Ju,

ma anụ bụru apna ọznohia mmehie ke kpakara ọwa.’ ”

⁴⁸ Nga ele bụo ele Ju nurnu nhne ka, mkpoma sọru be n'ónu k'agida, be znarni izi oma Nyenwe aị, ele be hohiaru kwnornu budnu kwó okwo kweru.

⁴⁹ Ikwu-ónu Nyenwe aị gbasarū nū kpakara ẹli.

⁵⁰ Kọvu ele Ju kpasu ele risi nū rime ẹli nū ele rinya kwu ele ẹli berere ele neekpenu Chiokike, be bete ọ kpakna Pọlu nū Banabasi ẹhni, be chihala be n'ẹli be.

⁵¹ Ele izi wam lisnama rịzna ọchi be megidne be, zne Aikoniom.

⁵² Ele sno apna Jizọsi zị nū Antioku nwudna k'agida, Enine Nsọ jihia be.

14

Nu rime Aikoniom

¹ Nū rime Aikoniom, Pọlu nū Banabasi znernu nū rime ọro ogbako ele Ju lele kpa be mesi, be kwu ikwu-ónu Chiokike nū rikne ke mernu agida ele Ju nū ele bụo ele Ju ghọ ele kweru ekwe.

² Kọvu ele Ju ele kwé ekwe kpasuru ovu owe ẹhni ele bụo ele Ju megidne rụmu nda aị.

³ Pọlu nū Banabasi daziri pji gbu okwnu, be kwusi nhne gbasiri oru Nyenwe aị rikne. Nyenwe aị mesiri ẹnu izi oma be rikne hite n'ẹnu ndu-ẹhni nū ẹnu elekema ke be nọornu.

⁴ Kọ̀vu ele ẹ̀li wam kewarù, agwna be danù ele Ju, ele berere dagwùnu ele izi wam.

⁵ Ele Ju nù ele búo ele Ju gba iznuznu, be nù ele risi be mee be nhne rikne, ọ̀ tù be akaworugwu nù o gbu ele izi wam.

⁶ Kpa ele izi wam nùnu a, be gbazne Lisitira nù Dẹ̀bi, ẹ̀li ele Laìkonia, nù ẹ̀li ke gbarù a gburugburu,

⁷ hne be zì neezni izi ọ̀ma.

Nù rime Lisitira nù Dẹ̀bi

⁸ Otu nwerukna zì nù Lisitira nye dnarnù mgwọ̀ro n'ọ̀chi lawùru, ọ̀ bụ nye mgwọ̀ro kpa be m̀rnu a, o znékoḗlele izne.

⁹ Ọ̀ dazì noobno nsni nhne Pọ̀lu nookwu, Pọ̀lu le a anya whnù nù o nwernu ọ̀tukwasi ovu be jì ọ̀ gwọ̀ a.

¹⁰ Pọ̀lu gweru okne nkọ̀li si okokoba kaa, “Lizọ̀ n'ọ̀chi ì lawùru.” Nwerukna wam gbù ẹ̀wuru, bete neezne izne.

¹¹ Nga agìda ele badnù wam whnùnu nhne Pọ̀lu mernu, be bete esi okokoba n'ikwu-ọ̀nu ele Laìkonia, kaa, “Chi aì ghọ̀lam badnù va lekasi aì.”

¹² Be jìta Banabasì Zusi, be jìta Pọ̀lu Hẹ̀misi kwnornu nù ọ̀ bụ ọ̀nu nookwu ọ̀ka.

¹³ Nye naakwa ariọ̀hna Zusi ke ọ̀ro a zì nù ruwhnu ẹ̀li-ọ̀hna gweya ehni nù igwugwere n'ọ̀nuhna. Ya nù agìda ele badnù wam noopio ọ̀ kwanù ele izi wam ariọ̀hna.

¹⁴ Nga Pọ̀lu nù Banabasì nùnu nhne be noopio o mee, be dọ̀wa iwo be, gba ẹ̀so bna n'esilawùru agìda ele badnù wam, neesi okokoba,

¹⁵ “Ele nwe m, ndaa nhne anù kwno neeme nhne ka? A bụ badnù etekne lele anù. A varù ọ̀ kpọ̀ okwo izi ọ̀ma ma anù hi nù kpakara nhne ka bnána iru whùya, t̀hnasnakwnusi ke Chiokike zì b̀dnu, nye mernu oligwe nù ọ̀wa nù okne osimini nù kpakara nhne zì nù rime be.

¹⁶ N'ige wheru ewhe, Chiokike gharùru kpakara ele badnù ma be zne n'apna ke be,

¹⁷ kọ̀vu, Chiokike mernu ẹ̀hni a whùya iwhne hite nù nhne ọ̀ma o neeme, o neenye anù mini ozuzo hite n'oligwe, nù mkpùru n'ige o kwesiri, o neenye anù wiri, mee snarnìma jìhìja mkpọ̀ma anù.”

* 14:26 Gwnù Ẹ̀nu Ele Izi 13:1,2.

¹⁸ Ọ̀ bụ n'ezi nù ele izi wam kwuru ọ̀ka kpa, ọ̀ bụ nhne rarù ẹ̀hni o mee be gharù ọ̀ kwanù be ariọ̀hna.

¹⁹ Agwna ele Ju hiri nù Antiọ̀ku ke Pisidia nù Aìkoniom va, be dọ̀ru igbudu ele badnù wam yisi n'ẹ̀hni be, be tù Pọ̀lu akaworugwu, dọ̀hala a nù rime ẹ̀li be, be neeche nù ọ̀ nwùnam.

²⁰ Kọ̀vu kpa rùmu nda gbarù a gburugburu, o lizọ̀ lahna nù rime ẹ̀li-ọ̀hna, ke chi bọ̀ru ya nù Banabasì zne Dẹ̀bi.

Be lahna Antiọ̀ku nù rime Siriya

²¹ Pọ̀lu nù Banabasì zne zni izi ọ̀ma nù Dẹ̀bi, be nwehìja agìda ele sno apna Jizọ̀si. Be lahna Lisitira, hite pìi zne Aìkoniom, zne Antiọ̀ku nù rime Pisidia.

²² Be mee ele kweru ekwe gwuzosi rikne, kasi be mkpọ̀ma ma be dazigidne n'ọ̀kwnata ovu, be kaa, “A jeehi nù rime agìda awhnùwhnu bna n'ẹ̀li-eze Chiokike.”

²³ Nù rime ọ̀gbako Chiokike ọ̀bula, Pọ̀lu nù Banabasì hòhia ele okno badnù, hite nù okpukpe nù ovu ọ̀nu chete be nù ruwhnu Nyenwe aì, nye be kwnatarù mkpọ̀ma.

²⁴ Nga be znezuru ẹ̀li Pisidia, be va nù Pamfilia.

²⁵ Be kpọ̀ okwo izi ọ̀ma nù rime Pega, hite pìi zne Atalìa.

²⁶ Be hite n'Atalìa kwọ̀ru ọ̀gbo lahna Antiọ̀ku, hne be gweru be nyewhete n'oru ke Chiokike nù ẹ̀nu be rnùkworù* kìtna.

²⁷ Nga be vaduru nù rime Antiọ̀ku, be sukwukọ̀ta ele ọ̀gbako Chiokike kanù be kpakara nhne Chiokike jiri be rnù, nù kpa ọ̀ gbamanù ele búo ele Ju ọ̀nuhna ma be kweru.

²⁸ Be nù ele kweru ekwe dazìri pìi gbu ọ̀kwnu.

15

Ọ̀gbako ke zì nù Jeruselem

¹ Agwna ele rukna hiri nù Judiya va Antiọ̀ku bete neezni rùmu nda, kaa, “Be nwée rikne znọ̀hia anù okwolem ma be kparù anù nka, lele kpa Iwu Mozizi kwuru.”

² Pọlu nọ Banabasi nọ be nọdogbuta gbasiri nhne ka, be kwekọta nọ Pọlu nọ Banabasi nọ agwna ele zi nọ Antioku jeezne Jeruselem whnọ ele izi Karaisi nọ ele okno badnọ gbasiri nhne ka.

³ Ele ọgbako Chiokike zizne be, be zne nọ rime Fonisia nọ Sameria, be kwuhia kpa ele bọo ele Ju tųnasnakwnusiri Chiokike. Ọnutnu ka mernu kpakara rọmu nda nwudna k'agida.

⁴ Nga be vaduru Jeruselem, ọgbako Chiokike, nọ ele izi nọ ele okno badnọ nabnanyarnọ be, be kanọ be kpakara nhne Chiokike jiri be mee.

⁵ Kọvu agwna ele kweru ekwe ele otu ele Farisi gwuzoru, kaa, “Be jaakpariri be nka, kanọ be bita Iwu Mozizi.”

⁶ Ele izi nọ ele okno badnọ zne iznuznu ma be lebna anya nhne gbasiri ọka ka.

⁷ Nga be kwuru agida ọka gbu ọkwnu, Pita gwuzoru, kaa, “Rọmu nda m, anọ magwọ kpa n'ige wheru ewhe kpa Chiokike hohiaru m n'esilawuru anọ, zne zni ele bọo ele Ju izi ọma ma be nurnu, kweru masi.

⁸ Chiokike nye marnọ mkpọma kpakara badnọ, gbarọ akebne gbasiri be. O nyernu be Enine Nsọ lele kpa o nyernu ai.

⁹ O kpäge ike n'esilawuru ai nọ be, o snusnarnu ovu be kwnornu nọ be kweruru.

¹⁰ Kini kpayarọ anọ jaakpa Chiokike iru kitna hite n'otukwasi ele kweru ekwe ivu ke ai nọ ele nda ai ọknani nwée rikne vuli.

¹¹ Ọza, a kweruru, be znọhia ai hite n'oru Nyenwe ai Jizọsi lele be masi.”

¹² Kpakara be daziri bii kpa be noobno nsni nhne Banabasi nọ Pọlu nookwu gbasiri kpakara ọnu ndu-ẹhni Chiokike hiri n'aka be rnọ n'esilawuru ele bọo ele Ju.

¹³ Nga be kwukworu, Jemisi gwelizo ọnu kaa, “Rọmu nda m, anọ bnote m nsni n'ọnu.

¹⁴ Saijmoni karọ kpa Chiokike hiri nọ mbọm gesi ele bọo ele Ju ruwhnu ọma a, o mernu agwna be bọru ele ke a.

¹⁵ Ikwu-ọnu ele ọwhnurninya nọ nhne ka dnakotaru n'otu, lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru,

¹⁶ ‘Nyenwe ai karọ, Omekwo, m jaalahna, m jeegwulizo ọro Devidi dnarnọ adna, m jeegweme mkpomkpo ọro a, wulizo a, m jeeme a o gwuzosi rikne berere.

¹⁷ M jeeme ka ma kpakara ele badnọ pio Nyenwe ai,

kpakara ele bọo ele Ju ele me sukwuru ma be bọru ke m.

Ka bọ nhne Nyenwe ai nye mernu kpakara nhne kwuru.

¹⁸ O bọ nye mernu ele badnọ mahia kpakara nhne hite nọ mbọm.”

¹⁹ Jemisi nookwuzne, “Echiche m bọ ka, a kpakna ele bọo ele Ju ẹhni, bọ ele tųnasnakwnusiri Chiokike.

²⁰ Kọvu a gbanọ be ọkwukwo, kanọ be, be ri wiri ọbula zila richna be kwarọ ariohna nyee renwu, be mékọ ọyi, be ríkọ anọ ọbula be hıgburu ẹhıgbu, be ríkọ ọvnarna.

²¹ Kwnornu nọ be nọogwnu Iwu Mozizi agida ige wheru ewhe n'oro ọgbako be nọ kpakara Obochi Ozukwa Inwe, be nọokpo okwo ikwu-ọnu Mozizi nọ kpakara ẹli.”

Ele izi gbanọ ele bọo ele Ju ele ọkwukwo

²² Ele izi nọ ele okno badnọ, be nọ kpakara ọgbako Chiokike, kpebi o hohia agwna ele badnọ n'esilawuru be zizne be Antioku, be nọ Pọlu nọ Banabasi. Be hohia Judasi, nye be kwu Basabasi, nọ Saiłasi, ele rukna lawuru berere ele rọmu nda nọoso anya.

²³ Be gba ọkwukwo izi ka zizne be,

“Aiwa ele izi Karaisi nọ ele okno badnọ, rọmu nda anọ, neebekwu kpakara rọmu nda ele bọo ele Ju wu nọ rime Antioku, Siriya nọ Silisia. A bekwulem anọ.

²⁴ A nurnu nọ agwna ele rukna n'esilawuru ai varọ kpakna anọ ẹhni, mee ovu la anọ mini hite nọ nhne be kwuru, be nuna nhne ka n'ọnu ai gbasiri a.

²⁵ A gbarọ iznuznu n'otu, a kwekọrita o ziyanu anọ ele izi a hohiaru, be nọ ele enyi ai a whnurnu n'anya, Banabasi nọ Pọlu,

²⁶ ele gweru budnu be nyee nọ nhne oze budnu kwnornu nọ n'ernu Nyenwe ai Jizọsi Karaisi.

²⁷ A ziyannu anọ Judasi nọ Saiłasi, ele jaakanu anọ nọ ruwhnu nọ ruwhnu nhne a gbarọ n'ọkwukwo.

²⁸ Ai nọ Enine Nsọ kwekọtaru, a tųkwasi ivu berere, be gweme kpakara nhne ka zi mkpa.

²⁹ Anu ríko wiri obula be kwaru ariohna nyee renwu, anu ríko onarna, anu ríko anu obula be higburu ehigbu, anu méko oyi. O joburunu anu oma o buru anu mee kpam. Anu dazikwaru nkari.”

³⁰ Be zizne ele izi wam Antioku, nga be duru Antioku, be sukwukota kpakara ele kweru ekwe nyega be okwukwo izi wam.

³¹ Nga ele badnu wam gwnurnu okwukwo izi wam, ovu sori be n'onu k'agida kwnornu nu izi okwnagidne wam.

³² Judasi nu Sailasi, ele bu masi ele owhnurninya, kwu oka gbu okwnu naagba be inwe.

³³ Be daziri ige mati, be zihnala be n'udno znekwnusi ele ziyaru be. [

³⁴ Kovu o masiri Sailasi o daziri pii.]

³⁵ Polu nu Banabasi daziri ige mati nu Antioku be nu agida ele berere, be zne kpo okwo ikwu-onu Nyenwe ai.

Polu nu Banabasi kewaru

³⁶ Omekwo, Polu kanu Banabasi, “Ngwa ma a lahma, lekasi rumu nda ai nu kpakara eli-ohna hne a znirni izi oma Nyenwe ai, whnu kpa be naagbali.”

³⁷ Banabasi pioru ma be nu Joni Maki snornu zne.

³⁸ Kovu Polu kwege o snornu be, kwnornu a dazigidnege n'ernu wam, kovu o ghasaru be nu Pamfilia.

³⁹ Be dogbuta ka k'agida, be kewa ehni be. Banabasi kwuru Maki kwowhe mini zne Saiporosi.

⁴⁰ Polu horu Sailasi, rumu nda gweru be yisi n'oru ke Nyenwe ai, be whoga.

⁴¹ O gawhe Siriya nu Silisia naagba kpakara ogbako Chiokike inwe.

16

Timoti snornu Polu nu Sailasi zne

¹ Polu zne Dabi nu Lisitira. Otu nye sno apna Jizosi zi pii, nye rehwna a bu Timoti, nne a bu nyerinya Ju ke kweru ekwe, kovu nda a bu nye Giriki.

² Kpakara rumu nda ele zi nu Lisitira nu Aikoniom nookwu Timoti oka oma.

³ Polu pioru o kwuru Timoti zne, o kpa a nka. O mernu ka kwnornu nu kpakara ele Ju wu n'eli ka maam nu nda a buo nye Ju.

⁴ Kpa be neezne hite n'otu eli-ohna du n'eli-ohna berere, be nyee ele kweru ekwe iwu ke ele izi nu ele okno badnu zi nu Jeruselem nyernu, kanu be be bita kpakara iwu ka.

⁵ Kpakara ogbako Chiokike gwuzosi rikne n'okwnata ovu, naabahnasi n'obochi n'obochi.

Polu whnurnu owhnurninya nu Torasi

⁶ Be gawhe n'esilawuru eli Firigia nu Galasia, kwnornu nu Enine Nso kwele be kpo okwo izi oma nu eli Esia.

⁷ Nga be duru n'ike eli Misia, be pio o zne eli Bitinia, kovu Enine Jizosi kwele be.

⁸ Kam kpayaru be jiri zne Misia nu Torasi.

⁹ Polu whnu owhnurninya n'abali hne o whnurnu otu nwerukna Masidonia, gwuzo nu ruwhnu a naariasno a, “Bikno, va Masidonia yisinu ai aka.”

¹⁰ Kpa Polu whnurnu owhnurninya ka, ngangam a jiknurnu o zne Masidonia, kwnornu nu a kweru nu Chiokike sukwuru ai kpo okwo izi oma pii.

Lidiya nu ele oro a

¹¹ A kworu ogbo hite nu Torasi otu ngam zne Samotirasi, n'ekile a zne Niapolisi.

¹² A hite nu pii zne Filipai, eli ele Rom neechi ke bu risi ochichi eli Masidonia. A daziri obochi ele nu ele n'eli wam.

¹³ N'Obochi Ozukwa Inwe a whoga n'eli-ohna zne ngeri osimini, hne a leru anya nu a jowhnu hne be kpe okpukpe. A daziri eli bete o kwunu ele rinya ele gbakoru pii oka.

¹⁴ Otu nye bnoteru nsni bu Lidiya nye hi nu Tahtira, nye neere iwo odno odno. O bu nwerinya neekpenu Chiokike, Nyenwe ai kpume mkpoma a, o bno nsni nhne Polu nookwu.

¹⁵ Nga be wuru a mini ya nu kpakara ele oro a, o sukwu ai, kaa, “O buru nu anu kweru nu m bu m nye kweru nu Nyenwe ai, anu va daziri n'oro m.” O kwnagidne ai.

Polu nu Sailasi n'oro ikelu

¹⁶ Otu obochi kpa a neezne hne okpukpe, otu ohi rinya nye renwu ojo nwugwu zuru ai, nye nookwu nhne jeeme n'ige zi nu ruwhnu. O naakpanu ele nwe a agida iwai hite n'owhnurninya.

17 Nnwọ rinya ka snornu aị nụ Pọlu neesi okokoba, kaa, “Ele rukna ka bụ ele izi Chiokike ke Kakwo Nhne Dum Olu. Be neegesi anụ apna anụ jeenwe ọznohia.”

18 Ka bụ nhne o neeme agịda ọbochi, tem ovu we Pọlu ẹhni, ọ tughnasna kanụ renwu ojo wam, “M ji m ẹwhna Jizọsi Karaịsi nyee i iwu, hi nụ rime a whuya.” Renwu ojo wam hi nụ rime a whuya ngangam.

19 Nga ele nwe a whnurnu nụ apna be neeji naakpa iwai mesnirni, be pnurnu Pọlu nụ Sailasi zne n'esilawuru ahia n'aka ele neechi ẹli-ohna.

20 Be gwuzote be nụ ruwhnu ele risi, kaa, “Ele rukna ka bụ ele Ju, be neegweya mkpakpo nụ rime ẹli-ohna aị.

21 Be neezni omen'eli ke megidnenu iwu aị ele Rom, ke a nwée rikne bitali mọbu mee nhne be neezni.”

22 Agida badnu wam yisi aka megidne be, ele risi dowa iwo Pọlu nụ Sailasi, nyee iwu be pnia be nhne.

23 Nga be pniakworu be nhne k'agida, be tubna be nụ rime ọro ikelu, kanụ nye risi ọro ikelu o legidne be anya nkari.

24 Nga nye risi ọro ikelu nurnu iwu ka, ọ tubna be nụ rime rime ọro ikelu, tusi ọchi be nụ rime igwe isisi.

25 N'esilawuru abali Pọlu nụ Sailasi bete neekpe okpukpe, nọogwnunu Chiokike eri ọznarni, ele ikelu berere noobnonu be nsni.

26 Ngangam, ẹli tneru enye, ke mernu ntụ-ẹli ọro ikelu mernu imerne. Ngangam, kpakara ọnuhna gbamarnu, ijigba dnah-nala n'ehni kpakara ele ikelu.

27 Nye risi ọro ikelu wam tnenyarnu n'anyarna, nga ọ whnurnu kpakara ọro ikelu gbamarnu, o che nụ kpakara ele ikelu gbawhulem, ọ mniornu ama-ogwnu a ma o gbu ẹhni a.

28 Kọvu Pọlu siwama okokoba, kaa, “I mékasi ẹhni i nhne, kpakara aị zi hna.”

29 Nye nye risi ọro ikelu wam kaa be nyee a tọnji, ọ ghabna rime ọro ikelu, ọ marnu rururu dna n'eli n'ochi Pọlu nụ Sailasi.

30 O kwuhia be, sika be, “Ele nwe m, kini bụ nhne me jeeme ma be znohia m?”

31 Be kaa, “Kweru nụ Nyenwe aị Jizọsi, be jọoznohia ji nụ ele ọro i.”

32 Be kwunu a izi oma Nyenwe aị, ya nụ kpakara ele zi n'oro a.

33 N'ige abali wam, nye risi ọro ikelu wam kwuru be, snụ ẹnya be, otu ngam be wu ya nụ ele ọro a mini.

34 Nye risi ọro ikelu wam kwuru Pọlu nụ Sailasi la n'oro a, nyee be wiri, mkpoma sọru a n'onu, ya nụ ele ọro a, kwnornu nụ be kweruru nụ Chiokike.

35 N'osisi, ele risi ẹli-ohna zizne ele badnu be sigbasi ele rukna wam la.

36 Nye risi ọro ikelu wam kanu Pọlu, “Ele risi nyernu iwu ji nụ Sailasi la. Anu la n'udno.”

37 Kọvu Pọlu kanu ele wam be duyaru, “Be mágele aị ikpe nhne ojo ọbula, be pnia aị nhne n'ahia, hne a bụ ele Rom. Be tubna aị n'oro ikelu. Kina, be neesigbasi aị nū mgwugwa? Óza! Ele ọchichi ele risi ẹli-ohna jaava hna, gbahia aị n'oro ikelu.”

38 Ele wam znenu kanu ele risi ẹli-ohna nhne Pọlu kwuru. Nga be nurnu nụ be bụ ele Rom, ogwnu turu be.

39 Be zne riasno be, gbahia be n'oro ikelu, kanu be whoga nū rime ẹli be.

40 Pọlu nū Sailasi whoga n'oro ikelu, zne n'oro Lidiya. Be nū rumu nda whnu, be kwunu be ikwu-onu ọsnuta mkpoma, gharu be, la.

17

Nu rime Tesalonika

1 Be gawhe nū rime Amfipolisi nū Apolonia, be vadu Tesalonika, hne be whnurnu ọro ogbako ele Ju.

2 Lele kpa omen'eli Pọlu zi, o zne n'oro ogbako ele Ju, n'Obuchi Ozukwa Inwe ọbochi ẹto, ya nū ele badnu kwurita oka nhne zi n'okwukwo nsọ.

3 O kowanu be, gesi be nū Karaịsi jaata awhnūwhnu, omekwo, o hi n'enwu lizọ. Pọlu kanu be, “Jizọsi nye me nọokpo okwo a, bụ Karaịsi wam.”

4 Agwna be kweru, snornu Pọlu nū Sailasi, ma agida ele buo ele Ju neekpenu Chiokike nū agida ele rinya be marnu ẹwhna be.

5 Kọvu ele Ju kwnornu awuwa, chikota agwna ele ojo zi n'ahia, be lizọ megidne be. Okne mkpakpo dna n'eli wam. Be zne n'oro Jasoni ma be pnuhia Pọlu nū Sailasi nyee ele wam.

⁶ Kọvu kpa be whnúge be, be pnurnu Jasoni nù rùmu nda berere zne nù ruwhnu ele risi ẹ̀lì, neesi okokoba, kaa, “Ele rukna ka noovuya mkpaghasi kpakara ọhna valẹm ẹ̀lì aì.

⁷ Jasoni bıkwateru be n'oro a. Be zá naabíta iwu Siza, be naakaa eze berere zì, nye be nookwu Jizọsi.”

⁸ Be jì ikwu-ọnu nù kpa mee okne mkpakpọ dna n'ẹ̀lì-ọhna ma n'esilawuru ele risi ẹ̀lì.

⁹ Ele risi ẹ̀lì mee Jasoni nù ele ya nù be sno kwù iwu, be sigbasi be la.

Nù rime Beria

¹⁰ Nga chi jiri, rùmu nda zihala Pọlu nù Sàilasi zne Beria. Nga be dọru, be zne n'oro ọgbako ele Ju.

¹¹ Ele zì nù Beria nwernu ovu ọma karù ele zì nù Tẹsalonika. Mkpoma be jiknernu o bno nsni n'ikwu-ọnu ka, be nyosna rime ọkwukwo nsọ kpakara ọbochi ma be whnù nhne Pọlu nookwu ọ bụ ezi ọka.

¹² Agida ele Ju kweru, ma agida ele bụo ele Ju, ka bụ ele rinya be marnù rẹwhna be, nù ele rukna, kweru masi.

¹³ Kọvu nga ele Ju ele zì nù Tẹsalonika nurnu nù Pọlu nọokpo okwo izi ọma Chiokike nù rime Beria, be va kpakne ovu ele badnù megidne Pọlu.

¹⁴ Ngangam, rùmu nda zihala Pọlu zne ngeri osimini, kọvu Sàilasi nù Timoti dazigidne nù Beria.

¹⁵ Ele rukna sno Pọlu snornu a dọ Atẹnsi. Pọlu kanù be, be kanù Sàilasi nù Timoti kwnusi a wara wara. Ele rukna lahna Beria.

Nù rime Atẹnsi

¹⁶ Kpa Pọlu neese ma Sàilasi nù Timoti vakwnusi a n'Atẹnsi, o gburu a igbugbu kpa ọ whnurnu nù kpakara ele ẹ̀lì wam neekpenu rẹnwu zì ọdo n'odo.

¹⁷ Ya nù be kwurita ọka n'oro ọgbako ele Ju, ma ele Ju ma ele bụo Ju ele neekpenu Chiokike. Ya nù kpakara ele ọ whnurnu nù rime ahia kpakara ọbochi nookwurita ọka.

¹⁸ Agwna ele zni nhne be kwu ele Epikuri nù ele Sitoiki nù Pọlu nọdogbuta, ele ka kaa, “Ndaa nhne nye iwhnirniwhno ka nookwu?” Ele berere kaa, “O nookwu nhne gbasiri chi ikne.” Be kwuru ka

kwnornu nù Pọlu nọokpo okwo izi ọma gbasiri Jizọsi nù kpa o hiri n'enwu lizọ.

¹⁹ Be kwuru Pọlu zne n'ogbo ele Ariopagosi, kaa, “A pioru ọ mahia nhne gbasiri iznizni ikne i nookwu.

²⁰ Agwna nhne i nookwu bụ nhne ikne nù nsni aì, a pioru ọ mahia risi ọka ka.”

²¹ (Kpakara ele Atẹnsi nù ele ẹ̀lì berere wu nù Atẹnsi nootuwu ige be noobno nsni nù ọtnutnu ikne ọbula varu.)

²² Pọlu gwuzoru nù ruwhnu ọgbako ele Ariopagosi, kaa, “Ele rukna Atẹnsi, m whnurnu m nù anù nwernu ovu okpukpe n'apna ọbula.

²³ Kpa me neezne izne nù rime ẹ̀lì anù, m whnurnu m nhne zì ọdo n'odo anù neekpenu, m whnurnu m masi otu ojo ariohna be gbasiri nhne n'olu a, ‘Nye Chi ke a máa.’ Nye wam anù neekpenu, ọ bụ n'ezi nù anù máa, bụ nye me nookwu ọka gbasiri a.

²⁴ Chiokike ke keru ọwa nù kpakara nhne zì nù rime a, bụ Nyenwe oligwe nù ọwa, o wú n'oro okpukpe ke ele badnù jiri aka be wu.

²⁵ Nhne badnù mernu nyee a zila mkpa, hne ọ bụ ya neenye badnù budnu nù inwe nù kpakara nhne.

²⁶ Hite nù otu badnù o keru kpakara mba zì n'owa, mee be wuru nù kpakara ọwa. O jiri aka a kpa ike ige kwesiri nù hne ele badnù joowu n'owa.

²⁷ O mernu ka ma ele badnù pio a, dna ndidna gbasiri, pohia a. Kọvu Chiokike zila ikere hne a zì.

²⁸ Lele kpa otu badnù kwuru, ‘A zì budnu, neezne izne nù rime a.’ Agwna ele nkari ọkwukwo anù karù, ‘A bụ rùmu a masi.’

²⁹ “Hne a bụ rùmu Chiokike, a chéko nù Chiokike nù lele nhne ọbula be pniornu ọpio lele golu mọbu siliva, mọbu akaworugwu ke badnù jiri nkari aka a nù akoniche a pniọ.

³⁰ Chiokike lewhuru ige badnù máa nhne anya, kọvu, kịtna, o nyernu iwu kpakara ele badnù hi nù nhne ojo be whuya.

³¹ Kwnornu nù ọ bítaru otu ọbochi o jeeji ikpe zì snam kpe kpakara ọwa ikpe, hite n'aka otu badnù o hohiaru. O mernu ka whuya iwhne kwnornu nù o mernu o hi n'enwu lizọ.”

³² Nga be nurnu Pòlu kwuru nhne gbasiri olizò n'ènwu, agwna be mee a nhne rumu, kòvu agwna be kaa, “A pioru ò nurnu nhne ka n'ònu ì berere.”

³³ Pòlu whòga nù rime ògbako be.

³⁴ Agwna ele rukna snornu Pòlu kweru, n'esilawuru be bù Dionisiosi nye otu ele Ariopagosi. Otu nwerinya rèwhna a bù Damarisi nù ele berere kweru masi.

18

Nù rime Kòrinti

¹ Nga ka wheru, Pòlu whòga nù Atènsi zne Kòrinti.

² Ò whnurnu otu nye Ju, rèwhna a bù Akwila, nye be murnu nù Pòntosi, nye hiri n'Itali va, ya nù nnwerne a Prisila, kwnornu Kalaudioi nye nèechi nyernu iwu kpakara ele Ju whòga nù rime Rom. Pòlu zne ò whnù be.

³ Ya nù be wuru, o snornu be rnù ernalu ome tenti, kwnornu nù be nwernu otu aka ernalu.

⁴ O nookwu òka n'òro ògbako ele Ju kpakara Òbochi Ozukwa Inwe, naakanù ele Ju nù ele Giriki òka.

⁵ Nga Sailasi nù Timoti hiri nù Masidonia va, Pòlu gweru kpakara ige yisi nù òkpo okwo izi oma, naagba ama nù Jizosi bù Karaisi nyee ele Ju.

⁶ Nga be lizoru megidne Pòlu, kpari a, ò lisnama iwo a kanù be, “Òvnarna anù dazim nù risi anù, aka m zì richna. Hite kitna, m jeezneknwusi eli ele buo ele Ju.”

⁷ Ò gharu be, zne wuru n'òro otu nye buo nye Ju neekpenu Chiokike, rèwhna a bù Taìtosi Jòsitosi, nye òro a n'òro ògbako ele Ju gba.

⁸ Nye risi òro ògbako ele Ju wam, nye rèwhna a bù Kirisiposi, kweru nù Nyenwe ai, ya nù ele òro a, nù agida ele berere nù rime Kòrinti nurnu izi oma, kweru, be wù be mini.

⁹ Pòlu whnurnu òwhnurninya n'otu abali, Nyenwe ai kanù a, “Ogwnu túko ì, nòokpo okwo, ì kpúsnì ònu ì.

¹⁰ M dagwunu m ji, ò zá nye jeenwe rikne mekasi ì nhne, m nwernu m agida ele badnù n'eli ka.”

¹¹ Pòlu daziri n'eli wam otu awha n'enwa isunu, neezni ele badnù ikwu-ònu Chiokike.

¹² Nga Galio bù nye nèechi Akaya, ele Ju gbakoru n'otu mee mkpakpo megidne Pòlu, be kwuru a zne n'òro ikpe.

¹³ Be kaa, “Nwerukna ka neezni ele badnù kpa be jeekpenu Chiokike ke megidnèrnù iwu ai.”

¹⁴ Pòlu noopio o kwu òka nga Galio kanù ele Ju, “Ò bùru nù ka bù nhne òjo ke megidnèrnù iwu eli, m joobnonu anù nsni.

¹⁵ Kòvu hne ò bù nhne gbasiri rèwhna, n'òka ke iwu anù, anù lebna anya nù rime a, m jéenwe rikne kpe ikpe gbasiri a.”

¹⁶ Ò chihala be n'òro ikpe.

¹⁷ Be nwudne Sòsitenisi, nye risi òro ògbako ele Ju, li a nhne nù ruwhnu òro ikpe. Kòvu o gbási Galio rìà rìà.

Pòlu lahnarnù Antiòku nù rime Siriya

¹⁸ Pòlu nù rumu nda daziri nù Kòrinti agida òbochi, ò whòga, Prisila nù Akwila snornu a zne Siriya. Ò kò rukeri-ize a nù Kènkiria, kwnornu mkwna o kweru ige wheru ewhe.

¹⁹ Be dù Efesosi, Pòlu ghasa Prisila nù Akwila. Ò bna nù rime òro ògbako ele Ju, ya nù ele Ju kwurita òka.

²⁰ Be kanù a, ò daziri gbu òkwnu, kòvu o kwéle.

²¹ Nga ò naala, ò kanù be, “Ò bùru ò masi Chiokike, mjeehienakwnusi anù.” Ò kworu ògbo whòga nù Efesosi.

²² Nga ò dùru Sizaria, o zne Jeruselem bekwu ògbako Karaìsi, hite pìi zne Antiòku.

²³ Ò daziri ige matì pìi, ò whòga zne nù rime Galasia nù Firigia, naagba kpakara ele kweru ekwe inwe.

Pòlu nù rime Efesosi

²⁴ Otu nye Ju rèwhna a bù Apòlosi, nye be murnu nù Alèkizandaria varu Efesosi, ò bù nye nkari òka, nye marnu nhne be gbaru n'òkwukwo nsò nkari.

²⁵ Be znurnu a n'apna ke Nyenwe ai. O ji onwunwu bekwu mkpoma zni nhne gbasiri Jizosi nù kpa o kwesiri, kòvu o magwu nhne gbasiri owu mini Jòni kpòì.

²⁶ O bete nookwu òka n'anya rikne n'òro ògbako ele Ju. Nga Prisila nù Akwila nurnu

a, be kwuru a la n'oro be, znikwata a n'apna Chiokike nkari.

²⁷ Apolosi kpebi o zne Akaya, rumu nda ele zi n'Efesosi gba okwukwo ma rumu nda ele zi n'Akaya nabnanya a. Nga o duru, o znekwnusi ele kwehjaru hite n'oru Chiokike, o yinu be aka.

²⁸ Hite n'anya rikne ke oka a, o mernu ele Ju kpusni onu n'ohna, o mernu be mahia hite n'okwukwo nsọ nu Jizosi bu Karaisi.

19

Polu nu rime Efesosi

¹ Kpa Apolosi zi nu Korinti, Polu gawheru nu rime eli vadu Efesosi. O whnurnu agwna ele sno apna Jizosi pii.

² O sika be, "Anu nahiala Enine Nso kpa anu kweruru?"

Be kaa, "A nuna ria ria ma o zi nhne be nookwu Enine Nso."

³ Polu sika be, "Nda kpa be wuru anu mini?"

Be kaa, "Hite n'owuwu mini Joni."

⁴ Polu kaa, "Joni wuru ele tuhna narnu nu nhne ojo be mini, o kanu ele Izireli be kweru nu nye naava n'aznu a, nye wam bu Jizosi."

⁵ Nga be nurnu a, be wu be mini nu rehna Nyenwe ai Jizosi.

⁶ Polu tukwasi be aka nu risi, Enine Nso dnakwasị be, be kwu oka nu riro ikne, kwusa izi oma Chiokike.

⁷ Be hna lele ele nri ele rukna lawuru.

⁸ Polu zne n'oro ogbako ele Ju, enwa eto ya nu be nọdogbuta, o jiri anya rikne kwu oka gbalị o kanu ele Ju nhne gbasiri eli-eze Chiokike.

⁹ Kovu agwna be mernu risi rikne, be kwéle o kweru, be kwu oka ojo megidne apna Nyenwe ai nu ruwhnu agida ele badnu. Polu gharu be, kwuru ele sno apna Jizosi, ya nu be nookwurita oka kpakara obochi n'oro omumu okwukwo Tairanosi.

¹⁰ Be mernu nhne ka awha lawuru ke mernu kpakara ele wu n'eli Esia nurnu ikwu-onu Nyenwe ai, ma ele Ju nu ele buo ele Ju.

¹¹ Chiokike rnurnu ernu elekema zi n'ichne hite n'aka Polu.

¹² Hite n'ehni a be neegwepiya wepe nu nkiti nhne gweznenue ele nriria zi odo n'odo ji, be gwo be, renwu ojo hi n'ehni be whoga.

¹³ Agwna ele Ju ele naagaghari neechihala renwu ojo pio o ji rehna Jizosi mee kpam. Be kanu renwu ojo, "M neenye i iwu nu rehna Jizosi nye Polu nọokpo okwo a."

¹⁴ Rumu rukna esau otu nye Ju, nye risi ariohna rehna a bu Sikeva, mernu kpa.

¹⁵ Kovu renwu ojo wam kanu be, "M maam Jizosi, m maam Polu, kovu anu bu ele kele?"

¹⁶ Nwerukna wam renwu ojo wam wu nu rime a bna be, megbu kpakara be, mekasi be ehni. Be hi nu rime oro wam vuru oru, gbaru eto gbawhu.

¹⁷ Kpakara ele Ju nu ele buo ele Ju wu nu Efesosi nurnu nhne ka, ogwnu tu kpakara be. Be sobisinu rehna Nyenwe ai Jizosi k'agida.

¹⁸ Agida ele kweru ekwe varu kwuhia nhne be mernu nu ruwhnu ele badnu.

¹⁹ Agida ele amusu vuyaru kpakara okwukwo be, kpo be bekwnu nu ruwhnu ele badnu. Be gwnukota onu ahia be, pokwu mkpuru iwai siliva isne.

²⁰ Kpam ikwu-onu Chiokike gbasaru, ji iknernema gwuzosi rikne.

²¹ Nga nhne ka mekworu, Polu kpebi o gawhe Masidonia nu Akaya zne Jeruselem. O kaa, "Me znekwo, m jeezne Rom."

²² O zizne ele neeyinu a aka izi, Timoti nu Erasitosi, zne Masidonia. O daziri ige mati n'eli Esia.

Eli ghara ghara n'Efesosi

²³ Okne eli ghara ghara dnarnu n'Efesosi kwnornu n'apna Nyenwe ai.

²⁴ Otu nye nọokpu siliva, nye rehna a bu Demetirisi, nye nọokpu oro igbudu Diana, chi ele Efesosi, nye mernu ele ernu a nwe mbnarna k'agida.

²⁵ O sukwukota ele ernu a nu kpakara ele nu ya nwarnu otu aka ernu, o kanu be, "Anu magwu nu a neenwehia agida iwai hite n'ernu ai.

²⁶ Anu nọowhnu, nọonu nhne badnu ka be kwu Polu neeme. O karu nu chi be jiri aka kpu buo chi ria ria. O mernu agida ele badnu kweru oka a, nu hna n'Efesosi ma nu kpakara eli Esia.

27 O búo nù ernal ai joowhu dai, kovu ogwnu nọtu ai nù ọro okne chi ai Dịana jọoburu nhne etekne, igwugwu a whu, bu chi ke kpakara ele Esia nù kpakara ọwa nọokponu risi ẹli.”

28 Nga agida ele badnu wam nurnu a, onuma jihia be mkpoma, be bete neesi okokoba, “Dịana ele Efesosi bu dikne.”

29 Mkpakpo wam gbasakpakara ẹli-ohna. Agida ele badnu wam nwudne Gayosi nù Arisitakosi, ele rukna Masidonia be nù Pọlu sno neezne izi, pnurnu be zne ọgbakoro ẹli-ohna.

30 Pọlu pioru ma o zne nù ruwhnu ele badnu wam, kovu ele kweru ekwe kwéle a.

31 Agwna ele neechi ẹchi ele enyi Pọlu zi izi, naariasno a, o gésikọ ẹhni a n'ọgbakoro.

32 Kovu nù mkpakpo zi nù rime ọro ọgbako wam, agwna badnu neesi otu nhne, ele berere neesi nhne berere, ele kakwo n'esilawuru be máa nhne be kwnornu gbako.

33 Agwna be kaa nù Alẹkizanda bu nye risi mkpakpo wam, ele Ju gwuzote a nù ruwhnu ohna. Alẹkizanda whenu be aka ma o nwarnu rikne kwu ọka, ma o gọhoru onu nù ruwhnu ele badnu.

34 Kovu nga be mahiaru nù o bu nye Ju, be si okokoba n'otu onu lele awa lawuru, kaa, “Dịana ele Efesosi bu dikne.”

35 N'ipne-aznu, nye gba okwukwo ẹli-ohna mee be daziri bii, o kaa, “Ele rukna Efesosi, ele badnu magwu nù ẹli Efesosi bitaru ọro Dịana nù igbudu a ke hiri n'olu dna.

36 Badnu nwée rikne gonahoru nhne ka. Anu daziri bii, anu mee nhne búo oma.

37 Anu kwuyaru ele rukna ka hna, o bu n'ezi nù be znúge buznu n'oro Dịana, mọbu kpari chi ai.

38 O buru nù Demetirisi nù ele ernal a noobno nye obula nhne, obochi ikpe zi, ele risi ikpe zimako, be kpe ẹhni be ikpe nù ruwhnu ele ikpe.

39 O zi nhne berere anu pioru, be jookwu a n'oro ọgbako ikpe lele kpa iwu kwuru.

40 Kwnornu nù ogwnu nọtu ai nù be jaakaa nù a mernu mkpakpo nù nhne mernu tna. A nwée rikne kowali risi mkpakpo ka mọbu kaa nhne vuyaru a.”

41 Nga o kwukworu kpa, o gbasakpakoro wam.

20

Pọlu zneru Masidonia nù Giris

1 Nga mkpakpo wam biri, Pọlu suk-wukota ele kweru ekwe n'otu, kwunu be ọka ọsnuta mkpoma, o kanu be, be dazikwaru nkari, o whoga zne Masidonia.

2 O zne nù rime kpakara ẹli wam nookwu agida ikwu-onu ọsnuta mkpoma tem o vadu Giris.

3 O daziri pii enwa ẹto. Ele Ju naagba iznuznu nhne be jeeme a kpa o pioru o zne Siriya, o kpebi o lahna hite nù Masidonia.

4 Sopata nnwọ Pirosi nye Beria snornu a zne, ma Arisitakosi nù Sekundosi hi nù Tesalonika, Gayosi hi nù Debi, Taikikosi nù Tirofimosi ele hi n'Esia, nù Timoti.

5 Ele ka beru ọsno neese ai nù Torasi.

6 Nga Iriri Brẹdi Whúge Owhu whe-mernu, a hi nù Filipai kworu ọgbo zne ke obochi isne wheru du Torasi. A daziri otu ikwezu.

Pọlu zneru Torasi

7 N'obochi mbom n'ikwezu, kpakara ai gbakoru ma a ri wiri n'otu, Pọlu bete nookwunu ele badnu ọka tem du n'esilawuru abali, hne o bu nù o naala n'osisi.

8 Agida tonji noonwu n'oro olu hne a zi n'ogbako.

9 Otu nnwọ ikoro rukna rewhna a bu Yutikosi dazigwu ẹli n'olu mgbo-wekpeke. O bete neezni anyarna kpa Pọlu zi koriri nookwu ọka, o hi n'olu ọro ke ikwnu ẹto dna n'eli n'anyarna. Be vulizo a, kovu o nwunam.

10 Pọlu gbadna ẹli, dnagidne a, bnagidne a, o kaa, “Ogwnu tuko anu, o zi budnu.”

11 O lahna nù rime ọro olu, nyawa brẹdi, ri, kpa o kwukworu ọka gbu okwnu tem ehnam wasi, o la.

12 Be kwula nnwọ ikoro rukna wam ọro nù budnu, be snuta be ovu k'agida.

Hite nù Torasi zne Miletosi

13 A bna ọgbo kworu zne Asosi, hne a jookwuru Pọlu n'ogbo. O kannu ai a mee kpm, o jeeji ochi zne pii.

14 Kpa o kwnusiri ai nù Asosi, a vuru a n'ogbo zne Mitelini.

15 N'ekile a, a hi nù pìi kwòru ògbo zne nhne zì Kìosi ndundu. N'òbochi ke sno a, a dù Samòsi n'òbochi ke berere, a dù Miletòsi.

16 Pòlu kpebiri ò kwòru ògbo whe Efesòsi ma ò gharù o tuwhu ige n'Esia. Ò zì a wara wara ò dù Jeruselem, ò bùru nù o jeekwe o mee n'òbochi Pèntikosi.

*Pòlu kwunnu ele okno badnù
Efesòsi òka*

17 Pòlu zizne izi hite nù Miletòsi zne Efesòsi kanù ele okno badnù ògbako whnù a.

18 Nga be vaduru, ò kanù be, “Anù magwù kpa me tuwhuru ige me nù anù zì, hite n'òbochi me varù òli Esia.

19 M ji m ovu hieru òli nù anya-mini èkwana rnù ernu lele nnwò izi Chiokike, ò bù n'èzi nù ele Ju ji mmùma òjo be kpakna m èhni.

20 Anù magwù nù ò zá nhne ke jaab-nanù anù iru ke me tugwannu anù kpa me neezni anù izi òma, kòvu m znirni m nhne nù ruwhnu òhna nù hite n'òro anù zì ichne.

21 Ma ele Ju ma ele búo ele Ju, m dòru m anù aka nù nsni, ma anù hi nù nhne òjo anù tũhnasnakwnusi Chiokike, kweru nù Nyenwe ài Jizòsi.

22 Hite n'obno nsni nhne Enine Nsò kwuru, m jeezne Jeruselem, m máam nhne jaadnakwasì m pìi.

23 Kòvu m magwù m nù rime kpakara òli-òhna, Enine Nsò dòru m aka nù nsni, nù íkelu nù òkpagbu neese m.

24 Kòvu nù kpakara nhne ka zá naakpa m, m zá m nòogwnu búdu m nù nhne zì mkpa, ma m rnúkwo m ernu Nyenwe ài Jizòsi nyernu m me rnù. Ernu wam bù ò kpo okwo izi òma oru Chiokike.

25 “M znegharìri m n'esilawùru anù zni izi òma òli-eze Chiokike. M magwù m nù anù jóowhnu m anya berere.

26 Me kanù anù tna, nù ò zá nye ikpe òvnarna a jaama m.

27 Kwnornu nù ò zá nhne bù echiche Chiokike ke me bìtaru, gharù ò kanù anù.

28 Anya dù anù òli n'èhni anù, anù legidne rùmu atnùru Chiokike ke Enine Nsò yisiri n'aka anù. Anù znù rùmu atnùru ògbako Chiokike jiri òvnarna Nnwò a zùru.

29 M magwù m nù me la, edu wanòhia jaava n'esilawùru anù, be jóodonu rùmu atnùru wam obirizi.

30 Ige vawa nga ele zì n'esilawùru anù joolulu ezi òka wam ma be duwhu ele kweru ekwe, mee be snornu be.

31 Anya dù anù òli, anù chenwanya nù m ji m agìda anya-mini èkwana iwhnehnìe nù abalì neezni anù nhne awha èto.

32 “Kìtna, m neeyisi anù n'aka Chiokike nù ezi òka ke ikwu-ònu oru a, ke nwernu rikne o wulizò anù olu lele òro, nyee anù ngòzi nhne okehia ke a n'esilawùru ele ò bìtaru nsò.

33 M nwége m òwho-anya nù hne siliva mòbu golu mòbu iwo nye òbula zì.

34 Anù magwù nù aka m lawùru rnùhiaru kpakara nhne ke zì m mkpa, nù ke me nù ele sno m.

35 M gesiri m anù nù hite n'ernu aka ài, a jeeyisinu ele zá rikne aka. Anù chenwanya ikwu-ònu Nyenwe ài, ‘Òwa òma zìnu nye neekesi nhne kakwo nye nanahòru nhne.’ ”

36 Nga Pòlu kwukworu òka ka, ya nù be gwute mpnerne òchi n'òli kpe okpukpe.

37 Kpakara be naakwana èkwana kpa be bnakwnusiri a, snutu a ònu ipne-aznù.

38 Èhni nwùru be n'ikwu-ònu wam o kwuru nù be jóowhnu a anya berere, Kpakara be snornu a zne, ò bna n'ògbo.

21

Pòlu znernu Jeruselem

1 Nga ài nù be gbasarù, a kwòru ògbo zne Kòsi otu ruwhnu, n'ekile a, a dù Rodisi, hite pìi a zne Patara.

2 A whnùru otu ògbo neezne Fonisia, a bna ògbo kwòru whòga.

3 Nga a dùru hne a nòowhnu Saiporosi, a gharù a n'akarita zne Siriya. A hiedna nù Taya hne ògbo wam noovume ivu a.

4 A whnùru agwna ele kweru ekwe pìi, ài nù be daziri otu ikwezu. Hite nù rikne Enine Chiokike, be kanù Pòlu o znéko Jeruselem.

5 Kòvu nga ige ài zuru, a whòga. Kpakara be nù nnwerne be, nù rùmu be snornu ài whòga n'òli-òhna. Kpakara ài gwute mpnerne òchi nù ngeri osimini kpe okpukpe.

⁶ A bekwurita ẹhni aị, a bna n'ogbo, be lahna ọro.

⁷ A kwọru ogbo aị hite nụ Taya zne Pitoli-masi, a zne bekwu rụmu nda aị, aị nụ be daziri otu obochi.

⁸ N'obochi ke sno a, a vadu Sizaria. A bna n'oro otu nye nọokpo okwo izi oma Chiokike, nye rewhna a bu Filipu, a daziri n'oro a. Filipu bu otu nụ rime ele izi ẹsau wam be hohiaru nụ Jeruselem. *

⁹ Filipu nwernu rụmu oknornokno ẹno yooqbola izi ele nọokpo okwo izi oma Chiokike.

¹⁰ Kpa a dazị n'oro a agida obochi, otu nye owhnurninya be kwu Agabosi hiri nụ Judiya va.

¹¹ O vakwnusi aị, gweru ajnị Pọlu, kne ẹhni a ọchi n'aka, o kaa, "Ka bu nhne Enine Nso kwuru, 'O bu kpa be ele Ju jeekne nye nwe ajnị ka nụ Jeruselem, gweru a nyewhete a n'aka ele buo ele Ju.' "

¹² Nga a nurnu a, aị nụ ele ẹli wam riasno Pọlu o znekwadia Jeruselem.

¹³ Pọlu kaa, "Ndaa kpa anu naakwna ẹkwna neeme ma inwe gwu mkpoma m? Be jeekne m eriri kpọi nụ Jeruselem, kovu m kwelem o nwu ẹnwu kwnornu rewhna Nyenwe aị Jizosi."

¹⁴ Kpa a nwée rikne mee o gbanwo ovu a, a gweme aka aị, kaa, "Chiokike mee nhne bu echiche a."

¹⁵ Nga a daziri ige matị pii, a jiknenu o zne Jeruselem.

¹⁶ Agwna ele sno apna Jizosi ele zị nụ Sizaria snornu aị, be duru aị zne n'oro otu nyerukna nye be kwu Masoni, nye Saiporosi, nye sno apna Jizosi gbu okwnu, a daziri nụ n'oro a.

Pọlu vaduru Jeruselem

¹⁷ Nga a vaduru Jeruselem, rụmu nda aị kwubnanya aị nkari nkari.

¹⁸ Ke chi boru, aị nụ Pọlu snornu zne o whnụ Jemisi, kpakara ele okno badnụ oqbako Chiokike zị masi pii.

¹⁹ Pọlu bekwu be, kanu be otu otu kpakara nhne Chiokike mernu n'esilawuru ele buo ele Ju hite n'ernu izi oma a.

²⁰ Kpa be nurnu a, be znarni Chiokike. Be kanu Pọlu, "Nwene aị, agida pokwu ele Ju

kweru ekwe, be zị koriri neerne bekwu nū mkpoma be, naabita Iwu Mozizi.

²¹ Agwna ele badnụ kannu be nū i neezni kpakara Ju ele wu n'eli ele berere be sigbasi Iwu Mozizi, nū i neezni be kpá rụmu be nka, be snó omen'eli ele Ju.

²² Be jonu nū i varu, ndaa kpa a jeeme?

²³ Bikno mee nhne a karu ji mee. Ele rukna ẹno zị n'esilawuru aị, ele kweru mkwna,

²⁴ snornu be zne mee mmemem obita ẹhni be richna, kwu ogwo nhne be me-whuru, ma be nwernu rikne koma risi be. Kpakara badnụ jeeji ka mahia nū nhne be kwuru gbasiri i buo ezi oka, nū ji n'iwuru i naabita Iwu Mozizi.

²⁵ Kovu ele buo ele Ju ele kweru ekwe, a ziznenu be okwukwo izi, kanu be nhne a kpebiri, be riko wiri be kwaru ariohna nyee renwu, mọbu onarna, mọbu anọ obula be hgburu ehigbu, be meko oyi."

²⁶ Pọlu kwuru ele rukna wam, n'ekile a, ya nū be mernu mmemem obita ẹhni be richna. O bna n'Oro Nso Chiokike, kanu ele badnụ obochi be jeemezu o bita ẹhni be richna, kwa masi ariohna nū risi kpakara be.

Be nwudnenu Pọlu n'Oro Nso

²⁷ O gwnarnu matị obochi ẹsau obita ẹhni be richna zute, agwna ele Ju hiri n'Esia whnurnu Pọlu n'Oro Nso. Be kpakne igbudu badnụ wam, be nwudne Pọlu.

²⁸ Be siwama okokoba, "Ele Izireli, anu yisi aka, ka bu nwerukna wam naagaghari kpakara ohna neezni ele badnụ nhne megidne ele Izireli, megidne Iwu Mozizi, ma Oro Nso ka. Kitna, o kwubnarnu ele buo ele Ju n'Oro Nso, meru hna zị nso."

²⁹ Ka bu kwnornu nū be whnurnu Tirofimosi nye Efesosi hne ya nū Pọlu sno nū rime eli-ohna, be che nū Pọlu kwubnarnu a Oro Nso.

³⁰ Okne mkpakpo dna nū kpakara eli-ohna, ele badnụ gbakota n'otu, nwudne Pọlu, dọhala a nū rime Oro Nso, gbasni mgbo.

³¹ Igbudu badnụ wam pioru o gbu Pọlu, kovu izi duru nye risi ele ogwnu Rom nsni nū kpakara Jeruselem neeme mkpakpo.

* 21:8 Ernu Ele Izi 6:1-6

³² Ngangam, nye risi ogwnu ele Rom chiri ele neechi otu riwhu ele ogwnu nu ele ogwnu be, gbazne n'esilawuru igbudu badnu wam. Nga be whnurnu a, ya nu ele ogwnu a, be sigbasi o li Polu nhne.

³³ Nye risi ogwnu wam znekwnusi Polu nwudne a, nyee iwu be tu a ijigba lawuru. O sika be, "Nyele bu nwerukna ka, kini bu nhne o mernu?"

³⁴ Agwna ele zi n'igbudu badnu wam neesi otu nhne, ele berere neesi nhne berere. Okne mkpakpo dnarnu ke mernu nye risi ogwnu wam nwée rikne mahia risi nhne mernu. O kanu ele ogwnu be kwubna Polu rime hne ele ogwnu wu.

³⁵ Ya nu be snornu du mgbamgba ochi oro,[†] ele ogwnu wam kwuru a, o zi ele badnu wam mekasi nhne kwnornu ovnarna chnarnu be n'anya.

³⁶ Be gbasnornu a, neesi okokoba, "Gbu nwerukna ka."

Polu goruru onu a

³⁷ Kpa be nookwubna Polu nu rime hne ele ogwnu wu, o kanu nye risi ogwnu, "Me kanu i oka sa?"

Nye risi ogwnu wam sika a, "I jeenwe rikne kwu Giriki?"

³⁸ I buo nye Ijipiti wam nye n'ige wheru ewhe vuyaru omegidne, nye duru pokwu badnu eno ele ogbu badnu bna n'eli-ikpa?"

³⁹ Polu kaa, "M bu m nye Ju, be murnu m nu Tasosi nu eli Silisia, m bu m nye eli ke zi okne mkpa. Bikno, me kwunu ele badnu ka oka."

⁴⁰ Nye risi ogwnu wam nyee a rikne, Polu gwuzoru nu olu mgbamgba ochi oro, whenu ele badnu wam aka. Nga be daziri bii, Polu kwunu be oka ikwu-onu ele Hiburu.

22

¹ O kaa, "Ele rukna, rumu nda, nu ele nda, bikno, anu bno nsni kpa me noogoru onu m nu ruwhnu anu."

² Nga be nurnu kpa o nookwu oka n'onu ele Hiburu, be daziri bii k'agida, Polu zne nu ruwhnu kaa,

³ "M bu m nye Ju, be murnu m nu Tasosi n'eli Silisia, kovu m soru m hna nu rime Jeruselem, lele nnwo okwukwo ke Gamalieli

znukwaru nkari n'iwu ele nda ai, m ji m mkpoma orne bekwnu rnunu Chiokike ernu lele kpa anu zi tna.

⁴ M kpaknarnu m ele sno apna ka ehni du n'enwu. M nwudnenu m ele rukna nu ele rinya tubna be n'oro ikelu.

⁵ Nye risi ariohna nu kpakara ele eze-ikpe magwu nu m nookwu ezi oka. M naahiaru m n'aka be okwukwo izi be gbaz-nennu rumu nda ele Ju zi nu Damasikosi, m neezne pi ma m nwudne m ele badnu, tu be ijigba, pnurnu be va Jeruselem ma be ta be awhnuwhnu.

Polu kwuru nhne

gbasiri otuhnasna a

(Ernu 9:1-19; 26:12-18)

⁶ "Kpa me neezne, o gwnarnu mati m du Damasikosi, n'iwhehnie, nu ibiri, okne iwhne hiri n'oligwe mukwasi m.

⁷ M dna n'eli, otu akpiri kannu m, 'Solu, Solu, kini mernu i naakpakna m ehni?"

⁸ "M sika, 'I bu nyele, Nyenwe ai?"

"O kaa, 'M bu m Jizosi nye Nazareti, nye i naakpakna ehni."

⁹ Ele rukna me nu be sno whnurnu iwhne wam, kovu be nuge akpiri nye nookwunu m oka.

¹⁰ M sika, 'Ndaa nhne me jeeme, Nyenwe ai?"

"Nyenwe ai kaa, 'Lizo, zne nu rime Damasikosi, be jaakanu i kpakara nhne Chiokike karu ji mee."

¹¹ Isni kpuru m kwnornu okne iwhne wam, ele me nu be sno toru m n'aka, duru m zne Damasikosi.

¹² "Otu nye rewhna a bu Ananayasi, nye notu ogwnu Chiokike lele kpa iwu ai kwuru, nye kpakara ele Ju wu nu Damasikosi nooso anya,

¹³ o vakwnusi m, gwuzoru n'ehni m, kaa, 'Nnwó nda Solu, whnurnu osno,' ngangam, m whnurnu m osno, le a anya.

¹⁴ "O kaa, 'Chiokike ke ele nda ai, hohiaru i ma i mahia echiche a, ma i whnu Nye Izi a ke mee mma, ma i nurnu kpa o nookwunu i oka n'akpiri ke a.

¹⁵ I jobu nye akebe a, ma i kanu ele badnu nhne i whnurnu nu nhne i nurnu.

[†] 21:35 *mgbamgba ochi oro*: Ka bu hne be pne neezne oro olu.

¹⁶ Kìtna, i dázìma, lizò, ma be wu ì mini, ma be snùsnama mmehie i hite n'òkpokwu rẹwhna a.'

Pọlu, nye izi ele búo ele Ju

¹⁷ "M lahna nù rime Jeruselem, kpa me neekpe okpukpe n'Oro Nsò, m whnurnu m ọwhnurninya.

¹⁸ M whnurnu m Nyenwe aì, ọ kaa, 'Lizò, wara wara, whọga nù rime Jeruselem, kwnornu be jéekwe akebne i gbasìri m.'

¹⁹ "M kaa, 'Nyenwe aì, be magwu nù m znernu m n'otu ọro ọgbako ele Ju dù n'oro ọgbako, nwudne ele kweru nù rẹwhna ì, ì be nhne yisi be n'ikelu.

²⁰ Nga be gburu Sitivini nye akebne i, m gwuzo m yisi aka n'ẹnwu a, m legidnenu m iwo ele gburu a.'

²¹ "Ọ kaa, 'Whọga, kwnornu m jeezizne i hne zì ikere, nù ẹlì ele búo ele Ju.'

Pọlu bú nye Rom

²² Ele badnù wam bnonu a nsnì tem Pọlu kwu ka, be bete neesi okokoba n'okne nkọlì, kaa, "Gweme nwerukna ka n'ọwa, o kwésìle ọ zì búdnù."

²³ Be neesi okokoba, neewhe iwo be n'olu risi be, nọbolizo ruznurnuznu.

²⁴ Nye risi ọgwu wam nyee ele ọgwu a iwu be kwubna Pọlu rime hne ele ọgwu wu, be pñia a nhne ma be mahia nhne ele Ju kwno neesi okokoba megidne a.

²⁵ Kpa be knernu a eriri ma be pñia nhne, Pọlu kanu nye wam neechi otu riwhu ele ọgwu gwuzo pìi, "O kwesiri n'iwu ọ pñia nye Rom nhne, nye be kpége ikpe nhne ọjọ o mernu?"

²⁶ Nga nye ọgwu wam nurnu a, ọ znekwnusi nye risi ọgwu kanu a, "Anyà dù ẹlì nhne i neeme, nwerukna ka bú nye Rom."

²⁷ Nye risi ọgwu wam znekwnusi Pọlu sịkwa a, "Kanù m, ì bú nye Rom?"

Pọlu kaa, "Owe."

²⁸ Nye risi ọgwu wam kaa, "M kwuru m agìda ìwai sị me ghọru nye Rom."

Pọlu kaa, "M bú m nye be murnu lele nye Rom."

²⁹ Ngangam, ele rukna wam noopio ọ sịkwa Pọlu ajìjì sịgbasi a, ọgwu turu nye risi ọgwu nga ọ nurnu nù Pọlu bú nye Rom, nù ọ turu a ijigba.

Pọlu nù ruwhnu ele eze-ikpe

³⁰ Nye risi ọgwu pioru ọ mahia nhne bú ezi ọka ele Ju kwno noobno Pọlu nhne, ke chi bọru, ọ tọma Pọlu ijigba, kanu ele risi ariohna nù kpakara ele eze-ikpe be gbakọ. O kwupiya Pọlu, gwuzote a nù ruwhnu be.

23

¹ Pọlu lebna anya n'esilawuru ele eze-ikpe wam, kaa, "Rumu nda m, oву m zì snam nù ruwhnu Chiokike kpakara búdnù m dù tna."

² Nye risi ariohna be kwu Ananayasi kanu ele gwuzo Pọlu ndundu be gbọ Pọlu aka n'onu.

³ Pọlu kanu a, "Chiokike jọogbo ì aka, jì mkpọ be teru nznu. Ì dazì ẹlì neekpe m ikpe lele kpa iwu kwuru, ì noolulu iwu naakaa be gbọ m aka."

⁴ Ele rukna gwuzo Pọlu ndundu kaa, "Ì naakaja nye risi ariohna Chiokike?"

⁵ Pọlu saru be, "Rumu nda m, m máam nù ọ bú nye risi ariohna Chiokike. Be gbaru a n'òkwukwo nsò, kaa, 'Ì kwú nhne ọjọ megidne nye risi ele ke ì.' "

⁶ Nga Pọlu whnurnu nù agwna ele eze-ikpe wam bú ele Sadusi, ele berere bú ele Farisi, o siwama, "Rumu nda m, m bú m nye Farisi, ele nda m ọknani bú ele Farisi. Be kwuyaru m n'ikpe hna kwnornu ọkwnata mkpoma me nwernu n'olizọ n'ẹnwu ke búdnù."

⁷ Kpa o kwuru ka, ele Farisi nù ele Sadusi bete nọdugbuta, ọgbako iznuznu ikpe wam kewa.

⁸ (Kwnornu nù ele Sadusi karu nù ele nwurnu ọnwu jéelizọ n'ẹnwu, enine izi zìla, nù enine zìla masì, kọvu ele Farisi kweru nù ẹto wam zì.)

⁹ Ọgbugbo naala olu k'agìda, agwna ele zni iwu ele otu Farisi gwuzoru kwusi ọka rikne, kaa, "O zá nhne ọjọ a whnurnu nù rime nwerukna ka, ọ búru nù enine mọbu enine izi kwunu a ọka."

¹⁰ Ọdogbuta wam laru olu k'agìda ke mernu ọgwu turu nye risi ọgwu nù be jọdogbu Pọlu. O nyee ele ọgwu a iwu be zne n'esilawuru be gweme Pọlu, kwubna a nù rime hne ele ọgwu wu.

11 N'abalị ke sno a, Nyenwe aị gwuzoru n'ehni Pọlu, kaa, "Ogwnu t́ko i, kpa i gbarụ akebne m hna nụ Jeruselem, bụ kpa i jaagba akebne m nụ Rom masị."

Be gbarụ iznuznu o gbu Pọlu

12 N'osisi, ele Ju gbakọru n'otu gba iznuznu. Be d́ru risi nụ be j́eri wiri mọbu nwọ nhne ọbula tem be gbu Pọlu.

13 Be kakwo nri ele rukna ẹno ele snornu gba iznuznu be gbu Pọlu.

14 Be znekwnusi ele risi ariọhna nụ ele okno badnụ, kaa, "A d́ru risi n'otu nụ a j́eri nhne ọbula tem a gbu Pọlu.

15 Ḱtna, bikno, j́i nụ ele eze-ikpe ziznenu nye risi ọgwnu ele Rom izi, ma o kwuhia Pọlu, anụ mee lele nụ anụ jaasikwahia nhne bụ risi ọka. A joogbu a sụ o vadu hna."

16 Nnwọ rukna nwene rinya Pọlu nurnu iznuznu wam, o zne bna nụ rime hne be bitaru Pọlu, kanụ a.

17 Pọlu sukwu otu nye ọgwnu nẹchi otu riwhu ele ọgwnu, kanụ a, "Kwuru nnwọ ikoro ka znekwnusi nye risi ọgwnu, o nwernu nhne ọ jaakanụ a."

18 Nye ọgwnu wam kwuru a, duzne a nụ hne nye risi ọgwnu zị, kaa, "Pọlu nye ikelu sukuru m, kaa me kwuya nnwọ ikoro ka hne i zị, kwnornu nụ o nwernu nhne ọ jaakanụ i."

19 Nye risi ọgwnu wam t́ru a n'aka whọga, sịkwa a, "Kini bụ nhne i jaakanụ m?"

20 O kaa, "Ele risi ele Ju kwekọtaru nụ be jaakanụ i kwuhianu be Pọlu nụ ruwhnu ele eze-ikpe ekile, be nọgho aghigho, nụ ele ikpe jaasikwahia nhne bụ risi ọka gbasiri a.

21 Kọvu i bnó be nsni, kwnornu nụ nhne nụ lele nri ele rukna ẹno jootugwa neese a. Be d́ru risi nụ be j́eri wiri mọbu nwọ mini tem be gbu Pọlu. Be jiknenu o mee kpam, be neese nhne i jeekpebi."

22 Nye risi ọgwnu wam kaa, "O zá nye i kanụ nụ i tnusinu m." O zihala nnwọ ikoro wam.

Be ziznenu Pọlu znekwnusi Felikisi

23 Nye risi ọgwnu wam sukwu ele ọgwnu a lawuru nẹchi otu riwhu ele ọgwnu, kanụ be, "Anụ jiknenu riwhu ele ọgwnu lawuru

o zne Sizaria, nụ ele gba iyinya nri ẹsau, ele ama-ogwnu riwhu lawuru, be jiknenu o zne n'otnu-ige ke tolu n'abalị.*

24 Anụ gweya iyinya Pọlu jaagba, anụ kwuzne a n'udno ke nye ọchichi Felikisi."

25 Nye risi ọgwnu wam gba ọkwukwo izi nụ kpa,

26 Hite n'aka Kalaudioṣi Lisiasi, nyee Nye zị Ogwnu, nye ọchichi Felikisi, m bekwulem j́i.

27 Ele Ju nwudnenu nwerukna ka noopio o gbu a, m nurnu m nụ ọ bụ nye Rom, m chiri ele ọgwnu dọhia a n'aka be.

28 M pioru m ọ mahia nhne be noobno a, m kwuru a zne nụ ruwhnu ele eze-ikpe be.

29 M whnurnu m nụ ọ zá nhne o mernu be jeeji noogbu a mọbu t́ a ikelu, nhne be noobno a bụ nhne gbasiri iwu be.

30 Nga be kannu m nụ agwa ele Ju naagba iznuznu megidne a, m kpebi o ziyanu i ya. M kanu ele noobno a nhne be va gwnu iwu be megidne a nụ ruwhnu i.

31 Ele ọgwnu wam mee kpa be nyernu be iwu. Be kwuru Pọlu n'abalị wam zne Antipatirisi.

32 N'ekile a, ele ọgwnu j́i ọchi hiehna ọro, be sigbasi ele gba iyinya ma be kwuru Pọlu zne.

33 Be kwuru a zne Sizaria, nyee nye ọchichi ọkwukwo izi wam, nyewhete a Pọlu masị.

34 Nye ọchichi wam gwnu ọkwukwo izi wam, ọ sịkwa Pọlu ẹli o hi. Nga ọ whnurnu nụ ọ hi nụ Silisia,

35 ọ kaa, "M jọonu ọnu i nga ele noobno i nhne varu." O nyee iwu be bita Pọlu n'ọbna Erọdu hne be jeese a nse.

24

Pọlu nụ ruwhnu Felikisi

1 Nga ọbochi isne whemernu, nye risi ariọhna Ananayasị nụ agwna ele okno badnụ nụ otu nye nọgwnu iwu be kwu Tẹtulasi znenu Sizaria. Be gwuzo nụ ruwhnu Felikisi, gwnuhia nhne be noobno Pọlu.

2 Be sukwu Pọlu, Tẹtulasi bete noobno Pọlu nhne nụ ruwhnu Felikisi, kaa, "Nye

* 23:23 ọtnu-ige tolu n'abalị: ọkwukwo ke mbom kwuru ige awa ke ẹto n'abalị

zi Ogwnu, hite n'ochichi i nu akoniche i, a nwernu udno gbu okwnu, i mernu agida nhne oma n'eli ai.

³ A nakweru ka, n'ige obula nu kpakara ohna ai hite n'otu mmamma a notunu i.

⁴ M chioke m o tuwhu ige i, m naariasno i, i gweru ovu oma i bno nsn i nu nhne a nookwu ige mati.

⁵ “A whnurnu nwerukna ka nu o bu nye naakpakna ele badnu ehni, o noovuya mkpako n'esilawuru ele Ju nu kpakara owa, o bu nye risi otu nye Nazareti.

⁶ O pioru o meru Oro Nso ai, a nwudne a. [A pioru o kpe a ikpe lele kpa iwu ai kwuru.

⁷ Kovu nye risi ogwnu Lisiasi varu gweru anya rikne dhoru a n'esilawuru ai.

⁸ Lisiasi nyee iwu ele noobno nhne va nu ruwhnu i.] O buru nu i sika a ajiji, i jaamahia hite n'onu a kpakara nhne a noobno a.”

⁹ Kpakara ele Ju yisi onu noobno Polu nhne nu o bu ezi oka nhne Lisiasi kwuru.

Polu goru onu a nu ruwhnu Felikisi

¹⁰ Nye ochichi wam whenu Polu aka, o kwu oka. Polu kaa, “M magwu m nu i bu nye ikpe eli ka agida awha. Mkpoma noso m n'onu o goru onu m nu ruwhnu i.

¹¹ I jeenwe rikne pohia nu o kakwole nri obochi nu ebo me znernu nu Jeruselem o kpoko risi eli.

¹² Ele Ju whnuge me nu nye obula nodogbuta nu rime Oro Nso, be whnuge hne me naakpakne mkpoma ele badnu mobu n'oro ogbako mobu nu hne berere nu rime eli-ohna.

¹³ Be nwée rikne kahia nhne be kwno noobno m nhne.

¹⁴ Kovu m nookwu ka nu ruwhnu i, m neekpeni Chiokike ke ele nda ai hite nu osno apna be karu nu o buo ezi apna. M kweru m nu kpakara nhne be gbaru n'Iwu Mozizi nu okwukwo ele owhnurninya.

¹⁵ M nwernu m otu olile anya nu Chiokike kpa ele ka nwernu, nu ele mee mma ma ele ojo jeehi n'enwu lizo.

¹⁶ Kwnornu nu m nwernu m olile anya ka, m naakpakna ehni m ehni ma m nwernu m ovu zi snam nu ruwhnu Chiokike ma nu ruwhnu badnu ige obula.

¹⁷ “Agida awha m zila m nu Jeruselem, m va gweyanu ele ke m iwai, kwa masi ariohna.

¹⁸ Kpa me neeme ka n'Oro Nso, be whnurnu m kpa me mezuru mmemem obita ehni m richna, be whnuge m hne me nu ele badnu zi, o za mkpakpo me naakpakne.

¹⁹ Kovu agwna ele Ju hi n'Esia va zi pi, be n'iwuru be kwesiri o zi hna nu ruwhnu i bno m nhne o buru nu o nwernu nhne be ji megidne m.

²⁰ Mobu ele rukna ka zi hna kahia nhne ojo be piohiaru nu rime m nga me gwuzoru nu ruwhnu ele eze-ikpe,

²¹ okwolem otu nhne me kwuru nga me gwuzoru nu ruwhnu be, ‘Anu neekpe m ikpe tna nu ruwhnu anu kwnornu nu m kweru m nu ele nwurnu onwu jeelizo n'enwu bna nu budnu.’ ”

²² Felikisi nye magwu nhne gbasiri apna ka, mesni ikpe, kaa, “M jaawa ikpe nga nye risi ogwnu Lisiasi varu.”

²³ O kanu nye ogwnu wam neechi otu riwhu ele ogwnu o legidne Polu anya, kovu o nyee a oghere, kweru ele enyi a znenu a izi.

Polu nu ruwhnu Felikisi nu Durusila

²⁴ Nga obochi ele wheru, Felikisi nu nnwerne a Durusila nyerinya Ju varu. O dusi be sukwu Polu ma o bno nsn kpa o jookwu nhne gbasiri okwnata ovu nu Karaishi Jizosi.

²⁵ Kpa Polu nookwu nhne gbasiri ome mma, badnu ojikwaru ehni a, nu ikpe ke jaava, ogwnu turu Felikisi, o kaa, “Bikno, la kitna, m joosukwu i nga me nwernu oghere.”

²⁶ O Ieru anya nu Polu jeenye a iwai, o noosukwu a ige obula ya nu a nookwurita oka.

²⁷ Kpa awha lawuru whemernu, Pokiosi Fesitosi gweru onodi Felikisi lele nye ochichi. Felikisi mernu ma mkpoma so ele Ju n'onu, o sigbasi koriri Polu n'oro ikelu.

25

Polu kweru o zne nu ruwhnu Siza

¹ Kpa Fesitōsi varu, ke obochi eto whemernu, o hi nu Sizaria zne Jeruselem.

² Ele risi ariohna nu ele risi ele Ju bno Pōlu nhne nu ruwhnu Fesitōsi. Be riasno a

³ o menu be nhne oma, o mee ma Pōlu va Jeruselem. Be kwuru kpa kwnornu nu be gbalam iznuznu o gbu a n'apna.

⁴ Fesitōsi kaa, "Pōlu zi n'ikelu nu Sizaria, m jaalahna pii ige mati.

⁵ Ele risi anu snornu m zne Sizaria bno nwerukna ka nhne o buru nu o mernu nhne ojo."

⁶ Fesitōsi dazi obochi esato mōbu nri berere, lahma Sizaria. N'obochi ke sno a, o daziri nu ngadna ikpe, kaa be kwuya Pōlu.

⁷ Nga Pōlu varu, ele Ju hi nu Jeruselem varu gwuzoru a ndundu, bete noobno a agida nhne tu ogwnu be nwée rikne gwuzote nkari.

⁸ Pōlu goru onu a, "O zá nhne ojo me mernu megidne iwu ele Ju, mōbu Oro Nso Chiokike mōbu Siza."

⁹ Fesitōsi ma o mee nhne jōoso ele Ju n'onu, o sika Pōlu, "O jaamasị i o zne Jeruselem ma m kpe ji ikpe nu nhne be noobno i nu ruwhnu m pii?"

¹⁰ Pōlu kaa, "M gwuzo m nu ruwhnu oro ikpe Siza, hne be kwesiri o kpe m ikpe. O zá nhne ojo me mernu ele Ju ke ji n'iwuru i magwu.

¹¹ O buru nu m luluru m iwu, mōbu mee nhne me kwesiri enwu, m kwerulem o nwu enwu. Kōvu nu nhne be noobno m buo ezi oka, o zá nye jeenwe rikne kwuru m nyee be, m jeezne nu ruwhnu Siza."

¹² Fesitōsi nu ele neezni a ezni gba iznuznu, o kaa, "I karu nu i jeezne nu ruwhnu Siza, i jeezne nu ruwhnu Siza."

Pōlu nu ruwhnu Agiripa nu Benisi

¹³ Kpa obochi ele nu ele wheru, Eze Agiripa nu nwene a rinya Benisi varu Sizaria va o bekwu Fesitōsi.

¹⁴ Kpa be daziri agida obochi, Fesitōsi kanu eze nhne gbasiri Pōlu, "O zi otu nwerukna Felikisi sigbasiri n'ikelu hna.

¹⁵ Nga me znernu Jeruselem, ele risi ariohna ele Ju nu ele okno badnu bnornu Pōlu nhne, kaa, me kpe a ikpe enwu.

¹⁶ Kōvu m kannu m be nu ele Rom zá neekpe nye obula ikpe enwu hna be béle osno mee ya nu ele noobno a nhne whnuta ruwhnu nu ruwhnu, ma o nwernu oghere goru onu a.

¹⁷ Nga be varu hna, m gbúgele m okwnu, ke chi boru m daziri nu oro ikpe, kaa be kwuya nwerukna wam.

¹⁸ Ele noobno a nhne nwée rikne bno a nhne ojo obula me neeche be joobno a.

¹⁹ Kōvu be nu Pōlu nōdogbuta nhne gbasiri okwa Chiokike be, nu otu nwerukna rewhna a bu Jizosi, nye nwurnu onwu, kōvu Pōlu naakaa nu o zi budnu.

²⁰ M máam nhne me jeeme dna ndidna gbasiri oka ka, m sika Pōlu ma o jaamasị a o zne Jeruselem, ma m kpe m a ikpe kwnornu nhne be noobno a.

²¹ Kōvu Pōlu karu be bita a n'ikelu ma Siza kpe a ikpe. M nyee iwu be bita a n'ikelu tem m zizne a ke Siza."

²² Agiripa kanu Fesitōsi, "M jeeji nsni m nurnu nwerukna ka."

Fesitōsi kaa, "I jōonu a n'ekile."

Pōlu nu ruwhnu Eze Agiripa

²³ N'ekile a, Agiripa nu Benisi jiri okne tne eri nu dudugna bnanya oro ogbako, ma ele risi ele ogwnu nu ele risi eli. Fesitōsi kaa be kwuya Pōlu, be kwuya Pōlu.

²⁴ Fesitōsi kaa, "Eze Agiripa, nu kpakara ele ai nu be zi hna, anu whnurnu nwerukna ka nye kpakara ele Ju zi hna nu Jeruselem dnarnu ikpo gbasiri a nu ruwhnu m. Be siwama okokoba nu o kwésile o zi budnu neezne nu ruwhnu.

²⁵ Kōvu nu m píoñala m nhne o mernu ke kwesiri be ji kpe a ikpe enwu. O kaa nu o jeezne nu ruwhnu Siza, m kaa nu m jeezizne a.

²⁶ Kōvu m nwée m risi nhne me jaagbaznenu Siza okwukwo gbasiri a. O bu nhne mernu me kwuharu a nu ruwhnu anu, ke kakwo nu ruwhnu i, Eze Agiripa, ma a dna ndidna oka ka, m jeenwe risi nhne me jaagba n'okwukwo.

²⁷ Kwnornu nu m kwésile m o zizne nye ikelu hne me nwée rikne kahia risi nhne be noobno a."

26

*Pọlu nọogoru ọnu
nụ ruwhnu Agiripa*

¹ Agiripa kanu Pọlu, “Ka bu oghere i nwneru i jookwu ọnu i.”

Pọlu dnọsnima aka a, gọru ọnu a,

² “Eze Agiripa, m gwnurru m ẹhni m nye ruwhnu ọma nū m jọogoru ọnu m nū ruwhnu i tna, hite nū kpakara nhne ele Ju noobno m.

³ Ke kakwo, kwnornu nū i magwu kpakara omen'eli ele Ju nū nhne a kwno nọdogbuta, m naariasno, bikno, nwe ndidi, bnote m nsni n'ọnu.

⁴ Kpakara ele Ju magwu kpa budnu m zi hite nga me bu nnwọ ikoro. Be magwu hite nū mbom kpa me wuru kpakara budnu m nū rime eli m ma nū Jeruselem.

⁵ Be magwu, ọ buru be jeekwe agba akebne, nū hite nū mbom m bu m nye otu siri rikne nū okpukpe ai, m bu m nye Farisi.

⁶ Kiti, m gwuzogwu m n'ikpe kwnornu nū m nwneru m olile anya nū mkwna Chiokike kweru ele nda ai.

⁷ Ka bu mkwna ke Chiokike kweru kpakara nri avnurnu nū ẹbo ke ai, kpa be neekpenu Chiokike iwhnehnne nū abali. Ọ bu kwnornu okwnata ovu ka, Eze Agiripa, nhne ele Ju kwno noobno m nhne.

⁸ Ndaa kpa anu nwée rikne kwe nū Chiokike neeme ele nwurnu ọnu hi n'ẹnwu lizo?

⁹ “Me n'iwuhuru m cheru nū m jeenwe rikne mee nhne megidne rẹwhna Jizosi nye Nazareti.

¹⁰ Ọ bu nhne me mernu nū Jeruselem. M naharu m rikne n'aka ele risi ariohna yisi agida ele Chiokike n'ikelu, nga be noogbu be, m yisiri m aka m megidne be.

¹¹ Agida ige m znernu m hite n'otu ọro ogbako ele Ju du berere ta be awhnuwhnu, mee ma be gonahoru rẹwhna Jizosi, m vuru okne ọnuma ke mernu m zne n'eli ele berere kpakna be ẹhni.

*Ọtuhnasna mkpoma Pọlu
(Ernu 9:1-19; 22:6-16)*

¹² “Ka bu nhne me kwno neezne Damasikosi nū rikne nū iwu ele risi ariohna.

¹³ N'apna n'esilawuru iwhnehnne, Eze, m whnurnu m okne iwhne kpakpa iwhne

ehnam hiri n'oligwe mukwasi me nu ele nu me sno.

¹⁴ Kpakara ai dna n'eli, m nurnu m otu nkoli kanu m n'onu ele Hiburu, ‘Solu, Solu, ndaa nhne i kwno naakpakna m ẹhni, i nwée rikne gba ọchi n'igwnu.’

¹⁵ “M sikwa, ‘I bu nyele, Nyenwe ai?’

“Nyenwe ai kaa, ‘M bu m Jizosi nye i naakpakna ẹhni.

¹⁶ Lizo, gwuzoru n'ochi i lawuru. M mernu m ma i whnu m anya, ma m hohia m ji buru nye izi m, i jaakanu ele berere nhne i whnurnu tna, nū nhne me jeegesi i nū ruwhnu.

¹⁷ M jodohia i n'aka ele Izireli ma n'aka ele buo ele Ju ele me jeezizne i.

¹⁸ M jeezizne i ma i kpume anya be, mee be hi n'ochichiri bna n'iwhe, hite nū rikne Ekwensu tuhna hne Chiokike zi. Ngam, Chiokike jaagbaru be mmehie be, ma be nwehia oghere n'esilawuru ele Chiokike bitaru nsọ hite n'okwnata ovu nū me.’

Pọlu tnurnu ọtnutnu ẹnu a

¹⁹ “Eze Agiripa, m méne m risi rikne n'owhnurninya wam hiri n'oligwe va.

²⁰ Hite nū rime Damasikosi, Jeruselem nū kpakara Judiya, du ele buo ele Ju, m kporu m okwo be hi nū nhne ojo be tuhna, vakwnusi Chiokike, mee nhne neegesi nū be hiri nū mmehie be whuya.

²¹ Ka bu nhne mernu ele Ju nwugwuru m n'Oro Nso, ma be gbu m.

²² Kovu Chiokike yinu m aka du tna, m gwuzo m hna naagba akebne nyee ele ezi nū ele mati. Nhne me nookwu bu nhne ele ọwhnurninya nū Mozizi kwuru jeeme.

²³ Be karu nū Karaisi jaatariri awhnuwhnu, kovu ọ jọbu nye mbom jeehi n'ẹnwu lizo, gesi ele Ju iwhne ke ọznohia ma ele buo ele Ju.”

²⁴ Kpa Pọlu zi nọogoru ọnu a kpa, Fesitosi gweru okne nkoli si okokoba, kaa, “Pọlu, ẹra naachna i, okne omumu okwukwo i neeme ẹra naagba i.”

²⁵ Pọlu kaa, “Ọ zá ẹra naagba m, Fesitosi Nye zi Ogwnu. Nhne me nookwu bu ezi oka nū oka nye anya dnornu.

²⁶ Eze, i magwu kpakara nhne me ji m ọnu nookwu. M magwu m nū i magwu

kpakara be, kwnornu nù ọ zà nhne be mernu nù hne zì mgwùgwa.

²⁷ Eze Agìripa, i kwegwu nù nhne ele ọwhnurninya kwuru? M magwù m nù i kwegwu.”

²⁸ Agìripa kanù Pọlu, “N’ige matì ka, i nwernu rikne mee m bụru nye kweru nù Karaisi?”

²⁹ Pọlu sarù a, “N’ige matì mọbu ke kwu, okpukpe m hne Chiokike zì bụ ma jì nù kpakara ele noobno m nsni tna bụru nhne me bụ, ọ bụo n’ijigba ka.”

³⁰ Eze nù nye ọchichi nù Bẹnisi nù kpakara ele nù be dazì lizọ.

³¹ Be whọga, zne nookwu n’esilawuru be, be kaa, “Ọ zà nhne ọjọ nwerukna ka mernu be jeeji gbu a mọbu tụ a ikelu.”

³² Agìripa kanù Fesitọsi, “Ọ bụru nù nwerukna ka kwúle nù o jeezne nù ruwhnu Siza, be znernu sigbasi a, ọ la.”

27

Pọlu kwọru ọgbo zne Rom

¹ Nga be kpebiri nù a jeezne Itali, be gweru Pọlu nù agwna ele ikelu berere yisi n’aka otu nye nẹechi otu riwhu ele ọgwnu rẹwhna a bụ Jiliosì, nye ọgwnu ele otu Ogositosì.

² A bna ọgbo hite n’Adiramitium ma a zne n’apna ẹlì Esia, a kwọru ọgbo zne. Arisitakosi nye Tẹsalonika n’ẹlì Masidonia snornu aì.

³ Ke chi bọru, a dụ Saìdoni. Hite n’ovu ọma, Jiliosì sigbasi Pọlu o zne whnù ele enyi a, be nyee nhne zì a mkpa.

⁴ A hite nù pìi zne, kọvu ruwhere nee-whegidne aì, a kwọru ọgbo whe aznù ẹlì ọhia esilawuru Saiporosi.

⁵ A kwọwhe osimini Silisia nù Pamfilia, vadu Mira nù rime Lisia.

⁶ Nye nẹechi ele ọgwnu whnurnu otu ọgbo hi nù Alẹkizandaria ke neezne Itali, o yisi aì n’ọgbo wam.

⁷ A kwọru wọhnernerne agìda ọbochi, hite nù nhne osi rikne a vadu n’ẹlì Sinidusi, ruwhere kwéle a zne nù ruwhnu, a kwọru ọgbo whe aznù ẹlì Kiriti whe Salimone.

⁸ A nọkwo ọgbo nù ngeri ẹlì. Hite nù nhne osi rikne a dụ hne be kwu “Ọnu Mini Udno,” ke zà ikere nù ẹlì-ọhna Lasia.

⁹ Kpa a tuwhuru agìda ige, a whnurnu nù ọ kwọ ọgbo kịtna nù lele nhne aghom, kwnornu nù Ọbochi Okpusni Mmehie* gawhelem. Pọlu znì be ezni,

¹⁰ “Ele nwe m, m whnurnu m nù izne mini aì ka hite kịtna jọoburu nhne aghom, ivu nù ọgbo joolulu, ma bụdnu ele badnu.”

¹¹ Kọvu nye nẹechi ele ọgwnu gnernu nsni nhne nye nọkwo ọgbo nù nye nwe ọgbo kwuru karù nhne Pọlu kwuru.

¹² Ẹlì ngeri osimini wam bụo ọma ọ dazìri n’ige okirika, agìda ele kakwo kweru be kwọma ọgbo bna osimini ma be zne Fonikisi. Hna bụ ọnu mini n’ẹlì Kiriti ke keteru ruwhnu nù nkala lawuru nù ọdidna ẹhnam.

Abaka-mini osimini

¹³ Ruwhere matì hite nù ẹlì ẹlì bete nee-whe, ele rukna wam neeche nù be jeeme kpa be kwuru, be dọlizo nkno ọgbo kwọru ọgbo neezne nù ngeri Kiriti.

¹⁴ O gbúle ọkwnu ruwhere siri rikne be kwu rugwu ọbosi ẹhnam bete ewhe hite n’ẹlì ọhia esilawuru wam.

¹⁵ O whekwasi ọgbo wam, a nwée rikne knekwali ọgbo wam, a sigbasi a ma ruwhere vuru a neezne.

¹⁶ A kwọru ọgba whe aznù ẹlì ọhia esilawuru matì be kwu Kauda. Ọ rarù ẹhni o vubna ọgbo matì aì nù rime ọgbo aì.

¹⁷ Nga be vuru ọgbo matì wam, be gweru eriri knegidne ọgbo aì gburugburu. Be nọotu ọgwnu ọ zì be dnabna nù rime rìzna rọto nù ngeri Libiya, be gwedna bala ọgbo, sigbasi ọgbo ma ruwhere vuru a neezne.

¹⁸ Okne abaka-mini bete ewhe, ke chi bọru be bete nootuwu ivu zì n’ọgbo nù rime mini.

¹⁹ N’ọbochi ke sno a, be gweru aka be tubna nhne be jì nọkwo ọgbo osimini.

²⁰ Agìda ọbochi, a whnuna ẹhnam mọbu mbọ, ruwhere zì kọriri neewhesi rikne. A nwéma ntúkwasì ovu nù o nwernu nye be jọoznohia.

²¹ Ele rukna wam dazì agìda ọbochi, ríle wiri, Pọlu gwuzoru nù ruwhnu be, kaa, “Ele nwe m, anù bnóne nsni nhne me kwuru, a znékele ọkwohala ọgbo hite nù Kiriti, a znékele owu mwhu kpakara nhne ka.

* **27:9** Ọbochi Okpusni Mmehie mọbu ọwhaji-ẹlì Ọkwukwo ke mbom kwuru ọbochi ovu ọnu

22 Kĩtna, anụ nwe ovu siri rikne, ọ zá nye ọbula n'esilawuru anụ jootuwu bụdnu a, okwolem ọgbo joowhu.

23 Kwnornu nụ enine izi Chiokike nye nwe m, nụ nye me neekpenu gwuzoru nụ ngeri m abali tna.

24 O kaa, 'Pọlu, ogwnu tú i, i joogwuzoriri nụ ruwuhu Siza, Chiokike hite n'oru a nyenem ji kpakara bụdnu ele ji nụ be zi n'ogbo.'

25 Ele nwe m, anụ nwe ovu siri rikne, kwnornu nụ m kwnatarnu m Chiokike mkpoma nụ o jeeme kpa o kanu m.

26 Kọvu a jaakpotasi n'otu ẹli ọhia esilawuru n'osimini."

Ọgbo wam kpuru

27 N'ọbochi ke nri nụ ẹno n'abali, abakamini noovughari ai nụ osimini Adiratiki. N'esilawuru abali ele ọokwo ọgbo neechenụ a zi ndundu ngeri ẹli.

28 Be gwedna eriri whnu nụ mini zi otu riwuhu nụ nri lawuru rula ẹli ẹli, ige matị be tu kwno a berere whnu nụ o bu nri tolu.

29 Be ọotu ogwnu n'ogbo ai ọokpotasi nū rugwu, be gwedna nkno ẹno hite n'aznu ọgbo, neekpe okpukpe ma iwhne whuya.

30 Ele ọokwo ọgbo noopio ma be gbawhu n'ogbo, be gwedna ọgbo matị nū mini ọogho aghigho lele be neezne bita nkno nū ruwuhu ọgbo.

31 Kọvu Pọlu kanu nye neechi ele ogwnu nū ele ogwnu, "O buri ele ọokwo ọgbo dazila nū rime ọgbo, be ọoznohia anu."

32 Ele ogwnu wam gbubi eriri knegwu ọgbo matị wam, sigbasi a, o wheru zne.

33 Kpa chi ọobo, Pọlu riasno be ri wiri, "Anu neese ka bu nri ọbochi nū ẹno, anu rife nhne ọbula kpakara ige ka.

34 Bikno, anu ri wiri, o zi mkpa ma anu ziri budi, otu rukeri-ize anu jaadnahala nū risi anu."

35 Kpa o kwukworu ka, Pọlu gweru bredi, tunu Chiokike mmamma nū ruwuhu kpakara be, nyawa a, bete neeri.

36 Be yisi ẹhni, nye ọbula n'esilawuru be ri wiri.

37 A zi riwuhu badnu lawuru nū nri esau nū isunu nū rime ọgbo.

38 Kpa be rikworu wiri, be tubna kpakara ikpa zi n'ogbo ma ọgbo ziri ewheke n'olu mini.

39 Nga chi bori, ele ọokwo ọgbo ma ẹli ka, kovu be whnuru otu onu mini riza riza, be kaa, o buri o jeekwe omume be ọokwo ọgbo n'olu riza.

40 Be gbuhala nkno, sigbasi o dnabna nū rime osimini, be kneme eriri kne nhne be jeeji o kwọ ọgbo. Be gwelizo bala nū ruwuhu ọgbo, ma ruwhere whekwasi a nū ruwuhu, be neezne nū mkpomkpo ẹli.

41 Ọgbo dnakwasi olu riza, mii nū riza, ruwuhu ọgbo takwnusi nwée rikne whuya, aznu a gbaja mpekele mpekele hite n'abaka-mini.

42 Ele ogwnu pioru ma be gbu kpakara ele ikelu, o zi otu badnu gwu mini gbawhu.

43 Kovu nye neechi ele ogwnu pioru o bita Pọlu budi, kwéle be mee kpam. Kovu o kanu kpakara ele rukna wam ele marnu o gwu mini be dnabna mini, beru ọsno gwuru mini zne mkpomkpo ẹli.

44 O kanu ele berere snornu be, knernu aka n'isisi mọbu mpekele ọgbo, kpakara ai mernu kpa du olu ẹli.

28

N'eli Malita

1 Nga a duru n'eli n'udno, a nurnu nū ẹli ọhia esilawuru wam be kwu a Malita.

2 Ele nwe ẹli wam gesiri ai ovu oma k'agida, kpa mini noozo, iyi ọotu, be kpawhusi bekwnu kwnornu ai.

3 Pọlu chikota nkala isisi ọotubna be nū rime bekwnu, otu okpu-ẹli bekwnu chihiaru gbakwnusi Pọlu n'aka.

4 Ele nwe ẹli whnuru hne agwo wam gbakwnusiri Pọlu n'aka, be kwu n'ehni be, "Nwerukna ka bu nye noogbu badnu, o bu n'ezi nū o whuyaru nū rime ọgbo, nhne ojo a noosno a."

5 Kovu Pọlu kpabna agwo wam nū rime bekwnu. O zá nhne mernu a.

6 Be neese, neele anya nū o jaaza, mọbu dna n'eli nwuma. Be se gbu okwnu, o zá nhne buo oma be whnuru, be gbanwo mkpoma be kaa, "O bu chi."

7 Hne zila ikere bu agida ẹli nye risi ẹli wam be kwu Pubiliosi. O kwubnanyarnu ai nkari, ọbochi ẹto a zi n'oro lele ele izne.

⁸ Nda Pubiliōsi dnanyi ēli naariā ēhni igbugbu ogori nū rūwho ọwuwu. Pọlu zne nū rime ọro hne ọ zị, kpenu a okpukpe, tūkwasị a aka a lawwuru, gwọ a.

⁹ Nga ka mernu, kpakara ele berere n'ēli wam naariā ēhni igbugbu varu, Pọlu gwọ kpakara be.

¹⁰ Be nyee aị agida nkesi, nga a bnarnu ọgbo panizo izne mini aị, be nyee aị agida nhne zị aị mkpa.

Hite nū Malita du Rom

¹¹ Ke ẹnwa ẹto wheru, a kwọru ọgbo hi nū Alẹkizandaria be kwu “Rumu Ejima.” Ọgbo ka daziri hna n'okirika.

¹² A vadu ēli Sırakosi daziri pji ọbochi ẹto.

¹³ Hite nū pji, a kwọru ọgbo zne ēli Regium, ke chi a bọru, ruwhere bete nee-whe hite nū ēli ēli, n'ọbochi lawwuru a vadu ēli Puteoli.

¹⁴ A whnurnu agwna rumu nda, be riasno aị daziri otu ikwezu pji. Ka bu kpa a jiri vadu Rom.

¹⁵ Rumu nda ele zị nū Rom nurnu nhne gbasiri aị, be va hne zị ikere lele Ahia Apiusi nū Oro Ẹto Ele Izne, kwnusi aị. Nga Pọlu whnurnu be, ọ tunu Chiokike mmamma, mesi mkpoma rikne.

Pọlu nū rime Rom

¹⁶ Nga a vaduru Rom, be kweru Pọlu wuru ke a ichne ya nū nye ọgwnu neese a.

¹⁷ Kpa ọbochi ẹto wheru, Pọlu sukwukota ele risi Ju ikwu. Nga be gbakọru, ọ kanu be, “Rumu nda m, ọ bu n'ezi nū ọ zá nhne ojo me mernu megidne ele ke aị mọbu omen'ēli a nahiaru n'aka ele nda aị, be mernu m nye ikelu nū rime Jeruselem, gweru m nye-whete n'aka ele Rom.

¹⁸ Be sịkwaru m ajiji, be pioru ọ sigbasi m kwnornu nū be whnurnu nū ọ zá nhne ojo me mernu ke kwesiri ẹnwu.

¹⁹ Nga ele Ju kwéle, be mernu m, m kaa nū m jeezne nū ruwhnu Siza, ọ bu n'ezi nū ọ zá nhne me noobno ele ke m.

²⁰ Ọ bu nhne me kwno pio ma me nū anu kwurita ọka, kwnornu be tūru m ijigba ka kwnornu nū nhne wam kpakara ele Izireli neele anya a.”

²¹ Be saru Pọlu, “O zá ọkwukwo izi ọbula a whnurnu hite nū Judiya gbasiri i, ọ zá rumu

nda aị vuyaru ọtnutnu mọbu ọka ojo ọbula gbasiri i.

²² Kọvu a jọonu nhne i jookwu, kwnornu nū kpakara ele badnu nookwu ọka megidne otu wam i noosno.”

²³ Be nū Pọlu yi igba, agida be varu n'ọbochi wam hne Pọlu zị. Hite n'osisi du abali o znirni be izi oma ēli-eze Chiokike. Ọ gbalị ma be jeekweru nhne gbasiri Jizosi. Pọlu kanu be kpakara nhne be gbaru n'Iwu Mozizi nū nhne ele ọwhnurninya gbaru n'okwukwo nsọ.

²⁴ Agwna be kweru ikwu-ọnu a, kọvu ele berere kwéle.

²⁵ Kpa be naala, okewa ziri n'esilawuru be, Pọlu kwuru otu nhne ka, “Enine Nso kwuru nkari hite n'onu Azaya nye ọwhnurninya nyee ele nda anu,

²⁶ ‘Zne kanu ele ka, Anu jaazi nonu kpọi, kọvu anu jọoghohia. Anu jaazi neele anya, kọvu anu jọowhnu ọsno.

²⁷ Kwnornu ovu ele ka zị rinya,

nsni nynonu be,
anya be kpuru isni,
ọ zị be whnu n'anya be,
nsni be nurnu,
echiche be ghohia, be tūhnasna mkpoma,
m gwọ ēhni igbugbu be.’ ”

²⁸ Pọlu kwukwo ọka a, kaa, “Anu mahia nū ọznohia Chiokike bu nhne be gweznenu ele buo ele Ju. Be joobno nsni.” [

²⁹ Kpa Pọlu kwukworu ọka, ele Ju la, nọdogbuta n'anya rikne n'esilawuru ēhni be.]

³⁰ Awha lawwuru Pọlu wuru n'oro ke a, nọkwu ọgwo ọro, nanabnanya kpakara ele naavakwnusi a.

³¹ Ọ kpọ okwo izi oma ēli-eze Chiokike, zni nhne gbasiri Nyenwe aị Jizosi Karaisi hite n'onu rikne, ọ zá nye noobnosni a.

**Okwukwo izi Pọlu
gbaznennu
Ele Rom
Nhne gbasiri okwukwo izi
ka**

Okwukwo izi Pọlu gbaznennu ele Rom bụ ma be jiknennu ọ nabnanya Pọlu nụ Rom. Echiche a bụ ma ọ rny ọrnu n'esilawuru be ige matị, hite n'oyi aka be, o zne Sipeni. Okwukwo izi ele Rom neegesi kpa Chiokike nọogwnu ele badnu ele ikpe mana, mee ya nū be ziri n'udno. Chiokike mernu ele badnu nū a ziri n'udno hite n'okwnata mkpoma ke zị nū Jizosi Karaịsi. Nye Karaịsi ọbula nwernu udno kwnornu nū Chiokike mernu badnu nwernu ẹhni a, whoga nū rikne ke mmehie nū ẹnwu. Pọlu kwuru nū ele Ju nū ele bụo ele Ju nwernu igwe n'oru Chiokike hite nū Jizosi Karaịsi.

Nhne zị n'okwukwo ka

Opanizo (1:1-17)

Oznohia hite nū mmehie zị mkpa (1:18---3:20)

Apna Chiokike kwnornu oznohia (3:21---4:25)

Budnu ikne nū rime Karaịsi (5:1---8:39)

Izireli zị nū mmuma Chiokike (9:1---11:36)

Agwa nye Karaịsi (12:1---15:13)

Okwukwo nū obekwu ikwu (15:14---16:27)

¹ Mawa Pọlu, nye izi Karaịsi Jizosi, nye Chiokike sukwuru, ma m buri m nye izi Jizosi, hohia masi a ma m buri m nye zni izi oma a, naagba okwukwo izi ka.

² Ka bụ izi oma Chiokike kweru mkwna ogologo ige wheru ewhe hite n'onu ele ọwhnurninya, lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ.

³ Izi oma ka gbasiri Nnwọ a, Nyenwe ai Jizosi Karaịsi, nye ghoru badnu, be mu a n'avnurnu Devidi.

⁴ Chiokike gesiri nū Jizosi Karaịsi bụ Nnwọ a, nga o mernu o hi n'ẹnwu lizo hite nū rikne ke Enine Nso.

⁵ Hite n'aka a, Chiokike nyernu ai oru ọ buri ele izi kwnornu Karaịsi, ma a sukwu

kpakara mba ma be kweru nū ya, bno a masi nsni.

⁶ Kpakara anu ele zi nū Rom, zi n'esilawuru ele Chiokike sukwuru ma be buri ke Jizosi Karaịsi.

⁷ M naagbanu anu ele zi nū Rom okwukwo, ele Chiokike whnurnu n'anya, sukwu ma be buri ele ke a,

Oru nū udno ke Chiokike Nda ai nū Nyenwe ai Jizosi Karaịsi dazinu anu.

Okpukpe ọtu mmamma

⁸ Ke mbom, m nọtunu Chiokike mmamma hite nū Jizosi Karaịsi kwnornu anu, nū okwnata mkpoma anu gazuru ọwa.

⁹ Chiokike, nye me ji kpakara mkpoma m naakwanu, hite n'okpo okwo izi oma Nnwọ a, bụ nye akebe m, nū m neechenwanya anu ige ọbula.

¹⁰ Ige ọbula me neekpe okpukpe, m nọorio Chiokike ma hite n'echiche oma a, o nyee m oghere me va lekasi anu.

¹¹ Kwnornu nū m pioru m ọ whnu anu anya ma me nū anu keri ngozi ke enine, ke jeeme anu gwuzosi rikne.

¹² Ke bụ me va, a kasirita ẹhni ai ovu, okwnata ovu m jaakasi anu ovu, okwnata anu jaakasi m ovu.

¹³ Rumu nda m, m pioru anu mahia nū agida ige, m pioru m ọ va lekasi anu, kovu m nwée m rikne du kina. M pioru m o rihia mkpuru ovu n'esilawuru anu lele kpa me rihiaru mkpuru ovu n'esilawuru ele buri ele Ju.

¹⁴ Kwnornu nū m ji m kpakara ele badnu ogwo okpo okwo izi oma, ma ele Giriki, ma ele buri ele Giriki, ele nwernu ako, ma ele nwée ako.

¹⁵ Ke bụ nū ọ zi m mkpa o zni anu ele zi nū Rom izi oma.

Ikner nema ke izi oma

¹⁶ Iwhnerne izi oma ka za nọtunu m, ọ bụ rikne Chiokike du oznohia kpakara ele kweru, ele Ju ke mbom, nū ele buri ele Ju.

¹⁷ Kwnornu nū ome mma ke Chiokike whuyaru iwhne n'izi oma, hite n'okwnata ovu du okwnata ovu, lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ, "Nye mee mma jeehi nū okwnata ovu a ziri budnu."

*Onuma Chiokike
megidne badnu*

¹⁸ Kwnornu nū ovu owe ẹhni Chiokike hiri n'oligwe whuya iwhne megidne kpakara ele máa Chiokike, ele hi nū risi rikne aruru-ẹli be naakpagidne ezi ọka.

¹⁹ Chiokike neewe ẹhni megidne be, kwnornu nū nhne be kwesiri ọ mahia gbasiri Chiokike whuyaru iwhne. Ọ bụ Chiokike n'iwhuru a gesiri be ẹhni a.

²⁰ Hite n'okike ọwa, nhne be whnú anya gbasiri Chiokike, nū rikne a zị ọkwnukokwnu, nū oyiyi a zị nsọ bụ ke badnū whnurnu anya, be whnurnu be nū kpakara nhne Chiokike keru, ke bụ nū badnū nwée nhne o ji gónahoru ẹhni a.

²¹ Be marnū Chiokike, kovu be nyéne a igwugwu kwesiri a, be tú mmamma, kovu echiche be bụ nhne etekne, mkpoma iwhnirniwhno be jihjaru n'ọchichiri.

²² Be kaa nū be bụ ele nwernu akoniche, be bụ ele iwhnirniwhno.

²³ Tnụnuma be jaakwanū Chiokike ke nwú ọnwu, be nọkpo risi ẹli nyee nhne be pñiornu ọpnio lele badnū ke nọonwu ọnwu, nū ọnunū, nū anọhia nū agwọ.

²⁴ Chiokike gweru be nyewhete n'aka nhne zila richna hite nū ome nhne ovu ọjo be pioru, be gweru ẹhni be mee nhne tú iwhnerne n'esilawuru ẹhni be.

²⁵ Be gweru aghalaghala gbanwo ezi ọka Chiokike, be nọkpo risi ẹli nyee nhne be keru eke tnụnuma nye keru nhne n'iwhuru a, nye nwe ọznarni ọkwnukokwnu. Amim.

²⁶ Kam kpayarū, Chiokike nyernu be n'aka ome nhne tú iwhnerne. Ele rinya gharū o mee nhne lele kpa omen'ẹli omekorita nyerukna nū nyerinya zị, be be neemekorita.

²⁷ Kpam masi, ele rukna sigbasiri ọ dnanyi ele rinya, be naadnanyitaru ẹhni be. Be neeme nhne tú iwhnerne n'esilawuru be, be naata awhnūwhnu nhne ọjo be mernu.

²⁸ Kpa be kwéle ọ marnū Chiokike nū mkpoma be, Chiokike nyewhete be n'aka ovu ruru ọru, ma be mee nhne be kwésile o mee.

²⁹ Aruru-ẹli zị ọdo nū ọdo jihjaru mkpoma be, mmehie, ọwho-anya, okne nhne ọjo, ntaknarnama ovu, ogbu badnū, ọlu ọgwu, aghigho, nū osno irno, ozno izno.

³⁰ Ele naakaja ẹhni be, be snornu Chiokike irno, ele sọ anya, ele noolu ọnu, ele neechehia apna ikne kpa be jeeme nhne ọjo, ele zá noobnonu ele murnu be nsni,

³¹ ele nwée ọghohia, ele zá naabita ọgbanjọ-ẹhni, ele nwée ovu ọma, ele zá nọdonu ele berere obirizi.

³² Be magwū nū iwu Chiokike kwuru nū ele neeme nhne ọjo ka joonwu ẹnwu, ọ búo nū be neeme nhne ele ka kpọi, kovu be naadasinu ele neeme nhne ele ka n'ikwnu.

2

Ikpe zị snam ke Chiokike

¹ Jị badnū, i nwée rikne gónahoru ẹhni i, jị nye neekpe nye berere ikpe, kwnornu nū hne i zị neekpe nye berere ikpe bụ hne ikpe zị naama i, kwnornu nū i neeme otu nhne wam.

² A magwū nū Chiokike neekpe ikpe zị snam nū risi ele neeme kpakara nhne ka.

³ Jị badnū etekne ke neeme nhne ke i kwno neekpe ele berere ikpe, i che nū i jaagbanahoru ikpe Chiokike sa?

⁴ Mọbụ i neeledna okne ovu ọma Chiokike anya, nū ọnabnanya a, nū ogologo ọsnuta ovu a? N'ezi, Chiokike neemenu i nhne ọma ka ma o dubna i nū ọtuhnasna ovu.

⁵ Kovu hite nū ovu rikne nū ovu kwé obniaji i, i naabitanu ẹhni i awhnūwhnu ke kakwo n'obochi ovu owe ẹhni Chiokike nū okpume ikpe a zị snam.

⁶ Chiokike jọkwu nye ọbula ọgwo lele kpa ẹrnu a jiri zị.

⁷ Ele gwuzosi rikne neeme nhne ọma, noopio igwugwu nū ọsobisi, nū nkọli bụdnū, Chiokike jeenye be bụdnū kwó okwo.

⁸ Kovu, ele noopio nhne ke aka be, ele kwéle ezi ọka, ele noosno nhne ọjo, Chiokike jọowukwasi be ovu owe ẹhni a nū ọnuma a.

⁹ Okne awhnūwhnu nū nhne igbugbu jaazinu kpakara ele neeme nhne ọjo, ke mbom ele Ju, ma ele búo ele Ju.

¹⁰ Kovu igwugwu, ọsobisinu nū udno jaazinu nye ọbula neeme nhne ọma, ke mbom ele Ju, nū ele búo ele Ju.

¹¹ Kwnornu nū Chiokike zá neele badnū anya nū ruwhnu.

12 Kpakara ele mernu mmehie hne be nwée Iwu Mozizi joonwu hne Iwu zila, ele mehieru hne Iwu zi, Iwu jeekpe be ikpe.

13 O bụo ele ọonu Iwu bụ ele zi snam nū ruwhnu Chiokike, kovu ele neeme nhne Iwu kwuru.

14 Nga ele bụo ele Ju ele nwée Iwu hiri n'ovu be mee nhne Iwu kwuru, kam bunu be Iwu, o bụ n'ezi nū be nwée Iwu.

15 Būdu be neegesi nū be gbagwu Iwu n'ovu be, ovu be naagbanu be akebe, noobno be nhne, mōbu ọogomanu be.

16 Ka jōobu n'ōbochi Chiokike jeekpe nhne tugwaru otugwa ke badnu ikpe, hite n'aka Karaisi Jizosi lele kpa izi oma me neezni kwuru.

Ele Ju nū Iwu

17 I noosukwu ehni i nye Ju, ọotukwasi ovu n'Iwu, neji Chiokike naanya risi.

18 I magwu echiche a, i nahoru nhne ke kakwo mma, kwnornu nū i mūhiaru a n'iwu.

19 I kwnataru ovu nū i bụ nye noodu nye isni, iwhne ele zi n'ochichiri,

20 nye neezni ele iwhnirniwhno nhne, nye neezni rumu takiri nhne, nye nwegwu akoniche zuru ozu, nū ezi oka.

21 Ji nye neezni ele berere nhne, i zni ehni i nhne sa? I neezni o za nye znu buznu, ji n'iwuhuru i znu buznu sa?

22 I kaa, "O za nye mee oyi," jiwa, i mee oyi sa? I snornu chi berere irno, kovu i znu buznu nū ruwhnu renwu?

23 Ji nye ji iwu Chiokike noolu onu, o bụ i za neeme Chiokike nhne iwhnerne hite n'olulu iwu a?

24 Lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ, "Ele bụo ele Ju naakaja renwhna Chiokike kwnornu anu ele Ju."

25 O buri nū i bita iwu, okpa nka i bụ nhne, kovu o buri nū i bitage iwu, okpa nka i bụ nhne etekne.

26 O buri nū ele bụo ele Ju be kpáge nka, bita Iwu, be jeegweru be lele ele be kparu nka.

27 Nye be kpáge nka n'anọ-ehni kovu o bitaru Iwu jaama i ikpe, ji nye nwegwu Iwu be gbaru n'okwukwo nū nye be kparu nka, kovu i za naabita Iwu.

28 Badnu bụo nye Ju n'anọ-ehni kpoi, okpa nka bụo masi ke anọ-ehni kpoi.

29 Nye Ju n'ezi bụ nye Ju n'ovu. Okpa nka bụ ke be kparu n'ovu hite n'enine Chiokike, o bụo n'Iwu be gbaru n'okwukwo. Ọznarni badnu wam híge n'aka badnu, kovu n'aka Chiokike.

3

Chiokike kwesiri o kwnata ovu

1 Kini bụ nhne ele Ju nwernu kakwo ele bụo ele Ju? O zi mbnarna zi nū okpa nka?

2 Owe! K'agida n'apna obula. Ke mbom, Chiokike nyernu ele Ju ikwu-onu a.

3 O buri nū agwna be nwée okwnata ovu? O jeeme Chiokike buri nye kwésile o tukwasi ovu?

4 Óza ría ría! Chiokike jōoburiri nye ezi oka, o bụbedi nū kpakara badnu jōoburu ele aghalaghala. Lele kpa okwukwo nsọ kwuru, "Ma i gesi nū i bụ nye nookwu ezi oka, Ikpe jáama i nga be neekpe i ikpe."

5 O buri nū a mernu nhne bụo oma, ke jeegesi ome mma Chiokike ke zi snam, kini bụ nhne a jookwu? Nū Chiokike mernu nhne ojo nū o ta a awnūwhnu nū ovu owe ehni sa? (M nookwu lele badnu etekne.)

6 Óza ría ría! O buri nū Chiokike bụo nye mee mma, ndaa kpa o jeeji kpe owa ikpe?

7 O buri nū aghalaghala m jeenye Chiokike igwugwu hite nū ome ezi oka a whuya iwhne, ndaa kpa be jaama m ikpe lele nye mmehie?

8 O buri nū anu neeché kpam, anu jaakaa, "Ngwa ma a mee nhne ojo ma nhne buri oma va"? Agwna ele badnu nyernu m mkpari, noobno m nū ka bụ nhne me neezni ele badnu. Be jaama be ikpe lele kpa o kwesiri.

Nye mee mma za

9 Ndaa, a ka ele bụo ele Ju mma? Óza ría ría. M karu m nū ele Ju ma ele bụo ele Ju n'otu zi nū mkpururu mmehie.

10 Lele kpa okwukwo nsọ kwuru, "O za nye bụ nye mee mma, o bụbedi otu.

11 O za nye nwernu akoniche, o za nye noopio Chiokike.

12 Kpakara ele badnu dasinnu Chiokike aznu, o za iru be bnarnu, o za nye neeme nhne oma

o bụbedi otu.

¹³ Ọnu be nụ lele ilili gberu anya, riro be nookwu ọka aghigho, ọka ojo lele njulu agwo neehi nụ mgbele-ọnu be whuya.

¹⁴ Ọvu ọnu nụ okne ọnu ojo jihiaru be nụ mkpoma.

¹⁵ Ọchi be zị snarna snarna n'owusa ọvnarna.

¹⁶ Olulu nhne nụ nhne anya-mini noosno be n'apna be.

¹⁷ Be máa apna udno.

¹⁸ Ogwnu Chiokike zá be n'anya."

¹⁹ Kĩtna a magwu nụ kpakara nhne Iwu kwuru zĩnu ele zị nụ mkpururu Iwu, ma be kpusni kpakara ọnu ele badnụ, ma kpakara ọwa bna n'ikpe Chiokike.

²⁰ Kwnornu nụ ọ zá nye mee mma n'anya Chiokike hite nụ ome nhne Iwu kwuru, kovu Iwu neeme ele badnụ mahia nụ be mehieru.

Ome mma hite n'okwnata mkpoma

²¹ Kovu ome mma Chiokike whuyaru iwhne hne Iwu zĩla, ọ bụ ezi ọka nụ Iwu nụ ele ọwhnurninya naagbanu a akebne.

²² Ome mma Chiokike ka hiri n'okwnata ovu nụ Jizosi Karaịsi zĩnu kpakara ele kwehiaru, kwnornu nụ ọkpa ike zĩla nụ rime a rĩa rĩa.

²³ Kwnornu nụ kpakara ele badnụ mehieru, be nwée rikne dụ igwugwu Chiokike.

²⁴ Kovu nkesi ke oru Chiokike mernu kpakara badnụ bụru ele ikpe mámana hite n'ogbahia aị ke hi n'aka Karaịsi Jizosi.

²⁵ Chiokike nyernu a lele nkesi ọwhaji-eli hite n'okwnata ovu, ka bụ ma Chiokike gesi ome mma a. N'ige wheru ewhe Chiokike jiri ogologo ọsnuta ovu lewhuru mmehie ke badnụ anya.

²⁶ O mernu kam ma o gesi ikpe a zị snam n'ige ka, ma ọ bụru nye mee mma nga ọ neegweru badnụ lele nye ikpe mámana hite n'okwnata ovu nụ Jizosi.

²⁷ Ọ bụru kpm, ndaa hne mpako zị? Ọ zĩla! Kĩni kpararu a? Ọ bụ nụ hite n'obita nhne Iwu kwuru? Ọza! Kovu a kwnataru ovu.

²⁸ A nookwusi a rikne nụ be neegweru badnụ lele nye ikpe mámana hite n'okwnata ovu, ọ bụo hite n'ernu ke Iwu.

²⁹ Chiokike, ọ bụ Chiokike ke ele Ju kpọi? Ọ bụo Chiokike ke ele bụo ele Ju sa? Owe! Ọ bụ ya.

³⁰ Hne ọ bụ otu Chiokike, ọ jọogwnu ele be kparu nka lele ele ikpe mámana hite n'okwnata ovu be, nụ ele be kpála nka hite n'okwnata ovu be.

³¹ A jaakaa nụ ka neegesi n'Iwu bnáge nụ nhne hite n'okwnata ovu ka? Ọza rĩa rĩa, kovu a neeme Iwu gwuzosi rikne.

4

Okwnata ovu Ebereham

¹ Ndaa nhne a jaakaa gbasiri Ebereham nda aị? Kĩni bụ nhne ọ piohiaru?

² Ọ bụru nụ be hiri n'ernu Ebereham gwnusi a nụ nye mee mma, ọ znernu anyaa risi nụ ka. Kovu ọ nwée rikne mee oknomo-kno nụ ruwhnu Chiokike.

³ Ọkwukwo nsọ kwuru kịni? "Ebereham kweruru Chiokike, Chiokike gwnusinu a nụ ọ bụ nye mee mma."

⁴ Nye be kwuru ọgwo ernu a, ọgwo ernu a bula nkesi, kovu nhne ọ rnuhiaru n'ernu.

⁵ Kovu nye rnúge ernu, ke kwnataru Chiokike, nye nọogwnu ele ojo lele ele ikpe mána ovu, Chiokike ji okwnata ovu a gwnu a nye mee mma.

⁶ Ka bụ nhne Devidi kwuru gbasiri nye ọwa ọma, nye Chiokike híge n'ernu a gwnu nụ nye mee mma,

⁷ "Nye ọwa ọma bụ nye Chiokike gbarunu mmehie, nye be kpusnirni aruru-eli a.

⁸ Nye ọwa ọma bụ nye Chiokike zá nọogwnu mmehie a megidne a."

⁹ Ngọzi ka, ọ zĩnu ele be kparu nka kpọi sa? Ọza, ma ele be kpála nka. Kwnornu nụ a karu nụ Ebereham kweruru Chiokike, Chiokike gwnusinu a nụ ọ bụ nye mee mma.

¹⁰ Ndaa hne nhne ka mernu? Ọ nga be kparu a nka, sụ ọ bụ nga be kpála a nka? Ọ bụ nga be kpála nka.

¹¹ Be kparu a nka ma ọ bụru nhne elekema ke ome mma nụ ọ kwnataru Chiokike ovu nga be kpála a nka, ma ọ bụru nda kpakara ele kweru, ma be gwnusi be

n'ele mee mma, ọ bụ n'ezị nụ be kpála be nka.

¹² Ọ bụ masị nda ele be kparụ nka, ọ b́la nụ be kparụ be nka kpọi, kọvu nụ be noowu b́dnu ọkwnata ovu lele nda aị Ebereham wuru sụ be kparụ a nka.

Mkwana Chiokike

¹³ Mkwana Chiokike kweru Ebereham nụ avnurnu a nụ be jeekehia ọwa b́o hite n'ọbita Iwu, kọvu ome mma ke hiri n'ọkwnata.

¹⁴ Ọ b́ru nụ ele zị nụ mkpururu Iwu jeekehia mkwna wam, ọkwnata ovu b́ nhne etekne, mkwna Chiokike kweru bnána iru.

¹⁵ Iwu neegweya ovu owe ẹhni Chiokike. Hne Iwu źla, ọ źa nye jaadna Iwu.

¹⁶ Mkwana wam hiri n'ọkwnata mkpoma. O mernu o hite n'oru gwuzoru kwem nụ rime kpakara ŕmu Ebereham. Ọ b́o ele zị n'Iwu kpọi, kọvu ma ele sno ọkwnata ovu Ebereham, kwnornu nụ ọ b́ nda kpakara aị.

¹⁷ Lele kpa be gbarụ a n'ọkwukwo nsọ, “M mernu m j́i nda aǵda mba.” Ọ b́ nda aị n'anya Chiokike, nye ọ kwnatarụ ovu, Chiokike ke naakpatne nye nwurnu ọnwu, nye neeme nhne źgele a wh́ya iwhe.

¹⁸ Nga olile anya źla a, Ebereham kw-natarụ ovu, ọ b́ru nda aǵda mba, lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru, “Mkpuru i jaaź aǵda kpa.”

¹⁹ Ọkwnata ovu a dnáge adna, nga ọ whnurnu nụ anọ-ẹhni a b́ nhne nwurnu ọnwu, hne ọ b́ otu riwhu awa, nụ rẹkpannwọ Sera nwurnu ọnwu.

²⁰ Kọvu ọkwnata ovu a dnáge adna hite nụ ókwe ekwe mọbu onwe mkpoma lawuru gbaśri nhne Chiokike kweru a mkwna, ọkwnata ovu a mernu o gwuzosi rikne naaz-narni Chiokike.

²¹ Ovu siri a rikne nụ Chiokike nwernu rikne o mezu nhne o kweru mkwna.

²² Kam kpararụ, “Chiokike gwnusinu a nụ ọ b́ nye mee mma.”

²³ Nụ be gwnusiri a nụ nye mee mma, b́o nhne ke źnu a kpọi.

²⁴ Ọ ź maśnu aị ele be jọogwnusi n'ele mee mma, ele kweru nụ nye wam mernu Jizọsi Nyenwe aị hi n'ẹnwu lizọ.

²⁵ Be nyernu a ma ọ nwụ kwnornu mmehie aị, o hiri n'ẹnwu lizọ ma Chiokike gwnusí aị lele ele ikpe mánana.

5

Snarnima nụ udno

¹ Ḱtna, hne Chiokike gwnurnu aị lele ele ikpe mánana hite n'ọkwnata ovu, a nwernu udno nụ Chiokike hite n'aka Nyenwe aị Jizọsi Karaísi.

² Jizọsi b́ nye a hiri n'aka a, hite n'ọkwnata ovu gwuzoru n'oru Chiokike. A nọonwudna ọnwudna nụ a nwernu olile anya nụ a jeekehia igwugwu Chiokike.

³ Ọ b́o kam kpọi, a nọonwudna nụ rime awhnụwhnu, kwnornu nụ awhnụwhnu neegweya ọsnuta ovu,

⁴ Ọsnuta ovu neegweya agwa ọma, agwa ọma gweya olile anya.

⁵ Olile anya aị j́oobu nhne etekne, kwnornu nụ Chiokike wukwasiri aị ọwhnun'anya a n'ovu aị hite n'Enine Nsọ, ke o kesiri aị.

⁶ Kwnornu nụ nga a nwée rikne, Karaísi nwurnu kwnornu aị ele ojo ḿa Chiokike.

⁷ Ọ b́ nhne siri rikne nụ badnụ jookwno nye ọma nwụ ẹnwu. Kọvu badnụ eleghi anya jeenwe rikne kwnornu nye mee mma nwụ.

⁸ Kọvu Chiokike gesiri aị ọwhnun'anya a ke b́ nụ Karaísi kwnornu aị nwuma kpa a ź kọriri nụ rime mmehie.

⁹ Be hiri n'ọvnarna a gwnụ aị lele ele ikpe mánana, ọ jọoznohia aị n'ovu owe ẹhni Chiokike.

¹⁰ Kwnornu nụ a b́ ele irno Chiokike nụ mbom, kọvu aị nụ Chiokike mernu udno hite n'ẹnwu Nnwọ a. Ḱtna, a b́ ele enyi Chiokike, ọ jọoznohia a hite nụ b́dnu Nnwọ a.

¹¹ Ọ b́o kam kpọi, kọvu a nọonwudna ọnwudna nụ rime Chiokike hite nụ Nyenwe aị Jizọsi Karaísi, nye mernu aị nụ Chiokike źri n'udno.

Adam nụ Karaísi

¹² Lele kpa mmehie hiri n'aka otu badnụ bna nụ rime ọwa, mmehie vuyarụ ẹnwu, ẹnwu wam zuru kpakara ọwa, kwnornu nụ kpakara badnụ mehieru.

¹³ Mmehie ź n'ọwa sụ be nyernu Iwu, kọvu mmehie źla ire nga Iwu źla a.

¹⁴ Ẹnwu hiteru n'Adam dū n'ige Mozizi nẹechi kpakara badnū, ma ele mēhie lele kpa Adam mehieru. Adam bụ nye bítala nhne Chiokike nyernu n'iwu.

Adam bụ oyiye nye wam jaava.

¹⁵ Kọvu nkesi wam nuna lele mmehie. Kwnornu ọ bụru nū agida badnū nwurnu hite nū mmehie otu badnū, oru nū nkesi Chiokike zị agida kakwo, ke gazuru kpakara ele badnū hite n'oru otu nye wam bụ Jizọsi Karaịsi.

¹⁶ Nkesi Chiokike zị ichne nū hne mmehie otu badnū zị. Ikpe snornu otu mmehie wam ke vuyarū ọmuma ikpe, kọvu nkesi wam sno agida mmehie ke vuyarū ọgwunusi badnū lele nye ikpe mámana.

¹⁷ Mmehie otu badnū ka, Adam, mernu ẹnwu nẹechi ọwa, kọvu kpakara ele nahiaru nkesi oru zị agida ke Chiokike nū ome mma a, jeemegbu mmehie nū ẹnwu hite nū otu badnū wam ke bụ Jizọsi Karaịsi.

¹⁸ Owe! Otu mmehie Adam vuyarū ọmuma ikpe nū risi kpakara ele badnū, kọvu, otu ẹrnu ome mma Karaịsi mernu ele badnū bụru ele ikpe mámana n'anya Chiokike, ke nyernu be bụdnū.

¹⁹ Hite nū risi rikne otu badnū kpakara ele badnū ghoru ele mmehie, otu aka wam masị, obno nsni otu badnū jeeme kpakara ele badnū bụru ele mee mma.

²⁰ Iwu varū ma nhne ojo zị agida, kọvu hne mmehie zị agida, oru Chiokike barū aba k'agida.

²¹ Hne mmehie nẹechi hite n'ẹnwu, oru Chiokike nẹechi hite n'ome mma ke noodubna nū bụdnū kwó okwo hite nū Jizọsi Karaịsi Nyenwe aị.

6

*Nwū nū mmehie,
zịri bụdnū nū Karaịsi*

¹ Kini bụ nhne a jaakaa? Ọ bụ ma a zị kọriri nū neeme mmehie ma oru Chiokike ba ọba?

² Ọza rịa rịa! Ndaa kpa aị ele nwurnu ọnwu nū rime mmehie jaazị kọriri bụdnū nū rime a?

³ Ọ bụ nū anū máa sa, be wūru aị mini ma aị nū Karaịsi Jizọsi bụru otu, nū be wūru aị mini ma aị nū Karaịsi bụru masị otu n'ẹnwu a?

⁴ Hite nū mini be wūru aị, be likotaru aị nū Karaịsi n'ẹnwu a, ma a nū lele Karaịsi nga o hiri n'ẹnwu lizọ hite n'igwugwu ke Nda, a joowu bụdnū ikne.

⁵ Kwnornu nū ọ bụru nū aị nū a bụ otu n'ẹnwu a, kpam masị, aị nū a jọoburu otu n'olizọ n'ẹnwu a.

⁶ A magwū nū ẹhni ọknani aị bụ ke be kpogidnenu ya nū Karaịsi n'olu ọgba a, ma be lulu ẹhni mmehie, ma a gharū ọ bụru ọhi ke mmehie.

⁷ Kwnornu nga badnū nwurnu, mmehie nwéma iknernema n'ẹhni a berere.

⁸ Ọ bụru a snornu Karaịsi nwū ẹnwu, a kweru nū a joosno a ziri bụdnū.

⁹ A magwū nū Chiokike mernu Karaịsi hi n'ẹnwu lizọ, ọ jọonwu kwno berere, ẹnwu nwéma iknernema hne ọ zị berere.

¹⁰ Ẹnwu ọ nwurnu, ọ nwurnu kwnornu mmehie otu mgbá, ọ zị bụdnū kítá, ọ zinu Chiokike bụdnū.

¹¹ Kpam masị, anū gwnū ẹhni anū lele ele nwurnu ọnwu kwnornu mmehie, kọvu ele zị bụdnū nyee Chiokike hite nū Karaịsi Jizọsi.

¹² Anū kwé mmehie nẹechi anọ-ẹhni anū, neeme anū noobno nsni nhne ojo anọ-ẹhni noopio.

¹³ Anū kwéko o gweru ẹhni anū nyee mmehie ma ọ bụru nhne ẹrnu ke risi rikne. Kọvu anū gweru ẹhni anū nyee Chiokike, lele ele hiri n'ẹnwu bna nū bụdnū, anū gweru kpakara ẹhni anū nyee ma be bụru nhne ẹrnu ke nhne ọma.

¹⁴ Kwnornu nū mmehie zá nẹechi anū, anū zila nū mkpururu Iwu, kọvu nū mkpururu oru ke Chiokike.

Ele ọhi ke ome mma

¹⁵ Kini bụ ka? A jaazị neeme mmehie kwnornu nū a zá nū mkpururu Iwu, kọvu mkpururu oru ke Chiokike? Ọza rịa rịa.

¹⁶ Anū magwū nū nye anū noobno nsni nhne o nookwu, anū bụ ele ọhi nye anū noobno nsni. Anū bụ ọhi ke mmehie ke noodubna n'ẹnwu, mọbu ọhi obno nsni ke noodubna n'ome mma.

¹⁷ Kọvu ọznarni zinu Chiokike, kwnornu nū mbom anū bụ ọhi ke mmehie, kọvu anū bnornu nsni hite nū mkpoma anū bna n'ezí oka wam anū nahiaru.

¹⁸ Be dọhiaru anū nū mmehie anū, ma anū bụru ọhi ke ome mma.

¹⁹ M nookwu lele badnu, kwnornu nu anu za rikne. Nu mbom, anu gweru ehni anu nyee nhne zila richna nu risi rikne o mee nhne ojo, kpam masi, anu gweru ehni anu buru ohi ome mma bna n'enu zi nsọ.

²⁰ Nga anu bu ohi ke mmehie, anu nwée igwe n'ome mma.

²¹ Ndaa mbnarna anu nwehiaru hite nhne kam notu iwhnerne? Risi kpakara nhne kam, bu enwu.

²² Kovu kitna, be dhiaru anu nu rime mmehie, anu buru ele ohi ke Chiokike, mbnarna anu jeenwehia jeeme anu ziri nsọ ke joodubna nu budnu kwó okwo.

²³ Kwnornu nu ogwo enu mmehie bu enwu, kovu nkesi ke Chiokike bu budnu kwó okwo hite nu Kara isi Jizosi Nyenwe ai.

7

Nhne atu ke olulu nzi nu nnwerné

¹ Rumu nda m, m nookwunu anu oka lele ele magwu Iwu, anu magwu nu Iwu jigwu badnu hne nye wam zi budnu.

² Nyerinya nwernu nzi zi n'iwu nga nzi a zi budnu, kovu o buru nzi a nwu, o zima iwu jigwu a lele nye zi nu nzi.

³ Ka neegesi, o buru nu nzi a zi budnu, nyerinya wam gbọ nzi berere, be jookwu a nye neeme oyi. Kovu o buru nu nzi a nwurnu onwu, iwu jigele a, o buru nu o gbọru nzi berere. O méne oyi.

⁴ Rumu nda m, otu aka wam, bu kpa o zinu anu. Anu nwurnu onwu n'Iwu hite n'ehni Kara isi. Anu bu ke nye wam hiri n'enwu lizo, ma anu buru mgwna enu ke bnarnu iru n'aka Chiokike.

⁵ Nga a zi budnu n'anọ-ehni, nhne ojo ke Iwu Mozizi vuyaru bu nhne a noosno, kpakara nhne a mernu dubnarnu ai n'enwu.

⁶ Kovu kitna, a nwernunem ehni ai n'Iwu, kwnornu nu a agburulam n'iwu wam jigwu ai, a kpenu Chiokike n'apna ikne ke Enine, o buo n'apna oknani ke Iwu be gbaru n'okwukwo.

Iwu nu mmehie

⁷ Kini bu nhne a jookwu? Iwu wam o bu mmehie sa? Oza ria ria. Kovu iwu mernu m mahia mmehie. M znégele m amahia

nhne bu a owho-anyanya o buru n'Iwu kwúle, "I nwéko owho-anyanya."

⁸ Kovu mmehie hite nu nhne be nyernu n'iwu nwehiaru oghere o kpakne owho-anyanya zi ichne ichne. Kwnornu nu mmehie nwurnu onwu hne iwu zila.

⁹ M zi m budnu hne iwu zila, kovu nga nhne be nyernu n'iwu varu, mmehie ziri budnu nu rime m, m nwuma.

¹⁰ Nhne be nyernu n'iwu ke kwesiri o gweya budnu, vuyanu m enwu.

¹¹ Mmehie hite nu nhne be nyernu n'iwu duwhuru m, hite nhne be nyernu n'iwu, gbu m.

¹² Iwu wam zi nsọ, nhne be nyernu n'Iwu zi masi nsọ, o zi kwem, o buru oma.

¹³ Ka o neegesi nu nhne buru oma vuyanu m enwu? Oza ria ria. O bu mmehie ke kpayaru a. Mmehie gweruru nhne buru oma mee a o vuyanu m enwu, ma mmehie whuya iwhne nu o bu mmehie n'ezi. Hite nu nhne be nyernu n'iwu be jeegesi nu mmehie buo oma ria ria.

¹⁴ A magwu nu Iwu bu nhne enine. Kovu m bu m badnu etekne, nye be reru lele ohi ke mmehie.

¹⁵ M maam nhne me neeme, kwnornu nu nhne me noopio o mee, m nwée m rikne mee a, kovu nhne me piole o mee, bu nhne me neeme.

¹⁶ Nga me neeme nhne me piole o mee, ka neegesi nu Iwu wam buru oma.

¹⁷ Kovu o buo me neeme nhne ka, kovu o bu mmehie ke wu nu rime m.

¹⁸ M magwu m nu o za nhne oma obula zi nu rime m (ke bu n'anọ-ehni m). Kwnornu nu o naamasị m o mee nhne buru oma, kovu m nwée m rikne o mee a.

¹⁹ M méé m nhne oma me pioru o mee, kovu nhne buo oma me piole o mee, bu nhne me neeme.

²⁰ O buru nu me mee nhne me piole o mee, ka neegesi nu o buo me bu nye neeme a, kovu o bu mmehie wam ke wu nu rime m.

²¹ M magwu m nu iwu notu enu, nga me pioru o mee nhne buru oma, nhne ojo zi nu ruwhnu m.

²² Nu rime enine m, m noopio iwu Chiokike.

²³ Kovu m notu iwu berere notu enu nu rime m, iwu ke notu iwu ke ovu

ogwnu. O neeme m buri ohi iwu ke mmehie ke noonu enu nu anọ-ehni m.

²⁴ M bu m badnu ke noowhnuji anya. Nyele jodohia m n'anọ-ehni ke enwu ka?

²⁵ A nootunu Chiokike mmamma hite nu Nyenwe a Jizosi Karaisi.

Hite n'echiche m, m bu m ohi ke iwu ke Chiokike, kovu, anọ-ehni m bu ohi iwu ke mmehie.

8

Budnu hite n'Enine

¹ Kĩta, o zai ikpe naama ele zi nu rime Karaisi Jizosi. *

² Kwnornu nu iwu ke Enine ke neegweya budnu nu Karaisi Jizosi, mernu m whoga n'ohi iwu ke mmehie nu enwu.

³ Nhne Iwu nwée rikne meli kwnornu nu anọ-ehni badnu zila rikne, Chiokike mernu a, o ziyaru Nnwọ a lele badnu ke mmehie ma o buri ariohna mmehie. Hite nu ya o ma budnu mmehie ke badnu ikpe.

⁴ Chiokike mernu ka ma nhne ziri ezi ke Iwu zu ozu nu rime ai ele noowu budnu lele kpa Enine noopio, o buo kpa anọ-ehni noopio.

⁵ Ele noowu budnu n'anọ-ehni neeme nhne anọ-ehni noopio, ele noowu budnu n'Enine neeme nhne Enine noopio.

⁶ Nye anọ-ehni neechi nwurnu onwu, kovu nye Enine neechi nwernu budnu nu udno.

⁷ Kwnornu nu nye anọ-ehni neechi bu nye irno Chiokike, o nwée rikne bita iwu Chiokike, n'ezi, o jeenwe rikne bita a.

⁸ Ele anọ-ehni neechi jeenwe rikne mee nhne joooso Chiokike n'onu.

⁹ Anọ-ehni zai neechi anu, kovu Enine, o buri nu Enine Chiokike wu nu rime anu. Nye obula ke nwée Enine Karaisi, buo ke Karaisi.

¹⁰ O buri nu Karaisi zi nu rime anu, o bu n'ezi nu anọ-ehni anu nwurnu onwu kwnornu mmehie, kovu enine anu zi budnu kwnornu ome mma.

¹¹ O buri nu Enine Chiokike ke mernu Jizosi hi n'enwu lizo wuru nu rime anu, nye wam ke mernu Karaisi hi n'enwu lizo jeeme anọ-ehni anu ziri budnu hite n'Enine a ke wu nu rime anu.

¹² Kam kpayaran, rumu nda m, a jigwu ogwo o wu budnu ai, o buo kpa anọ-ehni noopio.

¹³ Kwnornu nu o buri nu anu wu lele kpa anọ-ehni anu noopio, anu joonwu enwu, kovu o buri nu anu jeehi n'enine gbu kpakara enu ojo ke anọ-ehni, anu jaazi budnu.

¹⁴ Kpakara ele Enine Nso Chiokike neechi bu rumu Chiokike.

¹⁵ Kwnornu nu Enine Chiokike nyernu anu mene anu ele ohi, ke neeme anu buri ele ogwnu. Kovu Enine neeme anu buri rumu Chiokike, anu jeenwe rikne kw-nakwu a, "Papa, Nda m."

¹⁶ Enine Nso Chiokike naagbanu enine ai akebe nu a bu rumu Chiokike.

¹⁷ O buri nu a bu rumu Chiokike, a bu ele neekhia mkpe, ele neekhia mkpe Chiokike, ele be nu Karaisi neekerikota mkpe. O buri a snornu a ta awhnuwhnu, a joosno a kehia igwugwu a masi.

Igwugwu ke zi nu ruwhnu

¹⁸ M whnurnu m nu awhnuwhnu ke ige ka bu nhne a jeji tusinu igwugwu ke be jookpumenu ai.

¹⁹ Kpakara nhne be keru eke ji olile anya siri rikne neese nga be jeegesi rumu Chiokike.

²⁰ Kwnornu nu nhne be keru eke ghoru nhne etekne, o buo nu rikne aka ke be, kovu kpa Chiokike mernu be, be zi koriri neele anya,

²¹ nu nhne be keru eke jeenwernu ehni be whoga n'ehni oro oro, kehia igwe nu o nwernu ehni zi igwugwu ke be bitannu rumu Chiokike.

²² A magwu du kĩata nu kpakara nhne be keru eke noosu idne lele nye rime omumu nnwo neeme.

²³ Kovu o buo nhne be keru eke kpoi, ma ai masi ele nwernu Enine ke bu nkesi mbom ke Chiokike, a noosu idne nu rime ovu ai, neese nga Chiokike jeeme a buri rumu a, ma o gbahia anọ-ehni ai.

²⁴ Kwnornu be znohiaru ai hite n'olile anya, kovu o buri a whnu nhne a neele anya a, o buma olile anya n'ezi. O zai nye neele anya nhne ke o whnuwu anya.

* **8:1** Agwina okwukwo oknani kwuru: ele zai noowu budnu lele kpa mmehie pioru, kovu lele kpa enine noopio.

²⁵ Kọvu ọ bụrụ a neele anya nhne a zá nọwhnu anya, a jeeji nkasi ovu neese a.

²⁶ Kpam masị, Enine Nsọ neeyinu aị aka, ọ bụ ezi nụ a zá rikne. Kwnornu nụ a máa kpa a jeekpe okpukpe, kọvu Enine Nsọ Chiokike neekpehianu aị, hite n'ọsnu idne ke ọnu jókwuli.

²⁷ Kwnornu nụ Chiokike nye noonyosna mkpoma badnụ magwụ echiche Enine, ọ bụ Enine Nsọ nọorio arịrio nụ risi ele nsọ lele kpa echiche Chiokike jiri zị.

A kakwo ele mmeri

²⁸ A magwụ nụ Chiokike neeme kpakara nhne nọornuko ọnu ọma n'otu kwnornu ele whnurnu Chiokike n'anya, ele o sukwuru ma be mee echiche a.

²⁹ Kwnornu nụ ele Chiokike mahiamarnu, ọ bítaru be ichne, ma be nụ lele Nnwọ a, ma Nnwọ wam bụrụ Ọpnarna n'esilawuru agịda rụmu nda.

³⁰ Ele Chiokike bítaru ichne, o sukwuru be, ele o sukwuru, o mee be ele ikpe mámana, ele o mernu ikpe ele mámana, o mernu be kehia igwugwu a.

³¹ Ndaa nhne a jookwu nụ kpakara nhne ka? Ọ bụrụ nụ Chiokike dasị aị n'ikwnu, nyele jeemegidne aị?

³² Nye wam ke bítala Nnwọ a, kọvu kesi aị ya, ndaa kpa o jéenyé aị kpakara nhne?

³³ Nyele joobno ele Chiokike hohiaru nhne? Ọ bụ Chiokike bụ nye neeme ele badnụ ele ikpe mámana.

³⁴ Nyele bụ nye naama aị ikpe? Ọ bụo Karaịsi Jizọsi, nye nwurnu ẹnwu, nye hiri n'ẹnwu lizọ, daziri n'akarikwnunga Chiokike nọorionu aị arịrio.

³⁵ Nyele jeekewa aị n'ọwhnun'anya ke Karaịsi? Ọ bụ mkpa, sọbu nhne osi rikne sa, sọbu okne ọkpagbu, sọbu ọknunyo, sọbu ọgba-eto, sọbu aghom, sọbu ama-ogwnu?

³⁶ Lele kpa be gbarụ a n'ọkwukwo nsọ, “Kwnornu anụ, ẹnwu neeché aị aka nụ ruwhnu kpakara ọbochi, be nọopnughari aị lele atnurnu be noogbu ogbu.”

³⁷ Óza! A nwernu omeri nụ kpakara nhne ka hite nụ nye wam ke whnurnu aị n'anya.

³⁸ Kwnornu nụ m magwụ m nụ ẹnwu mọbu bụdnụ, mọbu enine izi, mọbu ẹnwu

ọjo, mọbu nhne ke zị kịtna, mọbu nhne ke jaava, mọbu rikne ọbula,

³⁹ mọbu olu mọbu nhne zị nụ rime ẹli, mọbu nhne berere be keru eke, jéenwe rikne kewama aị n'ọwhnun'anya ke Chiokike ke zị nụ rime Karaịsi Jizọsi.

9

Chiokike nụ ele ke ọ hohoruru

¹ M nookwu ezi ọka nụ rime Karaịsi, ọ bụo aghalaghala, Enine Nsọ naagbanu ovu m akebne nụ m zá m naagha aghalaghala.

² Anya-mini zị m nụ mkpoma, nhne igbugbu zị m nụ mkpoma kpakara ige.

³ Ọ jaamasị m, ọ bụrụ nụ Chiokike vuru m ọnu, kewama m nụ hne Karaịsi zị, kwnornu rụmu nda m, ele ẹli m,

⁴ ele Izireli. Chiokike mernu be bụrụ rụmu a, o okpumennu be igwugwu a, ya nụ be gbarụ njo-ehni, o nyernu be Iwu, be nwernu okpukpe ọma, nụ kpakara mkwna Chiokike,

⁵ be bụ avnurnu kwu ele nda ọknani, Karaịsi hiri n'avnurnu be va n'anọ-ehni. Ọznarni zinu Chiokike ke nēechi kpakara nhne ọknukokwnu. Amim.

⁶ Ọ bụo nụ Chiokike mézule ikwu-ọnu a, kwnornu nụ ọ bụo kpakara ele hi n'avnurnu Izireli bụ rụmu Izireli n'ezi.

⁷ Kpakara be bụo rụmu Ebereham n'ezi, ọ bụbedi nụ be hi n'avnurnu Ebereham. Kwnornu nụ ọkwukwo nsọ kwuru, “Kọvu be joogwnu rụmu i hite n'Aziki.”

⁸ Ka bụ nụ ọ bụo rụmu be murnu n'anọ-ehni bụ rụmu Chiokike, kọvu ele be murnu lele kpa Chiokike kwere Ebereham nụ mkwna bụ rụmu a n'ezi.

⁹ Kwnornu nụ ka bụ nhne mkwna wam kwuru, “N'ige be karu aka, m jeehiehna, Sera joomu nnwọ rukna.”

¹⁰ Ọ bụo ka kpọi, rụmu Ribeka nwernu otu nda, ke bụ nda ọknani aị Aziki.

¹¹ Sụ ọ murnu rụmu ejima rukna lawuru wam, nga be mége nhne ọma mọbu ke ọjo, ma nhne Chiokike kwuru gwuzosi rikne,

¹² ọ bụo hite n'ọnu kọvu kwnornu nụ o sukwu ikwu a, Chiokike kannu Ribeka, “Nye ke okno badnụ jeeznenu nye ke matị izi.”

¹³ Lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ, "M whnurnu m Jekọpu n'anya, sno Iso irno."

¹⁴ Ndaa nhne a jookwu? Ọ bụ nụ Chiokike bụ nye ndala sa? Ọza rịa rịa.

¹⁵ Kwnornu nụ ọ kannu Mozizi, "M jọdonu nye me jọdonu obirizi, obirizi, mee masi nu nye masiri m oru."

¹⁶ Ka neegesi nụ ọ bụo hite nụ nhne badnu noopio mọbu nhne be nọornu, kọvu ọ bụ obirizi Chiokike.

¹⁷ Kwnornu nụ okwukwo nsọ kannu Fero, "Ka bụ nhne me kwno gwuzote i, ma m gesi m iknernema m n'ehni i, ma kpakara ọwa mahia rewhna m."

¹⁸ Chiokike nọdonu nye masiri a obirizi, neemenu nye o pioru ma o knesni mkpoma, knesni mkpoma a.

Ikpe nụ obirizi Chiokike

¹⁹ Otu badnu jaakanu m, "Ndaa kpa Chiokike naama ai ikpe? Nyele nwernu rikne o gwuzogidne echiche a?"

²⁰ Ji badnu etekne, i bụ nyele naasa Chiokike oka? Nhne be kpuru okpu ọ jaasikwa nye kpuru a ajiji, "I kwno kini kpụ m kpa?"

²¹ Ọ bụ nye nọokpu ite o nwée rikne n'ehni otu ọrura wam kpụ ite lawuru, otu bna n'ernu zi okne mkpa, ke berere be ji a rnụ ernu kpakara ige?

²² Ọ zi Chiokike n'aka o gesi ikpe nụ iknernema a, kọvu, ọ zi kwno a n'aka o gesi ogologo ọsnuta ovu n'ehni ele o neekpe ikpe, bụ ele ọ bítaru ma ọ la be n'iyi.

²³ Ọ zi masi n'aka a ọ wukwasi okwnamarna igwugwu a nụ bụdnu ele ọ bítannu obirizi a.

²⁴ Kwnornu nụ a bụ ele o sukwuru, ọ bụo hite n'avnurnu ele Ju kpọ, kọvu ma hite n'eli ele bụo ele Ju.

²⁵ Ka bụ nhne o kwuru n'okwukwo Hosiya,

"M jookwu be ele ke m, ele wam bụo ele ke m,

ele wam me whnúge n'anya, m jookwu be ele me whnurnu n'anya.

²⁶ Ọ jọbu nụ hne be zi kaa, nụ be bụo ele ke m,

jọbu hne be jookwu be rụmu Chiokike ke zi bụdnu."

²⁷ "Azaya siri okokoba gbasiri rụmu Izireli, kaa,

Ọ bụ n'ezị nụ rụmu Izireli nụ lele rịzna ke ngeri osimini,

ele be jọznohia jaazi matị k'agida.

²⁸ Kwnornu nụ Jihova jeekpebi ikpe ọwa wara wara n'ome mma."

²⁹ Lele kpa Azaya kwuru nụ mbom, "Ọ bụ nụ Chiokike ke Meli Nhne Dum dónu ai obirizi ghasanụ ai agwna rụmu,

a znernu ọnu lele Sodom, a znernu ọnu lele Gómora."

Ele Izireli kwéle

ọ nabnarnu izi oma

³⁰ Ndaa nhne a jookwu? Ọ bụ nụ ele bụo ele Ju ele zá noosno ome mma Chiokike, nwehiaru ome mma ke hi n'okwnata mkpoma?

³¹ Kọvu ele Izireli, noosno iwu ome mma nwée nhne iwu ome mma karu, be píoñala a.

³² Kini kpayaru ka? Kwnornu nụ be jíge ọtukwasi ovu pio a, kọvu lele nụ ọ bụ n'ernu. Be dna n'olu rugwu nọokpobi ọchi.

³³ Lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ, kaa,

"Le, m bítaru m otu akaworugwu nụ rime Zayoni

ke jeeme ele badnu kpọbi ọchi, rugwu ke jeeme be dna.

Kọvu nye ọbula ke tükwasiri a mkpoma, be jéekwe iwhnerne tị a."

10

¹ Rụmu nda m, nhne nọogwnu m nụ mkpoma, m neekpe masi nu Chiokike gbasiri ele ke m bụ Izireli, bụ ma be znohia be.

² M jaagbanu be akebne nụ be nwegwu mkpoma o kpenu Chiokike, kọvu be nwée ọghohia.

³ Kwnornu nụ be máa ome mma ke Chiokike, be bete noogwuzote ome mma ke be, be bítala ehni be nụ mkpururu ome mma Chiokike.

⁴ Karaịsi bụ mbimambi Iwu, nye ọbula ke tükwasiri a mkpoma, jeenwehia ome mma.

Ọznohia zinu

kpakara badnu

⁵ Ka bụ nhne Mozizi kwuru gbasiri ome mma ke hi n'Iwu, "Nye ọbula ke bítaru Iwu jaazi bụdnu nụ rime be."

⁶ Kọvu ome mma ke hiri n'ọtukwasi mkpoma karu kpa, "I kwúko nù mkpoma i, 'Nyele jeezne oligwe?' (zne gwedna Karaịsi).

⁷ Mọbu, 'Nyele jeezne nù rime ẹli?' (zne gwelizo Karaịsi n'ẹnwu)."

⁸ Kọvu ndaa nhne o kwuru? "Ikwu-ọnu wam zi i ndundu, ọ zi n'ọnu i ma n'ovu i." Kam bu ikwu-ọnu ọtukwasi ovu ke a nọokpo okwo.

⁹ O buri nù i jeeji ọnu i kwuhia nù Jizọsi bu Nyenwe ai, gweru mkpoma i kweru nù Chiokike mernu o hi n'ẹnwu lizo, be jọoznohia i.

¹⁰ Kwnornu nù badnu ji ovu a kweru, be gwnusi a nù nye ikpe mana, o ji ọnu a kwuhia, o nwehia ọznohia.

¹¹ Okwukwo nsọ kwuru kpa, "Iwhnerne zá nọotu ele kwnataru a ovu."

¹² O zá nhne zi ichne hne nye Ju nù nye búo nye Ju zi. Chiokike bu Nyenwe kpakara badnu, nọowukwasi ngozi a nù risi ele naakwnakwu a.

¹³ Kwnornu nù be jọoznohia kpakara ele noosukwu rẹwhna Nyenwe ai.

¹⁴ Kọvu ndaa kpa be joosukwu a, ọ buri nù be kwéle nù ya? Ndaa kpa be jeekweru, ọ buri nù be nuna nhne gbasiri a sa? Mọbu ndaa kpa be jọonu, hne ọ zá nye nọokpo okwo izi oma?

¹⁵ Ndaa kpa be jọokpo okwo hne ọ zá nye zizneru be? Lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, "Le kpa ọchi be marnu mma bu ele neezni izi oma."

¹⁶ Kọvu, ọ búo kpakara be kweru izi oma wam, kwnornu nù Azaya karu, "Nyenwe ai, nyele kweru izi a ziri?"

¹⁷ Ka neegesi nù okwnata mkpoma jeehi nù ọnurnu izi oma va, ọnurnu jeehi n'okpo okwo izi oma Karaịsi.

¹⁸ Kọvu m nẹsikwa, ọ bu ezi nù be nuna izi oma wam? Be nurnu a. Lele kpa okwukwo nsọ kwuru,

"Nkọli be gazuru kpakara ọwa, ikwu-ọnu be duru hne ọwa sọturu."

¹⁹ M nẹsikwa kwno, ọ bu nù ele Izireli máa? Mozizi n'iwhuru a beru ọsno kaa, "M jeeji ele mba ọ zá nhne be bu mee anu nwe anya-kwu, m jeeji mba ke nwée akoniche kpasu anu iwe."

²⁰ Azaya kwusiri a rikne kaa, "Ele zá noopio m, piohiaru m, m mernu m ele zá nẹsikwa ajiji gbasiri m whnu m anya."

²¹ Ka bu nhne o kwuru gbasiri Izireli, "Kpakara ọbochi, m gbasaru m aka m lawuru o kwubnanya ele risi rikne nù ele zá noobno nsni."

11

Chiokike ghásala ele ke a

¹ M sika kwno, ọ bu nù Chiokike ghasaru ele ke a sa? Óza! Ma n'iwhuru m bu nye Izireli, ke avnurnu Ebereham, eriri ruwho Benjamini.

² Chiokike ghásala ele ke a ọ mahiamarnu nù mbom. Anu magwu nhne okwukwo nsọ kwuru nù hne Elaija naariasno Chiokike megidne Izireli,

³ "Nyenwe ai, be gburu ele ọwhnurninya i, be kwnadna ojo ariohna i, me nù nsnu m gwnarnu, be noopio o gbu m."

⁴ Kini bu nhne Chiokike kannu a? "M bitannu m ẹhni m pokwu ele rukna ẹsau, ele kpónna Balị risi ẹli."

⁵ Kpam masi, n'ige ka, Chiokike, hite n'oru a hohiaru ele ke gwnarnu.

⁶ Kwnornu nù ọ bu oru a, ọ búo n'ernu, ọ buri nù ọ bu hite n'ernu, oru búma oru.

⁷ Kini kwno? Ele Izireli piohiala nhne be noopio, kọvu ele wam ọ hohiaru piohiaru a, ovu kpọru ele berere bekwnu.

⁸ Lele kpa be gbaru n'okwukwo nsọ, kaa, "Chiokike nyernu be enine iwhnirniwhno be nwernu anya, kọvu be whnu ọsno, be nwernu nsni, kọvu be nù nhne, du tna."

⁹ Devidi karu, "Iriri be ghọ mbita nù nhne joogbu be, be dna n'olu a, ta awnwhnu."

¹⁰ Isni kpu be, be whnu ọsno, ivu rinya nyigbu be okwnukokwnu."

Ọznohia ele búo ele Ju

¹¹ M nẹsikwa, ele Izireli be dnarnu ma be la n'iyi sa? Óza ría ría. Kwnornu nù mmehie be, ele búo ele Ju nwehiaru ọznohia, ke jeeme ele Izireli nwe anya-kwu.

¹² O buri nù mmehie be mernu kpakara ọwa nwe ngozi, be dnarnu mboni ma ele búo ele Ju nwehia ngozi, kpakara ọwa

jeenwe agịda ngozi nga be jeekweru nụ Karaisi.

¹³ M nookwunu anụ ọka kịtna ele bụo ele Ju. Hne me bụ nye izi ele bụo ele Ju, m jeeji ẹrnu m kpa nganga.

¹⁴ Nyele ma, m nwernu rikne mee ele ẹli m nwe anya-kwu, ma m nwernu m rikne znọhia agwna be.

¹⁵ Kwnornu nụ nga Chiokike ghasarụ be, kpakara ọwa nụ Chiokike mernu udno. Kini jeeme nga Chiokike jookwubnanya be? Ọ jọbu nụ ele nwurnu ọnwu jaazi bụdnu.

¹⁶ Ọ bụrụ nụ mpekele brẹdi mbom be nyernu Chiokike zị nsọ, kpakara ke gwnarnu zị nsọ. Ọ bụrụ nụ ẹwnugwnu isisi zị nsọ, kpakara nkala a zị masị nsọ.

¹⁷ Ọ bụrụ nụ be o gbukwahalaru agwna nkala olivu, be gweru anụ bụ nkala olivu ọhia nyakwnusi a, anụ neeri nhne ọma ke hi n'isisi olivu wam.

¹⁸ Anụ mēnu nkala wam oknomokno, chenwanya nụ ọ bụo anụ vu ẹwnugwnu, kovu ẹwnugwnu vugwu anụ.

¹⁹ Kovu kwu kpa, “Be gbukwahalaru nkala isisi gweru aị nyakwnusi.”

²⁰ Owe! Be gbukwahalaru be kwnornu nụ be kwé ekwe, kovu, anụ gwuzo kwnornu nụ anụ tükwasiri ovu. Anụ vúlizọ ẹhni anụ olu, tnụnuma, anụ tị ogwnu.

²¹ Kwnornu nụ ọ bụrụ nụ Chiokike gharula ọ ta nkala isisi olivu ke ruhıaru awnụwhnu, ọ jáagharu ọ ta anụ awnụwhnu.

²² Le mkpoma ọma nụ nhne rikne ke Chiokike, nụ o mesiri ele dnarnu adna rikne, kovu ọ donu anụ obirizi, ọ bụrụ nụ anụ jaadazigidne nụ mkpoma ọma a. Ọ bụrụ nụ anụ jáadazigidne nụ mkpoma a, o joogbukwahala anụ.

²³ Ọ bụrụ nụ ele Ju jeehi n'ókwe ekwe be whıya, Chiokike jaanyakwnusi be berere, kwnornu nụ Chiokike nwernu rikne ọ nyakwnusi be.

²⁴ Anụ bụ nkala isisi olivu ọhia, ke Chiokike nyakwnusiri n'ẹhni isisi olivu be znurnu ọznu, lele kpa o kwésile. Ọ bụrụ nụ Chiokike mernu kpa, anụ mahıa nụ o nwernu rikne nyakwnuhnasi nkala isisi olivu be znurnu ọznu n'ẹhni isisi olivu kam be zị.

Obirizi Chiokike zınu kpakara badnu

²⁵ Rumu nda m, o nwernu nhne omimi me noopio anụ mahıa, ma anụ gharu eche nụ anụ bụ ele akọ n'anya anụ. Nhne omimi kam bụ nụ risi rikne rumu Izireli jáazı ọkwnukokwnu. Kovu ọ jaazı tem ọnu ọgwnugwnu ele bụo ele Ju ele jaavakwnusi Chiokike zute.

²⁶ Kpam ması, be jọoznohia kpakara ele Izireli, lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ, “Nye Ọznohia jeehi nụ Zayoni va, o joovume kpakara mmehie rumu Jekpu.

²⁷ Me nụ be jaagba njọ-ẹhni, nga me vumernu mmehie be.”

²⁸ Ele Ju bụ ele irno izi ọma. Ka bụ mbnarna ke anụ ele bụo ele Ju. Kovu be bụ ele ọ hohıaru, whnu be n'anya kwnornu ele nda be ọknani.

²⁹ Chiokike zá naagbanwo echiche a n'ẹhni ele ọ hohıaru, gızı ması.

³⁰ Hne anụ ele bụo ele Ju zı, anụ bnóge Chiokike nsı nụ mbom, kovu kıtna, anụ nwernu obirizi Chiokike kwnornu ele Ju ele bnóge nsı.

³¹ Kpam ması, anụ nwehıaru obirizi Chiokike mernu ele Ju bnóge Chiokike nsı ma be nwehıa ması obirizi Chiokike.

³² Kwnornu nụ Chiokike mernu kpakara ele badnu bụrụ ele risi rikne ma be nwehıa obirizi a.

Ọznarni zınu Chiokike

³³ A! Le kpa ẹkwnu nụ akoniche nụ nhne ọmuma Chiokike hna omimi.

Kpa a nwée rikne nyosna a echiche a, badnu nwée rikne piohıali apna a.

³⁴ “Nyele magwu mkpoma Nyenwe aı? Nyele nwernu rikne zni a ezni?”

³⁵ “Nyele nyeleru Chiokike nhne, ma Chiokike kwu a ọgwo?”

³⁶ Ya keru kpakara nhne, kpakara nhne ke zı bụ ke a, ya nwe kpakara nhne. Ọznarni zınu a ọkwnukokwnu. Amım.

12

Budnu nye ẹrnu Chiokike

¹ Rumu nda m, kam kpayaru, m ji m obirizi Chiokike naariasno anụ, anụ gweru ẹhni anụ yisi n'aka Chiokike lele arıohna zı

budnu, zi nsò, ke nòoso Chiokike n'ònu, bù ke anụ kwannụ Chiokike n'ezi.

² Anụ nùko lele ele ọwa ka, kọvu Chiokike gbanwo echiche anụ ma ọ ziri ikne ikne, ma anụ mahia nhne bù echiche Chiokike, echiche ọma a, ke nòoso a n'ònu, ke zuru ozu.

³ Kwnornu nụ oru Chiokike nyernu m, me kanụ anụ, ọ zá nye vulizọ ẹhni a olu n'oriri a karụ kpa o kwesiri, kọvu anya dno anụ nụ risi n'okpe ẹhni anụ ikpe. Anụ gweru ọkwnata ovu Chiokike tusunnu anụ kpe ẹhni anụ ikpe.

⁴ Lele kpa a nwernu agida nhne ke zi ẹhni, ke ọbula nwernu ẹrnu ke a.

⁵ Kpam masi, ọ bù n'ezi nụ a zi agida, a bù otu nụ rime Karaisi, be knekọtaru aị n'otu lele nhne zi ọdo nụ ọdo n'otu anọ-ẹhni.

⁶ Nye ọbula nwernu nkesi ke a lele kpa oru Chiokike nyernu a. Ọ bụrụ nụ nkesi otu badnụ bù whnụ ọwhnurninya, nye wam gweru ọtukwasi ovu mee a.

⁷ Ọ bụrụ nụ nkesi a bù o zne izi, o zne a, ọ bụrụ o zni nhne, o zni nhne.

⁸ Ọ bụrụ ọ gba ele badnụ inwe, o mee kpam. Nye neekesi ele berere nhne, o mee a nụ mkpoma ọma, nye noodu ele badnụ, ọ rnusi ẹrnu a rikne. Nye nọodo obirizi, o gweru mkpoma ọma mee a.

Iznizni gbasiru ọwhnun'anya

⁹ Ọwhnun'anya kwesiri ọ zi snam. Anụ sno nhne ojo irno, anụ knekwaru nhne ọma aka rikne.

¹⁰ Anụ gweru ọwhnun'anya rụmu nda whnụ ibne anụ n'anya nụ rime Karaisi, anụ sọbisinu ibne anụ karụ ẹhni anụ.

¹¹ Anụ bụo ele ime mgwu, anụ rnusi ẹrnu rikne, anụ gweru mkpoma zi snam neez-nenu Nyenwe aị izi.

¹² Anụ nwudna n'olile anya, anụ snuta mkpoma nụ rime ọkpagbu, neekpe okpukpe kpakara ige.

¹³ Anụ nụ ele nwée nhne kerita ẹkwnu anụ, anụ lekota ele izne.

¹⁴ Anụ nọgozi ele naakpagbu anụ, anụ nọgozi, anụ vuko be ọnu.

¹⁵ Anụ snornu ele nọonwudna ọnwudna, nwudnahoru, anụ snornu ele naagba mkpe, gba mkpe.

¹⁶ Nhne gbasiri ele berere metụ anụ nụ mkpoma. Anụ bụko ele oknomokno, anụ snornu ele ovu dūru ẹli meko nhne. Anụ bụo ele akọ n'anya anụ.

¹⁷ Anụ jiko nhne ojo kwu nye mernu anụ nhne ojo ọgwo. Anụ mee nhne buri ọma n'anya ele badnụ.

¹⁸ Anụ nụ kpakara ele badnụ ziri n'udno, ọ buri nụ o kwe omume, kpa anụ nwernu rikne.

¹⁹ Ele me whnurnu n'anya, anụ megwnarnu, kọvu gharu ọnuma Chiokike rnu ẹrnu a, kwnornu nụ ọkwukwo nsọ kwuru, nụ Nyenwe aị kwuru, "Mawa nwe mmegwnahia, m jeemegwnarnu."

²⁰ Kọvu lele nhne ọkwukwo nsọ kwuru, "Ọ buri nụ wiri nọogwnu nye irno i, nyee a wiri, ọ buri nụ akpiri nọokpo a bẹkwu, kwute a mini, o nwornu, kpam, i naaghakwasị esekere bẹkwu n'olu risi a."

²¹ Anụ kwé nhne ojo megbu anụ, kọvu anụ gweru nhne ọma megbu nhne ojo.

13

Mkpururu ele ọchichi

¹ Nye ọbula bita ẹhni a nụ mkpururu ọchichi, kwnornu nụ ọ zá ele nẹchi ọchichi ke Chiokike bitala, Chiokike bitaru kpakara ele nẹchi ọchichi.

² Nye ọbula ke neemegidne ọchichi neemegidne nhne Chiokike bitaru, nye mernu kpam jeegweyanu ẹhni a ikpe.

³ Ele neeme nhne ọma zá nọtụ ogwnu ele ọchichi, kọvu ele neeme nhne ojo jọtụ ogwnu. I pioru ogwnu ele nẹchi ẹchi gharu ọ tị i? Mee nhne buri ọma, be jaaznarni i.

⁴ Kwnornu nụ ọ bù nnwọ izi Chiokike neeme nhne ọma. Kọvu ọ buri nụ i mee nhne ojo, ogwnu a tị i, kwnornu nụ o vule ama-ogwnu a etekne. Ọ bù nnwọ izi Chiokike, neemegwnahianu a ovu owe ẹhni a n'ehni ele neeme nhne ojo.

⁵ Kam kpayaru, i joobno nsni ele ọchichi, ọ bụo kwnornu nụ ovu owe ẹhni Chiokike kpọi, kọvu kwnornu nụ mkpoma i.

⁶ Ke bù anụ jọtụ ntụ-eli, kwnornu nụ ele ọchichi bù rụmu izi Chiokike nọornu ẹrnu zinu be, ele ji kpakara ige be nẹchi ọchichi.

⁷ Anụ kwụ ọgwo anụ ji be, tū ntụ-eli ọ bụru anụ ji ọgwo ntụ-eli, tū ntụ ahịa ọ bụru nū anụ ji ọgwo ntụ ahịa, sọ nye kwesiri anya, bisinu nye kwesiri.

Whnụ ibne anụ n'anya

⁸ Anụ jí nye ọbula ọgwo, kọvu anụ whnūrta ẹhni anụ n'anya. Nye ọbula ke nọowhnu badnụ ibne a n'anya mezuru Iwu.

⁹ Iwu wam, “I mékọ ọyi, i gbúkọ badnụ, i znúkọ buznu, i nwékọ ọwho-anya.” Ka nū kpakara iwu berere jikọgwu aka n'otu iwu ka, “Whnụ nye agbatibi i n'anya lele ẹhni i.”

¹⁰ Nye ọbula ke whnūrnu nye agbatibi a n'anya jéeme a nhne ojo. Ọwhnūn'anya bụ o mezu kpakara Iwu.

¹¹ Anụ mee kpa, anụ magwụ nhne ige ka bụ. Ka bụ ige anụ jeetnanya n'anyarna, kwnornu nū ọznohia aị zị ndundu kịtna karụ nga a kweru nū mbom.

¹² Chi jiminem, chi ọbubo zị masị ndundu, a gharụ ẹrnu ọchichiri, woru mgwna ọgwnu ke iwhne.

¹³ Ngwa ma a kpa agwa lele ele zị n'iwhne ke ọbochi, ọ búo ele okne iriri nū ele ẹra manya naagba, ọ búo nū nhne rune nū nhne tū iwhnerne, ọ búo ọlu ọgwnu, nū anya-kwu.

¹⁴ Kọvu anụ woru Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi lele iwo, anụ nyée anọ-ẹhni anụ oghere o mee nhne ojo ke nọogwnu a.

14

Anụ kpé rụmu nda anụ ikpe

¹ Anụ kwubnanya nye zá rikne nū ọkwnata ovu, kọvu anụ nū a dógbuta kwnornu nhne o kweru.

² Ọkwnata ovu otu badnụ kweru a, o ri kpakara nhne, kọvu nye berere, ọkwnata ovu a zá rikne, neeri ọkwukwo ọhia kpọi.

³ Nye ke neeri kpakara nhne lédna nye zá neeri anya, nye zá neeri kpakara nhne kpé nye neeri kpakara nhne ikpe kwnornu nū Chiokike nakweruru a.

⁴ I bụ nyele ke neekpe ọhi nye berere ikpe? Ọ bụ nyenwe a jaakaa ma ọ mekwahiaru mọbu o mékwahiala. O jeemekwahia, kwnornu nū Nyenwe aị jeeme a o gwuzoru kwem.

⁵ Otu badnụ kanụ otu ọbochi zị mkpa k'agida n'esilawuru ọbochi berere, nye berere jaakaa nū kpakara ọbochi bụ otu. Echiche nye ọbula ji a rụwho.

⁶ Nye karụ nū otu ọbochi zị mkpa k'agida neeme a nọsobisinu Nyenwe aị, nye neeri nhne ọbula nọsobisinu Nyenwe aị, kwnornu nū ọ nọtunu Chiokike mmamma nū wiri wam. Nye zá neeri agwna nhne nọsobisinu Nyenwe aị, nọtunu Chiokike mmamma.

⁷ Ọ zá nye zinu ẹhni a bụdnū kpọi, ọ zá nye nọonwunu ẹhni a ẹnwu.

⁸ Ọ bụru nū a zị bụdnū, a zinu Nyenwe aị bụdnū, a nwūrnu ẹnwu, a nwūnu Nyenwe aị, ma a zị bụdnū ma a nwūrnu ọnwu, a bụ ke Nyenwe aị.

⁹ Kwnornu nū Karaịsi nwūrnu, hi n'ẹnwu lizọ ma ọ bụru Nyenwe ele zị bụdnū nū ele nwūrnu ọnwu.

¹⁰ Jiwa, i kwno kịni neekpe nnwọ nda i ikpe? I kwno kịni neeledna nnwọ nda i anya? Kpakara aị joogwuzo nū ruwhnu ngadna ikpe Chiokike.

¹¹ Lele kpa be gbarụ a n'ọkwukwo nsọ, “Nyenwe aị kwuru kpa, ‘Kpa me zị bụdnū kpakara mpnerne ọchi joogbunu m n'eli, kpakara riro jookwupiya nū mawa bụ Chiokike.’ ”

¹² Kpakara aị n'otu n'otu jaakahia nhne a mernu nū ruwhnu Chiokike.

¹³ A gharụ o kpe ẹhni aị ikpe, tnunuma, i bíta nhne jọkpo nnwọ nda i ọchi, mọbu nhne jeeme ọ dna.

¹⁴ M magwụ m nū hite nū mmekorita ke me nū Nyenwe aị Jizọsi, ọ zá nhne ke zila richna, ọ bụru nū badnū kaa nū otu wiri zila richna, ọ zila richna hne ọ zị.

¹⁵ Ọ bụru nū nhne i riri jeemekasi nnwọ nda i ẹhni, i zá neezne izne n'ọwhnūn'anya. I kwékọ nhne i riri lulu nye Karaịsi kwnornu nwū ẹnwu.

¹⁶ I kwékọ be kaa nū nhne ọma i bụ nhne ojo.

¹⁷ Kwnornu nū ẹli-eze Chiokike búo nhne oriri nū ọnwunwo, kọvu ọ bụ omé mma, udno nū snarnima nū rime Enine Nsọ.

¹⁸ Kwnornu nū nye neeznenu Karaịsi izi kpa neeme nhne nọoso Chiokike n'ọnu ma nū ruwhnu ele badnū.

¹⁹ Ngwa ma a neeme nhne jeegweya udno, nù ke joowuli aì olu lele ọro.

²⁰ I kwnó wiri lulu ẹnu aka Chiokike. Kpakara wiri zì rìchna, kọvu ọ búo ọma o ri nhne jeeme badnu dna.

²¹ Ọ búu ọma ì gharu o ri wiri, mọbu nwọ manya, mọbu mee nhne ọbula ke jeeme nnwọ nda ì dna.

²² Kpakara nhne ì kweru nù rime nhne ele ka, dazinum jì nù Chiokike. Nye ikpe máge nù nhne o kweru bú nye ọwa ọma.

²³ Kọvu ọ búu nù mkpọma badnu marnu a ikpe nù nhne o riri, Chiokike jaama a ikpe ma o ri a, kwnornu nù ọ kwnátala mkpọma nù nhne o neeme. Nhne ọbula ke híge n'ọkwnata mkpọma bú mmehie.

15

Mee nhne jọoso ele berere

n'ọnu

¹ Aì ele zì rikne nù ọkwnata mkpọma kwe-siri o vuru ekperi ele zá rikne. Ọ búo neeme nhne nọoso aì n'ọnu.

² Nye ọbula menu badnu ibne a nhne búu ọma, ke jọoso a n'ọnu, ma o wulizọ a olu lele ọro.

³ Kwnornu nù Karaìsi méne nhne jọoso ẹhni a n'ọnu, lele kpa be gbaru a n'ọkwukwo nsọ, “Nhne iwhnerne ele naakpasì ì iwhnerne dnakwasìri m.”

⁴ Kpakara nhne be gbaru n'ọkwukwo nsọ n'ọbochi wheru ewhe zinu aì, neezni aì nhne, ma a nwernu olile anya hite n'ndidi nù ọgba inwe ke ọkwukwo nsọ nyernu aì.

⁵ Chiokike ke neenye ndidi nù ọgba inwe mee anu nwernu enine ọziri n'otu kpa anu noosno Karaìsi Jizọsi,

⁶ ma kpakara anu n'otu jeegweru otu ọnu znarni Chiokike nù Nda Nyenwe aì Jizọsi Karaìsi.

⁷ Anu kwubnanya ibne anu lele kpa Karaìsi kwubnanyarnu anu ma anu znarni Chiokike.

⁸ M naakanu nù Karaìsi ghoru nnwọ izi ele Ju ma o gesi ezi ọka Chiokike, mezu mkwna o kweru nda be ọknani,

⁹ ma ele búo ele Ju nyee Chiokike igwugwu kwnornu obirizi a, lele kpa be gbaru a n'ọkwukwo nsọ, “Ka bú nhne me kwno znarni ì n'esilawuru ele búo ele Ju,

m jọogwnunu rẹwhna ì eri.”

¹⁰ Ọ kaa, berere,

“Anu snornu rumu Chiokike nwudna, anu ele búo ele Ju.”

¹¹ Ọ kaa, berere,

“Anu ja Nyenwe aì, kpakara ele búo ele Ju, kpakara ele badnu gwnunu a eri ọznarni.”

¹² Berere kwno, Azaya karu,

“Otu Badnu jeehi n'ẹbnurnu Jesi va, o jeelizọ chì kpakara mbam, ele búo ele Ju jeelekwasi a anya.”

¹³ Kìtna, Chiokike ke olile anya gweru ovu ọso nù udno mejite ọkwnata mkpọma anu nù rime a, ma olile anya anu nooso oso hite nù rikne Enine Nsọ.

Pọlu nye izi ele búo ele Ju

¹⁴ Rumu nda m, m magwu m nù nhne ọma zì nù mkpọma anu. Anu magwu kpakara nhne ka nkari nkari, ke jeeme anu nwernu rikne neeznitaru ẹhni anu nhne.

¹⁵ M jì m anya siri rikne gbanu anu ọkwukwo, ma anu chenwanya agwna nhne, kwnornu nù oru Chiokike nyernu m.

¹⁶ Chiokike mernu m nye izi Karaìsi Jizọsi, nye nọornunu ele búo ele Ju ẹnu, nye naakwa ariọhna, nọokpo okwo izi ọma Chiokike, ma ele búo ele Ju búu nhne ariọhna Chiokike jeegweru, ke Enine Nsọ bítaru nsọ.

¹⁷ Kam kpayaru, m jì m ẹnu m naanya risi nù rime Karaìsi Jizọsi nhne gbasìri Chiokike.

¹⁸ M jóokwu nhne berere karu nhne Karaìsi mernu hite n'aka m, o duru ele búo ele Ju be búu ele noobnonu Chiokike nsni hite n'ikwu-ọnu m nù ẹnu m.

¹⁹ Hite nù rikne nhne ọgba akebne nù ẹnu ndu-ẹhni ke Enine Chiokike hite nù Jeruselem du Ilirikom, m nọokpo okwo izi ọma gbasìri Karaìsi n'apna zuru ozu.

²⁰ Ọ bú nhne zì nù mkpọma m o zni izi ọma hne be nuna nhne gbasìri Karaìsi, ma m gharu m o wu ọro n'olu ntụ-ẹli ọro nye berere.

²¹ Lele kpa be gbaru a n'ọkwukwo nsọ, “Ele be kánnu be nhne gbasìri a jọowhnurnu, ele nuna nhne gbasìri a jọoghohia.”

²² Kam kpayaru, be kwéle me vakwnusi anu.

*Pọlu marnu mmuma
o zne Rom*

²³ Kọvu kịtna, ọ zá nhne me jọornu nọ kpakara ẹli ka, ọ nọogwnu m ọ whnụ anụ anya agịda awha ka.

²⁴ M jeeme kpam kịtna, m jọowhnu anụ kpa me neezne Sipeñi. Anụ jeeyinu m aka n'izne m, ma me nọ anụ dazikwole ige matị.

²⁵ Kọvu kịtna, m neezne Jeruselem kwnornu ele ke Chiokike zị pịi.

²⁶ Kwnornu nọ ọ masiri ọgbako Chiokike ke zị nọ Masidonia nọ Akaya o gweya nhne be jeekesi ele mboni zị n'esilawuru rụmu Chiokike ke zị nọ Jeruselem.

²⁷ O masiri be o yinu be aka, kọvu ezi ọka zị a bụ ka, ọ bụ ọnu zinu be o yinu ele mboni wam aka, kwnornu nọ ele Ju nọ ele bụo ele Ju neekerita ngozi ke enine, ele bụo ele Ju kwesiri o kesi ele Ju ngozi ke ẹkwnu be.

²⁸ Nga me rnukparu ọnu ka, nyega be nhne be tuiharu, m jọowhnu anụ nga me neezne Sipeñi.

²⁹ M magwu m nọ nga me jaava, m jeeji agịda ngozi Karaịsi va.

³⁰ M naariasno anụ, rụmu nda m, hite nọ Nyenwe aị Jizosi Karaịsi nọ ọwhnun'anya ke Enine Nso, anụ snornu m kpesi okpukpe rikne nọ ruwhnu Chiokike kwnornu nhne me nọowhnu.

³¹ Anụ kpe okpukpe ma be dọhia m n'aka ele kwé ekwe zị nọ Judiya, ma ele Chiokike zị nọ Jeruselem nabnarnu ọnu m n'esilawuru be,

³² ma hite n'echiche Chiokike, m jeeji snarnima vakwnusi anụ, ma me nọ anụ dazirikota nọ mkpoma oma.

³³ Chiokike ke udno dazinu kpakara anụ. Amim.

16

Obekwu ikwu Pọlu

¹ M neegesi anụ nwene aị rinya Febi, ke nọornunu ọgbako Chiokike ke zị nọ Kẹnkiria ọnu.

² Anụ bikno nabnanya a nọ rẹwhna Nyenwe aị lele kpa rụmu Chiokike kwesiri, anụ yisinu a aka nọ nhne ọbula zị mkpa, kwnornu nọ ọ bụ nye ovu oma neeyinu agịda ele berere aka ma me masi.

³ Anụ bekwu Prisila nọ Akwila, ele ọnu ibne m, ele me nọ be sno nọornunu Karaịsi Jizosi ọnu.

⁴ Be gweru budnu be bita nọ nhne oze budnu nọ risi m, m nọotnu be mmamma, ọ bụo me nọ nsnunu m kpọi, kọvu kpakara ọgbako Chiokike zị n'ẹli ele bụo ele Ju nọotu masinu be mmamma.

⁵ Anụ bekwu ọgbako Chiokike zị n'oro be. Anụ bekwu enyi m me whnurnu n'anya Epenetusi, nye mbom ke hi n'Esia kweru nọ Karaịsi.

⁶ Anụ bekwu Meri nye rnunu anụ agịda ọnu.

⁷ Anụ bekwu Andronikusi nọ Junias, ele Ju ibne m me nọ be zị n'ikelu, be bụ ele badnu marnu nkari nkari n'esilawuru ele izi, be beru m osno mahia Karaịsi.

⁸ Anụ bekwu Ampilatusi, nye me whnurnu n'anya nọ rime Nyenwe aị.

⁹ Anụ bekwu Uribanusi nye ọnu ibne aị n'ọnu Karaịsi, nọ Sitakisi enyi oma m.

¹⁰ Anụ bekwu Apelesi nye be kparu iru, o whe nọ Karaịsi.

Anụ bekwu ezi-nu-oro Arisitobulosi.

¹¹ Anụ bekwu Erodioni nye Ju ibne m. Anụ bekwu ele ezi-nu-oro Nakisosi, ele zị nọ rime Nyenwe aị.

¹² Anụ bekwu Terifena nọ Terifosa ele ọnu nọ rime Nyenwe aị, nọ nye me whnurnu n'anya bụ Pesis, nye ọnu nọ rime Nyenwe aị.

¹³ Anụ bekwu Rufosi, nye ọnu Nyenwe aị hoiharu. Anụ bekwu nne a, nye bụ masi nne m.

¹⁴ Anụ bekwu Asikiritosi, Filegoni, Hemisi, Patirobasi, Hemasi nọ kpakara rụmu nda anụ nọ be zị.

¹⁵ Anụ bekwu Filologosi nọ Julia, nọ Nerusi nọ nwene a rinya, nọ Olimpasi nọ kpakara rụmu Chiokike be nọ be zị.

¹⁶ Anụ gweru obekwu ikwu nsọ ke rụmu nda bekwurita ẹhni anụ. Kpakara ọgbako Chiokike neebekwu anụ.

Ezni ipne-aznu Pọlu

¹⁷ Rụmu nda m, anụ bikno, anya dọ anụ ẹli gbasiri ele neegweya okewa nọ naakpahie okwnata ovu ele badnu anya, ele neezni nhne ke neemigidne iznizni anụ nahiaru. Anụ neeze be.

¹⁸ Kwnornu nụ ele nụ kpam zá nọornunu Karaịsi ernalu, kovu ruwho be. Hite n'onu biri biri be nụ oka sọ n'onu, be nooduwu ele zị snam nụ mkpoma.

¹⁹ Kpakara ohna nurnu obno nsni anu, ke mernu mkpoma sọ m n'onu k'agida kwnornu anu. Kovu m pioru m anu buru ele nwernu akoniche hne nhne oma zi, ele ikpe mana hne nhne ojo zi.

²⁰ N'ige mati Chiokike ke udno joozogbu Ekwensu nụ mkpururu ochi anu. Oru ke Nyenwe aị Jizosi dazinu anu.

²¹ Timoti nye ernalu ibne m neebekwu anu, ya nụ Lusosi, nụ Jasoni nụ Sosipata ele Ju ibne m.

²² Mawa, Tetiosi, nye gbaru okwukwo ka neebekwu anu nụ rime Nyenwe aị.

²³ Gayosi nye me zi n'oro a, nye ogbako Chiokike zi n'oro a, neebekwu anu. Ochi-iiwai ohna bu Erasitosi nụ nwene aị rukna Kwatusi neebekwu anu. [

²⁴ Oru ke Nyenwe aị Jizosi Karaịsi dazinu kpakara anu. Amim.]

²⁵ Ozarni zinu Chiokike nye nwernu rikne mee anu gwuzoru lele kpa izi oma me neezni kwuru, nụ okpo okwo Jizosi Karaịsi, lele kpa okpume nhne gwnarnu agwna ke zi omimi ogologo ige wheru ewhe.

²⁶ Kovu be kpumernu a hite nụ nhne ele owhnurninya gbaru n'okwukwo hite n'iwu Chiokike zi okwnukokwnu. O mernu kpakara mbam mahia, ma be kweru bnonu a nsni.

²⁷ Ozarni zinu Chiokike nye nụ nsunu a bu nye akọ hite nụ Jizosi Karaịsi okwnukokwnu. Amim.

**Okwukwo izi
ke Mbom
Polu gbaznennu
Ele Kōrinti
Nhne gbasiri okwukwo izi
ka**

Okwukwo izi Polu gbaznennu ele Kōrinti ke mbom neelebna anya nū būdnu nū okwnata mkpoma ke nye Karaṣi. O nookwu oka gbasiri mkpa ke zī nū ogbako Chiokike ke zī nū Kōrinti ke Polu miteru. Nū ige wam, Kōrinti bū ẹli-ohna ke zī mkpa n'ẹli Giriṣi, ke bū risi ọchichi ẹli Rom n'odoru-ẹli wam. Ele ẹli ka bū ele be marnū rẹwhna be n'ahia, ele mkpako, nū ele agwa ojo, ele nọkponu chi zī ichne ichne risi ẹli.

Polu nookwu gbasiri okewa nū agwa ojo ke zī nū rime ogbako Chiokike pī. O kwuru nhne gbasiri būdnu ogbako Chiokike nū okpukpe, olizọ n'ẹnwu, ọlulu nzi nū nnwerne. O kwuru nū Izi Oma nwernu ọsisa kpakara ajiji ele ka.

Nū risi 13, Polu gesiri nū ọwhnun'anya bū ngozi ke kakwo mma Chiokike nyernu ele badnū.

Nhne zī n'okwukwo izi ka

Ọpanizo (1:1-9)

Okewa nū rime ogbako (1:10---4:21)

Agwa oma nū būdnu ezi-nū-oro (5:1---7:40)

Ele Karaṣi nū ele naakwa rẹnwu (8:1---11:1)

Būdnu ogbako nū okpukpe Chiokike (11:2---14:40)

Olizọ n'ẹnwu Karaṣi nū ke ele kweru ekwe (15:1-58)

Nkesi ele Karaṣi nye ele zī nū Judiya (16:1-4)

Mmuma Polu nū okwukwo (16:5-24)

¹ Mawa, Polu, nye Chiokike sukwuru hite n'echiche ma ọ būru nye izi Karaṣi Jizọsi nū nnwọ nda aī Sọsitenisi,

² naagbaznenu anū, ogbako Chiokike ke zī nū Kōrinti okwukwo. Anū bū ele Chiokike sukwuru ma anū be būru ele ke a zī nsọ nū Karaṣi Jizọsi, anū nū kpakara ele zī nū hne ọbula be nọkpokwu rẹwhna Nyenwe aī Jizọsi Karaṣi, Nyenwe be nū Nyenwe aī.

³ Oru nū udno ke Chiokike Nda aī nū Nyenwe aī Jizọsi Karaṣi dazinu anū.

Otu mmamma

⁴ M nọotunu Chiokike m mmamma ige ọbula nū risi anū, o nyernu anū oru hite nū Karaṣi Jizọsi.

⁵ O mernu anū ba aba nū rime Karaṣi nū kpakara nhne, ma nū ikwu-ọnu nū nhne ọmuma anū.

⁶ Izi gbasiri Karaṣi gwuzosiri rikne nū rime anū.

⁷ Kam kpayarū, ọ zá nkesi ke enine kogwu anū kpa anū neese ige be jookpume Nyenwe aī Jizọsi Karaṣi.

⁸ O jeeme anū gwuzoru kwem dū ọsoto, ma anū būru ele nwée ọru n'ọbochi Nyenwe aī Jizọsi Karaṣi.

⁹ Chiokike, nye sukwuru anū ma anū nū Nnwọ a Jizọsi Karaṣi Nyenwe aī nwekọta nhne, bū nye kwesiri okwnata ovu.

Okewa nū rime

ogbako Chiokike

¹⁰ Rumu nda m, m ji m rẹwhna Nyenwe aī Jizọsi Karaṣi naariasno anū, anū bikno, anū kwekọrita n'otu nhne anū nookwu, okewa zoma n'esilawuru anū. Anū ziri n'otu n'echiche ma nū nhne anū neeme.

¹¹ Rumu nda m, agwna ele hi n'ezi-nū-oro Kilo kannu m kpa o dnornu m anya, nū okno oka zī n'esilawuru anū.

¹² Ka bū nhne me naakaa, otu badnū naakaa, “M bū m ke Polu,” nye berere kaa, “M bū m ke Apọlosi,” nye berere kwno kaa, “M bū m ke Pita,” nye berere masi kaa, “M bū m ke Karaṣi.”

¹³ Be kewarū Karaṣi sa? Be kpogidnernu Polu n'olu ogba kwnornu anū? Be wuru anū mini nū rẹwhna Polu sa?

¹⁴ M nọotunu Chiokike mmamma nū ọ zá nye me wuru mini kwekọlam Kirisipọsi nū Gayọsi.

¹⁵ Ọ zá nye jaakaa si nū me wuru a mini nū rẹwhna m.

¹⁶ (Owe, m wuru m ezi-nū-oro Stefanasi mini, be gweme kpam, m mām ma m wuru m nye berere mini.)

¹⁷ Karaṣi ziyage m me wu mini, kovu o zni izi oma. Ọ būo hite n'ikwu-ọnu ke akoniche badnū, ọ zī ẹnwu Karaṣi n'olu ogba būru nhne etekne.

*Karaisi bu akoniche
nu iknernema Chiokike*

¹⁸ Kwnornu nu izi gbasiri ogba bu nhne etekne hne ele nonwu onwu zi, kovu hne ele be nozonohia zi, o bu iknernema Chiokike.

¹⁹ Be gbaru a n'okwukwo nsò, kaa,
“M joolulu akoniche ke ele akò,
tuwhu oghohia ke ele marnu nhne.”

²⁰ Ndaa hne nye akò zi? Ndaa hne nye okne okwukwo zi? Ndaa hne nye agirigo ke owa ka zi? Chiokike mernu akoniche ke owa buru nhne iwhnirniwhno.

²¹ Kwnornu nu hite n'akoniche Chiokike o kwéle owa mahia nye o bu hite n'akoniche ke owa. O sòru Chiokike n'onu o hite n'iwhnirniwhno ke okpo okwo izi oma znohia ele kweru ekwe.

²² Ele Ju noopio nhne elekema, ele Giriki noopio akoniche.

²³ Kovu a nokpo okwo nu be kpogidnenu Karaisi n'olu ogba, ke bunu ele Ju rugwu okpobi ochi, hne ele buo ele Ju zi, o bu nhne iwhnirniwhno.

²⁴ Kovu hne ele Chiokike sukwuru zi, ele Ju ma ele buo ele Ju, Karaisi bu iknernema Chiokike nu akoniche Chiokike.

²⁵ Kwnornu nu iwhnirniwhno Chiokike kakwo akoniche ke badnu, rikne ogwugwu Chiokike kakwo iknernema ke badnu.

²⁶ Rumu nda m, anu chenwanya nhne anu bu su Chiokike sukwuru anu. Agida anu bu ele owa karu nu be nwée akoniche, agida anu bu ele owa máa, agida anu bu ele híge ezi-nu-oro eze whuya.

²⁷ Kovu Chiokike hohiaru nhne iwhnirniwhno ke owa ma iwhnerne tu ele akò. Chiokike hohiaru nhne ele owa karu nu o zila rikne ma iwhnerne tu ele zi rikne.

²⁸ Chiokike hohiaru nhne ele owa led-narnu anya nu nhne zá nhne o bu, mee nhne ke be kwuru nhne buru nhne etekne.

²⁹ O mernu ka ma badnu obula gharu o mee oknomokno nu ruwhnu Chiokike.

³⁰ Chiokike mernu anu nu Karaisi Jizosi buru otu, nye burunu ai akoniche nu rime Chiokike. Ya bu ome mma ai nu ozi nsò ai nu ogbahia ai.

³¹ Lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsò, “Nye obula ke jeeme oknomokno, o mee oknomokno nu nhne Nyenwe ai rnuru.”

2

*Izi oma gbasiri Karaisi
nu ogba a*

¹ Rumu nda m, nga me vakwnusiri anu, m jile m okne oka mobu akoniche ke badnu va kpo okwo nhne tugwaru otugwa ke Chiokike.

² Kwnornu nu m piole m o marnu nhne obula kpa me nu anu zi, kwekolam nhne gbasiri Jizosi Karaisi, nye be kpogidnenu n'ogba.

³ M ji m oza rikne nu ogwnu nu ehni oznu biri biri va.

⁴ Nhne me znirni nu izi m buo hite nu nkari oka ke akoniche ke badnu, kovu o gesi Enine nu iknernema a n'esilawuru anu,

⁵ ma anu buru ele kweru ekwe, o buo kwnornu nu akoniche ke badnu, kovu n'iknernema Chiokike.

Akoniche Chiokike

⁶ Kovu n'esilawuru ele sozuru osozu bu hne a nookwu oka akoniche, o buo akoniche ke owa ka, mobu ke ele neechi owa ka. Ige mati, o za nhne be jobu.

⁷ A nookwu nhne gbasiri akoniche Chiokike ke tugwaru otugwa, ke Chiokike hohiaru kwnornu igwugwu ai tutu su owa panizoru.

⁸ Ele ochichi ke owa ka máa akoniche ka. Kwnornu nu o buru nu be marnu a, be bo kpogidene Nyenwe igwugwu n'olu ogba.

⁹ Kovu kpa be gbaru a n'okwukwo nsò,
“Anyahwúlele,
nsni núlele,
o bnána n'ovu badnu ría ría,
nhne Chiokike bitannu ele whuru a n'anya.”

¹⁰ Kovu Chiokike hiri n'Enine a kpumenu ai nhne o tugwaru otugwa, kwnornu nu Enine noonyosna kpakara nhne, ma nhne miri emi ke Chiokike.

¹¹ O za nye magwu echiche ke mkpoma badnu, o kwolem enine ke zi nu rime badnu. Kpam masi, o za badnu ke magwu echiche Chiokike, okwolem Enine Chiokike magwu kpakara nhne gbasiri Chiokike.

¹² A nahjage enine ke owa ka, kovu a nahjaru Enine Chiokike ziyaru ma a mahia kpakara nhne Chiokike hiri n'ovu oma a kesi ai.

¹³ Ka bụ nhne a nookwu, ọ bụo hite nụ nhne ke badnụ znirni aị nụ akoniche ke badnụ, kọvu nhne Enine znirni aị. A nọkowa ezi ọka ke enine hne ele nwernu Enine Chiokike zị.

¹⁴ Badnụ ke nwée Enine Chiokike nwée rikne kweru nhne hi n'Enine Chiokike va, kwnornu nụ be bụnu a nhne iwhnirni-whno, o nwée rikne nahia be kwnornu nụ Enine Chiokike nọkowanu ele nwernu Enine.

¹⁵ Badnụ ke nwernu Enine Chiokike neekpe kpakara nhne ikpe, kọvu ọ zá nye jeekpe a ikpe.

¹⁶ Lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ, “Nyele magwụ echiche Nyenwe aị, ma nye wam zni a ezni?” Kọvu a nwernu echiche ke Karaịsi.

3

Ele ọnu Chiokike

¹ Rumu nda m, m nwée m rikne kwunu anụ ọka lele ele nwernu Enine, kọvu m nookwunu anụ ọka lele badnụ etekne, lele rumu takiri nụ rime Karaịsi.

² M jeeji mini-rẹma nọoznu anụ, ọ bụo wiri siri rikne, kwnornu nụ anụ jéenwe rikne ri be. Tem dụ kịtna, anụ nwée rikne ri wiri siri rikne.

³ Anụ zị kọriri n'anọ-ẹhni, kwnornu nụ okwno-awụwa nụ okno ọka zị n'esilawuru anụ, ka ọ zá neegesi nụ anụ zị n'anọ-ẹhni? Anụ neeme lele badnụ etekne.

⁴ Otu badnụ naakaa, “M bụ m ke Pọlu.” Nye berere kaa, “M bụ m ke Apọlosi.” Anụ zá neeme lele badnụ etekne?

⁵ Nyele bụ Pọlu? Nyele bụ Apọlosi? A bụ ele ọnu, ele anụ hiri n'aka be kweru. Nye ọbula nọornu ọnu ke Nyenwe aị nyernu a.

⁶ Mawa kpasiri mkpuru, Apọlosi wụsi a mini. Kọvu Chiokike mernu mkpuru wam so oso.

⁷ Nye wam kpasiri mkpuru nụ nye wam wụsiri a mini bụ nhne etekne. Chiokike zị mkpa kwnornu nụ ọ bụ ya mernu mkpuru wam so oso.

⁸ Nye wam kpasiri mkpuru nụ nye wam wụsiri a mini bụ otu. Nye ọbula jaanarnụ ọgwo ọnu a lele kpa ọnu a hna.

⁹ Kwnornu nụ aị nụ Chiokike nọornuko ọnu n'otu, anụ bụ ẹkwu Chiokike. Anụ bụ ọro Chiokike noowu.

¹⁰ Hite nụ oru Chiokike nyernu m, m nọornu ọnu lele nye nka-owu ọro. M tūru m ntụ-ẹli ọro, nye berere noowukwasị ọro n'olu a. Kọvu anya dụ nye noowu ọro n'olu a ẹli.

¹¹ Kwnornu nụ ọ zá ntụ-ẹli berere badnụ jeenwe rikne tū, kakwo ke Chiokike tūru, ke bụ Jizọsi Karaịsi.

¹² Ọ bụru nụ badnụ ọbula jeeji golu, mọbu siliva, mọbu akaworugwu zị okne ọnu ahia, mọbu isisi, mọbu rụhiara, mọbu isisi ikpa wukwasị ọro n'olu ntụ-ẹli ka,

¹³ ọnu a jọowhuya iwhne, kwnornu nụ ọbochi Karaịsi jookpume a. Be jeeji bẹkwu kpa ọnu nye ọbula iru, bẹkwu jeegesi nhne nye ọbula jiri wu ọro a.

¹⁴ Ọ bụru nhne badnụ jiri wu ọro n'olu ntụ-ẹli wam gwuzogidne bẹkwu, ọ jaanahia ọgwo ọnu.

¹⁵ Kọvu ọ bụru nụ bẹkwu rne ọnu a, nhne whuru a, kọvu be jọoznohia a, kọvu lele nye hi nụ bẹkwu whuya.

¹⁶ Anụ máa nụ anụ bụ Oro Nsọ Chiokike, nụ Enine Chiokike wu nụ rime anụ?

¹⁷ Ọ bụru nye ọbula lulu Oro Nsọ Chiokike, Chiokike joolulu a. Oro Nsọ Chiokike zị nsọ, anụ bụ Oro Nsọ a.

¹⁸ Ọ zá nye duhie ẹhni a, ọ bụru nụ nye ọbula neechi nụ ọ nwernu akọ nụ nhne ke ọwa ka, ọ ghọ nye iwhnirniwhno ma ọ bụru nye nwernu akoniche.

¹⁹ Kwnornu nụ akoniche ke ọwa ka bụ nhne iwhnirniwhno n'anya Chiokike. Lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ, “O jidnenu ele akọ n'aghịho be.”

²⁰ Be gba kwno a n'okwukwo nsọ, kaa, “Nyenwe aị magwụ echiche ele akọ nụ ọ bụ nhne etekne.”

²¹ Ọ zị badnụ ke ji nhne badnụ etekne nwernu rikne mee nyaa risi. Kwnornu nụ kpakara nhne bụ ke anụ,

²² Pọlu mọbu Apọlosi, mọbu Pita, ọwa ka, bụdnụ nụ ẹnwu, nhne zị kịtna mọbu ke zị nụ ruwhnu, kpakara be bụ ke anụ,

²³ anụ bụ ke Karaịsi, Karaịsi bụ ke Chiokike.

4

Ele izi Karaịsi

¹ Ele badnú kwesiri ọ gwnú aị lele ele izi Karaịsi, ele Chiokike nyernu nhne tugwaru otugwa ke ezi ọka a n'aka.

² Nhne be pioru n'aka nye neelegidne nhne ọbula bụ be whnụ a nụ ọ bụ nye kwesiri ọkwnata ovu.

³ Nhne anụ nookwu gbasiri m zá m mkpa, mọbu ikpe nye berere neekpe m, m jéekpe ẹhni m ikpe.

⁴ Ovu m zị snam, kọvu ka zá neegesi nụ m bụ m nye ikpe mána. Nyenwe aị bụ nye neekpe m ikpe.

⁵ Kam kpayarụ, anụ kpé nhne ọbula ikpe hne ige yóoduge, seru tem Nyenwe aị va, o jeeme kpakara nhne tugwaru otugwa n'ọchichiri whụya iwhne. Ọ jaakahia kpakara nhne zị n'ovu badnú. Ige wam nye ọbula jaanahia ọznarni a n'aka Chiokike.

⁶ Rụmu nda m, m gweru m kpakara nhne ka tịsinu ẹhni m nụ ẹhni Apọlosi kwnornu anụ, ma anụ jiri aị mụhia nhne ele badnú nookwu, “Ọ zá nye mee nhne be gbáge n'ọkwukwo.” Ọ zá nye ji otu badnú nyaa risi megidne ibne a.

⁷ Nyele mernu i, i ziri ichne hne ele berere zị? Kini bụ nhne i nwernu ke be késige i? Ọ bụru nụ nhne i nwernu bụ nkesi, ndaa kpa i jeeji a nyaa risi lele nụ ọ bụo nkesi?

⁸ Kịtna, ruwho jihiaru anụ. Anụ balam aba. Anụ gholam eze, ọ bụ n'ezi a bụo ele eze. Ọ jaama mma ọ bụru nụ anụ bụ ele eze, ma a snornu anụ bụru masị eze.

⁹ M che m nụ Chiokike beteru aị ele izi aznụ, lele ele be joogbu ogbu, nhne olekiri nyee ọwa, ma hne ele enine izi nụ hne ele badnú zị.

¹⁰ A bụ ele iwhnirniwhno kwnornu Karaịsi, kọvu anụ bụ ele nwernu akọ nụ Karaịsi. A nwée rikne, kọvu anụ nwernu rikne. Be lednarnụ aị anya, kọvu anụ nwernu igwugwu.

¹¹ Tem dụ kịtna, wiri nọogwnu aị, akpịri nọokpo aị bẹkwnu, a gba ẹto, be mejọru aị, a nwée hne a bita risi.

¹² A nọdogbu ẹhni aị n'ernu, a ji aka aị nọornu nhne a neeri. Be nọovu aị ọnu, a nọogozi, nga be kpagburu aị, a snuta ovu.

¹³ Nga be kpajaru aị, a ji ovu ọma sa ọka. A nụ lele nhne mkpomkpo ke ọwa ka, tem dụ kịtna, ele ọwa kwúge aị nhne ọbula.

¹⁴ M zá m naagba ọkwukwo ka ma iwhnerne tị anụ, kọvu ma m zni m anụ ezni lele rụmu ke m me whnurnu n'anya.

¹⁵ Kwnornu nụ ọ bụru nụ anụ nwernu nri pokwu ele noodu anụ nụ rime Karaịsi, anụ nwernu otu nda. M bụ m nda anụ nụ rime Karaịsi Jizọsi kwnornu nụ m gweyanụ m anụ izi ọma.

¹⁶ M naariasno anụ snornu rẹnu ọchi m.

¹⁷ Kam kpayarụ, me neeziyanu anụ Timoti. Ọ bụ nnwọ m me whnurnu n'anya ke kwesiri be kwnata a ovu nụ rime Nyenwe aị. Ọ jeechenwanyanu anụ kpa me noowu bụdnụ m nụ rime Karaịsi Jizọsi, kpa me neezni nụ rime kpakara ọgbako Chiokike ke zị nụ hne ọbula.

¹⁸ Agwna anụ bụ ele oknomokno, anụ neeche nụ m jáava lekwa anụ.

¹⁹ Ọ bụru nụ Nyenwe aị kweru, m jaava kwnusi anụ wara wara, m jaamahia nhne ele oknomokno wam jeeme. Ọ bụo nhne be jookwu kpọi, ma rikne be nwernu masị.

²⁰ Kwnornu nụ ẹli-eze Chiokike bụo n'agida ikwu-ọnu kpọi, kọvu iknernema.

²¹ Ndaa nhne anụ pioru? Me gweru mbini bini va, sụ ọ bụ ovu ọwhnun'anya nụ enine zị wọhnerne?

5

Anụ gweme nnwọ nda ke zila richna

¹ M nọonu nụ ome ọyi zị n'esilawuru anụ, ke zila n'esilawuru ele máa Chiokike, nụ badnú nookwuru nnwerne nda a.

² Ndaa kpa anụ neeme oknomokno nụ kpa? Anụ kwesiri ọ kwna ẹkwna, nwe ovu ọjo, anụ kwesiri ọ chihala nyerukna ke mernu nhne ka n'esilawuru anụ.

³ Ọ bụ n'ezi m zị m ikere hne anụ zị n'anọ-ẹhni, kọvu me nụ anụ zị n'enine, m marnụ m nye mernu nhne ọjo ka ikpe lele nụ me nụ anụ zị.

⁴ Kpa anụ gbakọru nụ rẹwhna Nyenwe aị Jizọsi, m joosno anụ gbakọ n'enine, rikne Nyenwe aị Jizọsi jaadazinu aị masị.

⁵ Anụ gweru nye wam yisi n'aka Ek-wensu ma o lulu anọ-ẹhni a, ma be znọhia enine a n'ọbochi Nyenwe aị.

⁶ Anụ méma oknomokno, kwnornu nụ nhne whụ brẹdi matị neeme kpakara brẹdi whụ ọwhu.

⁷ Anụ gweme mmehie ke nụ lele nhne whụ brẹdi ọknani ma anụ ziri richna. Nga wam, anụ jọonu lele brẹdi ikne ke nwée nhne whụ brẹdi, lele kpa anụ kwesiri. Kwnornu nụ be jiri Karaịsi Nnwọ Atnurnu Ogawhe aị kwanu aị ariohna.

⁸ Ngwa ma a bita Iriri ka, ọ bụo hite nụ nhne whụ brẹdi ke mmehie ọknani nụ risi rikne, kọvu brẹdi ke nwée nhne whụ brẹdi nụ rime a, brẹdi ke zị richna ke nwernu ezi ọka nụ rime a.

⁹ M gbannu m anụ ọkwukwo, anụ nụ ele neeme ọyi mékọta nhne.

¹⁰ M zá m nookwu gbasiri ele neeme ọyi k'owa, ele ọwho-anya nụ ele buznu nụ ele naakwa renwu. Ọ bụru kpam, anụ jọowhoga n'owa.

¹¹ Kọvu m naagbanu anụ kịtna, naakaa, anụ nụ nye ọbula ke kwuru ẹhni a nnwọ nda, kọvu o neeme ọyi, ke nwernu ọwho-anya, nye naakwa renwu, mọbu nye naakaja badnu, nye okne manya, mọbu nye buznu mékọta nhne. Anụ nụ nye wam dazikota ẹli ri wiri.

¹² Ọ zá m mkpa me kpe ele zị n'ederezi ikpe. Ọ bụo anụ kwesiri o kpe ele zị n'esilawuru anụ ikpe?

¹³ Chiokike jeekpe ele zị n'ederezi ikpe. Lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru, "Anụ chihala badnu ọjọ wam n'esilawuru anụ."

6

O kwuru badnu zne ọro ikpe

¹ Ọ bụru nụ otu badnu nwernu nhne megidne nnwọ nda, i ga ọla gba nnwọ nda i ọkwukwo n'oro ikpe, ele máa Chiokike kpe be ikpe, tnunuma, o jookwuru a zne n'esilawuru rumu Chiokike?

² Anụ máa nụ rumu Chiokike jeekpe ọwa ikpe sa? Ọ bụru nụ anụ jeekpe ọwa ikpe, anụ nwée rikne kpe ikpe ọka matị n'esilawuru anụ?

³ Ọ bụ nụ anụ máa nụ a jeekpe ele enine izi ikpe? Ọ kọ bụru nhne ke budnu ka.

⁴ Ọ bụru nụ ọka dnarnu ke gbasiri budnu ka, kini mernu anụ neekwe ele zị n'ederezi kpe anụ ikpe? Ele ikpe ka bụ ele nwée ọso anya n'ogbako Chiokike.

⁵ Iwhnerne tu anụ. M kweru m nụ otu badnu ke nwernu akoniche zị

n'esilawuru anụ, nye jeenwe rikne kpe ikpe n'esilawuru rumu nda.

⁶ Tnunuma, otu nnwọ nda jookwuru nnwọ nda berere zne n'oro ikpe ma ele kwé ekwe kpe be ikpe.

⁷ Anụ naagbarita ẹhni anụ ọkwukwo n'oro ikpe, ka neegesi nụ anụ dnarnu adna. O jáaka mma nụ i bụ nye be mejoru? Ọ jáaka mma nụ nhne whunahoru i?

⁸ Tnunuma, anụ neeme ibne nhne ọjọ, anụ znunahoru nnwọ nda anụ nhne.

⁹ Ọ bụ nụ anụ máa nụ ele ọjọ jéekheia ẹli-eze Chiokike? Anụ dúwhu ẹhni anụ, ele naagba ewhere, mọbu ele naakwa renwu, mọbu ele neeme ọyi, ele rukna naadnanyi ele rukna ibne be,

¹⁰ mọbu ele buznu, mọbu ele ọwho-anya, mọbu ele okne manya, mọbu ele naakaja badnu, mọbu ele nọoghogbu ele badnu jéekheia ẹli-eze Chiokike.

¹¹ Agwna anụ nụ kpam nụ mbom. Kọvu be snumarnu mmehie anụ, be gweru anụ nyewhete n'aka Chiokike. Be mernu anụ nụ Chiokike ziri n'udno hite nụ rewhna Nyenwe aị Jizosi Karaịsi nụ Enine ke Chiokike aị.

Kwasinu Chiokike igwugwu

¹² "M nwernu m rikne mee kpakara nhne." Kọvu ọ bụo kpakara nhne naabna mbnarna. "M nwernu m rikne mee kpakara nhne." Kọvu m jọbu ọhi nhne ọbula.

¹³ "Wiri zinu ruwho, ruwho zị masinu wiri." Kọvu Chiokike joolulu kpakara be. Be jéji ẹhni badnu neeme ọyi, kọvu kpenu Nyenwe aị, Nyenwe aị jeeme ẹhni badnu nwehia nhne zị mkpa.

¹⁴ Chiokike nye mernu Nyenwe aị hi n'enwu lizo, o jeeme masi anọ-ẹhni aị hi n'enwu lizo hite n'iknerna a.

¹⁵ Ọ bụ nụ anụ máa nụ ẹhni anụ bụ nhne zị n'ẹhni Karaịsi? M jeegweru nhne zị n'ẹhni Karaịsi mee be bụru nhne zị n'ẹhni nyerinya ewhere? Ọza rịa rịa.

¹⁶ Ọ bụ nụ anụ máa nụ nye gweru ẹhni a yisi n'ẹhni nye ewhere, ya nụ a gholam otu anọ-ẹhni? Kwnornu nụ ọkwukwo nsọ kwuru, "Be lawuru jọoburu otu anọ-ẹhni."

¹⁷ Kọvu nye gweru ẹhni a yisi nọ Nyenwe aị, ya nọ Nyenwe aị ghọlam otu n'enine.

¹⁸ Anụ gbanahọru ome ọyi. Kpakara mmehie berere badnụ mernu zị n'olu ẹhni, kọvu nye neeme ọyi megidnernu ẹhni a mmehie.

¹⁹ O bụ nọ anụ máa nọ ẹhni anụ bụ Oro Nsọ ke Enine Nsọ, nye wu nọ rime anụ, ke Chiokike nyernu anụ? Anụ nwée ẹhni anụ, Chiokike nwe anụ.

²⁰ O jiri ọnu ahịa gbahịa anụ. Anụ gweru ẹhni anụ kwasịnu Chiokike igwugwu.

7

Ajiji gbasiri olulu nzi nọ nnwerne

¹ Nhne gbasiri nhne anụ gbarụ n'okwukwo, "O bụru ọma nọ nyerukna nọ nyerinya dnányi lele nzi nọ nnwerne."

² Kọvu kwnornu nọ agịda ele neeme ọyi zị n'esilawuru anụ, ọ bụru ọma nyerukna ọbula luru nnwerne ke aka a, nọ nyerinya gbọru nzi ke aka a.

³ Nyerukna ọbula mee nhne kwesiri a lele nzi hne nnwerne a zị, nyerinya ọbula mee nhne kwesiri a lele nnwerne hne nzi a zị.

⁴ Nnwerne nwée rikne hne ẹhni a zị, kọvu nzi nwernu, kpam masị nzi nwée rikne hne ẹhni a zị, kọvu nnwerne a nwernu.

⁵ Anụ gónahoru ẹhni anụ ẹhni anụ, okwolem ma ọ bụ ige matị kpa anụ kwekọtaru, ma anụ vu ọnu nọ kpe okpukpe. Omekwo, anụ ziri n'otu berere ma Ek-wensu gharu ọ rna anụ ọrnarna, kwnornu nọ anụ nwée rikne jikwaru ẹhni anụ.

⁶ Ka bụ rikne me neenye anụ, ọ bụo iwu.

⁷ N'ezị oka, ọ jaamasị m nọ kpakara badnụ jaadazị lele me. Kọvu nye ọbula nwernu nkesi ke Chiokike kesiri, otu nyenum kpa, nye berere nkesi berere.

⁸ Kịtna, m naakanụ ele lúge nnwerne mọbu ele gbóge nzi, mọbu ele rinya nzi be nwurnu, ọ jaaka mma anụ daziri etekne, lele kpa me daziri.

⁹ Kọvu ọ bụru nọ anụ jéenwe rikne jikwaru ẹhni anụ, anụ luru nnwerne mọbu gbọru nzi. O ka mma ọ luru nnwerne mọbu gbọru nzi, tñunuma ẹhni anụ jeerne bẹkwnu.

¹⁰ Ele nwernu nzi mọbu nnwerne, m neenye anụ iwu Nyenwe aị, ọ bụo ke m. Nnwerne gbákwadia nzi a nnam.

¹¹ Kọvu, o mee kpam, ọ jaadaziri etekne mọbu ọ lahna ke nzi a, nzi gbákwadia nnwerne a nnam.

¹² M naakanụ ele ke gwnarnu, ọ bụo Nyenwe aị, ọ bụru nọ nye Karaịsi ọbula nwernu nnwerne ke kwé ekwe, kọvu o kweru ya nọ a wugidne, ọ gbála a nnam.

¹³ O bụru nọ nyerinya Karaịsi ọbula nwernu nzi ke kwé ekwe, kọvu nzi a kweru ma be wugidne n'otu, ọ gbála a nnam.

¹⁴ Kwnornu nọ Chiokike nabnanyarnu nzi ke kwé ekwe kwnornu nnwerne a ke kweru ekwe. Chiokike naabanyarnu nnwerne ke kwé ekwe kwnornu nzi a ke kweru ekwe. O bụru nọ ọ bụo kpam, rumu takiri anụ jọoburu ele zila richna, kọvu be zị nsọ kịtna.

¹⁵ Kọvu ọ bụru nọ ọ masiri nye ke kwé ekwe ọ gba nnam, o mee kpam. O zá iwu ke jị nye Karaịsi, nzi mọbu nnwerne, n'ọnodi nọ kpa. Chiokike sukwuru aị ma a wuru n'udno.

¹⁶ Ndaa kpa i jiri mahia, jị nnwerne ke kweru ekwe, nọ i jọoznohia nzi i? Mọbu jị nzi ke kweru ekwe, ndaa kpa i jiri mahia nọ i jọoznohia nnwerne i?

Daziri n'ọnodi Chiokike sukwuru i

¹⁷ Kọvu nye ọbula daziri n'ọnodi ọ zị nga Chiokike sukwuru a, bụ ke Chiokike nyernu a. Ka bụ nhne me neezni nọ rime kpakara ọgbako Chiokike.

¹⁸ O bụru nọ nye be kparu nka nurnu ikwu Chiokike, o gwépuke nhne atụ okpa nka a. O bụru masị nọ nye be kpáge nka nurnu ikwu Chiokike, be kpála a nka.

¹⁹ Okpa nka nọ be kpáge nka zá nhne ọ bụ, nhne zị mkpa bụ ọbita iwu Chiokike.

²⁰ Badnụ ọbula daziri n'ọnodi ọ zị nga Chiokike sukwuru a.

²¹ I zị n'ohi nga Chiokike sukwuru i? O mékpa i ẹhni, kọvu ọ bụru nọ i nwernu oghere ọ whọga n'ohi, mee kpam.

²² Kwnornu nọ nye bụ ọhi nga Nyenwe aị sukwuru a bụ nye nwernu ẹhni a nọ rime Nyenwe aị. Kpam masị, badnụ ke nwernu ẹhni a nga Nyenwe aị sukwuru bụ ọhi Karaịsi.

²³ Chiokike jị ọnu ahịa gbahịa anụ, anụ ghọko ọhi ke badnụ.

²⁴ Rùmu nda m, badnụ ọbula daziri n'anya Chiokike n'ọnodi ọ zị n'anya Chiokike suk-wuru a.

*Ele nwée nzi
mọbu nnwerne*

²⁵ Nhne gbasiri ele rinya máa nyerukna, mọbu ele rukna máa nyerinya, m nwée m nhne Nyenwe aị nyernu n'iwu, kọvu m neenye anụ nhne bụ echiche m, nye hite n'obirizi ke Nyenwe aị m kwesiri m ọtukwasi ovu.

²⁶ Mkpa karịlam n'owa kịtna, m che m nụ ọ bụru ọma ọ bụru nụ badnụ daziri kpa ọ zị.

²⁷ Ọ bụru nụ ị nwernu nnwerne? Ị ghásala a. Ị nwée nnwerne sa? Ị lúko nnwerne.

²⁸ Ọ bụru nụ ị luru nnwerne ọ zà mmehie i mernu. Ọ bụru nyerinya máa nyerukna gbọ nzi, ọ zà nhne ọjọ ọ bụ. Kọvu ele nwernu nnwerne mọbu nzi jeenwe agịda mkpa n'owa ka, m noopio ọ dọhia anụ nụ nhne ka.

²⁹ Rùmu nda m, nhne me nookwu bụ ka, ige wam zị ndundu, hite kịtna ele nwernu nnwerne ziri lele nụ be nwée nnwerne,

³⁰ ele naakwna ẹkwna lele nụ be zà n'anya-mini, ele nọomu rùmu lele nụ ovu zà nọoso be n'ọnu, ele nọozu ahia lele nụ ọ zà nhne be zụhiaru,

³¹ ele ji nhne ọwa ka lele nụ ọ zà be mkpa. Kwnornu nụ ọwa ka n'ọnodi a jaagawhe.

³² M noopio ma nhne ọbula gharu ọ kpakna anụ ẹhni. Nyerukna ọbula ke nwée nnwerne neechiche gbasiri ẹrnu Nyenwe aị, kwnornu nụ o pioru o mee nhne jaamasị Nyenwe aị.

³³ Kọvu nyerukna ke nwernu nnwerne neechiche echiche gbasiri nhne ke ọwa ka, kwnornu nụ o pioru o mee nhne jaamasị nnwerne a,

³⁴ ke nọdoghari a n'apna lawuru. Nyerinya ke nwée nzi mọbu ke máa nyerukna neechiche echiche gbasiri ẹrnu Nyenwe aị, kwnornu nụ o pioru o gweru ẹhni a nụ enine a nyee Nyenwe aị. Kọvu nyerinya ke nwernu nzi neechiche echiche gbasiri nhne ke ọwa ka, kpa o jeeme nhne jaamasị nzi a.

³⁵ M nookwu nhne ka ma ọ bnanu anụ iru. M zà m noobnosni anụ. Kọvu m pioru m ma anụ mee nhne bụru ọma nụ ke kwesiri ekwesi, ma anụ gweru kpakara

ẹhni anụ yisi n'ẹrnu Nyenwe aị, gharu o le anya n'aznụ.

³⁶ Nhne ke gbasiri ele kwekọtaru ọlulu, ọ bụru nụ badnụ ọbula whnurnu nụ ọ zà naakpakwa agwa nkari hne nyerinya o kweru ọ lụ zị, ọ bụru n'awha neezne, ọ luru a, be mége mmehie.

³⁷ Kọvu hne badnụ kpebiri n'ovu a, ọ zà nye naamagidne a nụ ọ jọlu nnwerne, o nwernu rikne gharu ọ lụ nnwerne wam, o mernu nhne kwesiri.

³⁸ Nye ke luru nnwerne mernu nhne ọma, kọvu nye ke lúge rịa rịa mekakworu nụ nhne ọma.

³⁹ Nyerinya gbọru nzi zị n'iwu kpa nzi a zị bụdu, kọvu hne nzi a nwurnu, ọ zà iwu ji a ma ọ gbọru nzi berere. Kọvu ọ jọbu nye magwu Nyenwe aị.

⁴⁰ Kọvu n'echiche m, ovu jọoso a n'ọnu ọ bụru ọ daziri etekne. M che m nụ m nwernu m Enine Chiokike.

8

*Wiri be jiri kwanu
renwu ariohna*

¹ Nhne ke gbasiri wiri be jiri kwanu renwu ariohna, ọ bụ n'ezi nụ, “Kpakara aị nwernu nhne ọmuma.” Kọvu nhne ọmuma neegweya badnụ vulizo ẹhni a olu. Ọwhnurn'anya noowulizo badnụ olu lele ọro.

² Ọ bụru nụ badnụ ọbula neechiche nụ ọ magwu nhne, ọ máa kpa o kwesiri ọ mahia.

³ Kọvu Chiokike magwu ele whnurnu a n'anya.

⁴ Nhne gbasiri wiri be jiri kwanu renwu ariohna, a magwu nụ ọ zà nhne renwu ke ọwa ka bụ, kwnornu nụ chi berere zà, okwolem Chiokike kpọi.

⁵ Ọ bụbedi nụ agịda nhne be nookwu “chi” zị n'oligwe mọbu n'owa, ọ bụ n'ezi nụ be zị agịda “chi” nụ “nyenwe,”

⁶ kọvu hne a zị, otu Chiokike kpọi nye bụ Nda. O keru kpakara nhne, a zinu a bụdu. Otu Nyenwe aị Jizọsi Karaisi zị, nye be hiri n'aka a ke kpakara nhne, nye a zị bụdu n'aka a.

⁷ Kọvu ọ bụo kpakara badnụ magwu ezi oka ka. Agwna badnụ yiri risi nụ renwu du kịtna, nga be riri wiri kị, be neechiche nụ be ji a kwanu renwu ariohna. Echiche ovu be zà rikne, wiri be riri kparu be.

⁸ Kòvu wiri jéeme aì nù Chiokike ziri ndundu. A ríle wiri, ọ zà nhne o neegweme n'èhni aì, a ri wiri ọ zà nhne o neeyisi èhni aì.

⁹ Kam kpayarù, anya dù anù èli, i kwékwadia oghere i nwernu nù ome kpa ọ masìri ì mee ele zà rikne n'òkwnata ovu dnabna nù mmehie.

¹⁰ Ọ búru nù otu badnú ke mkpòma síle rikne whnúrnu i hne ì dazì èli neeri wiri n'òro rẹnwu, kwnornu nù i nwernu “nhne ọmuma,” o jéenyè a mkpòma siri rikne o ri nhne be jiri kwanù rẹnwu ariohna?

¹¹ Nnwọ nda wam zà rikne, nye Karaisi kwnornu nù a nwuma, joowhu etekne kwnornu nù nhne ọmuma ì.

¹² Kpam, anù mehieru nnwọ nda anù wam zà rikne, lulu ovu a, anù mehielem Karaisi masì.

¹³ Ọ búru nù wiri me jeeri jeeme nnwọ nda m mmehie, m jéeri ọkpna ríà ríà kpa me zì búdnú, ọ zì me mee nnwọ nda m dnabna nù rime mmehie.

9

Rikne nù ẹrnu ke nye izi

¹ Ọ bú nù m nwée m èhni sa? Me búo nye izi sa? Me whnúge Jizọsi Nyenwe aì anya? Anù búo nhne me rnùhiaru n'ẹrnu Nyenwe aì?

² Ọ búru nù ele berere whnúge m lele nye izi, anù magwù nù m bú m nye izi. Anù bú nhne atù ke neegesi nù m bú m nye izi Nyenwe aì.

³ Nhne me naakanù ele nookwulu m bú ka,

⁴ a nwée rikne ri wiri mọbu nwọ mini n'ẹrnu aì sa?

⁵ A nwée rikne mee nhne ele izi berere neeme? A nwée rikne lùru otu nnwọ rinya Karaisi lele nnwerne, o snornu aì zne izi lele ele izi ele berere nù rùmu nne Nyenwe aì nù Pita?

⁶ Okwokọla me nù Banabasì kwesiri ọ rnù ẹrnu sị a ri wiri?

⁷ Ndaa nye ọgwnu ke nọolu ọgwnu hite n'ìwai ke hi nù rẹkpa a whùya? Ndaa nye jọornu ẹkwu, ma o jéeri mkpùru hi nù rime ẹkwu a? Ndaa nye nọoznu atnùrnu ma ọ zà nọonwo mini-rẹma atnùrnu a?

⁸ Me nookwu lele badnú etekne sa? Ọ búo nhne Iwu aì kwuru sa?

⁹ Kwnornu nù be gbarù n'òkwukwo Iwu Mozizi, “Iknésni ọnu ehni ke nọozosna ìkpa.” Chiokike o nookwu nhne gbasìri ehni kpọi?

¹⁰ O kwuru nhne ka kwnornu aì. Be gbarù a n'òkwukwo kwnornu aì, nù nye nọotu ọnu-èli nù nye nọozosna mkpùru nwernu ọkwnata ovu nù be jeeri mkpùru hiri n'ẹkwu.

¹¹ A kpasìri mkpùru ke enine nù rime anù, ọ búo nhne kwesiri nù a jọoghoru mkpùru etekne n'èhni anù?

¹² Ọ búru nù ele berere nwernu rikne kpa hne anù zì, ọ bú ayíla jéenwe rikne karùkwo hne anù zì?

Kòvu a mége kpam, a nwernu ndidi nù kpakara nhne, ọ zì a bíta nhne ọkpobi ọchi n'apna izi ọma Karaisi.

¹³ Ọ bú nù anù máa nù ele nọornu ẹrnu n'Ọro Nsọ neeri nhne hi n'Ọro Nsọ whùya? Ọ bú nù anù máa masì nù ele nọornu ẹrnu n'ọjọ ariohna neeri agwna nhne be jiri kwa ariohna?

¹⁴ Kpam masì, Chiokike nyernu iwu nù ele neezni izi ọma be ri wiri hiri n'izi ọma whùya.

¹⁵ Kòvu m mége m kpam. M zà m naagba ọkwukwo ka ma m nwernu rikne mee kpam. Kwnornu nù ọ jaakanù m mma me beru ọsno nwuma ẹnwu tna, ọ zà nye mee igwugwu m nhne etekne.

¹⁶ M nwée m rikne nyaa risi nù m neezni izi ọma. Mkpa naakpa m bú o zni izi ọma. Owe! Ovu ọnu zìnu m ọ búru nù m zníge m izi ọma.

¹⁷ Ọ bú me gweru mkpòma m zni izi ọma ka, m nwernu m ọgwo ẹrnu, kòvu ọ búru nù jíge m mkpòma m zni izi ọma, m nọornu ẹrnu Chiokike yisiri m n'aka.

¹⁸ Ọ búru kpam, kìnì bú ọgwo ẹrnu m? Ọ bú oghere o zni izi ọma gharù ọ whnú ọnu ahíà, gharù o gweru rikne me nwernu n'izi ọma mee nhne.

¹⁹ Ọ bú n'èzi nù m búo m ọhi nye ọbula, m nwernu m èhni, kòvu m mernu m èhni ọhi kpakara badnú ma m rihíà m agída badnú n'iru.

²⁰ Hne ele Ju zì, m bú m nye Ju ma m rihíà m ele Ju. Hne ele zì nù mkpururu iwu zì, m zìri lele nù m zì m nù mkpururu iwu (ọ bú

n'ezi nū m zá m nū mkpururu iwu), ma m rihia m be n'iru.

²¹ Hne ele zá nū mkpururu iwu, m ziri lele nye zá nū mkpururu iwu (o bu n'ezi nū m léwhule m iwu Chiokike anya, m zi nū mkpururu iwu Karaísi), ma m rihia m be n'iru.

²² N'esilawuru ele zá rikne n'okwnata ovu, m nū m lele be, ma m rihia m be n'iru. M bu m kpakara nhne hne ele badnu zi, m neeme kpa me nwernu rikne, ma m rihia m agwna be n'iru.

²³ M neeme kpakara nhne ka kwnornu izi oma, ma m kehia m igwe nū ngozi a.

²⁴ N'ezi oka, anu magwu nū ele naagba eso naagba eso n'otu, kovu otu badnu kpai naagbahia nhne eso. Anu gba eso, ma anu gbahia nhne n'eso.

²⁵ Nye obula ke naagba eso jooknekwaru ehni a nkari, ma be kpusi a okpu o gbahiaru n'eso ke jaazi okwnukokwnu, kovu a naagba eso ma a nwehia okpu-eze ke jaazi okwnukokwnu.

²⁶ Ka kpahiaru m zá m naagba eso lele nye o zá nhne o vu nū mkpoma, m zá m nolo igbakwu lele nye nolo ruwhere igbakwu.

²⁷ M naata ehni m awhnuwhnu ma m nwernu m rikne neechi a, o zi me znikpa ele berere izi oma, m buru nye kwésile okpu-eze wam.

10

O do aka nū nsni gbasiri

Okwa renwu

¹ Rumu nda m, m pioru m anu mahia, nhne mernu ele nda ai oknani ele snornu Mozizi kpa be zi nū mkpururu erumeru, kpakara be gawheru Osimini Ihie.

² Be wuru be mini nū rime erumeru nū osimini ke neegesi nū be sno Mozizi.

³ Kpakara be riri otu wiri enine wam.

⁴ Kpakara be nwornu otu mini enine wam, kwnornu nū be nwornu mini enine ke hiri nū rugwu wam snornu be, rugwu wam bu Karaísi.

⁵ Kovu nhne gbasiri agwna be sóge Chiokike ovu n'onu, iznu be wusaru n'eli-kpa wam.

⁶ Kpakara nhne ka bunnu ai nhne atu ke nodo ai aka nū nsni. Nhne ojo gwnuko ai lele kpa o gwnurnu be.

⁷ Anu kwako renwu lele kpa agwna be kwaru, lele kpa okwukwo nsó kwuru, “Ele wam daziri eli ri nhne, nwó nhne onwunwo, be lizo tne eri.”

⁸ A méko oyi, lele kpa agwna be mernu, nri pokwu lawuru nū pokwu eto nwu otu obochi.

⁹ A kpako Nyenwe ai iru, lele kpa agwna be mernu, agwo tagbu be.

¹⁰ Anu tamu, lele kpa agwna be tamurnu, enine izi ke enwu gbu be.

¹¹ Kpakara nhne ka mernu be nū lele nhne atu, be gba be n'okwukwo nsó, ma be buru nhne jeezni ai ezni, ai ele zi budnu n'okwukwo owa ka.

¹² Nye obula ke neechi nū o gwuzogwu kwem, ledu anya, o zi o dna.

¹³ O zá ornuna ke vakwnusiri anu ke vakwnusilele badnu. Kovu Chiokike kwe-siri be kwnata a ovu, o jeeke ornuna ke anu nwée rikne gwuzoli vakwnusi anu. Kovu nga be naarna anu ornuna, Chiokike jeenye anu rikne o gwuzo, gbamanu anu apna anu jeeji whuya nū rime a.

¹⁴ Nhne atu ele ka neegesi, ele me whurnu n'anya, ma anu ghanahoru okwa renwu.

¹⁵ M nookwunu anu oka lele ele nwernu akoniche, anu tulekom nhne me nookwu.

¹⁶ Okiko Iriri Nso wam ke a nootunu Chiokike mmamma, o buo onarna Karaísi nhne a neekeri nga a nonwo nhne hi n'okiko wam? Brédi wam a naanyawa, a zá neekeri anu-ehni Karaísi nga a neeri brédi wam?

¹⁷ Kwnornu nū otu brédi zinu kpakara ai. O bu n'ezi nū a zi agida, kovu a bu otu anu-ehni, a neeri otu brédi wam.

¹⁸ Anu tule ele Izireli, ele neeri nhne be jiri kwa ariohna, neekerikota nhne n'otu n'oyo ariohna Chiokike.

¹⁹ Ndaa nhne me nookwu? O bu nū renwu mobu wiri be kwanu renwu ariohna bu nhne obula?

²⁰ Óza! Nhne me naakaa bu nū nhne ele naakwanu renwu kwaru ariohna bu nhne be kwannu ele renwu ojo. O buo Chiokike. M chioke m anu nū ele renwu ojo neekeri nhne n'otu.

²¹ Anu jeeuwe rikne nwó okiko Nyenwe ai, nwó kwno okiko ele renwu ojo. Anu

jéenwe rikne ri wiri n'ikpechi Nyenwe aì, ri kwno n'ikpechi rẹnwu ọjọ.

²² Anụ noopio o mee Nyenwe aì kwno awụwa? A nwernu iknema karu a sa?

²³ “A nwernu rikne mee kpakara nhne,” kọvu ọ bụo kpakara nhne bụru ọma. “A nwernu rikne mee kpakara nhne,” kọvu ọ bụo kpakara nhne nọowulizo badnụ olu lele ọro.

²⁴ Ọ zá nye lebna anya nụ nhne ke a, kọvu nụ nhne ọma ke jeenyinu ele berere aka.

²⁵ Anụ ri nhne ọbula be neere n'ahia, anụ sịkwa ajiji kwnornu mkpuru ovu anụ.

²⁶ Ọkwukwo nsọ kwuru, “Chiokike nwe ọwa nụ kpakara nhne zì nù rime a.”

²⁷ Ọ bụru nụ nye kwé ekwe sukwuru anụ ma anụ ri wiri, ọ masì anụ o zne, anụ ri nhne ọbula ọ bítaru nù ruwhnu anụ, anụ sịkwa ajiji ọbula kwnornu mkpuru ovu anụ.

²⁸ Kọvu ọ bụru nù otu badnụ kanu anụ, “Be jiri wiri ka kwanu rẹnwu ariohna,” anụ ríko wiri wam kwnornu nù nye wam kannu anụ kpam, ma kwnornu masì mkpuru ovu.

²⁹ Ọ bụo kwnornu mkpuru ovu anụ, kọvu mkpuru ovu nye berere wam. Ndaa kpa rikne me nwernu o mee nhne jiri gbasì mkpuru ovu nye berere?

³⁰ Ọ bụru nù me ri wiri tũnu Chiokike mmamma, kịni mernu nye berere jaama m ikpe nù wiri me tũru mmamma?

³¹ Kọvu, nhne ọbula anụ neeme, anụ neeri wiri mọbu anụ nọonwo mini, anụ mee kpakara nhne kwnornu igwugwu Chiokike.

³² Anụ méko nye ọbula dna, mọbu nye Ju mọbu nye bụo nye Ju, mọbu ọgbako Chiokike,

³³ lele kpa me naagbalì o mee kpakara nhne jaamasì kpakara badnụ. M zá m neeche nhne gbasìri nhne ọma ke m, kọvu nhne ọma agìda badnụ ma be znọhia be.

11

¹ Anụ snornu m lele kpa me noosno Karaìsi.

Okpukpe nù ọgbako Chiokike

² M naaja anụ mma kwnornu nù anụ neechenwanya m, naabita kpakara nhne me znirni anụ.

³ Kìtna, m pioru m anụ ghọhia nù Karaìsi bụ risi nyerukna ọbula, nzi bụ risi nnwerne, Chiokike bụ risi Karaìsi.

⁴ Nyerukna ọbula ke neekpe okpukpe mọbu nọokpo okwo izi ọma Chiokike kpusnime risi a, bụ nhne iwhnerne nyee Karaìsi.

⁵ Nyerinya ọbula ke neekpe okpukpe mọbu nọokpo okwo izi ọma Chiokike, gbesa risi a anya, neeme risi a nhne iwhnerne, ọ nù lele ọ kọpuru rukeri-ize risi a.

⁶ Ọ bụru nù nyerinya kpúsnige risi a, ọ koma rukeri-ize a. Kọvu ọ bụ nhne iwhnerne nù nyerinya jọoko rukeri-ize a, o kpusi risi a.

⁷ Nyerukna kpúsnì risi a kwnornu nù ọ bụ oyiya ke neegesi igwugwu Chiokike. Kọvu nyerinya neegesi igwugwu ke nyerukna.

⁸ Kwnornu nù Chiokike híge nù nyerinya kpu nyerukna, kọvu hiri nù nyerukna kpu nyerinya.

⁹ Ọ kpúge nyerukna kwnornu nyerinya, kọvu ọ kpuru nyerinya kwnornu nyerukna.

¹⁰ Kam kpayaru, kwnornu ele enine izi, nyerinya kwesiri o kpusni risi a, ke neegesi ọ zì nù mkpururu nzi a.

¹¹ Lele kpa bũdu nù rime Nyenwe aì zì, nyerinya zì nyerukna mkpa, nyerukna zì masì nyerinya mkpa.

¹² Kwnornu kpa be kpuru nyerinya hite nù nyerukna, kpam masì, nyerinya murnu nyerukna. Kpakara nhne hi n'aka Chiokike va.

¹³ Anụ kpekọm ma ọ bụru ọma nù nyerinya jeekpe okpukpe gbesa risi a anya.

¹⁴ Iwu okike kwuru nù nyerukna ke nwernu ogologo rukeri-ize bũnu a nhne iwhnerne.

¹⁵ Kọvu ọ bụru nù nyerinya ke nwernu ogologo rukeri-ize, ọ bụ igwugwu a, kwnornu nù rukeri-ize a bụ nhne Chiokike nyernu, o jeeji nookpusni risi a.

¹⁶ Kọvu ọ bụru nù nye ọbula kwége kpam, nhne me jaakaa bụ, aì mọbu ọgbako Chiokike nwéee omen'eli berere karu kpam.

Wiri Anyasnu Nyenwe aì

(Mat 26:26-29; Mak 14:22-25; Luk 22:14-20)

17 Gbasiri nhne ke a nookwu kịtna, m jáaja anụ mma. Nhne anụ neeme nụ rime ogbako anụ bụ nhne ojo, o búo oma rịa rịa.

18 Ke mbom, be kannu m nụ agida okewa zị n'esilawuru anụ, m neekweru agwna a.

19 O dnornu m anya nụ okewa jaaziri n'esilawuru anụ ma nye zị snam whuya iwhe.

20 Nga anụ vakotaru n'otu, anụ váge o ri Wiri Anyasnu Nyenwe aị.

21 Kpa anụ neeri, nye obula neeri, o zá nye neese ibne a. Kam kpayarụ wiri noogwnu agwna badnụ nga manya noogbu ele berere.

22 Anụ nwée oro, hne anụ jeeri wiri, nwọ manya? Anụ neeledna ogbako Chiokike anya, kpasị ele nwée nhne iwhnerne? Ndaa nhne anụ pioru me kwu gbasiri nhne ka? Me ja anụ mma sa? Óza! M jáaja anụ mma rịa rịa.

23 M nahiaru m nhne me znirni anụ n'aka Nyenwe aị Jizosi. N'abalị wam be reru a, Nyenwe aị Jizosi gweruru brēdi,

24 tūnu Chiokike mmamma, nyawa a, kaa, “Ka bụ anọ-ehni m ke zīnu anụ, anụ neeme ka neechenwanya m.”

25 Kpam masị, nga wiri anyasnu whe-mernu, o gweru okiko, kaa, “Ka bụ okiko ogba-njọ-ehni ikne ke ovnarna m. Nga obula anụ nọonwo a, anụ neeme ka neechenwanya m.”

26 Kpa anụ neeri brēdi ka, nọonwo okiko ka, anụ nookwusa ẹnwu Nyenwe aị tem o va.

27 Ka neegesi nụ o bụru nụ nye obula ri brēdi Nyenwe aị mọbu nwọ nhne hi n'okiko, kpa o kwésige, ikpe anọ-ehni Nyenwe aị nụ ovnarna a naama a.

28 Nye obula beru osno nyosnama ehni a sụ o ri brēdi wam mọbu nwọ nhne hi n'okiko wam.

29 Kwnornu nụ nye obula ke jeeri mọbu nwọ nhne hi n'okiko wam hne o máa anọ-ehni Nyenwe aị, neeri, nọonwo ikpe nụ risi a.

30 Kam kpayarụ, agida anụ zị nụ nrịria, agida anụ zá rikne, ele berere nwunam.

31 O bụru a beru osno nyosnama ehni aị, Chiokike jéekpe aị ikpe.

32 Kọvu Nyenwe aị neekpe aị ikpe, naata aị awhnụwhnu, ma a gharu o sno ele zị n'owa bụru ele ikpe marnu.

33 Rumu nda m, nga anụ gbakoru n'otu neeri wiri Nyenwe aị, anụ sete ibne anụ.

34 O bụru nụ wiri noogwnu nye obula, o ri wiri n'oro a, o zị ikpe Chiokike ma anụ kpa anụ gbakoru n'otu.

M jeemekwata nhne ke berere nga me varu.

12

Nkesi ke Enine Nso

1 Rumu nda m, nhne gbasiri nkesi zị odo n'odo ke Enine Nso, m pioru m anụ mahia nhne gbasiri be.

2 Anụ magwụ nụ nga anụ bụ ele naakwa renwu ke dnarnu mgbu, be duru anụ hie apna.

3 M neeme ma anụ mahia nụ o zá nye Enine Nso Chiokike noodu jeenwe rikne kaa, “Kosna Jizosi.” O zá nye jeenwe rikne kaa nụ, “Jizosi bụ Nyenwe aị,” okwokolam ma Enine Nso hiri n'onu a kwu kpam.

4 Agida nkesi enine zị odo n'odo, kovu otu Enine Nso.

5 Agida apna be jeezne izi, kovu otu Nyenwe aị.

6 Agida ẹnu zị odo n'odo, kovu otu Chiokike wam neenye rikne be jeeji nọornu ẹnu.

7 Enine Nso nyernu badnụ obula nkesi ma o bụru mbnarna kpakara badnụ.

8 O nyernu otu badnụ izi akoniche, nyee nye berere izi oghohia nhne hite n'otu Enine wam.

9 Otu Enine wam nyee nye berere okwnata ovu, o nyee nye berere rikne o gwọ nrịria.

10 Enine wam masị nyee otu badnụ rikne o rnu ẹnu ndu-ehni, nyee nye berere rikne o kpọ okwo izi oma, nyee nye berere rikne o mahia nhne zị ichne nụ hne enine zị ichne ichne, nyee nye berere rikne o kwu oka nụ riro zị ichne ichne, nyee nye berere rikne o tūhnasna ikwu-onu.

11 Kovu o bụ otu Enine wam nọornu kpakara nhne, o neenye badnụ obula nkesi zị odo n'odo lele kpa o jiri masị a.

12 Ehni badnụ bụ otu. Kovu o nwernu agida nhne zị odo n'odo ke knekotaru a n'otu. O bụ masị kpa o zị n'anọ-ehni Karaịsi.

13 Kwnornu nụ be jiri otu Enine wu aị mini bna n'otu anọ-ehni. A bụ ele Ju, ma a

bụ ele búo ele Ju, ọ́hí mọ́bụ nye búo ọ́hí, be mernu a nwọ́ otu Enine wam.

14 Ọ búo otu nhne zị n'ẹ́hni badnụ, be zị agịda.

15 Ọ búu nụ ọ́chí jaakaa, “Kwnornu nụ m búla m aka, m búla m nhne zị n'ẹ́hni,” kị jéeme a ọ́ gharụ ọ́ búu nhne zị n'ẹ́hni badnụ.

16 Ọ búu nụ nsnị kaa, “Kwnornu nụ m búla m anya, m búla m nhne zị n'ẹ́hni,” kị jéeme a ọ́ gharụ ọ́ búu nhne zị n'ẹ́hni badnụ.

17 Ọ búu nụ kpakara ẹ́hni bú anya anya, ndaa kpa ọ́ jọonu nhne? Ọ búu nụ kpakara ẹ́hni bú nsnị nsnị, ndaa kpa ọ́ jọonu ẹ́knarna nhne?

18 Kọ́vụ Chiokike yisiri kpakara nhne zị n'ẹ́hni badnụ lele kpa o jiri masị a.

19 Ọ búu nụ kpakara be bú otu nhne, ndaa hne ẹ́hni jaazị?

20 Kítńa, agịda nhne zị n'otu ẹ́hni badnụ.

21 Kam kpayarụ, anya jáakanụ aka, “Ị zá m mkpa.” Mọ́bụ risi kanụ ọ́chí, “Ị zá m mkpa.”

22 N'ezí, a jéenwe rikne gwuzoli ọ́ búu nụ nhne ke zị n'ẹ́hni ke a neeche nụ be zá rikne zíla.

23 Nhne ke zị n'ẹ́hni aị ke a neeche nụ be nwée igwugwu, bú ke a neeledu anya gbasịri be, ele ke tú iwħnerne bú ele ke a jì iwo nookpusnì.

24 Ngeri ẹ́hni aị ke marnụ mma a zá neeledu a anya. Chiokike n'iwħuru a yisiri ẹ́hni aị n'otu, o nyernu nhne zị n'ẹ́hni ke nwée igwugwu, igwugwu ke kakwo.

25 Okewa kwésile ọ́ zị n'ẹ́hni, kọ́vụ kpakara nhne zị ọ́do n'ọ́do n'ẹ́hni magwụ nhne gbasịri ibne be.

26 Ọ búu n'otu nhne zị n'ẹ́hni nọowħnu awhnụwhnu, kpakara ele ke berere sno a whnụ awhnụwhnu. Ọ búu be znarnị otu, kpakara be sno a nwe ovu ọ́so n'ọ́nu.

27 Kpakara anụ bú ẹ́hni Karaịsì, anụ n'otu n'otu bú nhne zị n'ẹ́hni Karaịsì.

28 Chiokike bítaru kpakara nhne kpa o kwesiri n'ogbako a. Ọ bítaru ke mbọm, ele izi, ke ẹ́bo, ele nọokpo okwo, ke ẹ́to, ele zni nhne, ele nọornu ẹ́rnu ndu-ẹ́hni sno be, nụ ele nwernu nkesi ọ́gwo nrịria, mọ́bụ ele neeyinu ele berere aka, ele nẹ́echi ẹ́chí, nụ ele nookwu ọ́ka nụ riro zị ọ́do n'ọ́do.

29 Kpakara be búo ele izi, kpakara be búo ele nọokpo okwo, mọ́bụ ele neezni nhne. Ọ búo kpakara be nwernu rikne rñụ ẹ́rnu ndu-ẹ́hni,

30 mọ́bụ gwọ́ nrịria zị ọ́do n'ọ́do, mọ́bụ kwu ọ́ka nụ riro zị ọ́do n'ọ́do, mọ́bụ ọ́ túħnasna ikwu-ọ́nu.

31 Kọ́vụ nkesi ke kakwo mma gwnụ anụ lele wiri.

Kọ́vụ me gesi anụ apna ke kakwo mma.

13

Ọwhnun'anya

1 Ọ búu m nwernu m rikne kwu ọ́ka nụ riro ele badnụ nụ ke enine izi, kọ́vụ m nwée m ọ́whnun'anya, ọ́ka m jọoburu ọ́gbugbo etekne mọ́bụ igele warụ-awa.

2 Ọ búu m nwernu m nkesi ke ọ́kpo okwo izi ọ́ma, nụ ọ́ghohia kpakara nhne zị omimi, nụ kpakara nhne ọ́muma, ọ́ búu nụ m nwernu m kpakara ọ́kwnata ovu ke joovume rugwu, kọ́vụ m nwée m ọ́whnun'anya, ọ́ zá nhne me bú.

3 Ọ búu me nyee ele mboni kpakara nhne me nwernu, mọ́bụ nyee ẹ́hni m be gba bẹkwnu, kọ́vụ m nwée m ọ́whnun'anya, ọ́ zá ọ́gwo ẹ́rnu me jeekehia.

4 Ọ́whnun'anya nwernu ọ́snuta ovu, nụ ovu ọ́ma. Ọ́whnun'anya kwnó awụwa, o méé oknomokno, ọ́ kpá nganga.

5 Ọ́whnun'anya méé nhne búo ọ́ma n'anya. O pío nhne ke aka ke a, o nwée ovu owe ẹ́hni. Ọ́whnun'anya zá nọogwnu nhne ọ́jo be mernu a.

6 Ọ́whnun'anya zá nọonwudna nụ nhne ọ́jo, kọ́vụ ezi ọ́ka neeme ovu ọ́so a n'ọ́nu.

7 Inwe zá nọogwu ọ́whnun'anya. O neekweru kpakara nhne, o nwernu olile anya nụ kpakara nhne, o needi kpakara nhne.

8 Ọ́whnun'anya zị ọ́kwnukokwnu. Ọ́kpo okwo jeebi, riro zị ọ́do n'ọ́do jọokwusi. Ọ́ búu ọ́ghohia, be jaagawhe.

9 Ọ́ghohia aị nụ ọ́kpo okwo aị zú ozu.

10 Nga nhne ke zuru ozu varụ, nhne ke zúge ozu jaagawhe.

11 Nga me bú watakiri, m nookwu ọ́ka lele watakiri, m naari ọ́riri lele watakiri, m ghohiaru m nhne lele watakiri, kọ́vụ nga me sozuru nụ badnụ, m gweme kpakara agwa watakiri n'ẹ́hni m.

¹² Kwnornu nū kītna, a nōowhnu nhne nū nyno ke nōotu ewheke, kōvu nga wam a jōowhnu ruwhnu nū ruwhnu. Kītna, m maam agwna nhne, nga wam m jaamakwo kpakara nhne lele kpa Chiokike magwū m.

¹³ Kītna, nhne ẹto ka zị, ọkwnata ovu, olile anya, nū ọwhnun'anya. Kōvu ọwhnun'anya kakwo kpakara be.

14

Ọkpo okwo nū riro ikne

¹ Anū snornu apna ọwhnun'anya, nkesi ke Enine nōogwnu anū lele wiri, ke kakwo ibne a, nkesi ke ọkpo okwo izi ọma.

² Nye nookwu ọka nū riro zị ichne ichne zá nookwunu badnū, kōvu Chiokike. Kwnornu nū ọ zá nye nōoghohia nhne o nookwu, nhne o nookwu bụ nhne tugwaru otugwa hite nū rikne Enine.

³ Kōvu nye nōokpo okwo izi ọma nookwunu ele badnū ọka, noowulizọ ele badnū olu lele ọro, neezni nhne, naakasi mkpoma.

⁴ Badnū ke nookwu ọka nū riro zị ichne ichne noowulizọ ẹhni a olu lele ọro, kōvu nye nōokpo okwo izi ọma noowulizọ ọgbako Chiokike olu lele ọro.

⁵ Ọ jaamasị m ọ bụru nū kpakara anū jookwu ọka nū riro zị ichne ichne. Kōvu ọ ka mma, ọ bụru nū kpakara anū kpọ okwo izi ọma Chiokike. Kwnornu nū nye nōokpo okwo izi ọma Chiokike zị okne ọnu ahia kakwo nye nookwu ọka nū riro ichne ichne, okwolem ma ọ zị nye jootuhnasnanu ọgbako Chiokike nhne o nookwu, ma be wulizọ ọgbako Chiokike olu lele ọro.

⁶ Ọ bụru me vakwnusi anū nookwu ọka nū riro ichne ichne, mbnarna kịni nhne anū jeenwe n'aka m, okwolem ma m nookwu nhne Chiokike kpumennu m mọbu nhne ọmuma mọbu ọkpo okwo izi ọma mọbu zni nhne?

⁷ Nhne ke nwée bụdnu lele opi mọbu ọbo, ọ zá nye jaamahia nhne ọ nōogwnu n'eri ọ bụru nū be gbúgele a kpa ọ bụru ọma.

⁸ Ọ bụru nū nye nōogbu ọkwodu gbúgele a nkari, ọ zá nye jeejiknenu o zne ọgwnu.

⁹ Kpam masị, ọ bụru nū i kwúkwala ọka nkari, ọ zá nye jōoghohia nhne i nookwu, ọ bụru nū i kwu ọka nū riro zị ichne ichne. Ruwhere joovu ọka i.

¹⁰ Ọ bụ n'ezi n'agida ikwu-ọnu zị n'owa. Ọ zá ke nwée nhne ọ naakasi.

¹¹ Ọ bụru nū m ghóhiage m nhne badnū nookwu, m bụnu m nye wam nye ẹli berere, nye wam masị bụnu m nye ẹli berere.

¹² Ọ bụ masị kpa ọ zinu anū. Hne nkesi ke Enine nōogwnu anū, anū gbalị nwehia masị nkesi ke jeewulizọ ọgbako Chiokike olu lele ọro.

¹³ Nye nookwu ọka nū riro zị ichne ichne, kpe okpukpe ma ọ tūhnasna ikwu-ọnu a.

¹⁴ Ọ bụru me kpe okpukpe kpa nū riro zị ichne ichne, enine m neekpe, kōvu echiche m nwée igwe nū rime a.

¹⁵ Ndaa nhne me jeeme? M jeeji enine m nū echiche m kpe okpukpe, m jeeji masị enine m nū echiche m gwnū eri.

¹⁶ Kpa i naaznarni Chiokike nū rime enine, nye izne ke zị nū rime ọgbako jéenwe rikne kwe Amim, kwnornu nū o máa nhne i nookwu.

¹⁷ I nōotunu Chiokike mmamma nkari nkari, kōvu nhne i neeme zá noowulizọ nye wam olu lele ọro.

¹⁸ M nōotunu Chiokike mmamma kwnornu nū m nookwu ọka nū riro zị ichne ichne kakwo kpakara anū.

¹⁹ Kōvu nū rime ọgbako Chiokike, ọ bụru ọma me kwu mkpuru ọka isne ke ele badnū jōoghohia, zni be nhne, karu o kwu nri pokwu ọka ọ zá nye jōoghohia.

²⁰ Rumu nda m, anū ghó rumu takiri nū n'oriri anū, kōvu anū bụru rumu takiri nū hne mmehie zị, anū bụru dimkpa nū ọghohia anū.

²¹ Be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa,

“M jeeji ikwu-ọnu ele ẹli berere,

kwunu ele ka ọka,

m jeeji masị mgbele-ọnu ele ẹli berere

kwunu ele ka ọka,

kōvu be kwéle o bnonu m nsni.”

Ka bụ nhne Nyenwe aị kwuru.

²² Riro zị ichne ichne bụ nhne elekema ele kwé ekwe, ọ bụo ke ele kweru ekwe. Ọkpo okwo izi ọma Chiokike bụ ke ele kweru ekwe, ọ bụo ke ele kwé ekwe.

²³ Ọ bụru nū kpakara ọgbako Chiokike gbakọ n'otu, kpakara anū nookwu ọka nū riro zị ichne ichne, ọ bụru ele izne mọbu ele kwé ekwe va n'esilawuru anū, be jáakaa nū kpakara anū bụ ele ẹra?

²⁴ Kọvu ọ bụru kpakara anụ nọokpo okwo izi ọma Chiokike, nye kwé ekwe mọbu nye izne va n'esilawuru anụ, be jootu a mmehie a n'anya, kpakara nhne ọ nurnu jaama a ikpe.

²⁵ Nhne tugwaru otugwa ke zị n'ovu a jọowhnuya iwhne. Ọ jaadna kpọ risi ẹli nyee Chiokike, kwuhia, "N'ezi ọka nụ Chiokike zị n'esilawuru anụ."

Okpenu Chiokike n'ahiri n'ahiri

²⁶ Rumu nda m, nhne me nookwu bụ ka, nga anụ gbakọru n'otu, anụ ji ọgwu eri, anụ ji iznizni, nye berere jigwu nhne be kpumennu a, nye berere ji riro zị ichne ichne, nye berere nọtuhnasna nhne be nookwu. Kpakara nhne bụ ma be wulizo ọgbako Chiokike olu lele ọro.

²⁷ Ọ bụru nye ọbula kwu ọka nụ riro zị ichne ichne, be jaazị badnụ lawuru, mọbu ke kakwo ẹto. Otu kwukwo, ibne a kwu, otu badnụ tuhnasna nhne be nookwu.

²⁸ Ọ bụru nụ ọ zá nye jọtuhnasna nhne be nookwu, nye wam nookwu nụ riro zị ichne ichne daziri bii, nye wam kwunu ẹhni a ọka, kwu masinu Chiokike ọka.

²⁹ Badnụ lawuru mọbu ẹto kpọ okwo izi ọma Chiokike, ele berere tule nhne be neezni.

³⁰ Kọvu ọ bụru nụ otu dazigwu ẹli nụ rime ọgbako nwehiaru izi n'aka Chiokike, nye nookwu ọka daziri bii.

³¹ Kpakara anụ jeenwe rikne kpọ okwo izi ọma Chiokike otu n'otu, ma kpakara anụ mụhia nhne, kpakara anụ nwehia nkasi ovu.

³² Enine nye nọokpo okwo noobnonu nye nọokpo okwo nsni.

³³ Kwnornu nụ Chiokike bụo nye ẹyiriya, kọvu nye udno.

Lele kpa ọ zị nụ kpakara ọgbako Chiokike,

³⁴ ele rinya daziri bii nụ rime ọgbako Chiokike. Be kwú ọka, be bụo ele risi lele kpa Iwu kwuru.

³⁵ Ọ bụru nụ be pioru ọ mahia nhne ọbula, be sika nzi be n'oro. Ọ bụ nhne iwhnerne nụ nyerinya jookwu ọka nụ rime ọgbako Chiokike.

³⁶ Kini masi? Ikwu-ọnu Chiokike ọpanizoru nhne anụ zị sa? Mọbu ọ bụ anụ kpọi bụ ele ọ vakwnusiri?

³⁷ Ọ bụru nụ nye ọbula neech nụ ọ bụ nye nọokpo okwo izi ọma, mọbu nye nwernu nkesi enine, nye wam marnu nụ nhne me naagbanu anụ n'okwukwo bụ nhne Nyenwe a nyernu n'iwu.

³⁸ Nye bnóge nsni nụ nhne ka, anụ bnónu a nsni.

³⁹ Rumu nda m, kam kpayarụ, ọkpọ okwo izi ọma Chiokike nọogwu anụ lele wiri, anụ bnósni ele nookwu ọka nụ riro ichne ichne.

⁴⁰ Anụ gweru ovu duru ẹli mee kpakara nhne kwesiri n'apna bụru ọma, ma n'ahiri n'ahiri.

15

Olizọ n'ẹnwu Karaịsi

¹ Kịtna, rumu nda m, m neechenwanyanu anụ izi ọma wam me znirni anụ, ke anụ nahiaru, bụ ke anụ gwuzogwu n'olu a.

² Chiokike znọhiaru anụ hite n'izi ọma ka, ọ bụru nụ anụ bita nhne me znirni anụ, okwolem ma anụ kweru n'etekne.

³ M nyernu m anụ nhne me nahiaru, ke zị okne mkpa, nụ Karaịsi nwurnu kwnornu mmehie a, lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ.

⁴ Be liri a, Chiokike mernu o hi n'ẹnwu lizọ n'ọbochi ke ẹto, lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ.

⁵ O mernu Pita whnụ a anya, omekwo, ele izi nri nụ ẹbo wam whnụ a anya.

⁶ Omekwo, o mernu nhne nụ lele ele kakwo riwhu badnụ isne whnụ a anya otu mgba, ele bụ rumu nda a. Agwna be zị budnu dū tna, kọvu agwna be dnarnu n'anyarna ẹnwu.

⁷ Omekwo, Jemisi whnụ a anya, nụ kpakara ele izi.

⁸ N'ipne-aznụ, o mernu m m whnụ a anya, me nye be murnu lele nnwọ ká aka.

⁹ M bụ m nye zikakworu matị n'esilawuru ele izi, m kwésile m be sukwu m nye izi, kwnornu nụ m mekparu m ọgbako Chiokike ẹhni.

¹⁰ Kọvu hite n'oru Chiokike, m bụ m nhne me bụ. Oru o nyernu m bụo n'etekne. Kọvu m dọligburu m ẹhni m n'ernu kakwo kpakara ele izi, ọ bụ n'ezi nụ ọ bụo me nọornu, kọvu oru Chiokike nọornu ẹrnu nụ rime m.

11 Kam kpayaru, o bu me, mobu be, a znirni izi oma, kam bu nhne anu kweru.

*Olizo n'enwu ele
nwurnu enwu*

12 O buru nu izi oma ai bu nu Karaishi hiri n'enwu lizo, ndaa kpa agwna anu naakaa nu ele nwurnu onwu za neelizo n'enwu?

13 O buru nu ele nwurnu onwu za neelizo n'enwu, o neegesi nu Karaishi hige n'enwu lizo.

14 O buru nu Karaishi hige n'enwu lizo, izi oma a znirni anu bu nhne etekne, okwnata ovu anu bu masi nhne etekne.

15 Tukwasi n'olu a, a bu ele akebne aghalaghala megidne Chiokike, a naagba akebne megidne Chiokike nu o mernu Karaishi hi n'enwu lizo, nye o mene o hi n'enwu lizo, o buru nu ele nwurnu onwu jeelizo n'enwu.

16 Kwnornu nu o buru nu ele nwurnu onwu jeelizo n'enwu, Karaishi hige n'enwu lizo.

17 O buru nu Karaishi hige n'enwu lizo, okwnata ovu anu bu nhne etekne, anu zi koriri nu mmehie anu.

18 Kam neegesi nu ele dnarnu n'anyarna enwu bu ele kweru nu Karaishi whuru etekne.

19 O buru nu okwokolam nu budnu ka a zi bu hne a nwernu okwnata ovu nu Karaishi, a bu ele be kwesiri o donu obirizi kakwo kpakara ele wu n'owa.

20 N'ezi oka, Chiokike mernu Karaishi hi n'enwu lizo, bu mkpuru mbom ke ele nwurnu onwu.

21 Kpa enwu hiri n'aka badnu va, kpam masi, olizo n'enwu hiri n'aka badnu va.

22 Kwnornu nu kpakara badnu nwurnu enwu nu rime Adam, kpam masi, Chiokike jeeme kpakara badnu ziri budnu nu rime Karaishi.

23 Kovu nye obula n'ige ke a, Karaishi bu mkpuru mbom, omekwo, kpakara ele kweru nu Karaishi nga o jaava.

24 Omekwo, okwukwo kpakara nhne jaava, nga Karaishi lugburu kpakara rikne, nu ele neechi echi, nu kpakara iknernema, o jeenyewhete Chiokike Nda eli-eze a.

25 Kwnornu o jaachi tem o bita kpakara ele irno nu mkpururu ochi a.

26 Nye irno ipne-aznu o joolulu bu enwu.

27 Kwnornu nu okwukwo nsọ kwuru, “Chiokike bitaru kpakara nhne nu mkpururu ochi a.” A magwu nu Chiokike za n'esilawuru kpakara nhne ka, nye bitaru kpakara nhne nu mkpururu Karaishi.

28 Nga kpakara nhne daziri nu mkpururu Karaishi, Karaishi jaadazi nu mkpururu nye wam bitaru kpakara nhne nu mkpururu a, ma Chiokike buru nye neechi kpakara nhne.

29 O buru nu ele nwurnu onwu za neelizo n'enwu, mbnarna kini bu nhne ele be nowu mini kwnornu ele nwurnu onwu jeenwe? Kini kpayaru be nowu be mini kwnornu ele nwurnu onwu?

30 Ndaa nhne mernu a neeze budnu ige obula?

31 M zi m n'onu enwu kpakara obochi. Rumu nda m, m nookwu ka kwnornu nu m ji m anu naanya risi, anu zi nu rime Karaishi Jizosi Nyenwe ai.

32 O buru lele badnu etekne me nu anohia ojo luru ogwnu nu Efesosi, ndaa nhne me jeenwehia? O buru nu ele nwurnu onwu za neelizo n'enwu,

“Ngwa ma a ri, nwota tna,
kwnornu ekile a jonwu.”

33 Anu kwe be duwhu anu. “Ele enyi ojo noolulu agwa oma.”

34 Anya dno anu nu risi, anu mee mmehie. Agwna anu ma Chiokike. M nookwu ka ma iwhnerne tu anu.

Ano-ehni a jeenwe

35 Kovu agwna anu jaakaa, “Ndaa kpa ele nwurnu onwu jeelizo? Ndaa ano-ehni be jeenwe?”

36 Ji nye iwhnirniwhno. Nga i kpasiri mkpuru n'eli, o jofu okwolem ma o beru osno nwu.

37 Nhne i kpasiri n'eli bu mkpuru etekne, mkpuru ikpa, mobu mkpuru berere, o buo isisi.

38 Chiokike jeenye mkpuru wam ehni ke masiri a. O neenye mkpuru obula ehni ke a.

39 Kpakara ano-ehni buo otu, badnu nwernu ano-ehni, anohia nwernu ano-ehni ke berere, onunu nwernu ano-ehni ke berere, aznu ano-ehni berere.

40 Ano-ehni ke oligwe zi, ano-ehni ke owa zi masi, oma mma ke oligwe zi, oma mma ke owa zi masi.

⁴¹ Mma ke ẹhnam zi ichne, ẹnwa nwernu ọma mma ke a, mma ke mbọ zi ichne, mma ke mbọ zi ọdo n'ọdo.

⁴² Kpam masi bu kpa olizọ n'ẹnwu zi, anọ-ẹhni ke be kpasiri n'ẹnwu nwernu rikne ro oro, nga Chiokike gwelizọru a, o jóoro oro.

⁴³ Be kpasiri a n'iwħnerne, Chiokike gwelizọ a n'igwugwu, be kpasiri a n'inwe ọgwugwu, Chiokike gwelizọ a n'iknerna.

⁴⁴ Be kpasiri a anọ-ẹhni etekne, Chiokike gwelizọ a n'anọ-ẹhni ke enine. Anọ-ẹhni ke etekne zi, anọ-ẹhni ke enine zi masi.

⁴⁵ Kwnornu be gbaru n'okwukwo nsọ, “Adam badnu mbom bu badnu ke zi budnu.” Kọvu Adam ke ipne-aznu bu Enine ke neenye budnu.

⁴⁶ Anọ-ẹhni ke enine bége ọsno, kọvu anọ-ẹhni etekne, omekwo, ke enine sno a.

⁴⁷ Adam ke mbom bu riza ke ọwa, Adam ke ẹbo hi n'oligwe va.

⁴⁸ Lele badnu be jiri riza kpu, bu kpa ele ke riza bu, ele ke oligwe nu lele nye wam hi n'oligwe va.

⁴⁹ Lele kpa a vuru oyiya ke badnu ke riza, kpam masi bu kpa a joovuru ke oligwe lele badnu wam hi n'oligwe va.

⁵⁰ Rumu nda m, ka bu nhne me nookwu, kwnornu anọ-ẹhni nu ọvnarna jéekhia ẹlize Chiokike. Nhne ọonwu ọnuwú jéekhia nhne ọonwu ọnuwú.

⁵¹ Le, me kanu anu nhne miri emi, o buo kpakara ai ọonwu ẹnwu, kọvu be jaagbanwo kpakara ai,

⁵² n'ige mati, n'otu nsnabi anya, nga okwodu ipne-aznu dnarnu. Kwnornu nu be ọogbu okwodu, ele nwunnu ọnuwú jeelizọ róge oro, be jaagbanwo ai.

⁵³ Kwnornu nu anọ-ẹhni ke jooro oro jooworu anọ-ẹhni ke jóoro oro, anọ-ẹhni ke ọonwu ẹnwu jooworu anọ-ẹhni ke ọonwu ẹnwu.

⁵⁴ Nga anọ-ẹhni ke jooro oro wokparu anọ-ẹhni ke jóoro oro, anọ-ẹhni ke ọonwu ọnuwú woru anọ-ẹhni ke ọonwu ọnuwú, nhne be gbaru n'okwukwo nsọ jeemezu, “Be megburu ẹnwu.”

⁵⁵ “Enwu, ndaa hne mmeri i zi?

Enwu, ndaa hne nhne ọgbuga i zi?”

⁵⁶ Nhne ọgbuga ẹnwu bu mmehie, iknerna mmehie bu iwu.

⁵⁷ Kọvu a ọọtunu Chiokike mmamma nye neenye ai mmeri hite nu Nyenwe ai Jizosi Karaisi.

⁵⁸ Rumu nda m, ele me whnunnu n'anya, anu gwuzosi rikne, anu kwéko be whome anu, anu gweru kpakara mkpoma anu ọornu ẹnnu Nyenwe ai ige ọbula, hne anu magwu nu ẹnnu anu nu rime Nyenwe ai jóowhu etekne.

16

Otu iwai ke rumu Chiokike

¹ Gbasiri iwai be ọọtunu rumu Chiokike ke zi nu Judiya, anu mee kpa me kannu ọgbako Chiokike ke zi nu Galasia.

² N'ọbochi mbom ke ikwezu, nye ọbula bita iwai ichne lele kpa o nwernu, o bitakwata a nkari ma anu zoma o tu iwai nga me jaava.

³ Nga me varu m jaagba okwukwo izi nyee ele anu ọhıaru, m zizne be gwezne nkesi anu nu Jerusalem.

⁴ O buru nu o buru oma, me nu be joosno zne.

Oriasno Pọlu

⁵ Nga me zne zuru Masidonia, m jaavakwnusi anu, kwnornu m jeezne Masidonia.

⁶ Me nu anu jaadazi ige mati mobu tem okirika whe, ma anu yinu m aka m zne hne ọbula me jeezne.

⁷ M piole m o whnu anu ige mati, kọvu m pioru m me nu anu daziri gbu okwnu, o buru nu Chiokike kwe.

⁸ Kọvu m jaadazi hna nu Efesosi du ọbochi Pentikosi.

⁹ Kwnornu nu be gbamannu m okne ọnuhna ẹnnu izi oma hna, kọvu agida ele neemegidne m zi masi.

¹⁰ O buru nu Timoti va, anu kwéko ogwnu tu a kpa o zi n'esilawuru anu, kwnornu nu o ọornu ẹnnu Nyenwe ai lele me.

¹¹ O za nye ledna a anya, anu yinu a aka ma o lizo izne a n'udno, vakwnusi m. M neele anya ya nu rumu nda ai.

¹² Nhne gbasiri nwene ai rukna Apolosi, m riasnornu m a agida ige ma ya nu rumu nda ai va lekasi anu, kọvu o jiknene o va kitna. O jaava nga o nwehıaru oghere.

¹³ Anụ sama anya anụ, anụ gwuzosi rikne n'okwnata ovu, ovu si anụ rikne, anụ ghọ ele dikne.

¹⁴ Anụ gweru ọwhnun'anya rnụ kpakara ẹnu anụ.

¹⁵ Anụ magwụ nụ ele ọro Stefanasi bụ ele mbom ghọru ele Karaịsi nụ Akaya. Be ji kpakara nhne be nwernu nọornu ele Chiokike ẹnu. M naarijasno anụ,

¹⁶ anụ bīta ẹhni anụ nụ mkpururu ele nụ kpa nụ nye ọbula ke ji mkpoma be snornu be nọornu ẹnu.

¹⁷ Ovu sọru m n'ọnu nga Stefanasi nụ Fọtunatosi nụ Akaikosi varụ, be mesirni owu anụ ke kọru m.

¹⁸ Be vulizọru ovu m nụ ovu anụ masị. Ele nụ kpa kwesiri be hnata be ama.

¹⁹ Ọgbako Chiokike ke zị nụ Esia neebekwu anụ. Akwila nụ Prisila nụ ọgbako Chiokike zị n'oro be ji rẹwhna Nyenwe aị neebekwu anụ k'agida.

²⁰ Kpakara rụmu nda ele zị hna neebekwu anụ. Anụ bekwurita ibne anụ lele rụmu nda.

²¹ Mawa, Pọlu, ji aka m naagba obekwu ikwu ka.

²² Be vū nye ọbula ke whnuge Nyenwe aị n'anya ọnu. Nyenwe aị, vaa.

²³ Oru ke Nyenwe aị Jizọsi dazinu anụ.

²⁴ Ọwhnun'anya m nụ rime Karaịsi Jizọsi dazinu kpakara anụ.

**Okwukwo izi
ke Ebo
Pōlu gbaznennu
Ele Kōrinti
Nhne gbasiri okwukwo izi
ka**

Okwukwo izi Pōlu gbaznennu ele Kōrinti ke ebo bu ke Pōlu gbarū nga ogbako Chiokike ke zī nū Kōrinti nū Pōlu zī nū mkpa. Agwa ele zī nū rime ogbako wam bnornu Pōlu nhne, kōvu Pōlu noopio ma ya nū be mee udno.

Nū rime nhne mbom Pōlu gbarū n'okwukwo, o nookwu oka nhne gbasiri ogbako Chiokike ke zī nū Kōrinti, nōokowa nū mkpoma nōoso a n'ōnu k'agida kwnornu nū be tūhnasnarnu mkpoma. O naariasio ogbako Chiokike gbalī gweru mkpoma be gweya nhne be jeekesi ele Karaīsi zī nū Judiya. Nū ipne-aznū, Pōlu nōogoru ōnu a lele omamarna nye izi Karaīsi, megidne agwa ele kwuru eñni be omamarna ele izi. Be naakaa nū Pōlu bu nye izi aghalaghala.

Nhne zī n'okwukwo ka

Opanizo (1:1-11)

Pōlu nū ogbako Chiokike zī nū Kōrinti (1:12---7:16)

Nkesi be nyernu ogbako Chiokike zī nū Judiya (8:1---9:15)

Pōlu gōru ōnu a lele nye izi (10:1---13:10)

Obekwu ikwu ipne-aznū (13:11-14)

¹ Mawa Pōlu, nye izi Jizōsi Karaīsi lele kpa o masiri Chiokike, nū nnwō nda aī Timoti, gbaznenu ogbako Karaīsi ke zī nū Kōrinti nū kpakara ele ke Chiokike zī nū kpakara Akaya okwukwo.

² Oru nū udno ke Chiokike Nda aī nū Nyenwe aī Jizōsi Karaīsi dazīnu anū.

*Pōlu nōotunu Chiokike
mmamma*

³ Oznarni zīnu Chiokike bu Nda Nyenwe aī Jizōsi Karaīsi, Nda ke obirizi, Chiokike ke nkasi ovu,

⁴ nye naakasi aī ovu nū rime kpakara awhnūwhnu aī, ma a nwernu rikne kasi ele berere zī n'awhnūwhnu obula ovu hite n'okasi ovu a nwehiaru n'aka Chiokike.

⁵ Lele kpa a snornu Karaīsi takō agida awhnūwhnu a, o bu masi kpa Karaīsi naakasi aī ovu k'agida.

⁶ O būru nū a zī nū mkpa, o bu ma be snūta ovu anū, znōhia masi anū. Okasi aī ovu bu nkasi ovu anū masi, okasi ovu wam nōornusi ernal rikne neegwehia ndidi nū rime awhnūwhnu wam a nōowhnuzū.

⁷ Olile anya aī nū hne anū zī, zī chim chim, kwnornu nū a maam nū kpa anū sno aī ta awhnūwhnu anū joosno masi aī nwe nkasi ovu.

⁸ A pioru anū mahia nhne dnakwasiri aī n'Esia, nhne zī ogwnu ke dnakwasiri aī kakwo aī rikne, a nwéma olile anya būdnu.

⁹ A neeche nū be joogbu aī. Kōvu ka gesiri aī nū a kwésile o tūkwasi eñni aī mkpoma, kōvu a tūkwasi Chiokike ovu, nye neeme nye nwurnu onwu hi n'ēnwu lizō.

¹⁰ O dōhiaru aī n'aka enwu tū ogwnu, nōodohia aī kōriri, a kwnatarū ovu nū hne o zī nū o jaazi kōriri nōodohia aī,

¹¹ kpa anū zī neekpenu aī okpukpe. Agida ele badnū jōotunu Chiokike mmamma kwnornu nū ruwhnu oma o jeenye aī, o jaaza okpukpe agida ele badnū.

Pōlu gbanwornu mmuma a

¹² Ka bu nhne a ji naanya risi, nhne mkpoma aī naagba akebne, a wuru būdnu zī snam, zī masi nsō ke hi n'aka Chiokike. O būo kpa akōniche ke badnū pioru, kōvu hite n'oru ke Chiokike, a wuru būdnu aī nū rime owa, ke kakwo nū hne anū zī.

¹³ A gbála okwukwo nhne anū jōogwnuli mōbu jōoghohiali, kōvu nhne anū jōoghohiali. M neele anya nū anū jōoghohiazū a,

¹⁴ lele kpa anū ghōhiaru aī matī, ma a kpa nganga kwnornu anū, anū kpa masi nganga kwnornu aī n'ōbochi Nyenwe aī.

¹⁵ Ka bu olile anya me vu nū mkpoma nū mbom kpa me marnū mmuma o va, ma anū nwehia ngozi okpukpu lawūru.

¹⁶ M marnū m mmuma o vakwnusi anū kpa me neezne Masidonia nū nga me jeehi Masidonia hiehna. Anū znernu eyinu m aka m zne Judiya.

¹⁷ Nga me neeme ka, m mernu m a ewheke ewheke sa? M marnū m mmuma

kwnornu nhne anọ-ẹhni m pioru, ọ kaa, “Owe, owe” nù “Ọza, ọza”?

¹⁸ Kọvu kpa Chiokike bụ nye ezi ọka, izi me znirni anụ bụo izi “Owe” nù “Ọza.”

¹⁹ Kwnornu nù Jizọsi Karaịsi Nnwọ Chiokike nye Saịlasi nù Timoti nù me gbasarụ n'esilawuru anụ bụo nye “Owe” nù “Ọza.” Kọvu kpakara nhne bụ “Owe” hne ọ zị.

²⁰ Jizọsi neeji “Owe” neemezu kpakara mkwna Chiokike kweru. Hite nù rime Jizọsi a naakaa, “Amim” neenye Chiokike igwugwu.

²¹ Ọ bụ Chiokike nye neeme aị nù anụ gwuzosi rikne nù rime Karaịsi, Chiokike jiri aka a hohia aị,

²² nye bñiasiri aka nyenwe nù risi aị, nye kesiri aị Enine Nsọ nù rime mkpoma aị neemesi nhne ọ bitannu aị rikne.

²³ M noosukwu Chiokike nye akebe m, ọ magwụ mkpoma m, nhne mernu me vála Kọrinti bụ m gharu o bigbo anụ.

²⁴ A zá neeme ẹhni aị lele nù ọ bụ aị nwe anụ, ele naakanu anụ nhne anụ jeekweru. Tnụnuma, aị nù anụ nọornuko ẹrnu ma ovu sọ anụ n'ọnu. Anụ gwuzoru kwem n'okwnata mkpoma anụ.

2

¹ Ka bụ nhne me kpebiri nù mkpoma m, m jáavakwnusi anụ berere mee nhne joogbu anụ igbugbu.

² Ọ bụru me mee nhne gbu anụ igbugbu, nyele jeeme ovu sọ m n'ọnu? Okwolem nye wam me mernu nhne gbu a igbugbu.

³ Kam kpayarụ, me gbannu anụ ọkwukwo nù mbom, ọ zị nga me varu, ele wam kwe-siri o mee ovu sọ m n'ọnu mee m nhne gbu m igbugbu. Kwnornu nù m maam nù anụ joosno m nwudna.

⁴ M zị m n'awhnuwhnu k'agida kpa me ji igbugbu mkpoma nù agida anya-mini gbanu anụ ọkwukwo, ọ bụo ma o gbu anụ igbugbu, kọvu o gesi nù m whnuru m anụ n'anya k'agida.

Ọgbaru nye mmehie

⁵ Ọ bụru nù nye ọbula mernu nhne igbugbu, o méne me kpọi, kọvu nhne gburu kpakara anụ igbugbu matị, me kwú k'agida.

⁶ Awhnuwhnu nye wam taru n'aka agida ele badnu zulem.

⁷ Bikno, anụ gbaru nù a, kasi a mkpoma, ọ zị igbugbu a nyigbu a, mee mkpoma dna mba.

⁸ Anụ mee a ma ọ mahia nù anụ whnuru a n'anya n'ezi.

⁹ Ka bụ nhne me kwno gbanu anụ ọkwukwo, ma m mahia m ma anụ gwuzosiri rikne, noobno nsni kpakara nhne me kannu anụ.

¹⁰ Ọ bụru nù anụ gbaru nù badnu nhne o mernu, m gbarulam masi. M gbarulam, ọ bụru nù ọ zị nhne ọbula ke zị nù ọ gbaru nù, ka bụ nhne me mennu anụ nù ruwhnu Karaịsi,

¹¹ ma Ekwensu gharu o megbu aị, kwnornu nù a magwụ kpakara aghigho a.

Mkpoma ọla mini Pọlu nù Torasi

¹² Nga me vaduru Torasi o zni izi ọma Karaịsi, Nyenwe aị gbamannu m ọnu-mgbo izi ọma.

¹³ Kọvu nù enine m kwé ozukwa inwe kwnornu nù m whnuna m nnwọ nda m Taitosi, m ghasarụ m be zne Masidonia.

Omegbu hite nù Karaịsi

¹⁴ Kọvu Chiokike nwe kpakara mmamma, nye mernu a snornu Karaịsi tne eri omeri a. O ji aị mee ele badnu mahia Karaịsi, nhne ke nù lele ẹknarna ọma ke noozute penupe ọbula.

¹⁵ Kwnornu nù a bụ nhne ẹknarna ọma Karaịsi ke neeznekwnusi Chiokike n'esilawuru ele be nọoznohia nù ele noowhu owu.

¹⁶ Nù hne ele noowhu owu zị, a bụ ẹknarna ẹnwu, hne ele be nọoznohia zị, a bụ ẹknarna bụdnu. Nyele joornuli ẹrnu ka hna rikne kpa?

¹⁷ A bụo ele ji izi ọma Chiokike nọozu ahia lele agida ele berere, kọvu a bụ ele ezi, nookwu ezi ọka Karaịsi nù ruwhnu Chiokike lele ele Chiokike ziyaru.

3

Ele ẹrnu ọgba-njọ-ẹhni ikne

¹ A naanya risi nù rime ẹhni aị berere sa? A neeme lele ele berere, noopio ọkwukwo ọ

kahia nhne a bu ke a jeenye anu, mabu ke hi n'aka anu?

² Anu n'iwuru anu bu okwukwo izi ai, be gbaru anu nu mkpoma ai ke ele badnu magwu, nogwu masi.

³ Ka neegesi nu anu bu okwukwo izi ke Karaisi ke hi n'aka ai. Be jile nki gba a n'olu rugwu, kovu be ji Enine Chiokike zi budnu gbasai anu n'ano-ehni ke mkpoma.

⁴ Ka bu okne otukwasi ovu ai nu Chiokike hite nu Karaisi.

⁵ O buo nu a nwernu rikne nu rime ai ke a kwesiri o rnu ernu ka, kovu ozu ozu ai hi n'aka Chiokike va.

⁶ Chiokike mernu ai a buru ele zuru ozu n'ernu ogba-njo-ehni ikne, o buo ke mkpuru okwukwo, kovu ke enine, kwnornu nu mkpuru okwukwo neegweya enwu, kovu enine neenye budnu.

Igwugwu ke ogba-njo-ehni ikne

⁷ O buru nu ernu ke enwu be gbakwasiri n'olu rugwu vuru igwugwu va, ke mernu rumu Izireli nwée rikne legidne Mozizi anya nu ruwhnu, o bu n'ezi nu igwugwu a jaagawhe,

⁸ ndaa kpa igwugwu ke ernu Enine jaahna?

⁹ O buru nu ernu ke noovuya enwu nwernu igwugwu, le kpa ernu ke neegweya ome mma jaahna n'igwugwu karukwo.

¹⁰ N'ezi, nhne ke nwernu igwugwu nwema igwugwu kwnornu nu nhne ke kakwo n'igwugwu whuyaru iwhne.

¹¹ O buru nu nhne ke jaazi ige mati vu igwugwu, le kpa nhne ke jaazi okwnukokwnu jaahna n'igwugwu karukwo.

¹² Kwnornu nu a nwernu olile anya ke nu kpa, a nwernu onu rikne nookwu oka.

¹³ A nu lele Mozizi nye jiri ikpe kpusni ruwhnu a ma ele Izireli gharu o whnu okwukwo ogbu marna marna ke naagawhe agawhe.

¹⁴ Mkpoma be zi koriri n'ochichiri, tem du tna. Ikpe wam be jiri kpusni zi koriri nga be nogwu ogba-njo-ehni oknani. Be kpumene ikpe wam, Karaisi kpoi nwernu rikne o kpume a.

¹⁵ Du tna, ige obula be nogwu Iwu Mozizi, ikpe wam nookpusni mkpoma be.

¹⁶ Kovu ige obula nye obula znekwusiri Nyenwe ai, be jeegweme ikpe wam.

¹⁷ Nyenwe ai bu Enine, hne obula Enine Nyenwe ai zi, badnu jeenwernu ehni a.

¹⁸ Kovu kpakara ai, ji ruwhnu be jile ikpe kpusni neele igwugwu ke Nyenwe ai lele nhne a nowhnu nu nyno, a naagbanwo hite n'otu igwugwu bna n'igwugwu berere. Enine Nyenwe ai neeme nhne ka.

4

Ekwnu ke zi nu rime ite riza

¹ Kam kpayaru, hne Chiokike nyernu ai ernu ka hite n'obirizi a, a jeekwe inwe gwu ai.

² Tnnuma, a sigbasiri kpakara nhne ke tugwaru otugwa ke tu iwhnerne. A za nogho aghigho mabu mee ikwu-onu Chiokike aghalaghala. A gwuzo nu ruwhnu Chiokike nookwu ezi oka, neegesi ele badnu nu a bu ele ezi oka.

³ O buru nu be tugwaru izi oma a nokpo okwo a otugwa, o bu n'anya ele noowhu owu.

⁴ Chi ke owa ka mernu mkpoma ele ke kwe ekwe gba ochichiri. O mernu be whuna iwhne ke izi oma nomukwasi be, bu izi oma igwugwu Karaisi, nye bu oiyi ke Chiokike n'ezi.

⁵ Kwnornu nu a za nokponu ehni ai okwo, kovu a nokpo okwo Jizosi Karaisi bu Nyenwe ai, ai n'iwuru ai bu ele izi anu kwnornu Karaisi.

⁶ Chiokike wam ke karu, "Iwhne mu n'ochichiri," bu otu Chiokike wam ke mernu iwhne a mukwasi nu mkpoma ai, ma a muhia igwugwu Chiokike ke a nowhnu nu ruwhnu Karaisi.

⁷ A nwernu ekwnu ka nu rime ite riza, ke neegesi nu rikne ke kakwo rikne hi nu Chiokike, o buo nu rime ai.

⁸ Be naakpakna ai ehni n'apna obula, kovu inwe za nogwu ai, a neenwe mkpoma lawuru, kovu inwe za nogwu ai.

⁹ Ele irno naakpakna ai ehni, kovu Chiokike ghásala ai etekne. Be mekasi ai ehni, kovu a nwuna.

¹⁰ A vu n'ehni ai enwu Jizosi ige obula, ma budnu Jizosi whuya iwhne nu rime ai.

11 Aị ele zị bụdnu zị n'ọnu ẹnwu ige ọbula kwnornu Jizọsi, ma bụdnu a whụya iwhne n'anọ-ẹhni aị ke nọonwu ọnwu.

12 Kam kpayarụ, ẹnwu nọornu ẹnu nụ rime aị, kọvu bụdnu zị nụ rime anụ.

13 Be gbarụ n'ọkwukwo nsọ, kaa, “M kwuru m ọka kwnornu nụ m kweru m.” A ji otu enine ọkwnata ovu wam kwu ọka kwnornu nụ a kweru ekwe.

14 A magwụ nụ Chiokike wam ke mernu Jizọsi hi n'ẹnwu lizọ, jeeme a snornu Jizọsi hi n'ẹnwu lizọ masị, mee aị nụ anụ gwuzoru nụ ruwhnu a.

15 Kpakara nhne ka bụ kwnornu anụ, ma oru ke naabanụ anụ ọba dūnu agịda ele badnụ, ma be tūnu Chiokike mmamma k'agịda, neenye a igwugwu.

16 Kam kpayarụ, inwe zá nọogwu aị, ọ bụ n'ezi nụ a naata ẹhni n'anọ-ẹhni aị, kọvu badnụ ke enine aị zị ikne ikne hite n'ọbochi dū n'ọbochi.

17 Awhnụwhnu matị ka a naata neegweyanụ aị okne igwugwu ke zị ọkwnukokwnu ke kakwo kpakara awhnụwhnu.

18 A zá neele anya nhne a nọowhnu anya, kọvu nhne a whnụ anya. Kwnornu nụ nhne a nọowhnu anya zị ige matị, kọvu nhne a zá nọowhnu anya zị ọkwnukokwnu.

5

Ọro aị n'oligwe

1 A magwụ nụ ọ bụru nụ ọro-ẹka ke ọwa ka, ke bụ ẹhni aị dnarnụ, Chiokike wunnu aị ọro berere n'oligwe ke jaadazigidne, ke be jile aka badnụ wu, ke jaazị tim tọm.

2 Kam kpayarụ, a nọosnu idne k'agịda, ọ nọogwu aị ma a wuru nụ rime ọro aị ke zị n'oligwe,

3 ma a woru a lele iwo, a jọobu ele gba ẹto.

4 Hne a zị kọriri n'anọ-ẹhni ka, a zị nọosnu idne nụ rime awhnụwhnu, ọ bụo nụ a pioru ọ whọga n'anọ-ẹhni ka, kọvu ma be wosi aị anọ-ẹhni ke oligwe, ma Chiokike gbanwo anọ-ẹhni aị ke nọonwu ọnwu nụ anọ-ẹhni ke zị ọkwnukokwnu.

5 Chiokike n'iwhuru a kpuru aị ma a jikn-ernu ọ gbanwo ka, o nyernu aị Enine a ma ọ bụru nhne neemesi kpakara nhne jaava rikne.

6 Kam kpayarụ, mkpọma siri aị rikne ige ọbula. A mahiaru nū nga a zị n'oro aị n'anọ-ẹhni, a zila hne Chiokike zị.

7 Kwnornu nū a noowu bụdnu hite n'okwnata mkpọma, ọ bụo nū nhne anya nọowhnu.

8 Mkpọma siri aị rikne, ọ jaamasị aị a whọga n'anọ-ẹhni ka, wuru hne Nyenwe aị zị.

9 Ke kakwo, a pioru o mee nhne jaamasị Chiokike, ma a wu hne Nyenwe aị zị, mọbu a zị n'owa ka.

10 Kwnornu nū kpakara aị joogwuzo nū ruwhnu ngadna ikpe Karaịsi, ma nye ọbula nahọru ọgwo ẹnu kpakara nhne a rnūnu nga a zị bụdnu, mọbu nhne ọma mọbu nhne bụo ọma.

Badnụ nū Chiokike ziri n'udno

11 Hne a mahiaru ọ tū ogwnu Chiokike, a naariasno ele badnụ be vakwnusi Chiokike. Chiokike mazuru aị, m neele anya nū anū mazuru aị masị n'echiche anū.

12 A zá naaja ẹhni aị n'anya anū berere, kọvu a neenye anū oghere ma anū gweru aị nyaa risi, ma anū mahia nhne anū jaasa ele ji nhne be nọowhnu nū ruwhnu badnụ naanya risi kakwo nhne zị nū mkpọma badnụ.

13 Anū neeche nū a bụ ele ẹra naagba? Ọ bụ kwnornu Chiokike. Kọvu ọ bụru nū a bụ ele anya dnornu, ọ bụ kwnornu anū.

14 Ọwhnun'anya Karaịsi neeme a mee kpa a neeme. A magwụ nū otu badnụ nwuhianu kpakara badnụ ẹnwu, ka gesiri nū kpakara badnụ snornu a n'ẹnwu.

15 Ọ nwuhianu kpakara badnụ ẹnwu, ma ele zị bụdnu gharu o wunu ẹhni be bụdnu, kọvu wunu Nyenwe aị nye nwuhianu be ẹnwu, ke hiri n'ẹnwu lizọ masị.

16 A zá neele badnụ anya nū ruwhnu lele kpa ele berere neele, ọ bụ n'ezi nū ọ bụ kpa a leri Karaịsi nū mbọm. Kọvu a zá neeme kpam kịtna.

17 Ọ bụru nū nye ọbula zị nū rime Karaịsi, ọ bụ nye be kpughariri ikne, nhne ọknani whelem, be gholam nhne ikne.

18 Kpakara nhne ka hi n'aka Chiokike va, nye hiteru nū Karaịsi mee ma aị nū ya ziri

n'udno, nyee masi aì ẹ̀nu ma a mee ya nù ele badnú zìrì n'udno.

¹⁹ Chiokike hiteru nù Karaìsì neeme ma ya nù kpakara ele badnú zìrì n'udno. Chiokike zá nọogwnu mmehie be megidne be. O nyernu aì ẹ̀nu a mee ya nù ele badnú zìrì n'udno.

²⁰ A bú ele naadnasni anya Karaìsì, Chiokike zì nù rime aì naariásno. A jì Karaìsì naariásno anù, anù mee ma anù nù Chiokike zìrì n'udno.

²¹ Karaìsì méne mmehie, kọ̀vu Chiokike mernu a ò búru mmehie kwnornu aì, ma a hite nù rime a kehía igwe nù ome mma ke Chiokike.

6

¹ Lele ele be nù Chiokike sno nọornu ẹ̀nu, a naariásno anù kwé oru Chiokike anù nahíaru búru nhne etekne.

² Ka bú nhne Chiokike kwuru, “M nurnu m anù n'ige o gesi anù ruwhnu ọ̀ma, m yinu m anù aka n'ọ̀bochi ọ̀znohia.”

Anù bno nsni, kítina bú ige ọ nahọru ruwhnu ọ̀ma Chiokike, kítina bú ọ̀bochi ọ̀znohia.

³ A píole badnú ọ̀bula piohía nhne ọ̀jo n'ẹ̀nu aì, kpayarù a kwéle ọ bíta nhne jọ̀kpobi badnú ọ̀chi n'ogodo apna.

⁴ Kọ̀vu nù kpakara nhne a neeme, a neegesi ẹ̀hni aì lele ele ẹ̀nu Chiokike hite n'ọ̀snuta mkpọ̀ma nù rime awhnùwhnu, nù nhne siri rikne, nù nhne igbugbu,

⁵ ma ọ̀li nhne, ma nù ọ̀ro ikelu, nù mkpakpọ̀, nù ẹ̀nu rikne, ma nù ọ̀ka anyarna abali, ma nù ọ̀gwnu wiri,

⁶ ma nù ọ̀zi ríchna, ma nù nhne ọ̀muma, nù ndidi, ma nù ovu ọ̀ma, hite n'Enine Nsọ, n'ezi ọ̀ka ọ̀whnun'anya,

⁷ hite n'okwu ezi ọ̀ka nù rikne Chiokike, ya nù mgwna ọ̀gwnu ke ome mma nù akarikwnunga ma nù akarita.

⁸ A nwernu ọ̀son'anya agwna ige, agwna ige be ledna aì anya, agwna ige ele badnú kparì aì, agwna ige be znarni aì. Be neeme aì ele aghalaghala, kọ̀vu a bú ele kwu ezi ọ̀ka.

⁹ A bú ele be máa, kọ̀vu kpakara ele badnú magwù aì. A nù lele ele nọowu ọ̀nwu, kọ̀vu a zì kọ̀riri búdnú, awhnùwhnu a naata nwéé rikne gbu aì.

¹⁰ A bú ele mkpọ̀ma sọ n'ọ̀nu, kọ̀vu a nwernu snarni, ele mboni, kọ̀vu neeme ele berere ele eze. Ọ zá nhne a nwernu, kọ̀vu kpakara nhne bú ke aì.

¹¹ Anù ele Kòrinti, a kpumernu mkpọ̀ma aì kwunu anù ezi ọ̀ka.

¹² Anù kpusnirni mkpọ̀ma anù megidne aì, ọ búo aì megidne anù.

¹³ Anù menu aì kpa a mennu anù, m nookwu lele nù anù bú rùmu m, anù kpume mkpọ̀ma anù.

*Odo aka nù nsni
gbasiri ele kwé ekwe*

¹⁴ Anù nù ele kwé ekwe knékọ̀ta ẹ̀hni anù n'otu. Kìni bú nhne ome mma nù arùru-ẹ̀li nwekọ̀ru? Ndaa ọ̀zi n'otu ke iwhne n'ọ̀chichiri nwekọ̀ru?

¹⁵ Mọ̀bu ndaa nhne Karaìsì nù Ekwensu neekẹ̀kọ̀? Kìni bú nhne nye Karaìsì nù nye kwé ekwe nwekọ̀ru n'otu?

¹⁶ Ndaa okwerikọ̀ta ke Ọ̀ro Nsọ Chiokike nù rẹ̀nwu nwernu? Kwnornu nù a bú Ọ̀ro Nsọ Chiokike ke zì búdnú, lele kpa Chiokike kwuru,

“M joosno be wuru, zne izne n'esilawùru be.

M jọ̀obu Chiokike be,
be jọ̀obu ele ke m.”

¹⁷ Kam kpayarù, “Anù hi nù rime be whùya, zìrì ichne, anù kpátù nhne zìla ríchna aka, m jaanabnanya anù,” ka bú nhne Nyenwe aì kwuru.

¹⁸ “M jọ̀oburu Nda anù, anù jọ̀oburu rùmu m rukna nù rùmu m rinya.

Ka bú nhne Nyenwe aì ke Meli Nhne Dum kwuru.”

7

¹ Ele me whnurnu n'anya, hne a nwernu kpakara mkwna ka, a mee ẹ̀hni aì ma a zìrì ríchna ma n'anọ-ẹ̀hni ma nù rime enine, whọga nù kpakara nhne ke neemeru emeru, ma a zìrì nsọ kpam kpam noowu búdnú ke nọotu ọ̀gwnu Chiokike.

Ovu ọ̀so n'ọ̀nu Pọ̀lu

² Anù gweru aì kwnornu nù ọ zá badnú ọ̀bula a mejọru, mọ̀bu lulu, mọ̀bu megbu n'apna ọ̀bula.

³ Nhne me kwno nookwu ka búo ma ikpe ma anụ, lele kpa me kwuru nụ mbom, anụ zị aị mkpa nụ mkpoma, ma a snornu anụ ziri búdu mọbu a snornu anụ nwụ ẹnwu.

⁴ M tükwasiri m anụ mkpoma k'agida, m ji m anụ noolu onu. Anụ mernu mkpoma neesi m rikne, mkpoma nọoso m n'onu nụ rime awnụwhnu.

⁵ Nga a vaduru Masidonia, a nwée ozukwa inwe n'anọ-ehni, be kpaknarnu aị ehni n'apna obula, ogwnu n'ederezi, ogwnu nụ mkpoma.

⁶ Kọvu Chiokike ke naakasi ele inwe gwuru mkpoma kasiri aị mkpoma nga Taitosi varu.

⁷ O búo kwnornu nụ Taitosi varu kpọi, kọvu nkasi mkpoma anụ nyernu a. O kannu aị nhne gbasiri obirizi anụ, nụ nhne igbugbu nụ nhne gbasiri m meturu anụ nụ mkpoma. Ka mernu mkpoma sọ m n'onu k'agida.

⁸ O búrubedi nụ okwukwo izi me gbarụ vuteru anụ nhne igbugbu, m nwée m mkpoma lawuru nụ me gbarụ a. Nụ mbom, o mernu m mkpoma lawuru, nga me whnurnu nụ okwukwo me gbarụ vuteru anụ nhne igbugbu ige matị.

⁹ Kịta, mkpoma nọoso m n'onu, o búo nụ m vuteru anụ nhne igbugbu, kọvu kwnornu nụ nhne igbugbu anụ mernu anụ tūhnasna mkpoma. Chiokike jiri nhne igbugbu anụ rnụ ẹnu, ka neegesi nụ o zá nhne ojo a mernu anụ.

¹⁰ Kwnornu nụ nhne igbugbu ke Chiokike noodubna badnụ o tūhnasna mkpoma dú ọznohia, ka nwée mkpoma lawuru. Kọvu nhne igbugbu ke ọwa noodubna n'ẹnwu.

¹¹ Anụ le kpa nhne igbugbu ke Chiokike kpaharu anụ jiknenu o gọru onu anụ. Nhne ka kpaharu ovu owe ehni, o ji anụ anya, o neerne anụ lele bekwnu, o meturu anụ nụ mkpoma, anụ jiknenu o ta nye mmehie awnụwhnu. Anụ gesiri ehni anụ lele ele ikpe mána.

¹² O bú n'ezi nụ me gbarụ okwukwo izi wam, o búo kwnornu nye mernu nhne ojo mọbu nye o mejoru. Kọvu m gbarụ m ma anụ mahia nụ ruwhnu Chiokike kpa anụ noobnonu aị nsị.

¹³ Ka mernu mkpoma si aị rikne.

O búo nụ mkpoma siri aị rikne kpọi, Taitosi mernu mkpoma sọ aị n'onu, kpa anụ mernu a o nwudna nga o vakwnusiri anụ.

¹⁴ M ji m anụ noolu onu nụ ruwhnu a. Anụ kpásiła m iwhnerne. A nookwunu anụ ezi ọka ige obula, kpam masị, a jiri Taitosi luu onu nụ ruwhnu anụ, anụ whnurnu nụ o bú ezi ọka.

¹⁵ Ka mernu ọwhnun'anya o nwernu hne anụ zị si rikne, nga o neechenwanya anụ noobno nsị, kpa anụ jiri ogwnu nụ ọznu biri biri nabnanya a.

¹⁶ Mkpoma nọoso m n'onu nụ m nwernu rikne tükwasị anụ mkpoma.

8

Nkesi ke nye Karaịsi

¹ Rumu nda m, a pioru ma anụ mahia nhne Chiokike jiri oru a rnụ n'ogbako Chiokike ke zị nụ Masidonia.

² O bú n'ezi nụ be gawheru agida okpagbu, kọvu okne mkpoma ọso n'onu mernu be gweya agida nkesi, o bú n'ezi nụ be bú ele ọwa nyirni.

³ M naagbanu be akebne nụ be nyernu kpa be nwernu rikne, n'ezi, kakwo kpa be nwernu rikne, hite nụ mkpoma be.

⁴ Be riasnosi aị rikne ma be nwernu oghere yisi aka be n'oyinu ele Chiokike ke zị nụ Judiya aka.

⁵ Be mernu nhne a túla anya a, be beru ọsno gweru ehni be nyega Nyenwe aị, nyee kwno aị hite n'echiche Chiokike.

⁶ Kam kpayarụ, a riasno Taitosi nye panizoru ẹnu ka, rnurnu a zne nụ ruwhnu mee anụ rnuzu ẹnu ọwhnun'anya ka.

⁷ Anụ nwernu kpakara nhne, okwnata ovu, nụ ikwu-onu, nụ nhne omuma, nụ ezi ọka zuru ozu nụ ọwhnun'anya anụ nwernu hne a zị. Anụ búru masị ele zuru ozu nụ oru ke nkesi.

⁸ M zá m neenye anụ iwu. Kọvu m kannu m anụ kpa ele berere nwernu mkpoma o kesi be nhne, ma m mahia m ezi ọka ke ọwhnun'anya anụ hite nụ nhne anụ jeenye be.

⁹ Anụ magwu oru ke Nyenwe aị Jizosi Karaịsi, o bú n'ezi nụ o bú nye eze, kọvu o mernu ehni a womboni kwnornu anụ, ma o mee anụ búru ele eze hite n'odna mboni a.

¹⁰ Ka bụ ezni me neezni anụ, ọ jọoburu oma ọ bụru nụ anụ rnuzne ọnu anụ panizoru otu awha wheru ewhe. Anụ bụ ele mbom panizoru ọnu wam, ma ele mbom jiknenu ọ rnụ a.

¹¹ Anụ zne nū ruwhnu nọornu a, rnukwo a masi. Anụ ziri gnarnagnarna nū ọ rnukwo ọnu wam hite nū nhne anū nwernu, lele kpa ọ zi nga anū marnū mmuma a.

¹² Ọ bụru nū anū nwernu mkpoma nkesi, Chiokike jaanarnū nkesi anū hite nū nhne anū nwernu, ọ bụo hite nū nhne anū nwée.

¹³ A zá nookwu ma ele berere nwedna inwe ozukwa inwe, anū bụru ele zi nū mkpa, kovu ma nye obula hnata n'otu.

¹⁴ Kịtna, agịda nhne anū nwernu anū jeenye be nū mkpa be. Ige berere, be jeenwe nhne be jeenye anū nū mkpa anū, ma nye obula hnata n'otu.

¹⁵ Lele kpa be gbarū a n'okwukwo nsọ, “Nye chikataru agịda nwée kakwo nye wam ke chikataru matị, ke ọ chikataru zunnu a.”

Be ziznenu Taịtosi Kōrinti

¹⁶ M nọtunu Chiokike mmamma nye yisiri nū mkpoma Taịtosi, nhne gbasiri anū lele kpa ọ zi nū mkpoma m.

¹⁷ O kweruru, ọ bụo kwnornu nū a kannū a, kovu o jiknenu hite nū mkpoma a ọ va.

¹⁸ A neeziya ya nū otu nnwọ nda ke nwernu igwugwu nū kpakara ọgbako Chiokike n'okpo okwo izi oma.

¹⁹ Tụkwasi nū ka, ọgbako Chiokike hohiaru a ma o snornu aị vuru nkesi ka zne Judiya. Ọnu ka neenye Nyenwe aị igwugwu, neegesi nū a nwernu mkpoma o yisi aka n'ọnu ka.

²⁰ A neeze ọhni aị ọ zi badnū obula ma aị ikpe kpa a neeke agịda nkesi.

²¹ A naagbalị o mee nhne kwesiri ekwesi, ọ bụo n'anya Chiokike kpọi, kovu ma n'anya ele badnū.

²² A neeziya otu nnwọ nda berere yisinu be, bụ nye a kparū iru agịda ige, whnū nū a nwernu rikne kwnata a mkpoma. Nū olu ka, kịtna, o jiknenu o yinu anū aka, ke kakwo kpa ọ tükwasiri anū mkpoma.

²³ Nhne gbasiri Taịtosi, ọ bụ nye me nū a nọornu ọnu, neenyinu anū aka. Rumu nda

ele ya nū be sno bụ ele dnasni anya ọgbako Chiokike, be bụ igwugwu Karaịsi.

²⁴ Anū gesi be ọwhnun'anya anū ma kpakara ọgbako Chiokike whnū nhne kpayarū a jiri anū luu ọnu n'ezi.

9

O yinu ele Karaịsi aka

¹ Ọ zá mkpa nū me jaagbanū anū okwukwo gbasiri o yinu ele Chiokike ele zi nū Judiya aka.

² M maam nū anū jiknenu o yinu be aka, m ji m anū lunu ele zi nū Masidonia ọnu. M kanū m be nū rumu nda aị ele zi nū Akaya jiknenu o yi aka hite n'awha ke wheru ewhe. Nga be nūnu nū anū jiknenu o kesi nhne, mkpoma be kwnalizoru o mee kpa.

³ Kovu m neeziya rumu nda ka, ma ọnu a jiri anū luu gharū ọ bụ nhne etekne. Lele kpa me kwuru, anū bita nhne nkesi anū,

⁴ Ọ zi ele Masidonia snornu m va whnū nū anū jiknennune, ọ jọobunu aị nhne iwhnerne, ke kakwo iwhnerne jọotu anū k'agịda.

⁵ Kam kpayarū, me riasno rumu nda ele ka be beru ọsno va, ma be whnū anū jaabita nkesi anū kweru mkwna sū me va. Ka jeegesi nū anū nyernu hite nū mkpoma anū, ọ bụo nū be kwnagidnenu anū.

⁶ Anū chenwanya nū nye kpasiri mkpuru matị jọoghohia mkpuru matị, nye wam ke kpasiri agịda mkpuru jọoghohia agịda mkpuru.

⁷ Nye obula nyee lele kpa o kpebiri nū mkpoma a, ọ bụo nū mkpoma lawuru kwnornu nū be karū be nyee. Chiokike whnūnu nye wam jiri mkpoma oma a nyee n'anya.

⁸ Chiokike nwernu rikne o nyee anū karukwo kpa ọ zi anū mkpa, ma anū nwernu nhne kpakara ige, nū karukwo kpa anū jeeji o mee nhne bụru oma.

⁹ Lele kpa be gbarū a n'okwukwo nsọ, kaa, “O neenye ele mboni k'agịda, ome mma a jaazi okwnukokwnu.”

¹⁰ Chiokike, nye neenye nye ọnu ẹkwu mkpuru okpukpa nū wiri ele badnū jeeri, jeeme kpakara mkpuru anū so oso, mīnya agịda mkpuru hite nū nkesi anū nyernu hite nū mkpoma oma anū.

¹¹ O jeeme anụ ba agida nụ kpakara nhne, ma anụ bụru ele jeekesi ele badnụ nhne ige ọbula, ke jeeme ele badnụ tūnu Chiokike mmamma kwnornu anụ.

¹² Ernu ọma ka anụ nọornu zá neeme ele Chiokike riji ruwho kpọi, kọvu o neeme ele badnụ nọotunu Chiokike mmamma k'agida.

¹³ Lele kpa ẹrnu ọma ka neegesi nụ anụ bụ ele ezi ọka, ele badnụ jaaznarni Chiokike kwnornu nụ anụ noobno nsni izi ọma Karaịsi ke anụ kwuhịaru, anụ neejị mkpọma ọma neekesi be nụ ele berere nhne.

¹⁴ Be jeeji mkpọma ọwhnūn'anya be kpenu anụ okpukpe kwnornu oru Chiokike ke zị agida hne anụ zị.

¹⁵ Ngwa ma a tūnu Chiokike mmamma kwnornu nkesi a ke ọnu jọokowali.

10

Pọlu gọru ọnu ẹrnu a

¹ Mawa Pọlu, naariāsno anụ, me nye be karu nū m bụ m nye mési rikne nga me zị nū ruwhnu anụ, kọvu nye nwernu anya rikne hne anụ zila. M ji m ọzi wọhnerne nū mkpọma ọma Karaịsi, naariāsno anụ, anụ bikno,

² anụ mée m, m bụru nye anya rikne hne anụ zị nga me varu, kwnornu nū m nwernu m rikne nwe anya rikne n'ẹhni ele nookwu nū a noowu bụdnū lele kpa ele ọwa noowu.

³ Ọ bụ n'ezị nū a zị n'ọwa, kọvu a zá nọolu ọgwū lele kpa ele ọwa nọolu.

⁴ Kwnornu nū mgwna ọgwū aị bụo ke badnū, kọvu ọ zị rikne nū Chiokike ke naakwnadna hne be wusiri rikne. A naakwnadna kpakara agirigo

⁵ nū kpakara nhne ke noovulizọ ẹhni a olu megidne ọmahia Chiokike, a nọodoru kpakara echiche n'ọgwū mee be bnonu Karaịsi nsni.

⁶ Nga anụ ghọru ele bnozuru nsni, a jeejiknenu ọ ta kpakara nye ọbula ke zá noobno nsni awhnūwhnu.

⁷ Anụ neele kpakara nhne anya n'olu kpọi. Ọ zị nye ọbula n'esilawuru anụ ke neeche nū ọ bụ nye Karaịsi? Nye wam che kwno echiche, kwnornu nū a bụ ele Karaịsi lele nye wam.

⁸ Ọ bụrubi nū me gweru rikne Nyenwe aị nyernu aị mee oknomokno k'agida, iwhnerne jọotu m. Nyenwe aị nyernu aị rikne o wulizọ anụ olu lele ọro, ọ bụo rikne ọ kwnadna anụ akwnadna.

⁹ M píole m o ji ọkwukwo izi me gbannu anụ kpasị anụ ogwū.

¹⁰ Otu badnū jaakaa, “Ọkwukwo Pọlu naagba siri rikne, nọotu ogwū, kọvu, nga aị nū a ziri, o nwée rikne, ikwu-ọnu a bụ nhne etekne.”

¹¹ Nye wam mahia nū ọ zá nhne zị ichne nū nhne a gbaru n'ọkwukwo nga a zị ikere nū nhne a jeeme nga aị nū anụ zị.

¹² Kwnornu nū a zá nọogwū ẹhni aị n'esilawuru ele ji ẹhni be nọotu nhne zị olu k'agida. Ele ji ẹhni be nọotunu n'ẹhni be, neekpe ẹhni be ikpe n'iwu ke be nyernu, bụ ele nwée akoniche.

¹³ Kọvu nū oknomokno aị zá neewhe hne a nwernu rikne, oknomokno aị bụ n'ẹrnu Chiokike nyernu aị, bụ ke dūru nū hne anụ zị.

¹⁴ Hne ọ bụ nū ẹrnu aị zị n'esilawuru anụ, a gáwhele a. A vuru izi ọma Karaịsi vakwnusi anụ.

¹⁵ A zá neejị ẹrnu ele berere rnūru naanya risi. Ẹrnu kam wheru hne Chiokike nyernu. Kọvu a neele anya nū ọkwnata mkpọma anụ jooso oso, ma a nwe rikne rnū agida ẹrnu n'esilawuru anụ dū hne Chiokike nyernu aị.

¹⁶ Nga wam, a jeenwe rikne kpọ okwo izi ọma nū mba berere whe anụ. Kọvu a jeeji ẹrnu ele berere rnūru nyaa risi.

¹⁷ Lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru, “Nye ọbula ke jeeme oknomokno, o mee oknomokno nū nhne Nyenwe aị rnūru.”

¹⁸ Kwnornu nū nye naaja ẹhni a mma bụ nhne etekne, kọvu nye wam Nyenwe aị naaja mma bụ nhne.

11

Pọlu nū ele izi aghalaghala

¹ Ọ jaamasị m ọ bụru nū anụ jeenwe rikne nagidne iwhnirniwhno m, bikno, anụ gweru m.

² Mkpọma m zị nū hne anụ zị lele Chiokike, anụ nū lele nyerinya máa

nyerukna zị snam me kweru ọ nịsi otu badnụ, ke bụ Karaịsi.

³ Kọvu ogwnu nọtụ m nụ be joolulu mkpoma anụ, lele kpa agwọ wam jiri aghigho rnawhu Ivu, mee anụ gharu o gweru kpakara mkpoma anụ kpenu Karaịsi.

⁴ Kwnornu nụ anụ jiri ẹso nahoru nye wam ke znirni anụ Jizọsi berere bụo Jizọsi ke a znirni anụ, nụ enine berere nụ izi oma berere ke bụo ke a znirni anụ.

⁵ Kọvu ọ bụo nụ m zị m matị kakwo ele izi ka anụ kaa nụ be ka m mma.

⁶ Nyele ma, m máam kpa be kwu ọka sọ n'ọnu, kọvu m magwu m nhne, a mernu ka whuya iwhne hne anụ zị ige obula ma nụ ọnodi obula.

⁷ M náge m anụ nhne obula nga me znirni anụ izi oma Chiokike, m gwednarnu m ẹhni m ẹli ma anụ bụru ele be gwelizọru olu. Kị ọ bụ nhne ọjọ me mernu sa?

⁸ M nahịaru m ọgbako Chiokike berere nhne me jiri nọornu ẹnu n'esilawuru anụ.

⁹ Ige me nụ anụ zị, m kpáknage m anụ ẹhni nụ iwai nga me zị nụ mkpa, rụmu nda ele hi nụ Masidonia va gweyarụ kpakara nhne zị m mkpa. Lele kpa me neeme, m jọobu ivu nyee anụ tna mọbu ekile.

¹⁰ Hite n'ezị ọka Karaịsi ke zị nụ rime m, ọ zá badnụ obula ke zị n'Akaya jeenwe rikne kpusni ọnu m, kpa me naanya risi.

¹¹ Ndaa nhne me jiri kwu kpa? Me whnúge anụ n'anya sa? Chiokike magwu nụ m whnurnu m anụ n'anya.

¹² M jaazị kọriri neeme kpa me neeme, ma ele izi ka gharu o nwe oghere be noopio gweru luu ọnu, kaa nụ be nụ aị neeme otu nhne.

¹³ Be bụ ele izi aghalaghala, be bụo ezi, be ji ẹnu be naagha ọgha, ma be nụ lele ele izi Karaịsi n'ezị.

¹⁴ O jí anụ anya, Setani n'iwhuru a gbanwornu ẹhni a lele enine izi ke iwhne.

¹⁵ Ọ bụo okne nhne ọ bụru nụ ele ẹnu a gbanwornu ẹhni be ma be nụ lele ele ẹnu ome mma. Be jeeji aka ẹnu be kwu be ọgwo ẹnu.

Awhnụwhnu Pọlu lele nye izi Karaịsi

¹⁶ M nookwu kwno a berere, ọ zá nye kwu m nye iwhnirniwhno. Ọ bụru nụ ọ

bụ nhne me bụ, anụ gweru m kpam, ma m gweru m nhne matị luu ọnu.

¹⁷ Nhne me nookwu kịtna bụo nhne Nyenwe aị pioru me kwu, ke gbasịri olu ọnu ka, m nookwu lele nye iwhnirniwhno.

¹⁸ Agịda ele badnụ noolu ọnu lele kpa ele badnụ noolu, m jeeme kpam.

¹⁹ Anụ bụ ele ji ovu ọso n'ọnu nagidne ele iwhnirniwhno, ọ bụ n'ezị nụ anụ bụ ele nwernu akoniche.

²⁰ Anụ nagidnenu ele mernu anụ lele ohi, nahoru anụ nhne, kwnaghari anụ, gwuzote ẹhni a, gbọ anụ aka nụ nti.

²¹ Ka nọtụ m iwhnerne nụ a nwée rikne mee anụ kpam.

Kọvu ọ bụru nụ nye obula luu ọnu nhne obula, m jeeme masị kpam. M nookwu lele nye iwhnirniwhno.

²² Be bụ ele Hiburu? M bụ m masị. Be bụ ele Izireli? M bụ m masị. Be bụ ele hi n'avnurnu Ebereham? M bụ m masị.

²³ Be bụ ele ẹnu Karaịsi? Ẹra naagba m sa? M bụ m nye ẹnu Karaịsi kakwo be. M nọornu ẹnu kakwo be. M lala m ikelu agịda ige kakwo be, be pniarnu m nhne k'agịda kakwo be, agịda ige ọ gwnarnu matị m nwu.

²⁴ Mgba isne ele Ju pniarnu m nri ẹto nụ tolu ọnu mbini.

²⁵ Ele Rom liri m isisi mgba ẹto, be turu m akaworugwu otu mgba, ọgbo me zị nụ rime a kpuru mgba ẹto, m daziri m nụ rime mini iwhnehnie nụ abali.

²⁶ Kpa me neezne izne ige obula, m neeze bụdn nụ rime mini, ma n'aka ele buznu, m neeze bụdn n'aka ele Ju ma n'aka ele bụo ele Ju. Nhne oze bụdn nụ rime ẹli-ohna, ma nụ rime ẹli-ikpa, neeze bụdn n'okne abaji, neeze bụdn n'aka rụmu nda aghalaghala.

²⁷ M nọornu ẹnu, nọodoli ndoli, ma n'ọka anyarna abali, ma wiri ọgwnugwnu nụ akpiri ọkpo bẹkwnu, m dazila m agịda ige nwée wiri o riri, ma nụ iyi ọtutu, m nwée m iwo o kpusni ẹto.

²⁸ Be gweme kpakara nhne ka, nhne naakpa m kpakara ọbochi bụ nhne gbasịri ọgbako Chiokike.

²⁹ Ndaa nye rikne gwuru ke rikne gwulam? Ndaa nye dnabnarnu nụ mmehie ke mkpoma lala m mini, neerne m bẹkwnu?

³⁰ O buri nhne be luu onu, m jeeji kpakara nhne neegesi nu m bu nye nwée rikne noolu onu.

³¹ Chiokike nu Nda Nyenwe a Jizosi, nye nwe oznarni okwnukokwnu, magwu nu m nookwu ezi oka.

³² Nga me zi nu Damasikos, nye neechi eli, nye zi nu mkpururu Eze Aretasi, bitaru ele neese onu-mgbo eli-ohna, be nwudne m.

³³ Kovu be yisiri m nu rime nkita garu n'onunu zi nu mkpo eli-ohna kwuhala m n'eli a, o bu kpa me jiri gbawhunahoru a.

12

Owhnurninya Pōlu

¹ M joolu onu, o bu n'ezi nu o za nhne zi nu rime a. Kovu m jookwu oka gbasiri nhne me whnurnu nu nhne Nyenwe a kpumennu m.

² M maam otu nye Karaishi nri nu awha eno wheru ewhe, nye be gwelizoru zne oligwe k'eto. (O buri nu o bu n'ano-ehni mōbu o buo n'ano-ehni, m maam, Chiokike kpōi ma.

³ Berere, m maam ma o bu n'ano-ehni ma o buo n'ano-ehni, Chiokike kpōi ma.) Nhne me magwu bu nu

⁴ be gwelizoru badnu ka zne Paradasi. O nurnu nhne ke be jaagbali n'okwukwo, nhne onu badnu jēenwe rikne kwu.

⁵ M jeeji nyerukna ka nōolu onu, m jeeji ehni m noolu onu, okwolem nhne neegesi nu m bu nye nwée rikne.

⁶ O buri nu me luu onu m jōobu nye iwhnirniwhno, kwnornu nu m nookwu ezi oka. Kovu m joolu onu, o jaamasị m badnu obula gweru m kakwo kpa o gweruru m hite nu nhne o whnurnu me mernu nu ke o nurnu me kwuru.

⁷ Lele kpa o buo oma me vulizo ehni m olu kwnornu okne nhne me whnurnu, be nyernu m nhne igbugbu n'ehni m. O bu nye izi ke Setani, ma o kpakna m ehni ma m gharu m o luu onu.

⁸ M rioru m Nyenwe a nhne gbasiri a mgba eto, ma o gweme a n'ehni m.

⁹ Ka bu nhne o saru m, "Oru m zunnem ji, iknernema m zuru ozu nga i nwée rikne." Kam kpayarū, mkpōma nōoso m n'onu me

luu onu nu m nwée m rikne, ma rikne Karaishi whuya iwhne nu rime m.

¹⁰ Kam kpayarū, m bu m nye nwée rikne. Ele badnu naakpasị m iwhnerne, be ta m awhnūwhnu, be kpagburu m. Kpakara nhne igbugbu me gawheru kwnornu Karaishi jiri m ruwho. Nga me nwée rikne, iknernema zi m n'ehni.

Ele Kōrinti meturu Pōlu nu mkpōma

¹¹ Anu mernu m mee lele nye iwhnirniwhno. Anu bu ele kwesiri o kwu nhne oma gbasiri m, kwnornu nu ele izi anu wam, ke anu kaa nu be ka m mma, bele m osno. O bu n'ezi nu o za nhne me bu.

¹² Kwnornu n'ezi, nhne neegesi nhne nye izi whuyaru iwhne n'esilawuru anu. Be bu ernu elekema, nu ernu ndu-ehni nu ernu rikne zi odo nu odo me jiri ndidi rnu.

¹³ Ndaa nhne me mernu ogbako Chiokike ele berere ke me mene hne anu zi? O bu nu m kwéle m o buri nhne ivu rinya hne anu zi? Anu gbarunu m nhne ojo ka.

¹⁴ Ka jōobu mgba eto me jiknurnu o vakwnusi anu. M jōoburu ivu rinya hne anu zi. Anu zi m mkpa, o buo nhne anu nwernu. O buo rumu naakpabitānu ele murnu be ekwnu, kovu ele nda nu nne naakpabitānu rumu be ekwnu.

¹⁵ O jaamasị m o nyega anu nhne me nwernu. Owe! M jeenye iwhuru m nu risi anu ma m yisinu m anu aka. Ka o jeeme anu bō whnu m n'anya, lele kpa me whnurnu anu n'anya k'agida?

¹⁶ Anu jeekweru, nu m buo m ivu rinya nyee anu. Hne me bu nye aghigho, m ji m aghigho nwudne anu.

¹⁷ Ndaa? Ele me ziyannu anu, m jiri be nahoru anu nhne sa?

¹⁸ M riasnornu m Taītosi o va, ya nu nye Karaishi berere, anu jaakaa nu Taītosi nahoru anu nhne? Me nu ya a jile otu enine mee nhne lele nu a bu otu badnu?

¹⁹ Anu neeche nu a noopio o goru ehni ai nu hne anu zi? Oza! A nookwu oka nu ruwhnu Chiokike lele ele Karaishi, kpakara nhne a neeme bu ma anu buri ele zi kwem lele ele a whnurnu n'anya.

²⁰ Ogwnu nōotu m nu me vadu n'esilawuru anu, m jōowhnu nu anu zi

ichne, ke búo nhne me leru anya a. Anụ jọowhnu masị nụ m zị m ichne, ke búo nhne anụ leru anya a. Ogwnu nọtụ m nụ m jọowhnu oknorno nụ okwno-awụwa, mkpọma bẹkwnu nụ okewa, ọnu-ọjọ, izno, oknomokno nụ mkpakpọ.

²¹ Ogwnu nọtụ m nụ me va berere nụ Chiokike m jeegwedna m ẹli nụ ruwhnu anụ, m jaakwa ẹkwna kwnornu agida ele mernu mmehie ke kwéle ọ tūhnasna, hite nụ nhne zá rịchna be mernu, ke bụ ome ọyi n'apna tū iwhnerne.

13

Ọdo aka nụ nsị ipne-aznụ

¹ Ka jọobu mgba ẹto me naava lekasi anụ. “Kpakara nhne be bnornu badnụ, jeenweriri ele akebne lawuru mọbu ẹto,” lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru.

² Lele kpa me kannụ anụ nga me varu ke mgba lawuru, ele mehieu n'ige wheru ewhe, nụ kpakara ele berere, m nookwu a berere kpa me zị ikere, me va kwno, kpakara be jaata awhnūwhnu mmehie be.

³ Hne anụ noopio nhne ke neegesi nụ Karaịsi ji m nookwu ọka, ọ búo nye nwée rikne n'esilawuru anụ kọvu o jeegesi ikn-ernema a hne anụ zị.

⁴ Ọ bụ n'ezị nụ be gburu a n'énwe rikne, kọvu ọ zị bụdnū hite nụ iknernema Chiokike. A bụ ele nwée rikne nụ rime Karaịsi, kọvu hne anụ zị a joosno a ziri bụdnū n'iknernema Chiokike.

⁵ Anụ nyosnama ẹhni anụ lekasi ma anụ zị kọriri bụdnū n'okwnata mkpọma. Ọ bụ nụ anụ máa Karaịsi Jizọsi wu nụ rime anụ? Okwolem ma anụ dnarnū adna.

⁶ M kweru m nụ anụ jaamahia nụ a búo ele dnarnū adna.

⁷ A naariāsno Chiokike, anụ mée nhne ọjọ. Ọ búo ma ele badnū kaa nụ a bụ ele ọma, kọvu ma anụ mee nhne ke kwesiri, ọ bụbedi nụ a nụ lele ele dnarnū adna.

⁸ A jéenwe rikne mee nhne megidne ezi ọka, kọvu dasinu ezi ọka n'ikwnu.

⁹ Mkpọma nọoso aị n'ọnu nga a nwée rikne, kọvu nụ anụ nwernu rikne. A neekpe ma anụ buri ele zuru ozu.

¹⁰ Kam kpayaru, me naagbanu anụ ọkwukwo ka kpa me zị ikere, ma ọ buri me va, m jéeme anụ nhne rikne hite

n'iknernema Nyenwe aị nyernu m, rikne o wulizọ anụ olu lele ọro, ọ búo ọ kwnadna anụ akwnadna.

Obekwu ikwu ipne-aznụ

¹¹ N'ipne-aznụ, rumu nda m, anụ dazikwaru nkari. Anụ gbalị dụ ozuzu. Anụ bno nsị nụ nhne me nọorio anụ, anụ buri ele nwernu otu mkpọma, anụ wuru n'udno. Chiokike ke ọwhnūn'anya nụ udno dazigidnenu anụ.

¹² Anụ bekwurita ibne anụ lele rumu nda.

¹³ Kpakara ele nsọ Chiokike neebekwu anụ.

¹⁴ Oru ke Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi, ọwhnūn'anya ke Chiokike, nụ owugidne ke Enine Nsọ dazinu kpakara anụ.

**Okwukwo izi Pọlu
gbaznennu
Ele Galasia
Nhne gbasiri okwukwo izi
ka**

Hite n'ọpanizo okwukwo izi Pọlu gbaznennu ọgbako Chiokike ke zị n'ụ Galasia, o mernu be mahia nhne lawuru ke zị mkpa. Ke mbom, bu ma be mahia nu o bu ezi nye izi Karaishi, ke ebo bu nu izi oma o ọokpo okwo a bu ezi oka. Ka bu kwnornu nu agida ele badnu naakaa nu Pọlu bu nye izi aghalaghala nu nye ọokpo okwo izi oma aghalaghala.

Pọlu bu nye izi Karaishi n'ezi oka, nye Nyenwe a nyernu ọnu o zni ele buo ele Ju izi oma. Pọlu kannu Pita nu o bu nye ruwhnu lawuru, kwnornu nu o kwemana o snornu ele buo ele Ju ele za naabita Iwu Mozizi ri wiri nga o whuru ele hi nu Jeruselem va.

Pọlu kwusiri a rikne nu okwolem hite n'okwnata mkpoma nhne Chiokike jeeji znobia badnu. Ka whuyaru iwhne nu budnu Ebereham, nye nahiaru mkwna Chiokike hite n'okwnata mkpoma.

Nhne zi n'okwukwo izi ka

Ezi nye izi nu ezi izi oma (1:1-10)

Chiokike hohiaru Pọlu lele nye izi Karaishi (1:11-24)

Pọlu naagbanu izi oma akebne (2:1-21)

Ọznohia kwolem hite n'okwnata mkpoma (3:1--4:31)

Ele Enine Nso nu ọwhnun'anya noodu (5:1--6:10)

Odo aka nu nsni ipne-aznu (6:11-18)

¹ Mawa, Pọlu, nye izi Karaishi ke hige n'aka badnu mọbu nu rikne ke badnu, kovu hite nu Jizosi Karaishi nu Chiokike Nda, nye mernu Jizosi hi n'enwu lizo,

² nu kpakara rumu nda ele me nu be zi naagbaznenu kpakara ọgbako Chiokike ke zị n'ụ Galasia okwukwo.

³ Oru nu udno ke Chiokike Nda a nu ke hi n'aka Nyenwe a Jizosi Karaishi dazinu anu.

⁴ Karaishi gweru budnu a nyee kwnornu mmehie a ma o dohia a n'ige ojo ka lele kpa echiche Chiokike Nda a pioru.

⁵ Ọznarni zinu a okwnukokwnu. Amim.

Izi oma berere zila

⁶ O gbagwojiri m anya nu anu ghasaru nye wam sukwuru anu bna n'oru ke Karaishi, zne izi oma berere.

⁷ N'ezi, izi oma berere zila, kovu agwna ele badnu naakpahie anu anya, noopio o gbanwo izi oma Karaishi.

⁸ Kovu o buru a mọbu enine izi hi n'oligwe va zni anu izi oma berere ke buo ke a znirni anu, Chiokike vu a onu okwnukokwnu.

⁹ Lele kpa a kwuru nu mbom, m nookwu kwno a berere, o buru nu nye obula zni anu izi oma ke zị ichne nu ke anu nahiaru, Chiokike vu a onu okwnukokwnu.

¹⁰ Ka o neegesi nu m noopio ruwhnu oma ke badnu, buo ke Chiokike? M noopio nhne jaamasị badnu sa? O buru nu m noopio ruwhnu oma ke badnu, m jọbu nye izi Karaishi.

Chiokike sukwuru Pọlu

¹¹ Me kanu anu, rumu nda m, izi oma me ọokpo okwo a buo nhne hi n'aka badnu.

¹² M nahịage m a n'aka badnu, o buo badnu znirni m a, kovu Jizosi Karaishi kpumernu a nyee m.

¹³ Anu nurnu kpa me wuru budnu nu mbom n'okpukpe ele Ju, nu kpa me kpakarnu ọgbako Chiokike ẹhni k'agida, gbalị ma o whu.

¹⁴ M be m ele Ju ibne m osno ele me nu be bu ebiri n'okpukpe ele Ju, m ji m kpakara mkpoma yisi n'omen'eli ele nda a ọknani.

¹⁵ Kovu Chiokike bitaru m ichne hite nu ruwho nne m, o sukwuru m hite n'oru a. Nga o masiri a,

¹⁶ o kpumennu m Nnwọ a, ma m nwernu m rikne zni ele buo ele Ju izi oma gbasiri a. Ige wam, m znege ma me nu badnu obula tnu otutnu gbasiri a.

¹⁷ M znege m Jeruselem zne o whnu ele be m osno buru ele izi, kovu m znernu m Arebia, m lahna Damasikos.

¹⁸ Nga awha ẹto whemernu, m znernu m Jeruselem zne mahia Pita, me nu a daziri nri nu obochi isne.

¹⁹ M whnúge m nye izi berere okwolem Jemisi nwené Nyenwe aì Jizòsi.

²⁰ Nhne me gbannu anu n'òkwukwo bu ezi òka, Chiokike magwu nu ò búo aghalaghala.

²¹ Omekwo, m zne n'èli ke zì nu rime Siriya nu Silisia.

²² Ò zá nye Karaìsi ke zì nu ògbako Chiokike ke zì nu Judiya magwu nye me bu ruwhnu nu ruwhnu.

²³ Kòvu nu be nurnu òtnutnu, “Nye wam ke naakpakna aì èhni neezni izi òma òkwnata mkpòma wam ò gbalìri o mee ma o whu nu mbòm.”

²⁴ Be znarnì Chiokike kwnornu m.

2

Ele izi berere nabnanyarnu Pòlu

¹ Nga nri nu awha èno whemernu, m lahna m Jeruselem, me nu Banabasi, m kwuru Taìtosì zne.

² M znernu m kwnornu nu Chiokike kpumennu m me zne. N'iznuznu ke me nu ele risi gbarù ichne, m kòwaru m izi òma me znirni ele búo ele Ju, ò zì èrnu me rnurnu mòbu ke me nòornu kìtna bọ bu nhne etekne.

³ Taìtosì nye me nu a sno, ò bu n'èzi nu ò bu nye Giriki, be kwnágidnene a ò kpa nka.

⁴ Agwna rùmu nda aghalaghala gbebnarnu va o nyosna kpa a jiri nwernu èhni aì nu rime Karaìsi Jizòsi, be pioru ma a búru òhi iwu ele Ju.

⁵ A nyége be oghere rìà rìà ma a bìtannu anu ezi òka ke izi òma chím chím.

⁶ Agwna ele nu lele be bu ele risi. Nhne òbula be bu zá m mkpa, kwnornu nu Chiokike lé badnu anya nu ruwhnu n'íkpe. Ò zá nhne ele ka tükwasiri nu izi me znirni.

⁷ Kòvu be whnurnu nu Chiokike nyernu m izi òma me zni ele búo ele Ju, lele kpa o nyernu Pita èrnu o zni ele Ju izi òma.

⁸ Chiokike wam ke nòornu èrnu n'izi òma Pita znirni ele Ju lele nye izi, bu masì nye nòornu èrnu n'izi òma me znirni ele búo ele Ju lele nye izi.

⁹ Nga Jemisi nu Pita nu Jóni, ele nu lele ele risi whnurnu nu Chiokike nyernu m èrnu ka zì ichne, be gbasìri me nu Banabasi akarikwnunga ke neegesi nu a bu otu. Be

kweru a zne zni ele búo ele Ju izi òma, be zne zni ele Ju izi òma.

¹⁰ Nhne be nòorio kpòì bu, a chenwanya ele mboni, kì bu nhne me mernu wara wara.

Pòlu bigbòru Pita n'Antìoku

¹¹ Nga Pita vaduru Antìoku, m bigbòru m a nu ruwhnu òhna kwnornu nu ò dnahieru.

¹² Sù ele Jemisi ziyaru va, Pita nu ele búo ele Ju neerikò wiri. Kòvu nga be vaduru, o kwéle o sno be ri wiri, kwnornu nu ogwnu ele be kparù nka tùru a.

¹³ Ele Ju ke gwnarnu snornu a kpa ichne ichne kwnornu nu ruwhnu lawùru a, ke kpayaru Banabasi sno be nu ruwhnu lawùru be.

¹⁴ Nga me whnurnu nu be méne lele ezi òka ke izi òma, m kanu Pita nu ruwhnu kpakara be, “Ì bu nye Ju, kòvu ì noowu búdu lele ele búo ele Ju, ò búo lele nye Ju. Ndaa kpa ì naakwnagidne ele búo ele Ju be snornu omen'èli ele Ju?”

Òznohia bu hite n'oru

¹⁵ N'èzi, a bu ele Ju hite n'òmumu aì, a búo ele mmehie lele kpa be nookwu ele búo ele Ju.

¹⁶ Kòvu a magwu nu badnu nu Chiokike mernu udno hite n'òkwnata mkpòma nu Jizòsi Karaìsi, ò búo n'ome nhne iwu kwuru. A kweru nu Karaìsi Jizòsi ma aì nu Chiokike zìri n'udno hite n'òkwnata mkpòma nu Karaìsi. Ò búo n'ome nhne iwu kwuru, kwnornu nu ò zá nye òbula bu nye òma hite n'ome nhne iwu kwuru.

¹⁷ Ò búru nu nga a noopio ma aì nu Karaìsi zìri n'udno, a whnu èhni aì nu a bu ele mmehie lele ele berere, ka o neegesi nu Karaìsi naadasì mmehie n'ikwnu? Chiokike kwé.

¹⁸ Ò búru nu me panìzo noowu nhne me kwnadnarnu akwnadna, ka neegesi nu m bu m nye noolulu iwu.

¹⁹ Kwnornu nu hite n'iwu m nwurnu ènwu hne iwu zì, ma m zìri m búdu nu rime Chiokike.

²⁰ Be gweru m yisinu Karaìsi kpògidne aì n'olu ògba a, m zá m búdu ke m, kòvu Karaìsi wu nu rime m. Búdu ke me zì n'anò-èhni bu ke me zì n'òkwnata mkpòma

ke Nnwọ Chiokike, nye whnurnu m n'anya gweru bụdnu a nyee kwnornu m.

²¹ M zá m neelewhu oru Chiokike anya, kwnornu nù ọ bụrụ nù ome mma bụ hite n'iwu, ẹnwu Karaịsi nwurnu bụ nhne etekne.

3

Iwu mọbu ọkwnata mkpoma

¹ Anụ ele Galasia iwhnirniwhno, nyele kpahieru anụ anya? Nụ ruwhnu anụ bụ hne me gesiri anụ nù be kpogburu Jizọsi Karaịsi n'ogba.

² M pioru m ọ mahia otu nhne n'aka anụ. Anụ nahiaru Enine Nsọ hite n'ome nhne iwu kwuru, sọbu hite n'okweru nhne anụ nurnu?

³ Anụ bụ ele iwhnirniwhno kpa? Anụ panizoru n'Enine ke Chiokike, anụ naagbalị o wu bụdnu kịtna hite nù rikne ke aka anụ?

⁴ Kpakara awhnụwhnu anụ taru ọ bụ nhne etekne? N'ezi, ọ bụ kwnornu nù nhne etekne?

⁵ Chiokike nyernu anụ Enine a, rnụ ẹnru ndu-ehni n'esilawuru anụ. Ọ bụ kwnornu nù anụ mernu nhne iwu kwuru sọbu nù anụ kweru nhne anụ nurnu?

⁶ Lele kpa Ebereham “kweruru Chiokike, Chiokike gwnụsinu a nù ọ bụ nye mee mma.”

⁷ Anụ mahia nù kpakara ele nwernu ọkwnata mkpoma bụ rumu Ebereham.

⁸ Ọkwukwo nsọ kwuru nù hne zị nù ruwhnu nù Chiokike jeeme ma ya nù ele bụo ele Ju ziri n'udno hite n'okwnata mkpoma, znirni Ebereham izi oma, kaa, “Hite nù rime i, m jọgozi kpakara mba ke ọwa.”

⁹ A whnurnu nù Chiokike nọgozi kpakara ele ke jeekweru lele kpa Chiokike gọziri Ebereham, nye kweru nù ya.

¹⁰ Ọvu ọnu zinu kpakara ele neeche nù Chiokike jọgwnu be lele ele ikpe mana kwnornu nù be naabita Iwu. Be gbarụ a n'okwukwo nsọ, kaa, “Ọvu ọnu zinu kpakara ele zá naabita kpakara nhne be gbarụ n'Iwu, neeme masị be.”

¹¹ O dnornu aị anya nù ọ zá nye ya nù Chiokike zị n'udno hite n'Iwu, kwnornu nù ọkwukwo nsọ kwuru, “Nye mee mma jeehi n'okwnata mkpoma a ziri bụdnu.”

¹² Kọvu Iwu knóge aka n'okwnata mkpoma, lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru, “Nye neeme kpakara nhne ka jaazi bụdnu nù rime be.”

¹³ Karaịsi gbaharu aị hite n'aka ọvu ọnu ke iwu, ọ ghonu aị ọvu ọnu. Ọkwukwo nsọ kwuru, “Be vuru nye ọbula be kpokwnusiri n'olu isisi ọnu.”

¹⁴ Karaịsi mernu ka ma ngozi wam Chiokike kweru Ebereham mkwna bụrụ ke ele bụo ele Ju hite nù Karaịsi Jizọsi, ma a hite n'okwnata mkpoma nahoru mkwna Enine Chiokike.

Iwu nù mkwna

¹⁵ Rumu nda m, m jeeji nhne anya nọowhnu noogbu esni. Ọ zá nye nwernu rikne o lulu njo-ehni badnụ lawuru gbarụ, mọbu tükwasi nhne n'olu a.

¹⁶ Kịtna, Chiokike kweru Ebereham nù nnwọ a mkwna wam. Ọkwukwo nsọ kwúge agida rumu, kọvu “nnwọ i,” ke bụ otu badnụ, nye bụ Karaịsi.

¹⁷ Nhne me nookwu bụ ka, iwu wam ke be nyernu riwhu awha ẹnọ nù nri ẹto kpa mkwna Chiokike kweru Ebereham whe-mernu, nwée rikne lulu mkwna Chiokike kweru mọbu mee a ọ gharu ọ zị ire.

¹⁸ Kwnornu nù ọ bụrụ nù nhne okehia ka kno aka n'iwu, ọ buma mkwna, kọvu Chiokike kwnornu n'oru a, o nyernu a Ebereham hite nù mkwna.

¹⁹ Kịni bụ nhne be kwno nyee iwu? Be nyernu a kwnornu ọdnahie ke badnụ tem dụ nga Nnwọ wam jaava bụ nye mkwna wam nọotu aka. Chiokike nyernu iwu hite n'aka ele enine izi, o nyee a nye ibno.

²⁰ Nye ibno zá mkpa hne otu badnụ zị, Chiokike bụ otu.

²¹ Ka o neegesi nù iwu megidnenu mkwna Chiokike? Ọza rịa rịa! Kwnornu nù ọ bụrụ nù be nyernu iwu ke jeenye bụdnu, ome mma jọoburu hite n'iwu.

²² Kọvu ọkwukwo nsọ kwuru nù kpakara ọwa bụ ọhi mmehie, ma nhne Chiokike kweru mkwna o nyee hite n'okwnata mkpoma nù Jizọsi Karaịsi bụrụ ke ele kweru ekwe.

²³ Tutu sụ ọkwnata mkpoma varu, a bụ ele ikelu ke iwu, be gbagidnenu aị ọnuhna dụ nga be kpumernu ọkwnata mkpoma.

²⁴ Iwu wam bu nye neelegidne ai anya, kwuru ai vakwnusi Karaishi, ma ai nu Chiokike ziri n'udno hite n'okwnata mkpoma.

²⁵ Kpa okwnata mkpoma varu, a zima nu mkpururu nye neelegidne ai anya, ke bu iwu.

A bu rumu Chiokike

²⁶ Kpakara anu bu rumu Chiokike hite n'okwnata mkpoma nu Karaishi Jizosi.

²⁷ Kpakara anu ele be wuru mini bna nu Karaishi jooworu budnu ikne Karaishi lele iwo.

²⁸ O za nhne zi ichne nu hne nye Ju nu nye Giriki zi, mobu hne ohi nu nye buo ohi zi, mobu hne nyerukna nu nyerinya zi. Kpakara anu bu otu nu rime Karaishi Jizosi.

²⁹ O buru nu anu bu ele Karaishi, anu bu rumu Ebereham, ele jeekheia mkwna wam Chiokike kweru Ebereham.

4

¹ Nhne me nookwu bu koriri ka, nye obula ke jeeri mkpe nda a hne o bu watakiri, o za nhne zi ichne hne ya nu nye ohi zi, o bu n'ezi nu ya nwe kpakara nhne.

² Ele berere jaazi neelegidne a anya, neezni a nhne, tem du ige nda a karu.

³ Kpam masi, nga a bu rumu takiri, a bu ohi renwu ojo mati mati ke owa.

⁴ Kovu nga ige duru, Chiokike ziyaru Nnwọ a, nye nyerinya murnu nu mkpururu Iwu Mozizi,

⁵ ma o gbahia ele zi nu mkpururu iwu, ma a buru rumu Chiokike.

⁶ Kwnornu nu anu bu rumu a, Chiokike ziyaru Enine Nnwọ a nu rime mkpoma ai, Enine ke naakwna, "Papa, Nda m."

⁷ Kam kpayarụ i buma ohi, kovu nnwọ, hne i bu nnwọ, Chiokike mernu i buru nye jeeri mkpe a.

Nhne meturu Polu nu mkpoma

⁸ Nu mbom, nga anu maa Chiokike, anu bu ohi nhne buo chi.

⁹ Kovu kitna, anu magwu Chiokike, mobu Chiokike magwu anu. Ndaa kpa anu jaalahnakwnusi renwu ojo mati mati ke nwée rikne, o za nhne be ji be neeme? Kini kpayarụ anu joburu kwno ohi be berere?

¹⁰ Kini kpayarụ anu naabita obochi zi ichne, ma enwa, ma ige nu awha?

¹¹ Ogwnu anu notu m. O jobu nu ernu m nu risi anu bu nhne etekne sa?

¹² Rumu nda m, m naariasno anu, anu nu lele me, m nu m lele anu ele buo ele Ju. O za nhne ojo obula anu mernu m nga me znirni anu izi oma nu mbom.

¹³ Anu chenwanya o bu ehni igbugbu mernu me daziri zn anu izi oma nu mbom.

¹⁴ O bu n'ezi nu ehni igbugbu m bunnu anu nhne ornurna, anu lednage m anya mobu zusa m. Kovu anu kwubnanyarnu m lele nu m bu m enine izi Chiokike, lele nu m bu m Karaishi Jizosi n'iwhuru a.

¹⁵ Kini mernu ovu oso n'onu ke anu nwernu nu mbom? M jaagbanu anu akebne, o buru nu o kweru o mee, anu znernu ahnahia mkpuru anya anu lawuru chita m be.

¹⁶ M ghola nye irno anu kwnornu nu m kannu m anu ezi oka sa?

¹⁷ Kpakara ele neegesi nu nhne gbasiri anu neemetu be nu mkpoma, be za neeme a kwnornu nhne oma anu. Nhne be noopio bu ma be gweme anu hne a zi, ma anu menu be kpa be neemenu anu.

¹⁸ O buru oma o gweru mkpoma anu neeme nhne buru oma ige obula, o buo nga me nu anu zi kpoi.

¹⁹ Rumu takiri m, ele rime neeme m kwnornu be lele kpa rime neeme nyerinya nomu nnwọ. M zi m nu nhne igbugbu ka tem oyiyi Karaishi ziri nu rime anu.

²⁰ O kanu m mma o buru nu me nu anu zi kitna, m znernu m amahia kpa me znernu obita onu kwunu anu oka. Kwnornu nu mkpoma naala m mini hne anu zi.

Haga nu Sera

²¹ Anu kanu m, anu ele noopio o zi nu mkpururu iwu, anu maa nhne iwu wam kwuru?

²² Kwnornu nu be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa nu Ebereham nwernu rumu rukna lawuru, nnwerne ohi murnu otu, nnwerne ke buo ohi murnu ke berere.

²³ Nnwọ ke nnwerne ohi murnu bu ke o murnu kpa be murnu ele berere. Kovu nnwọ ke nnwerne ke buo ohi murnu bu nnwọ Chiokike kweru mkwna a.

²⁴ Ka bu nhne oma atu, ele rinya lawuru ka bu ogba-njo-ehni lawuru. Otu bu Haga, ke hi nu rugwu Saina, nye rumu a bu ele ohi.

²⁵ Haga nu lele rugwu Saina ke zi nu Arebia, o nu kwno lele eli Jeruselem tna, ke ya nu kpakara rumu a bu ohi nu mkpururu iwu.

²⁶ Kovu Jeruselem ke zi n'olu buo ohi, o bu nne ai.

²⁷ Kwnornu nu be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa,

“Nwudna, ji nyerinya ke nwée nnwọ,

ji nye múge nnwọ,

gweru okne nkoli siwama lulo, mkpoma so i n'onu,

ji nye rime nnwọ mélele,

kwnornu nu nyerinya ke be ghasaru jeenwe agida rumu,

kakwo nyerinya ke nwernu nzi.”

²⁸ Kitna, rumu nda m, lele Aziki, anu bu rumu Chiokike kweru nu mkwna.

²⁹ N'ige wam, nnwọ wam be murnu lele kpa be murnu ele berere kpaknarnu nnwọ wam be murnu hite nu rikne Enine ehni. O zi koriri kpam kitna.

³⁰ Kovu kini bu nhne okwukwo nsọ kwuru? “Chihala ohi nyerinya wam nu nnwọ a, kwnornu nu nnwọ nnwerne ohi nu nnwọ nnwerne ke buo ohi jeeri otu mkpe.”

³¹ Ke bu nu, rumu nda m, a buo rumu nnwerne ohi, kovu a bu rumu nnwerne ke buo ohi.

5

A nwernu ehni ai nu rime Karaisi

¹ Karaisi mernu a nwernu ehni ai. Kam kparyu, anu gwuzosi rikne, anu kwé anu buru kwno ohi berere.

² Anu bnote nsni, mawa Polu naakanu anu, anu kwé be kpa anu nka, kwnornu nu anu mee kpam, o zá mbnarna Karaisi bnannu anu rja rja.

³ Me kwu kwno a berere, nye obula ke kweru be kpa a nka jaabitari kpakara iwu.

⁴ Anu ele noopio be nu Chiokike ziri n'udno hite n'iwu, anu kewahalaru ehni anu hne Karaisi zi. Anu zima n'oru Chiokike.

⁵ Kovu a neele anya nu ai nu Chiokike jaazi n'udno hite n'okwnata ovu. Ka bu nhne a neese hite n'Enine.

⁶ Kwnornu nu rime Karaisi Jizosi, o zá nhne zi ichne nu okpa nka nu okpáge nka, kovu okwnata ovu ai ke noornu ernu n'owhnun'anya bu nhne zi mkpa.

⁷ Anu neemekwa nkari nu mbom, nyele kpahieru anu anya, kaa, anu bnó nsni nhne ezi oka nookwu?

⁸ Nhne nu kpa híge n'aka nye wam sukwuru anu.

⁹ “Nhne whu bredi mati neeme kpakara bredi whu owhu.”

¹⁰ M tukwasiri m Nyenwe ai mkpoma nu anu jeekwe anya hie anu, anu mee nhne berere. Kovu nye obula ke naakpakna anu ehni jeeri nhne o kpasiri, nye o masiri a o buru.

¹¹ Rumu nda m, o buru nu m zi koriri m neezni nu okpa nka zi mkpa, kini kparyu be naakpakna m ehni? O buru nu m zi m nookwu nu okpa nka zi mkpa, izi gbasiri ogba Karaisi joburu rugwu okpobi ochi.

¹² O jaamasí m o buru nu ele wam naakpakna anu ehni jobowhoga, mee ehni be okiri badnu.

¹³ Rumu nda m, Chiokike sukwuru anu buru ele nwernu ehni be. Kovu anu kwékwadia o nwernu ehni anu mee, anu mee nhne anọ-ehni anu noopio. Kovu anu gweru owhnun'anya znenu ibne anu izi.

¹⁴ Kpakara nhne be nyernu n'iwu chikotaru risi n'otu nhne ka, “I jobowhnu nye agbatibi i n'anya, lele ehni i.”

¹⁵ O buru nu anu jaazi naatagbu, nodoka ibne anu, anya du anu eli o zi anu gbukwo ehni anu.

Anu kweru Enine nechi anu

¹⁶ Nhne me naakaa bu ka, anu wuru budnu n'Enine, anu jeemezu nhne anọ-ehni noopio.

¹⁷ Kwnornu nu nhne anọ-ehni noopio neemegidne nhne Enine Chiokike noopio. Nhne Enine Chiokike noopio neemegidne nhne anọ-ehni noopio. Be neemegidne ibne be, anu gharu o mee nhne anu noopio.

¹⁸ Kovu, o buru nu Enine noodu anu, anu zá nu mkpururu iwu.

¹⁹ Ẹrnu ke anọ-ẹhni whuyaru iwhne, ke bu, ome ọyi, ọgba ikoro, nhne zila richna,

²⁰ ọkwa renwu nu amusu, irno, ọlu ọgwnu, ọkpa ichne ichne, okwno-awuwa, ọnuma, aka-nchni, ọbna otu,

²¹ ọwho-anya, okne manya, okne otne eri, nu nhne nu kpa. Ka bu nhne me nọdọ anu aka nu nsni kitna, lele kpa me dọru anu nu mbom, kaa nu ele neeme nhne nu kpa, jeekehia igwe n'eli-eze Chiokike.

²² Kọvu mkpuru ke Enine neegweya bu ọwhnun'anya, snarnima, udno, ndidi, ovu ọma, ọburu ọma, okwesi ọkwnata mkpoma,

²³ ọzi wohnernerne, badnu nwukwaru ẹhni a, ọ zá iwu ke megidneru nhne nu kpa.

²⁴ Ele ke Karaisi Jizosi bu ele gweru anọ-ẹhni be nu nhne nọogwnu be kpogidne n'olu ọgba.

²⁵ Ọ buru nu a zi budnu nu rime Enine, ngwa ma a zne izne nu rime Enine.

²⁶ Ngwa ma a gharu oknomokno, gharu naakpasu ibne ai ovu owe ẹhni, gharu enwe ọwho-anya hne ibne ai zi.

6

A vurita ivu ibne ai

¹ Rumu nda m, ọ buru nu badnu ọbula mee mmehie, anu ele gwuzosiri rikne nu rime enine gweru wohnernerne znikwata a nkari. Anya du masi anu eli, ọ zi anu dnabna n'ornurna.

² Anu vurita ivu ibne anu. Ọ buru nu anu neeme kpam, anu jeemezu iwu Karaisi.

³ Ọ buru nu badnu ọbula neechi nu ọ bu nhne nga ọ zá nhne ọ bu, o nooduwhu ẹhni a.

⁴ Nye ọbula tule ẹrnu a, ige wam, o jeenwe rikne mee oknomokno n'ẹrnu a. Ọ zá nye ji ẹrnu a tu n'ẹrnu nye berere,

⁵ kwnornu nu nye ọbula jọornu ẹrnu zinu a.

⁶ Nye ọbula be znirni izi ọma ke Karaisi whnu nu ya nu nye znirni a nhne kehjaru nhne buru ọma.

⁷ Anu dúwhu ẹhni anu. Kwnornu nu ọ zá nye jọokpoli Chiokike mgbai. Mkpuru ọbula badnu kpasiri bu nhne ọ jọoghoru.

⁸ Nye ọbula ke kparu mkpuru n'anọ-ẹhni a, jeehite n'anọ-ẹhni a ghọru ẹnwu, kọvu nye kparu mkpuru n'Enine, jeehi n'Enine a ghọru budnu kwó okwo lele mkpuru.

⁹ Anu kwéko rikne gwu anu n'ome nhne buru ọma, kwnornu nu ige vawa nga a jọoghoru mkpuru, ọ buru nu rikne gwúge ai.

¹⁰ Kam kpayaru, lele kpa a nwernu oghere, a ziri neemenu kpakara ele badnu nhne buru ọma, ke kakwo, ele zi n'ezi-nu-oro ke ọkwnata mkpoma.

Odo aka nu nsni ipne-aznu

¹¹ Kitna, m ji m aka m naagba ọkwukwo izi. Le kpa mkpuru ọkwukwo me naagba hna ezi.

¹² Ele neeme oknomokno n'anọ-ẹhni bu ele naakaa be kpa anu nka. Ka bu ma be gharu ọ kpakna be ẹhni kwnornu ẹnwu n'ọgba Karaisi.

¹³ Ọ bubi be ele be kparu nka zá naabita iwu. Be noopio be kpa anu nka ma be mee oknomokno nu nhne zi n'anọ-ẹhni anu.

¹⁴ Chiokike kwéko me mee oknomokno hne ọ buo n'ọgba Nyenwe ai Jizosi Karaisi, nye be kwnornu ẹhni a kpogidne ọwa n'ọgba hne me zi, kpogidne masi m n'ọgba hne ọwa zi.

¹⁵ Kwnornu nu ọkpa nka nu ọkpáge nka buo nhne. Nhne bu nhne bu budnu ikne.

¹⁶ Udno nu obirizi zinu kpakara ele noosno iwu ka nu budnu be, be nu kpakara ele bu Izireli ke Chiokike.

¹⁷ Hite kitna zne ruwhnu, ọ zá nye kpakna m ẹhni berere, kwnornu nu m vu m n'ẹhni m ẹnya ke neegesi nu m bu m nye izi Jizosi.

¹⁸ Rumu nda m, oru ke Nyenwe ai Jizosi Karaisi dazinu enine anu. Amim.

**Okwukwo izi Pōlu
gbaznennu
Ele Efesōsi
Nhne gbasiri okwukwo izi
ka**

Nụ Okwukwo izi Pōlu gbaznennu ele Efesōsi, ọ naakanụ ọgbako Chiokike nhne gbasiri olile anya be nwernu. Risi ikwu-ọnu Pōlu bụ nụ Karaịsi nwernu ẹnwu n'olu ọgba ma ọ zọhịa aị hite nū mmehie. Kọvu nū Chiokike mernu o hi n'ẹnwu lizọ, ọ daziri ẹli n'akarikwnunga Chiokike n'oligwe, hne ọ zị nēechi ọwa. Ọ jēechi masị ọwa ke vazne nū ruwhnu.

Karaịsi mernu ele Ju nū ele bụo ele Ju bụru otu, kwnornu nū ọ kwnadnarnu mkpọ irno ke kewarụ be (2:14). Ka neegesi nū Chiokike jeehite n'Enine a mee mkpoma ele Karaịsi bụru otu, mee be ziri n'udno n'esilawuru be, (4:3), ma ele Karaịsi bụru otu. Ka bụ nhne zị mkpa n'okwukwo izi, ka mernu Pōlu gbarụ a k'agida neegesi nū ọ bụru oma ma ele Karaịsi ziri n'otu. A nwernu otu Nyenwe aị, okwnata mkpoma aị bụ otu, ọwuwu mini aị bụ otu, ke neeme ele Karaịsi gho otu anọ-ehni.

Nhne zị n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu (1:1-2)

Karaịsi nū ọgbako a (1:3---3:21)

Budnu ikne hite nū Karaịsi (4:1---6:20)

Ibekwu ipne-aznū (6:21-24)

Obekwu ikwu

¹ Mawa, Pōlu, nye izi Karaịsi Jizōsi hite n'echiche Chiokike, naagbaznenu ele Chiokike ke zị n'Efesōsi okwukwo, ele kwnagwū mkpoma nū Karaịsi Jizōsi.

² Oru nū udno ke hi n'aka Chiokike Nda aị nū Nyenwe aị Jizōsi Karaịsi dazinu anū.

Ngozi ke enine

³ A nọtunu Chiokike nū Nda Nyenwe aị Jizōsi Karaịsi mmamma, nye jiri kpakara ngozi ke oligwe kesi aị n'enine nū rime Karaịsi.

⁴ Chiokike beru osno hōrukwo aị ma a bụru ele ke a kwnornu Karaịsi, sū ọ kpuru ọwa, ma a bụru ele zị nsọ, ele nwée ọru nū ruwhnu a kwnornu ọwhnun'anya a.

⁵ O beru osno hōru aị, o kwubnanya aị lele rumu a hite nū Jizōsi Karaịsi lele kpa o jiri masị a.

⁶ Ngwa ma a ja Chiokike kwnornu agida oru a ke o nyernu aị etekne hite nū Nnwọ a ọ whnurnu n'anya.

⁷ Chiokike gbaharu aị hite n'ovnarna Karaịsi wusiri, nū ọ gbarū mmehie aị kwnornu n'oru a zị agida,

⁸ bụ ke o nyernu aị n'okwnamarna, ya nū akoniche nū ọghohia a.

⁹ Chiokike mernu a mahia nhne miri emi ke echiche a lele kpa o jiri masị a hite nū Karaịsi. Ọ marnu mmuma

¹⁰ o mezu echiche a ka nga ige a dūru. Ka bụ ma o gwebnanya kpakara nhne zị n'oligwe n'owa n'otu nū mkpururu risi Karaịsi.

¹¹ Chiokike hōrukwo aị ma a bụru ele ke a nū rime Karaịsi, hne o beru osno kpebi kpakara nhne lele kpa echiche a jiri zị.

¹² Chiokike mernu ka ma a znarni a kwnornu igwugwu a. A bụ ele mbom neele anya Karaịsi.

¹³ Anū bụ masị ele Karaịsi nga anū nurnu ezi oka wam, ke bụ izi oma ke ọzohia anū. Anū kweru nhne anū nurnu, Chiokike hñasiri anū iri Enine Nsọ nū anū bụ ke a lele kpa o kweru mkwna.

¹⁴ Enine Nsọ wam zị nū rime aị, a maam nū Chiokike jeenyeriri aị kpakara nhne bụru oma nga Chiokike jaagbahakwo ele ke a. N'ige wam, a jaaznarni Chiokike kwnornu igwugwu a.

Okpukpe Pōlu

¹⁵ Kam kpayarū, nga me nurnu nhne gbasiri okwnata mkpoma anū nū Nyenwe aị Jizōsi, ya nū ọwhnun'anya anū nwernu hne rumu Chiokike zị,

¹⁶ m gwépuam aka nū ọ tūnu Chiokike mmamma nū risi anū. M zị m neekpenu anū okpukpe kpakara ige.

¹⁷ M naariasno Chiokike ke Nyenwe aị Jizōsi Karaịsi, Nda ke igwugwu, o mee anū nwehia enine akoniche, kpumenu anū ehni a ma anū mahia a nkari nkari.

¹⁸ M nọorio masị ma Chiokike kpume anya ke ovu anū, ma anū ghohia olile anya o nyernu ele o sukwuru, nū ekwnu ngozi zị igwugwu o kweru ele ke a nū mkwna.

¹⁹ M nqorio masi ma anu mahia ikn-ernema a ke nwée atụ bu ke o nyernu aị ele kweru nū Karaịsi. O bu okne iknernema ka

²⁰ ke Chiokike jiri mee Karaịsi hi n'enuw lizo, mee o daziri eli n'akarikwnunga Chiokike n'oligwe,

²¹ hne kakwo kpakara ochichi nū rikne nū iknernema nū ele nwe. Rēwhna a kakwo kpakara nhne ke nwernu rēwhna, o buo n'ige ka kpoi, kovu n'ige ke jaava.

²² Chiokike bitaru kpakara nhne nū mkpururu ochi Karaịsi, mee a o buru risi kpakara nhne ma ogbako Chiokike naahia ngozi.

²³ Ogbako Chiokike bu ehni Karaịsi, Karaịsi jihiaru n'ogbako Chiokike. Karaịsi bu nye mezuru kpakara nhne n'apna obula.

2

Hite n'enuw bna nū budnu

¹ Nū mbom, anu nū lele ele nwurnu onwu, ele be kewamarnu hne Chiokike zi kwnornu nū anu bnóne nsni, mee nhne ojo.

² N'ige wam anu wuru budnu ojo lele ele zi n'owa. Anu snornu badnu ojo wam ke neechi kpakara renwu ojo n'owa. Setani bu renwu ojo wam ke nqornu enu nū mkpoma ele za noobnonu Chiokike nsni kitna.

³ Kpakara aị wuru budnu n'esilawuru be n'ige wheru ewhe lele kpa nhne nqogwnu anq-ehni aị. A snornu ele berere mezu nhne echiche ojo aị pioru, kam kpayaru, a buru ele ke ovu owe ehni Chiokike dnakwasiri.

⁴ Kovu Chiokike bu nye obirizi k'agida. Owhnun'anya a zi agida hne a zi.

⁵ O bu n'ezi nū a bu ele nwurnu onwu nū rime mmehie, kovu Chiokike mernu aị nū Karaịsi ziri budnu nga o mernu Karaịsi hi n'enuw lizo. Chiokike znohiaru anu kwnornu nū oru a.

⁶ Chiokike mernu a snornu Karaịsi hi n'enuw lizo. O mee aị nū Karaịsi Jizosi daziri eli nū hne kakwo n'oligwe.

⁷ Chiokike mernu ka ma kpakara ele badnu mahia n'ige vazne nū ruwhnu ekwnu ke oru a ke nwée atụ ke o jiri ovu oma a gesi aị nū rime Karaịsi Jizosi.

⁸ Kwnornu nū Chiokike jiri oru a znohia anu hite n'okwnata mkpoma nū Karaịsi. O

buo kwnornu nhne obula ke anu mernu. Oznohia anu bu nkesi hi n'aka Chiokike.

⁹ O buo enu oma obula anu rnurnu, o za nye ji a mee oknomokno.

¹⁰ A bu enu aka Chiokike. O kpuru aị ma aị nū Karaịsi Jizosi ziri n'otu rnū enu oma Chiokike beru osno kwabitanu aị.

A bu otu nū Karaịsi

¹¹ Anu chenwanya nū mbom anu ele buo ele Ju hite nū omumu anu. Anu bu ele ke ele Ju be kparu nka neeledna anya, nookwu anu ele be kpáge nka. Okpa nka bu ke be jiri aka kpa n'anq-ehni.

¹² N'ige wam, be kewamarnu anu hne Karaịsi zi, anu buo ele Izireli, ke kpayaru, anu nwée igwe nū mkwna Chiokike kweru o znohia Izireli. Anu wuru budnu n'owa ka lele ele nwée olile anya, anu máa Chiokike nū mbom.

¹³ Anu bu ele be kewamarnu hne Chiokike zi nū mbom, kovu kitna, Chiokike mernu anu nū Karaịsi ziri n'otu, mee masi anu va nū ruwhnu a hite n'ovnarna Karaịsi wusiri kwnornu anu.

¹⁴ Karaịsi mernu udno ziri n'esilawuru ele Ju nū ele buo ele Ju nga o mernu ele Ju nū ele buo ele Ju otu badnu. O mernu ka nga o jiri anq-ehni a kwnadna mkpo irno ke kewamarnu ele Ju nū ele buo ele Ju.

¹⁵ Karaịsi luluru iwu ele Ju hite n'enuw a ma o gweru ele Ju nū ele buo Ju ele kweru mee otu badnu ikne, mee ma udno ziri n'esilawuru be.

¹⁶ Karaịsi mernu ele Ju nū ele buo ele Ju nū Chiokike ziri n'udno hite n'enuw o nwurnu n'olu ogba, mee be buru otu badnu. Ka gwemernu irno n'esilawuru ele Ju nū ele buo ele Ju.

¹⁷ Karaịsi varu zni anu izi oma udno, anu ele buo ele Ju nū aị ele Ju masi.

¹⁸ Hite nū Karaịsi, kpakara aị nwernu oghere o znekwnusi Chiokike Nda aị hite n'otu Enine.

¹⁹ Kam kpayaru, anu ele buo ele Ju buma ele izne, kovu anu gholam rumu Chiokike nū ele ezi-nu-oro Chiokike.

²⁰ O wukwasiri anu lele oro n'olu ntụ-eli ele izi nū ele owhnurninya, hne Karaịsi Jizosi n'iwhuru a bu risi nsukala oro.

²¹ Ya bu ngalaba jigwu ọro n'otu, ọro wam noosopiya bụru Ọro Nsọ be bítaru nsọ nyee Nyenwe aị.

²² Be wukọtaru anụ n'otu nụ rime Karaịsi, ma anụ bụru Ọro Nsọ hne Enine Chiokike wu.

3

*Pọlu nye ẹrnu
ele bụo ele Ju*

¹ Kam kpayarụ, mawa Pọlu, m bu m nye ikelu kwnornu Karaịsi Jizọsi nụ kwnornu risi anụ ele bụo ele Ju neekpenu Chiokike.

² N'ezi, anụ nurnu nhne gbasiri kpa Chiokike nyernu m ẹrnu o mee anụ ele bụo ele Ju mahia oru a.

³ Chiokike mernu m mahia nhne miri emi ke badnụ máa nụ mbom, lele kpa me gbarụ a n'okwukwo matị nụ mbom.

⁴ Nga anụ gwnurnu ka anụ jowhnu nụ Chiokike mernu m ghohia nhne miri emi gbasiri Karaịsi.

⁵ N'ige wheru ewhe, Chiokike kpumene ele badnụ nhne ka, kovu kitna Enine Chiokike kpumennu a ele izi nụ ele ọwhnurninya ele ọ hohiaru.

⁶ Nhne miri emi wam bu anụ ele bụo ele Ju ele kwere nụ ele Ju ele kwere ghoru otu anọ-ehni. Anụ joosno masi ele Ju kehia nhne Chiokike kwere be nụ mkwna hite nụ Karaịsi Jizọsi kwnornu nụ izi oma.

⁷ Chiokike nyernu m ẹrnu ke o zni izi oma ka kwnornu ovu oma a. O mernu ka hite nụ rikne a nọornu ẹrnu nụ rime m.

⁸ O bu n'ezi nụ m kwésile m, kovu Chiokike nyernu m oru a n'esilawuru ele ke a, o zni anụ ele bụo ele Ju izi oma ke okne nhne gbasiri Karaịsi ke ele badnụ nwée rikne ghohiali.

⁹ O nyee kwno m ẹrnu o mee kpa ele badnụ jaamahia kpa o jeeme nhne miri emi ka. Chiokike nye keru kpakara nhne kpusnirni nhne miri emi ka n'anya ele badnụ agida ige wheru ewhe.

¹⁰ Echiche a bu ma kpakara rikne ke neechi echị n'oligwe mahia akoniche Chiokike ke hna ezi hite n'ogbako a.

¹¹ Ka bu nhne Chiokike vu nụ mkpoma su ọ kpuru ọwa. Kitna, o mezuru a hite nụ Karaịsi Jizọsi Nyenwe aị.

¹² Aị nụ Karaịsi bu otu, a kwere nụ ya, kam kpayarụ, a nwernu mkpoma siri rikne o zne nụ ruwhnu Chiokike, ẹnwe ogwnu.

¹³ M naariasno anụ, anụ bikno kwé rikne gwụ anụ kwnornu awhnwhnu me naatanụ anụ, ke jeegweyanụ anụ igwugwu.

Karaịsi whnurnu aị n'anya

¹⁴ Kam kpayarụ, me gwu mpnerne ọchi kpenu Chiokike Nda,

¹⁵ nye jiri kpakara ezi-nụ-oro ke zi n'oligwe nụ ọwa rēwhna be.

¹⁶ M nọorio Chiokike ma o hite n'ekwnu ke ngozi a, nyee anụ iknernema hite n'Enine a ma mkpoma anụ si rikne,

¹⁷ ma Karaịsi hite n'okwnata ovu wuru nụ rime mkpoma anụ, ma anụ gba egwnugwnu, gwuzoru chim chim n'owhnun'anya a.

¹⁸ M nọorio masi ma anụ nụ kpakara ele Chiokike mahia ọwhnun'anya Karaịsi nwernu hne a zi, kpa ọ hna nụ rude, nụ ogologo a, nụ kpa ọ hna n'olu, nụ omimi a,

¹⁹ ma anụ mahia ọwhnun'anya ka ke kakwo nhne badnụ etekne nwernu rikne ghohiali. M nọorio ma Chiokike mejihia anụ nụ kpakara nhne Chiokike bu.

²⁰ A ja Chiokike, nye nwernu rikne o mee kakwo kpa a nwernu rikne rịo mọbu rị hite nụ iknernema a ke nọornu ẹrnu nụ rime aị.

²¹ Ngwa ma aị ogbako Chiokike ele o mernu aị nụ Karaịsi Jizọsi bụru otu, ja Chiokike hite n'otu ebiri dū n'ebiri berere, ọwa kwnurnu ọwa. Amim.

4

A bu otu nụ rime Karaịsi

¹ Mawa, nye ikelu kwnornu Nyenwe aị, naariasno anụ, anụ wu budson kwesiri ikwu Chiokike sukwuru anụ.

² Nhne obula anụ neeme, anụ gweru ovu hieru eli nū ọzi wohnernerne nū ndidi naabnanya ibne anụ kwnornu anụ whnurnu ehni anụ n'anya.

³ Anụ gbalị ọ bita ọzi n'otu ke Enine hite noowu n'udno n'esilawuru anụ.

⁴ Ele Chiokike bu otu anọ-ehni, a nahiaru otu Enine, lele kpa Chiokike sukwuru anụ n'otu olile anya.

⁵ A nwernu otu Nyenwe aị, okwnata mkpoma aị bu otu, ọwuwu mini aị bu otu.

⁶ A neekpenu otu Chiokike bu Nda kpakara badnu, nye neechi kpakara badnu, o noornu ernu hite nu kpakara badnu, nye zi nu rime kpakara badnu.

⁷ Karaishi nyernu nye obula nu rime ai rikne o rnu ernu lele kpa o kpebiri a.

⁸ Lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsò, "Nga o laru olu, o doru agida ele irno a n'ohi, be snornu a n'aznu, o nyee ele badnu nkesi."

⁹ Kini bu n'okwukwo nsò kwuru nu o laru n'olu? O bu nu Karaishi beru osno hiedna n'owa ka.

¹⁰ Nye wam hiednarnu n'owa bu masi nye laru hne kakwo n'olu n'oligwe, ma o jihia kpakara nhne.

¹¹ Karaishi bu nye wam, nye nyernu ele badnu rikne o rnu ernu, mernu agwna badnu ele izi, ele berere ele owhnurninya, ele berere ele naagaghari nookpo okwo izi oma, ele berere ele nooznu atnurnu nu ele neezni nhne.

¹² O mernu ka ma o jiknenu ele Chiokike ma be rnunu a ernu, ma ogbako Chiokike nooso, gwuzosi rikne,

¹³ tem a du n'ozu n'otu ke okwnata ovu, nu o mahia Nnwò Chiokike, ma a buru ele sozuru nu badnu, ele duru nu nhne otutu ke zuru ozu nu rime Karaishi.

¹⁴ Ige wam a jòobuma rumu takiri. Ele aghigho nu ele nooduwhu ele badnu jeegweru iznizni aghalaghala obula ruwhere noovughari duwhu ai, lele kpa abaka-mini nu ruwhere noovughari ogbo n'olu mini.

¹⁵ Tnunuma, a gweru owhnun'anya nookwu ezi oka, ma a nooso lele Karaishi Nyenwe ai nu nhne obula.

¹⁶ Karaishi neeknekota ele ke a n'otu, lele kpa ruknani jikotaru kpakara nhne zi n'ehni badnu n'otu. O buru nhne obula zi n'ehni noornu ernu a, kpakara ehni jòoburu nhne gwuzosiri rikne n'owhnun'anya.

Budnu ikne nu rime Karaishi

¹⁷ Kam kpayaru, m ji m rewhna Nyenwe ai noodo anu aka nu nsni, anu wuma budnu lele ele máa Chiokike, hite n'ori oriri ke nwée mbnarna.

¹⁸ Ele ka nwée rikne o ghohia nhne gbasiri Chiokike. Be kewamarnu be hne Chiokike zi kwnornu nu be máa Chiokike, be bu ele risi rikne.

¹⁹ Iwhnerne o mee nhne buo oma tú be. Be bu ele neeme nhne ojo ke gwnurnu be, ma be neeme nhne so ize n'anya lele kpa o noogwnusi be rikne.

²⁰ Kovu ki buo nhne anu muiaru gbasiri Karaishi.

²¹ N'ezi, anu nurnu nhne gbasiri a, be znirni anu ezi oka zi nu Jizosi.

²² Be znirni anu sigbasi budnu oknani wam anu noowu. Badnu oknani wam neji kpakara nhne noogwnu anu nooduwhu anu, noolulu masi budnu anu.

²³ Kitna, anu gharu Chiokike ma o gbanwo echiche anu.

²⁴ Anu wuru budnu ikne ke Chiokike nyernu anu, ma anu buru ele ke Chiokike, ele mee mma, ele zi masi nsò n'ezi.

²⁵ Kam kpayaru, anu ghama aghalaghala, nye obula kwunu ibne a ezi oka, kwnornu nu a nu lele nhne zi n'otu ehni.

²⁶ O buru nu ovu we anu ehni, anu méko mmehie, anu kwéko ovu owe ehni anu daziri tem ehnam dna.

²⁷ Anu nyéko Ekwensu oghere nu budnu anu o rnawhu anu.

²⁸ Nye buznu znúma buznu, o gweru aka a rnu ernu kwesiri ma o yinu ele zi nu mkpa aka.

²⁹ Anu kwé oka buo oma hi n'onu anu whuya, kovu anu kwu oka buru oma ke jeeme badnu gwuzosi rikne n'okwnata mkpoma a. Ige obula, anu kwu nhne buru oma nu nsni ele badnu ma be wulizo be olu lele oro.

³⁰ Anu méé Enine Nso Chiokike ovu owe ehni, bu ke Chiokike jiri hniasa anu iri nu anu bu ke a tem du n'ige anu jeenwer-nukwo ehni anu.

³¹ Anu gweme kpakara mkpoma nlulu, nu onuma, nu ovu owe ehni, ya nu olu ogwnu nu okaja nu irno mkpoma.

³² Kovu anu nwe ovu oma, whnu ibne anu n'anya, naagbarunu ibne anu lele kpa Chiokike gbarunu anu kwnornu Karaishi.

5

¹ Lele rumu Chiokike whnurnu n'anya,

anụ wu bụdnu lele Chiokike.

² Anụ wuru bụdnu ọwhnūn'anya, lele kpa Karaịsi whnūrnū aị n'anya, gweru bụdnu a kwanụ Chiokike ariohna ke nwernu ẹknarna ọma kwnornu aị.

³ Anụ kwé be whnū ewhere, mọbu nhne zila richna, mọbu anya-kwu n'esilawuru anụ. Nhne ele ka kwésile ele Chiokike zị nsọ.

⁴ Anụ kwú ọka tū iwhnerne, mọbu ọka iwhnirniwhno, mọbu ọka bnána nū nhne, ke kwésile, tnūnuma, anụ tūnu Chiokike mmamma.

⁵ Kwnornu nū anụ magwū nū ọ zá nye naagba ewhere, mọbu nye zila richna, mọbu nye anya-kwu, ke nū lele ọkwa renwu, nwernu igwe nū nhne ọma ke ẹli-eze Karaịsi nū Chiokike.

⁶ Anụ kwéko badnū ọbula gweru ọka etekne rnawhu anụ. Chiokike jaata ele zá noobnonu a nsni awhnūwhnu kwnornu nū nhne nū kpa.

⁷ Kam kpayarū, anụ nū ele nū kpa méko nhne.

⁸ Anụ zị n'ochichiri nū mbom, kovu kịtna anụ bnarnū n'iwhne Nyenwe aị, anụ wu bụdnu kwesiri ele zị n'iwhne.

⁹ Ele zị n'iwhne naami mkpuru ọma ke ovu ọma, ome mma nū ezi ọka.

¹⁰ Anụ piohia, neeme masi nhne jaakpasu Nyenwe aị ovu ọso n'onu.

¹¹ Anụ snó ẹrnu ochichiri ke nwernu mkpuru bnáge nū nhne keko nhne, kovu anụ bigbo be, ma nhne ojo be mernu whuya iwhne.

¹² Kwnornu nū ọ nọtū iwhnerne o kwu nhne ele zá noobnonu Chiokike nsni neeme nū mgwugwa.

¹³ Kovu iwhne jeeme kpakara nhne whuya iwhne.

¹⁴ Kwnornu nhne ọbula ke iwhne kpumernu búma nhne zị nū mgwugwa. Kam kpayarū, be karū,

“Tnenya, jị nye neezni anyarna,

jị nye nū lele nye nwūrnū ọnwu, lizọ,
Karaịsi joomukwasi i iwhne a.”

¹⁵ Anya dū anụ ẹli kpa anụ noowu bụdnu anụ. Anụ wú bụdnu lele ele iwhnirniwhno, kovu lele ele nwernu akoniche.

¹⁶ Anụ gweru oghere ọbula anụ nwernu rnū ẹrnu ọma, kwnornu nū ele badnū nọornu ẹrnu ojo k'agida n'ige ka.

¹⁷ Anụ búo ele iwhnirniwhno, tnūnuma, anụ yisi ẹhni piohia, neeme masi nhne Nyenwe aị pioru.

¹⁸ Anụ nwó manya ke naabna n'anya, ke joolulu bụdnu anụ. Tnūnuma, anụ gharū Enine Chiokike ma o mejihia ovu anụ.

¹⁹ Anụ gweru eri ọma, eri ọznarni nū eri mkpoma ọso n'onu kanū ibne anụ ọka, gweru kpakara mkpoma anụ gwnūnu Nyenwe aị eri,

²⁰ nọtunu Chiokike bụ Nda mmamma ige ọbula kwnornu kpakara nhne nū rewhna Nyenwe aị Jizosi Karaịsi.

²¹ Ele Chiokike bita ẹhni be nū mkpururu ibne anụ kwnornu nū anụ nọsobisinu Nyenwe aị Karaịsi.

Nzi nū nnwerne

²² Ele bụ nnwerne anụ bita ẹhni anụ nū mkpururu nzi anụ lele nū anụ bitaru ẹhni anụ nū mkpururu Nyenwe aị.

²³ Kwnornu nū nzi bụ risi nnwerne lele kpa Karaịsi bụ risi ọgbako Chiokike. Ọgbako Chiokike nū lele anọ-ẹhni Karaịsi. Karaịsi bụ Nye Ọznohia ọgbako a.

²⁴ Lele kpa ọgbako Chiokike zị nū mkpururu Karaịsi, kpam masi, nnwerne ọbula bita ẹhni a nū mkpururu nzi a nū kpakara nhne.

²⁵ Ele bụ nzi, anụ whnū nnwerne anụ n'anya lele kpa Karaịsi whnūrnū ọgbako a n'anya nwū kwnornu a,

²⁶ ma o mee a ọ ziri nsọ, o gweruru ikwu-onu Chiokike nū mini snū a, mee a, ọ ziri richna.

²⁷ Karaịsi mernu ka ma o chetenu ọgbako wam n'ẹhni a, lele nhne zị igwugwu, nwée rune, mọbu ruwhnu dọliri ọdili, mọbu nhne ojo berere, tnūnuma, ọgbako ke zị nsọ, ke nwée ọtna.

²⁸ Kpam masi, nzi kwesiri ọ whnū nnwerne a n'anya lele kpa ọ whnūrnū ẹhni a. Nye ọbula ke whnūrnū nnwerne a n'anya whnūrnū ẹhni a n'anya.

²⁹ Ọ zá badnū ọbula ke snornu ẹhni a irno, kovu o nọoznu, neelekwa ẹhni a anya nkari. Ọ bụ masi kpa Karaịsi neelekwa ọgbako Chiokike,

³⁰ a bụ nhne zị n'ẹhni Karaịsi.

³¹ Kam kpayarū, nyerukna jaagharū nda a nū nne a, takwnusi n'ẹhni nnwerne a, be lawuru ghọ otu badnū.

³² Ka bu nhne miri emi k'agida, kovu m nookwu gbasiri Karaishi nu ogbako Chiokike.

³³ Nyerukna obula n'esilawuru anu, whnu nu o whnuru nnwerne a n'anya lele kpa o whnuru ehni a, nnwerne masi, whnu nu o noso nzi a anya.

6

Rumu takiri nu ele muru be

¹ Rumu takiri, anu noobnonu ele muru anu nsni lele kpa Nyenwe ai pioru, kwnornu nu o buru oma o mee kpa.

² Lele kpa be gbari a n'okwukwo nso, "Sobisinu nda i nu nne i." Ke bu nhne mbom ke Chiokike nyernu n'iwu ke nwernu mkwna.

³ I mee kpa, nhne jaagakwanu i nkari, ma i ziri budnu ogologo n'owa.

⁴ Ele bu nda, anu mee nhne jaakpasu rumu anu ovu owe ehni. Tnnuma, anu gweru ikwu-onu Chiokike nooznu, neezni be.

Ele ohi nu ele nwe be

⁵ Ele ohi, anu noobnonu ele nwe anu nsni, anu so be anya, notu ogwnu be. Anu gweru mkpoma anu neeme a lele anu neemenu a Karaishi.

⁶ Anu bnonu be nsni, o buo ke anya nowhnu kpoi lele ele neeme nhne naamas badnu, kovu noobnonu be nsni lele ele ohi Karaishi, ele neeme nhne Chiokike pioru hite nu mkpoma anu.

⁷ Anu gweru ovu oma noornu ernu lele nu anu bu ohi Nyenwe ai, buo ke badnu.

⁸ Kwnornu nu anu magwu nu Nyenwe ai jookwu nye obula ogwo ernu oma a, ma ohi mobu nye buo ohi.

⁹ Kpa masi, anu ele nwe ohi, anu mee masi ele ohi anu kpa. Anu kpa si be ogwnu, hne anu mahia nu Nyenwe anu nu be zi n'oligwe. O za neele badnu anya nu ruwhnu.

Mgwna ogwnu Chiokike

¹⁰ Ka bu oka ipne-aznu m, anu gbas rikne nu Nyenwe ai nu okne iknernema ke a.

¹¹ Anu woru kpakara mgwna ogwnu Chiokike nyernu anu, ma anu nwernu rikne o gwuzogidne kpakara nhne ke Ek wensu neeziya.

¹² Kwnornu nu a za notu ogwnu megidne ele badnu etekne. Kovu a notu ogwnu megidne kpakara ele ochichi, megidne kpakara rikne, megidne kpakara ele nwe owa ke ochichiri ka, megidne ele renwu ojo ke zi n'olu.

¹³ Kam kpayaru, anu woru kpakara mgwna ogwnu Chiokike nyernu anu ma anu nwernu rikne o gwuzo n'obochi ojo, nga anu mezuru kpakara nhne, o gwuzoru chim chim.

¹⁴ Anu jiknenu o lu ogwnu, anu suru ezi oka n'ikwnu anu ke nu lele ajni. Anu woru ome mma ke nu lele mbno nu mkpoma anu.

¹⁵ Anu gweru masi ojiknenu o kpo okwo izi oma ke udno woru n'ochi lele okoro-ochi.

¹⁶ Tukwasi n'olu ka, anu gweru okwnata mkpoma nu Chiokike ke nu lele ekpeke anu jeeji mesni kpakara mkpakwu bekwnu ke Ek wensu naagba megidne anu.

¹⁷ Anu kpuru oznohia nu risi anu ke nu lele okpu-ogwnu. Anu gweru ama-ogwnu ke Enine neenye, ama-ogwnu wam bu ikwu-onu Chiokike.

¹⁸ Anu neekpe okpukpe lele kpa Enine noodu anu ige obula n'onodi obula. Anu neese nse kpa anu neekpe okpukpe, anu gwuzosi rikne kpa anu neekpenu kpakara ele Chiokike okpukpe.

¹⁹ Anu neekpenu m okpukpe masi ma Chiokike nyee m ikwu-onu ke me kwesiri o kwu ige obula me kpumenu onu m, ma m gweru onu rikne mee ele badnu mahia nhne miri emi ke izi oma,

²⁰ ke me bu nye izi a n'oro ikelu. Anu kpenu m okpukpe ma m kpo m okwo izi oma enwe ogwnu lele kpa me kwesiri.

Obekwu ikwu ipne-aznu

²¹ Taikikosi bu nwo nda ai a whnuru n'anya nye be kwesiri o kwnata mkpoma n'ernu Nyenwe ai jaakanu anu kpakara nhne gbasiri m, ma anu mahia kpa me nu, nu nhne me neeme.

²² Ka bu nhne me kwno neeziyanu anu ya, ma anu mahia kpa a nu, ma o kasi anu mkpoma.

²³ Udno ke Chiokike Nda ai nu Nyenwe ai Jizosi Karaishi dazinu ele kweru nu Karaishi,

o mee anụ whnụ ibne anụ n'anya kpa anụ
naakwnata mkpoma nụ Karaịsi.

²⁴ Oru ke Chiokike dazinu kpakara ele
whnurnu Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi n'anya
n'ezi.

**Okwukwo izi Pōlu
gbaznennu
Ele Filipai
Nhne gbasiri okwukwo izi
ka**

Pōlu gbarū okwukwo izi ka nga o zi n'ikelu nōotunu ogbako Chiokike ke zi nū Filipai mmamma kwnornu nkesi nū okpukpe be. Ogbako Chiokike ke zi nū Filipai bū ogbako mbōm Pōlu miteru n'eli ele Iropu. O kannū ele Karaīsi zi nū Filipai nū be kwesiri o ta awhnūwhnu lele kpa Karaīsi tarū, nū kpa Pōlu naata awhnūwhnu ige wam. O būru kpam, ele Filipai gweru a lele ngozi be nahiaru hite n'okwnata mkpōma be nwernu nū Karaīsi.

Agwna ele zi nū Filipai nookwu nū ele badnū kwesiri o bīta Iwu Mozizi, o būo kpam, nū be nwée ozhohia. Pōlu kanū be neeze ele nū lele nkīta (3:2-11). Snarnīma nū ovu oso n'ōnu jihiaru okwukwo izi ka, kwnornu nū Pōlu mūhiaru kpa o gweru onodi obula o whnūnu ehni a mee nhne būru oma. Ovu sōru a n'ōnu k'agida kpa o chenwanyarnū ovu oma ogbako Chiokike zi nū Filipai gesiri a. Pōlu kaa nū ele ke Chiokike kwesiri o wu n'udno, neeche echiche lele kpa Karaīsi neeche.

Nhne zi n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu nū okpukpe (1:1-11)

Nhne būdnu būnu Pōlu (1:12-30)

Nhne atū ke Karaīsi (2:1-18)

Nhne gbasiri Timoti nū Epafroditusi (2:19-30)

Ele Chiokike nabnanyarnū (3:1--4:9)

Pōlu nōotnu ele Filipai mmamma (4:10-20)

Obekwu ikwu ipne-aznū (4:21-23)

¹ Pōlu nū Timoti, ele izi Jizōsi Karaīsi, naagbaznenu kpakara rumu Chiokike ke zi nū Karaīsi Jizōsi ele wu nū Filipai, be nū ele neelekōta be, nū ele ernalu okwukwo.

² Oru nū udno ke hi n'aka Chiokike Nda aī nū Nyenwe aī Jizōsi Karaīsi dazīnu anū.

Okpukpe nū otu mmamma

³ M nōotunu Chiokike mmamma ige obula me chenwanyarnū anū.

⁴ M ji m snarnīma neekpenu kpakara anū okpukpe ige obula

⁵ kwnornu nū me nū anū bū ele ernalu n'izi oma hite n'obochi mbōm tem dū kītna.

⁶ M kwnatarū m ovu nū ka, nū nye wam ke panīzoru ernalu oma nū rime anū, jōornuzu ernalu wam tem dū n'obochi Karaīsi Jizōsi jaava.

⁷ O kwesiri me vuru nhne ka nū mkpōma gbasiri anū, hne anū zi nū ovu m, ma m zi m n'ikelu, ma m zi naagbanū izi oma akebne, mōbu naakwnagidne a, kpakara anū neekhehīa igwe n'oru Chiokike nyernu m.

⁸ Chiokike bū nye akebne m, kpa o nōogwnu m o whnū anū anya hite n'owhnun'anya Karaīsi Jizōsi.

⁹ Ka bū okpukpe m, ma owhnun'anya anū n'ehni ibne anū naaba aba, hite nhne omuma nū oghohia,

¹⁰ ma anū nwernu rikne o mahīa nhne ke kakwo mma, ma anū zīri snam, nwée otna tem dū n'obochi Karaīsi jaava.

¹¹ Mkpūru ke ome mma ke hi nū Jizōsi Karaīsi va jihīa nū rime anū, ma igwugwu nū ozharni būru ke Chiokike.

*Ikulu Pōlu mernu izi oma
gbasa*

¹² Rūmu nda m, m pioru ma anū mahīa nū nhne obula ke dnakwasiri m, mernu izi oma gbasia.

¹³ Kpakara ele nse zi n'oro eze nū kpakara ele berere mahīaru nū m zi m n'ikelu kwnornu Karaīsi.

¹⁴ Ikulu be tūru m mernu ele kakwo n'esilawūru rūmu nda aī nū Nyenwe aī nwe onu rikne o kwu ikwu-onu Chiokike n'ovu siri rikne, be nwée ogwnu.

¹⁵ O bū n'ezi nū agwna be nōokpo okwo izi oma n'owho-anya nū omegidne, kōvu ele berere nōokpo okwo izi oma Karaīsi kwnornu ovu oma.

¹⁶ Ele ipne-aznū neeme kpam n'owhnun'anya, kwnornu nū be magwū nū m zi m hna kwnornu izi oma.

¹⁷ Ele ke mbōm nōokpo okwo Karaīsi kwnornu nhne be jeerihīa nū rime a, o būo n'ezi oka, ma be mee nhne joogbu m igbugbu kpa me zi n'ikelu.

¹⁸ Kīni mee? Ma be kpōru okwo izi oma n'ezi oka mōbu n'aghigho, nhne zi mkpa bū

be n'okpo okwo Karaịsi. Ka bu risi nhne me kwno n'nonwudna.

M jaazikoriri n'nonwudna.

¹⁹ M maam nu kpa anu neekpenu m okpukpe, hite n'oyi aka ke Enine Jizosi Karaịsi, kpakara nhne dnakwasiri m j'oburu nhne jeeme m whuya n'ikelu.

²⁰ Ka bu nu olile anya m siri rikne, nu iwhnerne j'otu m n'apna obula, kovu m jeenwe ovu siri rikne ma kitna ma ige obula nu be jeegwelizo Karaịsi olu n'ehni m, hite nu budnu m'obu n'enwu.

²¹ Kwnornu nu kpa me zi budnu, m bu m ke Karaịsi, me nwu, o bu mbnarna.

²² O buru me ziri budnu n'an'ehni, o j'oburu enu ke jaam' mkpuru. Ndaa ke me jeegweru? M maam ke ka mma.

²³ Nhne lawuru ka zi n'odoka m, o n'ogwnu m me la ma me nu Karaịsi daziri, bu ke kakwo mma.

²⁴ Kovu o zi mkpa me daziri budnu kwnornu anu.

²⁵ Ka dnornu m anya, m magwu m nu m jaadaziri, me nu anu jaazigidne, ma anu so oso, nwe snarnima n'okwnata ovu anu.

²⁶ Ka bu me nu anu ziri, ovu oso n'onu anu nu rime Karaịsi jaazi agida kwnornu m.

²⁷ Nhne nu nhne obula mene, anu wu budnu ke kwesiri izi oma Karaịsi. Me va o whnu anu m'obu m vage m, m'obu m nurnu m nhne gbasiri anu hne me zi, m jaamahia nu anu gwuzosiri rikne n'otu enine, n'olu ogwnu lele otu badnu kwnornu okwnata ovu ke izi oma.

²⁸ Anu kwe ele neemegidne anu kpasị anu ogwnu n'apna obula. Ka j'obu nhne jeegesi be nu Chiokike joolulu be, kovu Chiokike j'oznohia anu.

²⁹ Kwnornu nu Chiokike nyernu anu oghere, o buo o kweru nu Karaịsi kpoi, kovu o tanu a awnwhnu.

³⁰ Me nu anu n'olu otu ogwnu. Anu whnurnu kpa me luru ogwnu wam n'ige wheru ewhe, kitna anu nonu nu m zi koriri m naagba otna.

2

Badnu ogwedna ehni a eli

¹ O buru nu ogba inwe zinu ai nu Karaịsi, o buru nu osnuta mkpoma hite n'owhnun'anya

a, o buru nu omekorita zi n'Enine Nso, o buru nu ovu oma obula nu obirizi,

² anu mee ma ovu oso n'onu m zu ozu, anu nwe otu echiche, otu owhnun'anya, anu ziri n'otu enine nu echiche.

³ O za nye obula mee nhne kwnornu nhne o jeenwehia m'obu ovu ojo, kovu hite nu badnu ogwedna ehni eli, nye obula kweru nu nye berere ka a mma.

⁴ O za nye obula ke lebna anya nu nhne ke a kpoi, kovu nu nhne gbasiri ele berere.

⁵ Nye obula nwe ovu ke Karaịsi Jizosi.

⁶ Nye, o bu n'ezi nu o bu Chiokike mene a lele nhne anya rikne nu ya nu Chiokike hna.

⁷ O sigbasiri kpakara nhne o nwernu, o gweru onodi ke nnwo izi, be mee a lele badnu etekne.

⁸ O whuya iwhne lele badnu etekne, o gwedna ehni a eli,

o bno nsni du n'enwu, bu enwu ke olu ogba.

⁹ Kam kpayaru, Chiokike jiri gwelizo a olu kakwo kpakara nhne, nyega a rewhna ke kakwo kpakara rewhna,

¹⁰ ke bu nu rewhna Jizosi kpakara mpnerne ochi joogbu, nhne ke zi n'oligwe, ma n'owa, ma nu mkpururu owa,

¹¹ kpakara riro jookwuhia nu Jizosi Karaịsi bu Nyenwe ai, ma be nyee Chiokike Nda igwugwu.

Noonwu lele mbọ

¹² Kam kpayaru, ele me whnurnu n'anya, anu noobno nsni lele kpa anu neeme, o buo nu ruwhnu m kpoi, ke kakwo, nga me zila ndundu. Anu gweru ogwnu nu oznu biri biri rnuhia oznohia anu.

¹³ Kwnornu nu o bu Chiokike nye n'ornu enu nu rime anu, nye neeme anu kweru hite nu mkpoma anu, neeme nhne lele kpa echiche a jiri zi.

¹⁴ Kpa anu neeme kpakara nhne, anu gweme otamu nu agirigo,

¹⁵ ma anu buru ele nwée otna, ele zi snam, rumu Chiokike ele nwée oru nu rime ebiri ele ojo ka hiri aghi, hne anu noonwu lele mbọ n'owa.

¹⁶ Anụ jikwaru ikwu-ọnu ke bụdnu ka aka rikne, ma m gweru m anụ mee oknomokno n'ọbochi Karaịsi, ke jeegesi nụ m gbáge m ẹso etekne, mọbu ọ dọgbu ẹhni m n'ẹnu bụo nhne etekne.

¹⁷ Ọ bụbedi nụ be jọowusi ọvnarna bụdnu m lele ariohna manya n'omezu ariohna, lele kpa ẹnu ọkwnata ovu anụ bụ ariohna anụ kwannu Chiokike, ovu nọoso m n'ọnu, m sno m anụ nọonwudna.

¹⁸ Anụ n'iwuru anụ snornu m nwe ovu ọso n'ọnu nụ ọnwudna.

Nhne gbasiri Timoti nụ Epafroditusi

¹⁹ M neele anya nụ Nyenwe aị jeekwe me ziyanu anụ Timoti ige matị, ma ovu sọ m n'ọnu nga me jọonu izi gbasiri anụ.

²⁰ M nwée m nye berere nụ lele ya, nye nhne gbasiri anụ neemetu nụ mkpoma n'ezị.

²¹ Kwnornu nụ nye ọbula neele anya nụ nhne ke a, ọ bụo ke Karaịsi Jizọsi.

²² Kọvu anụ magwu nụ Timoti gesiri ẹhni a lele nnwọ nụ nda a, o znenu m izi, snornu m rnu ẹnu izi oma.

²³ M neele anya nụ m jeeziya a ige matị kpa nhne jaaganu hna me zị.

²⁴ M kwnataru m Chiokike ovu nụ me n'iwuru m jaava whnu anụ ige matị.

²⁵ Kọvu m whnu nụ m nụ ọ bụru oma me zihnahie Epafroditusi, nnwọ nda m, nụ nye ẹnu nụ nye ọgwu ibne m, nye bụ masi nye izi anụ, nye anụ ziyannu m o lebna anya nụ mkpa naakpa m.

²⁶ Ọ nọogwnusi a rikne ọ whnu anụ anya, kwnornu nụ anụ nurnu nụ ọ riaru ẹhni igbugbu.

²⁷ N'ezị, ọ riaru ẹhni igbugbu, ọ gwnarnu matị ọ nwu. Kọvu Chiokike dọnnu a obirizi, ọ bụo ya kpọi, kọvu ma me, ọ zị me nwe nhne igbugbu n'olu nhne igbugbu.

²⁸ Kam kpayaru, ovu nọoso m n'ọnu k'agida o ziya a. Nga anụ jọowhnu a, ovu jọoso anụ n'ọnu, mkpoma jáala m mini berere.

²⁹ Anụ gweru okne ovu ọso n'ọnu nabnanya a nụ rewhna Nyenwe aị, anụ sọ ele nụ lele ya anya k'agida.

³⁰ Kwnornu nụ ọ gwnarnu matị ọ nwu nụ ẹnu Karaịsi. O gweruru bụdnu a n'aka a nọonu ẹnu kpa anụ nwée rikne rnu.

3

Ezi ome mma

¹ N'ipne-aznu, rumu nda m, anụ nwudna ọnwudna nụ Nyenwe aị. Ọ zá noogbu m igbugbu ọ gbanu anụ otu nhne ka berere, ka bụ ma ọ bụnu anụ oma.

² Anụ neezeru ẹhni anụ kwnornu rumu nkita, ele aruru-eli wam, ele noogbuja anọ-ẹhni.

³ Kwnornu nụ aị ele be kparu nka n'ezị, bụ ele neekpenu Chiokike hite n'Enine a, ele ji Karaịsi Jizọsi naanya risi, ele zá nọtukwasi anọ-ẹhni mkpoma.

⁴ Ọ bụ n'ezị nụ m nwernu m nhne nụ lele ka me ji nọtukwasi mkpoma. Ọ bụru nụ badnu ọbula nwernu nhne o jiri tükwasi mkpoma n'anọ-ẹhni, m nwernu m karukwo.

⁵ Be kparu m nka nga me gbaru n'ọbochi ẹsato, nye Izireli, nye avnurnu Benjamini, m bụ m nye Hiburu n'ezị. Nụ nhne gbasiri iwu, m bụ m nye Farisi,

⁶ nye nwernu bekwnu nụ mkpoma, naakpakna ọgbako Chiokike ẹhni. Nụ nhne gbasiri ome mma ke hi n'iwu, m nwée m ọtna.

⁷ Kọvu kpakara nhne ke bnannu m iru, bụ nhne me gwnurnu nụ nhne etekne kwnornu Karaịsi.

⁸ Owe! M gwnurnu m kpakara nhne lele nhne etekne ma m mahia m nhne ke kakwo bụ ọ mahia Karaịsi Jizọsi Nyenwe m, nye me kwnornu nụ a whu mwhu kpakara nhne. M gwnurnu m be lele nhne bnána nụ nhne ma m rihia m Karaịsi nụ iru,

⁹ ma me nụ ya bụru otu, hne me nwée ome mma ke aka m ke hiri n'iwu, kọvu ome mma ke hiri n'okwnata ovu nū Karaịsi, ka bụ ome mma ke hi n'aka Chiokike hite n'okwnata ovu.

¹⁰ M pioru m ọ mahia Karaịsi nū ikn-ernema olizọ n'ẹnwu a, ma m kehia m igwe n'awhnuwhnu a, nū lele ya n'ẹnwu a,

¹¹ ọ bụru nū o jeekwe omume, ma m dụ m n'olizọ n'ẹnwu ke ele nwurnu ọnwu.

Ọgbazne nū ruwhnu

¹² Ka zá neegesi nū m nwehiala m kpakara nhne ka, mọbu nū m dula m ozu ozu. Kọvu m naagbalị ma m nwudne m nhne wam, ke bụ nhne Karaịsi kwno nwudne m.

¹³ Rumu nda ai, m za m nɔɔgwnu ɛhni m nu m ji m a n'aka. Kɔvu ka bu nhne me neeme, m neechezu kpakara nhne ke zi m n'aznu, nɔɔdosni aka m nu nhne ke zi m nu ruwhnu.

¹⁴ M naagbalɪ neezne nu ruwhnu, ma m gbahɪa m nhne n'eso, ke bu nhne Chiokike kwno sukwu m zne oligwe kwnornu Karaɪsi Jizɔsi.

¹⁵ Kam kpayaru, kpakara ai ele sozuru lele ele Karaɪsi nwernu mkpoma ka. O buru nu nye obula n'esilawuru anu ri nhne zi ichne, Chiokike jeeme a o dno anu anya nkari nkari.

¹⁶ Ngwa ma a yisi ɛhni jikwaru kpakara nhne a nwernu nkari.

¹⁷ Rumu nda m, anu snornu ele sno nhne atu m, anu hnata ele noowu budnu lele kpa a znirni anu ama.

¹⁸ Lele kpa me kannu anu agida ige, kpa me ji anya-mini ɛkwna naakanu anu kitna, agida ele badnu noowu budnu lele ele irno ke oɔba Karaɪsi.

¹⁹ Okwukwo budnu be bu mwhu, chi be bu ruwho be, nhne iwhnerne bu igwugwu be. Kpakara mkpoma be tukwasiri nu nhne zi n'owa.

²⁰ Kɔvu a bu rumu oligwe. A zi neese Nye Oznohia ai ke jeehi n'oligwe va, nye bu Karaɪsi Jizɔsi.

²¹ O jeegweru iknernerema wam o jiri megbu kpakara nhne, bita be nu mkpururu ochi a, gbanwo anɔ-ɛhni ai ka ke nwée rikne, mee a o nu lele ke a n'igwugwu.

4

¹ Rumu nda m, anu bu ele me whnurnu n'anya, ele o nɔɔgwnu m o whnu anya, anu bu ovu oso n'onu m nu oɔwo ɛnu m. Anu gwuzosi rikne nu Nyenwe ai, ele me whnurnu n'anya.

Ezni

² M naariasno Udia nu Sintike, be ziri n'udno, kwnornu nu anu ele ke Nyenwe ai.

³ M naariasno masi i, nye ɛnu ibne m, yinu ele rinya ka aka ma be ziri n'udno. Kwnornu nu be sno m dogbu ɛhni be n'ɛnu okpo okwo izi oma, be nu Kɪlementi nu ele ɛnu ibne m ele berere, ele be gbaru ɛwhna be n'okwukwo ke budnu.

⁴ Anu nwudna onwudna nu Nyenwe ai ige obula. M kwu kwno a berere, anu nwudna onwudna.

⁵ Anu mee ma kpakara ele badnu mahia ovu oma anu. Nyenwe ai zi ndundu.

⁶ Mkpoma la anu mini kwnornu nhne obula, kɔvu anu gweru okpukpe nu otu mmamma chete kpakara nhne naakpa anu nu ruwhnu Chiokike.

⁷ Udno Chiokike ke kakwo kpakara oghohia chekwata ovu anu nu echiche anu nu rime Karaɪsi Jizɔsi.

⁸ N'ipne-aznu, rumu nda ai, anu naari oriri nhne bu ezi oka, nhne obula bu nhne nwernu igwugwu, nhne obula ke buru oma, nhne obula ke zi richna, nhne obula ke be whnurnu n'anya, nhne obula ke nwernu otutnu oma, o buru nhne obula ke ka mma, ke kwesiri oznarni.

⁹ Kpakara nhne anu muhiaru, ke anu nahiaru nu ke anu nurnu n'onu m, mobu ke anu whnurnu nu rime m, anu neeme be. Chiokike ke udno jaadazinu anu.

Polu tunu ele Filipai mmamma

¹⁰ M nonwudna onwudna nu Nyenwe ai kwnornu nu anu gwnaknenu ɛnu anu ke gbasiri m. Nhne gbasiri m neemetu anu nu mkpoma, kɔvu anu nwée oghere o gesi a.

¹¹ M za m nookwu ka kwnornu nu mkpa naakpa m, kɔvu nu m maam kpa o daziri nu ruwho ojiji n'onodi obula me whnurnu ɛhni m.

¹² M magwu m kpa o zi nu mkpa, m magwu m kpa o zi nu ige me nwejiri nhne. M muhiaru m nhne tugwaru otugwa ke ruwho ojiji n'onodi obula, mobu agwnu wiri mobu nu ruwho jiri eji, o nwernu agida nhne mobu lele nye nhne kogwu.

¹³ M jeemeli kpakara nhne hite nye wam ke neeme m gbasiri rikne.

¹⁴ O buru oma nu anu snornu m kehia igwe n'awhnurwhnu m.

¹⁵ N'ezi, okwolem anu ele Filipai bu ele yinnu m aka nga me panizoru neezni izi oma. Nga me hi nu Masidonia nɔowhuya, o za oɔbako Chiokike obula ke snornu m nu nhne gbasiri okesi nu onahoru nhne, okwolem anu.

¹⁶ O bubedi nga me zi nu Tesalonika, anu gweyanu m nkesi ige obula me zi nu mkpa.

¹⁷ Ka zá neegesi nù m noopio nkesi, kòvu m noopio nhne jeeme anù nwehĩa nhne búru oma.

¹⁸ M nahĩaru m kpakara nhne anù zĩyaru, tũkwasi kwno n'olu a. Anù gweyannù m kpakara nhne ke zĩ m mkpa, ke me nahĩaru m n'aka Epafroditusi. Kpakara be bú nhne nwernu ẹknarna oma, ariohna ke nọoso Chiokike ovu n'onu ke ọ nahọru.

¹⁹ Chiokike m jeenye anù kpakara nhne ke zĩ anù mkpa, hite n'agĩda ẹkwnu a ke zĩ igwugwu nù Karaĩsi Jizọsi.

²⁰ Chiokike Nda aĩ nwe igwugwu dụ ọkwnukokwnu. Amĩm.

Obekwu ipne-aznù

²¹ Anù bekwu kpakara ele ke Chiokike ke zĩ nù Karaĩsi Jizọsi. Rũmu nda ele me nù be zĩ neebekwu anù.

²² Kpakara ele Chiokike zĩ nsọ neebekwu anù, ke kakwo ele zĩ n'ezi-nù-oro Siza.

²³ Oru ke Nyenwe aĩ Jizọsi Karaĩsi dazĩnu enine anù. Amĩm.

**Okwukwo izi Pọlu
gbaznennu
Ele Kọlosi
Nhne gbasiri okwukwo izi
ka**

Kọlosi bu ẹli-ọhna ke zi mkpa nu rime Esia Matị. Pọlu nye gbarū okwukwo izi ka znélele Kọlosi, kọvu o nurnu nu ele Karaịsi zi pji gwuzosiri rikne n'okwnata ovu be (1:3-7; 2:6,7). Be nurnu izi oma hite n'onu otu nye be kwu Epafarasị nye wu pji (1:7; 4:12,13), kọvu ya nu Pọlu zi nu ikelu (Failemoni 23) n'ige Pọlu gbarū okwukwo izi ka (1:14; 4:3,10,18).

Agida ele zi nu ogbako Chiokike ke zi nu Kọlosi buo ele Ju (1:27), ke kpayaru agida okpukpe zi ichne ichne nu omen'eli noopio o megbu be. Pọlu pioru be mahia nu Karaịsi zi n'oligwe neechi kpakara rikne ke zi n'owa (3:1). Ka neegesi nu be jeekpenu Karaịsi kpqi.

Karaịsi bu oyiyi ke Chiokike, nye be whnū anya.

Karaịsi bu nye risi kpakara nhne Chiokike keru.

O masiri Chiokike o mee kpakara nhne wuru nu rime Karaịsi.

O mernu ka ma ya nu kpakara nhne ziri n'udno (1:15,19,20a).

Nhne zi n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu (1:1,2)

Otu mmamma (1:3-14)

Badnu nu ernalu Karaịsi (1:15--2:19)

Budnu ikne nu rime Karaịsi (2:20--4:6)

Obekwu ikwu ipne-aznu (4:7-18)

¹ Mawa, Pọlu, nye izi Karaịsi Jizosi lele kpa echiche Chiokike jiri zi, nu nnwọ nda ai Timoti,

² naagbaznenu rumu Nda ai ele zi nsọ, ele kwesiri okwnata mkpoma nu Karaịsi, ele ke zi nu Kọlosi okwukwo. Oru nu udno ke Chiokike Nda ai dazinu anu.

Pọlu turu mmamma

³ A nọtunu Chiokike mmamma, Nda Nyenwe ai Jizosi Karaịsi, neekpenu anu okpukpe ige obula.

⁴ Kwnornu nu a nurnu nhne gbasiri okwnata mkpoma anu nu Karaịsi Jizosi nu ohnunn'anya anu nwernu hne kpakara ele nsọ Chiokike zi.

⁵ Olile anya ke be bitannu anu n'oligwe neenye anu okwnata mkpoma nu ohnunn'anya ka. Anu nurnu nhne gbasiri olile anya ka n'ezi oka ke izi oma,

⁶ bu izi oma ke vakwnusiri anu. Izi oma ka naamiya mkpuru, nooso masi nu kpakara owa, lele kpa o neeme n'esilawuru anu hite n'obochi anu nurnu a, ghohia masi oru Chiokike n'ezi.

⁷ Anu nurnu izi oma ka n'onu Epafarasị nye izi ibne ai a whnurnu n'anya, nye bu nye ernalu Karaịsi nye kwesiri okwnata mkpoma n'onodi ai.

⁸ O kannu ai nhne gbasiri ohnunn'anya anu ke Enine Chiokike nyernu anu.

⁹ Kam kpayaru, hite n'obochi a nurnu nhne gbasiri anu, a zi neekpenu anu okpukpe, nọorio Chiokike ma anu mahia echiche a nkari nkari hite nu kpakara akoniche nu oghohia ke Enine Chiokike neenye.

¹⁰ A nọorio ma anu wuru budnu ke jeegweyanu Nyenwe ai igwugwu, neeme nhne jaamasị Nyenwe ai n'apna obula, naami mkpuru oma zi odo n'odo. Ka jeeme anu nooso, naamahia Chiokike nkari nkari.

¹¹ Anu buru ele gbasiri rikne hite nu kpakara rikne nu iknernema ke zi igwugwu Nyenwe ai ma anu nwehia osnuta mkpoma nu ndidi. Anu gweru ovu oso n'onu

¹² nọtunu Nda ai mmamma, nye mernu anu nwernu igwe n'esilawuru rumu Chiokike zi nsọ n'eli-eze ke iwhne.

¹³ Kwnornu nu Chiokike dọhiaru ai n'aka nye wam neechi nu rime ochichiri, kwubnanya ai n'eli-eze ke Nnwọ a, nye o whnurnu n'anya.

¹⁴ O nyernu ai ogbahia ke bu ogbaru mmehie.

*Karaịsi kakwo kpakara
nhne*

¹⁵ Karaịsi bu oyiyi ke Chiokike, nye be whnū anya. Karaịsi bu nye risi kpakara nhne Chiokike keru.

¹⁶ Chiokike keru kpakara nhne hite n'aka a, kpakara nhne ke zi n'oligwe nu owa,

nhne anya nọowhnu nù nhne anya zá nọowhnu, be bú ele dazì nù ngadna eze, mọbu ele nwernu rikne nù ele nẹechi ẹchi nù ele nwernu iknernema. Chiokike keru kpakara nhne hite n'aka a, ma kpakara nhne nyee a igwugwu.

¹⁷ Ọ zì tụtú nhne ọbula, kpakara nhne jikọtaru n'otu nù rime a.

¹⁸ Ya bú risi ẹhni a, ke bú ọgbako Chiokike. Ya bú ọpanizo nù mkpuru mbom ke ele hiri n'ẹnwu lizọ, ma ọ búru nye risi kpakara nhne.

¹⁹ Kwnornu nù ọ masìri Chiokike o mee ma kpakara nhne ọ bú, wuru nù rime Karaìsi.

²⁰ O mernu ka ma ya nù kpakara nhne zìri n'udno, ma nhne ke zì n'owa ma nhne ke zì n'oligwe, ma ya nù be mee udno hite n'ọvnarna a ke ọ wusaru n'olu ọgba.

²¹ Nù mbom, anù bú ele zì ikere hne Chiokike zì nù ele irno n'ovu anù kwnornu n'ẹrnu ọjo anù.

²² Kọvu kịtna, o mernu anù nù ya zìri n'udno hite n'ẹnwu Karaìsi nwurnu n'anọ-ẹhni, ma o gweru anù chete nù ruwhnu a, ele zì nsọ, nwée ọru mọbu nhne be bnornu be,

²³ ọ búru nù anù gwuzosi rikne n'ọkwnata ovu, ele gwuzo kwem, anù kwé nhne ọbula gweme anù n'olile anya izi ọma ke anù kweru. Ka bú izi ọma ke anù nurnu, be kpọru okwo a nù kpakara mkpururu oligwe, ke me Pọlu bú nye izi a.

Ernu Pọlu

²⁴ M nọonwudna ọnwudna kịtna kwnornu awhnùwhnu me tarù nù risi anù, m ji m anọ-ẹhni m mezu nhne ke gwnarnù gbasìri awhnùwhnu Karaìsi tarù, kwnornu ẹhni a, ke bú ọgbako Chiokike.

²⁵ M ghọru m nye izi ọgbako Chiokike hite n'ẹrnu Chiokike nyernu m me zni anù ikwu-ọnu Chiokike n'ozuzu oke a.

²⁶ Ikwu-ọnu Chiokike ka bú nhne ke tugwaru otugwa agida ige nù agida ebiri, kịtna, o kpumennu a ele nsọ a.

²⁷ Ọ masìri Chiokike o mee ele ke a mahia nhne tugwaru otugwa ke bú nù ẹkwnu ke zì igwugwu bú ke ele búo ele Ju. Ẹkwnu ka bú Karaìsi nù rime anù, bú olile anya nù anù jeekẹhia igwe n'ebube a.

²⁸ A nọokpo okwo gbasìri Karaìsi, nọodo ele badnù aka nù nsni, neezni nye ọbula hite n'akoniche Chiokike nyernu aì, ma a gweru nye ọbula chete nù ruwhnu Chiokike nù ozu oke kwnornu Karaìsi.

²⁹ Kam kpayarù, m ji m kpakara rikne Karaìsi nyernu m ke nọornusi ẹrnu rikne, m nọodogbu ẹhni m n'ẹrnu ka.

2

¹ M pioru m anù mahia kpa me nọodogbu ẹhni m n'ẹrnu kwnornu anù nù ele zì nù Laodisia, nù kpakara ele whnùlele m anya.

² Ka bú ma be kwnagidne be n'ovu, zìri masì n'otu n'ọwhnun'anya, ma be nwehia kpakara ẹkwnu ke ọghohia ke zuru ozu, ka jeeme be mahia nhne tugwaru otugwa ke Chiokike, ke bú Karaìsi.

³ Kpakara nhne ke tugwaru otugwa zì nù rime a, ke bú akoniche nù nhne ọmuma.

⁴ M naakanù anù ka, anù kwé nye ọbula duwhu anù hite n'ikwu-ọnu ke nọoso n'ọnu.

⁵ Ọ bú n'ezi nù me nù anù zila n'anọ-ẹhni, kọvu me nù anù zì nù enine. Ọ nọoso m kpa me nọowhnu nù anù noowu budnu lele kpa o kwesiri, noogwuzo kwem n'ọkwnata ovu ke zì nù Karaìsi.

Karaìsi neegweya budnu n'ezi

⁶ Lele kpa anù nahiaru Karaìsi Jizọsi lele Nyenwe aì, anù dazigidne noowu budnu nù rime a.

⁷ Anù gba ẹgwnugwnu nù rime a, anù wulizọ ẹhni anù lele ọro kpa ọ bú ntù-ẹli ọro, gbasì rikne n'ọkwnata ovu lele kpa be znirni anù, ọtu mmamma jihia ovu anù.

⁸ Anù kwé badnù ọbula duwhu anù hite nù ikwu-ọnu etekne nù aghigho ikwu-ọnu bnána nù nhne, ke knosìri aka n'omen'ẹli ke ele badnù nù renwu ọjo matì matì ke ọwa ka, búo ke Karaìsi.

⁹ Kwnornu nù kpakara nhne Chiokike bú wu nù rime Karaìsi n'anọ-ẹhni a.

¹⁰ Chiokike mernu anù sozu nù badnù nù rime Karaìsi, nye bú risi kpakara ele nwernu rikne nù ele ọchichi.

¹¹ Be kparù anù nka nù rime a, ke bú ogweme mmehie anù, ọ búo nka ke be jiri aka ele badnù kpa, kọvu nka ke Karaìsi n'iwhuru a kparù.

¹² Hne be likọtaru anụ nụ ya n'owuwu-mini, be gwelizọkota anụ hite n'okwnata ovu anụ n'iknerna Chiokike, nye mernu Karaịsi hi n'ẹnwu lizo.

¹³ Anụ bụ ele nwurru ọnwu nụ rime mme-hie, anụ bụ ele bụo ele Ju be kpála nka. Kovu Chiokike mernu anụ snornu Karaịsi ziri bụdnu, kpa ọ gbarụnu aị kpakara mme-hie aị.

¹⁴ O dọkaru kpakara okwukwo be gbarụ nụ kpakara iwu ke megidnenu aị, o gweme be, kpogidne be n'ogba Jizosi.

¹⁵ Chiokike nahoru kpakara ele ọchichi nụ ele nwernu rikne iknerna, kpasị be iwhnerne nụ ruwhnu ọhna, neegesi nụ o megburu be hite n'ogba Jizosi.

¹⁶ Kam kpayarụ, anụ kwé nye ọbula gweru nhne anụ neeri mọbu nhne anụ nọonwo, mọbu nụ anụ zá naabita mmemem okpukpe, mọbu ẹnwa ikne, mọbu Ọbochi Ozukwa Inwé, kpe anụ ikpe.

¹⁷ Kpakara nhne ka bụ enine nhne ke jaava, kovu risi nhne bụ Karaịsi.

¹⁸ Anụ kwé nye ọbula ke ọ naamasị o gwedna ẹhni a ẹli nụ okpenu ele enine izi mee anụ bụru ele kwésile, ọ bụ n'ezi nụ nye wam ka nụ ọ whnurnu ọwhnurninya gbasiri be, ovu ke badnụ a mernu a ọ bụru nye nganga n'etekne.

¹⁹ Nye wam bụ nye gwemernu ẹhni a nụ Karaịsi, nye bụ risi ẹhni, nye mernu kpakara rụknani nụ rẹkpu ọchi nụ aka knekota n'otu. Kpa ọ nọoznu kpakara ẹhni, o nooso lele kpa Chiokike neeme a nooso.

²⁰ Anụ snornu Karaịsi nwụ ẹnwu, o mernu anụ nwernu ẹhni anụ whoga nụ rikne rẹnwu ọjo matị matị ke ọwa ka. Kini mernu anụ noowu bụdnu lele nụ anụ bụ ke ọwa, naabita iwu be?

²¹ Bụ ke karu, “Anụ kpá ka aka, anụ rátu a riro, anụ kpá kiyari aka.”

²² Kpakara iwu ka gbasiri nhne ke joowhu kpa ele badnụ jiri be rnu ẹrnu mọbu rikwo be, iwu ele ka kno aka nụ nhne ele badnụ nyernu n'iwu nụ iznizni be.

²³ Kpakara iznizni nụ kpa nụ lele nhne nwernu akoniche, ke bụ okpenu Chiokike lele kpa badnụ karu be kpenu a, ogwedna ẹhni be n'eli, nụ ome anọ-ẹhni nhne rikne,

kovu be nwée rikne bnosni echiche ọjo ke ovu.

3

Owu bụdnu zi nsọ

¹ Hne ọ bụ nụ anụ nụ Karaịsi hiri n'ẹnwu lizo n'otu, anụ bita ovu anụ nụ nhne zi n'olu, hne Karaịsi dazị n'eli n'akarikwnunga Chiokike.

² Anụ neechie echiche nụ nhne zi n'olu, ọ bụo nụ nhne zi n'owa.

³ Kwnornu nụ anụ nwurru ọnwu, bụdnu anụ nụ Karaịsi bụ nhne tugwaru otugwa nụ rime Chiokike.

⁴ Nga Karaịsi nye bụ bụdnu anụ jowwhuya iwhne, anụ joosno a whuya iwhne, kehia igwe n'igwugwu a.

⁵ Anụ mee ma kpakara nhne ke bụ nhne ọwa nwụ ẹnwu, kpakara ome ọyi, ọzi richna, ẹgnurnu nhne ọjo, echiche ọjo nụ anyakuwu, ke nụ lele okwa rẹnwu.

⁶ Kam kpayarụ, ovu owe ẹhni Chiokike naadnakwasị kpakara ele zá noobno nsni.

⁷ Ka bụ kpa anụ wuru bụdnu nga anụ bụ ele ke ọwa.

⁸ Kovu kitna, anụ gweme kpakara nhne ka nụ rime anụ, ovu owe ẹhni, ọnuma, irno ovu, okaja, nụ ikwu-ọnu zila richna nụ mgbele-ọnu anụ.

⁹ Ọ zá nye ọbula ghanu ibne a agha-laghala, hne anụ gwemernu badnụ oknani wam nụ kpakara ẹrnu ọjo a.

¹⁰ Anụ worulem badnụ ikne lele iwo. Chiokike neeme anụ ziri ikne ma anụ muhia nhne gbasiri nye kpuru anụ.

¹¹ Ọ zá nhne zi ichne nụ hne nye Giriki mọbu nye Ju zi, nye be kparu nka nụ nye be kpáge nka, nye izne, nye nụ lele anọhia,* ọhi mọbu nye bụo ọhi, kovu Karaịsi bụ kpakara nhne, nye zi masi nụ rime kpakara badnụ.

¹² Kam kpayarụ, lele kpa ele Chiokike hohiaru, ele nsọ a, ele ọ whnurnu n'anya, anụ woru obirizi, ovu ọma, ogwedna ẹhni anụ eli, ọzi wohnernerne nụ ọsnuta ovu lele iwo.

¹³ Anụ naagidne ibne anụ, gbarunu ibne anụ nhne ọbula be mehieru anụ. Anụ gbarunu ibne anụ lele kpa Chiokike n'iwuru a gbarunnu anụ.

* 3:11 nye nụ lele anọhia okwukwo ke mbom kwuru: nye Sikitia

14 Tụkwasi n'olu kpakara nhne ka ọwhnun'anya, bụ nhne ke neeknegidne kpakara be n'otu n'apna ke zuru ozu.

15 Anụ kweru ma udno ke Karaịsi neechi ovu anụ, lele ele bụ otu badnụ, ele Chiokike sukwuru bna n'udno. Anụ nọtutu mmamma.

16 Anụ kweru ma ikwu-ọnu Karaịsi gweru ẹkwnu a wuru nụ rime anụ, kpa anụ ji akoniche neezni ibne anụ nhne, neezni be ezni. Anụ nọogwnu eri ọma, eri ọznarni, nụ eri mkpoma ọso n'ọnu, gweru ovu anụ nọtutunu Chiokike mmamma.

17 Nhne ọbula anụ neeme, ọ bụ n'ikwu-ọnu mọbu nhne aka neeme, anụ mee kpakara nhne nụ rẹwhna Nyenwe aị Jizọsi, nọtutunu Chiokike Nda mmamma hite nụ a.

Ezi-nụ-oro nye Karaịsi

18 Ele bụ nnwerne, anụ bita ẹhni anụ nụ mkpururu nzi anụ, kpa o kwesiri ele noosno Nyenwe aị.

19 Ele bụ nzi, anụ whnụ nnwerne anụ n'anya, anụ mee be nhne rikne.

20 Ele bụ rụmu, anụ noobnonu ele mụnu anụ nsni nụ kpakara nhne, ka bụ nhne Nyenwe aị noopio.

21 Ele nda, anụ mékọ rụmu anụ ovu owe ẹhni, ọ zị inwe gwụ be.

22 Ele ọhi, anụ noobnonu ele nwe anụ n'owa nsni nụ kpakara nhne, anụ neeme be, ọ bụo nga be neele anụ anya ma anụ bụru ele ọma be, kọvu ma nga be zá neele anụ anya. Anụ gweru ovu anụ nọoso be anya n'ezi, nọtutu ogwnu Nyenwe aị.

23 Nhne ọbula anụ neeme, anụ gweru kpakara ovu anụ mee be lele ele nọornunu Nyenwe aị ẹnu, ọ bụo lele ele nọornunu ele badnụ ẹnu.

24 Anụ magwụ nụ anụ jeekehia mkpe n'aka Nyenwe aị lele ọgwo ẹnu, hne ọ bụ Karaịsi bụ nye anụ nọornunu ẹnu.

25 Nye ọbula ke nọornu ẹnu ojo jaanahia ọgwo ẹnu ojo n'aka Chiokike. Chiokike zá neele badnụ anya nụ ruwhnu.

4

1 Ele nwe ele ọhi, anụ mee ọhi anụ nhne bụru ọma nụ nhne kwesiri, kwnornu nụ anụ nwernu Nyenwe anụ ke zị n'oligwe.

Agida ezni

2 Anụ gwéme aka n'okpe okpukpe, neese nse, nọtutu mmamma.

3 Anụ kpenu aị okpukpe masi, ma Chiokike gbamanu aị ọnuhna o zni izi ọma, ma a kpọ okwo nhne tugwaru otugwa ke Karaịsi. Ka bụ nhne mernu me zị n'ikelu.

4 Anụ kpe okpukpe ma m kpọ m okwo izi ọma ka kpa ele badnụ jọoghohia a, ka bụ ẹnu me kwesiri ọ rnu.

5 Anụ gweru akọ kpa agwa ọma n'esilawuru ele bụo ele Karaịsi. Anụ gweru oghere ọbula anụ nwernu mee nhne.

6 Anụ mee ma ọtnurita ọtnutnu anụ bụru nhne nwernu ovu ọma, ke nọoso n'ọnu lele arua, ma anụ mahia nhne anụ jaasa nye ọbula.

Obekwu ikwu ipne-aznu

7 Taiikikosi, nnwọ nda a whnurnu n'anya nụ nye ẹnu Nyenwe aị ke kwesiri ọkwnata ovu, nye izi ibne aị, jaakanu anụ kpakara nhne gbasiri m.

8 M neeziyanu anụ ya ma anụ mahia kpa a zị, ma o mee ovu si anụ rikne.

9 Ya nụ Ọnesimosi sno naava, nye bụ nnwọ nda a whnurnu n'anya kwesiri ọkwnata ovu, nye bụ masi otu nụ rime anụ. Be jaakanu anụ kpakara nhne ke neeme hna.

10 Arişitakosi, nye me nụ a zị n'ikelu neebekwu anụ, ma Maki, nnwọ nwene Banabasi. Anụ nurnu nhne gbasiri a, anụ nabnanya a nga ọ varu.

11 Jizọsi, nye be kwu Jositosi neebekwu anụ. Ka kwolem ele Ju ibne m me nụ be sno nọornu ẹnu ẹli-eze Chiokike, be neeme ovu si m rikne.

12 Epafarasi, nye bụ otu nụ rime anụ nụ nye izi Karaịsi Jizọsi neebekwu anụ. Ọ zị naagba ọtna n'okpukpe nụ risi anụ, naariasno Chiokike ma anụ gwuzosi rikne n'ome nhne bụ echiche a, bụru masi ele sozuru nụ badnụ.

13 M naagbanu a akebe nụ ọ nọornusi ẹnu rikne kwnornu anụ nụ ele zị nụ Laodisia nụ Hırapolisi.

14 Enyi aị Lukwu wọdibia a whnurnu n'anya, nụ Demasi neebekwu anụ.

15 Anụ bekwunu m rụmu nda ele zị nụ Laodisia, nụ Nimfa, ma ọgbako Chiokike zị n'oro a.

¹⁶ Kpa anụ gwnụrnu ọkwukwo izi ka, anụ whnụ nụ be gwnụrnu a n'ogbako Chiokike ke zị nụ Laodisia. Anụ gwnụ masị ọkwukwo izi me gbannụ ele Laodisia.

¹⁷ Anụ kanụ Akiposi, “Whnụ nụ ị rnụkworu ẹrnu ị naahịaru n'aka Nyenwe aị.”

¹⁸ Mawa, Pọlu, ji aka m gba obekwu ikwu ka. Anụ chenwanya nụ m zị m n'ikelu. Oru Chiokike dazịnu anụ.

**Okwukwo izi
ke Mbom
Polu gbaznennu
Ele Teshalonika
Nhne gbasiri okwukwo izi
ka**

Polu panizoru ogbako Chiokike ke zi nu Teshalonika (2:13,14) nga o nornu ernu o ji nooznu ehni a. Nu rime eli-ohna ka zi mkpa nu rime Girisi bu hne agida ele naakwa renwu ghoru ele Karaisi (1:9). Be bu ele kwesiri okwnata mkpoma, ke mernu izi oma Nyenwe ai gbasaru nu kpakara eli wam (1:8). Eleghi anya okwukwo izi ka joburu okwukwo izi mbom Polu gbaru, mobu okwukwo mbom be gbaru nu Tesitamenti Ikne.

Nga agida ele badnu lizoru megidne Polu, o gbazne Atensi. Omekwo, o zizne Timoti zne lekwa kpa ele Karaisi nooso (3:6-10). Nga Timoti hiehnarnu, o nyernu Polu otutnu buru oma gbasiri ele Karaisi zi nu Teshalonika.

Kpa be zi neese ovuva Nyenwe ai, agwna be zima nornu ernu. Mkpoma naala ele berere mini kwnornu nu agwna be nwurnu, kovu Nyenwe ai yavage. Polu gbal o mee ma be mahia nhne jeeme nga Nyenwe ai jaava (4:13-15), nu kpa be kwesiri o wu budnu be (5:1-11).

Nhne zi n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu (1:1-3)

Nhne atu ke okwnata mkpoma ele Teshalonika (1:4--3:13)

Budnu ke nooso Chiokike ovu n'onu (4:1-12)

Nhne be jeele anya a nga Nyenwe ai jaava (4:13--5:11)

Ezni ipne-aznu nu obekwu ikwu (5:12-28)

¹ Mawa, Polu nu Sailasi nu Timoti naagba okwukwo gbaznenu ogbako Chiokike ke zi nu Teshalonika nu renwhna ke Chiokike Nda nu Nyenwe ai Jizosi Karaisi.

Udno nu oru dazinu anu.

² A notunu Chiokike mmamma nu risi kpakara anu ige obula, neekpenu anu okpukpe.

³ A neechenwanya ernu anu ige obula nu okwnata ovu anu nu ruwhnu Chiokike Nda ai, nu ernu owhnun'anya anu, nu osuta mkpoma anu ke hi nu olile anya anu nwernu nu Jizosi Karaisi.

Nhne atu ke okwnata ovu

⁴ Ele me whnurnu n'anya, Chiokike whnurnu anu n'anya, ka kpayaru o jiri horu anu buru ele ke a.

⁵ Kwnornu nu izi oma a znirni anu vage n'ikwu-onu etekne, kovu o ji iknernema nu okwnagidne ke Enine Nso mee anu mahia ezi oka. Anu magwu kpa a wuru budnu ai n'esilawuru anu.

⁶ Anu ghoru ele muhiaru nhne hite n'ole ai nu Nyenwe ai anya. O bu n'ezi nu anu taru agida awhnuwhnu, kovu anu jiri ovu oso n'onu nabnanya izi a znirni anu hite n'Enine Nso.

⁷ Kam kpayaru, anu jiri buru ele be ji gbu atu n'esilawuru ele kweru ekwe nu kpakara Masidonia nu Akaya.

⁸ Ikwu-onu Chiokike hiri n'onu anu gazu kpakara ohna, o buo nu Masidonia nu Akaya kpai. Okwnata ovu anu nu Chiokike zuru kpakara owa, o za nhne berere a jookwu gbasiri a.

⁹ Be nookwu nu anu nabnanyarnu ai nkari, nu kpa anu sigbasiri o kwanu renwu neekpenu Chiokike ke zi budnu nu ezi oka.

¹⁰ Anu zi neese Nnwọ a ke hi n'oligwe, nye o mernu o hi n'enwu lizo, Jizosi nye dhiaru ai n'ovu owe ehni Chiokike ke naava.

2

Ernu Polu nu Teshalonika

¹ Rumu nda ai, anu magwu nu ige ai nu anu dazikotaru n'otu buo nhne etekne.

² O bu n'ezi nu a taru awhnuwhnu nu nhne iwhnerne nu Filipai kpa anu magwu, kovu Chiokike yinu ai aka o znirni oma a megidne okne okpagbu.

³ Nhne a norio anu buo hite nu nhne ojo mobu echiche ojo, a za noopio o ghonu anu aghigho.

⁴ Tnūnuma, a nookwu oka lele ele Chiokike kwnataru ovu yisi izi oma n'aka ai. A za noopio o mee nhne jaamasị ele badnu, kovu a neeme nhne joso Chiokike ovu n'onu, nye magwu nhne zi n'ovu ai.

⁵ Anu magwu nu a jile ikwu-onu ke jeeme badnu tne eri, a kpúsnine ruwhnu ai n'aghigo, ma a rigbu ele badnu, Chiokike bu nye akebne ai.

⁶ A za noopio ele badnu znarni ai, mōbu anuwa mōbu ele berere.

O bu n'ezi nu a bu ele izi Karaịsi, kovu a kwéle o buru ivu rinya nyee anu.

⁷ Kovu a nu lele nyerinya neechi nnwo rema n'esilawuru anu, nye anya duru eli, ji wohnernerne nōoznu rumu a.

⁸ Owhnun'anya a nwernu hne anu zi kpayaru, o masiri ai anu snornu ai kehia igwe, o buo n'izi oma Chiokike kpoi, kovu o buru nu o kwe omume, nu budnu ai masi kwnornu nu anu zi ai mkpa.

⁹ Rumu nda m, m magwu m nu anu jeechenwanya, kpa a jiri aka ai lawuru rnu ernu iwhnehnne nu abali, ma a gharu o buru ivu rinya hne anu zi kpa a nōokpo okwo izi oma Chiokike n'esilawuru anu.

¹⁰ Chiokike bu nye akebne ai ma anuwa masi, kpa a wuru budnu zi nsọ, nu ome mma ke nwée oru n'esilawuru anu ele kweru ekwe.

¹¹ Anu magwu nu a mesnornu anu lele kpa nda neemesno rumu a.

¹² A zi naakwnagidne anu, nōosnuta anu ovu ma anu noowu budnu lele kpa ele Chiokike sukwuru, ma anu bna n'eli-eze a nu igwugwu a.

¹³ Kam kpayaru, a nōotunu Chiokike mmamma ige obula kwnornu nu anu nahoru ikwu-onu Chiokike ke anu nurnu n'onu ai. Anu gwérule a lele nu o bu ikwu-onu ke badnu, kovu o bu ikwu-onu Chiokike ke nōornu ernu nu rime anu ele kweru ekwe.

¹⁴ Anu buru ele sno ochi ogbako Chiokike ke zi nu Judiya, ele ke Karaịsi Jizosi. Anu taru awhnuwhnu n'aka ele eli anu lele kpa ogbako Chiokike taru awhnuwhnu n'aka ele Ju.

¹⁵ Ka bu ele gburu Nyenwe ai Jizosi nu ele owhnurninya, chihala ai. Be mejoru Chiokike mee masi ele badnu nhne rikne.

¹⁶ Ka bu ma a gharu o kwunu ele buo ele Ju ikwu-onu Chiokike, ma Chiokike znohia be. Be zi nōotukwasi mmehie nu risi be, tem ovu owe ehni Chiokike dnakwasị be.

O nōogwnu Pōlu o zne Teshalonika

¹⁷ Kovu rumu nda ai, nga a whogaru hne anu zi ige mati n'anō-ehni, o buo nu echiche, o nōogwnusi ai rikne o whnu anu anya.

¹⁸ O masiri ai o vakwnusi anu, agida ige, mawa Pōlu pioru o va, kovu Ekwensu bnosnirni ai.

¹⁹ Anu bu olile anya nu igwugwu nu ovu oso n'onu a nwernu nga Nyenwe ai Jizosi jaava,

²⁰ N'ezi, anu bu igwugwu nu ovu oso n'onu ai.

3

¹ Kpa a nwée rikne naagidne a berere, a kpebi o daziri nu Atensi n'iwhuru ai.

² Kam kpayaru, a ziyaru Timoti nnwo nda ai nu nye sno ai nōornu ernu Chiokike naagbasa izi oma Karaịsi, ma o kwnagidne anu, mee masi ma okwnata ovu anu si rikne.

³ Anu kwé nhne orurna mee nye obula whoga n'onodi a. Anu magwu nhne orurna jodonu nye Karaịsi obula.

⁴ Nga ai nu anu zi, a kannu anu nu be jaakpakna ai ehni. Anu whnurnu nu ka mezuru.

⁵ Kam kpayaru, kpa me nwée rikne gwuzoli nu mkpoma m nu nhne gbasiri anu, m ziya Timoti ma m mahia m kpa anu nu n'okwnata ovu. Ovu laru m mini ma nye orurna wam o kwnamana anu n'okwnata ovu, ma ernu ai nu risi anu buru nhne etekne.

Izi nkasi ovu Timoti gweyaru

⁶ Nga Timoti hi hne anu zi hiehna, gweyannu ai otnutnu oma gbasiri okwnata ovu nu owhnun'anya anu, o kannu ai nu anu neechenwanya nhne buru oma gbasiri ai ige obula, nu o nōogwnu anu o whnu ai anya lele kpa o nōogwnu masi ai o whnu anu anya.

⁷ Kam kpayarū, rumu nda aī, a nwernu okasi ovu nū rime awnūwhnu aī kwnornu okwnata ovu anū.

⁸ N'ezi oka, a nwernu budnu ikne kwnornu nū anū gwuzo kwem nū rime Nyenwe aī.

⁹ A jéenwe rikne tūnu Chiokike mmamma kpa o kwesiri kwnornu nū ovu oso n'onu a nwernu nū ruwhnu Chiokike nū risi anū.

¹⁰ A zī neekpe okpukpe iwhnehnē nū abalī ma a nwe rikne whnū anū anya ma a nyee anū nhne ke zī anū mkpa n'okwnata ovu.

¹¹ Kītna, a neekpe Chiokike Nda aī n'iwhuru a nū Nyenwe aī Jizōsi gbamanū aī apna ma a vakwnusi anū.

¹² Nyenwe aī mee ma owhnun'anya anū ba aba k'agīda nū risi nye obula, lele kpa owhnun'anya aī zī nū risi anū.

¹³ Chiokike gba anū inwe ma anū zīri snam, zīri masī nsō nū ruwhnu Chiokike Nda aī nga Nyenwe aī Jizōsi nū ele nsō a jaava.

4

Budnu ke jōoso Chiokike ovu n'onu

¹ Ke ipne-aznū, rumu nda aī, a riasno anū wuru budnu ke jōoso Chiokike ovu n'onu, lele kpa a noowu. Bikno, anū neeme kpam neezne nū ruwhnu kwnornu Nyenwe aī Jizōsi.

² Anū magwū nhne a znirni anū bū hite nū rēwhna Nyenwe aī Jizōsi.

³ Ka bū nhne Nyenwe aī noopio ma o bīta anū nsō, ma anū whōga nū nhne obula ke zīla rīchna lele ome oyi,

⁴ ma nye obula mūhia kpa o jeejikwaru ēhni a* nū apna ke zī nsō nū igwugwu,

⁵ o būo ome nhne tū iwhnerne ke nōogwnu be lele kpa ele maa Chiokike neeme.

⁶ O zā nye mejo nwene a nū nhne nū kpa mōbu ghōgbu a. Nyenwe aī jaata kpakara ele neeme nhne ojo ka awnūwhnu lele kpa a kannū anū, dō masī anū aka nū nsnī.

⁷ Anū magwū nū Chiokike sūkhwule aī ma a būru ele zīla rīchna, kōvu ma a wuru budnu zī nsō.

* 4:4 kpa o jeejikwaru ēhni a mōbu, kpa ya nū nnwerne a joowu

⁸ Kam kpayarū, nye obula ke juru odo aka nū nsnī ka jūla badnū, kōvu Chiokike nye nyernu anū Enine Nsō a.

⁹ Nū nhne gbasīri owhnun'anya ke rumu nda, o zīla mkpa a gbanū anū okwukwo, kwnornu nū anū magwū nū Chiokike znirni anū whnū ibne anū n'anya.

¹⁰ N'ezi, anū whnūnu kpakara rumu nda ele zī nū Masidonia n'anya. A naariasno anū neemeko kpam neezne nū ruwhnu.

¹¹ Anū gbalī noowu budnu zī wōhnerne, neeme nhne ke gbasīri anū, anū rnūsi ernali rikne lele kpa a znirni anū,

¹² ma ele būo ele ke Chiokike nōoso anū anya, anū gharū o dnakwarū n'ēhni nye obula.

Nyenwe aī vawa

¹³ Rumu nda aī, o būo oma anū zīri nū oma ama nū nhne gbasīri ele nwūnu onwu, ma o gharū gbu anū igbugbu lele ele nwée olile anya.

¹⁴ A kweru nū Jizōsi nwūnu enwu, hi masī n'enwu lizō, kpam masī, a kweru nū Chiokike jeeme ele nwūnu onwu nū rime Jizōsi joosno a va.

¹⁵ Lele kpa ikwu-onu Nyenwe aī kwuru, nū aī ele zī budnu, tem dū ige Nyenwe aī jaava, jéenwe rikne беру ele nwūnu onwu osno.

¹⁶ Kwnornu nū Nyenwe aī n'iwhuru a jeegweru okne nkōli hi n'oligwe hiedna, nū nkōli nye risi enine izi, nū odidna okwodu Chiokike. Ele nwūnu nū rime Karaīsi jeebe oso lizō.

¹⁷ Omekwo, be jeegwelizō aī ele zī budnu neese a nū be nū rime erumeru znekwnusi Nyenwe aī n'olu. Aī nū Nyenwe aī jaazi kpam okwnukokwnu.

¹⁸ Kam kpayarū, anū gweru ikwu-onu ka naakasitaru ibne anū mkpōma.

5

Jikneru kwnornu obochi Nyenwe aī

¹ Kītna, rumu nda aī, o zīla mkpa o gbanū anū okwukwo gbasīri ige nū obochi nga nhne ele ka jeeme,

² kwnornu nu anu magwu nkari nkari nu obochi Nyenwe ai jaava lele nye buznu n'abali.

³ Nga ele badnu neeche "Udno nu eli-oji-iyi," aghom jaavakwnusi be n'ibiri, lele kpa rime neeme nnwerne zi rime, be jeenwe rikne gbanahoru a.

⁴ Kovu anu zila nu rime ochichiri rumu nda ai, ke jeeme obochi wam vakwnusi anu n'ibiri lele nye buznu.

⁵ Hne anu bu rumu ke iwhne nu rumu ke obochi, a wu budnu ke abali mobu ke ochichiri.

⁶ Kam kpayaru, a nu lele ele berere, ele neezni anyarna, kovu a bu ele tnegwu etne nu ele anya duru eli.

⁷ Kwnornu nu ele anyarna neezni anyarna n'abali, ele manya, manya noogbu be n'abali.

⁸ Kpa a bu rumu ke iwhne, a buru ele anya duru eli, ele wogwu okwnata ovu nu owhnun'anya lele mbno mkpoma, a gweru olile anya oznohia kpuru nu risi lele okpu-ogwnu.

⁹ Kwnornu Chiokike sukwule ai ma a ta awhnuwhnu ke ovu owe ehni a, kovu ma a nwehia oznohia hite Nyenwe ai Jizosi Karaishi.

¹⁰ Jizosi Karaishi nwurnu enwu nu risi ai, ma a snornu a ziri budnu, a tne etne mobu a zi n'anyarna.

¹¹ Kam kpayaru, anu naakasi ibne anu ovu, noowu ibne anu lele oro lele kpa anu neeme n'ezi.

Ezni ipne-aznu ke Polu

¹² Kitna rumu nda ai, a naariasno anu, anu sobisinu kpakara ele nornu ernu n'esilawuru anu, bu ele nooznu anu nu rime Nyenwe ai.

¹³ Anu nyee be igwugwu ke agida, anu whnu be n'anya kwnornu ernu be. Anu wuru n'udno n'esilawuru ehni anu.

¹⁴ Rumu nda ai, anu gbalu do ele ime mgwu aka nu nsni, anu kwnagidne ele notu iwhnerne, anu yinu ele nwée rikne aka, anu gweru enwerne ovu mesno kpakara badnu nhne.

¹⁵ O za nye ji nhne ojo kwuhnata nhne ojo. Kovu anu gbalu ma anu nwe mkpoma oma n'ehni ibne anu ma kpakara ele badnu ige obula.

¹⁶ Anu nwudna ige obula.

¹⁷ Anu kpe okpukpe ige obula.

¹⁸ Anu notu mmamma n'onodi obula, kwnornu nu ka bu nhne Chiokike noopio n'aka anu nu rime Karaishi Jizosi.

¹⁹ Anu mesni bekwnu ke Enine Nso.

²⁰ Anu ledna izi owhnurninya anya.

²¹ Anu tule kpakara nhne, anu nwukwaru nhne ke buru oma aka rikne,

²² kovu zeru kpakara nhne ke buo oma.

²³ Chiokike ke udno n'iwhuru a jaabita anu nso n'apna ke zuru ozu. Chiokike bita enine anu, nu mkpuru ovu nu anu-ehni anu n'apna nwée oru tem du ige Nyenwe ai Jizosi Karaishi jaava.

²⁴ Nye wam sukwuru anu bu nye kwesiri okwnata ovu, o jeeme nhne ka.

²⁵ Rumu nda ai, anu bikno, kpenu ai okpukpe.

²⁶ Anu bekwutaru ehni anu lele ele sno Karaishi.

²⁷ M ji m rewhna Nyenwe ai naakaa anu gwnu okwukwo izi ka nu nsni kpakara rumu nda.

²⁸ Oru ke Nyenwe ai Jizosi Karaishi dazigidnenu anu.

**Okwukwo izi
ke Ebo
Pɔlu gbaznennu
Ele Tɛsalonika
Nhne gbasiri okwukwo izi
ka**

Pɔlu panizoru nɔotunu Chiokike mmamma kwnornu okwnata mkpoma nɔ ɔwhnun'anya ele Tɛsalonika ke nooso oso ige obula (1:3). O bu n'ezi nɔ be naagawhe agida mmekpehni, Pɔlu naakanu be nɔ Chiokike nɔotule okwnata mkpoma be nwernu nɔ hne o zi, o za naata be awhnuwhnu (1:4,5).

Be whnurnu okwukwo izi ke otu badnu karu nɔ Pɔlu gbarɔ, ke nookwu nɔ Nyenwe ai valɛm (2:2). Kɔvu Pɔlu nɔodo be aka nɔ nsnɔ be kwɛkɔ nye obula duwhu be, kwnornu nɔ Nyenwe ai jaava tem “nye ojo wam” whuya iwhne (2:3).

Pɔlu jiri okpukpe mesni okwukwo izi ka (3:16).

Nhne zi n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu (1:1,2)

Otu mmamma nɔ okpukpe (1:3-12)

Nyenwe ai yaavage (2:1-12)

Buru nye be kwesiri okwnata mkpoma (2:13-17)

Kpe okpukpe, rnɔ masi ɛrnɔ (3:1-15)

Okpukpe ipne-aznɔ (3:16-18)

¹ Mawa, Pɔlu, nɔ Saɪlasi nɔ Timoti naagba okwukwo gbaznenu ogbako Chiokike ke zi nɔ Tɛsalonika, anɔ ele Chiokike Nda ai nɔ Nyenwe ai Jizosi Karaɪsi.

² Oru nɔ udno ke hi n'aka Chiokike Nda ai nɔ Nyenwe ai Jizosi Karaɪsi dazigidnenu anɔ.

Otu mmamma nɔ okpukpe

³ A kwesiri nɔotunu Chiokike mmamma nɔ risi anɔ ige obula, ke kakwo kwnornu nɔ okwnata ovu anɔ nooso oso kpakara obochi lele kpa ɔwhnun'anya anɔ nooso masi oso n'ehni ibne anɔ.

⁴ A ji anɔ noolu ɔnu n'esilawuru ogbako Chiokike kwnornu nɔ okwnata ovu anɔ gwuzo kwem nɔ ruwhnu okpakna ehni nɔ nhne ɔrnurnu anɔ naagawhe.

⁵ Ka neegesi nɔ ikpe Chiokike zi snam, ke kpayaru, be joogwnusi anɔ nɔ ele kwesiri o bna eli-eze Chiokike ke anɔ kwno naata awhnuwhnu.

⁶ Chiokike bu nye zi snam. O jaakpakna ele naakpakna anɔ ehni.

⁷ O jeeme anɔ ele be naakpakna ehni zukwaru inwe, ma aɪla masi. Ka joobu nga Nyenwe ai Jizosi jaava hite n'oligwe, ya nɔ ele enine izi a zi rikne nɔ lele bekwnu noowu va-a-a.

⁸ O jaata kpakara ele ma Chiokike awhnuwhnu nɔ ele za noobno nsnɔ izi oma gbasiri Nyenwe ai Jizosi.

⁹ O jaata be awhnuwhnu okwnukokwnu, chima be nɔ ruwhnu Nyenwe ai nɔ igwugwu ke iknernema a.

¹⁰ N'obochi o jaava, ele ke a zi nsɔ nɔ kpakara ele kweru nɔ ya jeenye a igwugwu, jaa a mma. Anɔ joosno ele kweru ekwe kwnornu nɔ anɔ kweru izi oma a znirni anɔ.

¹¹ Ka bu nhne a vu n'ovu neekpenu anɔ okpukpe ige obula, ma Chiokike ai gwnusi anɔ ele kwesiri osukwu ikwu a, hite n'iknernema a mee kpakara nhne oma anɔ vu n'echiche mezu nɔ kpakara nhne anɔ neeme buru nhne hi n'okwnata ovu.

¹² Ka bu ma be znarni rehna Nyenwe ai Jizosi kwnornu nɔ anɔ, ma anɔ kwnornu ya, hite n'oru Chiokike ai nɔ Nyenwe ai Jizosi Karaɪsi.

2

**Badnu wam
ke noolulu Iwu**

¹ Nhne gbasiri ɔvuva ke Nyenwe ai Jizosi Karaɪsi nɔ kpa a jeezneknwusi a, a naariasno anɔ rumu nda ai,

² mkpoma lakɔ anɔ mini, ogwnu tukɔ anɔ kwnornu agwna izi ɔwhnurninya, mɔbu izi berere, mɔbu okwukwo izi be naakaa nɔ a gbarɔ, ke naakaa n'obochi Nyenwe ai jeehieha whelem.

³ Anɔ kwɛ nye obula duwhu anɔ n'apna obula, kwnornu nɔ obochi Nyenwe ai jeehieha jaava tem okne olulu wam nɔ nye wam noolulu iwu va. Nye wam bu nye Chiokike jaata awhnuwhnu okwnukokwnu,

⁴ O joovulizo ehni a olu megidne kpakara chi ele badnu neekpenu. O joogwuzote

ehni a n'Oro Nso Chiokike kaa nu o bu Chiokike.

⁵ Anu chenwanya nu m kannu m anu nhne ka nga me nu anu zi.

⁶ Anu magwu nhne noobnosni a ma o gharu o whuya iwhne kitna, kovu be jeegesi nye ojo wam n'ige kwesiri.

⁷ Kwnornu nu rikne nye wam noolulu iwu nornu ernu nu mgwugwa kitna, kovu nye wam ke noobnosni a jaazi koriri noobnosni a tem be gweme a n'apna.

⁸ Ige wam be jookpume nye wam noolulu iwu, nye Nyenwe ai Jizosi jeeji inwe ke onu a gbu nu hite n'onwu va-a-a ke ovuva a.

⁹ Nga nye wam noolulu iwu jaava, Ek-wensu jeegesi ernu ndu-ehni o kpahie anya zi odo n'odo nu nhne elekema nu ernu tu n'anya,

¹⁰ nu kpakara ernu ojo o jeeji nooduwhu ele nonwu onwu. Be whu etekne kwnornu nu be kwéle o kweru ezi oka ma Chiokike znohia be.

¹¹ Kam kpayaru, Chiokike ziznenu be rikne o mee nhne buo oma ma be kweru aghalaghala,

¹² ka bu ma kpakara ele kwéle o kweru ezi oka, ele whnurnu aruru-eli n'anya buru ele ikpe Chiokike marnu.

Gwuzosi rikne

¹³ Kovu a notunu Chiokike mmamma ige obula kwnornu anu rumu nda ai, ele Nyenwe ai whnurnu n'anya. Hite n'opanizo, Chiokike hohiaru anu ma o znohia anu hite n'ernu Enine Nso ke neeme anu ziri nsó, kwnornu nu anu kweruru ezi oka.

¹⁴ Kam kpayaru, o sukwuru anu hite n'izi oma ai, ma anu kehia igwe n'igwugwu Nyenwe ai Jizosi Karaísi.

¹⁵ Rumu nda ai, anu gwuzoru kwem, anu jikwasi nhne a znirni anu rikne, hite n'ikwu-onu moku okwukwo izi a gbaru.

¹⁶ Kitna, Nyenwe ai Jizosi Karaísi n'iwhuru a nu Chiokike Nda ai, nye whnurnu ai n'anya, hite n'oru o nyernu ai nu olile anya buru oma, mee a gwuzosi rikne,

¹⁷ gba anu inwe, mee anu gbasí rikne nu kpakara ernu oma nu ikwu-onu.

3

Anu kpenu ai okpukpe

¹ Ke ipne-aznu, rumu nda ai, anu kpenu ai okpukpe ma izi Nyenwe ai gbasia k'agida, nwernu masi igwugwu a lele kpa o zi n'esilawuru anu.

² Kpe masi ma Chiokike dokia ai n'aka ele ojo nu ele aruru-eli, kwnornu nu o buo kpakara badnu nwernu okwnata ovu.

³ Kovu Chiokike bu nye kwesiri okwnata ovu, o jeenye anu rikne, kpusni anu hite n'aka nye ojo wam.

⁴ A tukwasiri Nyenwe ai mkpoma nu anu zi koriri neeme neezne nu ruwhnu kpakara nhne a nyernu anu n'iwu.

⁵ Nyenwe ai duru mkpoma anu du n'owhnun'anya Chiokike nu onuta mkpoma ke zi nu rime Karaísi.

O do aka nu nsni gbasiri ime mgwu

⁶ Rumu nda ai, a ji rehna Nyenwe ai Jizosi Karaísi neenye anu iwu, anu zeru nnwo nda obula ke bu nye ime-mgwu, nye za noowu budnu lele kpa nhne a znirni anu.

⁷ Kwnornu nu anu magwu kpa anu kwesiri o snornu nhne atu ai. A buo ele ime-mgwu nga ai nu anu zi.

⁸ A rige wiri nye obula ke a kwila ogwo. Tnnuma, a dogburu ehni ai n'ernu iwhnehnne nu abali, nornu ernu ma a gharu o buru ivu rinya nyee anu.

⁹ Ka buo nu a nwée rikne nahoru anu nhne, kovu ma a buru ele anu joomuhia nhne n'aka be.

¹⁰ Nga ai nu anu zi, a znirni anu nhne ka, "O buru nu nye obula joomu ernu, o ri wiri."

¹¹ A nonu nu agwna ele badnu dazi etekne, be mee nhne obula, ele nookwu oka gbasila be.

¹² A ji rehna Nyenwe ai Jizosi Karaísi neenye be iwu, be gbasí rikne, rnuhia nhne be jeeri.

¹³ Rikne gwu anu rumu nda ai n'ome nhne buru oma.

¹⁴ Nye obula ke za naabita nhne a gbaru n'okwukwo izi ka, anu hnata nye wam ama. Anu nu nye wam meko nhne obula, ma iwhnerne tu a.

¹⁵ Kovu anu mee be ele irno anu, anu zni be ezni lele rumu nda.

Obekwu ikwu ipne-aznụ

¹⁶ Kịtna, Nyenwe aị ke udno n'iwhuru a nyee anụ udno ige ọbula n'apna ọbula. Nyenwe aị dazigidnenu kpakara anụ.

¹⁷ Mawa, Pọlu, ji aka m gba obekwu ikwu ipne-aznụ ka. Ka bụ nhne neegesi nụ mawa gbarụ obekwu ikwu ipne-aznụ ke me gbarụ.

¹⁸ Oru Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi dazigidnenu kpakara anụ.

**Okwukwo izi
ke Mbom
Polu gbaznennu
Timoti
Nhne gbasiri okwukwo izi
ka**

Timoti snornu Polu zne izne, rnụ masi ernali izi oma Karaịsi. Timoti nū Polu nwernu otu okwnata mkpoma, kam kpayaru, Timoti nū lele nnwọ ke Polu murnu (1:2). Timoti bụ nye ernali ke Polu kwnataru mkpoma k'agida.

O bụ n'ezị nū Polu gbaznennu Timoti okwukwo izi ka, kovu o kwuru agida nhne ke gbasiri kpakara ogbako Chiokike. Polu kahiaru kpa be jeeji nọhoro ele risi ogbako Chiokike. O kaa nū ele Karaịsi kwesiri neekpenu ibne be okpukpe. A nwernu otu Chiokike nū Karaịsi Jizosi, nye nwernu rikne o kwuru aị znekwnusi Chiokike.

Nhne zị n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu (1:1,2)

Budnu ogbako Chiokike (1:3---3:13)

Nhne tugwaru otugwa ke okpukpe aị (3:14-16)

Polu znirni Timoti ezni (4:1---6:21)

¹ Mawa, Polu, nye izi Karaịsi Jizosi lele kpa Chiokike Nye Oznobia aị nyernu n'iwu nū ke Jizosi Karaịsi nye bụ olile anya aị.

² M naagbaznenu Timoti nnwọ m n'ezị n'okwnata ovu okwukwo.

Chiokike Nda aị, nū Nyenwe aị Jizosi Karaịsi nyee i oru, obirizi nū udno.

*Anu zeru iznizni
aghalaghala*

³ Lele kpa me kannu i nga me neezne Masidonia, daziri n'Efesosi ma i bnosni ele zni iwu aghalaghala ma be kwusi o zni nhne nū kpa.

⁴ Be tūwhuma ige o zni otutnu ruwhere nū osnusno omumu kwó okwo. Kpakara nhne ka, tñunuma be jeeme ernali Chiokike ke hi n'okwnata ovu neezne nū ruwhnu, be noovuya okewa.

⁵ Ka bụ ma i zni ele badnu be whnurita n'anya hite nū mkpoma zị snam nū ovu buri oma nū ezi okwnata ovu.

⁶ Agwna ele badnu kpawhulem, snornu ikwu-onu etekne.

⁷ Be noopio o buri ele zni iwu, kovu be máa nhne be nookwu, o bụ n'ezị be nookwusi a rikne.

⁸ A magwu nū iwu buri oma, o buri badnu mekwa a nkari.

⁹ A magwu nū be kwnoge ele mee mma bita iwu, kovu ele noolulu iwu nū ele risi rikne, ma ele máa Chiokike, nū ele mmehie, ele zila richna, ele tū ogwnu Chiokike, ma ele noogbu badnu, ele noogbu nne nū nda be,

¹⁰ ele neeme oyi, nū omekorita nyerukna nū ibne a, nū omekorita nyerinya nū ibne a, ele neerne ohi, ele aghalaghala, ele kwú ezi oka n'ikpe, nū kpakara nhne obula ke neemegidne iznizni ka zị snam.

¹¹ Iznizni ka bụ izi oma wam ke zị igwugwu ke hi n'aka Chiokike nye nwe ngozi. Chiokike nyernu m izi oma ka n'aka me bita.

*Oru Nyenwe aị
nyernu Polu*

¹² M nọtunu Karaịsi Jizosi Nyenwe aị mmamma nye nyernu m rikne, nye gwnusiri m nye kwesiri okwnata ovu, mee m buri nye nornu a ernali.

¹³ O bụ n'ezị nū m bụ m nye nookwulu a nū mbom nū nye kpaknarnu ele ke a ehni, nū nye mee nhne rikne, kovu o donu m obirizi kwnornu nū m mernu m kpakara nhne ka nū oma ama nū okwe ekwe.

¹⁴ Nyenwe aị wukwasiri m oru a zị agida nū okwnata ovu nū owhnun'anya a ke zị nū rime Karaịsi Jizosi.

¹⁵ Ka bụ ikwu-onu ke kwesiri okwnata ovu, ke nye obula kwesiri o kweru, Karaịsi Jizosi varu n'owa o znobia ele mmehie, me bụ nye risi ele mmehie.

¹⁶ Ka bụ nhne kpahiaru Chiokike jiri donu m obirizi, me nye risi ele mmehie ma Karaịsi Jizosi gesi osnuta ovu a zị ogologo ma m buri m nhne atụ nyee ele jeekweru nū ya ma be nwehia budnu kwó okwo.

¹⁷ Kĩna, eze ke zị okwnukokwnu, nye nwú onwu, nye be whnú anya, nye ya nū nsnunu a bụ Chiokike, ya nū nsnunu a nwe igwugwu nū oson'anya tim tom. Amim.

¹⁸ Timoti nnwọ m, m neenye i iwu ka lele kpa ọwhnurninya be whnurnu gbasiri i n'ige wheru ewhe, snornu nhne be kwuru gbasiri i, ma i nwernu rikne lụ ọgwnu ọma lele nye Karaịsi.

¹⁹ Jikwasi ọkwnata ovu i rikne nụ ovu zị snam. Agwna ele badnụ ghasarụ be, ke kpahiaru ọgbo ọkwnata ovu be kpuru.

²⁰ N'esilawuru be bụ Haịmenousi nụ Alẹkizanda ele me sigbasiri n'aka Setani ma be mụhia gharu o kwulu Chiokike.

2

Kpa be kpe okpukpe

¹ Ke mbom, m naakaa, anụ kpe okpukpe nụ risi kpakara ele badnụ, nọorio arịrio, nọotunu Chiokike mmamma.

² Anụ kpenu ele eze nụ kpakara ele zị n'ọchichi okpukpe, ma a wuru bụdnụ udno nụ bụdnụ bụru ọma, nọotu ọgwnu Chiokike.

³ Ka bụ nhne bụru ọma, ke nọoso Chiokike Nye Ọznohia aị mkpoma n'ọnu,

⁴ kwnornu nụ Chiokike noopio ma ọ znọhia kpakara ele badnụ, ma be mahia ezi ọka.

⁵ Otu Chiokike zị, otu nye ibno zị n'esilawuru Chiokike nụ badnụ. Nye ibno wam bụ Karaịsi Jizọsi,

⁶ nye gweru ẹhni a nyega ma ọ bụru nhne ọgbahia ke kpakara badnụ. Chiokike gesiri aị ka n'ige kwesiri.

⁷ Ka bụ nhne mernu Chiokike hōhiaru m ma m bụru nye nọokpo okwo nụ nye izi. Ka bụ ezi ọka, ọ bụo aghalaghala, Chiokike hōhiaru m ma m bụru m nye zni nhne ke ezi ọka ọkwnata ovu ke ele bụo ele Ju.

⁸ M noopio nụ rime ọgbako ọbula ele rukna chilizo aka lawuru zị nsọ n'okpukpe ẹnwe ovu owe ẹhni nụ agigo.

⁹ M noopio ele rinya masị yiri ẹyi lele kpa o kwesiri, ke bụru ọma n'anya. Ele rinya kpá risi gburu okne ọnu, mọbu tūru golu mọbu palị, mọbu woru iwo gburu okne ọnu,

¹⁰ kọvu rnụ ẹnu ọma, bụ ke kwesiri ele rinya ele ka nụ be neekpenu Chiokike.

¹¹ Ele rinya kwesiri ọ daziri bii, mụhia nhne hite n'orube risi.

¹² M kwéle m nyerinya zni nhne mọbu ziri nụ risi nyerukna, o kwesiri ọ daziri bii.

¹³ Kwnornu nụ Chiokike beru ọsno kpu Adam, omekwo, ọ kpu Ivu.

¹⁴ Setani dúhie Adam, kọvu o duhieru nyerinya wam, ọ ghọ nye mmehie.

¹⁵ Kọvu Chiokike jọoznohia ele rinya hite n'omumu nnwọ* ọ bụru nụ be jeenwe ọkwnata ovu, nụ ọwhnun'anya, nụ ọzi nsọ nụ anya udno.

3

Ele risi ọgbako Chiokike

¹ Ka bụ ikwu-ọnu ke kwesiri be kwnata ovu. Ọ bụru nụ nye ọbula ke pioru ọ bụru nye risi ọgbako Chiokike, o noopio nhne bụru ọma.

² Kịtna, nye risi ọgbako Chiokike jọoburu nye nwée ọtna, nye nwernu otu nnwerne, nye anya udno, nye mkpoma duru ẹli, nye be nọosonu anya, nye nookwubna ele izne, nye nwernu rikne o zni nhne,

³ nye nwọ okne manya, nye mée nhne rikne, enwerne badnụ, nye zá nookno ọka, nye whnúge iwai n'anya.

⁴ Nye risi ọgbako Chiokike jọoburiri nye nwernu rikne chikwa ezi-nụ-oro a nkari, rumu a jọoburu ele noobnonu a nsni, nọoso a anya.

⁵ (Ọ bụru nụ nye ọbula nwée rikne chikwa oro a nkari, ndaa kpa o jeenwe rikne legidne ọgbako Chiokike anya?)

⁶ Ọ jọoburu nye varu ikne n'ọgbako Chiokike, ọ zị o mee oknomokno, dnabna n'otu ikpe ọmuma wam lele Ekwensu.

⁷ Ọ jọoburu nye nwernu rẹwhna ọma n'ederezi, ọ zị ọ dnabna nụ nhne iwhnerne nụ mbịta Ekwensu.

⁸ Ele dikneni masị jọoburu ele be nọosonu anya, ele ezi ọka, ele nwọ okne manya, ele zá noopio iru zíle ezi.

⁹ Be jeeji mkpoma bụru ọma jidnesi ezi ọka ke Chiokike nyernu aị rikne gbasiri ọkwnata ovu.

¹⁰ Be jeebe ọsno kpa be iru, ọ bụru nụ ọ zá nhne ke megidnenu be, be bụru dikneni ọgbako Chiokike.

¹¹ Ele nnwerne be masị jọoburu ele nwernu ọson'anya, ele zá nookwu ọka etekne, kọvu ele ovu ọma, ele be kwesiri ọ tükwasi ovu nụ kpakara nhne.

* 2:15 hite n'omumu nnwọ mọbu nụ omumu nnwọ

¹² Nye dikneni jọburiri nye nwernu otu nnwerne, nye nēchikwa rụmu a nụ ezi-nụ-oro a nkari.

¹³ Ele nọornu ọrnu be nkari jeenwehia ovulizọ n'olu bụru oma, be joogwuzosi rikne n'okwnata ovu ke zị nụ rime Karaịsi Jizọsi.

Nhne tugwaru otugwa ke okpukpe ai

¹⁴ M naagbanu i okwukwo ka, o bu n'ezi nū m neele anya nū m jaava wara wara.

¹⁵ Kọvu o bụru me gbu okwnu, m naagba ma i mahia kpa ele badnu jaabita ẹhni be nū ezi-nụ-oro Chiokike ke bụ ọgbako Chiokike ke zị bụdnū, ke bụ nsnusnu ọro nū ntụ-ẹli ezi ọka.

¹⁶ A zá neesigha ọka, nhne tugwaru otugwa ke okpenu Chiokike zị agida, Jizọsi whuyaru iwhne n'anọ-ẹhni,

Enine Nsọ gbarū akebne a,
ele enine izi whnurnu a,
be kpọru okwo a n'esilawuru kpakara mba,
ele badnu kweru a n'owa,
Chiokike kwuru a la n'oligwe n'igwugwu.

4

Pọlu znirni Timoti ezni

¹ Enine Nsọ kwuru kpa o dnornu anya nū ige ipne-aznū nū ele badnu jọowhoga n'okwnata ovu snornu enine ke nooduwhu nū nhne ele renwu ojo neezni.

² Ka bụ iznizni ke ele ruwhnu lawuru neezni n'aghalaghala, ele jiri rugwe bẹkwnu da akoniche be.

³ Be kwéle ele badnu lū nnwerne mọbu gbọ nzi, be kanu ele badnu be rí agwna wiri, ke Chiokike keru ma ele kweru ekwe gweru ọtu mmamma ri, bụ ele mahiaru ezi ọka.

⁴ Kwnornu nū kpakara nhne Chiokike keru bụru oma, o zá ke badnu jéeri, o bụru nū o gweru a, tū mmamma.

⁵ Be ji ikwu-ọnu nū okpukpe Chiokike bita wiri nsọ.

⁶ O bụru nū i kanu rụmu nda kpakara nhne ka, i jọoburu nye izi Karaịsi Jizọsi oma, nye be jiri ezi ọka ke okwnata ovu nū iznizni oma ke i snornu znū.

⁷ O zá nhne i ji ọtnutnu ruwhere etekne nū ọka ele nnwerne okno badnu mee, znūhia ẹhni i ma i bụru nye nọotu ogwnu Chiokike.

⁸ Kwnornu nū ọznuznu ke anọ-ẹhni nwernu iru mati, kọvu omahia Chiokike bnarnu iru nū kpakara nhne, o vugwu mkwna ke bụdnū ka nū bụdnū ke jaava.

⁹ Ka bụ ikwu-ọnu ke be kwesiri o tūkwasi ovu, ke badnu kwesiri o kweru.

¹⁰ Ka bụ risi nhne a kwno nọdoli n'ernu, naagba ọtna, nū olile anya ai zị nū Chiokike ke zị bụdnū, Nye Oznohia ke kpakara badnu, ke kakwo ke ele kweru ekwe.

¹¹ Zni kpakara nhne ka, nyee iwu ma ele badnu mee nhne i neezni.

¹² I kwé nye ọbula ledna i anya kwnornu nū i bụ nnwọ ikoro. Kọvu bụru nhne atū ke ele kweru ekwe, ma n'ikwu-ọnu, nū bụdnū, nū ọwhnun'anya, nū okwnata ovu, nū ọzi snam.

¹³ Tem m va, gweru ẹhni i yisi nū ọgwnu nhne be gbarū n'okwukwo nsọ nū rime ọgbako Chiokike, nọokpo okwo, neezni nhne.

¹⁴ I léwhu nkesi i anya, ke be nyernu hite n'izi ọwhnurninya wam nga ele okno badnu tūkwasi i aka nū risi.

¹⁵ Anya dū i ẹli gbasiri kpakara nhne ka, gweru ẹhni i yisi neeme be ma kpakara ele badnu whnū nū i nooso oso.

¹⁶ Ledu anya nū bụdnū i nū kpakara nhne i neezni. Gbalị neeme kpakara nhne ka, kwnornu nū i mee kpam, i jọoznohia ẹhni i ma ele nọonu nhne i neezni.

5

Kpa a jeemesno ele badnu

¹ I bígbọ nye okno badnu rikne rikne, kọvu kwunu a ọka lele nū o bụ nda i. Mesno rụmu ikoro lele rụmu nwene.

² Mesno ele rinya okno badnu lele nū be bụ nne i, gweru ọzi richna sọ rụmu oknornokno anya lele rụmu nwene i rinya.

³ Lekota ele rinya nzi be nwurnu ele zị nū mkpa anya nkari.

⁴ Kọvu o bụru nū nyerinya nzi a nwurnu nwernu rụmu mọbu rụmu rụmu a, rụmu be beru ọsno mụhia kpa be kpenu Chiokike, hite n'olekasi ele murnu be anya, lele kpa ele murnu be jiri lekasi be. Ka bụ nhne nọoso Chiokike ovu n'ọnu.

⁵ Nyerinya nzi a nwurnu ke nwée badnu obula neelekwasi Chiokike anya, neekpe okpukpe iwhnehníe nù abali ma Chiokike yisinu a aka.

⁶ Kòvu nyerinya nzi a nwurnu ke noowu budnu ke nòoso a n'ònu nwurnu onwu kpa o zì budnu.

⁷ Kanu be mee kpakara nhne ka, ma be mee nhne buru oma.

⁸ O buru nù nye obula nwée rikne legidne ele oro a, ke kakwo ele ezi-nu-oro a, nye wam gonahorulam okwnata ovu, nye maa Chiokike ka nye wam mma.

⁹ Nyerinya ke nzi a nwurnu ke gbaru nri awha isunu, be gwnusi a n'esilawuru ele nzi be nwurnu, nye kwesiri nzi a kwnata a ovu,*

¹⁰ nye be jiri ernu oma a mahia, nye nòoznu rumu a nkari, neelekota ele izne nkari, snornu ele nsò snu ochi be, nye neeyinu ele zì nù mkpa aka, nòornu agida ernu oma.

¹¹ Kòvu i gbási rēwhna oknornokno nye nzi a nwurnu n'okwukwo. Kwnornu nù nga anò-ehni kpalizoru be, be jéenwe rikne gwuzonu Karaísi, be pio o gbòru nzi berere.

¹² Be buru ele ikpe marnu, kwnornu nù be luluru mkwna be kweru nù mbòm.

¹³ Tukwasi n'olu ka, be buru ele nwée nhne be mee, be neezne n'oro n'oro noozno izno, nookwu nhne gbásiila be, nookwu nhne be kwésile o kwu.

¹⁴ Kam kpayaru, m neeznikwa ele oknornokno ele nzi be nwurnu, be gbòru nzi berere, mụhia rumu, legidne oro be anya o zì be nyee nye irno wam oghere o kaja be nù ogbako Chiokike.

¹⁵ Agwna ele rinya wam snornulem Setani.

¹⁶ O buru nù nyerinya obula nwernu nnwerne nzi a nwurnu n'oro a, o yinu be aka, o kwé ogbako Chiokike vuru ivu nye wam, kòvu ma ogbako Chiokike lebna anya n'oyinu ele rinya nzi be nwurnu ele zì nù mkpa aka.

¹⁷ Ele okno badnu, ele neelegidne ogbako Chiokike anya kwesiri be sonu be anya okpukpu lawuru, ke kakwo ele nòokpo okwo izi oma, neezni nhne.

* 5:9 mọbu nye nwernu otu nzi

¹⁸ Kwnornu nù okwukwo nsò kwuru kpa, “I knésni onu ehni ke nòozosna ikpa,” nù “Nye ernu kwesiri ogwo ernu a.”

¹⁹ I kwéko nhne obula be bnornu nye okno badnu, okwolem ma be nwernu ele akebne lawuru mọbu eto.

²⁰ Bigbo nye okno badnu obula mernu mmehie nù ruwhnu ohna, ma ele berere mụhia nhne.

²¹ M noogwuzo nù ruwhnu Chiokike nù Karaísi Jizosi nù ele enine izi Chiokike hohiaru neenye i iwu ka, bita kpakara nhne ka me nyernu i, i lé badnu anya nù ruwhnu kpa i neeme be.

²² I méé wara wara nòotukwasi ele badnu aka, i snó ele berere nù mmehie be. Kòvu bita ehni i nsò.

²³ I nwóma mini kpọi, kòvu nwọ manya matì kwnornu nù ruwho i nù ehni igbugbu i naaria ige obula.

²⁴ Mmehie agwna ele badnu kpumernu, beru be osno neezne n'ikpe, kòvu mmehie agwna ele berere sno be n'aznu.

²⁵ Kpam masi, ernu oma whuyaru iwhne, o buru nù be whóge iwhne, be nwée rikne kpusni be.

6

¹ Nye obula ke bu ohi whnu nù o nòoso nye nwe a anya lele kpa o kwesiri, ma be gharu o kaja rēwhna Chiokike nù iznizni a.

² Ele ohi ke ele nwe be kweru nù Chiokike lédna be anya, kwnornu nù be bu rumu nda. Tnūnuma, be rnūnu be ernu ka mma kwnornu nù ele neerihia mbnarna n'ernu be bu ele kweru ekwe, ele be whnurnu n'anya. Ka bu nhne i kwesiri neezni, ma be neeme masi be.

Owhnu iwai n'anya

³ O buru nù nye obula neezni iznizni aghalaghala, ke kwéle nù n'iznizni ke nòotu ogwnu Chiokike nù iznizni ke zì snam ke Nyenwe aì Jizosi Karaísi,

⁴ nye wam bu nye oknomokno. Kòvu o maa nhne obula. Echiche a búo oma, ka noodubna nù okno oka, nù owho-anya, olu ogwnu, oka ojo, anya ojo,

⁵ odogbuta zì n'esilawuru ele ovu ojo, ele tuwhuru ezi oka. Be neeche nù okpenu

Chiokike bụ apna be jeeji neenwehia iru ke be.

⁶ Kọvu okpenu Chiokike nụ ruwho ojiji bnarnụ mbnarna k'agida.

⁷ Kwnornu nụ ọ zá nhne a vuru va n'owa, a nwée masị rikne vuru nhne ọbula whoga nụ rime a.

⁸ Kọvu ọ bụru nụ a nwernu wiri oriri nụ iwo o kpusni ẹto aị, ka kwesiri o ji aị ruwho.

⁹ Ele noopio ọ bụru ele eze naadnabna nụ rime ọrnurna nụ mbịta, nụ agida nhne iwhnirniwhno ke naakpakna be ẹhni, ke noodubna ele badnụ nụ mwu.

¹⁰ Kwnornu nụ ọwhnun'anya iwai bụ mgbaregwnugwnu kpakara nhne ọjọ zị ọdo nụ ọdo. Agwna ele noopio iwai k'agida kpawhuru n'okwnata ovu, gweru agida nhne igbugbu mekasi ẹhni be ẹhni.

*Lụ ọgwnu ọma
ke okwnata ovu*

¹¹ Kọvu, jị badnụ ke Chiokike, gbanahoru kpakara nhne ka. Tnụnuma, snornu ome mma, ọtu ọgwnu Chiokike, okwnata ovu, ọwhnun'anya, ndidi nụ ọzi wohnernerne.

¹² Lụ ọgwnu ọma ke okwnata ovu. Jikwasi bụdnụ kwó okwo aka ke Chiokike nyernu i nga i kwuharu okwnata ovu i nkari nụ ruwhnu agida ele akebne.

¹³ Nụ ruwhnu Chiokike nye neenye kpakara nhne bụdnụ, nụ Karaịsi Jizọsi, nye gbarụ akebne ọma nụ ruwhnu Pọtiosi Paịleti, m neenye i iwu,

¹⁴ bịta nhne ka ma i gharu o nwe ntupo nụ ọtna tem Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi va,

¹⁵ nye Chiokike jeegweya n'ige ke a, nye nwe ngozi, nye nẹchi kpọi, Eze kakwo ele eze, nụ Nyenwe kakwo ele nwe.

¹⁶ Chiokike ke zị bụdnụ okwnukokwnu, nye wu n'iwhe ke ọ zá nye nwernu rikne vadu ndundu, nye ọ zá nye whnuleru anya, mọbu whnuli a anya, ọson'anya nụ rikne bụru ke a tim tọm. Amim.

¹⁷ Dọ ele eze ke ọwa ka aka nụ nsni be bụo ele oknomokno, be tükwasi ẹkwnu be ovu, ke jáazị tim tọm, kọvu be tükwasi Chiokike ovu nye naasama aka a neenye aị kpakara nhne bụru ọma ke a neeri.

¹⁸ Dọ be aka nụ nsni, be mee nhne bụru ọma, be bụru ele barụ aba n'ome nhne bụru ọma, ele ovu ọma ke neekesi ele badnụ nhne be nwernu.

¹⁹ Be mee kpam, be nọtu ntụ-eli bụru ọma ke zị kwem n'ige naava, ma be nwehia bụdnụ ke bụ ezi.

²⁰ Timoti, legidne nhne be yisiri i n'aka anya nkari. Whoga nụ nhne ọbula ke neegweya ikwu-ọnu ke neemegidne ogwnu Chiokike nụ ọka iwhnirniwhno ke nụ lele nụ o nwernu akoniche, kọvu o nwée.

²¹ Agwna ele badnụ snornu a kpawhu n'okwnata ovu.

Oru Chiokike dazinu anụ.

**Okwukwo izi
ke Ebo
Polu gbaznennu
Timoti
Nhne gbasiri okwukwo izi
ka**

Nu Okwukwo izi ke Ebo ka ke Polu gbaznennu Timoti, bu ke o gbaru lele okwukwo izi nda naagbanu nnwo o whuru n'anya (1:2,3), Polu pioru ma Timoti buru nye ogwu oma ke Karaishi, o nwe ndidi nga o naata awhuruwhuru lele nye Karaishi (2:1,3). Polu gbadiyaru nne Timoti nu nne nne a, ele nwernu okwnata mkpoma nu Karaishi. Polu karu Timoti chenwanya nu ya Polu tukwasiri a aka a lawuru nu risi, ke neegesi nu Enine Chiokike noodu a nu eru a.

Agwana ele kweru nu Nyenwe ai dnabarnu nu mbata nye irno, kovu Polu doru Timoti aka nu nsu o gbanahoru kpakara orurna ke nooduwhu ruru ikoro (2:20-26; 3:1-9). O kanu Timoti o ziri kwem neezni izi oma, o bu n'ezizi nu agida ele badnu jeekweru (4:2).

Polu magwu nu ige matu o jonwu enwu kwnornu okwnata ovu a, kovu o nwernu ogwo eru (4:6-8). O buru nu a sno Karaishi nwu enwu, a joosno a ziri budnu, o buru nu a nwe ndidi, a joosno a chi lele eze (2:11,12a).

Nhne zi n'okwukwo ka

Obekwu ikwu nu okpukpe o kpenu Timoti (1:1,2)

Iwhnerne Nyenwe ai tuko i (1:3-18)

Buru nye ogwu oma Karaishi (2:1-26)

Kpa ele badnu joowu budnu be n'ige ipne-aznu (3:1-9)

Buru nye be kwesiri okwnata mkpoma (3:10---4:8)

Ezni ke aka Polu nu obekwu ikwu ipne-aznu (4:9-22)

¹ Mawa, Polu, nye izi Karaishi Jizosi hite n'echiche Chiokike, o ziyaru m me zni ele badnu gbasiri mkwna budnu ke zi nu Karaishi Jizosi.

² M naagbaznenu Timoti nnwo m me whuru n'anya okwukwo.

Oru, obirizi nu udno ke hi n'aka Chiokike Nda ai nu Nyenwe ai nu Jizosi Karaishi dazinu i.

Iwhnerne Nyenwe ai tuko i

³ M notunu Chiokike mmamma, nye me neekpenu hite n'ovu zi snam lele kpa ele nda m kpennu a, neekpe okpukpe iwhnehnie nu abali, neechenwanya i n'okpukpe m.

⁴ Me chenwanya anya-mini ekwna i, o nogwu m o whuru i anya ma ovu so m n'onu.

⁵ M neechenwanya okwnata ovu i n'ezizi, ke beru osno ziri nu rime nne nne i, Losisi, nu nne i Unisi, m kweru m nu o zi masi kpan nu rime i.

⁶ Kam kpayaru, gwakne bekwnu ke nkesi Chiokike, ke o nyernu i nga me tukwasiri i aka m nu risi.

⁷ Kwnornu nu Chiokike nyege ai enine ke ogwu, kovu enine ke iknernema nu owhnun'anya nu anya udno.

⁸ Bikno, iwhnerne okpo okwo nhne gbasiri Nyenwe ai tuko i, mobu iwhnerne me nye ikelu a. Kovu snornu m ta awhuruwhuru n'izi oma hite n'iknernema Chiokike nyernu i.

⁹ Chiokike zohiaru ai, sukwu ai ma a wuru budnu zi nsu. Ka buo hite nu nhne obula ke a mernu, kovu o bu mmuma a hite n'oru a. Ka bu oru ke o nyernu ai nu Karaishi Jizosi su owa panizoru.

¹⁰ Kina, o mernu ka whuru iwhne nga Nye Oznohia ai Karaishi Jizosi whuyaru iwhne, nye megburu enwu gweyanu ai budnu ke kwu okwo, ke noonwu n'iwhne ke izi oma.

¹¹ Me jiri buru nye nokpo okwo izi oma ka, nu nye izi nu nye zni nhne.

¹² Kam kpayaru, me naata awhuruwhuru nu rime ikelu. Kovu iwhnerne za notu m, kwnornu nu m magwu m nye me kweru nu ya, m magwu m masi nu o nwernu rikne o bita nhne me yisiri a n'aka* du obochi wam.

¹³ Hite n'okwnata ovu nu owhnun'anya Karaishi Jizosi, bita kpakara nhne i nurnu n'onu m, ma be buru nhne atu ke iznizni zi snam.

* 1:12 nhne me yisiri a n'aka mobu nhne Chiokike yisiri n'aka m

14 Enine Nso yinu i aka b̄ta nhne ɔma wam be yisiri i n'aka.

15 I magwu n̄u kpakara ele z̄i n̄u Esia ghasar̄u m, ma Figelusi n̄u Hamogenisi.

16 Nyenwe āi d̄onu ezi-n̄u-oro Onesiforosi obirizi kwnornu n̄u o mesiri m ovu rikne, ijigba be t̄uru m z̄a n̄otu a iwhnerne.

17 Nga ɔ z̄i n̄u Rom, o piosiri m rikne tem o piohia m.

18 Nyenwe āi d̄onu a obirizi n'obochi ikpe. I magwu nkari nkari kpa o yinu m aka n'apna z̄i ɔdo n'odo n'Efesosi.

2

Nye ɔgwu ɔma ke Jizosi

1 Timoti nnw̄o m, gbas̄i rikne n'oru ke Karāisi Jizosi.

2 Kpakara nhne i n̄urnu me kwuru n̄u ruwhnu agida ele akebne, zni ele kwesiri be kwnata be ovu, ele jeenwe rikne zni mas̄i ele berere.

3 Nwe ɔkasi ovu n'awhn̄uwhnu lele nye ɔgwu ɔma ke Karāisi Jizosi.

4 ɔ z̄a nye ɔbula ke b̄u nye ɔgwu ke neeme nhne nye b̄uo nye ɔgwu neeme, ma o mee nhne joosno nye risi a ovu n'onu.

5 Kpam mas̄i, ɔ z̄a nye naagba ɛso ke jeenwe rikne kpuru okpu mmeri ɔ b̄uru n̄u ɔ gb̄age ɛso lele kpa iwu ɛso kwuru.

6 Nye ɛnu ɛkwnu ke n̄ornu ɛnu nkari kwesiri o beru ɔso ri mkpuru mb̄om ke hi n'ekwnu a wh̄uya.

7 Tule nhne me nookwu, Nyenwe āi jeenye i ɔghohia n̄u kpakara nhne.

8 Chenwanya n̄u ka b̄u izi ɔma m, Jizosi Karāisi nye hiri n'avn̄urnu Devidi, hiri n'ɛnwu lizo.

9 Kwnornu n̄u izi ɔma ka, m naata awhn̄uwhnu d̄u kpa be t̄uru m ijigba lele nye noolulu iwu, k̄ovu be t̄uge ikwu-ɔnu Chiokike ijigba.

10 Ka b̄u nhne mernu me neenwe nkasi ovu kwnornu ele wam Chiokike h̄ohiaru, ma be nwehia ɔznohia ke z̄i n̄u Jizosi Karāisi n̄u igwugwu kw̄o okwo.

11 Ka b̄u ikwu-ɔnu ke kwesiri ɔkwnata ovu, ɔ b̄uru n̄u a snornu a nw̄u, a joosno a z̄iri b̄udnu.

12 ɔ b̄uru n̄u a nwe ndidi, a joosno a ch̄i lele eze.

ɔ b̄uru n̄u a ḡonahoru a, ɔ joogonahoru āi.

13 ɔ b̄uru n̄u a nw̄ee ɔkwnata ovu, o jeekwesi k̄oriri ɔkwnata ovu, kwnornu n̄u ɔ joogonahoru ɛhni a.

Nye ɛnu ke Chiokike

naakweru

14 Chenwanyan̄u be kpakara nhne ka. D̄o be aka n̄u nsni n̄u ruwhnu Chiokike gbas̄iri ɔdogbuta n'ikwu-ɔnu, ɔ z̄a mb̄narna ɔbula z̄i a, o noolulu ele noobno nsni.

15 Gbal̄i gweru ɛhni i gesi n̄u ruwhnu Chiokike lele nye ɛnu Chiokike nakweru, nye iwhnerne z̄a n̄otu, nye nwernu rikne zni ikwu-ɔnu ke ezi ɔka nkari.

16 Zeru ɔka iwhnirniwhno n̄u ɔka etekne, kwnornu n̄u ele nookwu a neegweme ɛhni be hne Chiokike z̄i.

17 Iznizni be naagbasa lele b̄ekwnu ɔkochi, * ke Haijenousi n̄u Filetusi z̄i n'esilawuru ele neezni a.

18 Ka b̄u ele kpawhuru n'ezi ɔka. Be nookwu n̄u olizo n'ɛnwu ele nw̄urnu ɔnwu whelem, be naakwnadna ɔkwnata ovu agwna ele badn̄u.

19 Kpa ɔ z̄i, nt̄u-eli Chiokike gwuzo kwem, ke nwernu akara ka, “Chiokike magwu ele ke a,” n̄u “Nye ɔbula ke noosukwu r̄ewhna Nyenwe āi, hi n̄u nhne ojo wh̄uya.”

20 N'oro hna okpotokpo, ɔ b̄uo agb̄ugba wiri golu n̄u agb̄ugba wiri siliva b̄u nhne z̄i a kp̄oi, k̄ovu okiko isisi n̄u r̄izna, agwna be ji n̄ornu ɛnu z̄i mkpa, agwna be ji n̄ornu ɛnu z̄ila okne mkpa.

21 K̄ovu ɔ b̄uru n̄u badn̄u ɔbula sn̄usnama ɛhni a nkari, be jeeji a n̄ornu ɛnu z̄i mkpa, ke z̄i ns̄o, be jikn̄ernu a, Nyenwe a jeeji n̄ornu ɛnu ɔma ɔbula.

22 Gbanah̄oru kpakara nhne ojo ke n̄ogwnu ele ikoro. Gbasnornu ome mma, n̄u ɔkwnata ovu, n̄u ɔwhnun'anya n̄u udno, ji n̄u kpakara ele neekpenu Nyenwe āi n̄u mkp̄oma z̄i r̄ichna.

23 I kw̄u ɔka ɔbula ke iwhnirniwhno n̄u agirigo nw̄ee risi, kwnornu n̄u be noovuya okno ɔka.

24 Nye izi Nyenwe āi jooburu nye nookno ɔka, tn̄unuma, ɔ jooburiri nye neegesi nye

* 2:17 m̄obu *lele mbam mbam*

ọbula ovu ọma, nye nwernu rikne znì nhne, nye nwernu ndidi.

²⁵ O jeegweru wòhnernerne neezni ele neemegidne a nhne, neele anya nù Chiokike jeeme be tùhnasna, o dubna be n'ezì ọka,

²⁶ ma be mahia nhne, gbanahọru mbịta Ekwensu sninu be, kpa o gidnenu be ma be mee nhne o pioru be mee.

3

Ọbochi ipne-aznụ

¹ Kọvu hnata ka ama, ige tų ogwnu k'agida vawa n'ọbochi ipne-aznụ.

² Ele badnụ jọoburu ele whnurnu ẹhni be n'anya, ele whnurnu iwai n'anya, ele oknomokno, ele nganga, ele noolulu ele badnụ, ele zá noobnonu ele murnu be nsni, ele nwée ovu ọtu mmamma, ele zá nsọ,

³ ele nwée ọwhnun'anya, ele zá naagbarunụ ele badnụ nhne be mernu be, ele nookwulu, ele nwée rikne jikwaru ẹhni be, ele nù lele anọhia, ele nhne bụru ọma zá naamasị,

⁴ ele neere ele badnụ, ele risi rikne, ele nọowhu nù nganga, ele whnurnu nhne sọ n'ọnu n'anya karu ọ whnụ Chiokike n'anya,

⁵ ele nwernu ọdi ogwnu Chiokike kọvu be gọnahoru rikne a. Jị nù be nwéko nhne ọbula.

⁶ Be bụ ele jì aghigho nooduwu ezi-nụ-oro, duwuh ele rinya nwée rikne, ele rinya mmehie noovughari lele ele nwọrnu manya nù ẹgwurnu nhne ọjọ.

⁷ Ele rinya nù kpa zị nọomu nhne, kọvu be nwée rikne mụhia ezi ọka.

⁸ Lele kpa Janisi nù Jambirisi gwuzogidnenu Mozizi, ele ka neemegidne ezi ọka, ele mkpoma be nwurnu ọnwu, ele ọkwnata ovu be bụ nhne etekne.

⁹ Kọvu be jéenwe rikne zne nù ruwhnu, lele kpa iwhnirniwhno ele wam whuyaru iwhne, ọ bụ masị kpa iwhnirniwhno ele ka jọowhuya iwhne.

Pọlu znirni Timoti ezi ipne-aznụ

¹⁰ Kịtna, Timoti, ị magwụ kpakara nhne me znirni nù kpa me wuru bụdnụ m. Ị magwụ nhne me neeme nù nhne me

kweru nù ya, nkasi ovu m, nù ọwhnun'anya m, nù ndidi,

¹¹ nù kpa me nagidnenu ọkpagbu, nù awhnụwhnu. Ị magwụ kpakara nhne me whnurnu n'Antioke, nù Aikonion, nù Lisitira, kpa me nagidnenu ọkpagbu. Kọvu Nyenwe aị dọhiaru m nù rime kpakara be.

¹² Me kanu ị ezi ọka, nye ọbula ke jọowu bụdnụ ke nọotu ogwnu Chiokike nù rime Karaịsị Jizọsị jaata awhnụwhnu.

¹³ Kọvu ele ọjọ nù ele ka nù be bụ nhne be bula, jaazị nọojokari bujo, nooduwu ele badnụ, be nooduwu masị be.

¹⁴ Kọvu dazigidne nù nhne me znirni ị nù nhne ị kweru, hne ị magwụ nye ị mụhiaru nhne n'aka a.

¹⁵ Hite n'ige ị bụ nnwọ matị, ị magwụ nhne ọkwukwo nsọ kwuru, ke nwernu rikne mee ị bụru nye nwernu akoniche. Ka joodubna ị n'ọznohia hite n'ọkwnata ovu ke zị nù Karaịsị Jizọsị.

¹⁶ Kpakara nhne be gbarụ n'ọkwukwo nsọ hi n'echiche Chiokike whuya, be bụru ọma n'ogweru znì nhne, bigbo, dọ aka nù nsni nù ọznuznu ke ome mma,

¹⁷ ma badnụ ke Chiokike bụru nye zuru ozu, nye be jiknenu nọornu kpakara ẹrnu ọma.

4

¹ M gwuzo m nù ruwhnu Chiokike nù Karaịsị Jizọsị nye jeekpe ele zị bụdnụ nù ele nwurnu ọnwu ikpe nga ọ jaava lele eze, neenye ị iwu ka.

² Kpọ okwo izi ọma, ziri gnarnagnarna n'ige kwesiri nù ige kwésige, bna mbna, bigbo, kwnalizọ mkpoma, gweru agida ndidi nù anya duru ẹli neezni nhne.

³ Kwnornu nù ige jaava nga ele badnụ jéekweru iznizni bụru ọma. Tnụnuma, be jaachikota ele neezni nhne, ele jeezni be nhne ke nsni nọoko be ẹko noopio.

⁴ Be jéekwe o bno nsni n'ezì ọka, kọvu snornu ọtnutnu ruwhere.

⁵ Kọvu bụru nye anya duru ẹli ige ọbula, naagidne awhnụwhnu, rnu ẹrnu nye nọokpo okwo izi ọma, rnu kpakara ẹrnu ke kwesiri nye izi Chiokike.

⁶ Kịtna, ige be jọowusi bụdnụ m lele ariohna manya dulam, ige me jọonwu ẹnwu valẹm.

⁷ M lukwolem ọgwunu ọma wam, m gbazulem ẹso wam, m bitala m ọkwnata ovu wam.

⁸ Kitna, Nyenwe aị bitannu m okpu-eze ke ome mma, ke nye ikpe ziri ezi jeenye m n'ọbochi wam, o jéenyé me nù nsnùnu m, kọvu o jeenye kpakara ele noopio ọ whnù a anya nga ọ jọowhuya iwhne.

Iznuznu Pọlu nù Timoti

⁹ Me wara wara va.

¹⁰ Demasi whnurnu nhne ọwa n'anya, ọ ghasa m zne Tẹsalonika. Kirẹskensi znernu Galasia, Taịtosi zne Dalimatia.

¹¹ Me nù Lukwu kpọi zị. Nga ị jaava kwuru Makị va, kwnornu nù o jeenyinu m aka n'ernu me nọornu.

¹² M ziznernu m Taịkikosi Efesọsi.

¹³ Nga ị jaava chiyanu m iwo me chisaru n'oro Kapọsi nù Torasi, nù ọkwukwo, ke kakwo mkpa ọkwukwo.

¹⁴ Alekizanda nye ẹrnu rugwe mernu m nhne ọjọ k'agida. Nyenwe aị jọokwu a ọgwo ẹrnu a.

¹⁵ Anya dụ ẹli hne ọ zị, kwnornu nù ọ bụ nye neemegidne izi aị.

¹⁶ Nga me gwuzo n'ikpe n'ọziri nọogoru ọnu m, ọ zá nye ọbula ke sno m, kpakara ele badnù gbanahọru m. Chiokike bikno, gwnúko nhne ka megidne be.

¹⁷ Kọvu Nyenwe aị dagwunu m, nyee masị m rikne, me jiri kpọ okwo izi ọma nù nsni kpakara ele bụo ele Ju. Be dọhiaru m n'ọnu odum.

¹⁸ Nyenwe aị jọdohia m nù kpakara nhne ọjọ, duru m n'udno bna n'ọchichi ẹli-eze oligwe. Ya nwe igwugwu ọkwnukokwnu. Amim.

Obekwu ipne-aznù ke Pọlu

¹⁹ Bekwu Prisila nù Akwila nù ezi-nù-oro Onesiforosi.

²⁰ Erasitosi daziri nù Kọrinti, Tirofimosi naaria ẹhni igbugbu, m ghasa a nù Miletosi.

²¹ Gbalị va sù okirika dụ. Ebulusi neebekwu ị, ma Pudesi, Lainosi, nù Kalaudia nù kpakara rụmu nda.

²² Nyenwe aị dazinu ị. Oru Chiokike dazinu anụ.

**Okwukwo izi
Pọlu gbaznennu
Taịtosi
Nhne gbasiri okwukwo izi
ka**

Pọlu kwuru nhne gbasiri Taịtosi nū hne zị ichne ichne nū rime okwukwo izi o gbarū. O karū nū ya nū Taịtosi sno rñ ẹrnu izi oma nū Esia Matị nū Girisị (2 Kọrinti 2; Galasia 2:3). Pọlu kannū a, o hohia ele risi nū ele jeelekọta ogbako Chiokike anya nū Kiriti.

Pọlu kannū Taịtosi o whnū ele risi nū ele neelekọta ogbako Chiokike bụ ele, ele badnū nookwu oka oma (1:5-9). Kpakara ele sno Nyenwe aị jọobu ele bītaru ẹhni be snam, ele zá neesigha oka (1:10-2:9).

Pọlu kwuru oka gbasiri ele zị ichne ichne nū rime ogbako Chiokike ke zị nū Kiriti. O karū nū a nwernu rikne o wu bñdnu ikne kwnornu nū Chiokike ziyaru Jizọsi Karaịsi, Chiokike znọhiaru aị, snuma aị hite nū rikne Enine Nsọ, mee aị a panizo bñdnu ikne ke nwernu olile anya bñdnu kwó okwo. Chiokike znọhiaru aị kwnornu nū o bụ nye obirizi, o bño kwnornu nhne oma obula a mernu.

Nhne zị n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu nū okpukpe Pọlu kpenu Taịtosi (1:1-4)

Ezni ele risi ogbako Chiokike (1:5-16)

Ezni ke Ogbako Chiokike (2:1---3:11)

Ezni ke o znirni Taịtosi nū obekwu ikwu ipne-aznū (3:12-15)

¹ Mawa, Pọlu nye izi ke Chiokike nū nye izi Jizọsi Karaịsi. Ẹrnu m bụ o mee ele Chiokike hohiaru nwe okwnata ovu, ma be mahia ezi oka ke noodubna n'otu ogwnu Chiokike,

² ma be nwehia olile anya bñdnu kwó okwo, hne Chiokike zá naagha aghalaghala, bụ ke o kweru mkwna sū owa panizoru.

³ O mernu ikwu-onu a whuya iwhne n'ige ke a hite nū ogbasa izi oma, bụ ke o yisiri n'aka m lele nhne Chiokike Nye Oznohia aị nyernu n'iwu.

⁴ M naagbanū i Taịtosi nnwọ m n'ezi n'okwnata ovu ke a kwekọtaru okwukwo.

Oru, nū udno ke hi n'aka Chiokike Nda aị nū Jizọsi Karaịsi, Nye Oznohia aị.

Ernu Taịtosi nū rime

Kiriti

⁵ Nhne mernu me gharuru i nū Kiriti bụ ma i bīkwata nhne ke kwesiri obikwa, hohia ele okno badnū nū rime ẹli-ohna obula, lele kpa me kannū i.

⁶ Nye okno badnū kwesiri o bụ nye nwée otna, nye lū otu nnwerne, nye nwernu rumu be tūkwasiri mkpoma, nye kpáhie agwa, ele mée risi rikne.

⁷ Kwnornu nū nye risi jọobu nye nwée otna lele nye izi Chiokike, nye mée n'iche ovu a, wé ovu ẹhni wara wara, nye zá nnonwo manya gbu ogbu, nye mée nhne rikne, nye nwée owho-anya.

⁸ O jọobu nye neelekọta ele izne, nye whnurnu nhne oma n'anya, nye zá neeme-whe nhne ike, nye zị snam, ziri nsọ, nye neejikwaru ẹhni a.

⁹ O jikwaru oka wam ke kwesiri okwnata ovu rikne lele kpa be znirni a, ma o mesi ele berere ovu rikne hite n'iznizni a zị snam, gesi masi ele neemegidne a nhne ojo be.

¹⁰ Agida ele kwé ekwe nooduwhu ele berere hite nū ikwu-onu etekne, ke kakwo ele knesnigwu omen'eli ele Ju aka rikne.

¹¹ Be kwesiri o mee be kpusni onu be, ele noolulu agwna ezi-nu-oro, ele neezni nhne be kwésile o zni, kwnornu iwai.

¹² Otu nye owhnurninya be, nye Kiriti, karū kpa, "Ele Kiriti bụ ele aghalaghala, ele ovu ojo lele anohia, ele ime-mgwu, nū ele okne nkoli."

¹³ Nhne o kwuru bụ ezi oka, ka kpararū bigbosi be rikne, ma be gwuzosi rikne n'okwnata ovu,

¹⁴ ma be gharū iznizni aghalaghala ele Ju nū iwu ele badnū ke hi n'aka ele whogaru n'ezi oka.

¹⁵ Kpakara nhne zị richna n'anya ele zị richna, kovu nye ruru oru nū nye kwé ekwe, o zá nhne zị richna, kwnornu nū akoniche be nū echiche be ruru oru.

¹⁶ Be karū nū be magwu Chiokike, kovu ẹrnu be neegesi nū be nnonahoru a. Ele sọ

ize, ele risi rikne, ele nwée rikne mee nhne
oma obula.

2

Iznizni zi snam

¹ Gbalị zni iznizni zi snam.

² Ele okno badnu nwernu anya udno, ele nwernu oso n'anya, ele za neemewhe nhne ike, ele zi kwern n'okwnata ovu be, nu owhnun'anya nu ndidi.

³ Ele okno badnu ele rinya masi wuru budnu lele ele zi nsọ, ele za noobno ele berere nhne, ele za nonwo manya gbu ogbu, ele neezni nhne buru oma,

⁴ ma be zni ele nnwerne ikne anya udno, whnu nzi be nu rumu be n'anya.

⁵ Be kwesiri o buru ele za neemewhe nhne ike, ele zi richna, ele rinya neelegidne oro be anya nkari, ele noobnonu nzi be nsni, ma ele badnu gharu o kaja ikwu-onu Chiokike.

⁶ Kpam masi, neezni rumu ikoro ma be buru ele za neemewhe nhne ike.

⁷ Nu kpakara nhne i neeme, gesi ehni i nye oma atu n'ernu oma. Nu nhne i neezni gwuzosi rikne nu rime a, nye anya duru eli.

⁸ Ikwu-onu buru oma ma nye obula ke neemegidne i tu iwhnerne hne be nwée nhne ojo be jeeji nookwugidne ai.

⁹ Zni ele ohi be bnonu ele nwe be nsni nu kpakara nhne, neeme nhne joso be n'onu, be sa oka nga be nookwunu be oka.

¹⁰ Be znu nhne ele nwe be, kovu be gesi nu be jootukwasi be mkpoma, neegesi nhne oma ke zi nu iznizni Chiokike Nye Oznohia ai nu kpakara nhne.

¹¹ Oru Chiokike ke neegweya oznohia whuyaru iwhne hne kpakara ele badnu zi,

¹² neezni ai a sigbasi nhne nogwnu anọ-ehni ai n'owa, nu budnu ke za notu ogwnu Chiokike, a wuru budnu ele za neemewhe nhne ike, ome mma, notu ogwnu Chiokike nu rime owa ka.

¹³ A nwernu olile anya zi ngozi, bu o whuya iwhne igwugwu ke Chiokike hna ezi nu Nye Oznohia ai Jizosi Karaisi.

¹⁴ O bu nye gweru ehni a nyee n'onodi ai ma o gbahia ai nu rime nhne ojo, bitannu ehni a ele ke a, ele zi richna, ele ovu neerne bekwnu n'ernu oma.

¹⁵ Zni kpakara nhne ka, naakwnagidne, bna mbna nu kpakara rikne i nwernu. I kwé badnu obula ledna i anya.

3

Budnu nye Karaisi

¹ Chenwanyanu ele badnu be bita ehni be nu mkpururu ele risi nu ele neechi echi, noobno nsni, jikneru o rnu ernu oma,

² be kwuko oka ojo megidne badnu obula, be buru ele udno, ele agwa oma, ele ovu hieru eli hne kpakara ele badnu zi.

³ N'ige mbom, a bu ele iwhnirniwhno, ele za noobno nsni, ele be duwhuru, noosno agida nhne ojo zi odo nu odo ke nogwnu ai, a wuru budnu ojo, kwno awuwa, be snornu ai irno, aila sno masi be irno.

⁴ Kovu nga ovu oma nu owhnun'anya Chiokike Nye Oznohia ai whuyaru iwhne,

⁵ o znohia ai, o buo kwnornu ernu oma a rnurnu, kovu kwnornu obirizi a. Hite n'osnusnu ke omu berere, Enine Nso nyernu ai budnu ikne.

⁶ Chiokike wukwasiri ai Enine Nso k'agida hite nu Jizosi Karaisi Nye Oznohia ai.

⁷ Hne o gwnurnu ai lele ele mee mma hite n'oru, a buru ele neekhia olile anya budnu kwó okwo.

⁸ Ka bu oka kwesiri okwnata ovu. M naakaa, ji kwusi a rikne ma ele kweru nu Chiokike buru ele anya duru eli, neeme nhne buru oma. Kpakara nhne ka buru oma naabna iru hne ele badnu zi.

⁹ Kovu zeru ajiji iwhnirniwhno, nu ogwnu rewhna eburnu, oknorno, olu ogwnu kwnornu iwu, be bnana iru, be bu nhne etekne.

¹⁰ Do nye obula ke neegweya okewa aka nu nsni mgba lawuru, i mekwo, gharu a.

¹¹ I magwu nu badnu ki bu nye aghorome, nye mmehie, o bu nye naama ehni a ikpe.

Ezni ipne-aznu

¹² Nga me jeeziya Atemasi nu Taikikosi, hna anu zi, gbalị vakwnusi m nu Nikopolisi, kwnornu nu m jaadazi pi n'ige okirika.

¹³ Gbalị yisinu Zenasi nye ogwnu iwu nu Apolosi aka n'izne be, whnu nu be nwehiaru nhne obula be pioru.

¹⁴ Ele ke aị mụhia kpa be jeeji ige be rụ ọnu ọma, rụhia nhne zị mkpa, be wúko badnụ bnána nụ nhne.

¹⁵ Kpakara ele me nụ be zị neebekwu i. Bekwu kpakara ele whnụnu aị n'anya nụ rime ọkwnata ovu. Oru Chiokike dazinu kpakara anụ.

Okwukwo izi Pōlu gbazennu Filemōni Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Filemōni bụ otu nye zị mkpa n'ogbako Chiokike ke zị nū Kōlosi, nye nwe ọhi ke rēwhna a bụ Onesimosi. Ọhi ka hiri n'oro nye nwe a gbawhu. Kpa ọ kpawhuru, ya nū Pōlu nye zị n'ikelu whnūtaru. Hite n'aka Pōlu, Onesimosi ghọ nye Karaịsi. Pōlu gbazennu Filemōni okwukwo izi ka naariaso a, ọ kwubnahnarnu ọhi a, nye Pōlu neezihnahienu a. Pōlu naariaso a, ọ naabnarnu a lele nnwọ nda nū rime Karaịsi, ọ bụo lele ọhi.

Nhne zị n'okwukwo izi ka

Opanizo (1-3)

Owhnun'anya Filemōni nū okwnata ovu a (4-7)

Oriasno nū risi Onesimosi (8-22)

Okwukwo (23-25)

¹ Mawa, Pōlu, nye ikelu kwnornu Karaịsi Jizōsi, nū nwene aị rukna Timoti, naagbazennu enyi aị nū nye ọrnu ibne aị, Filemōni, okwukwo izi.

² A naagbazennu masinu nwene aị rinya Afia nū nye ọgwnu ibne aị Akiposi nū ogbako ke zị n'oro i.

³ Oru nū udno ke Chiokike Nda aị nū Nyenwe aị Jizōsi Karaịsi dazinu anu.

Pōlu nọtunu Chiokike mmamma

⁴ M nọtunu Chiokike mmamma ige ọbula me neechenwanya i n'okpukpe m,

⁵ kwnornu nū m nọnu nhne gbasiri owhnun'anya i hne kpakara rumu Chiokike zị nū okwnata ovu i nū Nyenwe aị Jizōsi Karaịsi.

⁶ M neekpe ma okwnata ovu i nọrnusi ọrnu rikne n'esilawuru rumu nda ma i mahia kpakara nhne ọma ke a nwernu a ji nọrnusi ọrnu nū rime Karaịsi.

⁷ Owhnun'anya i nyernu m mkpoma ọso n'onu k'agida sū nwene m rukna, bụ ke mernu ovu ele nsọ ziri bụdnu ikne, gbata kwno m inwe.

Pōlu riasnornu nū risi Onesimosi

⁸ M nwernu m anya rikne nū rime Karaịsi ọ kanu i mee nhne ke kwesiri.

⁹ Kọvu owhnun'anya mernu me riasno i, lele ọkpa badnu me bụ, Pōlu nye okno badnu, kọvu kịtna, nye ikelu kwnornu Jizōsi Karaịsi.

¹⁰ M nọorio i kwnornu Onesimosi nnwọ m rukna nū rime Karaịsi, nye ghọru nnwọ m kpa me zị n'ikelu.

¹¹ Nū mbom, ọ bnáge nū nhne ọbula nyee i, kọvu kịtna ọ bnarnu iru nyee i, ma mawa masi.

¹² M neeziyanu i ya hite n'ovu m, lele nye zị m okne mkpa.

¹³ O znernu amasi m ọ bita a hna me zị ma o yinu m aka n'onodi i kpa me zị n'ikelu kwnornu izi ọma.

¹⁴ Kọvu m jéeme nhne ovu i kwéle, kpa nhne ọma ọbula i jeeme jeehi n'ovu i whuya, ọ bụo nhne be kwnagidnornu i mee.

¹⁵ O jọobu nū Onesimosi whogaru ige matị, ma i kwubnanya a n'ehni i okwnukokwnu.

¹⁶ O buma lele ọhi, o kakwo ọhi, kọvu lele nnwọ nda be whnurnu n'anya. O zị m mkpa k'ezi, kọvu ọ zị i mkpa kakwo lele badnu nū lele nnwọ nda nū rime Nyenwe aị.

¹⁷ O buri nū i kwuru m nye ọrnu ibne i, kwubnanya a lele kpa i jeegweru m.

¹⁸ O buri nū o nwernu nhne ojo ọbula mọbu ọgwo ke o ji i, gwnusi a nū risi m.

¹⁹ Mawa Pōlu, ji aka m naagba nhne ka, m jọokwu i be. I magwu nū ji n'iwuru i jigwu m ọgwo bụdnu i.

²⁰ Bikno, nwene m rukna, menu m nhne ka kwnornu nū Nyenwe aị, mee ovu sọ m n'onu lele nwene rukna nū Karaịsi.

²¹ M tukwasiri m mkpoma nū i jọobno nsnị kpa me naagba okwukwo ka nū i jeeme kakwo nhne me nọorio i.

²² Kpam masi, bitanu m otu onu ọro, kwnornu m neele anya nū Chiokike jaaza kpakara okpukpe anu mee m hiehnakwnusi anu berere.

Obekwu ikwu ipne-aznu

²³ Epafarasi nye me nū a zị n'ikelu kwnornu Karaịsi Jizōsi neebekwu i,

²⁴ ma ele ɛrnu ibne m Makɪ, Arɪsitakosi,
Demasi nɔ Lukwu.

²⁵ Oru ke Nyenwe aɪ Jizɔsi Karaɪsi dazɪnu
enine anɔ.

Okwukwo izi Ele Hiburu Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Okwukwo izi Ele Hiburu bu ke be gbazennu ele Kara isi ele be neemegidne, ele zi nu ogwnu nu be jaaghasa okwnata mkpoma nu Kara isi. Nye gbarụ okwukwo ka naakanu be nu Jizosi Kara isi bu ezi oyiyi Chiokike n'iwuhuru a. O neegesi nhne ka, ke mbom, Jizosi bu Nnwọ Chiokike ke zi okwnukokwnu, nye muiharu obno nsni hite n'awhnuwhnu o gawheru. Lele Nnwọ Chiokike, Jizosi kakwo kpakara ele owhnurninya ke Tesitamenti Oknani, ma ele enine izi, ma Mozizi n'iwuhuru a. Ke ebo, Chiokike karu nu Jizosi bu nye ariohna, nye obula ke kweru nu ya, jeenwehia oznohia nu mmehie.

Nye gbarụ okwukwo izi ka kwuru oka gbasiri ele dikne ke okwnata ovu, ele gwuzoru kwem du n'enwu. Be lekwasiri Jizosi anya, nu ruwhnu awhnuwhnu nu okpagbu be kpagburu be. O jiri odo aka nu nsni nu ezni mesni okwukwo izi a.

Nhne zi n'okwukwo izi ka

Kara isi bu oyiyi Chiokike zuru ozu (1:1-3)

Kara isi kakwo ele enine izi (1:4---2:18)

Kara isi kakwo Mozizi nu Josua (3:1---4:13)

Kara isi bu nye risi ariohna kakwo (4:14---7:28)

Ogba-njo-ehni Kara isi kakwo (8:1---9:22)

Ariohna Kara isi kakwo (9:23---10:39)

Okwnata mkpoma bu risi nhne (11:1---12:29)

Mee nhne joso Chiokike n'onu (13:1-17)

Okpukpe nu oka ipne-aznu (13:18-25)

Nnwọ a kakwo

ele owhnurninya

¹ N'ige wheru ewhe, Chiokike kwunnu ele nda ai oknani oka agida ige hite n'onu ele owhnurninya n'apna zi ichne ichne.

² Kovu kitna, n'obochi ipne-aznu ka, o kwunnu ai oka hite n'onu Nnwọ a Jizosi, bu nye o hohiaru ma o buru nye jeeri kpakara mkpe, nye o hiri n'aka a kpu owa.

³ O nwernu igwugwu Nda a. Nnwọ wam bu nhne Nda a bu. O ji ikwu-onu a ke nwernu iknernema jigidne kpakara nhne. O jiri aka a snusnama mmehie owa. Nga o mekworu ka, o daziri eli n'akarikwnunga Chiokike n'oligwe, nye kakwo kpakara nhne n'olu.

Nnwọ Chiokike kakwo ele enine izi

⁴ Nnwọ wam kakwo ele enine izi lele kpa rewhna a "Nnwọ," ke Chiokike nyernu a kakwo rewhna be.

⁵ Kwnornu nu o za enine izi obula ke Chiokike kannu,
"Ji bu Nnwọ m.

M gholam Nda i tna."

Mobu, o zi masi enine izi ke Chiokike kannu,

"M jooburunu i Nda,

i jooburu Nnwọ m."

⁶ Nga Chiokike neeziya Nnwọ a nu rime owa, o kaa,

"Kpakara ele enine izi Chiokike kponu a risi eli."

⁷ Ka bu nhne Chiokike kwuru gbasiri ele enine izi,

"Chiokike mernu ele enine izi a lele ruwhere,

ele izi a lele bekwnu neerne erne."

⁸ Kovu nhne gbasiri Nnwọ wam, Chiokike karu,

"Chiokike, ngadna eze i jaazi tim tom,
Mkpapa eli-eze i bu ikpe zi snam.

⁹ I whnurnu nhne oma n'anya, sno nhne ojo irno,

kam kpayaru, Chiokike, bu Chiokike i teru i mono ovu oso n'onu,

bita i nu hne kakwo kpakara ele ibne i."

¹⁰ O kaa,

"Ji Jihova, i turu ntụ-eli owa hite nu mbom.
I ji aka i lawuru kpu oligwe.

¹¹ Kpakara be joowhu, kovu i jaazi okwnukokwnu.

Be jaaka buka lele iwo.

¹² I jaapiakota be lele iwo olu,

be jaagbanwo be lele ikpe,

kovu i zi kpa i zi nu mbom,

onu ogwnugwnu awha i jeebi ebi."

¹³ O za enine izi obula ke Chiokike kannu,
"Daziri eli n'akarikwnunga m

tem du nga me jaabita ele irno i

lele nhne i jootukwasi ochi i lawuru.”

¹⁴ Ele enine izi, kpakara be buo ele o ziyaru o yinu ele jeekehia ozhohia aka sa?

2

Okne ozhohia wam

¹ Kam kparyaru, a jigidne ezi oka wam a nurnu aka rikne, o zi be vume ai lele kpa mini noovume ogbo.

² O buru nu ikwu-onu ele enine izi kwuru gwuzosiri rikne, kpakara mmehie nu risi rikne nahiaru ogwo ernu awhnuwhnu kwe-siri be,

³ ndaa kpa a jaagbanahoru, o buru nu a lewhuru okne ozhohia hna kpa anya? O bu ke Nyenwe ai n'iwuru a beru osno zni, ele nurnu a kannu ai nu o bu ezi oka.

⁴ Chiokike gbannu be akebe hite nu ernu elekema zi ichne ichne ke rikne, nu ernu ndu-ehni, nu ernu rikne zi ichne ichne. O gba masiri akebe nga o nyernu ele badnu nkesi ke Enine Nso lele kpa o masiri a.

Jizosi nu lele rumu nne a

⁵ Berere kwno, Chiokike bitage ele enine izi ele jaachi owa ke jaava, bu owa ke a nookwu oka a.

⁶ Kovu be kwuru n'otu hnenum n'okwukwo nsq,

“Kini bu nhne badnu etekne bu, ke i naari oriri gbasiri a,

nu nnwo ke badnu ke i neelekota a?

⁷ I mernu a o hietu eli mati karu ele enine izi.

I jiri igwugwu nu oson'anya kpusi a nu risi lele okpu-eze.

⁸ I mernu a nye risi kpakara nhne.”

Ka neegesi nu o za nhne o sigbasiri o bita nu mkpururu ochi a. Kovu kitna, a whnuge nu kpakara nhne ka zi nu mkpururu ochi a.

⁹ Kovu a whnurnu Jizosi, nye o mernu hietu eli mati karu ele enine izi. O jiri igwugwu nu oson'anya kpusi a nu risi lele okpu-eze kwnornu nu o nwurnu enwu. Hite n'oru Chiokike, o raturu enwu riro kwnornu kpakara badnu.

¹⁰ Chiokike nwe kpakara nhne, ya ke masiri kpakara nhne hite n'iknernema a. O mernu nhne kwesiri nga o mernu Jizosi zu ozu hite n'awhnuwhnu, ma o znohia agida

rumu Chiokike, mee be snornu a kehia igwe n'igwugwu a.

¹¹ Kwnornu nu nye bitaru be nsq nu ele be bitaru nsq bu otu oro. Kam kparyaru, o sukwu be rumu nda a za notu a iwhnerne.

¹² O karu,

“M jookwupiya rewhna i n'esilawuru rumu nda m,
m jaaznarni i n'esilawuru ogbako Chiokike.”

¹³ Berere kwno,

“M jootukwasi a ovu,”
o kwu kwno,

“Le me nu rumu Chiokike nyernu m.”

¹⁴ Lele rumu o sukwuru vugwu anq-ehni nu onarna, Jizosi ghuru badnu ke vugwu anq-ehni nu onarna ke nwernu rikne nwu enwu, ma hite n'enwu a, o megbu nye wam bu Ekwensu ke nwernu rikne enwu,

¹⁵ ma o dohia ele zi n'ohi kpakara budnu be n'ogwnu enwu.

¹⁶ Kwnornu n'ezi, Jizosi vage o yinu ele enine izi aka, kovu rumu avnurnu Ebereham.

¹⁷ Kam kparyaru, o zi mkpa Jizosi nu lele rumu nda a nu apna obula, ma o buru nye risi ariohna ke nwernu mkpoma obirizi kwesiri okwnata ovu nu ruwhnu Chiokike, o buru masi nye mernu badnu nu Chiokike ziri n'udno hite nu ogbaru mmehie.

¹⁸ Kwnornu nu o taru awhnuwhnu nga be rnarnu a onurna, o nwernu rikne yisinu ele be naarna onurna aka.

3

Jizosi kakwo Mozizi

¹ Kam kparyaru, rumu nda m, ele zi nsq, ele vu osukwu ikwu oligwe, anu ri oriri nhne gbasiri Jizosi, nye izi, nu nye risi ariohna ke okwnata ovu ai.

² O bu nye kwesiri okwnata ovu nyee nye hohiaru a, lele kpa Mozizi buri nye be tukwasiri ovu nu kpakara ernu a n'oro Chiokike.

³ Jizosi kwesiri o nwe igwugwu ke kakwo igwugwu Mozizi lele kpa nye wuru oro nwernu igwugwu karu oro o wuru.

⁴ Kwnornu nu kpakara oro nwernu nye wuru a, kovu Chiokike wuru kpakara nhne.

⁵ Mozizi, lele nnwọ izi be kwesiri ọ tūkwasị ovu nụ kpakara ọro a, gbarụ akebne nhne be jookwu nụ ruwhnu.

⁶ Kọvu Karaịsi kwesiri ọkwnata ovu lele nnwọ n'oro Nda a. A bụ ọro a, ọ bụru a bita mkpoma siri rikne aị, gwuzosi masi rikne nụ nhne a neele anya a.

Ozukwa inwe ke rumu

Chiokike

⁷ Lele kpa Enine Nso karu,
“Tna, ọ bụru nụ anụ nurnu nkoli a,
⁸ anụ mee ovu anụ si rikne,
lele kpa ele Izireli mernu nga be gwuzogid-
nenu Chiokike,
ige ọrnurnu n'eli-ikpa.

⁹ Nga ele nda anụ ọknani kparu m iru,
kpahia m,
be whnurnu ọrnur m nri awha ọno.

¹⁰ Ovu weru m ọhni kwnornu ebiri kam,
m kaa, ‘Mkpoma be noowhu apna,
be kwége ọ bita iwu m.’

¹¹ Kam kpararu, m ji m ovu owe ọhni dụ
risi, kaa,
‘Be jáabna hne me jeenye be ozukwa
inwe.’ ”

¹² Rumu nda m, anya dụ anụ eli, ọ zá
nye ọbula n'esilawuru anụ ke jeenwe ovu
mmehie ke kwé ekwe ke jeeme a ọ whoga
nụ hne Chiokike ke zị budnu zị.

¹³ Kọvu anụ kwnagidne ibne anụ
hnebuko ọbochi be kwuru “Tna.” Ọ zá nye
kwe aghigho ke mmehie mee ovu a si rikne
megidne Chiokike.

¹⁴ Kwnornu nụ ọ bụru a jidne ọkwnata
mkpoma a nwernu nụ mbom dụ okwukwo,
aị nụ Karaịsi jeekekọ nhne.

¹⁵ Lele kpa be gbaru n'okwukwo nso,
“Tna, ọ bụ nụ anụ nurnu nkoli a,
anụ mékọ ovu anụ si rikne
lele kpa ele Izireli mernu nga be gwuzogid-
nenu Chiokike.”

¹⁶ Ndaa ele nurnu nkoli Chiokike mee risi
rikne? Ọ búo ele Mozizi hiri n'eli Ijipiti
duhia sa?

¹⁷ Ndaa ele Chiokike wesanu ovu ọhni nri
awha ọno? Ọ búo ele mehieru, bụ ele iznu
be dnarnu n'eli-ikpa?

¹⁸ Ndaa ele Chiokike duru risi nụ be
jáabna nụ hne o jeenye be ozukwa inwe? Ọ
búo ele bnóge nsni?

¹⁹ A whnurnu nụ be bnáge hne o jeenye
be ozukwa inwe kwnornu nụ ókwe ekwe
be.

4

¹ Chiokike kweru aị mkwna ọ bna
n'ozukwa inwe a, mkwna wam noogwuzo
kwem, anụ ngwa ma a tų ogwnu, ọ zị otu
nyenum n'esilawuru anụ ba adna nụ ọ bna
nụ rime a.

² Kwnornu nụ be znirni aị izi oma lele
kpa be znirni be. Kọvu izi be znirni be
bnágene be nụ nhne, kwnornu nụ ele nurnu
a jile ọkwnata ovu naahoru a.

³ Kiti na aị ele kweru bnarnu n'ozukwa
inwe a lele kpa Chiokike kwuru,

“M ji m ovu owe ọhni dụ risi,
be jáabna hne me jeenye be ozukwa
inwe.”

O kwuru ka, ọ bụ n'ezi nụ ọrnur wam
kwolem kpa ọ tųru ntų-eli ọwa.

⁴ O kwuru ọka gbasiri ọbochi ke ọsau n'otu
hnanum, “Chiokike zukwaru inwe n'ọbochi
ke ọsau nụ kpakara ọrnur a.”

⁵ Nụ hnam kwno, ọ kaa, “Be jáabna
n'ozukwa inwe m.”

⁶ A whnurnu nụ ozukwa inwe zinu ele
ke Chiokike. Kọvu, ele nurnu izi oma
wam nụ mbom bnáge n'ozukwa inwe wam
kwnornu n'ókwe ekwe be.

⁷ Chiokike bitaru ọbochi berere ele badnu
ji naabna n'ozukwa inwe a, kwu a “Tna.”
Nga agida awha whemernu, o hi n'onu De-
vidi kwu lele kpa o kwuru nụ mbom,

“Tna, ọ bụru nụ anụ nurnu nkoli a,
anụ mee ovu anụ si rikne.”

⁸ Kwnornu nụ ọ bụru nụ Josua duru be
bna n'ozukwa inwe, Chiokike bó kwule ọka
gbasiri ọbochi ozukwa inwe berere.

⁹ Ka neegesi nụ ozukwa inwe berere zinu
rumu Chiokike lele kpa Chiokike zukwaru
inwe kpa o kekworu ọwa n'ọbochi ke ọsau.

¹⁰ Nye ọbula ke bnarnu n'ozukwa inwe ke
Chiokike, noozukwa inwe nụ kpakara ọrnur
a lele kpa Chiokike zukwaru inwe n'ọrnur a.

¹¹ A yisi ọhni ma a bnazne n'ozukwa inwe
a, ọ zị nye ọbula ba adna kwnornu nụ ókwe
ekwe lele kpa rumu Izireli dnarnu.

¹² Ikwu-onu Chiokike zị budnu nọornusi
ọrnur rikne. Ọ zị búko kakwo ama-ogwnu
ruwhnu lawuru. Ọ nọodubna, neekewa

mkpuru ovu nū enine, ma ọkpukpu nū ọmio. Ọnọtupiya echiche ovu nū agwa ke badnū.

¹³ Ọ zá nhne be keru eke ke tugwaru otugwa n'anya Chiokike, kpakara nhne gbe anya n'anya nye wam a jaasa ajiji gbasiri ẹhni aị.

Jizọsi bụ nye risi ariọhna

¹⁴ Hne a nwernu nye risi ariọhna hna ezi kpa, nye beru ọsno zne nū ruwhnu Chiokike n'oligwe, Jizọsi Karaịsi Nnwọ Chiokike, a jidnesi okwuhia ke ọtukwasi ovu aị aka rikne.

¹⁵ Kwnornu nū a nwée nye risi ariọhna ke nhne gbasiri aị zá neemetu n'ovu, kovu a nwernu nye risi ariọhna nye be kparu iru n'apna ọbula lele aị, kovu o méne mmehie.

¹⁶ Ngwa ma a gweru ovu siri rikne vadu ngadna oru ke Chiokike ma a nahia obirizi nū oru jeeyinu aị aka n'ige mkpa.

5

¹ Nye risi ariọhna ọbula bụ nye be hohiaru n'esilawuru ele badnū, be bita a ichne ma ọ dnasni anya badnū nū ruwhnu Chiokike, naakwanu be ariọhna nū nkesi kwnornu mmehie.

² O nwernu rikne gweru ovu ọma mesno ele nwée rikne nū ele máa nhne n'apna ọbula, kwnornu nū ya n'iwhuru a zá rikne.

³ Kam kpayaru, ọ naakwa ariọhna kwnornu mmehie ke a, nū ke ele berere.

⁴ Ọ zá nye gweru igwugwu o chni ẹhni a nye risi ariọhna, kovu nye Chiokike sukwuru lele kpa o sukwuru Erọni.

⁵ Kpam masi, Karaịsi nyége ẹhni a igwugwu ke nye risi ariọhna. Kovu Chiokike kwuru nhne gbasiri a,

“Ji bụ Nnwọ m,

M gholam Nda i tna.”

⁶ Chiokike kwu kwno nū hne berere,

“I bụ nye ariọhna ọkwnukokwnu,
n'ahiri ke Məkizedeki.”

⁷ Nga Karaịsi zi budnu n'owa, o ji okne ẹkwna nū anya-mini rio aririo a n'okpukpe nyee Chiokike, bụ nye nwernu rikne ọ dọhia a n'ẹnwu. Ọ nurnu okpukpe a, kwnornu nū o gwednarnu ẹhni a ẹli.

⁸ Ọ bụ n'ezi nū Jizọsi bụ Nnwọ Chiokike, kovu, ọ mụhiaru obno nsni hite n'awhnūwhnu ọ taru.

⁹ Nga be mernu a ọ ziri snam, ọ ghoru nye risi ọznohia ọkwnukokwnu ke kpakara ele joobno nsni.

¹⁰ Chiokike mernu a ọ buru nye risi ariọhna n'ahiri Məkizedeki.

Ọdnahala aznū

¹¹ A nwernu agida nhne a jookwu gbasiri Karaịsi nye risi ariọhna n'ahiri Məkizedeki, kovu a jóokwu a kwnornu nū anu jéenwe rikne ghohia be.

¹² Kiti, anu kwesiri ọ buru ele jeezni nhne, kovu ọ zi koriri mkpa be neezni anu nhne mbom ke ikwu-onu Chiokike. Ọ buru nū mini-remabụ nhne anu zi koriri nonwo, ọ buo wiri siri rikne.

¹³ Kwnornu nū nye ọbula ke nonwo mini-remabụ watakiri, o nwée rikne mahia nhne ọma nū nhne buo ọma.

¹⁴ Wiri siri rikne bụ ke ele soru oso, bụ ele be znurnu ọ mahia nhne zi ichne nū hne nhne ọma nū nhne ojo zi.

6

¹ Ngwa ma a zne ruwhnu, a sigbasi iznizni mbom ke Karaịsi zne nū ozu ozu, a zoma ọ tu ntụ-eli ọtuhnasna nū mmehie berere hite n'ome nhne ke neegweya ẹnwu, kweru nū Chiokike.

² Ka bụ iznizni ke ọwu mini nū ke ọbniakwasi aka nū risi, nū ke ohi n'ẹnwu lizo, nū ke ikpe zi ọkwnukokwnu.

³ Chiokike kwe, a jeeme nhne ka.

⁴ Ọ bụ nhne kwé omume nū ele mahiaru iwhne ke Chiokike dnahnala, jeehiehna, bụ ele raturu nkesi oligwe riro, bụ ele kehjaru igwe nū rime Enine Nso.

⁵ Ele ka bụ ke raturu nhne ọma ke ikwu-onu Chiokike riro ya nū iknernema ke ọwa ke jaava,

⁶ be hi nū ya dnahnala. Ọ bụ nhne jéekwe omume o kwuhnaya be, ọ nū lele be ọokpogidne Nnwọ Chiokike n'olu ọgba berere, naakpasị a iwhnerne nū ruwhnu ohna.

⁷ Eli ke nwornu mini ke noozokwasi a, naamipiya mkpuru ke bnannu ele ẹkwu iru, ọ nahia ngozi Chiokike.

⁸ Kovu ẹli ke nooru igwnu nū akikara bnáge iru ọbula. Be joovu a ọnu, n'ipne-aznū, bẹkwu jeerne a.

⁹ Kọvu ele me whnurnu n'anya, ọ bụ n'ezị a nookwu kpa, a tũkwasi ọvụ nụ nhne kakwo mma gbasiri anụ, bụ ngozi ke ọznohia nụ mmehie.

¹⁰ Chiokike zá neeme nhne ojo. O jéechezu ẹrnu anụ ya nụ ọwhnun'anya anụ gesiri ẹwhna a, zị kọriri neegesi hne ele ke Chiokike zị.

¹¹ A noopio ma nye ọbula mee kọriri kpam dū okwukwo, ma olile anya anụ ziri kwem.

¹² A píole anụ bụru ele ime-mgwu, kọvu anụ nū lele ele kweru ekwe nwe masi ndidi tem dū ọ nahia mkwna Chiokike kweru.

Mkwna Chiokike zị kwem

¹³ Nga Chiokike kweru Ebereham mkwna, o jiri ẹhni a dū risi kwnornu nū ọ zá nye berere kakwo a.

¹⁴ Ọ kaa, “N'ezị ọka, m jọogozị i, nyee i ọbuba masi.”

¹⁵ Ebereham jiri ogologo nkasi ovu nwehia mkwna wam Chiokike kweru a.

¹⁶ Ele badnụ neejị nye kakwo be dū risi, neemesi ọka be rikne, kam bụru mbimambi ọka nū ọdogbuta.

¹⁷ Chiokike, ma o gesi ele jeekehia mkwna, nū ọ jáagbanwo mkwna wam, jiri ẹwhna a dū risi.

¹⁸ Chiokike nyernu aị mkwna a nū ọ dū risi a, nhne lawuru ka gbánwo agbanwo kwnornu nū Chiokike jáagha aghalaghala, aị ele gbaznenu jigidne olile anya ke zị nū ruwhnu aị aka ọ zị inwe gwu aị.

¹⁹ A nwernu olile anya ka lele nkno ke mkpuru ovu, ke zị jị nū kwem, ke dubnarnu aị n'aznū ikpe obnosni nū rime hne zị nsọ,

²⁰ hne Jizosi beru aị ọsno bnazne, bụru nye risi ariohna ọkwnukokwnu n'ahiri Mekiizedeki.

7

Mekiizedeki, nye ariohna

¹ Mekiizedeki ka bụ eze Salẹm, nye ariohna ke Chiokike ke Kakwo Nhne Dum Olu. O zuteru Ebereham nga o hiri ọgwu ke o gburu ele eze neehiehna, ọ gozi Ebereham.

² Ebereham nyee a otu nga nū nri nga kpakara nhne o gweyarū. Ẹwhna a ke mbom bụ “Eze Ome Mma,” ke ẹbo bụ “Eze Salẹm,” ke bụ “Eze Udno.”

³ Ọ zá ọtnutnu gbaka gbasiri nda a mọbu nne a, mọbu avnurnu a, ọmumu a, mọbu ẹnwu a, lele Nnwọ Chiokike, ọ bụ nye ariohna ọkwnukokwnu.

⁴ Le nye kwu ka, ke nda aị Ebereham nyegarū a otu nga nū nri nga kpakara nhne ọ luhiaru n'ogwnu.

⁵ N'ezị ọka, iwu karū rumu Livai ele ariohna nahoru rumu nda be otu nga nū nri nga. Ọ bụ n'ezị nū be bụ rumu Ebereham.

⁶ Kọvu Mekiizedeki híge nū avnurnu Livai, kọvu ọ nahoru Ebereham otu nga nū nri nga, gozi masi nye wam nahiaru mkwna Chiokike.

⁷ N'ezị, nye wam ke goziri kakwo nye wam ọ goziri.

⁸ Hna, badnụ etekne ke jọonwu ọnwu narnu otu nga nū nri nga. Kọvu hne berere, Mekiizedeki nye be gbarū akebne nū ọ jaazi tem nanarnu otu nga nū nri nga.

⁹ A jaakaa nū nga Ebereham kwuru otu nga nū nri nga, nū Livai nye nanahoru otu nga nū nri nga kwuru ke a masi nū rime Ebereham,

¹⁰ kwnornu nū Livai zị nū ruwho Ebereham nda a nga Mekiizedeki zuteru Ebereham.

Jizosi bụ nye ariohna lele Mekiizedeki

¹¹ Be nyernu ele Izireli iwu hite n'ele ariohna Livai. Ọ bụru nū iwu ke mernu rumu Livai bụru ele ariohna mernu badnū zu ozu, ọ zá mkpa nū nye ariohna berere jaava n'ahiri Mekiizedeki, bụo n'ahiri Eroni.

¹² Kwnornu nū kpa be gbanwornu ele ariohna, kpam masi bụ kpa be jiri gbanwo iwu kam.

¹³ Nye a nookwu ọka bụ Nyenwe aị, nye hiri n'avnurnu berere, ọ zá nye ọbula ke hiri n'avnurnu kam bụ nye ọkwa ariohna.

¹⁴ A magwu nū Nyenwe aị hiri nū avnurnu Juda whuya, bụ ele Mozizi kwúge nhne ọkwa ariohna gbasiri be.

¹⁵ Ka dnornu aị anya nkari nkari, kwnornu nū nye ariohna berere whuyaru lele Mekiizedeki.

¹⁶ Ọ bụo nye ariohna hite n'iwu ke osusno ọmumu ke badnū, kọvu ọ bụ nye ariohna hite nū iknernema budnu ke kwó okwo.

¹⁷ Kwnornu nū okwukwo nsọ karū kpa,

“I bu nye ariohna okwnukokwnu,
n'ahiri Mekizedeki.”

¹⁸ Be sigbasiri iwu oknani kwnornu nu o za rikne, o bnage iru obula,

¹⁹ kwnornu nu o za nhne ke iwu mernu ozu ozu. Kovu a nwernu olile anya ke ka mma ke a jeeji vadu Chiokike ndundu.

²⁰ Chiokike duru risi gbasiri a, ele berere buru ele ariohna hne be duge risi.

²¹ Jizosi bu nye ariohna Chiokike dunnu risi, kwu masi nhne gbasiri a,

“Jihova duru risi,

o jaalahna aznu,

‘I bu nye ariohna okwnukokwnu.’ ”

²² Kwnornu odu risi ka, Jizosi bu mbi-mambi ke ogba-njo-ehni ke kakwo mma.

²³ Ele ariohna wam zi agida kwnornu nu be nwurnu onwu ke mernu be nwée rikne dazigidne lele ele ariohna.

²⁴ Kovu Jizosi zi budnu okwnukokwnu, ernu ke nye ariohna a za naagbanwo agbanwo.

²⁵ Kam kpayaru, o nwernu rikne o znohia kpam kpam bu ele hiri n'aka a vakwnusi Chiokike, kwnornu nu o zi budnu okwnukokwnu nqorionu be aririo nu ruwhnu Chiokike.

²⁶ A nwernu nye risi ariohna nu kpa, nye zi nsq, nwée ntubo, nye mmehie zila nu rime, nye zi ichne hne ele badnu ele mmehie zi, nye be gwelizoru olu kakwo kpakara oligwe.

²⁷ Jizosi nuna lele ele risi ariohna ele berere, o za naakwa ariohna kpakara obochi kwnornu mmehie ke a nu ke ele Izireli. Kovu o kwarnu otu ariohna kpai ke zuru ohna nga o gweru ehni a kwa ariohna.

²⁸ Kwnornu nu iwu mernu ele badnu ele zuge ozu ele risi ariohna, kovu ikwu-onu wam Chiokike jiri du risi ke sno iwu wam n'aznu mernu Nnwq wam nye zuru ozu okwnukokwnu.

8

*Jizosi bu nye risi
ogba-njo-ehni ikne*

¹ Ka bu risi kpakara nhne a nookwu, a nwernu nye risi ariohna nu kpa, nye dazi n'akarikwnunga ngadna eze Chiokike n'oligwe.

² Nye ariohna nu kpa zi nqornu ernu nye ariohna nu Hne Kakwo Nsq n'oligwe, bu

ezi Oro-Eka Nsq ke Nyenwe ai wuru, o bula badnu.

³ Nye risi ariohna obula jaakwa ariohna nu nkesi nu ruwhnu Chiokike, o zi mkpa nu nye ka jeenweriri nhne o jeeji kwa ariohna.

⁴ O buru nu o zi n'owa, o jooibu nye ariohna ria ria, kwnornu nu agida ele ariohna zi ele naakwa ariohna lele kpa Iwu Mozizi kwuru.

⁵ Be neezne izi n'Oro Nsq ke nhne atu lele ke zi n'oligwe. Lele kpa Chiokike kannu Mozizi nga o noowu Oro-Eka Nsq, “Whnu nu i mernu kpakara nhne lele kpa be gesiri i be n'olu rugwu.”

⁶ Kovu ernu okwa ariohna ke Jizosi kakpa ke ele rnurnu ernu nu mkpururu iwu oknani. Ogba-njo-ehni ke o gbaru n'esilawuru Chiokike nu ele badnu kakwo mma, kwnornu nu o gwuzogwu n'olu mkwna ke kakwo mma.

⁷ O buru nu ogba-njo-ehni ke mbom zuru ozu, mkpa ke ebo be znene akpa ai.

⁸ Kovu Chiokike whnurnu nu ele badnu zuge ozu, o kaa,

“Obochi vawa, bu nhne Jihova kwuru,
nga me nu oro Izireli nu oro Juda,
jaagba njo-ehni ikne.

⁹ O joonu lele njo-ehni,
me nu ele nda be gbaru,

n'obochi me jiri be n'aka m
dohia be n'eli Ijipiti,

be kwnatala ovu nu njo-ehni wam me nu be
gbaru,

m lemernu m be anya,
bu nhne Jihova kwuru.

¹⁰ Kina, ka bu njo-ehni me nu ele Izireli
jaagba

nu obochi ke jaava, bu nhne Jihova
kwuru.

M jeeyisi iwu m nu rime echiche be,

m jaagbakwasi be n'olu mkpoma be,

m jooburu Chiokike be,

be jooburu ele ke m.

¹¹ O za nye n'esilawuru be ke jeezni ibne a,
mogu kanu nwene a, ‘Mahia Jihova,’

kwnornu nu kpakara be jaamahia m,
hite nu nye zi mati du nye ezi.

¹² M jaagbarunu be ogahie be,
m jeechenwanya mmehie be berere.”

¹³ Hne o nookwu oka ogba-njo-ehni ikne,
Chiokike mernu ma ke mbom ziri oknani,

nhne ọbula mernu ọknani jọdoka ọdoka, whume masị.

9

Okpenu Chiokike n'owa

¹ Ọgba-njọ-ẹhni ke mbọm ke Chiokike nụ rụmu Izireli gbarụ nwernu iwu osnusno okpukpe n'oro nsọ ke ọwa.

² Be wuru ọro okpukpe ke mbọm ke bụ hne zị nsọ. Nụ rime ọnu ọro ke mbọm, nhne zị nụ rime a bụ nhne be bita tọnji nụ ikpechi nụ brẹdi ariohna Chiokike.

³ N'aznụ ikpe obnosni ke ẹbo bụ hne be kwu Hne Kakwo Nsọ.

⁴ Nhne zị nụ rime a bụ ojo golu ke isensi, nụ Igbe Ọgba-Njọ-Ẹhni be wọru golu. Nụ rime igbe wam, nhne zị a bụ otu ite golu mana, nụ mkpara Erọni ke waru ọkwukwo nụ mbadamba akaworugwu lawuru ke be gbakwasiri iwu wam n'olu be.

⁵ N'olu igbe, ele enine izi be wuru ọwu zị igwugwu be kwu Cherubim gbasarụ akankwu be kpusnirni ikpechi oru. A jéenwe rikne kowa kpa be kịtna.

⁶ Nga be bita kworu kpakara nhne, ele ariohna naabna nụ hne zị nsọ kpakara ọbochi nọornu ẹrnu be.

⁷ Kọvu okwolem nye risi ariohna naabna nụ Hne Kakwo Nsọ n'aznụ ikpe obnosni wam otu mgba n'awha. O jeeji ọvnarna ke o jeeji kpusni mmehie ke a nụ mmehie ele Izireli mernu nụ ọma ama.

⁸ Enine Nsọ neegesi kpa Ọro-Ẹka Nsọ ke mbọm nụ omen'eli a gwuzo kọriri, apna be jeeji naabna nụ rime Hne Kakwo Nsọ mesnirni emesni.

⁹ Ka bụ nhne neegesi n'ige ka, nụ nkesi nụ ariohna be jiri kwanụ Chiokike ariohna jéenwe rikne mee ele neegweya nkesi ariohna zu ozu.

¹⁰ Ka bụ wiri nụ manya nụ mmemem ke ọsnusna, kpakara omen'eli ele ka bụ nhne anya nọowhnu joogwuzo tem dụ ige Chiokike jaagbanwo be.

Ọvnarna Karaịsi

¹¹ Kọvu Karaịsi varu lele nye risi ariohna nhne ke ka mma ke zị hna, Ọro-Ẹka Nsọ ke ọ nọornu ẹrnu nụ rime a kakpa, zu masị ozu. Ọ bụo ke be jiri aka wu, ọ bụo ke be keru eke n'owa ka.

¹² Nga Karaịsi bnaznenu nụ rime Hne Kakwo Nsọ, ọ bnarnu otu mgba kpọi. O jile ọvnarna owu mọbu ke nnwọ ehni kwa ariohna, kọvu o ji ọvnarna ke a gbahia kpakara ai ọkwnukokwnu.

¹³ Ọvnarna owu nụ ehni nụ nnwọ ehni nụ rẹtnu ke be wekwasiri ele zila richna mernu be ziri richna n'olu ehni.

¹⁴ Ọ kọ bụru ọvnarna Karaịsi, nye hiri n'Enine Nsọ ọkwnukokwnu gweru ehni a kwa ariohna nwée ọru nụ ruwhnu Chiokike, jọosnusnama akoniche ai whoga n'ernu ojo ke jaakpaya ẹnwu, ma a kpenu Chiokike ke zị bụdnu.

¹⁵ Kam kpayarụ, Karaịsi jiri bụru nye agbata ke ọgba-njọ-ẹhni ikne, ma ele Chiokike sukwuru nwehia mkwna o kehia nhne kwó okwo. Kwnornu nụ ọ nwurnu ẹnwu ma ọ zị kpa ọ gbahia be nụ rime awhnụwhnu ke mmehie be mernu nụ mkpururu ọgba-njọ-ẹhni ke mbọm.

¹⁶ Hne iwu oke mkpe zị, be jeegesiri nụ nye wam gbarụ a nwurnu ọnwu.

¹⁷ Kwnornu nụ iwu oke mkpe bụ nhne etekne hne nye gbarụ a zị bụdnu, kọvu ọ jaabna n'ernu nga nye gbarụ a nwurnu ẹnwu.

¹⁸ Ka bụ nhne kpayarụ nụ ọgba-njọ-ẹhni ke mbọm jiri ọwusi ọvnarna gwuzosiri rikne.

¹⁹ Kwnornu nụ nga Mozizi kannu ele Izireli kpakara nhne iwu wam kwuru, o gweru ọvnarna nnwọ ehni gwagidne a mini, gweru hisopu nụ wuulu ihie whesi n'okwukwo iwu wam nụ kpakara ele badnu.

²⁰ Ọ kaa, “Anụ bno nsni, ka bụ ọvnarna ọgba-njọ-ẹhni ke anụ nụ Chiokike gbarụ, anụ bita a.”

²¹ Kpam masị, o whesiri Ọro-Ẹka Nsọ ọvnarna nụ kpakara agbụgba nụ nhne be ji zne izi.

²² N'ezi ọka, ọ gwnarnu matị ọvnarna mee kpakara nhne ziri snam n'iwu, kwnornu nụ hne be wúsage ọvnarna, ọgbaru mmehie zila.

Ariohna Karaịsi noovume mmehie

²³ Kam kpayarụ, Ọro-Ẹka Nsọ ke ọwa ka nụ kpakara nhne zị nụ rime a, bụ oyiya nhne zị n'oligwe, bụ nhne be jeeji ọvnarna nọosnu, kọvu nhne ke oligwe n'iwuhuru a

pioru ariohna ke kakwo mma karu ovnarna anohia.

²⁴ Kwnornu nu Karaishi bna'ge nhne zi nsò be jiri aka wu, ke bu oyiyi ke okwnamarna nhne. Kòvu o bnaznenu oligwe hne o gwuzo nu ruwhnu Chiokike nu risi ai.

²⁵ Nye risi ariohna ele Ju naabna Hne Kakwo Nso otu mgba n'awha gweru ovnarna anohia. Kòvu Karaishi znége o ji ehni a kwa ariohna agida ige.

²⁶ O bu ru kpam, Karaishi znenu ata awnñuwhnu agida ige hite n'opanizo okike owa. Kòvu o whuyaru otu mgba kpò kwnornu ai n'okwukwo ige ka, gweru ehni a kwa ariohna ma o vume mmehie.

²⁷ Ka bu ezi oka, badnu joonwuriri otu mgba, omekwo, ikpe Chiokike sno a.

²⁸ Kpam masi, be jiri Karaishi kwa ariohna otu mgba o vume mmehie agida ele badnu, o jaava ke mgba lawuru znohia ele neele anya a hne mmehie zila a.

10

Karaishi kwaru ariohna zuru ohna otu mgba

¹ Iwu wam bu enine nhne oma ke jaava, o buo nhne wam, kam kpayarù, o nwée rikne hite nu ariohna ke be naakwa ige obula mee ele naava o kpò risi eli zu ozu.

² O bu ru nu ele neekpenu Chiokike zi richna nu rime ovu, ikpe mmehie ba mana be. Kpakara okwa ariohna znenu okwome.

³ Kòvu kpakara ariohna wam bu nhne ke neechenwanyanu be mmehie be hite n'awha du n'awha.

⁴ Kwnornu nu ovnarna ehni nu owu nwée rikne vume mmehie.

⁵ Kam kpayarù nga Karaishi varu n'owa, o karu,

“Ariohna nu nkesi ruwhnu oma masige i,
kòvu i bitannu m anò-ehni o bonu i
nsni.

⁶ Ovu za nòso i n'onu
kwnornu ariohna okporne bekwnu
mòbu ariohna mmehie.

⁷ M kaa, ‘Chiokike, le, m valèm
o mee nhne i pioru me mee,
lele kpa be gbarù nhne gbasiri m
n'okwukwo nsò.’”

⁸ Ke mbòm, o karu, i piole ariohna nu nkesi ruwhnu oma, mòbu ariohna okporne

bekwnu mòbu ariohna mmehie, o bu n'ezi nu iwu wam karu be mee kpam.

⁹ O kaa, “Chiokike, le, m valèm o mee nhne i pioru me mee.” O gwemernu nhne ke mbòm ma o zi kpa o gwuzote nhne ke ebo.

¹⁰ Kwnornu nu Jizosi Karaishi mernu nhne Chiokike pioru o mee, o snusnamarnu mmehie ai hite n'ariohna ke o jiri ehni a kwa otu mgba ke zuru ohna.

¹¹ Nye okwa ariohna obula noogwuzo kpakara obochi nòornu ernu a, naakwa otu ariohna agida ige. Kòvu kpakara ariohna ka nwée rikne noovume mmehie.

¹² Kòvu nga nye ariohna ka kwaru ariohna ke zi okwnukokwnu kwnornu mmehie, o daziri eli n'akarikwnunga Chiokike.

¹³ Hite n'ige wam, o zi neese ige Chiokike jaabita ele irno a lele nhne ogbakwasi ochi a.

¹⁴ Hite nu otu ariohna, o mernu ele zi snam hite nu mmehie zu ozu okwnukokwnu.

¹⁵ Enine Nso naagbanu ai akebne ka hite nu nhne o kwuru nu mbòm,

¹⁶ “Ka bu njo-ehni ke me nu be jaagba,
n'obochi ke jaava, bu nhne Jihova
kwuru,

m jeeyisi iwu m nu rime ovu be,
m jaagbakwasi be n'echiche be.”

¹⁷ O kaa kwno berere,
“M jeechenwanya aruru-eli be,
nu mmehie be berere.”

¹⁸ Kitna, o gbarunnu be kpakara mmehie be, ariohna berere za kwnornu mmehie.

¹⁹ Kam kpayarù, rumu nda m, a nwernu ovu siri rikne o bnazne nu Hne Kakwo Nso hite n'ovnarna Jizosi.

²⁰ O gbamannu ai apna ikne ke zi budnu hite n'ikpe obnosni wam ke bu anò-ehni a.

²¹ A nwernu nye risi ariohna ke kakwo, nye neelegidne oro Chiokike anya.

²² Ngwa ma a gweru mkpoma zi richna nu ezi okwnata ovu, nu ovu ikpe mana vakwnusi Chiokike, ya nu ehni be jiri mini zi richna snusnama.

²³ Ngwa ma a knetasi olile anya ke okwnata ovu ai aka rikne, kwnornu nu nye kweru ai mkwna jaabita mkwna o kweru.

²⁴ A gbalì mee nhne joovulizo owhnun'anya n'ovu ibne ai hite n'ornu ernu oma.

²⁵ A ghása ọgbako rụmu nda n'otu lele kpa agwna ele badnụ neeme. Kọvu a kw-nagidne ibne aị ke kakwo kpa ọbochi wam naava ndundu.

²⁶ Ọbụru nụ a jaazị kọriri neeme mmehie hne a nūrnụ ezi ọka wam, ọ zá ariohna berere be jaakwa kwnornu aị.

²⁷ Kọvu nhne ke gwnarnụ bụ olile anya ke tū ogwnu ke ikpe, ya nū ke okne bẹkwnu ke jeerne ele neemegidne Chiokike.

²⁸ Nye ọbula ke dnarnụ Iwu Mozizi nwurnu ẹnwu hne badnụ lawuru mọbu ẹto gbagidnenu a akebne, be dōnnu a obirizi.

²⁹ Anụ le kpa ikpe wam jaazị rikne bụ awhnūwhnu nye wam jaata bụ nye lednarnụ Nnwọ Chiokike anya, nye kpóge ọvnarna ọgba-njọ-ẹhni ke Chiokike nhne, ke snūsnamarnu mmehie a, nye lednarnụ Enine Nsọ ke oru anya.

³⁰ Kwnornu nū a magwū nye karū, “Mawa nwe mmegwnahia, m jeemegwnarnū.” Jihova kwuru berere, “Jihova jeekpe ele ke a ikpe.”

³¹ Ọ bụ nhne tū ogwnu ọ dnabna n'aka Chiokike ke zị bụdnu.

³² Anụ chenwanya ọbochi ele ke wheru ewhe kpa anụ snūrnū ovu kpa iwhne Karaisi mụkwasiri anụ nū rime kpakara awhnūwhnu.

³³ Agwna ige anụ bụru ele be kpasiri iwhnerne n'ohna, ige berere anụ dasiri ele berere be neemegbu emegbu n'ikwnu.

³⁴ Anụ dōnnu ele zị n'ikelu obirizi. Nga be nahoru anụ nhne anụ nwernu, ovu sọru anụ n'onu kwnornu nū anụ magwū nū anụ nwernu ẹkwnu ke jaazị ọkwnukokwnu n'oligwe.

³⁵ Anụ tūwhu ovu osi rikne anụ, o jeenwe ọgwo ẹrnu zị agida.

³⁶ Anụ snuta ovu ma anụ nwernu rikne mee nhne Chiokike pioru, nahia masi nhne o kweru nū mkwna.

³⁷ Kwnornu,

“Ige matị,
nye wam jaava bụ nye jaava, o jóogbu ọkwnu.

³⁸ Kọvu, nye mee mma ke m jeehi n'okwnata ovu ziri bụdnu,
ọ bụru nū nye ọbula lahna aznū,
nhne gbasiri a jóoso m ovu n'onu.”

³⁹ Kọvu a bụo ele naalahna aznū, whu etekne, a bụ ele kweru dū n'ọznohia mkpuru ovu.

11

Ele dikne ke ọkwnata ovu

¹ Okwnata ovu bụ ọdnabnenu nū nhne a neele anya, nū ọtukwasi ovu nū nhne ke a whnūge anya zị.

² Hite n'okwnata ovu, ele gbaka nahiaru ruwhnu ọma n'aka Chiokike.

³ Hite n'okwnata ovu, a ghọhiaru nū Chiokike jiri ikwu-onu a ke ọwa, ke kpa-yarū, nhne a nọowhnu anya hi nū nhne a whnūge anya whuya.

⁴ Ebeli jiri ọkwnata ovu kwanū Chiokike ariohna ke ka ariohna Keni nwene a mma. Hite n'okwnata n'ovu a, Chiokike gbarū akebne nū ọ bụ nye mee mma kwnornu nū Chiokike nahoru nkesi a. Hite n'okwnata n'ovu a, ọ zị kọriri nookwu ọka ọ bụ n'ezị nū ọ nwurnu ọnwu.

⁵ Hite n'okwnata ovu, Inoku nwuna ọnwu, kọvu Chiokike kwururu a nū bụdnu, be whnūna a, kwnornu nū Chiokike kwururu a. Kọvu sū Chiokike kwururu a, be gbarū akebne a nū o mernu nhne sọru Chiokike ovu n'onu.

⁶ Hne ọkwnata ovu zila, be nwée rikne mee nhne jóoso Chiokike ovu n'onu. Kwnornu nū nye jaavakwnusi Chiokike jeekweriri nū Chiokike zị, nū ọ bụ nye nọokwu ele noopiosi a rikne ọgwo ẹrnu.

⁷ Hite n'okwnata ovu, Noa tūru ọgbo nga Chiokike dọru a aka nū nsni nhne ke zị nū ruwhnu, ọ whnūna anya, ọ tū ọgbo o jiri znọhia ele ọro a. Ọ marnū ọwa ikpe, kehia ome mma hite n'okwnata ovu.

⁸ Hite n'okwnata ovu, Ebereham bnornu nsni nga Chiokike sukwuru a zne ẹli ke o jeekehia nū mkwna, ọ whoga neezne hne ọ máa.

⁹ Hite n'okwnata ovu, o wuru n'eli Chiokike kweru a mkwna lele nye izne. O wuru n'oro-eka, ya nū Aziki nū Jekopu, ele ya nū be kehia otu mkwna wam.

¹⁰ Kwnornu nū Ebereham neele anya ẹli ke nwernu ntụ-ẹli, ke Chiokike bụ nye nka nū nye wuru a.

¹¹ Hite n'okwnata ovu, Sera nahiaru rikne ọ tū rime nga o wheru ige, ọ bụ n'ezị nū o

nwée nnwọ* kwnornu o karu nọ ọ bụ nye kwesiri ọkwnata ovu bụ nye kweru mkwna.

¹² Hite n'otu badnu ka, Ebereham, ọ bụ n'ezị ọ nọ lele nye nwurnu ọnwu, hne avnurnu a hna lele mbọ ke oligwe nọ lele rịzna ke zị nọ ngeri osimini hna ke nwée ọnu ọgwngwu.

¹³ Kpakara ele ka nwurnu nọ rime ọkwnata ovu. Be náhiage nhne Chiokike kweru mkwna, kovu be whnurnu be hite nọ hne zị ikere, gweru be, kwuhia nọ be bụ ele izne nọ ele neewhe ewhe n'owa.

¹⁴ Nga ele badnu nookwu kpa, ka neegesi nọ be neele anya ẹli ke aka be.

¹⁵ N'ezị oka, ọ buri nọ be naari ọriri gbasiri ẹli ke be hiri whuya, be znernu alahna aznu.

¹⁶ Kịta, be neele anya ẹli ke ka mma, ẹli ke oligwe. Kam kpayaru, iwhnerne zá neeme Chiokike ma be sukwu a Chiokike be, kwnornu nọ ọ bitannu be otu ẹli.

¹⁷ Hite n'okwnata ovu, Ebereham gweru Aziki kwa ariohna nga Chiokike kparu a iru. Nye wam nahiaru mkwna wam jiri otu nnwọ kpọi o nwernu kwa ariohna.

¹⁸ Ọ bụ n'ezị nọ Chiokike karu, "Hite nọ Aziki, i jeenwe agida rumu."

¹⁹ Ebereham kweru nọ Chiokike nwernu rikne mee Aziki hi n'enuw lizọ, n'ezị oka, ọ nahoru nnwọ a lele nye hi n'enuw lizọ.

²⁰ Hite n'okwnata ovu, Aziki gọziri Jekopu nọ Iso, nookwu oka gbasiri ngozi ke zị nọ ruwhnu.

²¹ Hite n'okwnata ovu, Jekopu gọziri rumu Josefu lawuru nga ọ nonwu enwu. Ọ dnabnernu nọ mkpara a kpọ risi ẹli nyee Chiokike.

²² Hite n'okwnata ovu, Josefu nga ọ nonwu enwu kwuru nhne gbasiri okwne-hala ke rumu Izireli n'eli Ijipiti, nyee be iwu gbasiri ọkpukpu a.

²³ Hite n'okwnata ovu, ele murnu Mozizi tugwaru a enwa ẹto kwnornu nọ ọ bụ nnwọ zị ichne, ogwnu iwu eze tula be.

²⁴ Hite n'okwnata ovu, Mozizi, nga o sopi-yaru nọ badnu, kwéle be sukwu a nnwọ adna Fero.

²⁵ O snornu rumu Chiokike ta awhnuwhnu kanu a mma kakwo o nwe ovu ọso n'onu ke mmehie ige mati.

²⁶ O gwnurnu nhne iwhnerne ke Karaisi nhne zị okne onu ahia kakwo kpakara ẹkwu ke Ijipiti, kwnornu nọ o neele anya ogwo ẹnu ke zị nọ ruwhnu.

²⁷ Hite n'okwnata ovu, ọ sigbasiri ẹli Ijipiti, ọ tula ogwnu ovu owe ẹhni ke eze, kwnornu nọ o gwuzoru kwem lele nye whnurnu Chiokike wam be whnu anya.

²⁸ Hite n'okwnata ovu, o miteru Iriri Ogawhe nọ ọvurna be wesaru ma enine izi enwu wam ke gburu kpakara nnwọ mbom be murnu gharu o gbu nnwọ mbom ele Izireli.

²⁹ Hite n'okwnata ovu, rumu Izireli wheru Osimini Ihie lele ẹli etekne, nga ele Ijipiti pioru ma be whe, mini riri be.

³⁰ Hite n'okwnata ovu, oghiri mkpọ Jeriko dnarnu, nga ele Izireli gbaru a gburugburu ọbochi ẹsau.

³¹ Hite n'okwnata ovu, nwerinya ewhere Rehabu ziri budnu, be gbukotala ya nọ ele irno Chiokike, kwnornu nọ o tugwaru ele znernu o nyokahia ẹli wam.

³² Ndaa nhne me jookwu, kwnornu nọ ige zila me jookwu nhne gbasiri Gidioni, nọ Baraki, nọ Samsini, nọ Jefita, nọ Devidi nọ Sameli, nọ kpakara ele ọwhnurninya.

³³ Ele hiri n'okwnata ovu lugbu ẹli-eze, rnu ẹnu oma, nahia mkwna, kpusni onu odum,

³⁴ kpachni bekwnu noonwu onwu, gbanahoru ama-ogwnu, be nwée rikne, kovu be ghoru ele dikne, ele dikne n'ogwnu, chihala ele ogwnu ẹli berere.

³⁵ Ele rinya nahiaru ele ke be hiri n'enuw lizọ. Be taru ele berere awhnuwhnu, kovu be kwéle be dokia be, ma be lizọ n'enuw ke ka mma.

³⁶ Be mernu ele berere nhne rumu, pnja be hna, owe, be knernu ele berere eriri, yisi be n'ikelu.

³⁷ Be turu be akaworugwu, be kwobiri be ẹbo, be jiri ama-ogwnu gbu be, be woru akpukpo owu nọ atnurnu gbaghari, be ghọ ele mboni, be kpakna be ẹhni, megidne be.

³⁸ Ele ọwa kwésile ele ka. Be gaghari lele ele nwée ọro n'eli-ikpa nọ rugwu mati, be wuru nọ rime mkpewu nọ onunu ẹli.

* 11:11 mọbu hite n'okwnata ovu, Ebereham ghoru nda, ọ bụ n'ezị o mernu okno badnu, Sera n'iwhuru a nwée nnwọ

³⁹ Kpakara ele ka nwernu ọtutnu oma kwnornu n'okwnata ovu be, kovu be náhiage mkwna wam.

⁴⁰ Chiokike biṭannu aị nhne ka mma. Chiokike mernu ma aị nụ be zukọta, ma a bụru ele zuru ozu n'otu.

12

Chiokike naapnià rụmu a nhne

¹ Kam kpayaru, hne a nwernu agida ele akebe gbaru aị gburugburu, a tuwhu kpakara nhne ke noobnosni aị nụ mmehie ke naatakwnusi n'ehni aị, ma a gweru okasi mkpoma gba eso ke zị aị nụ ruwhnu.

² A neelegidne Jizosi anya, nye turu ntụ-eli nụ nye mekwakworu okwnata ovu aị. Nye kwnornu ovu oso n'onu ke zị a nụ ruwhnu lị nhne igbugbu ke ogba, gweme iwhnerne, o daziri eli kịtna n'akarikwnunga ngadna eze Chiokike.

³ Anụ tule nhne gbasiri nye wam ke liri nhne igbugbu ke ogba nụ omegidne ke ele mmehie, rikne bọ gwu anụ, anụ dna n'apna.

⁴ Nụ rime ogwnu anụ nọolu megidne mmehie, anụ yooluge ogwnu dụ n'owusa ovnarna anụ n'enu.

⁵ Anụ chezuru ikwu-onu okasi ovu wam ke Chiokike nookwu anụ lele rụmu, “Nnwọ m, i lédna odo aka nụ nsni ke Jihova anya, ovu lálkwadia anụ mini nga o bigbọru anụ.

⁶ Kwnornu nụ Jihova naata ele o whnurnu n'anya awhnụwhnu, naapnià nye obula o kwuru nnwọ a nhne.”

⁷ Anụ nabnarnu awhnụwhnu anụ naata lele odo aka nụ nsni ke nda nọodo rụmu a. Anụ whnulele nnwọ ke nda a zá nọodo aka nụ nsni sa?

⁸ O bụru nụ Chiokike zá nọodo anụ aka nụ nsni lele ele berere, anụ bụo rụmu a, kovu anụ bụ rụmu oyi.

⁹ Nda aị k'owa nọodo aị aka nụ nsni, a noobnonu be nsni. A kwesiri o bnonu Nda aị ke enine aị nsni karukwo ma a ziri budnu.

¹⁰ Nda aị k'owa naapnià aị nhne ige matị n'ovu oso n'onu be, kovu Chiokike naapnià aị nhne kwnornu mbnarna ke aị, ma a snornu a kehia ozi nsọ a.

¹¹ O zá odo aka nụ nsni obula ke nọoso oso n'ige wam, kovu o zị igbugbu. Omekwo, o mịpiya ezi mkpuru ke ome mma nụ udno nụ rime ele gawheru nụ rime a.

¹² Kam kpayaru, anụ mee aka ke dnarnu adna lizo nụ mkpnerne ochi ke nwée rikne gwuzoru kwem.

¹³ Anụ zne izne n'apna ke snirni asni o zị ele nwée ochi ba dna n'apna, tnunuma, be gwọ be.

O do aka nụ nsni

¹⁴ Gbalị ma jị nụ kpakara ele badnu ziri n'udno, ziri masi nsọ, kwnornu nụ o zá nye joowhnu Chiokike anya sụ o zila nsọ.

¹⁵ Anụ whnụ nụ o zá nye dnahalaru n'oru ke Chiokike. O zị nye nụ lele egwnugwnu luga nlulu n'esilawuru anụ ke joovuyanụ anụ mkpa, hite nụ a mejo agida badnu.

¹⁶ Anụ whnụ nụ o zá nye neeme oyi mọbu nye zá nọosonu Chiokike anya lele Iso, nye kwnornu otu mgba wiri re onodi opnarna a.

¹⁷ Anụ mahiaru, omekwo, o pioru o nahoru ngozi nda a, oghere zila kwnornu nụ o nwée rikne gbanwo nhne o mernu, o bụ n'ezi nụ o jiri anya-mini ekwna piosi ngozi wam rikne.

¹⁸ Anụ váduge nụ rugwu ke anụ jeemetu aka, lele rugwu Saịna ke neerne bekwnu, nụ ochichiri, okne ogwnu nụ okne ruwhere,

¹⁹ nụ odidna ke okwodu nụ odidna nkoli ke ele nurnu a, riasno nkoli wam kwúma berere.

²⁰ Kwnornu nụ be gwúzolige iwu wam ke karu, “O búbedi anohia vadu rugwu wam metu a aka, be gweru ara tugbu a.”

²¹ Nhne Mozizi whnurnu zị okne ogwnu, o kaa, “Ogwnu turu m, ehni nọoznu m biri biri.”

²² Kovu anụ vaduru rugwu Zayoni, bụ Jeruselem ke oligwe, eli-ohna ke Chiokike ke zị budnu, nụ ele enine izi, o zá nye nọogwnuli onu, ele neetne eri onwudna.

²³ Anụ vadulem ogbako Chiokike ke rụmu be beru osno mụ, ele be gbaru rewhna be n'oligwe, vakwnusi masi Chiokike, nye neekpe kpakara ele badnu ikpe, nụ enine ke ele ome mma zuru ozu.

²⁴ Anụ vakwnusiri Jizosi, nye ibno ke ogba-njo-ehni ikne, nụ ovnarna ke owhesa,

ke nookwu nhne ke ka mma kakwo oṽnarna
Ebeli.

25 Anya dụ anụ ẹli, anụ whnụ nụ anụ ghárula ọ nurnu nhne nye wam nookwu. Ọ bụru nụ ikpe marnụ ele wam bnóne nsni nhne nye wam zị nọodo be aka nụ nsni n'owa kwuru, ndaa kpa a jaagbanahọru, ọ bụru nụ a bnóne nsni nhne nye wam zị n'oligwe nọodo ai aka nu nsni nookwu?

²⁶ Nkoli á mernu ọwa znu biri biri n'ige wam, kovu kịta, o kweru mkwna kaa, “Berere kwno, m jeeme ọ bụo ọwa kpọi znu biri biri, kovu oligwe masi.”

²⁷ “Berere kwno” neegesi nu o jeegweme
kpakara nhne nɔɔznu biri biri bu nhne be
keru eke, ma nhne ke za nɔɔznu biri biri
gwuzosi rikne.

²⁸ Hne a nanahoru eli-eze ke za noznu biri biri, a tunu Chiokike mmamma, kw-nakwu a kpa o joso a n'onu, nu ogwnu nu oso anya.

²⁹ Kwnornu nū Chiokike bụ bẹkwnu neerne erne.

13

*Kpa be wu budnu
jaamasi Chiokike*

¹ Anụ nọowhnu ẹhni anụ n'anya lele rụmu nda.

² Anụ chézu elekọta ele izne, kwnornu nụ agwna badnụ lekọtaru enine izi hne be máa.

³ Anụ chenwanya ele zị n'ikelu lele nụ
anụ nụ be zị n'ikelu. Anụ chenwanya ele
naata awhnuwhnu lele nụ anụ nụ be sno
naata awhnuwhnu.

⁴ Anụ sọbisinu ọlulu nzi nụ nnwerne. Anụ mēru ọkpata nzi nụ nnwerne kwnornu nụ Chiokike jeekpe ele neeme ọyi nụ ele ewhere ikpe.

⁵ Anụ kwé ọwhnun'anya iwai nēchi
mkpoma anụ, nhne anụ nwernu ji anụ
ruwho, kwnornu nu Chiokike karu,

“M jáaghasa anu rĩa rĩa,
m jáasa anu aka rĩa rĩa.”

6 Kam kpayarū, a ji ovu siri rikne kaa,
 “Jihova bu nye neenyinu m aka,
 ogwnu zá ɲotu m nhne badnu jeeme
 m.”

⁷ Anụ́ chenwanya ele risi anụ́ wheru ewhe, ele kwunnu anu ikwu-onu Chiokike,

kpa be wuru bɔɖnu be, kpa be nwɔ̃rnu
enwu, anu snornu okwnata ovu be.

⁸ Jizōsi Karaishi zi kpa o zi, ekile, tna, du okwnukokwnu.

⁹ Anụ kwékwadia iznizni ikne obula zị ichne ichne kwnapụ anụ n'apna. O ka mma mkpoma aị gwuzosi rikne n'oru Chiokike, o bụo nụ omen'eli wiri zị ichne ichne ke zá naabnanụ ele neeri a mbnarna obula.

¹⁰ A nwernu ojo ke ele naakwa ariohna n'Oro-Eka Nso nwée rikne ri nhne zị nụ olu a.

¹¹ Kwnornu nū nye risi ariohna neegwebna ɔvnarna anɔhia be gburulele ariohna mmehie nū rime Hne Kakwo Nso, kɔvu be nɔokporne ɔkpna anɔhia wam bekwnu n'aznu eli-ohna.

¹² Kam kpayaru, Jizosi taru awahnūwhnu n'aznū eli-ohna ma o gweru ɔvnarna a biṭa ele badnu nso.

¹³ Ngwa ma a znekwnusi a n'aznụ ẹl-
ohna vuru masi iwhnerne a.

¹⁴ Kwnornu nu a nwée ẹ̀li-ọ̀hna ke jaadazigidne hna, kọ̀vu a neele anya ẹ̀li ke naava nu ruwɦnu.

¹⁵ Ngwa ma a znarni Chiokike ige obula, ma o buru ariohna hite nu Jizosi, ka bu nhne nkesi ke hi ai n'ovu, hite n'onu nookwuhia nu o bu Nyenwe ai.

¹⁶ Anụ chenwanya, neeme nhne ọma ya nụ neekesi ele badnụ nhne anụ nwernu, kam bụ ariohna ke nọso Chiokike ovu n'onu.

¹⁷ Anụ bno nsni, anụ bīta ẹhni anụ nụ mkpururu ele risi anụ, kwnornu nụ be neelegidne anụ anya lele ele jaasa ajiji nụ ruwhnu Chiokike, ma be rnụ ẹnu be n'ovu ọma, ọ bụo nụ ovu owe ẹhni, ke zá bnanụ anu mbnarna obula.

Obekwu ikwu ipne-aznu

¹⁸ Anụ kpenu aị okpukpe. A magwụ nụ
ovu aị zị richna kwnornu nụ a pioru o mee
nhne buru oma ige obula.

¹⁹ M naari asno anu kpenu m okpukpe ma
m vakwnusi m anu wara wara.

20 Kĩtna, Chiokike udno nye mernu
Nyenwe ai Jizosi hi n'enwu lizo, nye bu
Okne Nye Znu Atnurnu wam, hite n'ovnarna
ogba-njo-ehni kwó okwo,

²¹ nyee anụ kpakara nhne bụru ọma o mee echiche a. O gweru masị aị mee nhne masịri a, hite nụ Jizọsi Karaịsi nye nwe igwugwu ọkwnukokwnu. Amim.

²² Rụmu nda m, anụ bno nsị n'ikwu-ọnu ezni ke me kwuru, kwnornu nụ ọkwukwo me gbarụ zá ogologo.

²³ Anụ mahia nụ nnwọ nda aị Timoti whụyalam n'ikelu. Ọ bụru ọ va ngwa ngwa, me nụ a joosno va lekasi anụ.

²⁴ Anụ bekwu kpakara ele risi anụ nụ kpakara rụmu Chiokike. Ele Itali neebekwu anụ.

²⁵ Oru Chiokike dazinu kpakara anụ.

Okwukwo izi Jemisi Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Okwukwo izi Jemisi jiharuru n'agida ezni o nyernu kpakara rumu Chiokike gbasaru nu "rime kpakara owa." Jemisi ji agida nhne anya n'owhnu n'obochi neezni nhne ke enine, neegesi kpa nye Karaisi kwesiri o ji akoniche wu budnu n'owa. Jemisi kwuru oka gbasiri oba eze, owa, ornurna, agwa oma, okewa, okwnata mkpoma, riro, akoniche, okno oka, oknomokno, ozi wohnernerne, okpe ele berere ikpe, nganga, ndidi nu okpukpe.

Okwukwo izi ka nookwu mkpa o zi nu badnu nwernu okwnata mkpoma nu nhne obula o neeme, lele kpa o kwesiri nye neekpenu Chiokike.

Nhne zi n'okwukwo izi ka

Opanizo (1:1)

Okwnata mkpoma nu akoniche (1:2-8)

Odna owa nu eze (1:9-11)

Ornurna (1:12-18)

Onurnu nu omume (1:19-27)

Odo aka nu nsni gbasiri okewa (2:1-13)

Okwnata mkpoma nu ernu (2:14-26)

Nye Karaisi nu riro a (3:1-18)

Nye Karaisi nu owa (4:1---5:6)

Ezni zi odo nu odo (5:7-20)

¹ Mawa, Jemisi, nye izi ke Chiokike nu ke Nyenwe ai Jizosi Karaisi, neebekwu kpakara ele ke Chiokike, ke bu avnurnu nri nu ebo ele Chiokike zi nu rime kpakara owa.

Okwnata ovu n'ige ornurna

² Rumu nda m, o buru nhne snarnima ige obula anu dnabnarnu nu nhne ornurna zi odo n'odo.

³ Kwnornu nu o bu okpa okwnata ovu iru jeegweya ndidi.

⁴ Ndidi rnuzu ernu a, ma anu buru ele zuru ozu, o za nhne kogwu.

⁵ O buru nu o zi nye nwée akoniche, nye wam rio n'aka Chiokike, nye neenye kpakara badnu hite nu mkpoma oma a, o za naakpasii iwhnerne. O jeenye a.

⁶ Nye wam jeeji okwnata ovu n'orio, o nwéko mkpoma lawuru. Nye nwernu mkpoma lawuru nu lele abaka-mini osimini, nga ruwhere neewhe, o n'otulizo a olu.

⁷ Nye ki chéko nu o jeenwehia nhne obula n'aka Nyenwe ai.

⁸ O bu nye mkpoma lawuru, o gwúzole kwem nu kpakara apna a.

Odna owa nu eze

⁹ Nnwó nda ke bu nye mboni nwudna nga Chiokike gwelizoru a olu.

¹⁰ Nnwó nda ke bu nye kwu nwudna nga Chiokike gwednarnu a eli. Kwnornu nu nye kwu jaagawhe lele igwugwere ohia.

¹¹ Nga ehnám wasiri n'orne bekwnu a, o chnagbu achara, igwugwere a dnahnala, mma a kwome masi. Kpam masi, nye eze jaagawhe nu kpakara ernu a.

Ornurna

¹² Ngozi jaazinu nye wam ovu a siri rikne nu ige ornurna, kwnornu nu o megbu ornurna, o jeenwehia budnu kwó okwo ke Chiokike kweru ele whnurnu a n'anya mkwna.

¹³ Nga be naarna anu ornurna, nye wam kákwadia, "Chiokike naarna m ornurna," kwnornu nu o za nye nwernu rikne rna Chiokike ornurna, Chiokike rná badnu ornurna.

¹⁴ Kovu be naarna badnu ornurna nga nhne ojo ke mkpoma n'oto a, ma o duwhu a.

¹⁵ Nga nhne ojo ke mkpoma wam turu rime, o m'uhia mmehie, mmehie masi sopiya, o m'uhia enwu.

¹⁶ Rumu nda m me whnurnu n'anya, anu kwé be duwhu anu.

¹⁷ Kpakara nkesi oma nu nhne buru oma neehi n'oligwe naava, n'aka Nda ke keru iwhne, nye za naagbanwo lele kpa enine naagbanwo.

¹⁸ Chiokike pioru o gweru ikwu-onu ke ezi oka a m'uhia ai, ma a buru mkpuru mbom ke kpakara nhne o keru eke.

Onurnu nu omume

¹⁹ Rumu nda m me whnurnu n'anya, anu mahia ka, kpakara badnu ziri gnarnagnarna n'onurnu, kovu o buo n'okwu oka. O wé masi ehni wara wara.

²⁰ Nye ovu owe ẹhni nwée rikne mee nhne jaamasị Chiokike.

²¹ Kwnornu nụ ka, anụ gweme kpakara rune nụ kpakara agwa ojo ke jipiharu mkpoma anụ. Anụ gweru ẹhni anụ bita nụ mkpururu Chiokike, nahoru oka wam ke nwernu rikne o znohia mkpuru mkpoma anụ.

²² Anụ buru ele neeme nhne oka wam kwuru, anụ buko ele nonu onu kpoi, needuwhu ẹhni anụ.

²³ Nye obula ke nonu ikwu-onu wam kpoi, kovu o za neeme eme, nụ lele badnu ke neelekiri ruwhnu a nụ nyno, whnu ruwhnu a kpa o nụ,

²⁴ o lekirkwo ẹhni a, ngangam, o whoga, chezume oka badnu o bu.

²⁵ Kovu nye obula ke neelegidne anya n'iwu wam zuru ozu ke neeme badnu nwernu ẹhni a, ke naadazigidne nụ rime a, o buo nye nonu onu neechazu masi, kovu nye neeme nhne iwu wam kwuru, Chiokike joozozu nye wam n'enu a.

²⁶ O buru nụ nye obula bu nye neekpenu Chiokike, kovu o knesige riro a eriri, o nooghonu mkpoma a aghigho, okpenu Chiokike a bu nhne etekne.

²⁷ Okpenu Chiokike ke zi snam, ke be merula emeru nụ ruwhnu Chiokike bu Nda ai, bu ka, o chenwanya rumu nwée nda nụ nne, nụ ele rinya nzi be nwurnu nụ mmekpehni be, nụ badnu o bita ẹhni a richna hite nụ nhne ojo k'owa ka.

2

Ole badnu anya nū ruwhnu

¹ Rumu nda m, lele ele kweru nū Nyenwe ai Jizosi Karaisi, nyenwe igwugwu, anū lekō badnu anya nū ruwhnu hite nū ya naakpa ike.

² O buru nū nye kwu ke gbagwu ari mkpaka golu, woru iwo marnu mma va n'ogbako anū, nye mboni ke wogwu nkukara iwo va masi,

³ o buru nū anū sobisinu nye wam wogwu iwo marnu mma, kanu a, "Daziri nū ngadna ka," kovu kanu womboni wam, "Gwuzoru hna, mōbu daziri n'eli etekne n'ochi m,"

⁴ anū kpala ike, buru masi ele ikpe oriri ojo marnu?

⁵ Anū bnote nsni, rumu nda m me whnurnu n'anya, Chiokike horulam ele mboni ke owa ka, mee be buru ele kwu n'okwnata ovu be, be buru masi ele o jeenye eli-eze wam o kweru ele whnurnu a n'anya mkwna.

⁶ Kovu anū lednarnu womboni anya. O buo ele kwu wam neemegbu anū? O buo be noopnurnu anū zne oro ikpe?

⁷ O buo ele kwu noolulu rewhna oma nye wam nwe anū?

⁸ O buru anū bita iwu Eze ai ke oligwe ke be gbarū n'okwukwo nsō, "Whnu nye agbatibi i n'anya lele ẹhni i," anū mekwaru nkari.

⁹ Kovu o buru nū anū le badnu anya nū ruwhnu, anū mehielem. Iwu jeegesi nū anū dnarnu iwu.

¹⁰ Nye obula ke jaabita kpakara iwu, kovu dna otu kpoi, o dnanam kpakara iwu wam.

¹¹ Kwnornu nū nye wam karu, "I méko oyi," kamasiri, "I gbuko badnu." O buru nū i méne oyi, kovu i gburu badnu, i bu nye dnarnu iwu.

¹² Anū kwu, mee masi lele ele Chiokike jeeji iwu ke neeme badnu nwernu ẹhni a kpe ikpe.

¹³ Kwnornu nū nye nwée mkpoma obirizi, Chiokike joodonu a obirizi nga o jeekpe a ikpe. Obirizi nonwudna n'ikpe omuma.

Okwnata ovu nwée ẹrnu bu nhne etekne

¹⁴ Rumu nda m, ndaa mbnarna obnarnu o buru nū nye obula kaa, "M nwernu m okwnata ovu," kovu ẹrnu a gésile a? Okwnata ovu kpoi o jooznohia a?

¹⁵ O buru nū rumu nne rukna mōbu rumu nne rinya nwée iwo, mōbu wiri oriri,

¹⁶ mbnarna kini bu nhne o bnarnu, o buru nū otu badnu n'esilawuru anū kanu a, "Lekwaru anya, o nyee i iwo i joowo, chi i iyi, nū wiri i jeeji riji ruwho," kovu o nyéne a nhne ke zi anọ-ẹhni mkpa.

¹⁷ O bu masi kpa okwnata ovu ke nwée ẹrnu bu nhne nwurnu onwu.

¹⁸ Kovu otu nyenum jaakaa, "Otu badnu nwernu okwnata ovu, nye berere nwernu ẹrnu oma." Gesi m okwnata ovu i ke nwée ẹrnu, m jeegesi i ẹrnu oma m hite nū okwnata ovu m.

¹⁹ I kweru nù otu Chiokike, ọ bụrụ ọma. Ele ọnwu ọjọ kwe masịri, be naama rūruru tū ogwu.

²⁰ Jị nye iwhnirniwhno! I pioru ọ mahia nù ọkwnata ovu ke nwée ọrnu bụ nhne etekne?

²¹ Gweru Ebereham nda aị nù nhne atụ. Be gwnụsiri a nù nye mee mma hite n'ọrnu ọma a, nga o jiri Aziki nnwọ a rukna kwa ariohna n'olu ojo ariohna.

²² I whnurnu nù ọkwnata ovu a nù ọrnu a rnukotaruru ọrnu. Ọkwnata ovu a zuru ozu hite n'ọrnu ọma a.

²³ Nhne be gbarū n'okwukwo nsọ mezuru ke kwuru, “Ebereham kweruru Chiokike, Chiokike gwnụsinu a nù ọ bụ nye mee mma.” Be sukwu a enyi ke Chiokike.

²⁴ Anụ whnurnu nù be gwnurnu badnụ nù nye mee mma hite n'ọrnu ọma a, ọ bụo hite nù ọkwnata ovu kpọi.

²⁵ Kpam masị, gweru Rehabụ nwerinya ewhere nù nhne atụ. Be gwnurnu a nù nye mee mma hite n'ọrnu ọma, nga o kwubnan-yarnu ele varu ọ dna ndidna hi n'eli Izireli, zihala be n'apna berere.

²⁶ Lele kpa anọ-ehni bụ nhne nwurnu ọnwu hne enine zila, kpam masị, ọkwnata ovu bụ nhne nwurnu ọnwu hne ọrnu zila.

3

Ledu riro i anya

¹ Rumu nda m, kpakara anụ bụko ele zni nhne. Kwnornu nù anụ magwu nù ele zni nhne jeenwe agida ikpe kakwo ele berere.

² Kpakara aị naadnahie n'agida nhne. Nye zá naadnahie nù ikwu-ọnu bụ nye zuru ozu, nwe masịri rikne ọ chikota kpakara ehni a.

³ A neekne ọnu iyinya eriri ma be mee nhne a pioru be mee, zne masị hne a pioru be zne.

⁴ A gweru ogbo mini lele nhne atụ, ọ bụ n'ezi nù o zị okpotokpo, okne ruwhere noovughari a, kovu nù nye risi ogbo ji amarna matị ọnotughari ogbo penupe obula nye risi ogbo pioru.

⁵ Kpam masị, riro bụ nhne matị zị n'ehni aị, ọ ọnotu ọka k'agida. Le kpa igbogo hna ezi bụ ke bẹkwnu matị mernu o nwuzo bẹkwnu.

⁶ Riro bụ bẹkwnu. O jiharuru nù agida nhne ọjọ n'esilawuru nhne zị aị n'ehni. Riro bụ nhne neemeru badnụ, ọnomusi bụdnu bẹkwnu hite nù bẹkwnu eli ọnwu.

⁷ Badnụ nwernu rikne znụ, znụ masilam kpakara nhne be keru eke, mọbu anohia ke zị ogwnu zị ichne ichne, nù ọnnunu obula, mọbu aznụ zị nù mini, nhne obula ọnopnu ọpnu.

⁸ Kovu nù ọ zá nye nwernu rikne znụ riro. O bụ nhne ọjọ ke zá naadazị bidim. Nhne gbu badnụ zị nù rime a.

⁹ A jị riro naaznarni Nyenwe aị nù Nda aị Chiokike. A jị masị a ọovu badnụ ọnu bụ nye be kpuru n'oyiyi ke Chiokike.

¹⁰ Ọtu mmamma nù ovu ọnu neehi nù otu ọnu wam ọowhuya. Rumu nda m, o bụo ọma ọ zị kpam.

¹¹ Be tuhia mini sọ n'ọnu nù mini lu nlulu n'otu ọmi?

¹² Rumu nda m, isisi figi o nwernu rikne mịnya mkpuru isisi olivu? Mọbu isisi vaini o nwernu rikne mịnya mkpuru isisi figi? Mini arua, o nwernu rikne gbahia mini so n'ọnu?

Akọniche zị ichne ichne

¹³ O bụrụ nù o nwernu nye zị n'esilawuru anụ ke nwernu akoniche nù ogghohia, o gesi a hite nù bụdnu a, hite masị nù agwa ọma nù ogwedna ehni a eli ke hi n'akoniche.

¹⁴ Kovu ọ bụrụ nù mkpoma anụ jiharuru nù okwno-awuwa, nù ovu nlulu, nù akanchni, anụ kpá nganga. Anụ mee ezi ọka ghọ aghalaghala.

¹⁵ Akoniche ke nù kpam híge n'oligwe va, ọ bụ ke ọwa. Enine Chiokike zila nù rime a. O bụ nhne ke ọnwu ọjọ neezni.

¹⁶ Hne okwno-awuwa nù okewa zị, ọgba aghara ghara jaaziri.

¹⁷ Kovu akoniche ke hi n'oligwe va, beru ọsno ziri richna, omekwo, o nwe udno, o nwernu mkpoma ọma, naadnakota n'otu, o nwernu obirizi nù ọrnu ọma, o nwée aghigho, ọ kwu ezi ọka.

¹⁸ Ele neeme udno naakpa mkpuru udno. Be jọoghohia mkpuru ke imerne ọma.

4

Enyi ke ọwa

¹ Ọ bụ kini noovuya ọlu ogwnu nụ ọdogbuta n'esilawuru anụ? Be hi nụ nhne ọjo ke nọogwnu mkpoma anụ, ke nọolu ogwnu nụ rime anụ.

² Anụ pioru nhne, kovu anụ nwéhiala a, anụ jiknernu o gbu badnụ. Anụ piosi nhne rikne, anụ nwée rikne nwehia be, anụ jiknernu nọdogbuta, nọolu ogwnu. Anụ nwée nhne anụ pioga kwnornu nụ anụ ríola n'aka Chiokike.

³ Anụ nọorio, kovu anụ zá nanahia kwnornu n'oriri ọjo ke mkpoma anụ, ma anụ gweru a mee kpa o jiri masị anụ.

⁴ Anụ ele kwé be tükwasị anụ ovu! Anụ máa nụ nye ọbula ke whnurnu nhne ọwa n'anya k'agida nye wam bụ nye irno ke Chiokike? Nye ọbula ke pioru ọ bụ enyi ke ọwa neeme ẹhni a nye irno ke Chiokike.

⁵ Anụ chékọ nụ nhne be gbarụ n'okwukwo nsọ bụ etekne, “Chiokike neelegidne Enine Nsọ a o yisiri nụ rime anụ anya k'agida.”

⁶ Kovu Chiokike neenye aị oru k'agida. Lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ, “Chiokike noogwuzogidne ele oknomokno, kovu o neenye rụmu mboni oru.”

⁷ Anụ bíta ẹhni anụ nụ mkpururu Chiokike. Anụ nyigidne Ekwensu, ọ jaagbawhu hne anụ zị.

⁸ Anụ kpayabetu Chiokike ndundu, ọ jaakpayabetu anụ ndundu. Anụ kwnos-nama aka anụ, anụ ele aruru-eli. Anụ snusnama mkpoma anụ, anụ ele mkpoma lawuru.

⁹ Ọ gbu anụ igbugbu, anụ ru ọwa, anụ gba mkpe! Rụmu anụ ghọ ẹkwana. Snarnima anụ ghọ ọ gbarụ ruwhnu.

¹⁰ Anụ gwedna ẹhni anụ nụ ruwhnu Chiokike, o jeegwelizọ anụ olu.

Anụ kpéko ibne anụ ikpe

¹¹ Rụmu nda m, anụ kája ibne anụ. Nye ọbula ke naakaja nnwọ nda a, mọbu neekpe a ikpe, ọ naakaja iwu, neekpe masị iwu ikpe. Ọ bụru nụ i bụ nye neekpe iwu ikpe, ngam, i bụo nye naabita iwu, kovu nye ikpe iwu.

¹² Chiokike kpọi bụ nye neenye iwu nụ nye ikpe. Ya nụ nsnunu a nwernu rikne znọhia aị mọbu gbumeke aị. I bụ nyele ke neekpe badnụ ibne i ikpe?

Anụ lúu ọnu nhne ekile jọbu

¹³ Anụ bnote nsni, anụ ele naakaa, “Tna mọbu ekile, a jeezne mba ka mọbu mba kiyari daziri pị otu awha, gba mgbama ahia, kpa agida iwai.”

¹⁴ Anụ máa nhne jeeme ekile. Ndaa nhne bụdnụ anụ bụ? Bụdnụ anụ nụ lele iknorno-mini ke whuyaru, dazị ige matị, omekwo, o whume n'anya.

¹⁵ Ka bụ nhne anụ znernu okwu, “Ọ bụru ọ masị Nyenwe aị, a jaazị bụdnụ mee ka mọbu mee kiyari.”

¹⁶ Kovu kịtna, anụ noolu ọnu, neeme oknomokno. Kpakara o luu ọnu ka bụo ọma.

¹⁷ Nye mahiaru nhne bụru ọma o mee a, o méne a, ọ bunnu a mmehie.

5

Be dọru ele eze aka nụ nsni

¹ Anụ bnote nsni, anụ ele eze. Anụ kwna ẹkwana, si okokoba kwnornu nụ nhne igbugbu ke jaadnakwasị anụ.

² Ẹkwu anụ roru oro, akịka takwolem iwo anụ.

³ Kpakara golu nụ siliva anụ tulam ajari, ajari a jọbu nhne akebne megidne anụ. O jeerne anọ-ẹhni anụ lele bẹkwu, anụ ele kpabitaru ẹkwu n'ọbochi ipne-aznụ ka.

⁴ Anụ bno nsni, anụ kwúla ele anụ gnornu ẹnu n'ẹkwu anụ ọgwo ẹnu be. Ọgwo ẹnu be naakwna, nhne ọ nọokpokwu anụ dulam nsni Nyenwe aị Chiokike ke Meli Nhne Dum.

⁵ Anụ wuru bụdnụ oriri nụ ọnwunwo n'ọwa, anụ mee lele kpa ọ masịri anụ. Kịtna, ẹhni anụ ke gbarụ ọto jiknernunem, neese ikpe naava ava.

⁶ Ele aka be zị rịchna bụ ele anụ marnu ikpe, anụ gbu be. Be ménne anụ risi rikne.

Ọsnuta mkpoma nụ mmekpẹhni

⁷ Rụmu nda m, anụ knata mkpoma tem Nyenwe aị va. Nye ẹnu ẹkwu ji naaknata mkpoma nụ mkpuru zị okne ọnu ahia ke ẹkwu a mịi, tem mini ozuzo mbom nụ ke ipne-aznụ zo.

⁸ Anụwa masi, anụ knata mkpoma, dazisi rikne, kwnornu nụ ọvua ke Nyenwe aị zị ndundu.

⁹ Rumu nda m, anụ nwéma mkpoma ojo n'ehni ibne anụ, ma Chiokike gharu o kpe anụ ikpe. Nye ikpe gwuzogwu n'onu-mgbo jikneru o va.

¹⁰ Rumu nda m, anụ chenwanya nhne ele ọwhnurninya kwuru nụ rẹwhna Nyenwe aị. Anụ gweru be lele nhne atụ nụ ọknata mkpoma nụ rime mmekpehni.

¹¹ Anụ maam nụ a nookwu ele wam ele ọwa oma kwnornu nụ be knataru mkpoma. Anụ nurnu ọknata mkpoma Jobu, anụ maam nụ Nyenwe aị dōnnu a obirizi n'ipne-aznụ, kwnornu nụ Nyenwe aị bụ nye obirizi nụ nye imerne oma.

¹² Rumu nda m, anụ jí oligwe mọbu ọwa mọbu nhne berere dū risi. Oka anụ buru owe, owe, mọbu ọza, ọza, o zị Chiokike kpe anụ ikpe.

Okpukpe be kperu n'okwnata ovu

¹³ O zị nye ọbula n'esilawuru anụ ke zị nū mmekpehni? O kpe okpukpe. O zị nye ovu nọoso n'onu? O gwnu eri ọznarni.

¹⁴ O zị nye ọbula ke naaria ehni igbugbu? O sukwu ele okno badnu ọgbako Chiokike, be kpenu a okpukpe, te a mọno olivu nū rẹwhna Nyenwe aị.

¹⁵ Okpukpe be jiri okwnata mkpoma kpe jogwo nye nriria wam. Nyenwe aị jeeme ehni si a rikne. O buru nū o mehieru, Chiokike jaagbaru a.

¹⁶ Kam kpayaru, anụ kwuhianu ibne anụ mmehie anụ, anụ kpenu ibne anụ okpukpe ma be gwo anụ ehni igbugbu anụ. Okpukpe nye mee oma nọornusi ernal rikne.

¹⁷ Elaija bụ badnu etekne lele aiwa. O kpesiri okpukpe rikne ma mini gharu o zo, mini zole dū awha uto nū enwa isunu.

¹⁸ O kpe kwno okpukpe, oligwe gweya mini ozuzo, eli minya mkpuru.

¹⁹ Rumu nda m, o buru nū otu badnu n'esilawuru anụ kpahalaru n'apna ezi oka, nye berere kwuhnahie a,

²⁰ anụ mahia nū nye mernu nye ojo tūhnasna n'apna ojo a, znohiaru mkpoma a n'enwu. Nye wam kpusnirni agida mmehie.

**Okwukwo izi
ke Mbom
Pita
gbaru
Nhne gbasiri okwukwo izi
ka**

Okwukwo izi ke Mbom Pita gbaru bu ke Pita gbaznenu ele Karaishi naata awhnuwhnu kwnornu be neekpenu Nyenwe ai. Pita kannu be nu agida ele ke Karaishi n'owhonusni anya n'aka ele Rom ele kwege nu Jizosi Karaishi. Be jaazi koriri naata awhnuwhnu ke kakwo. Kovu, Pita naakanu be nu be nwe ndidi kwnornu nu kpakara ele sno Nyenwe ai jaata awhnuwhnu kwnornu okwnata ovu be. O kaa nu ka jeeme okwnata ovu be si rikne, ke jeenye Nyenwe ai igwugwu n'obochi Jizosi jaava.

Kovu kwnornu nhne Chiokike mernu hite n'ome Karaishi hi n'enwu lizo, kpakara ele Karaishi nwernu olile anya. Lele kpa Karaishi beru osno ta awhnuwhnu, omekwo, be nyee a igwugwu, o bu masi kpa nye Karaishi obula jeenwe igwugwu nga Jizosi jaava.

Nhne zi n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu nu okpukpe (1:1,2)

Risi olile anya ai (1:3-12)

Owu budnu zi nsọ lele ele ke Chiokike (1:13--2:17)

Nhne atụ awhnuwhnu Karaishi (2:18-25)

Awhnuwhnu nye Karaishi (3:1--4:19)

Ezni ele risi ogbako Chiokike (5:1-11)

Obekwu ikwu ipne-aznu (5:12-14)

¹ Mawa, Pita, nye izi Jizosi Karaishi, naagbaznenu ele Chiokike hohiaru ke gbasaru kpakara eli Pontosi, Galasia, Kapadosia, Esia nu Bitinia okwukwo izi ka.

² Chiokike Nda mahiaru anu, gweru aka a horu anu, bita anu nsọ hite n'Enine Nso, ma anu noobnonu Jizosi Karaishi nsni, ma onarna a snusnama anu.

Oru nu udno banu anu aba.

Olile anya ke zi budnu

³ Ozarni zinu Chiokike nu Nda Nyenwe ai Jizosi Karaishi, nye hiri nu obirizi a mphia ai nu budnu ikne. O mernu Jizosi Karaishi

hi n'enwu lizo, ke nyernu ai okwnata ovu zi budnu.

⁴ A bna n'okehia mkpe ke za noolulu olulu, nu ke be merula emeru, nu ke za nobo obo, ke Chiokike bitannu anu n'oligwe.

⁵ Chiokike jeeji iknernema a bita anu tem anu nahia oznohia, kwnornu nu anu tukwasiri a ovu. O jeeme ka whuya iwhne n'ige ipne-aznu.

⁶ Anu nonwudna onwudna kitna kwnornu ka, o bu n'ezi nu anu naata awhnuwhnu zi odo n'odo n'ige mati ka.

⁷ Kpakara onurna ka varu ma be tule okwnata ovu anu ma anu zi snam lele kpa be neeji bekwnu naagba golu ke noolu olulu. O bu kpa be neeji bekwnu notule okwnata ovu anu, ma anu nwehia ozarni nu igwugwu n'obochi be jookpume Jizosi Karaishi.

⁸ Nye anu whnurnu n'anya, o bu n'ezi nu anu jile anya anu lawuru whnu a, anu kweru nu ya, o bu n'ezi nu anu jile anya anu lawuru whnu a kitna. Kam kpayaru anu nwernu snarnima k'agida ke onu jokowali.

⁹ Anu nahiaru nhne anu kwnataru ovu ke bu oznohia ke mkpuru ovu anu.

¹⁰ Ka bu oznohia wam ele owhnurninya piosiri rikne, nyosna nhne gbasiri a, be whnurnu owhnurninya gbasiri nkesi wam Chiokike jeenye anu.

¹¹ Be pioru o mahia ige wam nu kpa o joburu bu nhne Enine Karaishi ke zi nu rime be kwuru, nhne gbasiri awhnuwhnu Karaishi jaata nu igwugwu ke joosno a.

¹² Chiokike kpumennu ele owhnurninya ka nu ernu be buo ke be, kovu ke jaabnanu anu iru, bu ke be kwuru hite n'onu ele znirni anu izi oma, hite nu rikne ke Enine Nso ke hiri n'oligwe va. Ka bu nhne ke ele enine izi pioru o lebna anya nu rime a.

Anu ziri nsọ

¹³ Kam kpayaru, anu suru ajni n'ovu anu, anya du anu eli, anu neele oru ke Jizosi Karaishi jeenye anu anya nga be kpumernu a.

¹⁴ Lele rumu ke noobnonu Chiokike nsni, anu lagna nu rime nhne ojo ke nogwnu anu nu mbom nga anu zi lele ele ma nhne.

¹⁵ Tnụnuma, lele kpa nye wam sukwuru anụ zị nsọ, anụ ziri nsọ nụ kpakara nhne anụ neeme.

¹⁶ Kwnornu nụ be gbarū a n'okwukwo nsọ, kaa, "Anụ ziri nsọ, lele kpa me zị nsọ."

¹⁷ Ọ bụru nụ anụ noosukwu Nda ke zá neele badnụ anya n'ikpe, bụ nye neekpe badnụ ọbula lele kpa ọnu be jiri zị, anụ ziri bụdnụ lele ele izne nọotu ogwnu n'owa ka.

¹⁸ Anụ magwū nū ọ bụo golu mọbu siliva ke noolulu olulu bụ nhne be jiri gbahia anụ hite n'aka nhne ọjọ ke anụ nahiaru n'aka ele nda anụ ọknani,

¹⁹ kọvu ọ bụ ọvnarna Karaịsi ke zị okne ọnu ahia, lele nnwọ atnurnu ke nwée ọru mọbu ntupo.

²⁰ Chiokike hohiaru a tutu sū ọ tūru ntū-eli ọwa. Kọvu o mernu a ọ whūya iwhne n'ọbochi ipne-aznū ka kwnornu anū.

²¹ Anū kweru nū Chiokike hite nū ya, nye o mernu ma o hi n'ẹnwu lizọ, nyee a igwugwu, ma olile anya anū nū ọkwnata ovu ziri nū Chiokike.

²² Hne anū bītaru ẹhni anū snam hite n'obno nsnī n'ezi ọka, nọowhnu ele kweru ekwe n'anya, anū gweru ọwhnun'anya ke hi n'ovu anū whūya whnū ibne anū n'anya.

²³ Be murnu anū berere, ọ bụo hite nū mkpuru ke nooro oro, kọvu hite nū mkpuru ke zá nooro oro, ke bụ ikwu-ọnu Chiokike ke zị ọkwnukokwnu.

²⁴ Okwukwo nsọ kwuru,
"Kpakara badnū nū lele achara,
igwugwu badnū nū lele okoko achara,
achara chanwū, okoko a dnahala,

²⁵ kọvu ikwu-ọnu ke Nyenwe aị jaazi ọkwnukokwnu."
Ka bụ ikwu-ọnu ke izi ọma wam be znirni anū.

2

¹ Kam kpayarū, anū gweme kpakara nhne ọjọ n'ẹhni anū, irno, nū kpakara aghigho, nū ruwhnu lawūru, nū okwno-awūwa nū ọkaja.

² Lele rūmu be murnu ikne, akpīri ke mini-rēma ke zị snam ke enine, ke bụ ikwu-ọnu Chiokike nọokpo anū bēkwnu, ma anū nwọ a, sopiya nū badnū dū ọznohia.

³ Kītna, anū ratūru a riro whnū nū Nyenwe aị būru ọma.

Akaworugwu zị bụdnū

⁴ Anū vakwnusi Nyenwe aị lele rugwu ke zị bụdnū ke ele badnū jūru, kọvu ke Chiokike hohiaru, zị okne ọnu ahia n'anya a.

⁵ Anūwa masi, lele akaworugwu ke zị bụdnū, be jiri anū wu Ọro Nsọ ke enine, ma anū būru ele ọkwa ariohna zị nsọ, ele jaakwa ariohna enine ke Chiokike jaanarnū hite nū Jizọsi Karaịsi.

⁶ Be gbarū a n'okwukwo nsọ, kaa,
"Le, m bītaru m nū rime Zayōni,
akaworugwu nsukala ọro me hohiaru
ke zị okne ọnu ahia,
nye ọbula ke tūkwasiri a ovu,
iwhnerne jōotu a."

⁷ Nū hne anū ele kweru ekwe zị, akaworugwu ka zị okne ọnu, kọvu hne ele kwé ekwe zị, be gbarū a n'okwukwo nsọ, kaa,
"Akaworugwu ke ele noowu ọro jūru,
kiyam ghōlam risi nsukala ọro."

⁸ Be gba kwno,
"Akaworugwu ke jeeme badnū kpōbi ọchi,
nū rugwu ke jeeme be dna."
Be dnarnū kwnornu nū be kwége ikwu-ọnu Chiokike, lele kpa echiche Chiokike zīnu be.

⁹ Kọvu anū bū ele Chiokike jiri aka a hohia, ele ariohna ke eze, mbam ke zị nsọ, ele ke Chiokike, ma anū gesi ọznarni nye wam sukwuru anū hite nū rime ọchichiri bna nū rime iwhne a zị igwugwu.

¹⁰ Nū mbom anū būo ele ke Chiokike, kọvu kītna, anū bū ele ke a, ele nwée obirizi nū mbom, kọvu kītna, Chiokike dōnnu anū obirizi.

¹¹ Ele me whnurnu n'anya, m naariaso anū, lele ele izne nū ele neewhe ewhe n'owa ka, anū nyée nhne ọjọ ke nọogwnu anū, ke nọolu masi ọgwnu megidne mkpuru ovu anū oghere.

¹² Anū wu būdnū ke būru ọma n'esilawūru ele maa Chiokike, ọ bū n'ezi nū be noobno anū nhne ọjọ, kọvu be whnū ọnu ọma anū, ma be znarni Chiokike n'ọbochi o jeelekasi aị.

Bīta ẹhni anū nū mkpururu ele ọchichi

¹³ Kwnornu nū Nyenwe aị, anū bīta ẹhni anū nū mkpururu ọchichi ke badnū, mọbu eze, lele nye risi,

¹⁴ mọbu ele ọchi ẹli ele o ziyaru ọ ta ele ojo awhnuwhnu, nu ọ znarni nye neeme nhne oma.

¹⁵ Ka bu nhne Chiokike noopio, ma anu hite n'enu oma anu kpusni onu ele iwh-nirniwhno.

¹⁶ Anu wu budnu lele ele nwernu ẹni be. Anu ji onodi wam kpusni nhne ojo, kovu anu ziri budnu lele ele izi Chiokike.

¹⁷ Anu so kpakara badnu anya, anu whnu rumu Nda n'anya, anu tu ogwnu Chiokike, anu sobisinu eze.

Awhnuwhnu Karaisi

¹⁸ Ele ọhi, anu gweru oso anya bita ẹni anu nu mkpururu ele nwe anu. Anu menu nye ovu oma nu nye udno kpọi, ma nye aka rikne masi.

¹⁹ Kwnornu nu Chiokike joogosi anu ọ buru nu anu taru awhnuwhnu hne ọ za nhne ojo anu mernu, kovu kwnornu nu anu turu ogwnu Chiokike.

²⁰ Ndaa igwugwu ke anu jeenwe, ọ buru nu anu taru awhnuwhnu kwnornu nu nhne ojo anu mernu? Kovu anu gwuzogidne n'awhnuwhnu hne anu mernu nhne oma, Chiokike joogosi anu.

²¹ Ọ bu nhne be sukwuru anu, Karaisi taru awhnuwhnu nu risi anu, ghasanu anu nhne atu, ma anu snornu renu ọchi a.

²² “Ọ za mmehie o mernu,
o za aghigho be piohiaru n'onu a.”

²³ Nga be mernu a nhne iwhnerne, o megwnarnuge, nga ọ taru awhnuwhnu, ọ kpala rikne, kovu o gweru ẹni a yisi n'aka nye wam neekpe ikpe buru oma.

²⁴ Ya n'iwuhuru a jiri ẹni a vuru kpakara mmehie ai n'olu ogba, ma a buru ele nwurnu onwu ghasa mmehie, ziri budnu ele mee mma. O jiri ẹnya a gwọ kpakara ẹni ig-bugbu ai.

²⁵ Anu nu lele atnurnu ke whuru apna, kovu ke hiehnarnu hne Nye Ozuznu nu Nye Risi mkpuru ovu anu zi.

3

Ele nzi nu nnwerne

¹ Kpam masi, anu ele bu nnwerne, anu bita ẹni anu nu mkpururu nzi anu. Ọ burubedi nu be bu ele kwéle ikwu-onu Chiokike, be jeenwe rikne hiri nu agwa oma anu kweru hne anu kwúle oka,

² kpa be joowhnu anu noowu budnu buru oma ke zi masi snam n'oso n'anya.

³ Anu kwé mma anu buru nhne ke anya noowhnu kpọi, ọ búo kpa anu kparu risi anu, mọbu golu anu tu n'ẹhni, mọbu iwo marnu mma anu wogwu.

⁴ Kovu mma anu buru agwa oma wam tugwaru otugwa ke zi nu rime ovu, ke bu nhne ẹyi ke za nooro oro, ke bu ọzi wohnernerne nu enine ke udno, ke zi okne onu ahia n'anya Chiokike.

⁵ Ọ bu kpa ele rinya gbaka zi nsọ ele tukwasiri Chiokike ovu mernu ẹni be mma, be bitaru ẹni be nu mkpururu nzi be.

⁶ Sera nu kpam, o bnonnu Ebereham nsni, noosukwu a, “Nyenwe m.” Anu bu rumu a rinya, ọ buru nu anu jeeme nhne oma gharu ọ tu ogwnu nhne obula.

⁷ Kpam masi, anu ele bu nzi, anu jiri oso anya nu akọ, anu nu nnwerne anu wuru, hne anu magwu nu be bu ele nwée rikne. Anu nu be jeekhia nkesi budnu kwó okwo Chiokike neekesi anu n'etekne. Anu mee kpam, ọ zi nhne obula bnosni okpukpe anu.

Awhnuwhnu kwnornu ome nhne buru oma

⁸ N'ipne-aznu, kpakara anu nwe otu ovu, anu donu ibne anu obirizi, anu whnu ibne anu n'anya lele rumu nda, anu nwe obirizi n'ẹhni ibne anu, anu buru ele be gwednarnu ẹli.

⁹ Anu ji nhne ojo kwuhnata nhne ojo, anu gógwna ngugo, kovu anu joogosi ogozi, kpa Chiokike sukwuru anu ma anu kehia ngozi masi.

¹⁰ Kwnornu nu okwukwo nsọ kwuru, “Nye obula ke whnurnu budnu n'anya,
ke noopio obochi oma,
o bita onu a ma ọ gharu o kwu oka ojo,
bita masi mgbele-onu a n'aghalaghala.

¹¹ Ọ gharu nhne ojo, mee nhne buru oma,
pio udno, gbasno a.

¹² Kwnornu nu anya lawuru Nyenwe ai zi n'ẹhni ele mee mma,
nsni a nonu okpukpe be,
kovu ruwhnu Nyenwe ai neemegidne ele neeme nhne ojo.”

¹³ Nyele jeemejo anu, ọ buru nu anu gwuzosi rikne nu nhne oma?

¹⁴ Ọ buru nu anu ta awhnuwhnu kwnornu nu anu mernu nhne oma, ovu so

anụ n'ọnu, ogwnu tú anụ kwnornu be, ovu lákwdia anụ mini.

¹⁵ Anụ sọbisinu Karaịsi lele Nyenwe aị nụ rime ovu anụ. Anụ jiknenu ọ sa ajiji nye ọbula jaasikwa anụ nhne gbasiri olile anya wam zị n'ovu anụ hite n'oso anya nụ ovu zị wohnernerne.

¹⁶ Anụ bita ovu anụ snam, ma ele nookwu nhne ọjọ kwnornu agwa ọma anụ kweru nụ Karaịsi, iwhnerne jootu be nụ nhne ọjọ be nookwu.

¹⁷ Ọ ka mma, ọ bụrụ nụ ọ bụ echiche Chiokike nụ anụ taru awhnuwhnu kwnornu nụ anụ mernu nhne ọma karu kwnornu nụ anụ mernu nhne ọjọ.

¹⁸ Karaịsi nwurru otu mgba kwnornu mmehie aị, nye ikpe mana nwurru kwnornu ele ikpe marnu. Karaịsi mernu ka ma o duru anụ dụ hne Chiokike zị. Ọ nwurru ẹnwu n'anọ-ehni, kovu ọ zị bụdnu n'Enine,

¹⁹ nụ rime enine zị bụdnu,* o znenu zni ele enine ke zị n'oro ikelu izi ọma.

²⁰ Ka bụ ele zá noobno nsni, kpa Chiokike ji nkasi ovu neese nga Noa nọtụ ọgbo ke be jiri znọhia badnu ele nụ ele, badnu ẹsato kpọi hite nụ mini.

²¹ Ka neegesi nụ ọwu mini znọhiaru anụ, ke bụ nọorio Chiokike ovu zị snam hite n'olizọ n'ẹnwu ke Jizọsi Karaịsi. Ọ bụo ọsnuma rune ke ẹhni.

²² Karaịsi bụ nye laru oligwe daziri ẹli n'akarikwnunga Chiokike, hne kpakara ele enine izi nụ ọchi risi nụ rikne zị nụ mkpururu a.

4

Owunu Chiokike bụdnu

¹ Kpam masi, Karaịsi taru awhnuwhnu n'anọ-ehni a, anụ jiknenu o mee kpam masi, kwnornu nye taru awhnuwhnu n'anọ-ehni a zima neeme mmehie.

² Kam kpayarụ, ọ zá noowu bụdnu a n'owa ka lele kpa agwnurru nhne ọjọ ke badnu, kovu lele echiche Chiokike.

³ Kwnornu nụ ige anụ tuwhuru n'ige wheru ewhe noowu bụdnu lele ele maa Chiokike zulem. Ige wam anụ noowu bụdnu ke zila richna, agwnurru nhne ọjọ, ọnwọ manya, okne otne eri, nụ ọkwa renwu.

* **3:19** hite nụ Enine Nso

⁴ Kịtna, o jiri be anya nụ anụ zá noosno be neeme nhne ọjọ berere, ke kpayarụ be nọovu anụ ọnu.

⁵ Kovu be jaasa ajiji gbasiri ẹhni be nụ ruwhnu nye wam jeekpe ele zị bụdnu nụ ele nwurru ọnwu ikpe.

⁶ Kam kpayarụ, be jiri zni ele nwurru ọnwu izi ọma nga be zị, ma be kpe ikpe be hite nụ nhne be mernu nga be zị bụdnu lele badnu, ma be ziri bụdnu n'enine lele Chiokike.

⁷ Mbimambi kpakara nhne zị ndundu. Anụ nwe anya udno, anya dụ anụ ẹli, anụ neekpe okpukpe.

⁸ Ke kakwo, anụ nwe ọwhnun'anya zị omimi n'esilawuru anụ, kwnornu nụ ọwhnun'anya nookpusni agida mmehie.

⁹ Anụ jí ntamu nabnanya ibne anụ.

¹⁰ Nye ọbula gweru nkesi ọ nahiaru n'aka Chiokike znenu ibne a izi, gweru okwesi ọkwnata ovu neekesi oru Chiokike zị ọdo n'odo.

¹¹ Nye neezni izi ọma, ọ zni a lele nụ ọ bụ ikwu-ọnu ke hi n'ọnu Chiokike whuya. Nye neezne izi, o mee a lele Chiokike nyernu a iknernema, ma be znarni Chiokike nụ rime kpakara nhne hite nụ Jizọsi Karaịsi, nye nwe igwugwu nụ rikne tim tọm. Amim.

Awhnuwhnu lele nye Karaịsi

¹² Ele me whnurru n'anya, ọ gbagwoji anụ anya kwnornu ọrnuna zị igbugbu ke naarna anụ lele nụ ọ bụ nhne ikne neeme anụ.

¹³ Kovu anụ nwudna, kwnornu nụ anụ sno Karaịsi takọ awhnuwhnu, ma anụ nwe ovu ọso n'ọnu zị agida nga be jookpume igwugwu a.

¹⁴ Ọ bụrụ nụ be mernu anụ nhne iwhnerne kwnornu nụ rewhna Karaịsi, ovu sọ anụ n'ọnu, ka neegesi nụ Enine igwugwu, ke bụ Enine Chiokike wu nụ rime anụ.

¹⁵ Ọ zá nye ta awhnuwhnu n'esilawuru anụ lele nye gburu badnu, mọbu nye buznu, mọbu nye mernu nhne ọjọ berere, mọbu nye neelebna anya nụ nhne gbásila a.

¹⁶ Kovu, ọ bụrụ nụ nye ọbula ta awhnuwhnu lele nye Karaịsi, iwhnerne túko nye wam, kovu o nyee Chiokike

ọznarni kwnornu nū be nookwu a nye Karaịsi.

¹⁷ Ige valēm nga be jaapanizo ikpe n'ezi-nū-oro Chiokike. O buri be panizo ikpe nū hne a zi, ndaa kpa o jaazinu ele kwéle izi oma Chiokike?

¹⁸ O buri nū o jaara ẹhni o znohia ele mee mma,
ndaa hne ele máa Chiokike nū ele mmehie jaazi?

¹⁹ Kam kpayaru, nye obula ke naata awhnuwhnu lele kpa echiche Chiokike jiri zi, gweru ovu oma yisi ẹhni a kpa kpa n'aka Nye Okike nye kwesiri okwnata ovu. Nye wam zne nū ruwhnu neeme nhne oma.

5

Ele okno badnu nū ele ikoro

¹ M naariasno ele okno badnu zi n'esilawuru anu hne me bu masi nye okno badnu, m whnu m awhnuwhnu Karaịsi taru, m jeekehia masi igwugwu a nga be jookpume a.

² Anu znu atnu Chiokike ke zi nu mkpururu anu, neelegidne be anya nu kpakara ovu anu kpa Chiokike pioru a, o buo nu mkpa kpagwu anu, kovu kwnornu nu o bu nhne kwesiri omume. Anu rnu ẹnu anu, o buo kwnornu iru anu jeenwehia, kovu nu o nhne zi n'ovu anu n'omume.

³ Anu mee be lele nu be bu nhne ke aka anu, kovu anu buru nhne atu be joosno.

⁴ Nga Nye Risi Onuznu Atnu varu, anu jaanahia okpu-eze zi igwugwu ke jaazi noonwu va-a-a tem.

⁵ Kpa masi, rumu ikoro, anu bita ẹhni anu nu mkpururu ele okno badnu. Kpakara anu woru ozi wohnernerne n'ovu lele iwo, neeznenu ibne anu izi. Kwnornu nu okwukwo nsọ kwuru,

“Chiokike noogwuzogidne ele oknomo-kno,
kovu o neenye ele zi wohnernerne n'ovu oru.”

⁶ Kam kpayaru, anu gwedna ẹhni anu nu mkpururu aka dikne ke Chiokike, o joovulizo anu olu n'ige ke a.

* 5:13 Ka bu Rom

⁷ Anu vukwnusi a kpakara mkpa anu, kwnornu nu nhne gbasiri anu neemetu a n'ovu.

⁸ Anya du anu eli, anu neese nse, nye irno anu bu Ekwensu, naagbaghari lele odum nogbo ogbugbo noopio nye o jeeri.

⁹ Anu ziri kwem nu okwnata ovu anu, anu gwuzogidne a, kwnornu nu rumu Nda anu nu kpakara owa naagawhe otu awhnuwhnu wam.

¹⁰ Nga anu taru awhnuwhnu ige mati, Chiokike ke oru nye sukwuru anu bna n'igwugwu a kwó okwo nu Karaịsi, joogwuzote anu, nyee anu rikne, gba anu inwe.

¹¹ Kpakara rikne ochichi bu ke a okwnukokwnu. Amim.

Obekwu ipne-aznu

¹² Sailasi nwene ai rukna ke kwesiri okwnata ovu yinnu m aka gba okwukwo izi mati ka, m naariasno anu naagba akebe nu ka bu ezi oru Chiokike n'olu hne anu gwuzo.

¹³ Ogbako Chiokike ke zi nu Babiloni,* ke be hohiakoru anu nu ya neebekwu anu, ma Maki nnwo m.

¹⁴ Anu gweru owhnun'anya Karaịsi neebekwu ibne anu.

Udno dazinu kpakara anu ele zi nu rime Karaịsi.

**Okwukwo izi
ke Ebo
Pita
gbarụ
Nhne gbasiri okwukwo izi
ka**

Nye gbarụ okwukwo ka mernu ele noobno a nsni mahia nū nye Karaịsi obula kwesiri o wu bụdnu ke nọtụ ogwnu Chiokike (1:3). Be kwesiri o jikwasi ezi oka be nyernu be rikne (1:12).

O dọrụ be aka nū nsni gbasiri ele ọwhnurninya aghalaghala, nū ele ojo ka bnanam ọgbako Chiokike nooduwu ele kweru n'ezi oka. N'anya Chiokike, otu ọbochi nū lele otu pokwu awha, otu pokwu awha nū lele otu ọbochi. Chiokike zá noogbu okwnu nū ọbita mkwna a lele kpa ele badnū neechē. Kọvụ Chiokike nwernu ndidi k'agida kwnornu nū o masila a nū otu nye mmehie obula joowhu etekne.

Nhne zi n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu nū okpukpe (1:1,2)

Kpa ele sno Nyenwe aị kwesiri o wu bụdnu be (1:3-15)

Igwugwu Karaịsi (1:16-21)

Ele ọwhnurninya aghalaghala (2:1-22)

Nyenwe aị jaavariri berere (3:1-18)

¹ Mawa, Saimoni Pita, nye izi nū nye dazisni anya Jizosi Karaịsi, naagbaznenu anū okwukwo izi ka, anū ele hiteru n'ome mma Chiokike nū Nye Oznohia aị Jizosi Karaịsi kehia okwnata ovu zi okne ọnu ahia lele ke aị.

² Oru nū udno banū anū aba kpa anū neezne nū ruwhnu naamahia Chiokike nū Jizosi Nyenwe aị.

Osukwu ikwu Chiokike

³ Chiokike jiri iknernema a nyee aị kpakara nhne a pioru a jeeji wuru bụdnu nọtụ ogwnu Chiokike, kpa a zi neezne nū ruwhnu naamahia nye wam sukwuru aị bna n'igwugwu a nū oma mma a.

⁴ Hite n'igwugwu a nū oma mma a, o nyernu aị agida mkwna zi okne ọnu ahia, ma hite nū nhne ele ka, anū kehia igwe n'oyiyi

ke Chiokike, ma anū gbanahoru nhne ojo ke ọwa ka noovuya a.

⁵ Kwnornu nū otu nhne ka, anū gbalị nọtukwasi n'olu okwnata mkpoma anū, oma mma, n'olu oma mma, anū tükwasi omahia nhne,

⁶ n'olu omahia nhne, anū tükwasi badnū knernū ẹhni a, n'olu badnū knernū ẹhni a, anū tükwasi ọsnuta ovu, n'olu ọsnuta ovu, anū tükwasi ọtu ogwnu Chiokike.

⁷ N'olu ọtu ogwnu Chiokike, anū tükwasi ọwhnun'anya rumu nda, n'olu ọwhnun'anya rumu nda, anū tükwasi ọwhnun'anya.

⁸ Kwnornu nū o buri nū anū nwernu kpakara nhne ka k'agida, be jeeme anū buri ele nọornu ẹrnu oma, naami mkpuru du omahia Nyenwe aị Jizosi Karaịsi.

⁹ Kọvụ nye nwée nhne ka kpuru isni, o whnū nhne zi ikere, o chezume nū be snusnamarnu a nū mmehie oknani a.

¹⁰ Kam kpayaru, rumu nda m, anū ziri gnarnagnarna n'ome ikwu Chiokike sukwuru anū, hohia anū buri nhne gwuzosiri rikne. O buri anū mee kpam, anū jaadna ria ria.

¹¹ Kpam, be jeenye anū rikne anū jeeji bna nū rime ẹli-eze ke zi okwnukokwnu ke Nyenwe aị nū Nye Oznohia aị Jizosi Karaịsi.

¹² Kam kpayaru, me chenwanyannu anū kpakara nhne ka ige obula, o bu n'ezi nū anū magwu be, anū gwuzosi rikne n'ezi oka wam anū nahiaru.

¹³ M che m nū o kwesiri ekwesi o chenwanyanū anū be kpa me zi koriri bụdnu.

¹⁴ M magwu m nū ige matị m joowopu anọ-ẹhni ka, lele kpa Nyenwe aị Jizosi Karaịsi kannu m.

¹⁵ M jaagbalị rikne m, whnū nū nga me nwurnu nū anū jaazi neechenwanya be.

Igwugwu Karaịsi

¹⁶ O buo ọtnutnu ruwhere be jiri akoniche tnu, nga a mernu anū mahia ọvua Nyenwe aị Jizosi Karaịsi, anya aị lawuru whnurnu dudugna a.

¹⁷ O nahiaru ọson'anya nū igwugwu n'aka Chiokike Nda, nga akpiri Chiokike jiri okne igwugwu dna, kaa, "Ka bu Nnwọ m me whnurnu n'anya, nye nhne a masiri m."

¹⁸ A nurnu akpiri ka hi n'oligwe dna, nga aị nū ya zi n'olu rugwu wam zi nsọ.

19 Be mernu ikwu-ọnu ele ọwhnurninya wam gwuzosi rikne k'agida, anụ bno nsni nhne be gbarụ, kwnornu nū ikwu-ọnu be nū lele tōnji noonwu nū hne gbarụ ọchichiri. Ọ jaazị kōriri noonwu tem dū n'ọbochi Jizōsi jaava, iwhne a joonwu nū rime mkpoma anụ.

20 Ke kakwo kpakara nhne, anụ mahia nū ọ zá nhne ọwhnurninya ọbula be gbarụ n'okwukwo nsọ ke badnū nwernu rikne kowa risi a hite nū nhne zị n'echiche a.

21 Kwnornu nū ọ zá ọwhnurninya ọbula be jiri echiche badnū vu, kovu ele badnū kwuru ikwu-ọnu Chiokike kpa Enine Nso noodu be kwu.

2

Ele zni nhne aghalaghala

1 Ele ọwhnurninya aghalaghala whuyaru iwhne n'esilawuru ele Izireli, lele kpa ele zni nhne aghalaghala jowhuya iwhne n'esilawuru anụ. Ele ka jeeji aghigho gwebnanya iznizni ogha zị ọdo n'odo ke noovuya ẹnwu, be gonahoru Nyenwe be bụ nye gbaharu be, ele neegweya ọla n'iyi zị ngwa ngwa nū risi be.

2 Agida ele badnū joosno apna ome ọyi be. Kwnornu nū nhne be neeme, ele badnū jookwulu apna ezi ọka.

3 Ele zni nhne ka jeeji ọwho-anya kwu nhne be chehuru nū mkpoma be, gweru anụ zū ahia. Ele ikpe omuma be neese be, ọla n'iyi be zá neere anyarna.

4 Chiokike sigbasila ele enine izi ele mernu mmehie, kovu tubna be nū rime bekwnu renwu, hne be tūru be ijigba nū rime ọchichiri neese ọbochi ikpe.

5 Chiokike sigbasila ọwa oknani, kovu dōhia Noa, nye mernu be badnū esato, nye neezni izi oma ome mma, nga o gweyaru mgbamini ẹl n'owa ele máa Chiokike.

6 Ọ marnu ẹl Sodom nū Gómora ikpe, gweru bekwnu rne be lele retnu, mee be buri nhne atụ nyee ele joowu budnu máa Chiokike.

7 Ọ dōhiaru Lotu nye mee mma, nye budnu zila richna ke ele noolulu iwu ẹl wam mekaru ẹhni.

8 Nye mee mma wam wuru n'esilawuru be, whnū, nū masi ọka ojo ke gburu a igbugbu nū mkpoma.

9 Ọ buri kpam, Nyenwe ai magwu kpa o joodohia ele mee mma nū rime ọrnurna, nū kpa ọ jaabita ele ojo nū rime awhnuwhnu dū n'ọbochi ikpe,

10 ke kakwo, ele noosno nhne ruru ọru ke anọ-ẹhni be, neeledna ele neechi ẹchi anya.

Be neezni nhne aghalaghala n'anya rikne, ele oknomokno, ele zá nọtụ ogwnu nū okaja ele oligwe.

11 Ọ buredi ele enine izi ele gbasiri rikne nū ele nwernu iknernema karu ele zni nhne aghalaghala ka, nwée rikne gweru kpari bno ele oligwe nhne nū ruwhnu Nyenwe ai.

12 Kovu ele badnū ka nookwulu nhne be ghohiage, be nū lele anohia nsni inyo, nhne be keru eke neeme kpa ọ masiri be, be joonwudne be, gbu be lele anohia, be la n'iyi.

13 Be jaanahia ogwo ẹnu nhne ojo be mernu, ọ nọso be o mee nhne ojo n'iwhnehnne. Be bụ nhne iwhnerne n'esilawuru anụ. Nhne zị nū mkpoma be bụ nhne ojo kpa be sno anụ neeri wiri nọnwō.

14 Ome ọyi jiri be n'anya, inwe zá nọgwu be nū mmehie, be nooduwhu mkpoma zá rikne, ele mkpoma be jiharu n'ọwho-anya nū ẹnu ojo, ele be vuru ọnu.

15 Be ghahieru apna, gharu apna ziri ezi, snornu apna Balam nnwọ Boso, nye whnurnu ogwo ẹnu nhne ojo n'anya.

16 Kovu iyinya a bigbōru a nū mmehie a, anohia kwu ọka, kwuru ọka n'ibiri n'nkoli ke badnū, chima ẹra nye ọwhnurninya wam.

17 Ele badnū ka nū lele ọmi nwée mini, lele erumeru ruwhere mini noovughari, be bitannu be okne ọchichiri okwnukokwnu.

18 Kwnornu nū ọnu be nookwu okne ọka mpako iwhnirniwhno, be naarnabnahna nū rime mmehie ele naagbanahoru budnu ojo.

19 Be neekwe be mkwna o nwernu ẹhni be, kovu be n'iwuru be bụ ọhi agwa ojo noovuya ẹnwu. Kwnornu nū nhne ọbula ke megburu badnū, nye wam bụ ọhi a.

20 Ọ buri nū be gbanahoru nhne noolulu ke ọwa nga be maharu Nyenwe ai nū Nye Ọznohia ai Jizōsi Karaisi, be knegidne kwno be nū rime a, o nwegidne be, ọnodi be n'ipne-aznū joojobujo karu nū ọpanizo.

²¹ Ọ ka mma nụ be máa apna ome mma karu nụ be mahiari a, be dnasninu iwu nsọ wam be nyernu be aznụ.

²² Nhne mernu be gesiri nụ elulu wam bu ezi ọka, “Nkita nwarnu rugburu gburu lahna nụ nhne ọ nwarnu,” nụ “Ezni be hniarnu ẹhni lahnarnu nụ rime ọroto.”

3

Ọbochi Nyenwe aị

¹ Ele me whnurnu n'anya, ka bu ọkwukwo izi ke ẹbo me naagbanu anu, m naakpali echiche oma nụ rime anu.

² Anu chenwanya ikwu-onu ele ọwhnurninya zi nsọ kwuru, ya nụ iwu Nyenwe aị nụ Nye Ọznohia aị nyernu anu hite n'aka ele izi a.

³ Anu mahia nụ mbom nụ ele okwa emo jaava n'ọbochi ipne-aznụ, neezne izne n'anọ-ẹhni be.

⁴ Be jaakaa, “Ndaa omezu mkwna ọvuva a? Hite nga ele nda aị nwurnu ẹnwu, kpakara nhne zi koriri kpa ọ zi hite nụ okike ọwa.”

⁵ Be ma ama lewhuru anya n'ige wheru ewhe nụ Chiokike kwuru ọka, oligwe nụ ọwa ziri. O hiri nụ rime mini kehia ọwa hite nụ mini.

⁶ Ọ bu masi hite nụ mini, ke okne mgbamini ẹli, be jiri lulu ọwa ọknani.

⁷ Kọvu oligwe nụ ọwa ke zi kitna bu ke ọ bitaru hite n'ikwu-onu Chiokike wam, o jeeji bekwnu lulu. Ọ bitaru be kwnornu ọbochi o jeekpe ele máa Chiokike ikpe, lulu be.

⁸ Kọvu ele me whnurnu n'anya, anu chézu otu nhne ka, otu ọbochi nụ hne Nyenwe aị zi nụ lele otu pokwu awha, otu pokwu awha nụ lele otu ọbochi.

⁹ Nyenwe aị zá naakpa ndnarna n'omezu mkwna a, lele kpa ele badnu neeche, kọvu o nwernu ogologo ọsnuta ovu hne anu zi, kwnornu nụ o piole nye ọbula whu etekne, kọvu ma kpakara badnu hi nụ mmehie be whuya.

¹⁰ Kọvu ọbochi Nyenwe aị jaava, ọ jonu lele nye buznu, ele badnu jáazi neele anya a. Oligwe jeeji okne mkpakpo gawhe, kpakara nhne zi n'olu jeeji okne bekwnu

gbaza. Ọwa nụ kpakara ẹnu be rnurnu nụ rime a jowho iwhne.

¹¹ Kpa a mahiari nụ kpakara nhne jaagbaza, ndaa kpa a kwesiri o wu budnu? A kwesiri o wu budnu zi nsọ, ya nụ ọ tu ogwnu Chiokike.

¹² Kpa anu neele anya ọvuva ọbochi Chiokike,* anu mee ma ọ va ngwa ngwa, oligwe jaagba bekwnu, kpakara nhne zi n'olu jeeji okne okpe bekwnu gbaza.

¹³ Kọvu a neele anya oligwe ikne nụ ọwa ikne, lele kpa o kweru mkwna, ọro ome mma.

¹⁴ Kam kpayaru, ele me whnurnu n'anya, hne anu neele anya nhne ka, anu gbalị ma anu ziri snam, ele nwée ọtna ọtna, anu nụ Chiokike ziri n'udno.

¹⁵ Anu vuru nụ mkpoma nụ ogologo ọsnuta ovu Chiokike bu ọznohia anu, lele kpa nnwọ nda aị Pọlu, nye a whnurnu n'anya gbannu anu n'okwukwo hite n'akoniche Chiokike nyernu a.

¹⁶ Ka bu nhne o nookwu nụ kpakara ọkwukwo izi a, nga ọ naagba nhne gbasiri nhne ka, o nookwu agida nhne siri rikne n'oghohia, ke ele máa nhne nụ ele ovu be zá kwem nọkawahie, lele kpa be neeme nụ nhne berere zi n'okwukwo nsọ, ka bu ma be la n'iyi.

¹⁷ Kọvu anu, ele me whnurnu n'anya, anu magwu nhne ka, anya du anu ẹli, ma nhne ojo ke ele noolulu iwu ẹli neezni gharu o duhie anu, mee anu dnahnala n'ogwuzosi rikne anu.

¹⁸ Kọvu anu ziri nooso oso nụ oru nụ nhne omuma ke Nyenwe aị nụ Nye Ọznohia aị Jizosi Karaịsi. Kpakara igwugwu zinu a, kitna, du ọkwnukokwnu. Amim.

* 3:12 Mọbu ọbochi Nyenwe aị jeekpe ọwa nụ oligwe ikpe

**Okwukwo izi
ke Mbòm
Jóni
gbarù
Nhne gbasiri okwukwo izi
ka**

Jóni mernu ma ele Karaísi mahía nù ọ búrú a kwuhía mmehie aì, Chiokike jaagbarùnu aì, vume mmehie aì.

Nhne neegesi nù ele Karaísi nwernu okwnata mkpoma bú ọwhnun'anya be nwernu n'èhni badnú ibne be (3:11-24). Chiokike bú ọwhnun'anya n'iwuhuru a, ele ke a kwesiri ọ nù lele ya masì (4:1-21). Nhne neegesi nù a nwernu omegbu mmehie bú ọwhnun'anya a nwernu n'èhni ele berere, a kweru nù Jizọsì bú Nnwọ Chiokike, nù ọ bú Karaísi wam n'ezì, nù ẹnwu a kwnornu aì bú ezi ọka (5:1-12).

Nhne zì n'okwukwo izi ka

Ikwu-ọnu ke neenye budnu (1:1-4)

Chiokike bú iwhe aì, Karaísi bú nhne atù aì (1:5--2:6)

Iwu ikne (2:7-17)

Ele irno Karaísi nù ele ke Chiokike (2:18--3:10)

Ọwhnun'anya Chiokike nù ọwhnun'anya aì (3:11--4:21)

Omegbu ọwa (5:1-21)

Ikwu-ọnu ke neenye budnu

¹ Ikwu-ọnu Chiokike wam ke panizoru nù mbòm, bú ke a nurnu, ke anya aì whnurnu, ke a leru anya, bú ke a kpaturu aka masì, bú nhne a nọkpo okwo a, bú ikwu-ọnu ke neenye budnu.

² Budnu wam whuyaru iwhe, a whnurnu a, gba masì akebe a, a kpọ okwo budnu kwó okwo ke zì n'aka Nda, omekwo dụ aì.

³ A nọkpo okwo nhne a whnurnu, nurnu masì, ma anụ snornu aì mekọ nhne. Omekorita aì bú ke aì nù Chiokike nù Nnwọ a Jizọsì Karaísi.

⁴ A gbarù nhne ka n'okwukwo ma ovu ọso n'ọnu aì zu ozu.

Chiokike bú iwhe

⁵ Ka bú izi a nurnu n'ọnu a bú masì ke a znirni anụ. Chiokike bú iwhe, ọ zá ọchichiri zì nù rime a rịa rịa.

⁶ Ọ búrú nù a kaa nù aì nù ya neemeko nhne, kọvu a neezne izne n'ọchichiri, a bú ele aghalaghala, ezi ọka zìla aì n'ọnu.

⁷ Kọvu, ọ búrú nù a zne izne n'iwhe, lele kpa ọ neezne izne n'iwhe, a neenwe mekorita n'esilawuru aì, ọvnarna Jizọsì Nnwọ a, nọosnusnama kpakara mmehie aì.

⁸ Ọ búrú nù a kaa nù a nwée mmehie, a nooduhie èhni aì, ezi ọka zìla aì n'ọnu.

⁹ Kọvu, a kwuhía mmehie aì, Chiokike bú nye kwesiri okwnata ovu nù nye mee mma, ọ jaagbarùnu aì mmehie aì, ọ snumakwo kpakara aruru-èli aì.

¹⁰ Kọvu, a kaa nù a méne mmehie, a neeme a nye aghalaghala, ikwu-ọnu a zìla nù rime aì rịa rịa.

2

¹ Rumu takiri m, m naagbanụ anụ okwukwo ma anụ gharù ọ mee mmehie. Kọvu, ọ búrú nù nye ọbula mehieru, a nwernu nye nookwunu aì ọnu nù ruwhnu Nda aì, rẹwhna a bú Jizọsì Karaísi, nye mee mma.

² Jizọsì bú nye jì ọvnarna a naawhaji-èli kwnornu mmehie aì, ọ búo mmehie ke aì kpọ, kọvu mmehie kpakara ele badnú.

³ Ka bú nhne neegesi nù a magwụ nye ọ bú, ọ búrú nù a bíta kpakara nhne ọ nyernu n'iwu.

⁴ Ọ búrú nù a kaa nù a magwụ nye ọ bú, kọvu a zá naabíta iwu a, a bú ele aghalaghala, ezi ọka zìla aì n'ọnu.

⁵ Ka bú nhne neegesi nù a magwụ Chiokike, ọ búrú nù a bíta iwu a, ọwhnun'anya Chiokike zuru ozu n'ovu aì.

⁶ Nye ọbula ke kaa nù ọ zì nù rime a, joowu budnu lele kpa Jizọsì wuru.

Iwu ikne

⁷ Ele me whnurnu n'anya, m zá m naagbanụ anụ okwukwo iwu ikne, kọvu iwu oknani. Iwu oknani ka bú ke anụ nurnu hite nù ọpanizo.

⁸ Kọvu m naagbanụ anụ iwu ikne, ezi ọka wam zì nù rime Jizọsì, nù rime anụ, kwnornu nù ọchichiri naagawhe, ezi iwhe wam nọomukwasi aì.

⁹ Nye ọbula ke kaa nù ọ zì n'iwhe, kọvu, sno nwene a irno, zì kọriri n'ọchichiri.

¹⁰ Nye ọbula ke whnũnu nwene a n'anya zị n'iwhe wam, ọ zà nhne jeeme a ọ kpọbi ọchi.

¹¹ Nye ọbula ke snornu nwene a irno zị n'ọchichiri, neezne izne n'ọchichiri, ọ máa hne o neezne kwnornu nù ọchichiri mernu a okpu isni.

¹² Rụmu takiri m, m naagbanu anu ọkwukwo, kwnornu nù Chiokike gbarunu anu mmehie kwnornu rewhna Karaịsi.

¹³ Ele nda, m naagbanu anu ọkwukwo, kwnornu nù anu magwu Karaịsi, nye zị hite n'ọpanizo.

M naagbanu anu ọkwukwo, rụmu ikoro, kwnornu nù anu megburu nye ojo wam.

Rụmu takiri m, m naagbanu anu ọkwukwo, kwnornu nù anu magwu Nda wam.

¹⁴ Ele nda, m naagbanu anu ọkwukwo, kwnornu nù anu magwu Karaịsi, nye zị hite n'ọpanizo.

M naagbanu anu ọkwukwo, rụmu ikoro, kwnornu nù anu gbasiri rikne, ikwu-onu Chiokike zị nù rime anu, kwnornu nù anu megbulem nye ojo wam.

Anu whnũ ọwa n'anya

¹⁵ Anu whnũ ọwa n'anya, mọbu nhne zị n'ọwa. Ọ buru nù nye ọbula whnũ ọwa n'anya, ọwhnun'anya ke Nda zila nù rime a.

¹⁶ Kpakara nhne zị n'ọwa bu egwnurnu nhne ojo ke badnu, nù egwnurnu nhne ojo ke anya, nù oknomokno ke mkpoma ke badnu. Nhne ka híge n'aka Nda aị va, o hi n'ọwa va.

¹⁷ Ọwa nù kpakara egwnurnu nhne ojo ke zị nù rime a jaagawhe, kovu nye ọbula ke neeme echiche Chiokike jaazi budnu okwnukokwnu.

Nye neemegidne Karaịsi

¹⁸ Rụmu takiri m, ka bu ige ipne-aznu, anu nurnu nù nye wam neemegidne Karaịsi vawa, me kanu anu, agida ele neemegidne Karaịsi vałem. Ka neegesi nù ige wam zị ndundu.

¹⁹ Be hiri nù hne a zị whoga, kwnornu nù be nù aị zila n'otu n'ezi. Ọ buru nù aị nù be zị n'otu, be zneru adazigidnenu aị. Ọwhoga be neegesi nù aị nù be zila n'otu.

²⁰ Kovu, Nye Nso wam teru anu mono, ka neegesi nù kpakara anu mahiaru ezi oka.

²¹ M zà m naagbanu anu ọkwukwo ka kwnornu nù anu máa ezi oka, kovu kwnornu nù anu mahiaru ezi oka. Aghalaghala zila n'ezi oka.

²² Nyele bu nye aghalaghala? Ọ bu nye wam ke gonahoru nù Jizosi bu Karaịsi. Nye wam bu nye neemegidne Karaịsi. Ọ gonahoru Nda nù Nnwọ a.

²³ Nye ọbula ke gonahoru Nnwọ máa nye Nda wam bu, nye ọbula ke magwu Nnwọ magwu Nda wam masi.

²⁴ Anu ledu anya nù nhne anu nurnu hite nù mbom dazigidnenu nù rime anu. Ọ buru kpam, anu jaadazigidne nù rime Nnwọ nù rime Nda.

²⁵ Budnu kwó okwo bu nhne o kweru aị nù mkwna.

²⁶ M naagba ka n'ọkwukwo kwnornu ele pioru o duwhu anu.

²⁷ Kovu Karaịsi teru anu mono Enine Nso. O kwésile nye ọbula zni anu nhne, mono o teru anu zị nù rime anu neezni anu kpakara nhne lele kpa otute mono wam zị ire, ma anu dazigidne nù rime Karaịsi.

²⁸ Kịtna, rụmu takiri m, anu dazigidne nù rime a, ma nga ọ jowhuya iwhe, ovu si aị rikne o gwuzoru nù ruwhnu a, iwhnerne jotu aị.

²⁹ Anu magwu nù Karaịsi bu nye mee mma, nye ọbula ke neeme mma bu nnwọ Chiokike.

3

Rụmu Chiokike

¹ Le, kpa Chiokike jiri whnũ aị n'anya, o sukwu aị rụmu a. Ka bu nhne a bu n'ezi. Kam kpayarũ, ele zị n'ọwa máa ele a bu, lele kpa be máa nye ọ bu.

² Ele me whnũnu n'anya, a bu rụmu Chiokike kịtna, nhne a jọbu whoge iwhe kịtna. Kovu a magwu nga ọ jaava, a jonu lele kpa ọ nù, kwnornu nù a jowhnu a kpa ọ nù.

³ Nye ọbula ke nwernu olile anya ka neeme ehni a ziri snam, lele kpa ọ zị snam.

⁴ Nye ọbula ke neeme mmehie, noolulu iwu, kwnornu nù mmehie bu olulu iwu.

⁵ Kòvu anụ magwụ nụ ọ whụyaru iwhe ma o gweme kpakara mmehie aị. Ya n'iwheuru a nwée mmehie.

⁶ Nye ọbula ke zị bụdnu nụ rime Karaịsi, zá neemezne mmehie. Nye neeme mmehie máa nye Karaịsi bụ, nye wam whnụlele a anya.

⁷ Rụmu takiri, anụ kwé nye ọbula duwhu anụ. Nye ọbula ke neeme nhne bụru ọma bụ nye mee mma, lele kpa Karaịsi bụ nye mee mma.

⁸ Nye ọbula ke neemezne mmehie bụ nye Ekwensu, kwnornu nụ Ekwensu bụ nye neeme mmehie hite n'ọpanizo. Kam kpayaru Nnwọ Chiokike jiri whụya iwhe, ma o lulu kpakara ọrnu ke Ekwensu.

⁹ Nye ọbula ke Chiokike mụrnu zá neemezne mmehie, kwnornu nụ mkpuru Chiokike zị nụ rime a, o jéenwe rikne mee mmehie, kwnornu nụ Chiokike bụ Nda a.

¹⁰ Ka bụ nhne rụmu Chiokike jiri ziri ichne nụ hne rụmu Ekwensu zị. Nye ọbula ke zá neeme nhne bụru ọma bụo nnwọ Chiokike, ma nye ọbula ke whnụge nwene a n'anya.

Anụ whnụ ibne anụ n'anya

¹¹ Ka bụ izi anụ nurnu hite n'ọpanizo, anụ whnụrita ibne anụ n'anya.

¹² O zá nye nụ lele Keni, nye Ekwensu neechi o gbu nwene a. Kini kpayaru o jiri gbu a? Kwnornu nụ ọrnu a bụo ọma, kovu ọrnu nwene a bụru ọma.

¹³ Rụmu nda m, o gbagwoji anụ anya, o bụru nụ ele zị n'owa snornu anụ irno.

¹⁴ A magwụ nụ a hiri n'ẹnwu bna nụ bụdnu, kwnornu nụ a whnurnu rụmu nda aị n'anya. Nye ọbula ke zá nọwhnu n'anya bụ nye nwurnu ọnwu.

¹⁵ Nye ọbula ke snornu nwene a irno bụ nye noogbu badnụ. Anụ magwụ nye ọbula ke noogbu badnụ nwée bụdnu kwó okwo nụ rime a.

¹⁶ Ka bụ nhne neegesi ọwhnun'anya, Jizọsi Karaịsi gweru bụdnu a nyee kwnornu aị. A kwesiri o nyee bụdnu aị kwnornu rụmu nwene aị masị.

¹⁷ O bụru nụ nye ọbula nwernu ẹkwnu k'owa ka, whnụ nwene a zị nụ mkpa, o dola obirizi, nye wam nwée ọwhnun'anya Chiokike nụ rime a.

¹⁸ Rụmu takiri m, a whnụ n'anya n'onu etekne mọbu n'ikwu-onu kpọi, kovu n'ernu n'ezi ọka.

¹⁹ Ka bụ nhne neegesi nụ a magwụ ezi ọka, ke neeme mkpoma aị si rikne nụ ruwhnu Chiokike,

²⁰ o bụbedi ovu aị naama aị ikpe, Chiokike kakwo ovu aị, o magwụ kpakara nhne.

²¹ Ele me whnurnu n'anya, o bụru nụ ovu aị mána ikpe, ovu jeesi aị rikne o gwuzo nụ ruwhnu a.

²² A jaanahoru a nhne ọbula a nọorio a, kwnornu nụ a naabita iwu a neeme masi nhne nọoso a ovu n'onu.

²³ Ka bụ nhne o nyernu n'iwu, a kweru nụ rẹwhna Nnwọ a Jizọsi Karaịsi, a whnụrita ibne aị n'anya lele kpa o nyernu aị n'iwu.

²⁴ Ele naabita iwu a zị bụdnu nụ rime a, ya nụ rime be. Enine Nsọ wam o nyernu aị bụ nhne neegesi nụ o zị nụ rime aị.

4

Anụ tule kpakara enine

¹ Ele me whnurnu n'anya, anụ kwéko kpakara enine, anụ tule kpakara enine ma be hi n'aka Chiokike, kwnornu nụ agida ele ọwhnurninya aghalaghala bnarnu nụ rime ọwa.

² Ka bụ nhne anụ jeeji mahia Enine Chiokike, enine ọbula ke kwuharu nụ Jizọsi Karaịsi varu n'anọ-ehni hi nụ Chiokike va.

³ Kovu enine ọbula ke kwéle nụ Jizọsi hiri nụ Chiokike va, enine ka híge nụ Chiokike. Ka bụ enine nye neemegidne Karaịsi, nye anụ nurnu o jaava, o zị n'owa kitna.

⁴ Rụmu takiri m, anụ bụ rụmu Chiokike, anụ megbulem ele irno wam, kwnornu nụ nye wam zị nụ rime anụ kakwo nye wam ke zị n'owa.

⁵ Ele ka hi n'owa, be nookwu hite nụ nhne be magwụ n'owa, ele zị n'owa noobnonu be nsị.

⁶ A hi hne Chiokike zị va, nye ọbula ke magwụ Chiokike nọonu nhne a nookwu. Kovu nye ke máa Chiokike zá nọonu nhne a nookwu. Ka bụ nhne a jiri mahia enine ezi ọka nụ enine aghalaghala.

Chiokike bụ ọwhnun'anya

⁷ Ele me whnurnu n'anya, a whnụrita ibne aị n'anya, kwnornu nụ ọwhnun'anya

hi nù Chiokike va. Nye ọbula ke nọowhnu n'anya bụ nye Chiokike mụrnu, nye wam magwụ Chiokike.

⁸ Nye ọbula ke whnụ n'anya máa Chiokike, kwnornu nù Chiokike bụ ọwhnun'anya.

⁹ Chiokike gesiri aị ọwhnun'anya n'esilawuru aị, kpa o ziyaru Nnwọ ọ mụrnu kpọi n'owa, ma a nwernu bụdnu hite nù rime a.

¹⁰ Ka bụ ọwhnun'anya, ọ bụo nù a whnurnu Chiokike n'anya, kọvu ọ whnurnu aị n'anya ziya Nnwọ ma ọ bụrụ nhne ariohna be jeeji gbarụ mmehie aị.

¹¹ Ele me whnurnu n'anya, lele kpa Chiokike whnurnu aị n'anya, a kwesiri ọ whnurita ibne aị n'anya.

¹² Ọ zá nye ọbula ke whnuleru Chiokike anya, kọvu ọ bụrụ nù a whnurita ibne aị n'anya, Chiokike wu nù rime aị, ọwhnun'anya a zuru ozu nù rime aị.

¹³ A magwụ nù a wu nù rime Chiokike, nù Chiokike wumakọ nù rime aị, kwnornu nù o nyernu aị Enine a.

¹⁴ A whnurnu, gba akebne nù Nda ziyaru Nnwọ a ma ọ bụrụ Nye Ọznohia ke ọwa.

¹⁵ Nye ọbula ke kweru nù Jizọsi bụ Nnwọ Chiokike, Chiokike wu nù rime nye wam, nye wam masị wu nù rime Chiokike.

¹⁶ Kam kpayarụ, a magwụ, kweru masị nù ọwhnun'anya Chiokike bụ n'ezi.

Chiokike bụ ọwhnun'anya. Nye ọbula ke nọowhnu n'anya wu nù rime Chiokike, Chiokike wu masị nù rime a.

¹⁷ Chiokike mernu ọwhnun'anya a zu ozu n'esilawuru aị, ma a nwernu mkpoma siri rikne n'ọbochi ikpe, kwnornu nù a nù lele ya n'owa ka.

¹⁸ Ogwnu zila n'ọwhnun'anya. Ọwhnun'anya ke zuru ozu n'echihala ogwnu, kwnornu nù ogwnu nù awhnụwhnu nookno aka. Nye ọbula ke nọotu ogwnu zúge ozu n'ọwhnun'anya.

¹⁹ A nọowhnu n'anya kwnornu nù Chiokike beru ọsno whnụ aị n'anya.

²⁰ Nye ọbula ke karụ nù ọ whnurnu Chiokike n'anya, kọvu sno nwene a irno bụ nye aghalaghala. Nye ọbula ke whnúge

nwene a n'anya, bụ nye ọ nọowhnu anya, nwée rikne whnụ Chiokike nye ọ zá nọowhnu anya n'anya.

²¹ Ka bụ nhne o nyernu n'iwu, nye ọbula ke whnurnu Chiokike n'anya, jọwhnuriri nwene a n'anya.

5

Okwnata ovu nù Nnwọ Chiokike

¹ Nye ọbula ke kweru nù Jizọsi bụ Karaịsi hi nù Chiokike va. Nye ọbula ke whnurnu Nda n'anya whnurnu Nnwọ a n'anya masị.

² Ka bụ nhne neegesi nù a whnurnu rụmu Chiokike n'anya, ọ bụ ọ whnụ Chiokike n'anya, neeme nhne o nyernu n'iwu.

³ Ka bụ nhne neegesi nù a whnurnu Chiokike n'anya, ọ bụrụ a bita nhne o nyernu n'iwu, iwu Chiokike zila rinya.

⁴ Kwnornu nù nye ọbula ke bụ nnwọ Chiokike neemegbu ọwa. Okwnata ovu aị nù Chiokike bụ nhne neemegbu ọwa.

⁵ Ndaa nye neemegbu ọwa? Ọ bụ nye wam ke kweru nù Jizọsi bụ Nnwọ Chiokike.

⁶ Jizọsi Karaịsi bụ nye wam jiri ọvnarna nù mini va. Ọ bụo mini kpọi, kọvu ọ varu hite n'ọvnarna nù mini. Enine Nsọ naagba akebne a, a magwụ nù akebne a bụ ezi ọka.

⁷ Kwnornu nù nhne akebne ẹto zị,

⁸ Enine, mini nù ọvnarna.* Nhne ẹto ka kwerikotaru otu nhne.

⁹ Ọ bụrụ a kweru nù nhne badnụ kwuru, nhne Chiokike kwuru kakwo, kwnornu nù ọ bụ akebne Chiokike gbarụ gbasiri Nnwọ a.

¹⁰ Nye ọbula ke kweru nù Nnwọ Chiokike nwernu nhne akebne ka nù mkpoma a. Nye ọbula ke kwéle nù Chiokike neeme a nye aghalaghala, kwnornu nù o kwéle n'akebne Chiokike gbarụ gbasiri Nnwọ a.

¹¹ Ka bụ akebne wam, Chiokike nyernu aị bụdnu kwó okwo, bụdnu wam zị nù rime Nnwọ a.

¹² Ka neegesi nù nye ọbula ke nwernu Nnwọ Chiokike nwernu bụdnu kwó okwo, nye ọbula ke nwée Nnwọ Chiokike nwée bụdnu.

Ọka ipne-aznụ

* **5:8** Agwna okwukwo ke be gbarụ kpa agida awha whemernu kwu kwno, n'oligwe Nda, Ikwu-ọnu nù Enine Nsọ. Nhne ẹto ka nookwu otu ọnu. **8** Nhne akebne ẹto zị n'owa, Enine, mini nù ọvnarna.

¹³ M naagbanu anu ele kweru nu rewhna Nnwọ Chiokike, ma anu mahia nu anu nwernu budnu kwó okwo.

¹⁴ Ka bu nhne neemesi ai ovu rikne o vakwnusi Chiokike. A magwu nu a rio nhne obula lele kpa echiche ovu a jiri zi, o jonu ai.

¹⁵ O buru nu a magwu nu o nonu nhne a norio a, ovu siri ai rikne nu a jeenwehia nhne norio a.

¹⁶ O buru nu nye obula whnunu nwene a mernu mmehie ke za noodubna n'enwu, o kpe okpukpe ma Chiokike nyee a budnu. M nookwu nhne gbasiri ele neeme mmehie ke za noodubna n'enwu. Mmehie ke noodubna n'enwu zi. M za naakaa badnu kpe okpukpe gbasiri a.

¹⁷ Kpakara nhne buo oma bu mmehie, kovu agwna mmehie za noodubna n'enwu.

¹⁸ A magwu nu nye obula Chiokike murnu za neemezne mmehie. Nnwọ Chiokike naabita nye obula ke Chiokike murnu, nye ojo wam nwée rikne mekasi a nhne.

¹⁹ A magwu nu a bu rumu Chiokike, kovu kpakara owa zi nu mkpururu nye ojo wam.

²⁰ A magwu nu Jizosi Karaisi Nnwọ Chiokike varu, ma a mahia nye wam bu ezi oka. A zi masi nu rime nye wam ke bu ezi oka, Jizosi Karaisi Nnwọ a. Ya n'iwuhuru a bu Chiokike n'ezi nu budnu kwó okwo.

²¹ Rumu takiri m, anu gweme ehni anu n'okwa renwu.

**Okwukwo izi
ke Ebo
Jóni
gbarụ
Nhne gbasiri okwukwo izi
ka**

Nga Jóni gbarụ *Okwukwo izi Jóni ke ebo*, ọ ghọlam nye okno badnụ. O gweznenu a “Nyerinya oma nụ rụmu a,” ke bụ ọgbako Chiokike. Okwukwo izi matị ka nookwu ọka gbasiri ọwhnun'anya n'ehni ibne be, nọodo be aka nụ nsị gbasiri ele neezni nhne aghalaghala.

Nhne zị n'okwukwo izi ka

Ọpanizo (1-3)

Ezi ọka nụ Ọwhnun'anya (4-11)

Okwukwo (12-13)

Obekwu ikwu nụ okpukpe

¹ Mawa, Jóni, nye okno badnụ, naagbaz-nenu nwerinya Chiokike hohiaru nụ rụmu a okwukwo, ele me whnurnu n'anya n'ezi, ọ bụo me nụ nsnunu m, kovu kpakara ele magwụ ezi ọka.

² Kwnornu nụ ezi ọka ke zị nụ rime aị, ke jaazigidne aị tim tòm.

³ Oru nụ obirizi nụ udno ke hi n'aka Chiokike Nda nụ Jizọsi Karaịsi Nnwọ Nda aị va, jaadazinu aị nụ ezi ọka nụ ọwhnun'anya.

Ezi ọka nụ ọwhnun'anya

⁴ O neenye m ovu ọso n'ọnu kpa me nọowhnu rụmu i neezne izne n'ezi ọka lele kpa Nda aị nyernu aị n'iwu.

⁵ Kịtna, nwerinya oma, m zá m naagbanu i iwu ikne, kovu ọ bụ kọriri ke a ji hite nụ mbom. M naarịasno ma a whnurita ehni aị n'anya.

⁶ Ka bụ ọwhnun'anya wam, a zne izne noobno nsị nụ nhne Chiokike nyernu n'iwu. Lele kpa anụ nurnu n'ọpanizo, iwu a bụ ma anụ zne izne n'ọwhnun'anya.

⁷ Agida ele nooduwu ele badnụ, ele zá neekweru nụ Jizọsi Karaịsi varu n'anọ-ehni, bnarnu nụ rime ọwa. Nye nụ kpam bụ nye nooduwu nụ nye neemegidne Karaịsi.

⁸ Anụ ledu anya, ọ zị anụ tuwhu nhne anụ dogburu ehni anụ n'ernu, kovu ma anụ nwehịa ọgwo ernu zuru ozu.

⁹ Nye ọbula ke neezne nụ ruwhnu gharu nhne Karaịsi znirni máa Chiokike. Kovu nye ọbula ke zị neeme iznizni a magwụ Nda nụ Nnwọ a.

¹⁰ Nye ọbula ke vakwnusiri anụ ke gwéyala iznizni ka, anụ kwúbnana ọro anụ, mọbu kanu a, “I valẹ.”

¹¹ Nye ọbula ke kannu a, “I valẹ” jeekehia igwe n'ernu ojo a.

¹² M nwernu m agida nhne me jaagbanu anụ, kovu m jéeme kpam n'okwukwo nụ nki. Tnụnuma, m neele anya nụ m jaava me nụ anụ kwu ọka ruwhnu nụ ruwhnu, kpam, ovu ọso n'ọnu aị joozu ozu.

¹³ Rụmu nwene i rinya kam Chiokike hohiaru neebekwu i.

Okwukwo izi ke Eto Jóni gbarụ Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Nga Jóni gbarụ *Okwukwo izi Jóni ke eto*, ọ ghọlam nye okno badnụ. O gweznenu nye risi ọgbako Chiokike, nye rẹwhna a bụ Gayọsi. Okwukwo izi ka, naaznarni Gayọsi kwnornu ọrnu ọma a hne rụmu Chiokike berere zi, nọodo masị a aka nụ nsni gbasiri otu nyerukna be kwu Diotirifesi.

Nhne zi n'okwukwo izi ka

Ọpanizo (1-4)

Gayọsi kwesiri okwnata ovu (5-8)

Diotirifesi mékwala nkari (9-10)

Demetirisi mekwaru nkari (11-12)

Okwukwo (13-15)

¹ Mawa, nye okno badnụ, naagbaznenu Gayọsi enyi m me whnurnu n'anya nụ ezi ọka.

² Enyi m me whnurnu n'anya, okpukpe m bụ ma ẹhni i si rikne, ma kpakara nhne i neeme gakwanu i nkari lele kpa mkpuru ovu i naagakwa nkari.

³ O nyernu m mkpoma ọso n'ọnu k'agida nga agwna rụmu nda varu kanu m nhne gbasiri okwnata ovu i n'ezi ọka nụ kpa i neezne izne n'ezi ọka wam.

⁴ Ọ zá nhne nọoso m ovu n'ọnu kakwo nga me nurnu nụ rụmu m neezne izne n'ezi ọka.

Gayọsi kwesiri

okwnata ovu

⁵ Ezi enyi m me whnurnu n'anya, i kwesiri okwnata ovu nụ kpakara nhne i neemenu rụmu nda, ọ bụ n'ezi nụ be bụ ele izne n'ẹhni i.

⁶ Be kannu ọgbako Chiokike ọwhnun'anya i, ọ jọoburu ọma ma i zihala be kpa o kwesiri n'anya Chiokike.

⁷ Be kwnornu rẹwhna Karaịsi whoga zni izi ọma, be kwéle ọ nahoru oyi aka hite n'aka ele kwé ekwe.

⁸ A kwesiri ọ nabnanya ele ka nkari ma aị nụ be snornu rnukota ọrnu ezi ọka n'otu.

Diotirifesi mékwala nkari

⁹ M gbaznenu m ọgbako Chiokike okwukwo, kovu Diotirifesi nye noopio ọ bụru nye risi kwéle obno nsni nụ nhne me nookwu.

¹⁰ Nga me varu, m jeeme ele badnụ mahia nhne o neeme, kpakara nhne o nookwu gbasiri aị nụ kpakara aghalaghala a. Tụkwasi n'olu nhne ka, o kwéle ọ nabnanya rụmu nda aị. Ele pioru o kwubnanya rụmu nda aị, o kwéle be, kovu ọ chihala be n'ọgbako Chiokike.

Demetirisi mekwaru nkari

¹¹ Enyi m me whnurnu n'anya, i snó nhne bụo ọma, kovu snornu nhne bụru ọma. Nye ọbula ke neeme nhne bụru ọma hi hne Chiokike zi va. Nye neeme nhne ojo whnuge Chiokike anya rịa rịa.

¹² Kpakara ele badnụ nookwu Demetirisi ọka ọma hite n'ezi ọka. Aila masi nookwu a ọka ọma, anu magwu nụ akebne aị bụ ezi.

Obekwu ikwu ipne-aznu

¹³ M nwernu m agida nhne me kwesiri ọ gbanu i n'okwukwo, kovu m jeeji mkpisi okwukwo nụ nki naagba a.

¹⁴ M neele anya nụ m jaava whnu i anya ige matị, me nụ ji kwu ọka ruwhnu nụ ruwhnu.

¹⁵ M neekpe ma Chiokike nyee i udno. Kpakara ele enyi i neebekwu i. Bekwu kpakara ele enyi aị n'otu n'otu.

Okwukwo izi Judu gbarụ Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Judu gbarụ *Okwukwo izi Judu*, nọdo ele badnụ aka nụ nsị gbasiri ele neezni nhne aghalaghala, ele karụ nụ be bụ ele kweru ekwe. Lele 2 *Pita*, Judu, n'okwukwo matị ka, naakwnagidne nye nọogwnu a, ọ naakaa be gba ọtna kwnornu okwnata mkpoma ke Chiokike nyernu ele ke a otu mgbā be bīta.

Nhne zị n'okwukwo izi ka

Opanizo (1-2)

Ele neezni nhne aghalaghala (3-16)

Ezni ọ bīta okwnata mkpoma (17-23)

Ojija zīnu Chiokike (24-25)

¹ Mawa, Judu, nye izi ke Jizōsi Karaīsi, nye bụ kwno nwene rukna Jemisi, naag-baznenu kpakara ele Chiokike sukwuru okwukwo, ele wu nū rime ọwhnun'anya Chiokike Nda, ele Jizōsi bītaru.

² Obirizi nū udno nū ọwhnun'anya banū anū ọba.

Ele neezni nhne aghalaghala

³ Ele me whnurnu n'anya, m neeyisi rikne naagbanū anū okwukwo gbasiri ọznohia ke a nwernu igwe nū rime a, ọ zī mkpa me gbanū anū ma anū yisi ẹhni naagba ọtna kwnornu nū okwnata ovu ke Chiokike nyernu ele ke a otu mgbā be bīta.

⁴ Kwnornu nū agwna ele zá nọtụ ogwnu Chiokike rībnanyarnu hne a máa n'esilawuru aī, ele naagbanwo izi oma ke oru Chiokike, ma be nwe oghere rñu ẹrnu ojo be, be gōnahoru Jizōsi Karaīsi Nyenwe aī nū eze aī. Okwukwo nsọ kwuru nhne gbasiri be agida ige wheru ewhe nū be jaanahia omuma ikpe.

⁵ M neechenwanyanū anū nhne ka, ọ bụ n'ezī nū anū magwū kpakara nhne ka, nū Nyenwe aī dōhiaru ele Izireli n'eli Ijipiti, kovu omekwo, gbu kpakara ele kwé ekwe.

⁶ Anū chenwanya ele enine izi ele bītala onodi be nū mbom, kovu gharū onodi be,

Chiokike turu be ijigba tim tōm nū ọchichiri, bīta be dū n'okne ọbochi ikpe wam ọ jaama be ikpe.

⁷ Lele kpa Sodom nū Gōmora nū kpakara ẹli gbarū be gburugburu, ele wu nū rime be ruru aruru-eli ke ome ọyi nū nhne zīla rīchna, be tarū be awhnūwhnu bēkwnu noonwu tim tōm, ma be būru nhne ọdo aka nū nsī nyee kpakara ele badnū.

⁸ Kpam masī, ele nōoro mboro ojo ka mehieru megidne anọ-ẹhni be, be ledna ọchi risi Chiokike anya, ele kajarū ele wu n'oligwe.

⁹ Ọ būbedi nye risi ele enine izi Maīkeli, nga ya nū Ekwensu nōdogbuta iznu Moz-izi, nwée rikne kwu ọka ojo megidne Ekwensu, kovu ọ karū, “Nyenwe aī bigbọ i.”

¹⁰ Kovu ele ka naakaja nhne be máa, be nū lele rumu anohia ojo, neeme nhne nōogwnu be, kpakara nhne ka jōodoka be.

¹¹ Awhnūwhnu jaazīnu be. Be snornu apna Keni. Be kwnornu iwai dnabna nū mmehie Balam, be bụ ele risi rikne lele Kora, be joowhu etekne lele kpa Kora whuru.

¹² Ele ka nū lele rune nū iriri omekorita anū, iwhnerne zá nọtụ be o mee nhne ojo. Be nōoznu ẹhni be kpọi. Be nū lele erumeru oligwe ruwhere neewhesa, be nwée rikne gweya mini ozuzo. Be nū lele isisi mīla mkpuru, ọ būbedi n'okochi, isisi be vnurnu hite nū ẹgwnugwnu a, ke nwurnu onwu n'ezī.

¹³ Be nū lele okne abaka-mini ke osimini, be nū ẹrnu iwhnerne be nōogbo okoto. Be nū lele mbọ ghieru apna, ele Chiokike bītannu oghere n'okne ọchichiri okwnukokwnu.

¹⁴ Ọ bụ Inoku, nye ẹsau hite n'Adam, nye kwuru n'agida ige wheru ewhe, “Le, Nyenwe aī jaava, ya nū agida ele nsọ a be jōogwnuli onu,

¹⁵ o jeekpe kpakara ele badnū ikpe, ọ jaama kpakara ele máa Chiokike ikpe, kwnornu kpakara aruru-eli be ruru, nū kpakara ọka ele mmehie ka máa Chiokike kwuru kwugidne a.”

¹⁶ Ka bụ ele zī naatakpo ntakpo, noobno ele berere nhne, be noosno nhne ojo ke nōogwnu mkpoma be, be noovugnadna ẹhni be, naaznarni ele badnū ma be nwehia nhne be pioru.

Odo aka nụ nsị nụ ezni

¹⁷ Ele me whnurnu n'anya, anụ chenwanya nhne ele izi Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi kwuru.

¹⁸ Be kannu anụ, “N'ige ipne-aznụ, ele jọomu anụ rụmu jaava, ele noosno nhne ojo ke nọogwnu mkpoma máa Chiokike be.”

¹⁹ Ka bụ ele neegweya okewa, ele anọ-ẹhni nẹechi, ele nwée Enine Chiokike.

²⁰ Kọvu anụ, ele me whnurnu n'anya, anụ wulizọ ẹhni anụ lele ọro hite nụ ntụ-ẹli ọkwnata ovu anụ ke zị nsọ. Anụ kpe okpukpe nụ rikne Enine Nsọ.

²¹ Anụ bịta ẹhni anụ n'ọwhnun'anya ke Chiokike, kpa anụ noosno, neele anya obirizi ke Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi jeenye anụ nụ bụdnu kwó okwo.

²² Anụ dọnu ele nwernu mkpoma lawuru obirizi.

²³ Anụ znọhia ele berere, dọhia be lele ele hi nụ rime bẹkwnu. Anụ gweru ogwnu dọnu ele berere obirizi. Kọvu anụ sno ọ bụbedi iwo ke mmehie be gburu hite n'ernu anọ-ẹhni irno.

Ọjja zinu Chiokike

²⁴ Chiokike bụ nye ke nwernu rikne ọ bịta anụ ma anụ gharu ọ dna, mee ma anụ gwuzoru nwée ọru, nụ mkpoma ọso n'onu nụ ruwhnu a zị igwugwu.

²⁵ Ya bụ Chiokike kpọi, Nye Ọznohia aị, hite nụ Jizọsi Karaịsi Nyenwe aị, kpakara igwugwu, nụ dudugna, nụ rikne nụ ọchi risi zinu a, hite nụ mbom dụ kịtna, ọkwnukokwnu. Amim.

Okpume Chiokike kpumennu Joni

Nhne gbasiri okwukwo ka

Okwukwo ka neegesi nhne Joni whnurnu gbasiri izi Chiokike nu nhne Jizosi Karaishi mernu (1:2). Izi ka waru ngalaba eto. (1) Rikne ojo nornu ernu n'owa, nye Karaishi jaata awhnuwhnu, nwu masi. (2) Jizosi bu Nyenwe ai, o jeemegbu kpakara ele badnu nu kpakara rikne ke neemegidne Chiokike. (3) Chiokike nwernu ogwo ernu ke o bitannu kpakara ele ke a, ele kwesiri be kwnata be mkpoma, ele dazigidnenu n'okwnata ovu be, ke kakwo ele nwurnu n'ernu Nyenwe ai.

Ka bu izi ke nwernu olile anya nyee ele Karaishi, ele taru awhnuwhnu, nwu kwnornu okwnata mkpoma be nu Karaishi. Okwukwo izi ka nookwu nu o bu n'ezi nu ochichi aka rikne ele Rom zi naakpa rikne, kovu Nnwọ Atnurnu Chiokike nwe omegbu n'ipne-aznu. Ka mernu be buru ele kwesiri okwnata ovu du n'enwu.

Nhne zi n'okwukwo ka

Qwhnurninya Joni (1:1-8)

Nyenwe ai zi budnu (1:9-20)

Okwukwo izi ogbako Chiokike esau (2:1---3:22)

Okpukpe n'oligwe (4:1-11)

Okwukwo ke nwernu akara esau (5:1---6:17)

Okpukpe nu ruwhnu ngadna eze Chiokike (7:1-17)

Okwodu esau (8:1---11:19)

Agwo nu anohia lawuru wam (12:1---13:18)

Ikpe Chiokike nu ochekwa a (14:1---15:8)

Okiko ovu owe ehni Chiokike (16:1-21)

Be megburu ele irno Chiokike (17:1---20:10)

Ikpe ipne-aznu (20:11-15)

Oligwe ikne nu owa ikne (21:1-8)

Jerusalem ikne (21:9---22:6)

Karaishi jaava wara wara (22:7-21)

¹ Okpume Jizosi Karaishi, ke Chiokike nyernu a, ma o gesi ele izi a nhne jeeme n'ige mati ke vazne, o zizne enine izi a o gesi nye izi a Joni.

² Joni gbaru akebne ikwu-onu Chiokike nu akebne Jizosi Karaishi, o kwuru kpakara nhne o whnurnu.

³ Nye owa oma bu nye nogwnu kpakara ikwu-onu ke okwukwo owhnurninya ka, nu ele nurnu be, bita masi be, kwnornu nu ige zi ndundu.

Obekwu ikwu

⁴ Mawa, Joni naagbaznenu ogbako Chiokike esau ke zi n'Esia okwukwo.

Oru nu udno ke Chiokike nye zi, nye zi nu mbom, nu nye ke jaava dazinu anu, hite n'aka enine esau ke zi nu ruwhnu ngadna eze a,

⁵ ma n'aka Jizosi Karaishi, nye akebne kwesiri be kwnata a mkpoma, nye mbom ke hi n'enwu lizo, nye ke n'echi ele eze k'owa.

Nye whnurnu ai n'anya, gweru onarna a snusnama kpakara mmehie ai,

⁶ o mee ai a buru mbam ele okwa arionna Chiokike a, nu Nda a, igwugwu nu rikne zinu a hite kitna du n'ige kwó okwo. Amim.

⁷ Le, o vawa nu rime erumeru oligwe,

kpakara anya jowhnu a,

ma ele duru a ara,

kpakara ele zi n'owa jaagbanu a mkpe.

Owe! Amim.

⁸ "Mawa bu Alifa nu Omega," bu nhne Nyenwe ai kwuru. "Mawa bu Opanizo nu Okwukwo, nye zi, nye zi nu mbom, nu nye jaava, Nye Meli Nhne Dum."

Nye nu lele

Nnwọ ke Badnu

⁹ Mawa bu Joni, nye bu nnwọ nda anu, nye sno anu nu rime awhnuwhnu, a bu ele eli-eze a, a naagidne awhnuwhnu. Be kwuznenu m nu rime eli ohia esilawuru osimini ke Patimosi, kwnornu nu m kporu m okwo ikwu-onu Chiokike nu nhne Jizosi gbaru ama a.

¹⁰ M zi m nu rime Enine n'obochi Nyenwe ai, m nurnu m okne nkoli n'aznu m ke dnarnu lele okwodu.

¹¹ Nkoli ka kaa, "Gbasihne i whnurnu n'okwukwo, ziznenu a ogbako Chiokike esau ka, ziznenu Efesosi, nu Simaina, ziznenu Pegamosi, nu Tahtira, ziznenu Sadisi, nu Filadefia, zizne masinu Laodisia."

¹² M tuhnaasna ma m whnurnu m nye nookwunu m oka. M whnurnu m nhne be tukwasi tonji esau be wuru golu.

¹³ N'esilawuru nhne be tũkwasi tũnji ẹsau wam gwuzo otu nye nũ lele Nnwo ke Badnu. O wogwu iwo awura duru a ẹli ọchi, o ji aji sũ nũ mkpoma a.

¹⁴ Risi a nũ rukeri-ize a noonwu va-a-a lele wulu, naachna va-a-a lele mkpuru-mini, anya a nũ lele riro bekwnu.

¹⁵ Ọchi a lawuru nũ lele ọla be gbarũ bekwnu nũ rime ite bekwnu, nkoli a naadna lele agida mini.

¹⁶ O ji mbọ ẹsau n'akarikwnunga a, ama-ogwnu nwernu ruwhnu lawuru tũga bũko neehi n'ọnu a nọowhuya, ruwhnu a noonwu lele ẹhnam n'esilawuru iwhnehnie.

¹⁷ Nga me whnũnu a, m dna n'ẹli n'ọchi a lele nye nwũnu ọnwu. Kọvu ọ tũkwasiri m akarikwnunga a, kaa, "Ogwnu tũko i, mawa bũ Nye Mbom nũ Nye Ipne-aznũ.

¹⁸ M zi m bũdnu. M nwũnu m ẹnwu, kọvu le, m zi m bũdnu tim tũm. M ji m snambi ẹnwu nũ ẹli rẹnwu.

¹⁹ "Gbasĩ nhne i whnũnu n'okwu-kwo, nhne zi kiti, nũ nhne jeeme nũ ruwhnu.

²⁰ Ka bũ nhne miri emi ke mbọ ẹsau wam i whnũnu n'akarikwnunga m, nũ nhne be tũkwasi tũnji ẹsau wam be wũru golu. Mbọ ẹsau wam bũ enine izi ọgbako Chiokike ẹsau, nhne be tũkwasi tũnji ẹsau wam i whnũnu bũ ọgbako ẹsau."

2

Izi ele Efesosi

¹ Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zi n'Efesosi okwukwo: Hite n'ọnu nye wam ji mbọ ẹsau wam n'akarikwnunga a, nye neezne izne n'esilawuru nhne be tũkwasi tũnji ẹsau wam.

² M magwũ m nhne anũ neeme. Anũ nọdogbu ẹhni anũ n'ernu nũ ọsuta mkpoma anũ. Anũ kwéle o kwubnanya ele arũ-ẹli, anũ kparũ ele kwuru ẹhni be ele izi iru, kọvu be bũo, anũ whnũ nũ be bũ ele aghalaghala.

³ Anũ jiri ọsuta mkpoma nagidne awhnũwhnu anũ tarũ kwnornu rẹwhna m, anũ kwéle rikne gwũ anũ.

⁴ Kọvu m nwernu m otu nhne megidne anũ, anũ zĩma n'ọwhnun'anya lele kpa anũ neeme nũ mbom.

⁵ Anũ chenwanya hne anũ dnarnũ. Anũ hi nũ mmehie anũ tũhnasna, rnũ ernu mbom anũ rnũnu. O bũru nũ anũ jootũhnasna hite nũ mmehie anũ, m jaavakwnusi anũ wara wara, gweme nhne be tũkwasi tũnji anũ nũ hne ọ zi, okwolem ma anũ tũhnasnarnu.

⁶ Kọvu anũ nwernu otu nhne bũru ọma, anũ sno ernu ele Nikolata irno lele kpa me snornu a irno.

⁷ Nye nwernu nsni, ọ nũnu nhne Enine Nso naakanũ kpakara ọgbako Chiokike. Nye megburu, m jeenye a rikne o ri mkpuru isisi ke bũdnu ke zi n'obna Chiokike.

Izi ele Sımaina

⁸ Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zi nũ Sımaina okwukwo: Hite n'ọnu nye wam bũ Nye Mbom nũ Nye Ipne-aznũ, nye nwũnu, zĩri kwno bũdnu.

⁹ M magwũ m awhnũwhnu anũ naata. M magwũ m nũ anũ bũ ele mboni, kọvu anũ bũ ele nwernu ẹkwnu k'agida. M magwũ m ọka ọjo ele ka nũ be bũ ele Ju nookwugidne anũ, kọvu be bũo, be bũ ele ọro ọgbako Setani.

¹⁰ Ogwnu tũko anũ kwnornu awhnũwhnu anũ jaata. Le Setani jeeyisi agwna anũ n'ikelu ma be kpa anũ iru. Anũ jeenwe okpagbu nri ọbochi. Anũ bũru ele kwesiri okwnata mkpoma dũ n'ẹnwu, m jeenye anũ okpu-eze ke bũ bũdnu.

¹¹ Nye nwernu nsni, ọ nũnu nhne Enine Nso naakanũ kpakara ọgbako Chiokike. Nye megburu, ẹnwu ke ẹbo jooḡbu a.

Izi ele Pegamosi

¹² Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zi nũ Pegamosi okwukwo:

Hite n'ọnu nye wam nwernu ama-ogwnu ke nwernu ruwhnu lawuru zi bũko.

¹³ M magwũ m hne anũ wu bũ hne ngadna Setani zi. Anũ jidnesiri rẹwhna m rikne, anũ tũwhule okwnata mkpoma anũ nũ hne me zi, ọ bũbedi nga be gburu Antipasi nye akebne m nye kwesiri okwnata mkpoma n'esilawuru anũ hne Setani wu.

¹⁴ Kọvu m nwernu m nhne ele nũ ele megidne anũ. Agwna ele noosno iznizni Balam nye znirni Balakĩ kpa o jeeme rumu Izireli mmehie hite n'ori nhne be jiri kwanũ rẹnwu arĩohna nũ hite n'ome ọyi.

¹⁵ Agwna ele noosno iznizni ele Nikolata zị masị n'esilawuru anụ.

¹⁶ Anụ hi nụ mmehie tũnasna, ọ bụo kpam, m jaavakwnusi anụ wara wara, gweru ama-ogwnu hi n'onu m whụya lusi ele ka ogwnu.

¹⁷ Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nso naakanu kpakara ogbako Chiokike. Nye megburu, m jeenye a agwna mana ke tugwaru otugwa. M jeenye masị a otu akaworugwu abochna ke be gbakwasiri rewhna ikne n'olu a, ọ zá nye berere marnu a, okwolem nye wam nahiaru a.

Izi ele Taítira

¹⁸ Gbaznenu enine izi ke ogbako Chiokike ke zị nụ Taítira okwukwo: Ka bụ nhne Nnwọ Chiokike kwuru, nye wam anya a lawuru nụ lele bekwnu, nye ọchi a lawuru noonwu lele ọla chnarnu achna.

¹⁹ M magwu m nhne anụ neeme. M magwu m ọwhnun'anya anụ, nụ okwnata mkpoma anụ, nụ izi anụ, nụ ọsnuta mkpoma anụ. M magwu m masị nụ ọnu anụ kịta kakwo ke mbom.

²⁰ Kọvu m nwernu otu nhne megidne anụ. Anụ gharuru nwerinya wam bụ Jezibeli n'esilawuru anụ. Nwerinya ka kwuru ẹhni a nye ọwhnurninya Chiokike, neezni ele izi m kpa be mee ọyi, nụ o ri nhne be jiri kwa renwu, nooduhie ele badnu.

²¹ M nyernu m a ige ma ọ tũnasna nụ mmehie ome ọyi, o kwéle.

²² Le, m jootubna n'okpata ya nụ ele ọyi a, be jaata awhnuwhnu k'agida, okwolem ma be tũnasnarnu hite nụ nhne ojo be mụhiaru n'aka a.

²³ M joogbu rumu a, ma kpakara ogbako Chiokike mahia nụ mawa bụ nye wam noonyosna mkpoma nụ echiche ke rumu badnu. M jookwuhnasi nye ọbula lele kpa ọnu a jiri ziri.

²⁴ Kọvu agwna anụ gwnarnu nụ Taítira, ele snóge iznizni ojo ka, ele máa nhne be nookwu nhne tugwaru otugwa ke Setani, m jeenye anụ ivu runa berere.

²⁵ Kọvu anụ jidnesi rikne nhne anụ ji tem m va.

²⁶ Nye megburu, bíta ikwu-onu m dụ okwukwo, m jeenye a rikne hne kpakara mba zị.

²⁷ O jeeji mkpara rugwe neechi be,

ọ jeeliwa be lele kpa be liwa itechi,

²⁸ lele kpa me nahiaru iknernema n'aka Nda m. M jeenye a mbọ ọsisi.

²⁹ Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nso naakanu kpakara ogbako Chiokike.

3

Izi ele Sadisi

¹ Gbaznenu enine izi ke ogbako Chiokike ke zị Sadisi okwukwo: Ka bụ nhne nye wam ji enine ọsau Chiokike n'aka a, nụ mbọ ọsau. M magwu m nhne anụ neeme. M magwu m nụ anụ nwernu rewhna nụ anụ zị budnu, kọvu anụ nwurnu ọnuwu.

² Anụ tnenya, jikwasi nhne ke gwnarnu matị ọ nwụ rikne, kwnornu nụ m whnúge m ọnu anụ ke zuru ozu nụ ruwhnu Chiokike m.

³ Anụ chenwanya nhne anụ nahiaru, ke anụ nurnu, anụ mee be. Anụ hi nụ mmehie anụ tũnasna. Ọ bụru nụ anụ jéetnenya, m jaavakwnusi anụ lele nye buznu, anụ jáamahia ige me jaava.

⁴ Kọvu anụ nwernu badnu ele nụ ele nụ Sadisi ele mérula awura be. Be joowo awura abochna snornu m zne izne kwnornu nụ be kwesiri.

⁵ Nye megburu kpa, be joowote a awura abochna, m jóokwnome rewhna a n'okwukwo ke budnu. M jookwuhia rewhna a nụ ruwhnu Nda m ya nụ ruwhnu ele enine izi a.

⁶ Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nso naakanu kpakara ogbako Chiokike.

Izi ele Filadefia

⁷ Gbaznenu enine izi ke ogbako Chiokike ke zị nụ Filadefia okwukwo: Ka bụ nhne nye wam zị nsọ nụ nye ezi ọka kwuru, nye jigwu snambị Devidi, nye ọ bụru nụ ọ gbama ọnuhna, ọ zá nye nwernu rikne ọ gbasni a, nye gbasni ọnuhna, ọ zá nye nwernu rikne ọ gbama a.

⁸ M magwu m nhne anụ neeme. Le, m gbamannu m anụ ọnuhna ke ọ zá nye nwernu rikne gbasni, kwnornu nụ anụ nwernu iknernema matị, kọvu anụ bítaru ikwu-onu m, anụ gónahorula rewhna m.

⁹ Anụ jọowhnu nhne me jeeme ele ọro ogbako Setani, ele ka nụ be bụ ele Ju, kọvu be bụo, be bụ ele aghalaghala, m jeeme be

va dna n'eli n'ochi anụ, be jaamahia nụ m whnurnu m anụ n'anya.

¹⁰ Kwnornu nụ anụ bítaru ikwu-ónu m, snuta ovu, m jaabita masi anụ n'ige ọrnurna ke jaadnakwasị kpakara ọwa, ọ rna ele wu n'ọwa ọrnurna.

¹¹ Le, m vawa wara wara, anụ jidnesi nhne anụ ji rikne, ọ zị nye berere nahoru anụ okpu-eze anụ.

¹² Nye megburu, m jeeme a nsnusnu Oro Nso Chiokike m. O jéhi nụ rime a whoga berere. M jaagbakwasị rẹwhna Chiokike m n'olu a, ya nụ rẹwhna ọhna ikne Chiokike m, ke bụ Jeruselem ikne, ke hi n'oligwe n'aka Chiokike m hiedna. M jaagbakwasị a rẹwhna ikne m n'olu a.

¹³ Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nso naakanu kpakara ọgbako Chiokike.

Izi ele Laodisia

¹⁴ Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zị nụ Laodisia okwukwo: Ka bụ nhne Amim kwuru, nye akebne kwesiri be kw-nata a mkpoma nụ nye ezi oka, nye nēchi kpakara nhne Chiokike keru.

¹⁵ M magwu m nhne anụ neeme. Anụ kpéle bėkwnu, anụ jila iyi. Ọ jọoburu oma nụ anụ kperu bėkwnu mọbu nụ anụ jiri iyi.

¹⁶ Kovu kwnornu nụ anụ zị marna marna, anụ kpéle bėkwnu, anụ jila iyi, m jọogbohala anụ n'ónu m.

¹⁷ Anụ kwuru, “M barụ m eze, m nwernu m ẹkwnu, ọ zá nhne naara m,” kovu nụ anụ máa nụ anụ bụ ele nọowhnuji anya, nụ ele be kwesiri ọ donu obirizi, ele mboni, ele isni nụ ele gba ẹto.

¹⁸ Me zni anụ ezni, anụ zunahoru m golu be snurnu, ma anụ nwernu ẹkwnu, nụ awura abochna, ma anụ kpusni ẹto anụ gbagwu, tna ẹgwnumisi n'anya anụ ma anụ whnurnu ọsno.

¹⁹ M neebigbo kpakara ele me whnurnu n'anya, naapnia masi be nhne. Anụ gbalị tūhnasna, hi nụ mmehie whuya.

²⁰ Le, m gwuzogwu m n'ónuhna, nooznu aka. Nye ọbula ke nurnu nkoli m, gbama ọnuhna, m jaabnazne n'oro a, snornu a ri wiri, ya snornu m masi ri wiri.

²¹ Nye megburu, m jeenye a rikne o snornu m daziri eli nụ ngadna eze m, lele

kpa me megburu, m snornu Nda m daziri eli nụ ngadna eze a.

²² Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nso naakanu kpakara ọgbako Chiokike.

4

Ngadna eze ke zị n'oligwe

¹ Nga nhne ka mekworu, m whnurnu m, le, otu ọnuhna gbamarnu n'oligwe. Nkoli wam me nurnu nụ mbom ke dnarnu lele okwodu karu, “Vaa hna, m jeegesi i nhne jeemeriri nụ ruwhnu.”

² Ngangam, m zị m n'Enine, m whnurnu m nụ rime oligwe otu ngadna eze nụ nye dazị n'olu a.

³ Nye wam dazị nụ ngadna eze wam, ruwhnu a noogbu marna marna lele akaworugwu jasipa nụ sadisi, eke nụ egwurugwu hnirni ngadna eze wam gburugburu ke naachna lele emiradi.

⁴ Nri ngadna eze lawuru nụ ẹno berere gbaru ngadna eze wam gburugburu, ele okno badnu nri lawuru nụ ẹno dazị n'olu ngadna eze berere wam woru awura abochna, kpuru okpu-eze golu nụ risi be.

⁵ Amuma nụ egbe oligwe nụ ọdidna hi nụ ngadna eze wam naadna. Tōnji ẹsau zị nụ ruwhnu ngadna eze wam noonwu bėkwnu, ke bụ enine ẹsau wam Chiokike.

⁶ Osimini nụ lele nyno nọowhnu ọsno zị nụ ruwhnu ngadna eze wam.

N'esilawuru ngadna eze wam ya nụ gburugburu a bụ nhne ẹno zị budnu bụ anya anya ruwhnu nụ aznụ zị.

⁷ Nhne ke mbom nụ lele odum, ke ẹbo nụ lele nnwo ehni, ke ẹto nwernu ruwhnu lele ruwhnu badnu, ke ẹno nụ lele igno neewhe ewhe.

⁸ Nhne zị budnu ẹno wam, ke ọbula nwernu aka-nkwu isunu, kpakara ehni be bụ anya anya. Be kpúsní ọnu be iwhnehnie nụ abali, be nọogwnu eri naakaa, “Nso, nso, nso

bụ Nyenwe aị Chiokike ke Meli Nhne Dum,

Nye zị nụ mbom, nye zị kitna, nye jaava.”

⁹ Kpa nhne wam zị budnu zị neenye a igwugwu nụ ọson'anya, nọtunu nye wam dazigwu nụ ngadna eze wam mmamma, nye zị budnu okwnukokwnu,

¹⁰ ele okno badnu nri lawuru nu eno wam dna n'eli nu ruwhnu nye wam dazigwu nu ngadna eze, kpọ risi ẹli nu ruwhnu nye wam zi budnu okwnukokwnu. Be tubita okpu-eze be nu ruwhnu ngadna eze wam, kaa,

¹¹ “I bu nye kwesiri, Nyenwe a Chiokike, o nahoru igwugwu nu oson'anya, nu iknernema, kwnornu nu o bu jiwa keru kpakara nhne hite nu echiche i, ji nyernu be budnu.”

5

Okwukwo nu Nnwọ Atnurnu wam

¹ M whnurnu m otu okwukwo n'akarikwnunga nye wam dazi nu ngadna eze wam, be gbaru a nhne ruwhnu nu aznu, be kasiri a akara esau.

² M whnurnu m otu enine izi nwernu rikne ji okno nkoli neesi okokoba, naakaa, “Ndaa nye kwesiri o gbaji akara esau wam nu o kpume okwukwo wam?”

³ Kọvu o za nye be whnurnu n'oligwe nu owa mọbu nu mkpururu owa, bu nye kwesiri o kpume okwukwo wam mọbu lebna anya nu rime a.

⁴ M kwna ekwna k'agida kwnornu nu o za nye be whnurnu kwesiri o kpume okwukwo wam mọbu lebna anya nu rime a.

⁵ Otu nu rime ele okno badnu wam kanu m, “I kwnama ekwna, le, Odum ke eburnu Juda,* Mgbaręgnugwnu Devidi,† o megbulem, o nwernu rikne o kpume okwukwo wam, nu o toma akara esau wam.”

⁶ Ige wam m whnurnu m otu Nnwọ Atnurnu gwuzo n'esilawuru ngadna eze wam, ma nu esilawuru nhne eno wam zi budnu ya nu ele okno badnu wam, lele nu be gburu a ogbu. O nwernu mfu esau, nu anya esau ke bu enine esau wam Chiokike, ke o zihalaru nu rime kpakara owa.

⁷ Nnwọ Atnurnu wam zne nahoru nye wam dazi nu ngadna eze wam okwukwo n'akarikwnunga a.

⁸ Nga o nahoruru a okwukwo wam, nhne eno wam zi budnu nu ele okno badnu nri lawuru nu eno wam dna n'eli nu ruwhnu Nnwọ Atnurnu wam, kpakara be ji obo be

n'aka, ya nu obele golu ke isensi jihiaru, ke bu okpukpe ele nsọ.

⁹ Be gwnu eri ikne,

“I kwesiri o nahoru okwukwo wam,

nu o toma akara a,

kwnornu nu be gburu i,

i gweru onarna i gbahia ele ke Chiokike

hite nu kpakara eburnu, nu ikwu-onu, hite nu mba nu ele badnu.

¹⁰ I mernu be buru mbam ele okwa ariohna, ke jeekpenu Chiokike, be jobu ele eze neechi owa.”

¹¹ M le anya, m nurnu m nkoli agida enine izi gbaru ngadna eze wam gburugburu, nu nhne eno wam zi budnu nu ele okno badnu, pokwu nu pokwu nu pokwu ndasi, nu pokwu ndasi nu ndasi.

¹² Be noogwnu eri nu okno nkoli, naakaa, “Nnwọ Atnurnu wam be gburu kwesiri o nahoru rikne, nu ekwnu nu akoniche, nu iknernema nu oson'anya nu igwugwu, nu oznarni.”

¹³ M nurnu m hne kpakara nhne zi budnu zi n'oligwe, n'owa, nu mkpururu owa, kpakara nhne zi budnu ke zi n'okno osimini nu kpakara nhne zi nu rime be, naakaa, “Oznarni nu oson'anya nu igwugwu nu rikne zinu

nye wam dazi nu ngadna eze, ya nu Nnwọ Atnurnu wam tim tom.”

¹⁴ Nhne eno wam zi budnu, kaa, “Amim.” Ele okno badnu wam dna n'eli, kponu Chiokike nu Nnwọ Atnurnu risi ẹli.

6

Akara esau wam

¹ M whnurnu m nga Nnwọ Atnurnu wam tomarnu akara ke mbum. Otu nhne zi budnu eno wam ji nkoli dnarnu lele egbe oligwe kaa, “Vaa.”

² M le anya, le otu iyinya richna, nye gbagwu a ji otu mgbata, be nyee a okpu-eze, o whoga nopolugbu, neemegbu.

³ Nnwọ Atnurnu wam toma akara ke ebo, m nurnu m nhne eno wam zi budnu ke ebo, naakaa, “Vaa.”

⁴ Le, iyinya berere naachna ihie ihie, be nyernu nye gbagwu a rikne o gweme udno

* 5:5 Odum ke eburnu Juda Jenesisi 49:9 † 5:5 Mgbaręgnugwnu Devidi Azaya 11:1, 10

n'owa, mee ele badnu noogbu ibne be, be nyernu a ama-ogwnu hna ezi.

⁵ Nga Nnwọ Atnurnu wam tōmarnu akara ke ẹto, m nurnu m hne nhne ẹno wam zi budnu ẹto karu, "Vaa." M le anya whnu iyinya neeji riji, nye gbagwu a ji nhne be nootu nhne n'aka a.

⁶ M nurnu m nkoli n'esilawuru nhne ẹno wam zi budnu, naakaa, "Otu ntutu ikpa wheti bu ogwo ẹnu otu obochi, ntutu ikpa balẹ ẹto ogwo ẹnu otu obochi. Kọvu anu lulu mono olivu nu manya vai."

⁷ Nnwọ Atnurnu wam tōma akara k'eno, m nurnu m nkoli nhne zi budnu k'eno karu, "Vaa."

⁸ M le anya, otu iyinya ogbu-nu-orio, rewhna nye dazi n'olu a bu Enwu, Eli Renwu sno a n'aznu. Be nyernu a rikne hne otu nga nu nga ẹno ke owa zi, ma o gweru ama-ogwnu nu okwnunyo gbu be, ma nriria ojo nu ojo anohia ke owa.

⁹ Nnwọ Atnurnu wam tōmarnu akara ke isne, m whnurnu m mkpuru ovu kpakara ele be gburu kwnornu ikwu-onu Chiokike nu ama be gbaru nu mkpururu ojo ariohna.

¹⁰ Be ji okne nkoli neesi okokoba, naakaa, "Nyenwe ai zi nsọ, i bu ezi, du ngele, hne i jeekpe ele zi n'owa ikpe, megwnahia ovnarna ai?"

¹¹ Be nyernu nye obula nu rime be iwo awura abochna, be kanu be, be zukwaru inwe ige mati, tem onu ogwnugwnu ele izi ibne be nu rumu nda be, ele be joogbu zute.

¹² Nnwọ Atnurnu wam tōmarnu akara ke isunu, okne eli otne enye dnarnu, ehnani ji riji lele ikpe mkpe, enwa chna ihie ihie lele ovnarna.

¹³ Mbọ hi n'oligwe naadna n'owa lele ike isisi be kwu figi chna achna naadna nga ruwhere neewhe.

¹⁴ Be piakota oligwe lele okwukwo, rugwu nu eli ohia esilawuru whoga n'onodi be.

¹⁵ Ele eze ke owa nu ele dikne, ele neechi ele ogwnu ele baru eze, ele dimkpa, nye obula, ma ohi ma nye nwernu ehni a, tugwa nu rime ogba nu iketa rugwu.

¹⁶ Be kanu rugwu kwu nu rugwu mati, "Dnagidne ai, kpusni ai n'anya nye wam dazi nu ngadna eze, ya nu ovu owe ehni Nnwọ Atnurnu wam.

¹⁷ Kwnornu nu okne obochi ovu owe ehni be valẹm. Nyele joogwuzoli?"

7

Be karu 144,000 ele badnu akara

¹ Nga nhne ka whemernu, m whnurnu m enine izi ẹno gwuzo nu ngeri ẹno ke owa, knernu ruwhere k'owa n'aka, ma ruwhere gharu o whe n'owa, ma n'osimini mobu n'olu isisi obula.

² M whnurnu m enine izi berere hi n'obosi ehnani noowhuya, o ji akara Chiokike ke zi budnu n'aka a, o ji okne nkoli naakanu ele enine izi ẹno wam Chiokike nyernu rikne o lulu owa nu osimini,

³ kaa, "Anu lulu owa, mobu osimini, mobu isisi, tem a ka ele izi Chiokike akara n'egedege ruwhnu be."

⁴ M nurnu m onu ogwnugwnu ele be karu akara n'egedege ruwhnu be, be bu otu riwhu nu nri ẹno nu pokwu ẹno, hite nu kpakara eburnu Izireli.

⁵ Be bu hite nu eburnu Juda, nri nu pokwu lawuru, eburnu Rubeni, nri nu pokwu lawuru, eburnu Gad, nri nu pokwu lawuru,

⁶ hite nu eburnu Asa, nri nu pokwu lawuru, eburnu Nafitali, nri nu pokwu lawuru, eburnu Manase, nri nu pokwu lawuru,

⁷ hite nu eburnu Simioni, nri nu pokwu lawuru, eburnu Livi, nri nu pokwu lawuru, eburnu Isaka, nri nu pokwu lawuru,

⁸ hite nu eburnu Zebuloni, nri nu pokwu lawuru, eburnu Josefu, nri nu pokwu lawuru, eburnu Benjamini, nri nu pokwu lawuru.

Igbudu ele badnu wam

⁹ Nga nhne ka mekworu, m le anya whnu igbudu badnu o za nye nwernu rikne gwnu onu. Be hi nu kpakara mba nu eburnu, nu eli, nu ikwu-onu va, be gwuzoru nu ruwhnu ngadna eze nu nu ruwhnu Nnwọ Atnurnu wam, be wo awura abochna, be ji masi igwugwu bukwu n'aka be.

¹⁰ Be ji okne nkoli naakaa, "Oznohia ai hi n'aka Chiokike, nye dazi nu ngadna eze, ya nu Nnwọ Atnurnu."

¹¹ Kpakara ele enine izi gwuzo gba ngadna eze wam gburugburu nu ele

okno badnu wam nu nhne eno wam zi budnu, dna kpute ruwhnu n'eli nu ruwhnu ngadna eze wam, kpõnu Chiokike risi eli.

¹² Be kaa,
“Amim! Ngozi nu igwugwu
nu akõniche, nu õtu mmamma nu õson'anya
nu rikne nu iknernema
zĩnu Chiokike du õkwnukokwnu.
Amim.”

¹³ Otu nye okno badnu sika m, “Ele ka wogwu iwo awura abõchna be bu ele ke ele? Ndaa hne be hi va?”

¹⁴ M sa a, “Nda-aĩ-kwu, m maam, ji magwu.”

O kanu m, “Ele ka bu ele hiri n'okne mmekpehni wam whuya, be snũnu iwo be, mee be ziri richna nu rime õvnarna Nnwõ Atnũnu wam.

¹⁵ Kam kpayaru,
be jiri gwuzoru nu ruwhnu ngadna eze Chiokike,
be jeekpenu a iwhnehnẽ nu abali nu rime Oro Nso a.
Nye wam dazi nu ngadna eze jaagbasa õro-eka a, be wuru nu rime a.

¹⁶ Wiri jõogwnu be berere,
akpĩri jõokpo be bekwnu berere,
ehnam jõomu kwno be berere,
whũruwhuru ehni jẽeme kwno be berere.

¹⁷ Kwnornu nu Nnwõ Atnũnu nye ke zi n'esilawũru ngadna eze wam jõobu nye nõoznu be lele atnũnu.
O joodu be zne nu risi mini ke budnu,
Chiokike jookwnosnama anya-mini ekwna n'anya be.”

8

Akara ke esau

¹ Nga Nnwõ Atnũnu wam kpumernu akara ke esau, oligwe dnarnu bii du ichichi awa.

² M whnũnu m enine izi esau ele gwuzo nu ruwhnu Chiokike, be nyernu be õkwodu esau.

³ Enine izi berere ke jigwu nhne isensi golu varu gwuzoru nu ruwhnu ojo ariõhna, be nyernu a agida isensi, o gweru a yikõta nu okpukpe ele nsõ Chiokike, gweru a kwa ariõhna n'olu ojo ariõhna golu ke zi nu ruwhnu ngadna eze wam.

⁴ Rũnwurnu isensi wam nu okpukpe ele nsõ Chiokike lizõ nu ruwhnu Chiokike hite n'aka enine izi wam.

⁵ Enine izi wam gweru nhne isensi wam gharu bekwnu n'õjo ariõhna, ghasa a nu rime õwa. Agida egbe oligwe nu õdidna nu amuma nu eli otne enye dnarnu.

Okwodu esau wam

⁶ Enine izi esau wam ji okwodu esau jikn-ernu õ gbũ be.

⁷ Enine izi ke mbõm gbũ okwodu a, mkpũru mini nu bekwnu gwaru õvnarna wusa n'õwa, otu-ibewa nu nga eto ke õwa rne bekwnu, otu-ibewa nu nga eto ke isisi nu kpakara achara budnu rnernu bekwnu.

⁸ Enine izi ke ebo gbũ okwodu a, be tũbna nhne nu lele rugwu okpotokpo neerne bekwnu nu rime osimini, otu-ibewa nu nga eto ke osimini ghõ õvnarna.

⁹ Otu-ibewa nu nga eto ke nhne zi budnu nu rime osimini nwuma, otu-ibewa nu nga eto ke õgbo mini kpu.

¹⁰ Enine izi ke eto gbũ okwodu a. Otu okne mbõ hi n'oligwe dna, noonwu lele tõiõji dnakwasĩ otu-ibewa nu nga eto mini, ma nu risi mini.

¹¹ Rẽwhna mbõ wam bu Nlulu. Otu-ibewa nu nga eto mini noolu nlulu, agida ele badnu nwũnu kwnornu nu be nwõrnũ mini wam.

¹² Enine izi ke eno gbũ okwodu a. Be lulu otu-ibewa nu nga eto ehnam, nu otu-ibewa nu nga eto enwa, nu otu-ibewa nu nga eto mbõ, ke kpayaru otu-ibewa nu nga eto iwhne be zĩma noonwu, otu-ibewa nu nga eto ke õbochi nwẽe iwhne ya nu otu-ibewa nu nga eto ke abali.

¹³ M leru m anya, m nũnu m otu igno neewhe n'esilawũru oligwe, gweru okne nkõli neesi okokoba, “Awhnũwhnu! Awhnũwhnu! Awhnũwhnu zĩnu kpakara ele wu n'õwa nga be jõonu õdidna okwodu ke ele enine izi eto ke gwnarnu jõogbu.”

9

¹ Enine izi ke isne gbũ okwodu a. M whnũnu m otu mbõ hiri n'oligwe dna n'õwa, be nyee a snambi õnuhna olulu awhnũwhnu.

² Mbõ wam tũma õnuhna olulu awhnũwhnu, rũnwurnu hi nu rime a whuya

nụ lele rụnwurnu hi n'okne ite bẹkwunu, iwhne ẹhnam nù ruwhere gbarù ọchichiri kwnornu rụnwurnu hi n'olulu awhnụwhnu wam whụya.

³ Igwurube hi nù rụnwurnu wam whụya n'olu ọwa, be nyernu be rikne lele akpị ke ọwa.

⁴ Be kanụ be, be lulu achara mọbu isisi, mọbu achara bụdnu berere, kovu be gba nye ọbula ke nwée akara Chiokike n'egedege ruwhnu a.

⁵ Igwurube wam nwée rikne o gbu be, kovu be ta be awhnụwhnu ẹnwa isne. Nhne igbugbu be nù lele nye akpị gbarù.

⁶ N'ẹnwa isne ka, ele badnụ ka joopio ẹnwu joogbu be, kovu be jọowhnu ẹnwu, ẹnwu jọogwnu be, kovu ẹnwu jaagba ẹso.

⁷ Igwurube wam nù lele iyinya jiknernu o zne ọgwunu, be kpu nhne nù lele okpu-eze golu nù risi be, ruwhnu be nù lele ruwhnu badnụ.

⁸ Rukeru-ize risi be nù lele rukeri-ize nyerinya, ize be nù lele ize odum.

⁹ Mbno mkpoma be nù lele mbno rugwe, ọdida aka-nkwu be naadna lele ọgbo-eli agida iyinya nọodopnu neezne ọgwunu.

¹⁰ Ọdnu be nù lele akpị, be nwernu nhne ọgbugba n'ọdnu be, nwe masiri rikne n'ọdnu ọkpakna ele badnụ ẹhni ẹnwa isne.

¹¹ Be nwernu eze nẹchi be, nye bụ enine izi olulu awhnụwhnu. Nye rẹwhna a n'onu Hiburu bụ Abadoni, n'onu Giriki, Apoloni, ke bụ nye noolulu nhne.

¹² Nhne awhnụwhnu ke mbom kwolem, nhne awhnụwhnu lawuru berere vawa.

¹³ Enine izi ke isunu gbụ ọkwodu a, m nurnu m otu nkoli hi n'ahnio nù ngeri ẹno ke ojo ariohna golu wam bụ ke gwuzo nù ruwhnu Chiokike whụya.

¹⁴ Nkoli wam kanụ enine izi ke isunu wam ke gburu ọkwodu, "Sigbasi enine izi ẹno wam ke be knernu eriri n'okne Osimini Uferetisi."

¹⁵ Be sigbasi enine izi ẹno wam, ke be jiknernernu n'otnu-ige ka n'ọbochi ka, nù ẹnwa ka, n'awha ka o gbu otu-ibewa nù nga ẹto ke kpakara ele badnụ.

¹⁶ M nurnu m onu ọgwunugwnu ele ọgwunu gba iyinya bụ riwhu pokwu ndasi lawuru.

¹⁷ Nù rime ọwhnurninya wam, m whnurnu m iyinya nù ele naagba be, be nwernu

mbno mkpoma naachna ihie ihie lele bẹkwunu, lele jasinti, nù rugwu bẹkwunu, risi iyinya wam nù lele risi odum, bẹkwunu nù rụnwurnu nù rugwu bẹkwunu neehi n'onu be nọowhuya.

¹⁸ Bẹkwunu nù rụnwurnu nù rugwu bẹkwunu ke hi n'onu iyinya wam nọowhuya gburu otu-ibewa nù nga ẹto ke ele badnụ.

¹⁹ Kwnornu nù iknernema be hi n'onu be ya nù ọdnu be. Ọdnu be nù lele agwo, ke be ji risi be neemeru ele badnụ ẹhni.

²⁰ Ele badnụ gwnarnu ke nhne igbugbu ka gbule, kwéle ọ sigbasi nhne aka be turu, be kwéle ọ sigbasi o kpenu rumu renwu ojo, nù renwu golu nù ke siliva, nù ọla nù akaworugwu nù ke isisi, ke zá nọowhnu ọsno, zá nọonu nhne, zá neezne izne.

²¹ Ele badnụ wam tuhnasnana hite nù ogbu badnụ be, nù amusu be neeri, nù omé ọyi be, mọbu nù buznu be nooznu.

10

Enine izi nù ọkwukwo matị

¹ Omekwo, m whnurnu m enine izi berere ke nwernu rikne hi n'oligwe hiedna. O wogwu erumeru oligwe, eke nù egwurugwu zi n'olu risi a, ruwhnu a noonwu lele ẹhnam, ọchi a lawuru nù lele nsnusnu ọro bẹkwunu.

² O ji otu ọkwukwo matị be kpumernu okpume n'aka a. Ọ bita ọchikwunga a n'osimini, ọchirita a n'olu ẹli.

³ O ji okne nkoli si lulo lele hne odum neebigbo, nga o sikworu okokoba, egbe oligwe ẹsau wam gba n'osisa.

⁴ Nga egbe oligwe ẹsau wam gbakworu, m pioru m ọ gba n'ọkwukwo, m nurnu m otu nkoli hiri n'oligwe naakanu m, "Kpusnime nhne egbe oligwe ẹsau wam kwuru, i gbá be n'ọkwukwo."

⁵ Enine izi wam me whnurnu gwuzo n'osimini nù n'olu ẹli, gwelizọ akarikwunga a olu.

⁶ O gweru nye wam zi ọkwukokwnu du risi, bụ nye keru oligwe nù kpakara nhne zi nù rime a, nù ọwa nù kpakara nhne zi nù rime a, nù osimini nù kpakara nhne zi nù rime a. Enine izi wam karu, "Ige kwolem."

⁷ Kovu nga enine izi ke ẹsau jọogbu ọkwodu a, nhne tugwaru otugwa ke Chiokike

jeemezu, lele kpa o kwuru hite n'onu ele izi a, bu ele owhnurninya."

⁸ Nkoli wam me nurnu hi n'oligwe nookwunu m oka, kwukwnonu m oka berere, o kaa, "Zne, gweru okwukwo matị wam be kpumernu okpume ke zi n'aka enine izi wam gwuzo n'osimini n'olu eli."

⁹ M znekwnusi enine izi wam, kanu a o nyee m okwukwo matị wam. O kaa, "Gweru a, ri a, o joolu nlulu nu ruwho i, kovu o jooos n'onu i lele mono ebeka."

¹⁰ M gweru okwukwo wam n'aka a, ri a, o nu lele mono ebeka n'onu m, kovu kpa me rikworu a, o mernu ruwho m lu nlulu.

¹¹ O kanu m, "I jookpo okwo ikwu-onu Chiokike ka berere nu ruwhnu agida ele badnu, nu mba zi odo n'odo, n'ikwu-onu zi odo n'odo, ma nu ruwhnu ele eze."

11

Ele akebne lawuru

¹ Be nyernu m otu isisi lele nhne be ji notu nhne, be kanu m, "Lizo, tu Oro Nso Chiokike, nu ojo ariohna, gwnu ele notkpo risi eli nu rime a.

² Kovu i tu n'ederezi, kwnornu nu be nyernu a ele buo ele Ju, ele joozodna eli-ohna nso wam nri enwa eno nu enwa lawuru.

³ M jeezizne ele akebne m lawuru, be joowo iwo mkpe zni izi oma otu pokwu obochi nu riwhu obochi lawuru nu nri isunu."

⁴ Ka bu isisi olivu lawuru wam nu nhne be bita tonji lawuru wam gwuzo nu ruwhnu Nyenwe owa.

⁵ Nye irno obula ke pioru o kpakna be ehni, bekwnu hi n'onu be jeernegbu be. Nye obula ke kpaknarnu be ehni joonwuriri kpa.

⁶ Ele ka nwernu rikne o knesni oligwe, ke mernu mini ozuzo zole kpakara ige be notkpo okwo ikwu-onu Chiokike, be nwernu rikne o mee kpakara mini gho qvnarna, nu rikne o mee ele zi n'owa ria ehni igbugbu obula lele kpa be pioru.

⁷ Nga be gbasakworu ikwu-onu Chiokike, anohia wam hi nu olulu awhnuwhnu, lusi be ogwnu, megbu be, gbu be.

⁸ Iznu be joovubi n'esilawuru apna okne eli-ohna wam be nookwu n'elulu Sodom nu

Ijipiti, hne be kpogburu Nyenwe be n'olu ogba.

⁹ Kpakara ele badnu, nu eburnu, nu ikwu-onu, nu mba zi odo n'odo, jeelekiri iznu be obochi eto n'ichichi, be jeekwe be li be.

¹⁰ Kpakara ele zi n'owa joonwudna, mkpoma so be n'onu kwnornu nu be nwurnu, be neeziznenu ibne be nkesi kwnornu ele owhnurninya lawuru ka nwurnu onwu bu ele mernu ele zi n'owa ta awhnuwhnu k'agida.

¹¹ Nga obochi eto n'ichichi whemernu, enine budnu hiri nu Chiokike bnazne nu rime be, be gwuzoru, okne ogwnu turu kpakara ele whurnu be.

¹² Ele owhnurninya lawuru wam nurnu otu nkoli hiri n'oligwe noosukwu be, "Anu va n'olu hna." Be lizo, la n'olu n'erumeru oligwe, kpa ele irno be neelekiri be.

¹³ N'ige wam, okne eli otne enye dnarnu n'owa, ke mernu otu nga nu nri nga eli-ohna wam lulu, eli otne enye wam gburu pokwu badnu esau, ogwnu turu ele ke gwnarnu, be znarni Chiokike ke oligwe.

¹⁴ Nhne awhnuwhnu ke ebo whemernu, kovu le, nhne awhnuwhnu ke eto vawa wara wara.

Okwodu ke esau

¹⁵ Enine izi ke esau gbū okwodu a, agida nkoli dnarnu n'oligwe, naakaa, "Eli-eze k'owa ka gholam eli-eze ke Nyenwe ai nu ke Karaisi, o jaachi hite n'ige kwó okwo du n'ige kwó okwo."

¹⁶ Nri ele okno badnu lawuru wam nu eno ele dazi nu ngadna eze be nu ruwhnu Chiokike, dna kpu ruwhnu n'eli, kponu Chiokike risi eli.

¹⁷ Be kaa, "A notunu i mmamma, Nyenwe ai Chiokike ke Meli Nhne Dum, nye zi, nye zi nu mbom, kwnornu nu i ji okne iknernema i neechi.

¹⁸ Ovu neewe ele zi n'owa ehni, kwnornu nu onuma i valəm, ige i jeekpe ele nwurnu onwu ikpe valəm, nu ige i jookwu ele izi i, ele owhnurninya i ogwo ernu

nụ kpakara ele ke i, nụ ele nọtụ og-
wnu i
ma nye kwu nụ nye matị,
nụ ige o lulu ele luluru ọwa.”

¹⁹ Be gbamarnu Oro Nso Chiokike
n'oligwe, be whnurnu Igbe Ogba-Njo-Ehni
Chiokike nụ rime a, agida amuma, nụ
odidna, nụ egbe oligwe, nụ ẹli otne enye,
nụ okne mkpuru mini dnarnu.

12

*Nwerinya wam nụ
okne agwo wam*

¹ Otu okne nhne ndu-ehni mernu
n'oligwe. Otu nwerinya wogwu iwo ehnam,
nye enwa zi nụ mkpururu ọchi a, o kpu
okpu-eze nwernu nri nụ mbọ lawuru nụ
risi.

² Nwerinya wam zi rime, rime omumu
nnwo neeme a, ọ kwna ekwna kpa ọ nọmu
nnwo.

³ Nhne ndu-ehni berere whuya kwno
n'oligwe, otu agwo okpotokpo ihie ke
nwernu risi esau nụ nri mfu, kpu okpu-eze
esau nụ risi esau a.

⁴ O ji ọdnu a ọduru otu-ibewa nga ẹto mbọ
ke oligwe ọdna be n'owa, o zne gwuzoru
nụ ruwhnu nwerinya wam nọmu nnwo
ma o ri nnwo wam wara wara ọ mụhiaru a.

⁵ Nwerinya wam mụhia nnwo rukna, nye
jeeji mkpara rugwe neechi kpakara mba,
kọvu be kwumernu nnwo wam, kwuznenu
a Chiokike nụ ngadna eze a.

⁶ Nwerinya wam gbawhu, gbabna nụ
rime ẹli-ikpa, hne Chiokike bitannu a, ma be
lekasi a anya pokwu ọbochi nụ riwhu ọbochi
lawuru nụ nri isunu.

⁷ Ogwnu dna n'oligwe, Maikeli nụ ele
enine izi a lụ ogwnu megidne agwo wam,
agwo wam nụ ele enine izi a lụ ogwnu
megidne be.

⁸ Kọvu Maikeli nụ ele enine izi a megburu
agwo wam, oghere zịmana agwo wam nụ
ele enine izi a n'oligwe berere.

⁹ Be chidna agwo okpotokpo wam, ke bu
agwo oknani wam bu Ekwensu mọbu Setani
n'owa, nye nooduwhu kpakara ele zi n'owa.
Be chidnarnu ya nụ kpakara ele izi a.

¹⁰ Ige wam, m nurnu m otu okne nkoli
n'oligwe, kaa,

“Oznobia valẹm, nụ rikne nụ ẹli-eze
Chiokike aị,
nụ iknernema Karaịsi a,
kwnornu nụ be chidnarnu nye noobno
rumu nda aị nhne,
bu nye noobno be nhne nụ ruwhnu
Chiokike iwhnehnne nụ abali.

¹¹ Be jiri ọvnarna Nnwọ Atnurnu wam
nụ akebne be gbarụ
megbu a,

be whnuna budnu be n'anya
du n'enwu.

¹² Kam kpayarụ, oligwe nwudnahoru,
ovu ọso anụ n'onu ele wu nụ rime a.

Kọvu awhnụwhnu zinu ọwa nụ osimini,
kwnornu nụ Ekwensu vakwnusilem
anụ,

onuma jiri a mkpoma,
kwnornu nụ ọ magwu nụ ige a zi
ichichi.”

¹³ Nga agwo wam whnurnu nụ be
chidnarnu a n'owa, o bete ọ chi nwerinya
wam eso bu nye murnu nnwo rukna wam.

¹⁴ Be nyee nwerinya wam aka-nkwu
lawuru ke okne igno ma o wheru iwhe zne
hne o wu n'eli-ikpa, hne be jeelekasi a anya
awha ẹto nụ enwa isunu hne agwo wam bọ
ọ whnuna a.

¹⁵ Agwo wam gbuhia agida onu-mini
a gbasno nwerinya wam, ma o vuru
nwerinya wam.

¹⁶ Kọvu ẹli yinnu nwerinya wam aka,
kpumernu onu a, nwokwo mini agwo wam
gbuhiaru n'onu a.

¹⁷ Agwo wam we ovu ehni k'agida
megidne nwerinya wam, o zne nọolusi
agwna rumu nwerinya wam ke gwnarnu
ogwnu, bu ele bitaru nhne Chiokike nyernu
n'iwu, nụ ele kwesiri okwnata ovu n'ezi oka
Jizosi gesiri.

¹⁸ Agwo wam gwuzoru n'olu rịzna ke osi-
mini.

13

Anohia lawuru

¹ M whnurnu m otu anohia hi nụ rime
osimini nọowhuya, o nwernu nri mfu nụ
risi esau, o kpu okpu-eze n'olu mfu a, be
gbakwasiri n'olu kpakara risi a rẹwhna ojo
nookwulu Chiokike.

² Anọhia me whnurnu nụ lele agwnu, ọchi a lawuru nụ lele anọhia bea, ọnu a nụ lele ọnu odum. Agwọ wam nyee anọhia wam rikne a, ngadna eze a nụ okne iknernema.

³ Ọ nụ lele nụ be gburu otu risi anọhia wam, kọvu nhne omernu ẹhni wam ke nwernu rikne o vuya ẹnwu gwọru, ọ tū kpakara ọwa n'anya, be gbasnornu anọhia wam.

⁴ Be kponu agwọ wam risi ẹli ke nyernu anọhia wam iknernema a, be kpọ masinu anọhia wam risi ẹli, naakaa, "Nyele nụ lele anọhia ka? Nyele nwernu rikne ọ lusi a ọgwnu?"

⁵ Be nyernu anọhia wam rikne o ji nookwu agida nhne zị ogwnu nụ ọka ọjo nookwulu Chiokike, o nwernu rikne nri ẹnwa ẹno nụ ẹnwa lawuru.

⁶ Anọhia wam kpume ọnu a nookwulu Chiokike, nụ rẹwhna a, nụ Oro Nsọ a, nụ kpakara ele wu n'oligwe.

⁷ Be nyernu a rikne ọ lusi ele nsọ ogwnu nụ o megbu be, be nyee kwno a rikne megidne kpakara avnurnu nụ ele badnụ nụ ikwu-ọnu nụ mba.

⁸ Kpakara ele wu n'owa jọokponu a risi ẹli, ele be gbála rẹwhna be nụ rime ọkwukwo bụdnu ke Nnwọ Atnurnu nye be gburu hite n'okike ọwa.

⁹ Nye nwernu nsni, ọ nurnu.

¹⁰ Nye ọbula be jọodoru n'ogwnu be jọodoru a n'ogwnu.

Nye ọbula be jeeji ama-ogwnu gbu,
be jeeji ama-ogwnu gbu a.
Ele nsọ jeenwe ọkwnata ovu nụ ndidi.

¹¹ M whnụ anọhia berere hi n'eli nọowhuya. O nwernu mfu lawuru lele mfu nnwọ atnurnu, o nookwu ọka lele agwọ.

¹² O ji rikne anọhia mbom wam nụ ruwhnu a. O mernu kpakara ọwa nụ ele zị nụ rime a kponu anọhia mbom wam risi ẹli, nye be gwọru nhne omernu ẹhni wam ke noovuya ẹnwu.

¹³ Anọhia ke ẹbo ka rnụ ẹnu rikne, o mernu bẹkwnu hi n'oligwe dna n'owa n'anya ele badnụ.

¹⁴ O duhie kpakara ele wu n'owa kwnornu ẹnu ndu-ẹhni ka ke be nyernu a rikne ọ rnụ nụ ruwhnu anọhia ke mbom. Ọ kanu ele zị n'owa be kpu igbudu anọhia

wam ke be jiri ama-ogwnu mernu ẹhni, kọvu ọ zị bụdnu.

¹⁵ Be nyernu anọhia ke ẹbo wam rikne o nwesi inwe bụdnu nụ rime igbudu anọhia mbom wam, ke kpayarū igbudu wam nookwu ọka, kaa be noogbu kpakara ele kwéle ọ kponu igbudu wam risi ẹli.

¹⁶ O mee kpakara ele badnụ ma nye matị ma nye kwu, nye barū eze nụ nye mboni, ọhi nụ nye bụo ọhi, be narnu akara nū akarikwnunga be mọbu n'egedege ruwhnu be.

¹⁷ Ọ zá nye nwernu rikne zū nhne mọbu re nhne, okwolem nye nwernu akara anọhia wam ke bụ rẹwhna anọhia wam, mọbu ogwnugwnu rẹwhna a.

¹⁸ Nye ọbula nwehia akoniche, nye ọbula ke nwernu ogwnugwnu risi, ọ mahia ogwnugwnu anọhia wam, kwnornu nū ọ bụ ogwnugwnu badnụ, ogwnugwnu a bụ riwhu isunu nū nri isunu nū isunu [666].

14

Nnwọ Atnurnu nụ ele ke a

¹ M leru m anya, whnū Nnwọ Atnurnu gwuzo n'olu rugwu Zayoni, ya nū otu riwhu nū nri ẹno nū pokwu ẹno ele badnū, be vu rẹwhna a nū rẹwhna Nda a n'egedege ruwhnu be.

² M nurnu m otu nkoli hi n'oligwe dna lele agida mini, nū okne nkoli egbe oligwe, m nurnu m ele naagba ọbo ji ọbo be naagba.

³ Be gwnu eri ikne nū ruwhnu ngadna eze wam, ma nū ruwhnu nhne ẹno wam zị bụdnu, nū ele okno badnū wam. Ọ zá nye nwernu rikne sno be gwnu eri wam, okwolem otu riwhu nū nri ẹno nū pokwu ẹno wam ele be gbahiaru n'owa.

⁴ Ka bụ ele mérula ẹhni be n'ẹhni nyerinya kwnornu nū be bitaru ẹhni be snam. Be joosno Nnwọ Atnurnu wam penupe ọbula o neezne, be gbahiaru be n'esilawuru ele badnū lele mkpuru mbom be kesiri Chiokike nū Nnwọ Atnurnu a.

⁵ Ọ zá aghalaghala be whnurnu n'ọnu be, be zị snam.

Ele enine izi ẹto

⁶ M whnurnu m enine izi berere nee-whe n'oligwe, nọkpo okwo izi ọma ke zị ọkwnukokwnu n'owa, ma kpakara ele mba,

nụ avnũrnu nũ ikwu-ọnu nũ ele badnũ nũrnu a.

⁷ O ji okne nkoli naakaa, “Anũ tũ ogwnu Chiokike, anũ znarni ebube a, kwnornu nũ ige valẽm o jeekpe kpakara badnũ ikpe, anũ kpõnu nye keru oligwe, nũ ọwa, nũ osimini, nũ kpakara risi mini risi ẹli.”

⁸ Enine izi ke ẹbo snornu ke mbom kaa, “Ọ dnanam, Babiloni dnanam, okne mba ke mernu kpakara ẹli nwọ manya okne ome oyi a.”

⁹ Enine izi ke ẹto snornu be gweru okne nkoli kaa, “Nye ọbula ke kpõnnu anọhia wam nũ igbudu a risi ẹli, nahoru masi akara a n'egedege ruwhnu a, mọbu n'aka a,

¹⁰ ọ jọonwo manya okne ovu owe ẹhni Chiokike, ke ọ wũsaru nũ rikne, ke be gwala agwa nũ rime okiko ọnuma a, be jeeji bẹkwnu nũ rugwu bẹkwnu ta a awnũwhnu nũ ruwhnu ele enine izi nsọ nũ ruwhnu Nnwọ Atnũrnu wam.

¹¹ Rũnwurnu awnũwhnu be zi naala olu ọkwnukokwnu, be zá noozukwa inwe iwh-nehnie nũ abali, bũ ele wam kpõnnu anọhia wam nũ igbudu a risi ẹli, nũ nye ọbula ke naharu akara rẹwhna a.”

¹² Ele nsọ jeenwe ndidi, ele naabita nhne Chiokike nyernu n'iwu nũ ele kwnataru Jizosi mkpoma.

¹³ Nga wam m nũrnu m nkoli hiri n'oligwe kaa, “Gba n'okwukwo, ọwa oma zĩnu ele nwũrnu nũ rime Chiokike hite nũ kĩna.”

Enine Nsọ kaa, “Owe, be joozukwa inwe n'ernu be, kwnornu nũ ẹrnu be joosno be n'aznũ.”

Ogwe nhne n'ekwu ke ọwa

¹⁴ M le anya, whnũ, otu erumeru abọchna, otu nye nũ lele Nnwọ ke Badnũ dazĩ n'olu erumeru wam, o kpu okpu-eze golu nũ risi a, o ji ama ẹkwu zi bũko n'aka a.

¹⁵ Enine izi berere hi nũ rime Oro Nsọ whũya, gweru okne nkoli kanũ nye wam dazĩ n'erumeru, “Gweru ama i, gweru nhne n'ekwu, kwnornu nũ ige o gwe nhne n'ekwu k'ọwa valẽm, mkpũru k'ọwa chnanam.”

¹⁶ Nye wam dazĩ n'erumeru gweru ama a yisi nũ rime ọwa, gweru nhne ẹkwu k'ọwa.

¹⁷ M whnũrnu m enine izi berere hi n'Oro Nsọ n'oligwe, o ji masi ama zi bũko.

¹⁸ Enine izi berere ke nwernu rikne megidne bẹkwnu, hi n'ọjo ariohna whũya. O gweru okne nkoli kanũ enine izi wam ji ama zi bũko, “Gweru ama i ghọhia mkpũru vaiĩ ke ẹkwu, kwnornu nũ vaiĩ ke ọwa chnanam.”

¹⁹ Enine izi wam yisi ama a, ghọhia mkpũru vaiĩ, tũbna be nũ rime hne be joozosna manya okne ovu owe ẹhni Chiokike.

²⁰ Be zosna manya vaiĩ wam n'aznũ ẹli-ohna, ọvnarna a gbahia nũ hne be nọzosna manya wam dũ nhne nũ lele riwhu maiĩ lawũru, dũ oknesni ọnu iyinya n'olu.

15

Nhne awnũwhnu ẹsau

¹ M whnũ nhne berere n'oligwe, okne nhne ndu-ẹhni. Enine izi ẹsau vu nhne awnũwhnu ẹsau ke ipne-aznũ, okne ovu owe ẹhni Chiokike ke ipne-aznũ zi nũ rime be.

² M whnũ kwno nhne nũ lele osimini nyno be gwaru bẹkwnu, nũ ele wam megburu anọhia wam nũ igbudu a nũ ọnu ọgwugwnu rẹwhna a, hne be gwuzo nũ ngeri osimini nyno wam, be ji ọbo Chiokike nyernu be.

³ Be nọogwnu eri Mozizi nye izi Chiokike nũ eri Nnwọ Atnũrnu wam,

“Ẹrnu i tũ n'anya, zi masi rikne!

Nyenwe ai Chiokike ke Meli Nhne Dum,

Kpakara apna i snĩni asni bũru ezi ọka, Eze zi ọkwnukokwnu.

⁴ Nyele jootu ogwnu i, Nyenwe ai?

Nyele joochwuhia igwugwu ke rẹwhna i?

Kwnornu nũ ji nũ nsũnu i zi nsọ, kpakara mba jaava kpọ risi ẹli nũ ruwhnu i,

kwnornu nũ ikpe bũru oma i zuru kpakara ọwa.”

⁵ Nga ka mekworu, m whnũ Oro Nsọ Chiokike n'oligwe gbamarnũ bũ Oro-Ẹka ruwhnu Chiokike.

⁶ Enine izi ẹsau wam vu nhne awnũwhnu ẹsau hi nũ rime Oro Nsọ wam whũya, be wogwu iwo noonwu onwu, be ji ajni mkpoma golu kne nũ mkpoma be.

⁷ Otu nhne zi bũdnu wam nyega enine izi ẹsau wam obele ẹsau okne ovu owe

ehni Chiokike jihiaru nū rime be, bụ nye zị bụdnu ọkwnukokwnu.

⁸ Rụnwurnu jihia Ọro Nsọ wam hite n'igwugwu nū iknernema Chiokike, ọ zá nye nwernu rikne ọ bna Ọro Nsọ wam tem awnūwhnu ẹsau wam enine izi ẹsau wam vuyarū kwome.

16

Obele ẹsau ovu owe ehni Chiokike

¹ Ige wam, m nūnu m otu okne nkoli hi n'Ọro Nsọ wam naakanū enine izi ẹsau wam, “Anū zne wusa obele ẹsau ovu owe ehni Chiokike n'owa.”

² Enine izi ke mbom zne wusa obele a n'owa, esuso ehni tū ogwnu noogbu igbugbu se kpakara ele vu akara anohia wam n'ehni, nū kpakara ele kponnu igbudu wam risi n'eli.

³ Enine izi ke ẹbo zne wusa obele a n'osimini, ọ ghọ ọvnarna nū lele ọvnarna nye nwurnu ọnwu, kpakara nhne zị bụdnu nū rime osimini nwukwo.

⁴ Enine izi ke ẹto zne wusa obele a nū mini nū kpakara risi mini, be ghọ ọvnarna.

⁵ M nūnu m nga enine izi ke neelegidne mini karū,

“Ji bụ nye mee mma n'ikpe

ji bụ nye zị, nye zị nū mbom, Nye zị Nsọ,

kwnornu nū i kperu ikpe nū kpa.

⁶ Be wusaru ọvnarna ele nsọ i nū ele ọwhnurninya i,

i nyee be ọvnarna be nwọ lele mini,

kwnornu nū be kwesiri a.”

⁷ M nūnu m otu nkoli hi n'ọjo ariohna naakaa,

“Owe! Nyenwe aị Chiokike ke Meli Nhne Dum,

ikpe i buri oma, bụ masi ezi oka.”

⁸ Enine izi ke ẹno zne wusa obele a n'ehnam, o neerne ele badnū lele bekwnu.

⁹ Okne okpe bekwnu rne ele badnū, be kọsna ẹwhna Chiokike nye nwernu rikne nū hne awnūwhnu ka zị. Kọvu be kwéle ọ tūhnasna nū mmehie be znarni Chiokike.

¹⁰ Enine izi ke isne zne wusa obele a n'olu ngadna eze anohia wam. Okne ọchichiri gbasni ẹli-eze anohia wam, ele

badnū naatabi riro be kwnornu nhne igbugbu.

¹¹ Be kọsna Chiokike ke oligwe kwnornu nhne igbugbu be nū nhne mernu ehni be. Kọvu be kwéle ọ tūhnasna nū apna ojo be.

¹² Enine izi ke isunu zne wusa obele a n'okne Osimini Uferetisi, mini a takwo, kpa mini a takworu, apna ele eze hi n'obosi ehnam whuya. *

¹³ M whnū ẹnwu ẹto zila richna lele ẹdekpo, hi n'onu agwo wam, nū onu anohia wam, nū onu nye ọwhnurninya aghalaghala wam nọowhuya.

¹⁴ Be bụ ẹnwu ojo nọornu ẹnu ndu-ehni. Ẹnwu ẹto ka znekwensi ele eze ọwa, chikota be n'otu kwnornu ogwnu okne ọbochi Chiokike ke Meli Nhne Dum.

¹⁵ Le, m jaava lele nye buznu, ngozi zinu nye ọbula neese nse, bikwata iwo a, ọ zị kpa ọ gbarū ẹto zneghari, iwhnerne tū a n'ohna.

¹⁶ Ẹnwu ojo wam chikota kpakara eze nū hne ele Hiburu nookwu Amagidoni.

¹⁷ Enine izi ke ẹsau zne wusa obele a nū ruwhere. Otu okne nkoli hi nū ngadna eze zị n'Ọro Nsọ wam, kaa, “Be menem a.”

¹⁸ Agida amuma oligwe, nū ọdidna, nū egbe oligwe nū okne ẹli otne enye dnarnū, ẹli otne enye nū kpam zigelele hite nga Chiokike kpuru badnū. Ẹli otne enye ka kakwo ibne a.

¹⁹ Ẹli-ohna kwu wam kewamarnū nga ẹto, ẹli-ohna kpakara mba luluru. Chiokike chenwanya Babiloni, mee a ọ nwọ manya hi n'ikiko okne ovu owe ehni a.

²⁰ Kpakara ẹli ohia esilawuru nū rugwu gbawhu, whume.

²¹ Okne mkpuru mini neenyi rinya † naadnakwasị ele badnū hite n'oligwe. Ele badnū nọovu Chiokike onu kwnornu mkpuru mini wam, nū kwnornu awnūwhnu wam zị ogwnu ke agida.

17

Nwerinya nū anohia

¹ Otu nū rime ele enine izi ẹsau wam vu obele ẹsau vakwnusi m kaa, “Vaa, me gesi i awnūwhnu okne nye ewhere wam ke dazi n'olu agida mini,

* **16:12** Nga apna wam whuyaru, ele irno be whnurnu oghere bnanya lusi be ogwnu. † **16:21** Mkpuru mini wam neenyi nū nhne ọtutu 50 kg.

² nye ele eze ke ọwa snornu mee ọyi, ele zi n'ọwa nwọrnu manya ewhere a.”

³ Enine izi wam vuru m n'Enine zne nū rime ẹli-ikpa, hne me whnurnu otu nwerinya dazị n'olu anọhia naachna ihie ihie. Anọhia wam nwernu agida ẹwhna ojo nookwulu Chiokike be gbakwasiri a, o nwernu risi ẹsau, nū nri mfu.

⁴ Nwerinya wam wogwu iwo odno odno nū ihie ihie, o jiri nhne ẹyi golu nū rugwu okne ọnu ahia nū palị mee ẹhni a mma, o ji ikiko golu n'aka a, nhne ruru ọru nū nhne zila richna ke ome ọyi a jiharuru nū rime a.

⁵ Be gbakwasiri a otu ẹwhna n'egedege ruwhnu,

Nhne miri emi,

okne Babiloni,

nne kpakara ele ewhere

nū nhne ruru ọru ke ọwa.

⁶ Ọvnarna ele nsọ nū ele be gburu kwnornu Jizọsi noogbu a lele manya.

Ọ gbaru m anya aghari nga me whnurnu a.

⁷ Enine izi wam kanu m, “Ndaa kpa o jiri naagba i anya ghari? M jaakanu i nhne tugwaru otugwa gbasiri nwerinya ka nū anọhia ke vu a, bu anọhia ke nwernu risi ẹsau nū nri mfu.

⁸ Anọhia ke i whnurnu zi budnu nū mbom, kovu o nwurnu, o jechi n'olulu awhnuwhnu whuya zne n'enwu a. Kpakara ele wu n'owa ele be gbala ẹwhna be n'okwukwo ke budnu hite n'okike ọwa, o jootu be n'anya nga be whnurnu anọhia wam zi budnu nū mbom, kovu o nwurnu, o jaazi kwno budnu.

⁹ “A kwesiri o nwe ovu ke nwernu akoniche, risi ẹsau wam bu rugwu matị ẹsau ke nwerinya wam dazị n'olu a. Be bu masi ele eze ẹsau,

¹⁰ isne dnanam, otu neechi koriri, otu ya vage. Nga o varu, o jaadazi ige matị.

¹¹ Anọhia wam zi budnu nū mbom, ke nwurnu, bu eze ke ẹsato, nye zi n'esilawuru eze ẹsau wam, jaala n'iyi.

¹² “Nri mfu wam i whnurnu bu masi nri eze ele ya vage echi, kovu be jeenye be rikne otu ọtnu-ige lele eze snornu anọhia wam chi.

¹³ Be nwernu otu mkpoma, be jeenye anọhia wam iknernema nū rikne be.

¹⁴ Ele ka jolusi Nnwọ Atnurnu wam ogwnu, kovu Nnwọ Atnurnu wam jeemegbu

be, kwnornu nū o bu Nyenwe ke kakwo ele nwe nū Eze kakwo ele eze. Ele sno a bu ele o sukwuru, ele o hohiaru nū ele kwesiri okwnata ovu.”

¹⁵ O kanu m, “Mini ke i whnurnu hne nwerinya ewhere wam dazị, bu ele badnu, nū agida ele badnu, nū mba nū ikwu-ọnu zi ọdo n'odo.

¹⁶ Anọhia wam nū nri mfu wam i whnurnu joosno nwerinya ewhere wam irno, be jaanahoru a kpakara nhne o nwernu, gbata a ẹto, be jeeri anọ-ẹhni a, kporme a nū bekwnu.

¹⁷ Kwnornu nū Chiokike yisiri a nū mkpoma be, ma be mee echiche a, be jeekwerikota o nyee anọhia wam ẹli-eze be, o jaachi be tem Chiokike mezu ikwu-ọnu a.

¹⁸ Nwerinya wam i whnurnu bu okne ẹli-ohna wam ke neechi kpakara ele eze ke ọwa.”

18

Odudna Babiloni

¹ Nga nhne ka mekworu, m whnurnu m enine izi berere hi n'oligwe neehidna, o nwernu okne iknernema, ogbu marna marna ruwhnu a neenye iwhne n'owa.

² O gweru okne nkoli siwama, kaa, “O dnanam, okne Babiloni dnanam, o ghola hne rumu renwu ojo wu, ọro ikelu kpakara renwu zila richna, kpakara onunu ojo ke be ri eri zi nū rime a.

³ Kwnornu nū kpakara mba nwornu manya okne ome ọyi a, ele eze ke ọwa snornu a mee ọyi, ele ọozu ahia ke ọwa baru eze hite nū okne ewhere a.”

⁴ M nū kwno okne nkoli hi n'oligwe kaa, “Ele ke m, anu hi n'esilawuru a whuya, o zi anu snornu a kehia igwe nū mmehie a, o zi anu snornu a ta awhnuwhnu.

⁵ Kwnornu nū mmehie a gwuzo du oligwe, Chiokike chenwanyalam kpakara mmehie a.

⁶ Anu mesno a lele kpa o mernu anu, anu mesno a mgbalawuru kpa o mernu, okiko o gbajiri, anu gbajite a mgbalawuru ma o nwornu.

⁷ Anu ta a awhnuwhnu nū anya-mini

lele kpa o nyernu ẹhni a igwugwu nù
 ẹgwnurnu ọjọ a,
 kwnornu nù ọ karu nù mkpoma a,
 ‘M bụ m eze nyerinya, m bula m nnwerne
 nwée nzi,
 m jáagba mkpe.’

⁸ Kam kpayaru, n'otu ọbochi, ọ jọowhnuji
 anya,
 ẹnwu, mkpe, nù ọknunyo,
 bẹkwnu jeernegbu a,
 kwnornu nù Nyenwe aị Chiokike ke
 neekpe a ikpe bụ dikne.

⁹ “Nga ele eze ke ọwa ele snornu a mee
 ọyi, n'egwnurnu ọjọ a, jọowhnu rụnwurnu
 bẹkwnu a, be jaakwna ẹkwna, gbanu a
 mkpe.

¹⁰ Be joogwuzo nù hne zị ikere kwnornu
 ogwnu awhnụwhnu a, kaa,
 ‘Chei, chei, okne ẹli-ọhna,
 Babiloni, bụ dikne,
 Chiokike taru i awhnụwhnu n'otu ọtnu-ige.’

¹¹ “Ele nọozu ahia ke ọwa jaakwanu a
 ẹkwna, gbanu a mkpe, kwnornu nù ọ zá nye
 nọozu kwno mgwna ahia be berere.

¹² Be bụ ele nọozu ahia golu, siliva, rugwu
 okne ọnu ahia, palị, iwo marnu mma, iwo
 naachna odno odno, siliki nù iwo naachna
 ihie ihie, isisi ọbula, nhne ọbula be jiri ize
 eni kpu, nhne ọbula be jiri isisi zị okne ọnu
 ahia pniọ, ọla, rugwe, rugwu mabulu,

¹³ nù sinamoni, nù nhne nwernu ẹknarna,
 isensi, maa, franki-isensi, nù manya, nù
 mọno olivu, nù ikpa nù wheti, nù anọhia,
 nù atnurnu, nù iyinya, nù ọgbo-ẹli iyinya
 nọodopnu, nù ọhi, ma mkpuru ovu badnu
 masi.

¹⁴ “Be kaa, ‘Nhne i pioru whnunahoru i,
 kpakara ẹkwnu i nù ebube i whuru etekne,
 i jéenwe kwno be berere.’

¹⁵ Ele nọozu ahia, ele baru eze kwnornu
 nù be neere nhne ka, joogwuzo nù
 hne zị ikere, ogwnu nọotu be kwnornu
 awhnụwhnu a, be naakwna ẹkwna, gba
 masi mkpe.

¹⁶ Be jeesiwama okokoba, kaa,
 ‘Chei, chei, ẹli-ọhna kwu,
 ke jiri iwo marnu mma odno odno nù
 ihie ihie,
 nù golu noogbu marna marna, nù aka-
 worugwu okne ọnu ahia nù palị mee
 ẹhni a mma.

¹⁷ Agida ẹkwnu hna kpa whuru etekne n'otu
 ọtnu-ige.’

“Kpakara ele nọokwo ọgbo mini nù ele
 ji ọgbo mini neezne, nù ele ẹrnu mini, nù
 kpakara ele nhne be jiri wuru budnu hi nù
 mini whuya, joogwuzo nù hne zị ikere.

¹⁸ Nga be jọowhnu rụnwurnu bẹkwnu a, be
 jaakaa, ‘Ọ zị ẹli ke nù lele okne ẹli-ọhna ka?’

¹⁹ Be jọowukwasi rẹtnu nù risi be, kwna
 ẹkwna, gba mkpe, kaa,
 ‘Chei, chei, okne ẹli-ọhna,
 hne kpakara ele nwernu ọgbo mini
 baru eze hite n'ẹkwnu a,
 n'otu ọtnu-ige hne ọ kọ túbiri etekne.

²⁰ Ovu sọ i n'ọnu, sụ oligwe,
 ele nsọ nù ele izi nù ele ọwhnurninya snornu
 anu nwudna,
 Chiokike kperu a ikpe kwnornu nhne o
 mernu anu.’ ”

²¹ Otu enine izi gbasiri rikne gweru otu
 akaworugwu hna lele okne rugwu ogwe
 wiri túbna nù rime osimini, kaa,
 “Ọ bụ kpa be jeeji nhne rikne
 kwnadna okne ẹli-ọhna Babiloni,
 ọ zá nye jọowhnu a berere.

²² Be jọonu kwno eri, mọbu ọbo, opi,
 mọbu ọkwodu nù rime i berere,
 nye ọbula ke nwernu nka ẹrnu
 jáazị nù rime i berere,
 ọ zá nye jọonu ọdidna ogwe wiri
 nù rime i berere.

²³ Tọnji jóonwuma
 nù rime i berere,
 akpiri nye nọolu nnwerne ikne nù nye
 nọogbo nzi ikne,
 jáazima nù rime i berere,
 kwnornu nù ele nọozu ahia i bụ ele dikne
 ke ọwa,
 i jiri amusu i duwhu kpakara mba.

²⁴ Be piohiaru nù rime a ọvnarna ele
 ọwhnurninya nù ọvnarna ele nsọ,
 nù kpakara ele be gburu ogbu nù rime
 ọwa.”

19

¹ Nga nhne ele ka whemernu, m nurnu
 m nhne nù lele okne nkọli igbudu badnu
 n'oligwe, naakaa,
 “Aleluya,
 ọznohia, nù igwugwu nù rikne bụ ke
 Chiokike aị,

² kwnornu nù ikpe a bụrụ ọma nù ezi ọka,
 ọ marnu nwerinya okne ewhere wam ikpe
 nye jiri ome ọyi a meru ọwa,
 o megwnahialam ọvnarna ele nsọ a
 n'aka a.”

³ Berere kwno be siwama, kaa,
 “Aleluya,
 runwurnu bekwnu a naala olu du
 okwnukokwnu.”

⁴ Ele okno badnu nri lawuru nù ẹno nù
 nhne ẹno wam zi budnu wam dna n'eli kpọ
 risi ẹli nù ruwhnu Chiokike nye dazi nù
 ngadna eze. Be kaa,
 “Amim, Aleluya.”

*Olulu nnwerne
 ke Nnwọ Atnurnu*

⁵ Otu nkoli hiri nù ngadna eze wam
 whuya kaa,
 “Znarni Chiokike ai,
 anu ele izi a,
 anu ele notu ogwnu a,
 ma nye mati ma nye kwu.”

⁶ M nurnu m nhne nù lele nkoli igbudu
 badnu lele odidna agida mini, lele okne egbe
 oligwe, naakaa,
 “Aleluya,

Nyenwe ai Chiokike ke Meli Nhne
 Dum neechi.

⁷ Ngwa ma a nwudna, ovu so ai n'onu,
 a nyee a igwugwu,
 kwnornu nù olulu nnwerne ke Nnwọ
 Atnurnu wam valẹm,
 nnwerne a jiknernunem ẹhni a.

⁸ Be nyernu nnwerne a iwo abochna,
 zi richna, noonwu onwu va-a-a, o
 woru.”
 (Iwo abochna wam bu ome mma ke ele
 nsọ.)

⁹ Enine izi wam kanu m, “Gba n'okwukwo,
 ‘Ngọzi zinu nye obula be sukwuru va n'iriri
 olulu nnwerne Nnwọ Atnurnu wam.’ ”
 O kaa kwno, “Ikwu-onu ka bu ezi ọka
 Chiokike.”

¹⁰ M dna n'eli n'ochi enine izi wam ma m
 kpọnu m a risi ẹli, kovu o kanu m, “I mee
 kpam, m bu m nye izi ibne i nù ke rumu nda
 i ele berere bu ele ji akebne Jizosi. Kpọnu
 Chiokike risi ẹli. Kwnornu nù akebne Jizosi
 gbaru bu enine ọwhnurninya.”*

*Nye naagba
 iyinya abochna*

¹¹ M whnurnu m oligwe kpumernu nù
 otu iyinya abochna, rewhna nye zi n'olu a bu
 Nye Okwnata Ovu nù Nye Ezi Oka. O ji ikpe
 buri ọma neekpe ikpe, notu ogwnu.

¹² Anya a lawuru nù lele riro bekwnu, o
 kpu agida okpu-eze nù risi a. O nwernu
 rewhna be gbakwasiri a ke o za nye magwu,
 okwolem ya magwu nhne o bu.

¹³ Iwo o wogwu bu ke be tururu n'ovnarna,
 be noosukwu a Ikwu-Onu Chiokike.

¹⁴ Ele ogwnu ke oligwe sno a n'aznu n'olu
 iyinya abochna woru iwo abochna marnu
 mma.

¹⁵ Ama-ogwnu zi buko hi n'onu a
 notowhuya, ke o ji neemegbu kpakara mba.
 “O jeeji mkpara rugwe neechi be.”† O
 notosna manya ke okne ovu owe ẹhni
 Chiokike ke Meli Nhne Dum.

¹⁶ Be gbakwasiri n'olu iwo a ma nù ochi a
 rewhna,

“EZE KAKWO ELE EZE NỤ
 NYENWE KAKWO ELE NWE.”

¹⁷ M whnu otu enine izi gwuzo n'ehnam,
 o ji okne nkoli si okokoba, kanu kpakara
 onunu oligwe, “Anu va gbako n'okne iriri
 Chiokike.

¹⁸ Anu va ri anọ-ẹhni ele eze, nù ke ele risi
 ogwnu, nù ke ele dikne, nù ke iyinya nù ke
 ele gba be, nù anọ-ẹhni kpakara ele badnu,
 ma ohi nù ke ele buo ohi, nye kwu nù nye
 mati.”

¹⁹ M whnu anohia wam nù ele eze ke ọwa
 nù ele ogwnu be gbakoru n'otu ma be lusi
 nye wam dazi n'olu iyinya ogwnu ya nù ele
 ogwnu a.

²⁰ Kovu be nwudnurnu anohia wam ya
 nù nye ọwhnurninya aghalaghala wam nye
 rnurnu ẹnu ndu-ẹhni wam nù ruwhnu
 a, nye ji ẹnu ndu-ẹhni wam rnawhu ele
 nwernu akara anohia wam nù ele kpọnu
 igbudu anohia wam risi ẹli. Anohia wam
 nù nye ọwhnurninya aghalaghala wam, be
 tubna be nù budnu nù rime olulu bekwnu ji
 rugwu bekwnu neerne.

²¹ Be ji ama-ogwnu neechi n'onu nye wam
 dazi n'olu iyinya wam gbu kpakara ele
 ogwnu be, onunu oligwe rijiri ruwho hite
 n'anọ-ẹhni be.

* 19:10 ke neeyinu ele badnu aka kpọ okwo ikwu-onu Chiokike. † 19:15 Eri Oma 2:9

20

Otu pokwu awha

¹ M whnụ otu enine izi hi n'oligwe neehiedna, o ji snambi ọnuhna olulu awhnụwhnu, ji masị ijigba hna okpotokpo n'aka a.

² Ọ nwudne agwọ wam, bụ agwọ gbaka wam, nye bụ Ekwensu, nụ Setani kne a eriri otu pokwu awha.

³ Ọ túbna a nụ rime olulu awhnụwhnu, kasnị a akara, ma ọ gharụ o duwhu kpakara mba berere tem otu pokwu awha wheme. Omekwo, be jọotoma a eriri ige matị.

⁴ M whnụ agịda ngadna eze, be nyee ele dazị n'olu be rikne be jeeji kpe ikpe. M whnụ mkpuru ovu ele be gburu kwnornu akebe be gbannu Jizọsi nụ ikwu-ọnu Chiokike, ele kpọla risi ẹli nyee anọhia wam, mọbu igbudu a, mọbu nahọru akara a n'egedege ruwhnu be, mọbu n'aka be. Be ziri bụdnu snornu Karaịsi nēechi otu pokwu awha.

⁵ (Ele berere ke nwurnu ọnwu lizola n'ẹnwu tem otu pokwu awha wheme.) Ka bụ olizọ n'ẹnwu ke mbom.

⁶ Chiokike jọgozi ele ke a, ele jeekehia igwe n'olizọ n'ẹnwu ke mbom. Ẹnwu ke gba lawuru jéenwe rikne n'ehni be. Be jọobu ele okwa ariohna Chiokike nụ ke Karaịsi, be joosno a chi otu pokwu awha.

O megburu Setani

⁷ Nga otu pokwu awha whemernu, be jọotoma Setani, ọ whuya n'ikelu a.

⁸ Ọ jọowhoga duwhu agịda mba ke gbasarụ nụ nkala ẹno ke ọwa, Gogi, nụ Magogi, chikota be zne ọgwnu. Ọnu ọgwngwnu be hna lele rịzna zị nụ ngeri osimini.

⁹ Be gbasara kpakara ọwa, gahnata gburugburu hne ele nsọ zị, nụ ẹli-ọhna wam Chiokike whnurnu n'anya, kovu bẹkwnu hiri n'oligwe dna rnegbu kpakara be.

¹⁰ Be túbna Ekwensu wam, nye duwhuru be nụ rime olulu bẹkwnu be ji rugwu bẹkwnu neerne hne anọhia wam nụ nye ọwhnurninya aghalaghala wam zị. Be jaata be awhnụwhnu iwhnehnē nū abalị hna ọkwunukokwnu.

Ikpe ipne-aznụ

¹¹ M whnụ otu ngadna eze abọchna okpotokpo, nū nye dazị n'olu a, ọwa nū oligwe gbawhuru nū ruwhnu a, be whnuna be berere.

¹² M whnụ ele nwurnu ọnwu, ele kwu nū ele matị, gwuzo nū ruwhnu ngadna eze wam. Be kpume agịda ọkwukwo, be kpume kwno ọkwukwo berere, ke bụ ọkwukwo ke bụdnu. Chiokike kpe ele nwurnu ọnwu ikpe hite nū nhne be gbarụ n'ọkwukwo wam lele kpa ẹrnu be jiri ziri.

¹³ Osimini gwehia ele nwurnu nū rime a, ẹnwu nū ẹli renwu gwehia ele zị nū rime be, be kpe nye ọbula ikpe lele kpa ẹrnu ọ rnurnu jiri ziri.

¹⁴ Be túbna ẹnwu nū ẹli renwu nū rime olulu bẹkwnu. Olulu bẹkwnu ka bụ ẹnwu ke mgba lawuru.

¹⁵ Nye ọbula ke be gbála rẹwhna a nū rime ọkwukwo ke bụdnu, be túbna nū rime olulu bẹkwnu.

21

Oligwe ikne nū ọwa ikne

¹ Omekwo, m whnụ oligwe ikne nū ọwa ikne, kwnornu nū oligwe ke mbom nū ọwa ke mbom gawheru, osimini zima masị.

² M whnụ ẹli-ọhna nsọ wam, Jerusalem ikne, hi n'oligwe hne Chiokike zị neehiedna, be jiknenu a lele nnwerne ikne naalakwnusi nzi a.

³ M nurnu m okne nkoli hi nū ngadna eze wam nookwu ọka, kaa, “Le, Oro Nsọ Chiokike zị n'esilawuru rumu badnụ, Chiokike jaadazinu be, be jọobu ele ke a, ọ jọobu Chiokike be, dazigidnenu be.

⁴ O jookwnosnama kpakara anya-mini n'anya be, ẹnwu jáazima, mọbu ogba mkpe, mọbu okwna ẹkwna, nhne igbugbu jáazima, kwnornu nū nhne oknani gawhelem.”

⁵ Nye wam dazị nū ngadna eze wam, kaa, “Le, m neeme kpakara nhne buri nhne ikne.” Ọ kanu m, “Gba nhne ka n'okwukwo, kwnornu nū ikwu-ọnu ka bụ ezi ọka ke kwesiri okwnata ovu.”

⁶ Ọ kanu m, “Be menem a. Mawa bụ Alifa nū Omega, Ọpanizo nū Okwukwo. Nye ọbula akpiri nọokpo bẹkwnu, m jeenye a mini ke hi nū risi mini ke bụdnu n'etekne.

⁷ Nye megburu, jeekehia kpakara nhne ka, m jọoburu Chiokike a, ọ jọoburu nnwọ m.

⁸ Kọvu ele ogwnu nū ele kwé ekwe, nū ele ruru ọru, ele noogbu badnū, nū ele neeme ọyi, nū ele amusu, nū ele naakwa rēnwu, nū kpakara ele aghalaghala jeekehia igwe nū rime olulu bēkwnu ji rugwu bēkwnu neerne. Ka bụ ẹnwu ke mgba lawūru.”

Jeruselem ikne

⁹ Otu n'esilawūru ele enine izi ẹsau wam vu obele awhnūwhnu ipne-aznū wam vakwnusi m, kaa, “Vaa, m jeegesi i nnwerne be nọolu ikne, bụ nnwerne Nnwọ Atnūru wam.”

¹⁰ O vuru m n'Enine zne n'olu okne rugwu zị n'olu, gesi m ẹli-ọhna nsọ wam, bụ Jeruselem hi n'oligwe hne Chiokike zị neehiedna.

¹¹ O vu igwugwu Chiokike, noonwu lele akaworugwu zị okne ọnu ahia, lele jasipa, ziri snam lele nyno.

¹² O nwernu mkpọ be tūru a hna n'olu, o nwernu nri nū ọnuhna lawūru, nū nri enine izi lawūru neese ọnuhna. Be gbasiri rēwhna nri nū avnūru lawūru rumu Izireli n'ọnuhna a.

¹³ Ọnuhna ẹto zị n'ọbosi ẹhnam, n'olu olu ọnuhna ẹto, n'eli ẹli ọnuhna ẹto, n'odidna ẹhnam, ọnuhna ẹto.

¹⁴ Mkpọ ẹli wam nwernu ntụ-ẹli n'olu nri nū akaworugwu lawūru, hne be gbakwasiri rēwhna ele izi nri nū ẹbo ke Nnwọ Atnūru wam.

¹⁵ Nye wam naakanū m ọka ji otu nhne golu be neejị nọotu nhne, nọotu ike ẹli-ọhna wam, kpakara ọnuhna a, nū ẹhni mkpọ a.

¹⁶ Ẹli-ọhna wam hna n'otu. Ogologo a nū rude a hna n'otu. O gweru nhne be tū nhne tū ẹli-ọhna wam, ọ tūhia otu pokwu nū riwhu maịli ẹno, ogologo a, nū rude a, nū olu a, hna n'otu.

¹⁷ Ọ tū ẹhni mkpọ wam, tūhia riwhu rula lawūru, lele kpa ọtutu ke badnū jiri zị, ke enine izi ji nọotu.

¹⁸ Ẹhni mkpọ wam bụ jasipa, ẹli-ọhna wam bụ golu zị snam, lele nyno.

¹⁹ Be ji agida akaworugwu zị okne ọnu ahia mee ntụ-ẹli mkpọ ẹli-ọhna wam mma. Ntụ-ẹli ke mbom bụ jasipa, ke ẹbo bụ safia, ke ẹto bụ kasidoni, ke ẹno bụ emiradi,

²⁰ ke isne bụ sadonisi, ke isunu bụ kanelia, ke ẹsau bụ kirisoliti, ke ẹsato bụ berili, ke

tolu bụ topasi, ke nri bụ kirisopasisi, ke nri nū otu bụ jasinti, ke nri nū ẹbo bụ ametisi.

²¹ Nri nū ọnuhna lawūru wam bụ palị nri nū ẹbo, otu ọnuhna otu palị. Ogodo apna ẹli-ọhna wam bụ golu zị snam nọowhnu ọsno lele nyno.

²² M whnūna m Oro Nsọ n'eli-ọhna wam, kwnornu nū Nyenwe aị Chiokike ke Meli Nhne Dum nū Nnwọ Atnūru wam bụ Oro Nsọ a.

²³ Mkpa ẹhnam mọbu ẹnwa zá naakpa a, be zá nọomu nū rime a, kwnornu nū igwugwu Chiokike nọomu nū rime a, Nnwọ Atnūru wam bụ iwhne a.

²⁴ Ele mba ke ọwa jeezne izne n'iwhne a, ele eze ke ọwa jeegweya igwugwu be nū rime a.

²⁵ Be jáagbasni ọnuhna ẹli wam, o jeegberu anya kwnornu nū ọchichiri zila nū rime a.

²⁶ Be jeegwebnanya nhne igwugwu nū ọson'anya kpakara mba nū rime a.

²⁷ Nhne ọbula ke zila richna jáabna nū rime a rịa rịa, mọbu nye ọbula ke neeme nhne ruru ọru, mọbu nye aghalaghala, okwolem ele be gbarū rēwhna be nū rime ọkwukwo ke bụdnu ke Nnwọ Atnūru wam.

22

Mini ke bụdnu

¹ Enine izi wam gesi m osimini ke bụdnu noonwu lele nyno, hi nū ngadna eze Chiokike nū ke Nnwọ Atnūru wam naagbahia.

² Naagbawhe n'esilawūru ogodo apna ẹli-ọhna wam, nū ngeri lawūru mini wam isisi ke bụdnu zị, ke naamị nri nū mgba mkpuru lawūru n'awha ke bụ otu mgba n'ẹnwa. Okwukwo isisi wam bụ nhne be ji nọogwo ẹhni igbugbu ele kpakara mba.

³ Ovu ọnu zima rịa rịa. Ngadna eze Chiokike nū ke Nnwọ Atnūru wam jaazị n'eli-ọhna wam, ele izi a jeeznenu a izi.

⁴ Be jọowhnu ruwhnu a, rēwhna a jaazị n'egedege ruwhnu be.

⁵ Abali jáazima berere, be jọomu tōnji, ẹhnam jọomu, kwnornu nū Nyenwe aị Chiokike jeenye be iwhne, be jeechi lele eze tim tōm.

⁶ Enine izi wam kanū m, “Ikwu-ọnu ka bụ ezi ọka ke kwesiri ọkwnata ovu. Nyenwe aị Chiokike ke enine ele ọwhnurninya ziyaru

enine izi a gesi ele izi a kpakara nhne jeemeriri n'ige matị vazne nū ruwhnu.”

Jizōsi vawa

⁷ “Le, m vawa wara wara, ngozi jaazinu ele jaabita ikwu-onu owhnurninya ke okwukwo ka.”

⁸ Mawa, Jōni, nurnu, whnu masi kpakara nhne ka. Nga me nurnu, whnu kwo masi, m dna n'eli n'ochi enine izi nye gesiri m kpakara nhne ka ma m kpōnu m a risi eli.

⁹ Kōvu o kannu m, “I mée kpam, m bu m nye izi ibne i, nu ke rumu nda i ele owhnurninya, nu kpakara ele jaabita ikwu-onu okwukwo ka. Kpōnu Chiokike risi eli.”

¹⁰ O kanu m, “I tūgwa ikwu-onu ke okwukwo owhnurninya ka, kwnornu nu ige zi ndundu.

¹¹ Nye ojo mernu nhne ojo a zne ruwhnu, nye zila richna, o zila richna a zne ruwhnu, nye mee mma, mernu mma a zne ruwhnu, nye zi nsọ, ziri nsọ a zne ruwhnu.”

¹² “Le, m vawa wara wara, ogwo ɛrnu m zi m n'aka, m jeenye nye obula lele kpa ɛrnu a jiri ziri.

¹³ Mawa bu Alifa nu Omega, Nye Mbom nu Nye Ipne-aznu, Opanizo nu Okwukwo.

¹⁴ “Ngōzi jaazinu ele snurnu iwo awura be, be nwernu rikne o ri mkpuru isisi ke budnu wam, be jeehi n'ogodo onuhna bnazne nu rime eli-ohna wam.

¹⁵ Kōvu rumu nkita, nu ele amusu, nu ele neeme oyi, nu ele noogbu badnu, nu ele naakwa renwu, nu ele whnurnu agha-laghala n'anya neeme be jaazi n'ederezi.

¹⁶ “Mawa Jizōsi, ziyaru enine izi m o gba akebne kpakara nhne ka nu rime kpakara ogbako Chiokike. Mawa bu Mg-baręwnugwnu nu Nnwọ Devidi, Mbọ osisi marnu mma.”

¹⁷ Enine Nsọ nu nnwerne ikne karu, “Vaa.” Nye obula ke nurnu, kaa, “Vaa.” Nye obula akpiri nọokpo bekwnu, vaa, nye o masiri gweru mini ke budnu n'etekne nwornu.

¹⁸ M nọodo nye obula ke nurnu ikwu-onu ke okwukwo owhnurninya ka aka nu nsni, nye obula ke tukwasiri nhne n'olu a, Chiokike jootukwasinu a nhne nu kpakara awhnūwhnu be gbarū n'okwukwo ka.

¹⁹ Nye obula ke gwemernu nhne n'ikwu-onu ke okwukwo owhnurninya ka, Chiokike jeegweme igwe a n'isisi ke budnu nu eli-ohna nsọ, ke bu nhne be gbarū n'okwukwo ka.

²⁰ Nye gbarū akebne kpakara nhne ka karu, “Owe, m vawa wara wara.”

Amim. Vaa, Nyenwe aị Jizōsi.

²¹ Oru ke Nyenwe aị Jizōsi dazinu kpakara anu. Amim.